

Norges, Naturhistorisk

CATALOG

OVER

DET NORSKE

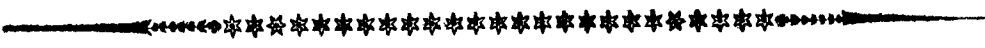
VIDENSKABERSSELSKABS

SAMLINGER.

FÖRSTE DEL.

Prose

BÖGER OG HAANDSKRIFTER.

KJÖBENHAVN 1808.

TRYKT PAA SELSKABETS BEKOSTNING
HOS DIRECTEUR JOHAN FREDERIK SCHULTZ,
KONGELIG OG UNIVERSITETS-BOGTRYKKER.

Deres Höjhed,

Prinds *C h r i s t i a n F r i d e r i k*

underdanigst tilegnet

det kongelige norske Videnskabersselskab.

F o r t a l e.

Af saa anseeligt et Omfang, saa stort et Indbegreb, ere de videnskabelige Skatte, som Tröndernes Hovedstad opbevarer og fremstiller til offentlig Brug, at nærværende Bind blot rummer Fortegnelsen over Bögerne, prentede og skrevne, og at Cataloget over Naturalier, Old- og Konst-Sager, Mynter og Medailler, Instrumenter og Modeller vil udgjøre omtrent lige saa stort et Volumen.

Anledningen til at denne litteraire Rigdom her er bleven sammensanket staaer vel i uadskillelig Forbindelse med det engang her saa beröimte og under gode Auspicier medtiden igjen fremblomstrende Videnskabersselskab, dog kan Museet, og især Bibliotheket, ogsaa betragtes som et særskilt Institut.

Hvorledes den förste Idee om et offentlig Bibliothek i Trondhjem opstod, hvorledes den förste Spire blev
plejet

VI

plejet og passet, af Hvem Planten blev vandet og dreven i Vejret, hvilket betimehigt Vejrligt gav den frodig Væxt, indtil deraf fremkom det, sine Grene vidt og bredt i alle Litteraturens Enemærker udbredende Træ, kunde være et ikke uinteressant Capitel i en Historie om Videnskabeligheden i Kongeriget Norge. Her kan kun anföres nogle enkelte Træk dertil, der, især hvad de første Aaringer angaaer, hentes af en Skrivelse, som den i saa mange Henseender af Trondhjem höjfortjente Provst Jacob von der Lippe Parelius, der i 9 Aar var Amanuensis hos Selskabets Stifter Biskop Gunnerus, under 16 Junii 1807 har beæret mig med.

Heri skriver han Fölgende: "Jeg havde hört fortælle "at Studenterne i Bergen havde den Tid allerede oprettet "sig et Bibliothek; og jeg önskede, ogsaa at faae et saadant oprettet i Trondhjem, i hvilken Hensigt jeg skrev "en Begjæring til den ædle Mand Thomas Angel, om ved "Testamente at henlægge en Fond til Studenternes Bedste. "Jeg raadförde mig herom med en, nu for længe siden "afdöd, Provst og Mag. Bernhoft; men da denne intet "Haab gjorde sig om et lykkeligt Udfald, saa afraadede "han mig derfra. Da jeg var kommen til Biskoppen, for-
"nyede

"nyede jeg mit Forslag; han gav mig sit Hjertes fulde Bi-
 "fald, men erklærede derhos, at da Suhm, hvis Kone var
 "Thomas Angels Söster, var hans bedste Ven, saa kunde
 "han ikke paatage sig, at handle med Thomas Angel her-
 "om, da hans Ven kunde tage ham det ilde op. Men
 "saare ilde var det, at det ikke skede. Thi Hospitals-
 "Præsten Porsanger forsikkrede mig, at han var en for-
 "trolig Ven af Angel, og at denne med Fornøjelse vilde
 "have antaget Forslaget, om det havde blevet ham fore-
 "bragt, og han var bleven opmærksom paa den Tanke.
 "Jeg hørte siden af Præsten Hr. Anders Bernhoft, at Tho-
 "mas Angel forhen havde for ham yttret sig, at hans For-
 "sæt havde været at skjenke sine Midler til et norsk Aca-
 "demie. Jeg gjorde derpaa Biskoppen adskillige Forslag
 "til at samle et Fond til et saadant Bibliothek, at Studen-
 "terne skulle oprette et Ligbærerlag, og henlægge Pen-
 "gene til Bögers Indkjøb, eller at Præster ved deres Befor-
 "dringer skulde erlægge en Recognition dertil, hvilket Alt
 "Biskoppen ansaae for utilstrækkeligt. Derpaa gjorde jeg
 "ham det Forslag: at forandre det af ham, Suhm, og Flere
 "indgaaede private Selskab, til et offentlig Videnskabs-
 "Selskab, med Bibliothek og Naturalkabinet, optage alle
 "Hono-

VIII

”Honoratiorens og udmærkede formuende Mænd til Medlemmer, tilligemed de Studerende, og fastsatte en Recognition af 10 Rdlr., eller Böger ikke under samme Værdie, til Bibliothek. Dette fandt hans fuldkomne Bifald, og lagde han til: at dette lignede det tydske Jenaiske Selskab, hvoraf han var et Medlem; og strax samme Eftermiddag beordrede han mig at gjøre Udkast til Lovene. Alt kom hastigt istand. Ansøgning blev gjort om kongl. Confirmation, og om Arveprindsens Præsidium; selv paa tog han sig Vicepræsidium. Borgemester Bredal blev ansat som Secretair, og jeg som Inspecteur ved Naturalkabinetet og Tegner tillige. Men de Tid efter anden indsamlede eller ankjøbte Böger vare under Biskoppens eget Tilsyn.”

Aar 1770 var Bogsamlingen voxet til et Antal af omtrent 600 Voll., hvorover udkom Fortegnelse, trykt i Trondhjem hos Jens Christ. Winding 1770, 2 Ark i Qvart.

I denne Fortegnelse finder man, blandt andet, følgende vigtige Verker:

Grævii og *Gronovii* Thesaurus med *Poleni* Supplement og *Pitisci* Lexicon, som kostede omtrent 330 Rdlr., skjænkte af Kammerherinde *Schöller*.

Bay-

Bayles Dictionnaire, skjænket af daværende Kammerherre og Oberst *G. F. von Krogh*.

Arnolds Kirchengistorie, af Commandant *Einersen*.

Jöchers Gelehrten-Lexicon, af Major *Coldevin*.

Fabricii Bibliotheca græca og Sammes Bibliotheca antiqyaria, af General-Auditeur *Klingenberg*.

Allgem. Welthistorie, af *Lorents Angel*.

Krafts Mekanik, af Navigations-Examinator *Fester*.

Ihres Glossarium, af Autor.

Gunneri Flora Norvegica, af Autor.

Suhn om Folkenes Oprindelse, ligeledes af Forfatteren.

Ni Aar efter denne første Registraturs Publicering udkom *Catalogus librorum atqve rerum naturalium et artificialium, sub auspiciis Serenissimi Principis regii fratris Friderici, cura et opera societatis reg. scientiarum norvegicæ collectorum in publicum patriæ usum*. Nidrosiæ 1779. Typis Vindingianis. 166 S. 8vo.

I dette Catalog, som er forfærdiget af Selskabets daværende Bibliothekar og Secretair Provst *L. Wittrup*, møder man følgende dels kostbare og vigtige dels sjeldne Verker:

Waltons Polyglot med Castelli Lexicon, skjænket af
Provst *Wittrup*.

Missale Nidrosiense, foræret af Oberste *Hans Bul*.

Herodotus Wesselingii, *Rumphii Amboin*, *Raritetkam-*
mer, og *Daniel Geschichte von Frankreich*, af
Gehejmeraad *Hjelmstjerne*.

F. Johannæi Histor. eccles., af Biskop *Finsen*.

Suhms til den Tid udkomne historiske Verker, forære-
de af ham selv.

Deguignes Geschichte der Hunnen, af Provst *E. G.*
Schytte.

Hans Tausens 5 Mose Böger og *Hans Mikkelsens ny Te-*
stamente, af Hr. *A. Bredal Wessel*, Præst til Agerøe.

Henrici Stephani Thesaurus lingvæ græcæ og *Gesners*
Thesaurus lingvæ lat., af Cancellieraad og Laug-
mand *C. C. U. Ramshardt*.

Svenske Wetensk. Acad. Handlinger, af Vejmaster *N. F.*
von Krogh.

Erasmi Roterodami Opera, af Etatsraad *N. Collin*.

Coranen i Manuscript af Assessor *H. Tistef* (ikke, som
neden under S. 543 ungtig er anført, af Professor
H. Treschow).

Dette

Dette Catalog indeholder 423 Voll. i Folio, 729 i Quart, 800 i Octav, og 122 i Duodets, hvoriblandt mange meget gode og brugbare Böger opregnes, der ere kjøbte for Arveprindsens aarlige Gave.

I Fortalen berettes, at Provst *Nerem* og Præsten Hr. *Marcus Schnabel* havde indsat Bibliotheket til Arving af deres Böger, samt at Biskop Gunneri efterladte Samling af Naturalier var af Hr. Kjøbmand *H. Mejncke* kjøbt og skjænket til Selskabet for at offentliggjøres.

Imidlertid Bogsamlingen saaledes successive tog til, især ved Hans kongelige Højhed Arveprindsens Goddædighed og saa mange andre Videnskabsynderes og Velgjøreres runde Gavmildhed, (hvortil blandt andet maa regnes, at Fru Agentinde *C. Lysholm* forærte dertil *Martini* Conchylicabinet med illuminerte Kobbere, og Capitain *Dahl* den *Zweybrücker* Udgave af *Buffon*, ogsaa med illuminerte Kobbere), forestod den her nede fra Danmark en anseelig Tilvæxt, en Tilvæxt hvorved den paa eengang voxede til alterum tantum. Denne saa betydelige Formerelse kom fra Vennehaand, fra tvende det lærde Frøndhjem saa dyrebare og evig uforglemmelige Navne, fra *Dafs* og *Schöning*.

Til de Efterretninger, som dels i det wormske Lexicon, og dels i den sultmske lærde Brevvexling, gives om Rector Benjamin Dals, kan endnu føjes følgende: Han er født den 15 August 1706 paa Gaarden Skaer i Herö Sogn i Alstahongs Præstegjeld paa Helgeland i Trondhjems Stift. Hans Fader, som hed Jacob, var Bonde, og ikke beslagtet med den paa Helgeland baade da og siden blomstrende rige Slægt Dals. Det er en af den berømte Lector von Westens Fortjenester af Fædernelandet, at han paa en af sine mange Embedsrejser igjennem Nordlandene og Finmarken tog denne Benjamin Jacobsen, som var opkaldt efter En af Familien Dals, til sig, og opdrog ham til Missionens Tjeneste (See *Hammonds* nordlandske Missionshistorie S. 218). Istedensfor at omvende Finlapper blev Dals Rector ved Cathedralsskolen i Trondhjem, og hvorledes han røgtede dette sit Embede, derom vil jeg blot henvise til tvende faldgyldige Vidnesbyrd, det ene af den værdige Hammond (i nysnævnte Skrift S. 217), og det andet af Biskop Nordal Brun (i de af Stiftsprovst *Wille* udgivne Mindetaler S. 300-301).

Hans veltrufne og særdeles godt malede Portrait med Oliefarve, som er bestemt til at pryde det norske Videnskabs-

skabersselskabs Höresal, blev den 2 Dec. f. A. kjøbt paa Auctionen efter Christian Holst, Sognepræst ved Trinitatis Kirke her i Staden.

Dafs døde først 1775, men allerede 1768 gjorde han sit Testamente, som er aftrykt i den nyerupske Biographie over Suhm S. 305-8. Heri heder det: "Min Samling af danske Mænds Skrifter, som og Fremmedes, der oplyse danske Sager, skal efter Aftale tilhøre Professor Schöning i Sorö. — — — Saa skal og tilhøre bemeldte Professor Schöning alle mine Manuscripter; saa og en Del svenske Mænds Skrifter o. s. v. Disse Böger anvender Prof. Schöning til det Brug, som mellem os aftalt er."

Denne Aftale var — det skulde Alt til Trondhjem.

Dette gik i Opfyldelse efter Schönings Död, som indtraf 1780. Da blev ikke blot denne Dassiske Donation men ogsaa Schönings eget hele Bibliothek Trondhjem til Del, saasom Schöning havde skjænket Selskabet sin Bogsamling imod at hans Enke fik en anselig Pension (See *Willes* Mindetaler S. 227). Det er i den Anledning det heder i Fortalen foran Selskabets Skrifters *ny Samling* iste Del S. VIII: "Schöning bör et taknemmeligt Minde for hans velvillige og patriotiske Sindelaug imod Sel-

"ska-

XIV

”skabet,” og da man har hans Portrait, kobberstukken af Kleve, vil det i Videnskabselskabets store Sal være det mest passende Pendant til Billedet af Dals.

Dette Dassio-Schöningske Bibliothek, som, ifølge Efterretningen i *Bings* Norges Beskrivelse S. 765, bestod af 2000 Bind, blev i Kjöbenhavn ordnet og nedlagt i Kasser af Hr. Justitsraad Thorkelin, og ankom til Trondhjem, hvor det om sidder 1787 fik et passende Locale.

”Ved Schönings store Bogsamling” — skriver nu fremdeles Parelus — ”blev Selskabet meget forlegen for Rum, da man manglede et beqvemt offentlig Sted. Efter Gunneri Död var Bögerne og Kabinettet i Wittrups Hus, da han var Secretair. Ved hans Aftrædelse bleve de flyttede til Doctor Hagerup, som Vicepræs. Dette foranledigede mig endda som Amanuensis hos Gunneri Eftermand Biskop Bang, at foreslaae for ham og General da tillige Stiftamtmand Osten den latinske Skoles Opbyggelse, ved Hjælp af Thomas Angels Stiftelse, med Værelser ovenover til Forsamlings-Sal, Bibliothek og Kabinet for Selskabet. Dette fandt Vedkommendes Bifald, og siden Kongens Confirmation. Og saaledes fik Selskabet nu sit store og smukke Auditorium, med Værelser

”relser for Bibliothek og Kabinet, som nu i Tidens Længde er opvoxet til saa anselige Samlinger, at de paa ny snart vil mangle Rum. — Provst Nerems Bibliothek var ikke af stor Betydenhed, og bestod næsten allene af theologiske Skrifter. Det havde sin egen Plads i Bibliotheket, da jeg forlod Trondhjem, indtil det kunde inddrages i den ny Catalog, som da var under Arbejde.”

Dette Catalog havde Præsidenten i Trondhjem Justitsraad Nordahl paataget sig at forfærdige, og denne Mand, som havde en synderlig Forkjærlighed for Litterairhistorien og besad en ufortrøden Arbejdsomhed, var, om ellers Nogen, skikket til dette Foretagende. Hvilken Interesse havde det ikke for ham, at gjennemgaae og registrere Bibliothekets ny Tilvæxt, da baade Dass og Schöning i deres Bøger havde optegnet lærde Notitser, og derved i dem nedlagt en Fond til Berigelse for Lærdommens Historie! Denne Glæde, han følte ved sit Arbejde, var ogsaa hans eneste Løn, da hans Bestræbelser for Bibliotheket ikke af Vedkommende erkjendtes, og han døde 1788 bort fra sine ufuldendte Bibliotheksarbejder saavel som fra det i saa mange Henseender vigtige Verk over Stif-

XVI

Stiftelser og Gavebreve for Trondhjems Stift, som han i en lang Række af Aar havde samlet til.

Efter Nordahls Död försögte Andre at skrive en Catalog, hvoraf endog en Del Ark bleve trykte; men Forsöget mislykkedes, og de færdigtrykte Ark vare Maculatur.

Dog, best at glide hen over disse mindre heldige Omständigheder, for at komme til de senere Dage, da Selskabet saae sig i Besiddelse af den saa vigtige Hammerske Donation, hvorved dets Horizont ligesom opklaredes paa ny og alle mörke Skyer forsvandt.

Aar 1781 havde Justitsraad og General-Conducteur over Aggershus Stift Christopher Hammer gjort Testamente og indsat Selskabet til sin Universal-Arving. Den kongelige Confirmation derpaa af 19 Junii 1782 staaer aftrykt i Fortalen foran det 1784 udkömne 1ste Bind af Selskabets Skrifers *ny Samling*. Under 31 Maj 1798 udfærdigede Testator en Fundats, hvori denne Donation faaer Navn af *det Hammerske Legat til Videnskabernes Opkomst i Norge*; hvilken Fundats, tilligemed den kongelige Bekræftelse af 6 Julii s. A., er at læse i Selskabets Skrifers *nyeste Samling*, der udkom 1798.

Til

Til Forhandlingerne om denne Donation hörer en Skrivelse af Selskabets daværende Vicepræsiden den ædle Biskop Schönhejder af 11 Februar 1792, der viser den fine Menneskekjender og tillige bærer det samme Individualitetspræg, som andre hans Aandsproducter. Han skriver til Hammer:

"Til ærbødigt og venskabeligt Svar paa Deres ærede Skrivelse af 25 Januar har jeg den Ære at melde:

1) "Deres Familieportraiter skal finde en hæderlig Plads i Bibliotheket, hvor de til Minde af Selskabets Velgjører skal bevares."

2 og 3) "Selskabet, for hvilket Deres Højædelheds Brev i sidste Samling Onsdag den 8 hujus blev forelæst, erkjender den Orden og Omhyggelighed, hvormed De lade Deres Samlinger af Bøger Naturalier og Artefacta optegne og forvare til Overlevering i sin Tid. Hvad De selv har sat Pris paa, det skal Selskabet gjøre sig en Pligt af at opbevare og lægge Mærke til — især Guld- og Sölv-Sager, som af deres Ælde have Værd. De matematiske Instrumenter skal i Tiden, som jeg haaber, komme i Brug ved praktiske Övelser i

XVIII

"Mathematiken: jeg holder fast ved det Haab, at
"Trondhjem vel engang faaer sig videnskabelige
"Lærestole, og bliver et Gymnasium eller Acade-
"mie. Da skal ogsaa De nævnes iblandt Stifterne."

"Deres Flora Norvegica har jeg studeret udi,
"og fundet Anmærkninger i den værd at blive be-
"kjendte; men den bør for sig udgives i samme
"Format; som de to første Dele af Deres Forsøg i
"Norges Naturhistorie. Jeg har skrevet derom til
"Proft, og jeg havde selv Lyst, dersom jeg i eet
"Aar kan overkomme det, at arbejde paa at faae
"characteres genericas satte til paa dansk. Men
"som en Afhandling i Acta Societatis, helst efterat
"de to Dele ere for sig udgivne, vilde denne Del af
"Deres Norges Naturhistorie ikke blive en Haand-
"bog for Hvermand, som den ellers kan blive."

"Tiden byder mig i Dag at slutte. Jeg tør
"derfor heller ikke opholde mig ved dem som
"ville misunde Trondhjems Videnskabsseelskab at
"blive doteret af Dem; jeg skal en anden Gang
"have den Ære at skrive Dem herover. Jeg beder
"Deres Velbyrdighed, at forlade Dem til, at De af

"Sel-

"Selskabet og mig skal æres, og at der skal sørges
 "for Alt hvad der kan være Deres Minde efter Deres
 "Dage" o. s. v.

Den Hammerske saa vidtløftige og vigtige Donation
 kom omsider til Trondhjem ledsaget med tilstrækkelige
 Repertorier (see S. 627 No. 35). I det ene af disse Inventar-
 rier hedder det under 27 Juni 1792: "Alt Ovenstaaende eb
 "net og zirligt indlagt i tilslagne og med mit brugelige
 "Vaaben-Segl med en *Hammer* paa Hjelmen forseglede
 "Kasser. Ligesaa har jeg forbudet, at det ikke maa aab-
 "nes, men saaledes som det nu Alt er smukt indlagt, bort-
 "sendes. Der er gjort 3 ordlydende Fortegnelser over
 "min lille Bog- og Natural-Samling, hvoraf en strax bliver
 "sendt til Trondhjem forseglet og maa ikke aabnes førend
 "efter min Död. Den anden skal sendes med Bögerne,
 "og de ovenmeldte i Kasserne indpakkede Sager; men
 "den tredie skal vedhæftes Skiftebrevet hvori den ovenan-
 "førte Taxations-Summa 2806 Rdlr. 1 Mk. anføres, men
 "Catalogen selv maa aldeles ikke indføres i Skiftebrevet,
 "men allene tilhæftes samme. Nu har hverken Selskabet
 "eller Exsecutorerne nogen Umage med at gjøre Forteg-
 "nelse herover efter min Död; derpaa er nu 9 Maaneder

"anvendt al Umage daglig af tvende Mænd, saa paa Fortegnelse's Forfattelse er anvendt temmelig stor Bekostning og Umage. Til Oplysning og Efterretning kan denne Catalog efter min Död trykkes ordlydende, hvilket jeg haaber Selskabet erindrer at gjøre."

Selskabet har da hverken kundet vildet eller burdet undlade at efterkomme Testators Villie, saaledes at derfor ogsaa de af Hammer skjænkede Böger anføres her i denne Catalog fra Pag. 545 til Enden særskilt fra Selskabets ældre Samling. Dog — i een Post lod det sig ikke vel gjøre at opfylde hans Forlangende; det var at aftrykke Fortegnelsen "*ordlydende*" efter det opsendte Manuscript. De to Mænd, som i 9 Maaneder daglig vare sysselsatte med at forfatte Cataloget, have formodentlig været ustuderte, og ikke synderlig skiktede til dette Arbejde. Eet Bevis herpaa, af flere: No. 1224 i Octav findes saaledes registreret: *Betænkning over Liturgisk Spørsmåale af L. Smith Khaunios N. Christensen*. Naar end ydermere betænkes, at der ikke er mindste Spor til nogen videnskabelig Orden, samt at Journaler og periodiske Skrifter staae i Cataloget anførte ligesaa ofte, og paa saa mange Steder adspredte,

alt

alt eftersom enkelte Hefter og Nummere deraf ere ankomne til Melbostad, da vil neppe Nogen længere i dette Tilfælde kunne drive paa Fundatsens *bogstavelige Udtydning*; som skrevet staaer: Bogstavet ihjelslaaer, men Aanden levendegjør. Og hvad er Aanden i Hammers Fundats andet end Iver for Videnskabernes Fremme, Naturhistoriens Dyrkelse, Norges Flor, med eet Ord saadanne Formaal, som det maatte geraade en ædel patriotisk-sindet og Videnskaberne hengiven Normand til evig rosværdig Amindelse, med sin Formues Anvendelse at have hayt for Öje.

Bemeldte Hammerske priselige Fundats af 1798 tilholder blandt andet ogsaa, i den 6te Artikel, at de Melbostadske Samlinger skal staae i et særdeles Værelse eller Kammer for sig selv. Dette er da ogsaa skeet. I den Anledning heder det i en Skrivelse til mig fra nuværende Bibliothekar Hr. Berghauptmand Heltzen, dat. Trondhjem d. 20 Dec. 1806: "Efter Testamentets Tilhold skal den Hammerske Samling opstilles i særskilte Værelser fraskilt Selskabets övrige Besiddelser. Lykkeligvis indtraf her forrige Aar Forandring med den latinske Skole, der deler med Selskabet den stoute for
"dem

dem begge tillige i sin Tid opførte store murede Bygning. Ved Omskabning af en Gang og nogle Trapper, efter min Tegning og af mig udført, erholdt Selskabet større Vætelser, som med gennemslaaet Dør nu fra Selskabets store skjönnede Höresal af, forenede med hvad Selskabet paa den anden Side af Höresalen forud besad, udgjör en Række af 19 Fag Vindver ud til Gaden."

Ifølge den anførte Betingelse ved det Hammerske Legat skulde da Catalog over de Samlinger, han berigede Institutet med, ved Tryk fremlægges for Publicum. Det maatte unægtelig ansees upassende, ikke tillige at lade trykke Fortegnelse over Musæets gamle Stamme, som, især ved det Schöningske Bibliotheks Indlemmelse, saaledes var bleven föröget, at den wittrupske 1779 udkomne Catalog nu var ligesom förældet og aldeles ubrugelig.

Selskabets nuværende virksomme og driftige Vicepræsens Hans Höjærværdighed Hr. Biskop Bugge ansögte da Aar 1806 hos Kongen om Tilladelse til, at Cataloget over hele Musæet maatte trykkes, og de med Trykningen forbundne Omkostninger bestrides af det Hammerske

merske Legat. Dette blev allernaadigst bevilget. Og nærværende Bind er den første Frugt af den kongelige allernaadigste Bevilgning og af Biskoppens Iver for denne Sags Fremme.

I at ordne og udfærdige nærværende Catalog er jeg troligen bleven understøttet af den for Bibliothekets Bedste meget nidkjære, i Bøgenes Registrering i højeste Grad nøjagtige, og til Ordens Vedligeholdelse ufortrøden arbejdsomme Berghauptmand Heitzen. Han har dels selv skrevet og dels med største Flid og Omhyggelighed gennemgaaet Materialierne, hvoraf nærværende Bygning er opført, og jeg har efter Evne søgt, ikke at vige ham i Bestræbelse efter at opnaae det som er vort fælleds Maal: en Catalog der kan staae ved Siden af den Deichmanske og den Hjelmstjerneske.

At jeg under Redactionen tidt og ofte har maattet beklage, at jeg ikke havde den Bog, jeg skulde anvise en Plads, ihvænde, er begribeligt; — altid var den ikke paa Universitetsbibliotheket, — og saa kan jeg da vel hist og her have classificeret urigtig. At jeg ogsaa har begaaet nogle peccata omissionis, det viser den ved Enden af Cataloget Pag. 649-651 tilføjede Liste over Bøger,

som

XXIV

ere glemte at anføres. Ved de somme Steder tilføjede Notitser og Extracter, især af gamle danske (o: danske og norske) Böger, har min Agt været, at opbevare Smaabidrag til Kundskab om et eller andet nationalt Anliggende, en eller anden mærkelig Person, en eller anden curieus Bog; skulde Nogen tage det til Mistykke, skyder jeg mig ind under det, Fædernelandets lærde Historie saa storlig yndende, Triumvirat, Dafs, Schöning, og Nordahl, hvis Manes jeg er vis paa vil tage denne min Handlemaade i Beskyttelse. Hertil kommer, at den Plads, som disse mine Anmærkninger opfyldte, og det Papir som derved maatte kunne siges at være gaaet tilspilde, det er igjen sparet derved, at enkelte Flyveblade, de saa kaldte Acta publica, Krigsmanifeste, Beretninger om Batailler, Declarationer, Breve o. s. v. saavel som Lejlighedsvers, Jubeltaler, Geburtsdags- og Nytaars-Gratulationer til de kongelige Herskaber o. s. v. ere her blevne slagne i Bundter, imod at de andre Steder, f. Ex. i den Hjelmstjerneske Catalog, til føje Nytte, ere detaillerte og optage en hel Del Ark.

At den særdeles store Mængde danske Disputatser, som Samlingen indeholder, ikke ere specificerte, maa jeg

jeg tilstaae, ikke er mit Verk. Det blev mig saaledes antvordet ihænde. Og, overhovedet taget, er det upaatvivelig aldeles rigtigt, at Pluraliteten deraf ikke fortjener eget Bind eller særskilt Titelanmeldelse, men blot maa tælles volumenvis; men at det ved somme af dem, allerhelst dem af historisk antiqvarisk og juridisk Indhold, dog var Umagen værd at skjære dem ud af Bindene og opstille dem i Orden og Række med andre Böger, det er nok unægteligt, og vil da vel ogsaa skee i sin Tid; men — heder det i Ordsproget — Rom blev ikke bygt paa een Dag.

De ved adskillige af Haandskrifterne tilføjede litteraire især biographiske Efterretninger, der røbe det nøje Bekjendtskab med den norske Personalhistorie, skylder jeg Hr. *Sigvard Kildal Jentoft*, der i Alt hvad der angaaer Norges Geographie og Statistik saavel som i den norske Personal- og Litterairhistorie har den udstrakte Kundskab, at, naar Sorenskriver J. C. Berg undtages, man vel heri neppe finder hans Lige. Han har ved dette Catalog-Arbejde trolig gaaet mig tilhaande med Raad og Daad. Ham har jeg ogsaa at takke for en tro og nøjagtig Afskrift af en af Justitsraad Nor-

dahl udarbejdet og med Nordahls egen Haand skreven Fortegnelse over Selskabets Manuscripter. Det er ved at sammenholde denne Designation med den ny nedsendte, og her aftrykte, man er kommen efter, at visse ikke uvigtige Manuscripter (som navngives ved Enden af dette Bind Pag. 652) ere bortranede eller forkomne.

Nu da Inventarium er trykt, vil slig Forgribelse paa Statens og Publici Ejendom vanskeligere kunne finde Sted for Fremtiden, da hver Mand nu kan have Oje med hvad der hörer til Samlingerne.

Ogsaa er der de der mene — thi, som Wessel siger, jeg mener ej allene — at denne Catalogs Udgivelse muligen kunde vække Læselysten og anspore til videnskabelige Sysler. Det bringes herved til Publici Kundskab, hvad Bibliotheket i hvert Fag formaaer. Den lærde Grandsker ikke blot seer, hvorvidt et eller andet Verk, som han kjender og önsker sig til Afbetjening, der maatte forefindes, men han gör ogsaa litteraire Opdagelser; som gjerne skeer, ved at opsöge et stöder man manges Gang paa et andet tilforn ubekjendt, der tidt kan lede videre i Ens Undersögelser, tidt og ofte ogsaa give disse et andet Syng,

og frembringe andre Resultater, end de man først havde tænkt paa.

I en By som Trondhjem, hvor der er de flere Lærestole ved Cathedralsskolen og de adskillige andre gejstlige og civile Embeder, der udkræve lærde og vel studerte Mænd, hvor der er ikke faa oplyste og med megen Videnskabelighed og gode Kundskaber udrustede Officerer og Kjøbmænd, vilde det være en Fornærmelse, at tvile paa, at jo Mange afbenytte Bibliotheket. Det vil herefterdags Flere gjøre; de vil ikke allene selv derved udvide deres Kundskaber og forskaffe sig den uvurderlige Skat af mentale Fornøjelser; men Mange ville ogsaa tillige, ved Hjælp af disse litteraire Redskaber, bearbejde en eller anden Videnskabsmark, og enten berige den lærde Verden med nye Opdagelser, eller idetmindste sanke Forraad af gavnlige Kundskaber og heldbringende Sandheder, som de ved Pressens Hjælp gjøre deres Medborgere delagtige udi; thi, som der staaer i *Beviset for at man skal skrive Böger* (*Minerva*. 1793. August. S. 215): "Det er udenfor alle Tvil hos alle dem, der ej ansee Barbarie ja Stenens Tilværelsesmaade for bedre end det oplyste Menneskes, at noget overmaade Meget af Menneskehedens Lyksalighed her i

XXVIII

”Livet, den physiske og intellectuelle, oeconomicke og
”politiske, er Skribenterne at takke for, ligesom det og ej
”skal skee uden Skribenteres kraftige Medvirkning, om
”Menneskeheden endnu skal gjøre videre Fremskridt paa
”Vejen mod Fuldkommenhed.”

Det som forresten, ved at kaste Öjnene paa dette In-
ventarium, strax falder enhver Læser ind, er, at Samlin-
gen endnu trænger til store Tillæg, især af den nyere Litte-
ratur; ligesom den ogsaa, for ikke at tabe i sin Brugbar-
hed, aarlighaars betydelig maa foröges og idelig fortsæt-
tes; men i den Henseende behöover man neppe at være be-
kymret. Den samme Iyer for Videnskaberne, den samme
ædle Gavnelyst, som Bibliotheket har at takke for, at det
er blevet til hvad det allerede sees at være, er endnu ikke
uddöet; Fædernelandskjarlighed troner endnu i Nord-
mandens Bryst, og Offere i dette Musernes hellige Tem-
pel vil aldrig udeblive. Saaledes læser man i *Trondhjems
Adressecontoirs Efterretninger for 1807 No. 19* om en
Foræring, som Bibliotheket, imedens denne Catalog har
været under Pressen, har erholdt fra Hr. Provst *Rönnau* i
Opdal; og jeg kjender mere end een ædel norsk Viden-
skabsmand hernede i Danmark, der, naar af denne
trykte

trykte Fortegnelse bringes i Erfaring, hvad Bibliotheket især trænger mest til, ikke vil undlade, med rund Haand at tage frem af deres vel forsynede Bogsale. Og hvad kan ikke ventes af de mange Hædersmænd i selve Trondhjem, der besidde betydelige Bogsamlinger, og vil gjøre sig en Fornøjelse og Ære af at bidrage til, at de Høll, som i visse Videnskaber findes i dette offentlige og Byen saa meget hædrende Bibliothek, snart kan blive udfyldte. Man betænke blot, hvilke herlige litteraire Skatte Justitsraad Horneman, Grev Schmettau, Provst Wille, og Justitiarius Rogert have udsmykket deres Sale med, og man glimter de herligste Udsigter for Nationalbibliothekets eller, om man heller vil, Norges ypperste *Stiftsbibliotheks* Forøgelse i Fremtiden.

Den første betydelige Accession, der med en stor Grad af Rimelighed synes at kunne forestaae Bibliotheket, er Cathedralskolens Bogsamlings Indlemmelse deri. Da en lignende Operation er foretaget i Christiania, hvor de Cathedralskolen tilhørende Böger ere blevne forenede med det Deichmanske Museum, kan man vente, at det samme vil skee

skee i Trondhjem, saa meget mere som det er klart, at Lærerne ville være godt tjente med, paa et eneste Sted at forefinde Byens hele offentlige Bogapparat.

Ved disse næsten med apodictisk Vished forventende Berigelser for Bibliotheket, bliver der naturligvis fra Tid til Tid udgivne Supplementer til nærværende Catalog. Disse, vilde jeg foreslaae, skulde udkomme hvert femte Aar, og da indeholde ej blot nyere tilkomne Gaver med Donatorernes Navne, men ogsaa Rettelser til denne min første Grundvoldscatalog, samt hvergang tillige Specification over nogle af de vigtigste Disputatser, som Bibliotheket har det store Forraad af.

Disse femaarige Supplementer kunde maaskee indrettes saaledes, at der hvergang affattedes 12 forskjellige Designationer i Overensstemmelse med de 12 Hovedclasser, Bögerne i denne Catalog ere fordelte i; og hver af disse Designationer paginertes i Svite med det Fag i Grundcatalogen, som den tjente til at supplere, saa at Listen over de theologiske Böger fik Pag. 110 a, 110 b, 110 c, 110 d o. s. f. de juridiske Böger 128 a, 128 b, 128 c, 128 d

128 d o. s. v. de medicinske 152 a, 152 b, 152 c, og saaledes fremdeles igjennem alle samtlige Fag.

Derved opnaaedes, at Enhver der besidder nærværende Catalog, ved at indskyde bemeldte Tillægsark paa sine behørigte Steder, altid havde et complet Verk, og stedse kunde oversee hvert enkelt Videnskabsfag i Bibliotheket.

Saa, efter en 20 Aars Forløb, vil vore Efterkommere formodentlig finde sig foranledigede til at anstille én Revisio Actorum; den hele store Bibliotheksmasse vil da ventelig blive sigtet og drøftet igjennem et critisk-philosophisk Sold, saaledes at Avnene sælges igjennem og kun det rene Korn og Kjerne bliver tilbage. Virkningen deraf vil være, at af den store tykke Quartcatalog vil fremkomme et nemt lille Octaybind. Heri, er jeg da bange, man ikkun vil finde meget Lidet af det theologiske Fag, som her oppetager 15, siger og skriver femten, hele Ark; men desto større Fylde vil der være af den Tids nyeste naturhistoriske og matematiske med den sig derpaa grundende oeconomiske og technologiske Litteratur, de beste Æsthetikere, de sundeste Philosopher, og derhos, som
det

XXXII

det forstaaer sig selv, Fædernelandets Geographie Statistik og Historie i den størst mulige Fuldstændighed. Naar da derhos ogsaa tilføjedes, som sædvanlig, Liste over denne Fremtids senest tilkomne Gaver, med Givernes Navne, saa tog derved en ny Tingenes Orden med Catalogvæsenet sin Begyndelse. Da kan man lade denne nærværende Quartcatalog, med samt alle sine Supplementblade, have udtjent, og blot unde den Sted, som en anden Reliquie, i en Afkrog i Bibliotheket.

Kjöbenhavn, den 12 Februar 1808.

R. Nyerup.

Ind-

Indholdsliste.

I. Theologie.

Folio.

- Bibler. S. 1-5, og i Hammers Samling 547.
- Bibelsk Apparat. S. 5-8.
- Kirkefædre. S. 8-9.
- Theologers Verker S. 9-10.
- Dogmatik og Moral. S. 10-11.
- Homiletik og Liturgie. S. 11-13, og i Hammers Samling S. 547.
- Jødisk Theologie. S. 13, og hos Hammer S. 547.
- Bibel- og Kirkehistorie. S. 13-15.

Quarto.

- Bibler. S. 16-17.
- Bibelsk Apparat. S. 17-24, og S. 551.
- Kirkefædre og nyere Theologer. S. 24-25.
- Dogmatik. S. 25-26.
- Cathechetik. S. 26.
- Moral og Andagtsböger. S. 27-28.
- Symbolik. S. 29.
- Apologier for Religionen, og Polemik. S. 29-35, og S. 551-52.
- Theologiske Disputatser. S. 35-36.
- Pastoraltheologie. S. 36-37.
- Homiletik. S. 37-40 og 551.
- Liturgie og aandelige Sange. S. 40-41.
- Bibel- og Kirkehistorie. S. 41-45. 552.

XXXIV

Octav.

- Theologiens Litterairhistorie. S. 46.
- Bibler. S. 47-49 og S. 566.
- Critisk Apparat over Biblen. S. 49-55 og S. 566-67.
- Kirkefædre og nyere Theologer. S. 55-56. 567.
- Apologier for Religionen. S. 57-58. 570-71.
- Dogmatik. S. 59-64. 567.
- Catechismusser. S. 64-67.
- Moral og Asketik. S. 67-78. 572.
- Pastoraltheologie. S. 79-81. 570.
- Prædikener. S. 81-86. 571.
- Liturgie og aandelige Sange samt Bønnebøger. S. 86-90. 571-72.
- Confessioner. S. 90-91.
- Polemik og Heterodoxie. S. 91-102. 568-71.
- Theologiske Disputatser. S. 102.
- Bibel- og Kirkehistorie. S. 103-110. 572.
- (Herunder om Frimureriet. S. 109. i Hammers Samling S. 584-85.)

II. Lovkyndighed.

Folio. S. 113, i den hammerske Samling S. 547.

Quarto.

- Naturret, romersk, og canonisk Ret. S. 114 og 553.
- Dansk og norsk Lovkyndighed. S. 115-18. 554-55.
- Svensk og tydsk Jurisprudents. S. 118-19.

Octav.

- Lovkyndighedens Litteratur. S. 121. 572.
- Natur- og Folkeret samt fremmede Landes Lovkyndighed. S. 121-25.
572-74.
- Dansk, norsk, og svensk Lovkyndighed. S. 125-28. 574-75.

III. Medicin.

Folio. S. 132.

Quarto.

- Lægevidenskabens Historie. S. 132.
- Anatomie og Physiologie. S. 132-33.

Diætetik. S. 133.

Medicinsk Praxis og Chirurgie. S. 133-35. 556.

Materia medica og Pharmaceutik. S. 135-37. 556.

Medicinske Disputatser. S. 138.

Octav.

Medicinsk Litterærhistorie. S. 139.

Anatomie og Physiologie. S. 140-42. 575.

Diætetik. S. 142-43. 575.

Nosologie og Therapeutik. S. 144-49. 576-77.

Chirurgie og Jordemodervidenskaben. S. 149-50.

Materia medica og Pharmaceutik. S. 150-51. 577.

Medicina forensis. S. 578.

Veterinairvidenskaben. S. 152. 578.

IV. Philosophie.

Folio. S. 155.

Quart.

Philosophiens Historie. S. 156.

Systematiske og til enkelte af den speculative Philosophies Dele hørende
Skrifter. S. 156-59. 557.

Octav.

Litterærhistorie, Systemer, og samlede Verker. S. 160, 578-79.

Logik og Metaphysik. S. 160-63. 579-80.

Psychologie med Magic. S. 163-65. 581.

V. Moral og Politik.

Folio. S. 167.

Quart.

Moralen. S. 167-68.

Politik. S. 168-69.

Octav.

Moral. S. 169-71. 581.

Pædagogik. S. 172. 581.

Politik. S. 173-74. 582.

Skrivefrihed angaaende. i Hammers Samling S. 583-84.

XXXVI

VI. Mathematiske Videnskaber.

Folio. S. 177-78. 548.

Quarto.

Den rene Mathematik. S. 179-80. 557-58.

Mechanik, Architectur, og Militairvidenskaben. S. 181-82.

Optik. S. 182.

Astronomie. S. 182-85. 558.

Navigationsvidenskaben. S. 185 og 558.

Mathematiske Disputatser. S. 185.

Musicalia. S. 186-89. 558.

Dannende Konster. S. 189.

Octav.

Mathesis i Almindelighed med Arithmetik og Geometrie. S. 190-191.
585-86.

Mechanik og Hydraulik. S. 191.

Krigsvidenskaben. S. 192. 587.

Optik. S. 193.

Astronomie. S. 193-96. 586-87.

Navigation. S. 196-97. 587.

Musicalia. S. 197. 587.

Dannende Konster. S. 197. 587.

Spil angaaende. S. 198. 587.

VII. Naturhistorie og Physik med Chemie.

a) Naturhistorie.

Folio. S. 201-3. 548.

Quart.

Naturhistorie i Almindelighed. S. 204-5. 559.

Geologie og Stenriget. S. 205-6. 559.

Planteriget. S. 206-8. 559.

Dyreriget. S. 208-II. 559-60.

Octav.

Naturhistorie i Almindelighed. S. 215-16. 590-91.

Geologie. S. 217-18. 591.

Minera-

Mineralogie og Lithologie. S. 218-19. 592.

Botanik. S. 219-20. 592-95.

Zoologie. S. 220-22. 595.

b) *Physik og Chemie.*

Qvarto. S. 212-14. 559.

Octav.

Physik. S. 222-25. 587-89.

Chemie og Alchemie. S. 225-26. 589.

Naturlig Magie. S. 226. 589-90.

VIII. Oeconomiske Videnskaber.

Folio.

Bergverksvidenskaben. S. 229-30.

Landhusholdning. S. 230.

Handelen. S. 231.

Qvarto.

Oeconomie i Almindelighed. S. 232. 560.

Bergverksvidenskaben. S. 232-33.

Landhusholdning. S. 233-34.

Hus-Oeconomie. S. 234. 560.

Manufactur og Handel. S. 235.

Finants- og Cameralvidenskaber. S. 236.

Octav.

Oeconomie i Almindelighed. S. 237. 595-96.

Bergverksvidenskaben. S. 237-39.

Landhusholdning og Agerbrug. S. 239-44. 597-98.

Hus-Oeconomie. S. 244-45. 598-602.

Manufactur og Handel. S. 245-47.

Cameralvidenskaberne. S. 247-48.

IX. Philologie og skjønne Videnskaber.

a) *Om Sprog og Skrivning i Almindelighed eller Lingvistik og Graphik.*

Qvarto. S. 253 (læs 251). 561.

Octav. S. 254-55 (læs 252-53). 602.

b) *Oriente-*

XXXVIII

- b) *Orientalisk Litteratur.*
Folio. S. 254.
Qvarto. S. 254-56.
Octav. S. 256-57. 602.
- c) *Græske Autores.*
Folio. S. 258-60. 549.
Qvarto. S. 260-62. 561.
Octav. S. 262-66. 602-3.
- d) *Latinske Forfattere.*
Folio. S. 267-68. 549.
Qvarto. S. 268-70. 561.
Octav. S. 270-75. 604-5.
- e) *Commentatorer over de gamle Autores.*
Folio. S. 276.
Qvarto. S. 276.
Octav. S. 277.
- f) *Græske og romerske Oldsager.*
Folio. S. 278.
Qvarto. S. 278-80.
Octav. S. 280-81.
- g) *Grammatiker og Ordbøger.*
Folio. S. 282-83. 549.
Qvarto. S. 283-85. 561.
Octav. S. 285-94. 607-8.
- h) *Nyere Digtere og Talere især i de levende Sprog.*
Folio. S. 295.
Qvarto. S. 295-301.
 Danske især S. 299-301.
Octav. S. 301-19. 606-9.
 Danske især S. 313-19.

X. Historiske Videnskaber.

- a) *Almindelig Geographie, Chronologie, Diplomantik, Heraldik, Numismatik, Universalhistorie, samt de gamle Staters Historie.*
Folio. S. 323-25. 549-50.

Qvarto.

- Quarto. S. 326-30.
 Octav. S. 331-38. 609.
- b) *Om Landene udenfor Europa.*
 Folio. S. 339.
 Quarto. S. 339-41.
 Octav. S. 341-46.
- c) *De europæiske Staters Historie med Undtagelse af Scandinavien.*
 Folio. S. 347-52.
 Quarto. S. 353-65.
 Octav. S. 365-89. 611-12.
- d) *Scandinavien angaaende.*
- 1) *Sverrig.*
 Folio. S. 390-91.
 Quarto. S. 391-97.
 Octav. S. 398-406. 612.
 - 2) *Danmark.*
 Folio. S. 407-12. 550.
 Quarto. S. 412-36. 562-63.
 Octav. S. 436-48. 612-14.
 - 3) *Norge.*
 Folio. S. 449-50.
 Quarto. S. 450-54. 563-64.
 Octav. S. 454-58. 614-17.
 - 4) *Islandsk Litteratur.*
 Folio. S. 458.
 Quarto. S. 458-60. 564.
 Octav. S. 460-62. 616.
- XI. Litterairhistorie.**
 Folio. S. 465-66.
 Quarto. S. 466-72. 564-65.
 Octav. S. 472-80. 617-22 (deriblandt om det norske Universitet S. 618).

XXXX

XII. Encyclopædier, Methodologier, Samlinger, og periodiske Skrifter af blandet Indhold.

Folio. S. 481.

Qvarto. S. 481-83. 565.

Octav. S. 583-86. 617 og 619.

Manuscripter.

Fødernelandets Historie, Geographiè, og Statistik angaaende.

a) Norge. S. 490-91, 493-97, 499, 500, 502, 505-8, 523, 526-28, 533-34, 541, 625, 629-30, 633-35.

b) Danmark. S. 492-93, 498-99, 524-26, 633.

c) Island. S. 489-90, 492, 503-4.

Svensk Historie. S. 522-23.

Til Naturhistorien henhørende. S. 500, 624-25, 628, 636.

Physik og Chemie. S. 521-22, 637.

Til Oeconomien. S. 500-501, 536-39, 625, 636-37.

Til Lovkyndighed. S. 489, 491, 499, 518-20, 631-33.

Til Theologie. S. 494, 508-16, 540-41, 543.

Philologie. S. 516-18, 535, 538, 542.

Litterairhistorie. S. 495, 529-34, 626-27, 638-39.

Frimureriet vedkommende. S. 628, 639-40.

* * *

Tegnede og stukne Landkort. S. 641-46.

* * *

Tillæg, indeholdende:

a) Bøger som vare glemte at anføres. S. 649.

b) Manuscripter, som savnes. S. 652.

T H E O L O G I E .

A

Theologiske Böger

i Folio.

A. Bibler.

Biblia polyglotta anglicana, per *Br. Waltonum*. Londini 1657.
6 Voll. it. *Edmundi Castelli* Lexicon Heptaglotton. ibid. 1669.
2 Voll.

Om dette meget vigtige og kostbare Bibelverk haves en omstændelig Underretning i *Baumgartens Nachrichten von einer hallischen Bibliothek*, VIII. Band S. 379-410. Om *Castelli Lexicon*, der er at ansee som Anhang til Polyglotten, gjøres sammesteds den Anmærkning, at det især derved blev desto mere sjeldent, at i den store Ildebrand i London Aar 1660 gik 300 Exemplarer deraf op i Røg.

Biblia hebraica et chaldaica *Joh. Buxtorfii*. Basil. 1620. 2 Voll.

Biblia græca, latina, et germanica, per *Dav. Wolderum*. Hamburgi 1596. 2 Voll.

Af Dedicationen sees, at den Schlesvig-Holstenske Hertug Johan Adolf kunde Hebraisk, og at Wolder havde sendt ham hebraiske Codices, (conf. *Schumachers Gelehrter Männer Briefe*. I. Theil S. 388).

Biblia latina *Tremellii et Junii*. Londini 1597.

Biblia *Andr. Osiandri*. Tubingæ 1606.

Biblia *Luc. Osiandri*. Francof. 1609. 2 Voll.

De Bible verdüdeschet durch *M. Luther*. Wittenberg, trykt hos Hans Luft 1579.

Bibelen paa hollandsk. Dordrecht 1645.

Kong Christian den IIIdies danske Bibel. Kjöbenhavn 1550.

Den udförligste Efterretning om denne den förste fuldstændige danske Bibel-Udgave haves i en Skrivelse fra D. Hans Wandal af 1697 til Jo. Frid.

Mayer, som Mayer lod afstrykke i sin *Historia versionis germanicæ bibliorum Lutheri*. Hamburgi (1701) 4to. Af denne Bibel tryktes 3000 Exemplarer. To Stokke som Formskjæreren i Wittenberg skar, fik han 6 Daler for, siges der i *Schumachers Briefe* I. Theil p. 138. II. Theil p. 134. I *Langebekiana* p. 289-90 haves Christ. III. dies Rescript af 1546 om 2 Dalers Indkrævelse, som skulde gives af hver Kirke til at kjøbe Papir for til Bibeludgaven. Disse Penge skulde skikkes til Jep Heye, Cantor i Roeskilde. S. 294 heder det, at Doctor Christiern Morfing fik kongl. Maj. Qvittants af Aar 1557, at han haver gjort rede for 715 beslagne Bibler, 717 ubeslagne og 2 uindbundne, som han og Joh. Macchabæus havde annammet af Bogtrykkeriet, og derfor oppebaaret 4917 Daler. Han havde deraf udbetalt en Del til Bogbinder — en Del til Mester Christiern Pedersen, for han udskrev først Bibelen — og tillige havt andre Udgifter. (conf. *Sejdelins de Læsendes Aarvog* for 1800 S. 11-14 og *Lorcks Beyträge zur Bibelgeschichte* II. Theil S. 379).

Friderik den II. dens danske Bibel. *ibid.* 1589.

Christian den IV. des danske Bibel. *ibid.* 1633. cum figg.

Sammes Bibel af Aar 1647 trykt paa Folioblade.

See *Hjelmstjernes Bogsamling* I. Del S. 2.

Gudbrand Thorlaksens islandske Bibel. Holum 1584.

Sten Johnsens islandske Bibel. *ibid.* 1728.

Om begge de her anførte islandske Bibeludgaver har Biskop Harboe givet udførlig Efterretning i *Dänische Bibliothek* VIII Stück.

Psalterium hebræum græcum arab. et chald. Genuæ 1516.

Om dette sjeldne Verk, som er den første Bog hvori der er trykt Arabisk, kan læses i *Maittaire Annal. Typogr.* Tom. II. Pars I. 119.

* * *

Novum Testamentum græcum *Rob. Stephani*. Francof. 1651.

Theodori Bezae Nov. Test. græcum cum versione lat. et annotat. Geneva 1598.

Joh. Millii Nov. Test. edit. *Kusteri*. Amstelod. 1710.

I *Baumgartens Nachr. von merkwürd. Büchern* IV Band S. 205 anmærkes, at dette er en forøget og forbedret Udgave og ikke et Eftertryk af Millii saa berømte ny Testamente.

Ham-

Hammondi et Clerici Nov. Test. Francof. 1714.

(conf. *Baumgartens Nachrichten* VII. 203.)

Novum Test. græcum, e codice mst. Alexandrino edid. *C. G. Woide*.
Londini 1786.

Dette prægtige Verk, hvorfor Subscriptionsprisen var 2 Guineer, findes recenseret i *Allgem. Litteraturzeit.* 1786. III. No. 207.

Josephi Bianchini Evangeliarium quadruplex. Romæ 1749. 2 Voll.

Quatuor Evangelia græce cum variant. per *Andr. Birch.* Havniæ 1788.

Dette paa kongelig Bekostning foranstaltede Pragtverk findes recenseret i *Michaelis Neue orient. Bibliothek* VI. 104-148, i *Eichhorns Bibliothek* II. 116-31, samt i *allgem. Litteraturz.* 1789. I. 233.

Aet ny Testamente paa dansk, gjennemskudt med rene Blade.

B. Critisk Apparat og Exegesis over Biblen.

Buxtorfii Concordantiæ Bibliorum hebraicorum. Basil 1632.

Lankitschens deutsche hebr. griechische Concordants. Leipz. 1777.

Trommii Concordantiæ græcæ LXX interpretum. Amstelod. 1718.
2 Voll.

Henr. Stephani Concordantiæ græco-latinæ novi testamenti. Genevæ 1624.

Er. Schmidii Concordantiæ græcæ Nov. Test. Gothæ 1717.

G. Agricolæ Bibl. Concordants. Frankf. 1640.

A. Trommii nederlandsche Concordantz. Amsterdam 1685. 3 Voll.

Pauli Tossani Lexicon concordantiale bibl. edid. *Clotz.* Francof. 1687.

J. G. Dorschei Biblia numerata. Francof. 1674.

Jani Schrift- und Sternhimmel. Frankf. 1650.

Thesaurus dissertationum ad illustriora vet. et novi testam. loca. Amstelod. 1701. 2 Voll.

J. Flacii Clavis Scripturæ sacræ. Basil. 1628.

J. C. Dieterici Antiquitates biblicæ. Giessæ 1671.

Sam.

Sam. Bocharti Opera omnia. Lugduni 1712. 3 Voll.

Historiæ celebriores vet. et novi test. iconibus repræsentatæ a Christ.

Weigel. Norib. 1712.

A. Pruckeri Vindiciæ biblicæ. Francof. 1663. 2 Voll.

Ant. Fernandi in visiones vet. Test. Lugd. 1617.

J. Raupii Aphorismi biblici. ibid. eod.

H. Buntings Itinerarium sacræ Scripturæ. Helmst. 1581.

Christ. Adrichomii Theatrum terræ sanctæ. Colon. 1628.

*

*

*

Critici sacri Anglicani. Francof. 1696. 8 Voll.

Recenseret i *Baumgartens Nachr. von einer hall. Bibliothek VIII.*

S. 410-21.

Annotations upon all the books of old and N. Testam. London 1657.

2 Voll.

Jo. Clerici Commentarius in omnes veter. Test. libros. Amstelod.

1735. 4 Voll.

Heinr. Ainsworth in Pentateuch. Psalm. et Canticum Cant. Lond. 1627.

C. Königs Weissagung Mosis. Francof. 1741.

W. Attersel Verklaringe over Numer. Amstelod. 1667.

Mercerus in Jobum et 5 prophetas minores. Genevæ 1573.

Ursin over Jobs Bog. Kjöbh. 1726.

Lavaterus in libros Chronicorum. Tiguri 1573.

Mellerus in Psalmos cum paraphrasi Bezæ. Genevæ 1591.

Strigelius in Psalmos. Lugduni 1563.

Sal. Gesnerus in Psalmos. Witeb. 1629.

Joh. Coccejus in Psalmos. Lugd. 1660.

Jo. Vicars Decapla in Psalmos. Londini 1655.

Cornelius a Lapide in IV Prophetas maj. Antwerp. 1634.

Svaningius in Daniele. Hafn. 1654-56. 2 Voll.

I Dedicationen til K. Fred. III. gjør Autor Undskyldning for, at han som Theolog i dette Verk ogsaa indblander Politik, dermed, at Propheten Daniel ogsaa gav sig af med at politisere. Og i Fortalen siger han, at han har indblandet meget — "de subjectorum, ministrorum verbi officio, officialium regionum dotibus, pacis commodis, vitiorum fuga" — i Medhold til sin Text; thi det er klart, siger han, at Platos og Aristotelis politiske Skrifter bære ikke Vand imod den Politik, man lærer af Bibelen.

Gualtherus in 12 prophetas minores. Tiguri 1577.

Fr. Ribera in 12 Proph. minores. Colon. 1612.

*

*

*

H. Hammond Paraphrase upon the N. Testam. London 1659.

Alex. Novarinus in N. Testam. Lugd. 1642.

Cansteins Harmonie der Evangelisten. Halle 1718. 2 Voll.

P. Vinstrupii Commentar. in 10 priora capita Matthæi. Lond. Scanor. 1674-76. 2 Voll.

I Fortalen nævner Autor nogle af de Bøger, han har betjent sig af ved dette volumineuse Verks Forfærdigelse. Deriblant: Biblia lat. Norib. apud Koburg 1480; den complutens. og Waltons Polyglot; Erasmus, Beza, Castalio, Widmanstads syriske Ny Test. af 1556; det arabiske N. Test. Romæ 1619; italienske, spanske, franske, tyske, engelske, hollandske Oversættelser; den danske trykt i Leipz. 1523; item Kjøbenhavnske Udgaver af 1550, 1632, 1607, 1647. — "Versiones," — lægger han til — "Syriaca, arabica, persica, et æthiopica, typis et characteribus propriis, ob eorum defectum, imprimi non potuerunt; eas ebraicis litteris, vel latina versione κατά ρητον, repræsentari necesse erat."

Brentius in Evangel. Matthæi. Tubingæ 1567. b) Id. in epist. ad Romanos. Francof. 1564.

Id. in Evangel. Lucæ. Francof. 1557.

Did. Stella in Evang. Lucæ. Mogunt. 1680.

Gualterus in Lucam. Heidelb. 1601.

Gual-

Gualterus in Johannem. Tiguri 1597.

Brentius in Johannem. Francof. 1551.

Ej. Ausleg. der Apostelgesch. Nürnberg. 1551.

Nicol. Hemmingius in omnes epistolas Apostolorum. Lips. 1572.

Dette er en ny Udgave af de forliden særskilt i Octav udkomne Commentarier; foran er sat en Fortale eller Dedicats til Kong Frid. II., hvorefter det heder paa Titelbladet: "in præfatione summa doctrinæ ecclesiæ rum danicarum brevissime indicatur." Denne Confession er især stillet mod de Romersk-catholske, og i Henseende til Artikelen de universali gratia imod Calvinisterne. — Reglen og Rettesnoren for Danske hvad de skulde troe og lære, siger han, var Propheternes og Apostlernes Skrifter, men da de vare mangetydige, og adskillige Secter ogsaa beraabte sig paa dem, saa til Distinction antog man *Symbolum Nicenum*, *Athanasianum*, *Apostolicum*, *Confessio augustana*, og *Corpus doctrinæ*.

J. Owen Exercitationes on the epistle to the Hebrews. London 1668.

J. Rogers Exposition on the first Epistle of Peter. *ibid.* 1650.

Th. Adams Exposition on the second epistle of Peter. *ibid.* 1633.

J. A. Lucius über die Offenbarung Johannis. Dresden 1670.

J. E. Petersen über die Offenbar. Joh. Frankf. 1696.

C. Kirkefædre og Theologer fra Middelalderen.

Bibliotheca sancta Sixti Senensis. Paris. 1610.

Gvil. Cave Scriptorum ecclesiasticorum historia litteraria. Genevæ 1693.

Ej. History of the Fathers of the Church. London 1683. cum figur.

*

*

*

Cotelerii Patres Apostolici. edid. *Joh. Clericus.* Antverpiæ 1700.
2 Voll.

Justini Martyris opera. gr. et lat. Colon. 1686.

Irenæus contra hæreses. Paris. 1675.

Id. lib. græce et lat. curante *J. E. Grabe.* Oxon. 1702.

Clementis Alexandrini Opera. gr. et lat. a *Frid. Sylburgio.* Paris. 1691.

Euse-

Eusebii Pamphili Præparatio et Ejusd. Demonstratio evangel. gr. et lat. Paris. 1628. 2 Voll.

Athanasii Opera. gr. et lat. Colon. 1686. 2 Voll.

Gregorii Nazianzeni Opera. gr. et lat. Colon. 1690. 2 Voll.

Cyrilli Alexandrini Opera. Basil. 1566.

Jo. Chrysostomi Opera. gr. et lat. per *Ducæum*. Paris. 1609. 10 Voll.

Isidori Pelusiotæ Epistolæ. gr. et lat. Paris. 1596.

Jo. Damasceni Opera. gr. et lat. Basil. 1575.

Theophylacti Commentar. in 4 Evangelia. græce. Romæ 1542.

Ej. Enarrationes in quatuor Evangelia. latine. per *Joh. Oecolampadium*. Basil. 1525. b) *Jo. Brentii* Homiliæ in Acta Apostolorum. Hagan. 1535.

Theophylacti Commentar. in epistolas. græce et lat. Londini 1636.

Tertulliani Opera per *B. Rhenanum*. Basil. 1539.

b) *Cypriani* Opera per *Er. Roterodam.* ib. 1540.

Cæc. Cypriani Opera per *N. Rigaltium*. acced. *Minucii Felicis* Octavius, *Arnobius* adversus gentes etc. Paris. 1666.

Aur. Augustini Opera per Theologos Lovanienses. Antverp. 1576. 4 Voll.

Gregorii Magni Opera. Paris. 1640. 2 Voll.

Bernardi Clarevallensis Opera. Paris. 1609.

P. Berchorii, Pictaviensis, Opera omnia. Colon. Agripp. 1692. 2 Voll.

Henr. Canisii Monumenta ecclesiastica. edid. *Basnage*. Amstelod. 1725. 6 Voll.

D. Nyere Theologers samlede Verker, i alphabetisk Orden.

The Works of *Babington*. Lond. 1622.

Theod. Bezae tractationes theologicae selectæ. Gen. 1560.

10 Theologiske Bøger i Folio. D. Nyere Theolog. saml. Verker.

Offspr. Blackals Works. Londini 1723. 2 Voll.

Jo. Calvin Opera omnia. Amstelod. 1671. 9 Voll.

Jo. Cameronis Opera theologica. Amstelod. 1675.

Steph. Curcellæi Opera theolog. ibid. 1675.

Sim. Episcopii Opera theolog. ibid. 1650. 2 Voll.

Desideri Erasmi Roterodami Opera omnia per Jo. Clericum. Lugduni Bat. 1703. 11 Voll.

M. Lutheri Epistolæ et Disputationes. Witeb. 1546.

Edv. Reynolds theolog. Werken. Amsterd. 1667.

Casp. Schwenckfelds Sendbriefe. 1566.

See om dette fanatiske Skrift *Walchs Bibliotheca Theolog.* II. 67.

Casp. Sibellii Opera theolog. Amstelod. 1644. 3 Voll.

Frid. Spanhemii Opera. Lugduni 1701. 3 Voll.

The Works of John Tillotson. Lond. 1710.

G. J. Vossii tractatus theologici. Amstelod. 1711.

E. Dogmatik og Moral, med Asketik og Polemik.

L. Hutteri loci communes theologici. Witteb. 1619.

Jo. Gerhardi loci theologici. Genevæ 1639. 3 Voll.

Nic. Zapfii catena aurea articulorum fidei. Vinar. 1645.

J. Raupii Bibliotheca portatilis. Francof. 1663.

J. A. Qvenstedt Systema theolog. Lips. 1715.

Joách. Langii Gloria Christi et Christianismi. Amstelod. 1740.

G. Dedekenii Consilia ecelesiast. Hamburg. 1623. 2 Voll.

Jo. Taylor Ductor Dubitantium. Lond. 1676.

Jo. Botsacci Moralia Gedanensia. Francof. 1678.

Jo. Hall Contemplationes Sionis. Amstelod. 1648. 2 Voll.

C. Schrivvers Seelen-Schatz. Leipz. 1711. 2 Voll.

Arth.

Theologiske Böger i Folio. E. Dogmatik og Moral, etc. 11

Arth. Hildesham theologia practica. Utrecht 1657.

Joh. Dovname Gvide to Godlynesse, it. Treatise of Securitie. London 1622.

*

*

*

J. F. Cervini Discordia concors divina cœlestis. Hafniæ 1642.

Mart. Chemnitii Examen concilii Tridentini. Francof. 1609.

Dan. Chamierii Panstratia catholica. Francof. 1622. 2 Voll.

F. Homiletik og Liturgie.

Luthers Huspostil fordansket af *Peder Tidemand*. Kiöbh. 1564.

Dette er den ældste og sjældneste Udgave. Den senere Udgave af 1577 er prentet af Mads Vingaard. Der möder först *Til den christne Læsere* underskreven af *Pauel Knufflock Bogbindere*, som forsikkrer, at han har anvendt stor Bekostning paa at lade denne Bog prente og udgaae. Derefter følger *Luthers Fortale*. Dernæst *Hans Albritzens Fortale*, dat. Kjöbenhavn d. 7 Jan. 1564, hvori han anbefaler denne Postil, "som den fromme og vellærde Mand Her Peder Tidemand med störste Flid og Vindskibelighed haffuer udsæt af Tydsken og Latinen paa ret danske, at hun til Guds Ære og den christne Menigheds Opbyggelse maa komme i mange Menniskes Hænder, og at de som ere opfödte og bevante med det danske Tungemaal, maatte, saavelsom andre, have dette dyrebare Klenodie." Derefter følger *Dedication* til *Arild Huitfeld* af *Poffuel Knufflock*, Kjöbenhavn 1577. Heri staaer: "Denne Huspostil haver jeg, erlig velbyrdig fromme Arild! ladet transferere paa danske for en 13 Aar siden af den værdige og vellærde Herre Her Peder Tidemand, hvilken og er paa samme Tid af forbenævnte Hr. Peder Tidemand dediceret og tilskreven streng ærlig og velbyrdig Her Börge Trolle, höjlovlig Ihukommelse. Og efterdi samme Böger ere nu mesten solgte, og forbenævnte Sal. Her Börge Trolle er ogsaa hensövet i Herren, da er jeg bleven forarsaget igjen at lade trykke denne Huspostille og hende at offerere og tilskrive Eders W. F. som samme strenge salig Herres næste Blodsförvante."

Niels Hemmingsens Postil, fordansket af *Rasmus H. Reravius*. Kjöbenh. 1600.

Denne hemmingske Postil er paa Latin mange Gange eftertrykt i Tydskland, og der ogsaa oversat paa tydsk. Paa dansk er den oversat af Reravius, hvilken Oversættelse haves i 3 Udgaver i Folio 1576, 1600, og 1613. Den sidste danske Udgave har følgende Beslutning: "Af Guds Naade er denne Postil anden Gang med kongelig Majestæts vor naadigste Herres Frihed (efter)prentet i Kjöbenhavn hos Henrich Waldkirch paa sin egen Bekostning 1613." Foran haves Hemmingii Fortale til den christelige Læsere, dat. Kjöbh. 1576. Heri siger Autor, at Bogen skulle for længe siden have været udkommen paa dansk, men Syv-Aars-Fejden hindrede, at man intet Papir kunde faae. — "Balzer Kaus tog sig for at ville paa sin Bekostning lade den prente her udi Riget, paa det man kunde have det disnærmere ved Haanden, og kunde dagligen have Tilsium" o. s. v. Derpaa kommer Reravii Dedication til Rentemester Christopher Walkendorf til Glorup, dat. Kjöbh. 1576. Heri siger Reravius, at Hemmingius "havde først skrevet og diceret denne Postilla Anno 1547 for sine Disciple, mange sine Mænds Börn, ædle og uædle, som han den Tid havde hjemme i sit Huus." — Før denne Postil endnu var trykt, var den meget bekjendt og afholdt; "den salige Mand M. Jens Christensen, som den Tid (o: mellem 1555 og 1561) var Skølemester her i Kjöbenhavn, tog sig for at dictere hende Ord fra Ord for sine Disciple, som sadde i hans Leyze i Skolen, paa det at de i Fremtiden kunde bruge hende, dem selv og andre til Gavn." — — "Kongelig Majestæts Cancellar Johan Friis gjorde tidt og ofte megen Flid dertil, at denne Postilla kunde komme paa danske. Og havde han henvend 10 Aar siden handlet med en tydsk Bogfører, som havde sin Handel her i Riget med Böger, at han samme Postil skulde lade udsætte paa dansk og prente. Dette blev forhindret ved Fejden" etc. Tilsidst roser Reravius Walkendorfs Guds frygt og flittige Kirkegang.

C. Hobergs Postilla mystica. Francof. 1663.

conf. *Walchs Biblioth. Theolog.* II. 86.

Lud. Lavateri Homiliæ in librum Jobi. Tiguri 1585.

Stephani Fabricii conciones in Psalmos. Genevæ 1620.

Th. Gatakers Sermons. Lond. 1637.

Lancelot Andrews Sermons. *ibid.* 1641.

Lan-

F. Homiletik og Liturgie. G. Den Jødiske Theologie. 13

- Lancelot Andrews* Sermons of the 10 commandmens. Lond. 1675.
W. Nicholsons Exposition of the Apostels Creed in Sermons. ib. 1661.
The House of mourning in 56 Sermons. ibid. 1672.
Ed. Stillingsfleet Sermons. ibid. 1673.
Th. Hortons Sermons. ibid. 1675.
J. Taylors Sermons. ibid. 1678.
R. Sandersons Sermons. ibid. 1689.
Sam. Clarke Sermons. Dublin 1734.
H. Müllers evangelische Schluskette. Frankf. 1672.
Val. Herbergeri Magnalia Dei. Leipz. 1678.
Eg. Strauchens Sonn- und Festtags-Predigten. Danzig 1683.

- * * *
- Horæ canonicæ beat. virginis Mariæ. Paris. 1527.
Missale pro usu totius regni Norvegiæ secundum ritum sanctæ metropolitanæ Nidrosiensis ecclesiæ. Havn. 1519.
See *Hjelmstjernes Bogsamling* I. Bind S. 9.
Frederik den 2dens Gradual ved *Niels Jespersen*. Kjöbh. 1573.
See *Hjelmstjerne loc. cit.*

G. Den Jødiske Theologie.

- Philonis* Opera. græce et lat. per *S. Gelenium*. Francof. 1691.
Surenhusii Mischna. Amsterdam 1698. 6 Voll.
Recenseret i *Baumgartens Nachr. von einer hall. Bibliothek*.
V. 40-52.
Jo. Buxtorfi Tiberias s. Commentarius masorethicus. Basil. 1620.

H. Jødiske Antiquiteter og Bibelhistorie, tilligemed
den almindelige Kirkehistorie.

- Josephi* Opera. græce et lat. per *Sigeb. Havercampium*. Amstelod.
1726. 2 Voll.
conf. *Fabricii Bibliotheca græca* ed. *Harles*. V. pag. 44.

Jood-

- Joodsche Oudheden van *W. Gorce*. Amsterd. 1690. 2 Voll.
- Jani Bircherodii* lumen historiae sacræ veteris et novi testamenti per tabulas chronologicas æri incisas. Hafn. 1683.
- Id. lib. additur tabularum explicatio. *ibid.* 1687.
- M. Pexenfelderii* Florus Biblicus. Monach. 1680.
- Hieron. Hennings* tabellæ genealog. Patriarcharum Judicum et Regum. Ulyssip. 1584.
- Historiæ ecclesiasticæ Scriptores græci, *Eusebius*, *Socrates*, *Sozomenus* etc. græce et lat. ed. *Henr. Valesius*. Amstelod. 1694. 3 Voll.
- Id. autores latine. Basil. 1535.
- Nicephori Callisti* Histor. ecclesiastica. latine. *ibid.* 1551.
- J. C. Sviceri* Thesaurus ecclesiasticus. Amstelod. 1682. 2 Voll.
- Centuriæ Magdeburgicæ tres historiæ eccles. Basil. 1559.
- Jonæ Rami* Kirke- og verdslige Historier til Aar 1660. Christjania 1706, og samme Bogs 2den Deel ved *J. Westerholt* med Continuation. Kjöbh. 1730. 2 Voll.
- Cave* History of primitive Fathers. London 1682.
- L. E. du Pin* the Lives of the primitive Fathers. Dublin 1723. 3 Voll.
- Jacobi de Voragine* Legendæ Sanctorum. Colon. 1475.
- Phil. Labbæi* Vitæ Sanctorum. Paris. 1657.
- P. Ribadineira* Vitæ Sanctorum. Colon. 1730.
- Passionale ofte dat Leuent der Hyllighen. Lübeck 1507.
- See *Panzers Annalen der ältern deutschen Litteratur* S. 277.
- Historie der Martelaren. Dordrecht 1657.
- Rud. Hospinianus* de origine monachatus. Tiguri 1609.
- Ej. Historia cœnæ dominicæ. *ibid.* 1598. 2 Voll.
- Ej. Tractatus de festis Christianorum, Judæorum, et Ethnicorum; it. de Templis. Genevæ 1674.
- Henr. de Noris* Historia Pelagiana. Patav. 1677.

- Car. a Sancto Paulo* notitia Episcopatum ecclesiæ. Paris. 1641.
Phil. de Mornay Histoire de la Papauté. Saumur 1611.
J. W. Jægeri Historia conclavium et sectarum. Hamburg. 1709.
Jo. Cabasutii Historia conciliorum, canonum et rituum. Lugd. 1690.
H. von der Hardt Constantiense Concilium. Francof. 1700. 5 Voll.
S. Pallavicini historia Concilii Tridentini. Antverpiæ 1673.
V. L. a Seckendorf Historia Lutheranismi. Francof. 1692.
Em. Sam. Cypriani Hilaria evangelica. Gotha 1719.
Leonh. Hutterus de origine et progressu Formulæ Concordiæ. Wi-
teberg. 1614.
-

Theologiske Böger i Qvart.

A. Bibler.

Biblia germanico-latina. Witeb. 1565. 8 Voll.

Biblia italica *Diodati*. 1607.

La sainte Bible avec commentair. Haye et Amsterd. 1743. 6 Voll.

Christian den 4des danske Bibel. Kjöbh. 1647. 2 Voll.

Den islandske Bibel. *ibid.* 1747.

Francisci Wormordi Davids Psalter. Rostok 1528.

Denne sjeldne Bog er beskrevet i *Dän. Bibliothek* III. S. 73-125.
conf. *Biblioth. Bibl. Lorck*. IV. pag. 92.

Hoseas, hebraice et chald. cum versione latina. Lugd. Bat. 1621.

Prophetia Jonæ ex æthiopico cum notis *Theod. Petræi*. b) Prophetia

Sophonixæ ex æthiopico cura *Nesselii*. Lugd. Bat. 1660. Præmittitur Homilia æthiopica de nativitate Jesu Christi.

Habakuks Spaadom med Anmærkninger ved *Monrad*. Kjöbh. 1752.

Ecclesiasticus græce et lat. per *Drusium*. Franeqveræ 1596.

Novum Test. Syriacum cura *Leusdenii* et *Caroli Schaaf*. Lugd.

Bat. 1709.

conf. *Nachr. von einer hall. Bibliothek* VIII. 292.

Hans Mikkelsens ny Testamente. Leipz. 1524.

Om dette Skrift, som er den ældste danske Oversættelse af det ny Testamente, gives udførlig Efterretning saavel i *Dän. Bibliothek* I. St. S. 120

som

som i *Friedliebs Dissertats de libris theologicis in Dania raris.*
Hafniæ 1776 pag. 5. it. i *Biblioth. Bibl. Lorch.* IV. pag. 92.

Qvatuor Evangelia, persice, æthiopice, armenice et arabice. per *C. A. Bode.* Helmst. 1739.

Qvatuor Evangeliorum versiones perantiquæ duæ, gothica scil. et anglosax. per *Franc. Junium* et *Th. Mareschallum.* Dordr. 1665.

Evangelia ab *Ulphila* gothice translata, cum parallelis versionibus edita. Stockholmiæ 1671.

Ulphilæ versio gothica nonnullorum capitum epist. ad Rom. edid. *Knittel.* Gvelfherb.

Joh. Ihre Fragmenta versionis *Ulphilæ.* Upsal. 1763.

Ej. *Ulphilas* illustratus. pars altera. ibid. 1755.

Neue Uebersetzung der Briefe Petri und Johannis. Leipz. 1768.

Apocalypsis Johannis syriace et hebraice cum versione et notis *Lud. de Dieu.* Lugd. Bat. 1627.

B. Critisk Apparat og Exegesis over Bibelen.

W. Franzii Tractatus de interpretatione Sacræ Scripturæ.

I. Strangius de interpretatione et perfectione Sacræ Scripturæ. Rotterodami 1663.

Sal. Glassii Philologia Sacra. Lips. 1725.

De Rossi variæ lectiones veteris Testamenti. Parmæ 1784. 4 Voll.

Buchners bibelsche Concordants. Jena 1750.

Halv. Gunnarii Isagoge in singula Bibliorum sacr. capita. Rostock 1598.

Epitome biblica af *Jens Bjelke.* Kjöbh. 1633.

Memoriale biblicnm antiquum. Hafniæ 1630.

O. C. Nimtofts summariske Rim over Bibelen. Aarhus 1637.

H. Smiths Register over Biblen, samt *Luthers* Fortaler over det gamle og ny Testamente. Kjöbh. 1560.

Af Dedicationen sees, at disse to Skrifter høre sammen, uagtet de have hver sit Titelblad, og Bladene i *Luthers* Fortaler tælles fra No. 1 af.

J. G. Carpzov Introductio ad libros canon. vet. Testam. Lips. 1731.

Ej. Apparatus criticus. Francof. 1648.

P. I. Hersleb Bibliotheca disputationum in veteris et novi Testamenti loca. Hafniæ 1769. (gjennemskudt med rene Blade in Folio.)

Pfeifferi Dubia vexata. Lips. 1685.

Sebast. Schmidii collegium biblicum. Argentorati 1671.

A. Boetii animadversiones in textum hebræum veteris Testamenti. London 1644.

Hottingeri Exercitationes anti-morinianæ de Pentateucho Samaritano. Tiguri 1644.

Nic. Schwartzii divinitas commatum in veteri Testamento. b) Ej. vera methodus lingvæ sanctæ vet. Test. in alias describendæ. c) Ej. Oversættelse af de 4 første Capitler i den hellige Skrift.

Jac. Usserii Syntagma de versione græca 70 interpretum. Lipsiæ.

Jo. Pearsoni Defensio 70 interpretum versionis. Helmstad 1694.

G. G. Zeltner de novis bibliorum germanicis versionibus non temere vulgandis. Altdorf 1707.

I. Nyloe over uitgeleze Stoffen ut het oude en nuywe Testam. Gröning. 1711.

Langii Mysterium Christi. Halæ 1731.

Deylingii Observationes sacræ. Lips. 1735. 3 Voll.

C. Wütringæ Observationes sacræ. Amstelod. 1727. 2 Voll.

I. F. Schmidt Prolegomena in futuros labores biblicos. Stargard.

I. Drusii Fragmenta veterum Interpretum græc. in vet. Testam. Arnhem. 1622.

I. Saurin über die wichtigsten Begebenheiten des alt. und neuen Testam. übersetzt von *Rambach*. Rostock 1745. 4 Voll.

S. Schuckfords Harmonie der heil. und profan Scribenten. Berlin 1731.

H. Prideaux Connexion des alt. u. neuen Testam. Dresden 1726.
2 Voll.

Wideburgs Mathesis biblica. Jenæ 1730.

Borrebyes bibelske Arithmetica. Kjöbh. 1733.

H. L. Tullés Bibellys. ibid. 1740.

Buntings Itinerarium novi Testam. ibid. 1615. b) *Id. de monetis et mensuris sacræ scripturæ.* ibid. 1618. (defect.)

Mart. del Rio Adagialia sacra veteris et novi Testamenti. Lugd. 1612.

*

*

*

R. Tellers u. *Dietelmaiers* Erklär. der heil. Schrift. Leipz. 1724.
4 Voll.

Starckii Notæ in loca dubia Pentateuchi. ibid. 1714.

I. Trapp upon Pentateuch. London 1650.

H. Mossin over I. og II. Mose Böger. Kjöbh. 1742. 2 Voll.

Joh. Nicolai Proœmium in Genesin. Rostock 1597.

Dan. Parei Comment. in Genesin. Francof. 1609.

I. H. Hottingeri Examen historiæ creationis. Heidelb. 1659.

H. G. Masii de uxore Lothi exercitatio, recusa Hafn. 1720.

C. C. Reenberg Tentamen, quo Japheto asseritur dignitas gemina Melchisedeki. Hafn. 1708.

St. Pilerik de mirabili cum filio Dei Jacobi lucta. Witeb. 1669.

A. de Fines Herrens Stridslov, over V Mose Bogs 2ode Capitel. Kjöbenh. 1662.

Sal. van Till Phosphorus in vaticinia Mosis et Habakuk. Lugd. 1700.

- Jo. Drusii* Comment. in libros Josvæ Judicum et Samuelis. Francof. 1618.
- Ej.* Annotat. in Cohelet. Amstelod. 1635. b) *Id.* in Histor. Ruth. ibid. 1632. c) *Ej.* Tetragramm. ibid. 1634. d) *Ej.* Animadversiones. ibid. 1633.
- G. Schimmer* über das Buch Ruth. Frankf. 1693.
- I. Caryl* on the Book of Job. Lond. 1651. 10 Voll.
- J. I. Scheuchzeri* Jobi Physica sacra. Zürich 1721.
- G. Ursin* over Jobs Bog, Psalmerne, og Salomos Skrifter. Kjøbh. 1741.
- J. H. Michaëlis* Annotat. in Hagiographa. Halæ 1720. 3 Voll.
- I. Bugenhagen* Ausleg. der 29 Psalmen Davids. Wittenb. 1542.
- B. Scheræi* Itinerar. in Psalterium Davidis. ibid. 1624.
- Friderich des II, Sprüche aus den Psalmen, erklärt durch *Chr. Knopf*. Kopenh. 1693.
- Gunde Rosenkrants* over Davids Psalmer. Sorøe 1655.
- Sal. van Till* über die Psalmen. Frankf. 1697.
- S. I. Baumgartens* Erklärung der Psalmen. Halle 1759. 2 Voll.
- D. Grubbe* Xeniolum ex Psalm. CXXVIII. 5. Hafn. 1693.
- Seb. Schmidii* Comment. in Jesaiam. Hamb. 1693.
- Jo. Forsterus* in Esaiam. Witeb. 1699.
- A. Varenius* in Esaiam. Rostock 1708.
- C. Vitringa* Ausleg. der Weissag. Jesaiæ.
- W. Greenhil* Verklar. van Ezechiel. Gravenhaag 1732. 3 Voll.
- I. Coccejus* in Ezechielem. Amsterd. 1691.
- E. P. Vindingii* Interpretatio imaginis Nebucadnezari visæ. Hafn. 1663.
- I. Tarnovii* Commentarius in prophetas minores. Rost. 1626. 2 Voll.
- Jo. Marckii* Comment. in prophetas minores. Amstelod. 1717. 3 Voll.
- B. H. Gebhardi* Erklär. der kleinen Propheten. Greiffswald 1724. 2 Voll.

- Jurieu* Vervulling der Prophetien, uit het Fransch door *F. Halma*.
Utrecht 1688.
- D. Parei* Comment. in Hoseam, epist. Pauli ad Galatas, et apocalyp-
sin. Heidelb. 1616.
- P. von Hoeke* Ausleg. über die Propheten Nahum, Habakuk u. Zepha-
nia. Frankf. 1710.
- M. Leigh* Comment. in Proph. Obadiah. Hafn. 1696.
- I. G. Dorschei* Theologia Zachariana. Pars I-II. Francof. 1653.
- Nic. Petrcæi* Nahum et Habacuc Prodom. Hafn. 1629.
- I. G. Kalinski* Observationes in vaticinia Chabakuki et Nachumi.
Wratislav. 1748.
- Jac. Bircherodius* in Jonam. Hafn. 1686.

*

*

*

- Bengelii* Gnomon novi Testam. Tubing. 1742.
- I. Drusii* Annotat. in totum Jesu Christi Testamentum. 1612.
- Rumpæi* Commentatio critica ad libros novi Testamenti. Lips. 1730.
- C. Starke* über das neue Testam. Leips. 1733. 2 Voll.
- Dan. Heinsii* exercitationes sacræ ad Nov. Testam. Cantabrig. 1640.
- Wolfsburgii* Observationes sacræ in Nov. Testam. Flensburg 1717.
- I. Drusii* Commentarius ad voces hebræas novi Testamenti. Franeqv.
1616. b) Ej. Alphabetum hebraicum vetus. c) Id. in librum
I. Hasmoneorum. Franeqv. 1600.
- G. Crauseri* Phosphorus græcarum vocum et phrasium novi Testam.
Francof. 1676.
- F. H. van der Honert* Syntagma dissertationum de stylo novi Testam.
Amstelod. 1702.
- C. Vitringa* Erklär. der evangel. Parablen. Frankf. 1717.
- Zach. Muthesii* Notæ in Nov. Testam. Francof. 1656.
- T. Trapp* Commentary upon the 4 Evangelists. London. 1647.

C. Altho.

- C. Althoferi* Harmonia Evangelistarum. Jena 1653.
Jo. Cluverii Harmonia Evangelist. Soræ 1627.
Petri Lambergi Harmonia evangelica. Francof. 1717.
Dan. Golzii uytgelesene Bibelstoffen. Amsterd. 1724.
G. Calixti Harmonia Evangelistarum. Goslar. 1638. b) *A. Calovius*
 de epistola Pauli ad Ebræos. Dant. 1649. c) *Jo. Cluverus* in
 omnes epistolas Pauli. Lips. 1643. d) *D. Fessellii* Adversaria
 sacra. Witeb. 1650.
I. C. Wolfi Curæ philologicæ in 4 Evangelia et Acta Apostol. Ham-
 burg. 1725.
Sal. v. Till in Evangelium Matthæi. Dordrecht 1703.
P. Wandal Paraphras over Matthæi Evangelium og alle Pauli Epist-
 ler, Apocalypsis og Jonæ Prophetie. Schlesw. 1654. b) *Ej.*
 Praxis medicinæ spiritualis. c) *Ej.* Drey Predigten. ibid. 1652.
I. H. Tauber Interpretatio dicti Matthæi XVI. 19. Hafn. 1771.
Jo. D. Michaëlis Curæ in versionem syriacam Actorum Apost. Got-
 tingæ 1755.
C. Stresonis Comment. in Acta Apost. Francof. 1717.
Jo. Plevier over de Handelingen der Apost. Utrecht 1725. 4 Voll.
G. Calixti Expositio in Acta Apost. Helmst. 1663.
H. Grænewegens Uytleg. van der Zendbrief Pauli aen die Romeynen.
 Amsterd. 1680. 2 Voll.
D. Golzius Romeyn. VIII en de Loofsangen van Maria Zachar. an Si-
 meon. ibid. 1705.
I. H. Michaëlis Paraphrasis IX, X et XI capit. epist. Pauli ad Rom.
A. van Wesel over het 5 Cap. d. Brief. Pauli aan d. Romeyn. Am-
 sterd. 1706.
Jo. Wandalinus in epist. Pauli ad Rom. Hafn. 1693.
F. I. Lütkens Erklär. des VIII Cap. des Briefes an d. Röm. Leipz. 1721.

- (*Jörgen Riis*) exeget. Betænk. over vigtige Steder i det ny Testam.
1ste Stykke. Kjöbh. 1745.
- I. Bierman* Verklar. der Br. Pauli aan die van Korinthus. Amsterd.
1725. 2 Voll.
- Luthers* Forklar. over Pauli Br. til de Galater. 1743.
- F. Monrad* over Pauli Brev til de Colossenser og Galater. Kjöbh. 1736.
- J. H. Tauber* Dissertat. epistol. super Epist. ad Coloss. II. 18. et II.
ad Thessalon. II. 13. Hafn. 1771.
- P. Dinant* Verklar. over de Brev Pauli aan die van Ephese. Rotterd.
1726. 3 Voll.
- H. Gerbaden* over het selve Brief. Utrecht 1707.
- P. A. Wandal* over Brevet til Titus. Kjöbh. 1653.
- G. Calixti* Expos. epistolæ ad Titum. Helmst. 1636.
- P. von Haven* comment. in epist. ad Titum. Halæ Magd. 1742.
- b) *F. A. Lampe* Oratio de Urim et Tumim. Brem. 1727.
- c) *C. Kortholt* de enthusiasmo Muhammedis. Gott.
- C. E. Brochmannus* in epist. ad Hebræos. Hafn. 1706.
- P. I. Wandals* Paraphrasis over Brevet til de Hebræer. ibid. 1656.
- F. Antonidis* over den Sendbrief van dem Apostel Jacobus. Leu-
ward. 1699.
- C. E. Brochmannus* in epist. Jacobi. Hafn. 1640.
- Id. lib. ibid. 1641.
- T. Antonidis* over den I ende II Sendbrief van dem Apostel Petrus.
Leuward. 1697-98. 2 Voll.
- H. C. Byzov* over Johannes 1ste Epistel. Aalborg 1753 og Kjöbh.
1762. 2 Voll.
- Jo. Creyghon* over de drie Sendbrieven van Johannes en die van Ja-
cobus. Franek. 1704.
- P. Wandalini* Paraphrasis in tres Johannes epistolas. Schlesw. 1655.
- M. C. Wulfsborgs* Forklaring over Judæ Brev. 1716.

M. Hoe Commentar. in Apocalypsin. Lips. 1611.

Id. lib. ibid. 1618.

Niels Mikkelsen Aalborgs Forklaring over St. Johannis Aabenbaring.
Kjöbh. 1611.

Id. lib. foröget Udgave. ibid. 1627.

I *Pontoppidans Annales* II. pag. 595-606 kan læses, hvorledes Autor, som var Præst i Helsingör, fordi han i Forklaringen over det VII Cap. 9de Vers statuerede Muligheden af Hedningernes Salighed, blev som en Kjætter sat fra sit Embede, uagtet hans Bog var forsynet med det theologiske Facultets Approbation til Trykken. Ved en ikke ulig Begivenhed i vore Dage kan man altsaa med Føje sige: der skeer intet Nyt under Solen.

N. Lucoppidan over Aabenbaringen. Kjöbh. 1728.

Af *Hjelmstjernes Catalog* I. 110. sees, at denne Bog er sjelden.

P. Z. Dankel over Aabenbaringen. ibid. 1754.

C. Kirkefædre og nyere Theologer.

I. G. Olearii Bibliotheca scriptorum ecclesiast. Jena 1711.

Clementis ad Corinthios epistola prior gr. et lat. edita ab *I. I. Madero*.
Helmst. 1654.

Polycarpi epistola ad Philipp. edita ab eod. ibid. 1653.

Barnabæ Epist. gr. et lat. edita ab eod. ibid. 1655.

Origenes wieder Celsum, durch *Mosheim*. Hamb. 1745.

Id. lib. gallice. Amsterd. 1700.

Arnobius adversus gentes. Lugd. Bat. 1651.

Basilii Magni oratio de jejunio. Helmst. 1666.

Amphilochii Epist. ad Seleucum. gr. et lat. per *Ant. Vernerum*. Mag-
deb. 1695.

M. Buch Annotationes in *Theophylacti* Bulgar. episcopi, epistolas.
Hafniæ 1737.

Aur.

- Aur. Augustinus* de civitate Dei. Francof. 1661.
Aur. Symmachi Epistolæ. Paris. 1604.
Hroswitæ Opera, cura *Schurtzfleischii*. Witeb. 1707.
Luthers Werke herausgegeben durch *Walch*. Halle 1740 et seqv.
 23 Voll.
Jacobi, Magnæ Britanniæ regis, Opera. Londini 1619.
A. Sadeel Chandieu Opera. Paris. 1593.
N. Fulleri Miscellanea theologica. Oxon. 1616.
D. Dykes Werken. Amsterd. 1670.
C. Kortholti Tractatus varii argumenti. Kilonii 1669 et seqv.
W. E. Tentzelii Exercitationes miscellanæ. Lips. 1692.
I. van der Waeyen Varia sacra. Franeqv. 1693.
F. Rappolti Opera. Lips. 1695. 2 Voll.
P. Colomesii Opera, edita ab *I. A. Fabricio*. Hamb. 1719.
H. Witsii Miscellanea sacra. Herbornæ 1712.
I. G. Walchii Miscellanea sacra. Amstelod. 1744.
S. Blochs efterladte Skrifter. Kjöbh. 1756.

D. Dogmatik.

- Jo. Michaëlii* Examen Philippi. Hafniæ 1632.
Jo. Gerhardi loci theologici. Jena 1614. 3 Voll.
Jo. Prideaux lectiones de singulis religionis capitibus. Oxon 1626.
C. E. Brochmanni Systema theologiæ universæ. Hafniæ 1633. 2 Voll.
Christiani Matthæi Systema theologicum. Hamburgi 1654.
I. Smiths Uytlegginge van de XII Articulen onser christel. Geloofs.
 Amsterd. 1661.
Jani Bircherodii Synopsis locorum communium theologicorum. Haf-
 niæ 1690.
Jo. A. Schertzeri Systema Theologiæ. Lips. 1691.

26 Theologiske Bøger i Quart. D. Dogmatik. E. Catechetik.

P. Z. Nakskovs Religionsartikler. Kjöbh. 1697.

I. F. Lützens Collegium Biblicum. Kopenhagen.

H. Witsii Oeconomia fœderum Dei cum hominibus. Herbornæ 1712.

Jo. Buddæi Institutiones theologiæ dogmaticæ. Lips. 1723. 2 Voll.

S. A. Baumgartens evangelische Glaubenslehre. Halle 1759. 2 Voll.

H. H. Clemms Einleitung in die Religion und gesammte Theologie.
Tübingen 1773. 7 Voll.

Osiandri dogma politices sacræ de divino pœnarum jure. Lund 1730.

I. E. Gunnerus de imputatione peccati adamitici. Jenæ 1748.

Jo. Micrælii Doctrina de Christo. Stetini 1555.

M. Chemnicus de duabus naturis in Christo. Lips. 1578.

I. C. Danhaveri Christeis. Argentor. 1646.

Ad. Sellius de descensu Christi ad inferos. 1659.

Christ. Johannis Aarhusiensis Disput. de Sacramentis. Hafniæ 1621.

P. v. Eizens Unterweisung von der göttlichen Ausersehung und vom
heil. Abendmahl. Schleswig 1588.

E. Catechetik.

P. Lauritzöns Forklaring over Catechismus. Kjöbh. 1608.

P. A. Medelbyes Forklaring. ibid. 1623.

C. S. Bangs Forklaring. Christiania 1650. 9 Voll.

I. C. Danhaveri Collegium decalogicum. Argentorati 1669.

A. Dögens catechetische Milch. Frankfurth 1679.

W. Nielsöns Catechismi Forklaringer. Kjöbh. 1681.

M. Gargon of den Heidelberg. Catechismus. Leiden 1710.

En russik Læse- og Börnelærdoms-Bog.

F. Mo-

F. Moral, Casuistik, og Asketik.

- E. E. Pontoppidans* Synopsis theologiæ practicæ. Hafniæ 1673.
Buddei Institutiones theologiæ moralis. Lips. 1715.
I. Porst Theologia viatorum practica. Halæ 1725.
Ej. Theologia regeneratorum practica. ibid. 1726.
F. A. Lampes Grundris der thätlichen Gottesgelahrheit. Frankf. 1628.
Alphonsi de Sarrasa Ars semper gaudendi, edita a *I. C. Fischere*.
 ibid. 1741.
 Id. lib. germanice.
N. N. Colding Sentenser og Exempler af den hellige Skrift om Övrig-
 heds Kald. Kjöbh.
Th. Hall on Magistracy. London.
Holger Rosenkrants's Fürstenspiegel. Aarhuus 1636.
Gunde Rosenkrants's förstelige Tanker. Kjöbh. 1651.
L. I. Debes om kongl. Majestæts Værdighed o. s. v. ibid. 1673.
Jo. Arrowsmith Tactica sacra. Cantabrig. 1657.
D. Reinkings bibelsche Policey. Frankf. 1656.
G. Voetii Politia ecclesiastica. Amstelod. 1663. 4 Voll.
P. F. Sperlings unterrichtende Moses. Leipzig 1705.
F. C. Froms Beschreibung des güldenen Leuchters, welchen Moses im
 himlischen Tempel wieder gesehen hat. Copenh. 1757.
F. Balduini tractatus de casibus conscientia. Witeb. 1628.
L. Dunte Decisiones mille et sex casuum conscientia. Lubecæ 1643.
P. I. Speners theolog. Bedencken. Halle 1712. 3 Voll.
Ej. lezte theolog. Bedencken. ibid. 1721.
N. P. Nsted om Beförere eller Observatores i Kirken. Kjöbh. 1626.
A. Hofs Advarsel til Menigheden i Christiania om et Himmelbrev (s. a.).
Jo. Brunsmanni sabbathica qvies. Hafniæ 1707.
Jo. Epinus van de Begräffnisse gotloser Lüte. Lübek 1547.

W. Nielsens Ti stille. Aarhus 1656.

Ej. Salomons Stol. Kjöbh. 1661.

E. N. Randulfi resonabilis Echo h. e. orationis seriæ mira vis. Hafniæ 1651.

Jo. Arndts wahre Christenthum und Paradies-Gärtlein. Leipzig 1750.

M. Rhodii den stridende christen Kirke. Kjöbh. 1699.

J. C. Hersleb de Troendes Frelse i Gud. ibid. 1715.

G. Olearii Seelen-Cur. Leipzig. 1726.

Aandeligt Spejl om Menneskenes tredobbelte Tilstand. Kjöbh. 1733.

A. Thura's gudelige Tanker over nogle Sprog af den hellige Skrift. ibid. 1736.

b) Ej. Vækker i de sövnagtige Christnes Öre. ibid. 1742.

H. Holks de Kloges og Daarliges Speil. ibid. 1752.

Ingeb. Christ. v. Reichweins Betragtninger over Jesu Christi Födsel (gallice et danice). Kjöbh. 1743.

M. Andreae Ode saphica de passione, morte, resurrectione et ascensione Christi. Hafniæ 1594.

G. Milzovii historia passionis Christi. Witeb. 1656.

E. E. Nauris Golgatha paa Parnassus. Odense 1689.

Er. Rosenkrants's Sjælens Frelse ved Dödsens idelige Betragtelse. Kjöbh. 1666.

P. Nicolai Beskrivelse om det evige Liv, oversat af *L. Christensön Rhod.* ibid. 1640.

G. Ciegleri Verdsens Spejl, oversat af Samme. ibid. 1648.

A. H. Bondes Guds Oeconomia iblandt Menneskene uddragen udaf Dronning Charlottæ Amaliæ Valgsprog: l'homme propose, Dieu dispose. ibid. 1673.

A. Rydelii Epistola testamentaria. Hafniæ 1744.

I. D. Outreins Proef-Stukken van heilige Sinne-Beelden. Amsterdam 1700. 2 Voll.

G. Sym-

G. Symbolske Böger.

H. Witsii Exercitationes in Symbolum Apostolicum. Herbörnæ 1712.
 Confessio fidei exhibita Carolo V in comitiis augustanis. Hafn. 1661.
 suntibus *Antonii de Sandoval*.

Den augsburgske Confession med dens Apologie, oversat af *O. Kjöb-
 bingh*. Kjöbh. 1618.

A. Calovii Commentatio in Augustanam Confessionem. Lips. 1646.

E. S. Cyprians Historie der augsburg. Confession. Gotha 1731.

J. G. Reinbek über die augsburg. Confession. Berlin 1740. 5 Voll.

Jo. Sauberti Synopsis articulorum Smalcaldicorum.

Bekennniz und Lehr der Kirchen in Pommern. Stettin 1593.

H. Forsvarsskrifter for Religionen, med Pole-
mik og Paradoxa.

Theod. Dassovius de pura doctrina custodienda. Hamburgi 1713.

Huetii Demonstratio evangelica. Francof. 1722.

H. Kromayeri Scrutinium religionum. Lips. 1673.

Ej. Theologia polemica. *ibid.* 1711.

Jo. Schomeri Collegium novissimarum controversiarum in universa
 Theologia. Rostoch 1721.

Jo. Fabricii Consideratio controversiarum inter Evangelicos et Roma-
 no-Catholicos. Stendal 1715.

Luther von de knechtelyke Wille. Heidelberg 1591. (sine titulo.)

Francisci Wormordi Disputats om Giftermaal. 1531.

b) *Pauli Eliæ* Undervisning om kranke og fattige Mennesker.
 1539. (defect.)

c) *Hans Tausens* Svar til den falske Undervisning som Lector
 Povel

Povel skrev om den papistiske Messe. 1531. (defect i Begyndelsen.)

Dette Volumen, saa defect det er, er for Indholdets Sjeldenheds Skyld, af megen Værdi. Om No. 1 kan sees *Münters danske Reformations-Historie* II Del pag. 205; om No. 2 *Sulmske Samlinger til den danske Historie* I Bind 2det Hæfte S. 130; og om No. 3 *Mibuter* I. cit. pag. 176.

Confessio Christiana de via Domini, quam christianus populus in tribus regnis septentrionalibus Daniæ Sveciæ et Norvegiæ constanter confessus est annis, a Christi fide suscepta, amplius sexcentis, usque ad Christ. III Daniæ Norvegiæqve et Gustavum Sveciæ reges. *Laurentio Nicolai*, Norvego, e S. I. auctore. Superiorum permissu. Cracoviæ in officina typographica Lazari, anno 1604.

Confessio Christiana, det er den christelige Bekjendelse om Herrens Vej, hvilken den christelig Menighed udi disse trende nordlendske Riger Danmark Sverrig og Norrige stadeligen haver bekjendt og efterfulgt fra det første de have annammet den christelige Tro, over 600 Aar, indtil Christian III og Göstav. Sammenkreven af *Laurits Nielsen* af Norrige, trykt til Brunsberg af Jörgen Skjönfels Aar 1605, med Övrighedens Forlov.

Foran i den danske Udgave heder det: "Til Læseren. Den fromme Læser beder jeg, at han vil tage til gode, dersom jeg i denne Fordanskelse ikke haver det udrettet som tilbørligt var, og havde gjerne selver seet. Thi jeg bryder paa adskillige Tungemaal, dog er intet af dem fuldkommen, fordi jeg haver vanket utlendis ofuer 40 samfelte Aar og paa de Steder, der jeg ikke kunde möget bruge vort Tungemaal — "aa" haver jeg set naor mand skal drage paa a; men ao naor Diphtongen tvelydendes bemærkes af ao tilsammensat" etc. — Bogen indeholder en udförlig Udvikling af de Romersk-catholskes Lærebegreb, som Autor gjør sig Flid nok med at faae conform saavel med Bibel som med sund Fornuft. Naar han ingen andensteds i Bibelen kan finde dicta probantia saa finder han dem i de apocryphiske Böger. S. 307 handies om Rosenkrantsen: "det er en gammel Sædvane i den christen Kirke, hvilken og vaar möget
i Brug

H. Forsvarsskrifter for Religionen, med Polemik etc. 31

i Brug udi vore Forfædres Tid, at bruge Bønnebaond, hvilke vore Forfædre kallede Psalterbaond og Rosenkrands, og bede eet hver Uge, efter den Maode som Guds-Tjeneste holdes udi Kirken af Clerkeriet, og det saaledes, at de tre Dager om Ugen hver Dag bede tredie Parten, at hele Krandsen kan saa hver Uge fuldkommes." I Fortalen eller Dedicationen til Christ. IV. Rigens Raad og menige Adel heder det (i den lantinske Udgave): "Parentum nostrorum ætate venerunt ex Germania homines novi, qvi se ex Evangelio didicisse temere jactarunt, qvot antea nunquam homo christianus ne suspicari qvidem potuit: nempe majores nostros, qvot qvot ab initio christianum nomen susceperunt atqve professi sunt, nunquam veros christianos fuisse; sed potius Antichristi exstitisse mancipia, nec non caractere bestię insignitos, dæmoniorumqve doctrina fascinosos, vitam in idololatria, falsoqve cultu totos sexcentos annos traduxisse, atqve ob id judicium summum obiisse, ut, ad inferos deturbati, ibidem cum infidelibus blasphemis ac facinorosis tormenta luant sempiterna." Om disse to i sin Tid confisqverte og fölgelig meget sjeldne Böger samt om Forfatterens Levnet og Idrætter kan læses i *Pontoppidans Annual*. III. 557-560 og i *Münters Reformations-Historie* II Del S. 645.

Th. Stapletoni Triplicatio inchoata. Antverp. 1596.

Reformir-Spiegel des weltlichen Pabsts durch *Joh. de Hyperius*. 1620.

Jo. Gisenii Papismus. Giessæ 1623.

F. Balduini Phosphorus veri Catholicismi. Witeb. 1626.

C. E. Brochman Lychnus propheticus. Hafn. 1634.

Id. lib. Rostochii 1640.

Speculum veritatis brandenburgicum apologeticum. Cöln an der Spree 1638.

Brochmanni Confutatio apologiæ Ducis Christiani Wilhelmi. Hafn. 1653. 3 Voll.

I. H. Hottingeri christl. Wegweiser. Zürich 1647.

R. Baxters Apology. London 1654.

Th. Barton popish principles pernicious to protestant princes. London 1679.

N. Stenonis Defensio Scrutinii Reformatorum. Hanov. 1679.

b) *Ej.* Defensio epistolæ de propria conversione. ibid. 1680.

G. I.

- G. I. Rhodii* Enodatio communionis domesticæ, contra Bossuetum. Hafn. 1689.
- Les Hexaples sur la constitution Unigenitus. Amstelod. 1721.
- Begebenheiten des aus seinem Gefängnis entwischter Protesanten Em. Boltzen. Copenh. 1734.
- (*M. Bergs*) kleines Microscopium das grosse heidnische Thier der röm. Monarchie mit zu beschauen. 1735.
- Om denne Bergs Levnet og Skrifter gives Underretning i *Danske Magazin* I. S. 226-43.
- A. H. Lachman* de supremo ecclesiæ evangelicæ capite. Hafn. 1740.
- M. Berneggeri* Hypobolimæa divæ Mariæ Deiparæ Camera seu Idolum Lauretanum. Argentor. 1619.
- b) *H. Conringii* Defensio eccles. Protestant.
- c) Id. de purgatorio. Helmst. 1651.
- Jo. Gisenius* de Zwinglio-Calvinismo fugiendo. Argentorati 1621.
- Jac. Martini* Collegium Anti-Calvinianum. Witeb. 1642.
- Dissensus theologorum Jenensium ab orthodoxis electoralibus. 1678.
- H. G. Masii* Interesse Principum circa religionem evangelicam. Hafnia 1687.
- Ej. Treues* Lutherthum. Copenh. 1691.
- Sam. Andreæ* de decreto absoluto contra Masii Interesse. Marpurg 1689.
- Jo. Trellundii* Exercitatio contra Theologum Marpurgensem de decreto absoluto. Hafnia.
- Defensio Masii et Lutheranismi contra Bechmannum. 1691.
- Masii* Specimen Palinodiæ Bechmannianæ. Hafn. 1692.
- S. Lintrupii* Specimen calumniæ papæo-calvinianæ in Augustanum Confessionem invariata. ibid. eod.
- Masii* amica velitatio epistolaris cum Paulo Infantio. ibid. 1718.
- (*M. C. Wolfsburgii*) Examen sententiæ Trellundianæ de sensu verborum II Cor. V. 19. 1721.

- b) *Condimenta Latinitatis gulæ Trellundianæ porrecta.* eod. a.
 c) *Veritas suimetipsius vindex contra Trellundium.* Amstel. 1718.
Justus Menius om Exorcismo, fordansket af *Palladius* (udgivet af *Nannestad*). Trondhjem 1751.
Herm. Ravenspergeri *Judicium de libro Hug. Grotii, cui titulus Defensio fidei catholicæ de satisfactione Christi.* Gron. 1617.
(Peyrerii) *Exercitatio super versibus 12, 13 et 14 cap. V. Epistolæ Pauli ad Romanos de Præadamitis.* 1655.
Jo. Hilperti *Disquisitio de Præadamitis.* Helmst. 1656.
B. Mentzers *Bedenken über Sinceri Wahrenbergs (o: Joh. Lyseri) Gespräch von der Polygamie.* Frankf. 1672.
Jo. Lyseri *politischer Discurs von der Polygamie.* Freiburg 1675.

Dette Forsvarsskrift for Flerkoneriet udgav Autor ogsaa under Titei af: *Das königliche Marck aller Länder d. i. polit. Discurs zwischen Polygamo und Monogamo von der Polygamia od. Vielweiberey o. s. v.* Herom have det kongelige Forbud dat. Kjöbenhavn d. 15 Maj 1677 saaledes lydende: "Vi Christian V. gjöre alle vitterligt, at eftersom vi komme "udi Erfaring, hvorledes en Person ved Nafn Johannes Lyserus skal hafve "sammenskrevet en forargelig Bog kaldet *Das Königliche Marck aller "Länder*, hvilcken han til Freiburg udi Tydskland udi nest forleden Aar "1676 skal hafve ladet trycke, oc siden Exemplarier deraf i vore Riger oc "Lande indfört; da ville vi hafve forbudet, saasom vi oc hermed ofveralt "i vore Riger oc Lande strengeligen oc alvorligen forbyde, samme Bog "herefter at maa selgis, eller hos nogen af voris kiere oc tro Undersaatter "lides eller dölges; Advarendis derfor alle oc enhver, at de icke alleeni- "ste sig fra saadan en forargelig Bogs Læsning entholder, mens endoc "hvis Exemplaria de deraf kunde hafve, udi Kiöbstederne til Borgemestere "oc Raad, oc paa Landet til voris Ambtmænd, hvor de findes, strax leve- "rer, som dennem udi voris Cancelli hafver at indskicke, hvorfra de siden "skal udleveris oc af Skarpretteren offentligent forbrendes. Befindes no- "gen herimod, noget Exemplar af forskrefne Bog at fordölge, skal den "uden ald Naade hafve forbrudt udi Straf It Tusind Rixdaler, Halvparten "til voris Qvesthuus, oc den anden halvve Deel til det Steds Fattige, hvor "Forseelsen begaais; Mens skulle den Skyldige icke være af de Midler, at "den samme Penge-Mulct kunde betale, da den efter des Beskaffenhed at

”bøde med Kroppen. Herhos ville vi oc alvorligen hafve advaret oc be-
 ”falet bemeldte Johanni Lysero, at han un der Lifs-Straf sig strax af voris
 ”Riger oc Lande begifver, og sig der aldrig meere lader finde.”

Theophili Alethæi (o: *Lyseri*) *Polygamia triumphatrix*. Londini Scano-
 norum 1682.

Om samtlige Lyseri sjeldne Skrifter giver Clement Efterretning i sit
Bibliothèque curieuse historique et critique Tom. I. pag. 170-75.

*H. Lacanders Christianus anti-democritus et Democritus antichristia-
 nus*. Götheb. 1741.

*Theod. Dassovii animadversio in Corporis Evangelici inanem loqvacita-
 tem*. Hamb. 1716.

Vox Clamantis in Babylone: præparate viam Domino. Amstelod. 1663.
 Verhael van het Danssen, Kussen, en Omhelsen, van Mr. *Jean de La-
 badie*, uytgegeven door *Jac. Borstius*. Rotterdam 1671.

*Eclaircissement ou Declaration de la pureté des sentimens en la doc-
 trine et en la foi des Srs. J. de Labadie etc*. Amsterdam. eod.
 anno.

Jo. Rotlöben Examen et refutatio Sophronismi I. Foecleri. Lub. 1643.

A. Fischer von der Kinder-Taufe. Flensb. 1712.

*H. I. Sivers Dissert. de fide salvifica contra E. Pontoppidani Glaubens-
 spiegel*. Rostoch 1730.

b) *Pontoppidani epistola apologetica huic dissertationi opposita*.
 Altona 1731.

N. Sibberns, F. I. Lütkens, und I. Schwarz's Schriften betreffend die
 wirckliche Seeligkeit der Glaubigen. Copenh. 1708.

b) *Eroticum Irenæi de pomo eridos Cimbrorum, i. e. de actuali sa-
 lute et vita æterna viatorum*. Lips. 1708.

*Dissertatio præside I. F. Stiebritz sistens præscientiæ Dei demonstra-
 tionem atqve a L. B. de Holberg objectionibus vindicias*. Ha-
 læ 1752.

Jo. Fechtii Scrutinium hæretificationis et epistolæ antiprædestinationæ.
 Rostoch. 1714. I. W.

I. W. Petersen regnum Christi defensum. Francof. 1698.

Bened. Spinozæ Tractatus theologico-politicus. Hamburgi 1670.

Om Spinoza see *Buhle Geschichte der neuern Philosophie* III. pag. 516 og Sammes *Lehrbuch der Gesch. der Philosophie* IV. 733.

Severi, Sinceri, und Simplicii Unterredung betreffend die Religion.

Q. H. Grosheim Dissertatio historica, an Paganis mysterium s. s. trinitatis plane ignotum fuerit. Altona 1743.

*

*

*

Jo Mulleri Judaismus ex Rabbiorum scriptis detectus. Hamb. s. a.

I. Buxtorfii liber Cosri cum versione lat. Basil. 1660.

I. Abarbanel commentar. in testam. Patriarchæ Jacobi. latine per *M. Fogh*. Hafn. 1714.

P. Vindingii Tractatus talmudicus de novi anni initio. Hafn. 1678.

I. C. Wagenseilii Sota. Altdorf 1674.

Eisenmengers entdektes Judenthum. Königsb. 1711.

I. Collectio dissertationum academicarum argum. theologici.

Dissertationes theologicae inaugural. Universitat. Havn. ab anno 1591 usque ad ann. 1779. 4 Voll.

Dissert. theolog. Professorum Havn. ab anno 1580 ad ann. 1758. 19 Voll.

Dissert. theolog. in auditorio super. universitatis Hafn. ab anno 1692. ad ann. 1762. 2 Voll.

Volumen dissertat. theolog. Danorum apud Exteros ab anno 1608 ad ann. 1768.

Dissertat. theolog. studiosorum Hafn. ab anno 1627 ad ann. 1772. 5 Voll.

36 Theologiske Böger i Qvart. I. Collectio dissertationum etc.

- Disputationes variorum biblicæ. 4 Voll.
Dissertationes theologicæ variorum. 8 Voll.
Dissertationes exegeticæ variorum. 5 Voll.
Dissertationes theologicæ Germanorum. 1665-1762.
Volumen dissertationum theolog. Exterorum.
Disputationes theologicæ variorum. 8 Voll.
Disputationes theologicæ. 5 Voll.
Disputationes biblicæ Novi Test. 2 Voll.
Varia miscellanea theologica. 5 Voll.
P. Antonii Disputationes theologicæ. Halæ Magdeb.
Brunsmanni Hendecas Dissertationum miscellan. Hafn. 1691.
Danhaweri Disputat. theolog. Lipsiæ 1700 et 1707. 2 Voll.
Joh. Deutschmanni Disputat. variæ. Witeb. 1709.
Fechthii et aliorum Dissertationes.
I. Herbrandi Disputat. theolog. Tubingæ 1575.
I. Martini Disputat. theologico-scholasticæ. Witeb. 1648.
b) *I. A. Osiandri* animadversiones orthodoxæ in tres libros F. Turretini. Tubingæ 1693.
I. L. Moslemii Dissertationes theolog.
H. Venemæ Dissertationum sacrarum libri tres. Harlingæ 1731.
G. Voetii selectæ Disputat. theolog. Ultraj. 1648. 5 Voll.

K. Pastoraltheologie.

- E. Pontoppidani* Collegium pastorale. Kjöbh. 1757.
I. F. Mayeri Museum ministri ecclesiæ. Lips. 1718. 2 Voll.
N. L. Vallensis oratiuncula de ministerii ecclesiastici difficultatibus.
Havn. 1626.
C. E. Simonetti Charakter eines rechtschaffenen Theologen. Leipzig 1747.

Jo. Colds

- Jo. Colds consilium et judicium Episcopi licitum.* Hafn. 1729.
Jo. Fechtius de excommunicatione ecclesiastica. Rostoch 1712.

L. Homiletik.

- Jo. Lopez Epitome sanctorum Patrum ad sacras conciones faciendas.*
 Venet. 1605. 3 Voll.
Jo. Porst Theologia homiletica. Halle 1727.
A. C. Arreboes Torcular Christi eller 15 Prædikener over Christi Lidelse etc. Kjöbh. 1670.
Ejusd. Ossa rediviva eller 15 Prædikener over Propheten Ezechiel.
 ibid. 1681.
M. F. Bangs Taler over Aftensangs-Texterne. Trondhjem 1767.
I. K. Blochs 3 Afskedstaler. Kjöbh. 1765.
B. Botsacks Abschiedsrede. ibid. 1698.
I. P. Bruns Prædiken paa Taksigelfesten 28 Juni 1763. Bergen.
Ejusd. Prædiken paa den almindelige Bededag 1766. ibid.
I. Erichsens 24 Prædikener over Jonæ Prophetes Historie. Kjöbenhavn 1592.
S. Friedliebs Prædiken paa den befalede almindelige Bededag. Sorö 1766.
I. E. Gunnerus Prædiken paa hans Ordinations-Dag. Kjöbh. 1755.
E. Hagerup 8 Præstevielsestaler. Trondhjem 1741.
 En anden Samling af Sammes Præstevielsestaler. ibid. 1743.
H. Hammonds Prædiken paa Takke- og Bedefesten d. 1 Dec. 1773.
 Christiania 1774.
A. Hatting Prædiken iste Juledag 1770. Bergen 1771.
P. Herslebs Almagt midt udi Afmagt. Kjöbh. 1751.
 Ej. Prædikener over Christi 7 Ord paa Korset. ibid. 1729.
F. Holms Prædiken paa Bededagen d. 14 Januar 1746. ibid. 1746.
 O. Holm-

- O. Holmboes* Prædiken paa 3die Advents-Søndag. Christiania 1762.
- M. Holmers* Feuerpredigt. Schlesw. 1669.
- M. Lippers* kurrende Turteldue, en Bededags-Prædiken. Kjöbh. 1696.
- (*H. P. Lunds*) Tale over Rom. VIII. 1. ibid.
- Th. Lyngbye* Prædiken paa Takkefesten d. 11 Febr. ibid. 1678.
- M. Matthæi* orationes synodales anniversariæ Lundæ habitæ. ib. 1604.
- P. A. Medelbyes* Ligprædikener. ibid. 1631.
- I. Schwarz* Kriegspredigten. ibid. 1678.
- C. von Stöckens* Tauf-Reden. Hamb. 1610.
- F. Thestrups* Prædikener over Pauli Epistel til de Colossenser. Kjöbenh. 1735.
- K. Tommerups* Brudetale over I. Cor. VII. 29. ibid. 1722.
- Denne Prædiken har og den sære Titel: *Bryllupsprædiken over Døende og Ligprædiken over Levende*, hvorom kån sees det *Wormske Lexicon* II. 497.
- I. T. Vidalins* Hus-Postilla. Holum 1742.
- Kjöbenhavns Ildebrands aarlige Erindring. Kjöbh. 1732.
- En Ligprædiken prædiket af Aandens hjælperige Bistand holdet 1669 og trykt i Kjöbenhavn.
- Fire og tredive Ligprædikener, oversatte af tydsk ved *Jens Christensen*. Kjöbh. 1611.
- G. Albrechts* Idea pœnitentis et confitentis. Ulm 1656.
- G. Arnolds* Predigten. Frankf. 1618.
- Jo. Arndts* Predigten über Catechismus. Jena 1630.
- A. Berndts* nützlicher Gebrauch der christlichen Moral etc. Leipz. 1732.
- A. Crammeri* Predigten.
- H. Creidii* Postilla evangelica. Frankf. 1654.
- I. Edzardi* Predigt, da der erste Stein zu der neuwen Kircke in Hamburg gelegt worden. Hamb. 1649.
- I. Fabricii* Busz-Crantz. Stettin 1636

- A. H. Franckens* Zeugnisz von Werk, Wort, und Dienst Gottes. Halle 1702.
- S. Hennings* Meditationes passionales. Rostoch 1631.
- I. Hermanni* Lehr- und Erinnerungs-Seulen. Braunschweig 1642.
- I. Hulsemanni* myrtus Lipsiensis. Frankf. 1665.
- C. F. Kraussens* Passions-Prediger-Schatz. Dresden 1728.
- Kronmayers* Predigt von gewinnsüchtigen Spielern, nebenst einem Anhang von Parücken. Gotha 1677.
- I. L. Langhans* Suspiria passionalia. Danz. 2705.
- I. G. Leighs* erleichterte Prediger-Arbeit. Hanov. 1728. 2 Voll.
- Ej. Epistol. homiletische Schatzkammer. Leipz. 1719.
- Neumeisters* Predigten. Hamb. 1723.
- I. I. Otthonis* Tugend-Weg und Laster-Weg. Nürnberg 1669.
- A. Pfeiffers* apostolische Christenschule. Lübeck 1695.
- I. I. Rambachs* Betrachtungen über den Catechismus Lutheri. Frankfurt 1736.
- b) Ej. Betracht. über die Heilgüter in Christo. Frankf. und Leipzig 1737.
- I. G. Sigwarts* Predigt von der Lästerung oder Verleumdung. Hamburg 1637.
- C. Sonntags* Sonntags-Postil. Nürnbn. 1703.
- P. I. Speners* Predigten. Frankf. 1687.
- W. M. Stissers* Jesus patiens. Leipz. 1703.
- G. Strigenicii* Predigt von des Herren Christi Pferde. Leipz. 1619.
- I. H. Ursini* Qvinqvagena festalis. Francof. 1661.
- G. Weinreichs* Leichpredigten. Leipz. 1609.
- I. Borstii* Predicatioen. Utrecht 1696.
- G. Brandts* 32 Predicatioen. Amsterd. 1724.
- K. Brandts* 32 Predicatioen. Rotterd. 1698.
- H. Comries* Leer-Redenen. Leiden 1758.

b) F.

- b) *F. Burmanni* Oratien. Utrecht 1700.
D. Goltzii predikende en biddende Christus. Amsterd. 1700.
 Ej. uytgelesene Bybelstoffe. *ibid.* 1694.
 Ej. laetste Gedachten over enige Stoffe des O. en N. Testam. *ib.* 1720.
P. van d. Hagens Predicatie. Amsterd. 1681.
Jac. Laurentii Conciones sacræ. Hardervici 1629.
B. de Moors Leer-Redenen. Leiden 1752.
S. Annesbys Casuistical Morning-Exercises. London 1690.
R. Baxter treatisse of Conversion. *ibid.* 1658.
 Ej. treatise of Self-denyal. *ibid.* 1660.
R. Brownrigs geistreiche Schriften und Predigten. Copenh. 1695.
H. Smith Sermons. London 1604.
Th. Watsons Predigten und Schriften. Frankf. 1698. 2 Voll.
I. L. Don Aquiles Anno Sancto, meditationes para todos los dias.
 Madrid 1658.

M. Liturgie og aandelige Sange.

- En Haandbog om den evangeliske Messe. Malmö 1535.
 En ganske nyttelig og alle Sognepræster nödtörftelig Haandbog om den
 rette evangeliske Messe. *ibid.* 1539.
 Om denne og næst foregaaende Bogs store Sjældenhed kan sees *Cataloget over det Hjelmstjærnske Bibliothek* Tomus 1. pag. 164 No. 12 et
 13. conf. *Münters danske Reformations-Historie* II. 276.
 Den forordnede Alterbog. Kjöbh. 1688.
 Schreiben über die sogenannte Relation aus Parnasso betreffend das
 Holstein. Gesangbuch. Glückstadt 1682.
 Svensk Alterbog. Stokholm 1637.
Iv. Er. Legangri expositio textus prophetici Esaiæ LV vers. 6. 7. qvi
 pro anniversaria litania publica die veneris quarta post festum
 pascale proponi solet. Hafniæ 1692.

T. Pe-

- T. Petri* piæ cantiones ecclesiasticæ et scholasticæ veterum Episcoporum. Wisingsborg 1679.
 Ein ny Viisna-Bok. Holum 1612.
Es. Helts aandelige Have-Discours. Kjöbh. 1721.
E. G. Vieths Udgave af Kingos Morgen- og Aften-Psalmer med *Brandts* og *Roses* tyske og lat. Oversættelser. Sorö 1768.
I. O Mentzers Morgen- og Aften-Andagter. Kjöbh. 1742.
 Verschiedene Poesien einer armen Sünderin (o: Enkefürstinden af Ostfriesland). 1752.
I. C. Bies Sange over Jule- og Nyt-Aars-Dags Texter. Kjöbh. 1765.

N. Jödiske Antiquiteter, samt Bibel- og Kirke-Historie.

- Holbergs* Jödiske Historie. Kjöbh. 1742. 2 Dele.
G. Ursini Antiquitates Hebraicæ. Hafn. 1697.
Car. Sigonius de republica Hebræorum. Lugduni 1701.
A. Michaëlis Israels Love. Kjöbh. 1631.
Joh. Seldenus de Synedriis veterum Ebræorum. Amstelod. 1679.
Ej. Uxor hebraica. Francof. 1675.
Ej. Jus naturæ et gentium juxta disciplinam Ebræorum. Witeb. 1712.
Camp. Vitringa de Synagoga vetere. Leucopetræ 1726.
C. F. Bangii Dissert. de jure asyloꝝ apud Hebræos. Hafn. 1765.
A. Norrelius de avibus esu licitis. Upsal. 1746.
Ol. Rudbek jun. Dudaim Rubenis. ibid. 1733.
S. Laurelii mare æneum regis Salomonis. Norcop. 1727.
Sal. van Til Dicht- Sing- und Spielkunst der Alten insbesondere der Hebræer. Leipz. 1706.
Jo. Nicolai de sepulchris Hebræorum.

- Laur. Codomänni* Annales sacrae scripturae veteris et novi Testamenti.
Witeb. 1602.
- Jo. Harduini* Chronologia veteris Testamenti. Paris 1699.
- E. I. Lütken*s Collegium biblicum. Copenhagen 1715.
- I. F. Buddei* Hist. eccles. vet. Testam. Halæ 1726.
- Alph. de Vignoles* Chronologie de l'histoire sainte. Berlin 1738.
2 Voll.
- Nic. Helvaderi* Histor. sacrar. encolpodion. Kjöbh. 1634.
- C. Matthiae* Historia patriarcharum. Lubecæ 1642.
- Jo. Micraelii* Syntagma historiarum ecclesiae omnium. Lips. 1679.
- F. Spanhemii* Introductio ad historiam sacram. Francof. 1698.
- b) *I. V. Jägeri* Opuscula varia theologica. Tubingæ 1716.
- C. E. Weismanni* Introductio in historiam sacram novi Testamenti.
Halæ Magd. 1745. Volumen 2dum.
- I. C. Knebel* de anno et die natali Christi. Halæ Magdeb. 1722.
- W. Langius* de annis Christi. Lugd. Bat. 1649.
- Jo. Wandalinus* de feria passionis. Lips. 1651.
- Centuriæ Magdeburgenses sive Historia eccles. novi Testam. Norib.
1757 et seqv. 4 Voll.
- C. Kortholt* Histor. eccles. novi Test. Lipsiæ 1697.
- I. W. Zierold* Einleitung zur Kirchenhistorie. ibid. 1700.
- Th. Ittigii* Historia ecclesiast. ibid. 1709.
- G. Arnolds* Kirchen- und Ketzer-Historie. Frankf. 1729. 4 Theile.
- T. Pfanners* Bedencken über Arnolds Kirchen- und Ketzer-Historie.
Gotha 1701.
- b) *G. Arnolds* Betrachtungen merckwürdiger Wahrheiten. Frank-
furt 1709.
- G. Arnold* das Leben der Glaubigen in den letzten 200 Jahren. Halle
1701.

- Pertsch* Versuch einer Kirchenhistorie. Leips. 1736-39. 3 Voll.
Holbergs Kirkehistorie. Kjöbh. 1738. 2 Dele i 1 Vol.
I. L. Mosheim Institutiones historiae christianae majores. Helmst. 1739.
R. Gjelleböl Synopsis historiae sacrae. Hafn. 1768.
 Forsög til en Kirkehistorie i Tabeller. *ibid.* 1774.
I. M. Chladenii Oratio de voluptate ex antiquitate ecclesiasica capienda. Lips. 1742.
Jo. A. Qvenstedii Antiquitates biblicae et ecclesiasticae.
W. Caves Antiquitates apostolicae. Lips. 1690.
Jo. Bingham Origines eccles. in latinum conversae a *Jo. G. Grischovio*. Halæ Magdeb. 1751. 10 Tomer. 3 Voll.
Ej. Dissertationes ecclesiasticae. *ibid.* 1738.
 Dissertationum historico-ecclesiasticarum Volumen.
Is. Casaubonus de rebus sacris et ecclesiasticis. Francof. 1615.
Id. lib. Genevæ 1654.
Sam. Basnage exercitationes de rebus sacris et ecclesiasticis. Ultraj. 1692.
Jo. Creccelii Collectanea de origine et fundatione omnium fere monasticorum ordinum. Francof. 1614.
 Tres Diss. præside *Andreo Schmidio* habitæ de notariis ecclesiarum. Helmst. 1715.
Jo. Fechtius de origine et superstitione missarum. Rostoch 1707.
Jacobi de Voragine Lombardica Historia. Basil. 1490.
I. L. Mosheimii Commentarii de rebus Christianorum ante Constantinum Magnum. Helmst. 1753.
Ej. Ketzergeschichte. *ibid.* 1746.
F. Bechmanni Hæresiographia. Jena 1700.
Beausobre Histoire de Manichée et du Manicheisme. Amsterd. 1734. 2 Voll.

- Leonis Allatii* Græcia orthodoxa. 1648.
 Id. de libris ecclesiast. Græcorum. Paris 1645.
Riegels de doctrina publica ecclesiæ græcæ seculo VI. Kilon. 1778.
 Id. de doctrina publica ecclesiæ latinæ seculo VI. ibid. 1779.
Jo. Dallæus de cultibus religiosis latinorum. Gen. 1671.
 Varia de hæreticis, a variis, variis locis.
Jo. A. Scherzeri Bibliotheca Pontificia. Lips. 1677.
Platina delle vite de Pontifici. Venet. 1643.
Cl. Salmasius de primatu Papæ. Lugd. Bat. 1645.
Val. E. Löscher Historie des römischen Hurenregiments. Leipz. 1705.
 Partus Papæ prodigiosus. Phiteb.
 b) *Papissa* posthuma. Gryphisw. 1612.
 c) *C. A. Heumanni* Dissert. de origine vera traditionis falsæ de
 Johanne Papissa. Göttingæ 1739.
G. G. Leibnitii Historia arcana de vita Alexandri VI Papæ. Hanoveræ
 1697.
C. Burmanni Hadrianus VI. Trajecti ad Rhen. 1727.
P. A. Hoeck Decas confessorum veritatis in Papatu. Witeb. 1721.
W. Seyfried de Jo. Hussi martyrio. Jenæ 1698.
 b) *Confessio fidei Claudii*. cura *Jo. H. Mischaëlis*. Halle 1702.
I. Lenfant Histoire de la guerre des Hussites et du concile de Basle.
 Utrecht 1731. 2 Voll.
Jo. A. Comenii Historia fratrum Bohemorum. Halle 1702.
P. I. Coldings Historie om Reformationen. Kjöbh. 1614.
D. Gerdesii Introductio in historiam Seculi XVI. Groningæ 1744.
 4 Voll.
 Miscellanea Groningana ad historiam reformationis spectantia. ibid.
 1749-54. 4 Voll.
H. Dorpii Historie om de münsterske Anabaptister. Kjöbh. 1733.

N. Jödiske Antiquiteter, samt Bibel- og Kirke-Historie. 45

Jo. H. Feustkingii Historia clerogamiæ evangelicæ. Witeb. 1703.

V. E. Loeschers historia motuum zwischen den Evangelisch-Lutherischen und Reformirten. Frankf. 1723.

P. Sarpi Histoire du concile de Trente. Amsterd. 1686.

H. C. Harenbergs Gesch. des Ordens der Jesuiten. Halle 1760.

Sammlung der neuesten Schriften betreffend die Jesuiten in Portugal.
1ster Band. Frankf. 1760.

Jo. F. Burscher von den Hochzeitgebräuchen der griechischen und morgenländ. Christen.

I. L. Moshemii Historia Tartarorum ecclesiast. Helmst. 1741.

Theologiske Bøger

i Octav.

A. Theologisk Litterairhistorie og Methodologie.

- I.** *Elsners Catalogus bibliothecæ theologicæ systematico-criticus.* Hildesiae 1731.
- I. F. Reimanni Accessiones ad hunc Catalogum.* Brunsvigæ 1747.
- Lilienthals* theologische Bibliothek, und fortgesetzte theolog. Bibliothek. Königsberg 1741-44. 2 Voll.
- Altes und Neues aus dem Schatz theologischer Wissenschaften. Wittenb. 1701-6. 6 Voll.
- M. F. W. Krafts* neue theologische Bibliothek. Leipzig 1746-57. (mit Hauptregister.)
- I. A. Ernesti* neue theolog. Bibliothek. *ibid.* 1760-69. 10 Voll.
- Ej.* neueste theolog. Bibliothek. *ibid.* 1771-73. 3 Voll.
- Döderleins* auserlesene theologische Bibliothek. Leipz. 1780. 4 Voll.
- I. A. Trinius* Beytrag zu einer Geschichte verdienter Gottesgelehrten. Leips. 1751. 3 Voll.

*

*

*

- C. Bartholini consilium de studio theologico.* Witeb. 1630.
- H. a Diest* Instructio de ratione studii theologici. Hardervici 1634.

Joh.

Joh. Gerhardi Methodus studii theologici. Jenæ 1654.

b) Patrologia. *ibid.* 1653.

c) *Jo. Molleri* Formulæ concionatoriæ.

d) *Ej. loci communes* cantionum.

A. H. Franckii Methodus studii theolog. Halæ 1723.

I. A. Schmidii meditationes de Studiosi theologici fati vita et studiis.
Helmst. 1706.

B. Bibler og bibelske Böger.

Casp. Simonidis Compendium biblicum et *Theodori Bezae* vet. et nov.
Test. latine. Amstelod. 1632.

Luthers deutsche Bibel. Leipz. 1733. mit Kupf.

Kong Christian IVdes danske Bibel. Kjöbh. 1607. 4 Voll.

See Hjelmstjernes Catalog pag. 535.

Id. lib. ibid. 1647. 4 Voll.

See Hjelmstjernes Catalog pag. 536.

Kong Friderik IVdes Bibel. *ibid.* 1728.

Kong Christian Vites. *ibid.* 1738.

Bibelen paa hollandsk. Leiden 1589.

Id. lib. Amsterdam 1671.

De 5 Mose Böger fordanskede af *Hans Tausen*. Magdeborg 1536.

Om denne sjeldne Bog har M. Wöldike skrevet en Afhandling, som er den første i 1ste Bind af *det kongl. danske Vidensk. Selsk. Skrifter* S. 1-24. *conf. Minerva* 1789. III. 57.

De 5 Mose Böger paa dansk. Kjöbh. 1759.

Psalterium Davidis hebraice per *Mart. Opitium*. Witeb. 1615.

Psalmorum quatuor translationes. Argentor. 1545.

Boek der Psalmen, nederduytsch, dorch *Marnix*. Middelburg 1591.

I. A. Cramers poet. Uebersetzung der Psalmen. Leipz. 1755.

Jonas i danske Vers ved *Hans Skanke*. Trondhjem 1759.

Liber Syrach per *Justum Jonam*.

b) Sententiæ Salomonis per *Melanchthonem*. Witeb.

Joh. A. Fabricii Codex pseudepigraphus veteris Testamenti. Hamburg. 1722.

b) Ej. Josephi Hypomnesticon. *ibid.* 1733.

De tolv Patriarchers, Jacobs Sønners, Testamente, fordansket af *Hans Mogensen*. Kjöbh. 1580.

Denne Bog, som er prentet af Andreas Gutterwitz paa Baltzer Kaus's Bekostning, indeholder foruden det der staaer paa Titelen endnu en anden apocryphisk Bog, nemlig: "Assenaths Historie som funden er i gamle Böger og Skrifter, som skjulte og understungne have været, nu fordansket af Tydsken og i Dagen udgangen." I Fortalen foran de tolv Patriarker berettes, at Robertus Grossetestus Bisp i Lincoln har oversat den Bog af græsk Aar 1242 — "paa det at disse klare Prophetier om Christo, som i denne Bog klarere end Daglyset sig finde lade, kunde herligen komme for Dagen." *Stormleder* isteden for *Stormstige* viser, at Hans Mogensen, som var Præst i Trondhjem, har oversat af tydsk; dog skjønnes af nogle Marginalglosser, at han ogsaa har havt Roberti Grossetesti Latin for sig.

*

*

*

Nov. Testam. græcum *Henrici Stephani*. (titulus deest.)

Nov. Testam. gr. *Curcellæi*. Amstelod. 1699.

Ægid. Gutbir Nov. Testam. syriacum. Hamb. 1667.

Id. lib. *ibid.* 1749.

Conf. *Baumgartens Hall. Bibliothek* VIII B. S. 197-99.

Le nouveau Testam. Bruxelles 1702. 4 Voll.

Det ny Testamente ved *Christen Pedersen*. Antwerp. 1529. (defect.)

Conf. *Biblioth. Bibl. Lorckianæ* Pars IV. pag. 98-99 og *Münters danske Reformations-Historie* II. 71-80.

Id. lib. *ibid.* 1531.

Vid. *Biblioth. Lorckiane* loc. cit.

Det ny Testamente. Wittenberg 1558.

Ved Bogens Slutning heder det: "Gud alsommægtigste til Lov, Ære
"og Priis, og alle dem som vort danske Tungemaal forstaae til en christe-
"lig

"lig Tröst og Husvælelse er dette ny Testamente prentet i Wittenberg hos Jörgen Raus Arvinger Aar efter Christi Födzel 1558, og findes samme Testamente tilkjöbs med kongl. Majestæts Naade og Frihed hos Claus Föerd Borger og Bogförer i Kjöbenhavn." Denne Bog, som er forsynet med Luthers Fortaler og Summarier, er zirlig trykt med adskillige line i Træ udskaarne Figurer som ere indtrykte i Texten. Bogen er i sig selv kun Eftertryk af det ny Test. i Christiani III. Bibel, og ikke af Christen Pedersens ny Testamente, som der siges i Hjelmstjernes Catalog II Del pag. 541. Af *Langebekiana* pag. 293 sees, at Claus Föerd, Bogeförer i Kjöbenhavn, Aar 1556 fik Kongebrev at maatte lade prente det ny Testamente paa dansk udi en Bog for sig selv, og have Privilegium derpaa ad triennium.

De 4 Evangelister. Kjöbh. 1605.

Det ny Testamente. *ibid.* 1748.

Bastholms ny Testamente. *ibid.* 1780. 2 Voll.

Ej. Svar paa Recensionen derover. *ibid.* 1781.

Det ny Testamente paa islandsk. Holum 1609.

De 4 Evangelister paa grønlandsk ved *P. Egede*. Kjöbh. 1744.

Sammes grønlandske ny Testam. *ibid.* 1766.

Det ny Testam. paa creolsk. *ibid.* 1781. 2 Voll.

C. Critisk Apparat og Exegesis over Bibelen.

(*Lilienthals*) *Biblich-exegetische Bibliothek*. 2te Auflage. Königsberg 1748.

I. Hagemans Nachricht von den canonischen und apocryph. Schriften des alten u. neuen Testaments. Braunsch. 1748.

Leon. Hutteri Enchiridion biblicum. Wittenberg 1620.

Summarium biblicum comprehendens argumenta capitum librorum veteris et novi Testam. Hafn. 1663.

V. E. Löscheri Breviarium Theologiæ exegeticæ. Francof. 1715.

b) Ej. Breviarium oratoriæ sacræ. *ibid.* eod.

- c) *Jo. Langii* Oratoria sacra. ibid. 1707.
Jo. Thaddæi Conciliatorium biblicum. Amstelodami.
- b) *H. Kippingii* Exercitationes de Scriptura sacra veteris et novi Testam. Francof. 1665.
- c) *Petrus Jarrigius* de Jesuitis. Lugd. 1665.
Petri Brinchii Philologia sacra veteris et novi Testam. Havn. 1734.
Henr. Lemmichii Vindicatio librorum apocryphorum veteris et novi Testamenti. Amstelod. 1638.
- b) *Jac. Welleri* Grammatica græca. Lips. 1636.
Francisci Wokenii pietas critica. Witeb. 1718.
Aug. Pfeifferi Critica sacra. Dresdæ 1680.
Ej. Thesaurus hermeneuticus. Lips. 1698.
Jo. Schüzens apparatus biblicus. Dresdæ 1705.
Bern. Lamy apparatus bibl. Jenæ 1709.
Thomæ Creenii fasciculus dissertationum. Rotterd. 1691.
C. I. Zeibichs nöthiger Unterricht von der heil. Schrift. Leipz. 1732.
Jo. H. Seelen Miscellanea. Lubecæ 1734.
Ej. Meditationes exegeticæ. ibid. 1730. 2 Voll.
S. I. Baumgartens Auslegung der heiligen Schrift. Halle 1742.
Petri Palladii Isagoge ad libros propheticos et apostolicos. Witeberg. 1557.
Id. lib. ibid. 1558.
Id. lib. ibid. 1562.
Id. lib. ibid. 1588.
Id. lib. ibid. 1589.
Id. lib. ibid. 1605.
J. H. Maji observationes sacræ ad diversa loca utriusque Testamenti. Francof. 1732.
- b) *Laur. Reinhardts* Anmerkungen über verschiedene Schriftstellen. Weimar 1736.

Theod. Hackspanii Notæ philologico-theologicæ in varia et difficilia scripturæ loca. Altdorf 1664. 3 Voll.

L. Moshemii Observationes sacræ. Amstelod. 1721.

C. H. Langii Observationes sacræ. Lubecæ 1737.

I. D. Winckleri Hypomnemata in diversa sacræ scripturæ loca. Hamburg 1745.

b) *I. G. Ungerii* Analecta antiqvario-sacra. Lips. 1740.

Mich. Saxæ Spørgsmaals-Bog. Kjöbh. 1605.

Aug. Calmets Biblische Untersuchung. Bremen 1744. 2 Voll.

Symbolæ ad interpretationem sacri codicis. Hafn. 1768.

A. Althameri Conciliationes locorum s. scripturæ. Witteb. 1584.

Sententia definitiva sacrosancti verbi divini ad Danielelem Esdram et Johannem. 1633. cum fig.

Olai Celsii Hierobotanicon sive de plantis sacræ scripturæ dissertationes. Upsal. 1745. 2 Voll.

Jo. Meursii arboretum sacrum. Lugd. 1642.

Conr. Aslaci Physica mosaica et ethica christiana. Hanoviæ 1613.

Th. Bartholin de morbis biblicis. Francof. 1672.

Henr. Bunting om Mynt Maal og Vægt i den hellige Skrift, oversat ved *N. Jörgensen*. Kjöbh. 1588.

I Dedicationen til Christen Friis til Borreby i Sædland, kongl. Majs. fuldmægtig Befalningsmand over Trondhjems Leen udi Norge, som er underskreven: "Malmogiæ pridie Idus Januarii 1588, Niels Jörgensön Suenburgensis" heder det: "Andre Lande og Nationer elske deres egne "Tungemaal, og er dennem meget kjær, naar de kunde bekomme nyttige Böger paa deres eget Lands Tale og Sprog: Men dette vort danske "Tungemaal foragtes meget af hine egensindige og avindsfulde Menne"sker; fordi naar Nogen tager sig noget Arbejde for eller at fordanske "som nytteligt er, da ere der mange, som det fortryder, forhaaner og "bagvasker, og sige: saadant gjøres ikke behov, item: her er nok saadanne Böger."

Andræ Bussæi Introductio in Dialectologiam sacram. Hafn. 1704.

Onomasticon Theologicum. Witeb. 1564.

G. Büchners biblische Handconcordants. Jena 1764.

*

*

*

C. Stockii Clavis veteris Testamenti. Jenæ 1744.

Jo. Cooper de punctis hebraicis. Londini 1673.

Jo. Montelius de lingua sancta. Upsal. 1712.

H. Hody dissertatio contra historiam Aristeæ de 70 interpretibus. Oxonii 1685.

I. C. F. Schultzii Scholia in vet. Testam. Norib. 1783-97. 10 Voll.

G. T. Sadolini Compendium Mosaicum. Hafn. 1648.

P. Palladii Explicatio librorum Mosis. Witeb. 1549.

P. I. Borcks Tractat om Mose Böger. Kjöbh. 1619.

F. M. Helmont Cogitationes super 4 priora capita Geneseos. Amstelod. 1698.

N. Menzelius de signo Caini. Upsal. 1713.

Joh. Wandalinus de vaticinii Genes. 49 v. 10 vero sensu. Hafn. 1689.

A. Bergius de verbis Exodi VI. 3. Upsal. 1719.

Dav. Chytræi Historia Josvæ.

b) Ej. Explicatio Michæ et Nahumi.

c) Ej. Commentarius in historiam judaicam. Witeb. 1577.

Joh. Piscatoris Commentarius in librum Psalmorum. Herbornæ 1611.

G. Buchanani paraphrasis poetica in Psalmos. Londini 1660.

De 7 Davids Pœnitentsepsalmer forklarede af N. Lauritsen Arctander. Kjöbh. 1605.

Nicol. Hemmingius in Psalmos 21 priores. Basileæ 1592.

I Epistola dedicatoria til Niels Kaas, som er dat. Roschildiæ 1591, siger Autor: "hoc postremum, ni fallor, meum scriptum testimonium posteritati perhibeat de mea observantia erga te, qui ante annos 41 (anno Domini currente 1549, meque tum ætatis meæ annum 37 egresso) mihi a fratre tuo Björnone Caas, viro nobili et præstantissimo, Senatore regni
"Danicæ

"Daniæ prudentissimo, commendatus es, et rogatus ut te in album meorum discipulorum reciperem, quod et feci. Ab eo tempore non est interrupta amicitia inter me et tuam dignitatem, sed semper uterque semel in vitam fovimus, colimus, conservavimus. Nam tametsi tu paulatim (sic Deo disponente) per plures gradus ad ejus dignitatis fastigium, in quo nunc es, in ecclesiæ Christi ædificationem et in regni Daniæ decus et ornamentum ascendisti, et ego variis fortunæ tempestatibus jactatus et periculis expositus sum, tu tamen semper mansisti constans et ὁμόιος "amicus non mutatus tempore" etc. etc.

Ej. explicatio Psalmi LXXXIV. Havniæ 1569.

Bogen er dediceret Peder Oxe, som roses for at han underholder Studerende baade her ved Academiet og udenlands paa sin Bekostning. Skrevet "ex musæo nostro 25 Mart. Ann. 1569, qui est annus a condito mundo 5539, ex quo manifestum est, nos in postremam ætatis mundi partem, quæ sexto die creationis rerum significatur, incidisse" etc. Det var nemlig dengang en almindelig antaget Mening, at Verden skulde staae 6000 Aar efter de 6 Skabelsesdage. 2000 uden Loven, 2000 under Loven, 2000 under Evangelium. Og saa desuden vidste man af et andet Sprog: at disse Dage skulde forkortes; følgerig kunde de nok 5539 Aar efter Verdens Skabelse snart vente Basunens Lyd.

Luthers Forklaring over den 51de Davids Psalme, udgivet af O. Schlichtkrul. Kjöbh. 1762.

b) E. Pontoppidans Glaubensspiegel. Frankf. 1735.

Laurentii Halvardi Sthenii Commentarius in Canticum Canticorum. Witeb. 1620.

Laurentius Petræi in Canticum Canticorum Salomonis. Hafn. 1640.

G. Sternhagen Commentatio R. Aben Esræ in Prophetam Nahum. Upsal. 1705.

B. P. Kofod Chabakuki Vaticinium commentario critico illustratum. Hafn. 1792.

Jo. Brunsmanni Cetus Jonæ. Jenæ 1687.

*

*

*

H. Treschow Tentamen descriptionis codicum Novi Testamenti. Havniæ 1773.

I. Len-

I. Lenfants Vorbereitung die Bücher neues Testaments zu erklären.
Leipz. 1745.

b) *S. F. Ruesii* commentatio de admissione irrogenitorum ad cocenam domini. Jenæ 1742.

M. Fant de usu Parallelismi autorum in N. Test. Pars I-II. Upsaliæ
1739-42.

C. F. Munthe Observationes in N. Testam. ex Diodoro Siculo. Hafnia 1755.

I. H. Tauber de delectu observationum philologicarum in Novum Fœdus rite adhibendo. *ibid.* 1770.

Th. Bårtholini Paralytici Novi Testamenti. Basil. 1662.

Laur. Edingeri Prolegomena ad 4 Evangelistas. Hafn. 1669.

P. Herslöfs evangel. Concordants. *ibid.* 1708.

Erh. Hedenecii Paraphrasis Evangelii Johannis. Lips. 1604.

Johannis Evangelium, oversat med Anmærkninger af *P. O. Bugge*.
Fridericia 1803.

Sarcerius in Acta Apostolor. Basil. 1540.

Tønne Bloch over Pauli apostoliske Rescripter. Odense 1801.

Nicolaus Hemmingius in Epistolam Pauli ad Romanos. Lips. 1562.

Dediceret til Herluf Trolle. "Quia omnibus literatis hominibus patrocinus es constans, et in me multa beneficia privatim contulisti — — —
"Vale una cum uxore tua Birgitta filia nobilissimi Viri Dni. Magni Giöe
"Domini de Krenkerup, qui primus in hoc regno revocatæ puræ doctrinæ autor fuit, sed prius scriptis frequentibus ad se a beato Luthero missis recte instructus. Hujus etiam patrocinio primi præcones revelati
"evangelii in his regnis securi fuerunt." Dedicationen er dat. Hafn. 1562.

Id. in epist. ad Philippenses. Witeb. 1564.

Id. in epist. ad Colossenses. *ibid.* 1566.

Id. in utrasque Pauli Epist. ad Thessalon. et Epistolas Petri et Judæ.
ibid. 1566.

Id. in Epist. Jacobi. Hafn. 1566.

Id. in

Id. in Epist. Johannis. Witeb. 1569.

Phil. Melancthon in Epist. Pauli ad Romanos. Argentorati 1540.

b) Ej. Scholia in Epist. ad Coloss. ibid. 1534.

c) *Casp. Cruciger* in priorem Epist. ad Timotheum. ibid. 1540.

P. Wandal over nogle Steder af Pauli Brev til Romerne.

(*Lynar*) Paraphrasis des Briefes Pauli an die Römer. Oldenburg 1745.

P. O. Bugge over Pauli Brev til Corinthierne og Brevet til Ebræerne.

Fridericia 1803.

A. Murray Erklärung des Briefes Pauli an die Galater. Leipz. 1739.

P. Wandals fri Oversættelse af Pauli Brev til de Epheser. Schleswig
1650.

G. Dibvadius in priorem Epist. ad Timotheum. Hafn. 1599.

G. Ursins Oversættelse af Jacobi Epistel. ibid. 1740.

b) Ej. Tale holden i Nakskovs Kirke just under Söslaget paa Col-
berger Höjde. ibid. 1742.

Jo. A. Gramlich Anmerkungen über Epist. Johannis, Petri, Jacobi
und Judæ. Stuttgart 1721.

Caroli Galli Clavis prophetica nova Apocalypseos Johannis. Lug-
duni 1592.

La veritable clef d'Apocalypse. Cologne 1690.

Erklärung über Apocalypsis. Leipz. 1738.

D. Kirkefædre og nyere Theologers sam- lede Skrifter.

Alb. a Felde de Dialogo *Justini Martyris* cum Tryphone Judæo.
Schlesvigæ 1700.

C. G. Koch Censura iniquæ censuræ quam E. S. Cyprianus et I. F. Bud-
deus de Dialogo *Justini Martyris* tulerunt. Lips. 1704.

Athe-

56 Theologiske Böger i Octav. D. Kirkefædre etc.

Athenagoræ Legatio, et idem de resurrectione mortuorum. Oxonii 1705.

Theodoretii Opera omnia, græce et latine curante *Schulze*. Halæ 1769.
6 Voll.

Augustini Haandbog, oversat af *H. Olufsen*. Kjöbh. 1641.

P. Constant Vindicie manuscriptorum codicum (*Augustini* et *Hilarii*). Paris. 1709.

Lactantii Opera, cura *Bünemanni*. Lips. 1739.

Theophili libri tres ad Autolyicum latine per *I. C. Wolfium*. Hamb. 1724.

C. S. Sidonii Apollinaris Opera cura *G. Elmenhorstii*. Hanov. 1617.

Aur. Prud. Clementis Opera cum notis *Heinsii*. Coloniae 1701.

Servati Lupi Opera. Paris. 1664.

Pauli Orosii libri septem adversus paganos cura *Franc. Fabricii*.

b) Ej. liber apologeticus contra Pelagium. Colon. 1582.

Agapeti Epistola ad Imperat. Justinianum. Paris. 1562.

Nonni paraphrasis Evangelii Johannis. Lugd. Bat. 1589.

Haymo in epist. Pauli ad Romanos. 1530.

Veterum Analectorum Tomus I. et II. complectens varia fragmenta et monumenta ecclesiastica. Lutetiae Paris. 1675.

Veterum aliquot Galliae et Belgii Scriptorum opuscula sacra. Lugd. Bat. 1692.

H. Zoestii tria opuscula theologica per *H. G. Masium*. Havn. 1740.

Th. Bezae epistolæ theologicae. Geneva 1575.

I. Arndii Miscellanea sacra. Havn. 1648.

Hottingeri Analecta historico-theologica. 1652.

T. I. Almeloveen Opuscula. Amstelod. 1686.

P. Zornii opuscula sacra. Altonaviae 1731. 2 Voll.

Meene vermischte Abhandlungen. Aurich 1763.

Jerusalems nachgelassene Schriften. 1792. 2 Voll.

E. For-

E. Forsvarsskrifter for den christelige Religion.

- Hugo Grotius* om den christelige Religions Sandhed, oversat af *Th. Bartholin*. Kjöbh. 1678.
- Id. lib. oversat *B. Klingenberg*. ibid. 1747.
- P. N. Bech* om den christelige Troes Vished. ibid. 1684.
- (*Abbadie*) *Traité de la verité de la religion chretienne*. Rotterdam 1688. 2 Voll.
- Ej. *Traité de la divinité de Jesus Christ*. ibid. 1690.
- (*C. Fasting*) Forsög til en Tractat om den christelige Religions Sandhed. Kjöbh. 1729.
- b) Tractat om den jödiske Religion til at bestyrke den christelige. ibid. 1733.
- Martin Knutzens* Bevis for den christelige Religions Sandhed. ibid. 1742.
- Afhandling om den christelige Religions Fornuftighed og Sandhed. ibid. 1744.
- E. Pontoppidans* gamle Christendom. ibid. 1755.
- Ej. Sandheds Kraft til at overvinde Vantro. ibid. 1758.
- Jo. Entinck* die Gewisheit der christlichen Religion, übersezt. Leipzig 1734.
- Defense de la Religion par G. Burnet*. a la Haye 1739. 6 Voll.
- I. Jortin* Discourses concerning the truth of the christian Religion. London 1752.
- Rob. Bayle* Defence of natural and revealed Religion. Dublin 1737. 4 Voll.
- Lelands* divine authority of the old new Testament asserted. Lond. 1739.
- Warburtons* divine Legation of Moses. London 1738. 3 Voll.
- Ej. Remarks on several reflections etc. ibid. 1745.

Warburtons Julian. London 1750.

Nathan Lardners Credibility of the gospel history. *ibid.* 1741-54.
11 Voll.

The Criterion of miracles examined. *ibid.* 1754.

Sam. Clarkes reply to the objections of *R. Nelson.* *ibid.* 1714.

Collection of papers of Leibnitz and Clarke relating to the principles
of natural Philosophy and Religion. *ibid.* 1717.

H. Ditton Discourse concerning the resurrection of Jesus Christ.
ibid. 1727.

Id. lib. gallice. Amstelod. 1728.

G. West über die Geschichte der Auferstehung Christi. Berlin 1748.

Th. Sherlok vom Zweck und Gebrauch der Weissagungen des alten
Testaments, übers. von *Rambach.* Lemgo 1749.

Essay sur la Religion. Frankf. 1753.

b) Von der Religion. Königsb. 1764.

P. B. Gjörups den christelige Religions Sandhed. Sorö 1766.

Hallers Breve om Aabenbaringens vigtigste Sandheder, oversat af *H.*
I. Birch. Kjöbh. 1774.

A. F. W. Sacks vertheidigte Glaube der Christen. Berlin 1751.

Silberschlag vom wahren Christenthume. *ibid.* 1777.

I. Jochims Anleitung über die Religion vernünftig zu denken. Flens-
burg 1777.

Jacobi Betrachtungen über die weisen Absichten Gottes. Hannover
1766. 4 Voll.

Oemler die Stärke der christl. Religion im Tode ihrer Verehrer. Je-
na 1766.

Baron Wünsch's Död og Endeligt ved *Fresenius.* oversat. Kjöbh. 1760.

Guldberg en omvendt Fritankers Levnetsbeskrivelse. *ibid.* eod.

F. Dogmatik.

F. C. Mannesens historiae dogmaticae specimen 1mum. Havn. 1770.
I. Zachariae Abhandlung von den theologischen Beweisen. Berl. 1759.
Luthers den christelige Troes Hovedartikler, oversat af *H. Mogensen*.
 Kjöbh. 1578.

Phil. Melancthonis Loci theologici. (titulus deest.)

Af disse *Loci theolog.* haves en dansk Oversættelse under følgende Titel: "*Loci Communes Philippi*, de fornemteste Hovedartikle i den christne Religion, fordum af *Phil. Melancthone* sammenskrevne og af hannem flitteligen igiennemseete som de til Wittenberg ere trykte, först anno 1535, dernæst 1536, siden 1538, og omsider 1541. Nu paa ny igjen trykte med lærde Mænds Vidnesbyrd om samme Bog, som her ere tillagte. Paa Dansk udsatte af *N. M. A.* (o: *Niels Mikkelsen Aalborg*). Prentet i Kjökenhavn paa *Henrich Waldkirchs* Bekostning. S. a." De paa Titelbladet benævnte lærde Mænds Testimonia, som bagved ere tilføjede, ere følgende: 1) Kirkeordinantsen som byder at alle Præster skal anskaffe sig (foruden *Bibelen*, *Luthers Postil*, *Apologia Philippi*) "*Locos communes Philippi*, udi hvilke de nytteligste og nödtörftigste Artikle og Steder i Skriften paa det letteste og gjænneste udlægges." 2) Academiets Fundats "som ved *Bugenhagen* fra *Luthero*, *Philippo*, og det ganske *Wittenbergs* *Academie* var hidsendt til *Kong Christ. III.*, den byder, at *Loci communes* ofte skal læses. Ikke skulle de heller mene, at naar de læse disse *Locos*, de da skulle lægge fra sig den hellige Skrifts Læsning; nej, naar de læse disse *Locos*, da læse de Skriften allermeest; thi uden man forstaaer vel disse *Locos* og Artikle, da kan man aldrig ret forstaae Skriften." 3) *Luther* taler i sit Kraftsprog saaledes derom: "Nu haver den som vil blive en *Theologus* en meget skjön Gjenvej. Thi först da haver han klarlig den hellige *Bibel* som han uden al *Forhindring* kan læse. Her skal han nu lægge til *Locos communes Philippi* og læse dem flittelig, saa at han veed dem aldeles. Hvo disse tvende Ting haver han er en *Theologus*, hvilken hverken *Djævelen* eller *Kjætter* kan röve. — Næst den hellige *Skrift* er ikke nogen bedre Bog til end *Loci communes Philippi*. *Philippus* er kortere end jeg og binder det tættere sammen. Jeg er mere en *Orator*." it. "Der ere mange Böger udgangne som korteligen og ordentligen ere

sammenskrevne, iblandt hvilke *Locī comm. Philippi excellere* og bær Prisen for dem alle; thi ved dennem kan En smukt og fuldkommelig nok blive bode en Theologus og en Biscop."

Ej. *Corpus doctrinæ christianæ*. Lips. 1565.

Jo. *Cogelerii Imagines ex prælectionibus Melanchthonis et scriptis Patrum*. Witeb. 1558.

N. *Hemmingii Enchiridion theologicum*. *ibid.* 1562.

Ej. *Syntagma*. Lugduni 1585.

Id. *de regeneratione*. 1558.

Ej. *Livsens Vej*. Kjöbh. 1599.

Id. *lib. latine*. Francof. 1580.

Id. *lib. islandice*. Holum 1575.

Denne Livsens Vej er dediceret Björn Kaas til Starupgaard, Danmarks Riges Raad og Hövedsmand paa Malmöe Huus, og hans Frue Christenze Niels Daalter. Heri heder det i den første danske Udgave: "Guds Ord bör alle christne Övrighed at fremme, saa at det læres purt og rent udi Skoler og Kirker; hvorfor dette Kjöbenhavns Universitet er og stiftet og begavet af gudfrygtige Konger, at deraf skal udgaae de som skulle prædike Guds Ord her i Riget. Saa er jeg og hertil skicket og haver i mange Aar baade læst og skrevet i den hellige Skrift, besynderlige paa latin. Men paa det at jeg ogsaa kan gavne og undervise dem, som ikke kunde læse eller forstaae latine, haver jeg draget tilsammen af den prophetiske og apostoliske Skrift denne Bog, udi hvilken jeg korteligen befatter og foregiver, hvad den bör at vide, troe og gjøre, som vil have det evige Rige for Christi Skyld. Desligeste vil jeg og, at denne Bog skal være min Troesbekjendelse om den Lærdom jeg haver foregivet her udi Kjöbenhavns Skole og Kirker henved 30 Aars Tid. Og fordi, min fromme Björn Kaas og min fromme Fru Christenze! Eders Velgjerninger ere mange imod mig, siden den Tid Eders fromme Broder, erlig og velbyrdig Niels Kaas, kom til mig, at jeg hannem skulde lære, som er henved 21 Aar siden, vilde jeg denne Bog lade udgaae under Eders Navn etc." Kjöbenhavn 1570." Bag i Bogen er "en ny Vise udi hvilken foregives hvorfore Verdens Frelser skulde være Gud og Mand — skrevet gudfrygtig og velbyrdig Jonfru Birrethe Rosensparre til Undervisning af Niels Memmingsön 1570;" hvilken viser, at N. H. kun var en maadelig Poet.

B. Are-

- B. Aretii* Problemata theologica. Genevæ 1592. 2 Voll.
Chemnitii loci theolog. Francof. 1599.
Adami Francisci Margaritâ theologica. Witeb. 1602.
Davidis Parei Corpus doctrinæ orthodoxæ. Genevæ 1612.
C. Bertelsen om Aarons Velsignelse. Kjöbh. 1631.
 b) Ej. Undervisning om Christi begge Naturer. *ibid.* eod.
 e) Id. om Mariæ Besögelse. *ibid.* 1628.
 d) Id. om den hellige Nadvere. *ibid.* 1630.
 e) *Nicolai Palladii* den hellige Ægteskabsordens Regler. *ib.* 1634.
C. Langes Udlæggelse over Artiklerne. *ibid.* 1608.
 b) Ej. Tractat om et christeligt Liv og Levnet. *ibid.* eod.
Jac. Reneccii Theologia. Hafn. 1619.
 b) *Jo. Pappi* Synopsis biblica continens summam veteris et novi testamenti. *ibid.* 1630.
I. C. Damhaveri Hodosophia. Argent. 1649.
C. E. Brochmanni Epitome systematis theologici. Havn. 1649.
 Ej. Articuli tres religionis christianæ. *ibid.* 1630.
I. F. König Theologia positiva. Rostoch 1687.
I. G. Sigwarts den christelige Lærdoms Hoved-Puncter, oversat af *A. Buck*. Kjöbh. 1702.
 Id. lib. *ibid.* 1734.
Joh. Wandalini Hypotyposis sanorum verborum. *ibid.* 1708.
Joh. Bartholini Elementa theologica. Hafn. 1710. (gjennemskudt med
 rene Quartblade.)
 Id. lib. *ibid.* 1720.
 Id. lib. *ibid.* 1724.
 Id. lib. editio quinta. Lips. 1739.
Phil. Limborch Body of divinity. London 1713. 2 Voll.
G. Hofmanni Synopsis theologiæ. Tubingæ 1720.
 b) *I. S. Tromsdorfii* Theologia. Hannover 1719.
 e) *Camp.*

- c) *Camp. Vitringæ* Compendium Theologiæ. Herbornæ 1715.
Chillingworth la religion protestante. Amsterdam 1730. 2 Voll.
B. G. Clauswitz Vernunft u. Schrift. Dresden 1732.
I. A. Freylinghausens Gründlegung der Theologie. Halle 1733.
I. T. Widalins Undervisning i Christendommen. paa islandsk. Kjöbenh. 1740.
M. Wöldike Positiones fidei christianæ. Hafn. 1740.
Ej. Compendium Theologiæ. ibid. 1742.
Id. lib. med *Schnabels* Anmærkninger. ibid. 1753.
Id. lib. udgivet af *P. Munk*. Londini Gothorum. 1760.
G. H. Ribovii Institutiones theologiæ dogmaticæ. Gottingæ 1741.
G. Starkes Saligheds Orden. Kjöbh. 1741.
S. I. Baumgarten Theses theologicæ. Halle 1746.
b) *Breviarium antiquitatum christianarum*. ibid. 1747.
I. E. Gunneri Theologia dogmatica. Jenæ 1755.
P. von Havens Théologie. Kjöbh. 1756.
C. Bastholms den christelige Religions Hovedlærdomme. ibid. 1783.
I. D. Michaëlis Dogmatik.
Christ. Abel de unitate et trinitate Deitatis. Amstelod. 1669.
N. Palladii Commonefactio de vera Dei invocatione. Witeb. 1557.
Pag. A. 7. forekommer følgende Udladelse om fordums Overtro i Skaane. "Quantus quæso concursus more gentilium hæctenus fuerat ad statuas S. Magni in *Thorrom*, ad S. Crucem in *Edenstet*, oc til det helige Losen (sic) in Parochia Losen? Item adhuc omnes in quibusdam Parochiis fere viri et mulieres rosaria gestant, et non desinunt abuti angelica salutatione, ac semper in ore habent: Gudts Lön og Meri Lön." Da denne hele Bog er mod de Catholskes Billeddyrkelse, saa er ved Enden en Forklaring, at Luther ligesom kunde synes at tage Billederne i Forsvar, naar han ivrer mod Billedstormerne (saaledes oversætter Palladius selv i en Parenthesis Ordet *Imaginicidas*).
- I. F. Reussii* Vindiciæ thesium quarundum cum aphorismis de cultu Dei. Havn. 1731.

Seb. Schmidii Cherubim. 1696.

b) *H. G. Masius* de prophanatione hostiæ consecratae. Francof. 1694.

Brochmannus de verbo Dei. Hafn. 1626.

Jo. Carpovius de imputatione facti proprii et alieni speciatim vero peccati Adami. Lipsiæ 1736.

Gunnerus de imputatione peccati adamitici. Hafn. 1758.

F. C. Fries om den guddommelige Gjengjeldelsesret. Kjöbh. 1758.

Prisskrifter efter en Patriots Indbydelse. Sorøe 1763. (angaaende at en guddommelig Forløser er fornøden.)

Sör. Bugges Svar, hvorfor en Forløser var fornøden for os. Kjöbh. 1763.

I. P. Gerikens Herlichkeit Gottes in dem Werke der Erlösung. Hamburg 1750.

Nicol. Hemmingii Immanuel. Francof. 1615.

b) *I. Piscatoris* Responsio ad defensionem Resenii pro Hemmingio. Herbornæ 1611.

Sal. Glassii Onomatologia Messiæ. Jenæ 1624.

Conr. Aslaci Dissert. de Jesu Christo. Francof. 1623.

A. M. Colding Exegesis paradoxo quod Christus pro nobis factus sit execratiō. Disp. præside Resenio. Hafn. 1608.

P. Palladius de pœnitentia et justificatione. Witeb. 1558.

Id. lib. ibid. 1559.

Id. lib. Havnæ 1638.

Hemmingius de gratia universali. ibid. 1591.

b) *Steph. Szegedeni* Speculum Pontificum Romanorum. 1591.

N. Hemmingsen om Guds Naade. Kjöbh. 1593.

N. Hemmingii Repetitiō doctrinæ de universali gratia. ibid. 1595.

b) *Ej.* Antidotum adversus pestem desperationis. ibid. eod.

Conr. Aslacus om Udvælgelsen. ibid. 1612.

- Von dem Uebernatürlichen in den Gnadenwirkungen. Erlangen 1775.
Seb. Schmidt über die Rechtfertigung. Lüneburg 1689.
W. Nielsen Himmeriges Barnemoder eller Forklaring over Daabens Sacramente. Kjöbh. 1671.
G. Rosenkrantz de sacrosanctæ cœnæ dominicæ vero sensu. Sorö 1653.
S. Lau die Lehre vom heiligen Abendmahl. Wernigerode 1745.
G. B. Scharffs aabnede Samvittigheds-Bog om det Spørgsmaal: om fornemme Standspersoner kan allene paa adskilt Tid annamme den hellige Nadvere, oversat ad *D. Stelling*. Kjöbh. 1730.
C. Bastholm über die Auferstehung der Todten. Kopenh. 1774.
Swinden sur la nature de feu de l'enfer, traduit de l'anglois par *Bion*. Amsterdam 1728.

G. Catechetik.

- Luthers* Catechismus. Kjöbh. 1634.
 Id. lib. Trondhjem 1752.
 b) *I. Herslebs* Spørgsmaal og Gjensvar til Saligheds Forstand. ibid. eod.
Luthers Catechismus. Trondhjem 1760.
 Id. lib. islandice. Skálholt 1686.
 Id. lib. danice et lapponice curante *M. Lund*. Havn. 1728.
 Id. lib. ibid. 1776.
 Id. lib. grönlandice per *E. Thorhallesen*. ibid. 1777.
 Id. lib. lingva eadem per *P. Egede*. ibid. 1780.
 Id. lib. paa hollandsk af *Th. Harder*. ibid. 1737.
 Id. lib. græce. Hafniæ. apud *S. Sartorium*.
 Catechismus integer. ibid. 1734.

Petri Palladii Expositio Catechismi pro parochis Norvegianis. Witteb. 1552.

Foran staaer: *Reverendis viris pastoribus ecclesiae Dei in regno Danico Phil. Melancthon S. D.* Denne Tilskrift er dateret mense octobri 1551, og heri prises Danmark lykkeligt, fordi Guds Ord læres her purt og reent: "In insula Dania Deus collocavit ecclesias suas, in quibus vox Evangelii incorrupta sonat, et studia optimarum artium et linguarum recte instituta sunt." Til de norske Præster siger *Palladius*: "Vobis, Domini et fratres, unice commendo libellum Catechismi, et oro vos propter Christum, ut ediscatis ad unquam ea quae tradit, et fideliter ac diligenter eadem ante omnia vestrum populum doceatis." Ved Enden af Bogen findes en Epilogus, hvori det heder: "Charissimus frater noster in Christo M. Joannes Slauus, vir piæ memoriæ, qui fuit hactenus Superintendens ecclesiarum Ripensium — rogavit me in proxima Synodo, ut sinceris ac fidelibus ecclesiarum Danicarum pastoribus has meas spirituales cogitationes communicarem, sed major necessitas postulabat, ut Norvegianis fratribus hoc nomine inservirem. Illi enim jam aliquamdiu vexati sunt et jacentes sicut oves non habentes pastores." — Han nævner derpaa de to da værende norske Bisper: Gebelus Petrus i Bergen og Jonas Gothormi i Stavanger; og ønsker, at de andre Stifter ogsaa snart maatte blive besatte.

Nicolai Hemmingii Catechismi Qvæstiones. s. a. et l.

Id. lib. Havn. 1560.

Hans Pov. Resens Catechismi og Börnelærdoms Visitats. ibid. 1627.

Id. lib. ibid. 1628.

"Visitats (heder det paa 4de Blad) kaldes en grandgivelig flittig Besigtelse eller Besøgelse, og her i Synderlighed, naar Superintendenten — eller og Provster — komme til Kirkerne og Menigheder, at overhøre fornemmeligen de Unge, nøje at see til og forfare, hvorvidt de ere komne i Börnelærdom" etc. Til Vejledning hvorledes der kunde forhøres ved slig Visitering, og examen anstilles over Catechismi Indhold, er da denne Resenske Catechismi-Forklaring affattet. Folio I. 4. heder det at "aldeles skal afskaffes hine slemme Boleviser, og lögnagtige Kjempedigt eller Borgestueviser, som tjene til intet andet end idel Lösagtighed og Forfængelighed, og gode Sæder at forkrænke" etc. Paa samme Ark I staae de bekendte Bordbønner citerede:

I Jesu Navn gaa vi til Bord,
 At æd' og drikke paa hans Ord,
 Ham til AEr' og os til Gavn
 Saa faae vi Mad i Jesu Navn. Amen.

I Jesu Navn saa hav' vi ædt
 Af Öl og Mad saa er' vi mæt,
 Herre Gud giv os deraf Gavn,
 At lov' og pris' dit hellig Navn! Amen.

Instructio executionis catecheticæ. ibid. 1636.

En kort og enfoldig Maade, hvorefter Degne og Skoleholdere med en
 Uniformitet kunde løbe Luthers lille Catechismus igjennem.
 Kjöbh. s. a.

Jo. Cluveri Elementa eloqviorum Dei. ibid. 1628.

L. H. Munthes christelige Lærdoms Hovedstykker. ibid. 1644.

A. M. Hjörings Luthers Catechismus. ibid. 1665.

I. Lütkemans Anledning til Catechismi Udlæggelse. ibid. 1687.

I. L. Aaskovs Catechismi aandelige Melk og Tyggemad. ibid. 1692.

Henr. Dürkops Catechismi Erklärung. ibid. 1707.

Id. lib. ibid. 1716.

F. Thestrups Undervisnings-Spørgsmaale. ibid. 1721.

Catechetiske Betænkninger af Rambachs og Speners Skrifter. ib. 1728.

Christendommens Kjerne. ibid. 1723.

I. Lodbergs Spørgsmaal og Svar over Catechismus. ibid. 1734.

Kort Begrep utaf Salighets Läran. Stockholm 1737.

O. Swebelii Forklaring over Luthers Catechismus. ibid. 1739.

Undervisning i de guddommelige Sandheder for Börn. Kjöbh. 1741.

H. Egede Elementa fidei Christianæ in Grönlandorum vernacula col-
 lecta. ibid. 1742.

Ambr. Wirths Catechismus. Nürnberg. 1745.

Die göttlichen Lehren des Heils. Sorau 1745.

Begtrups Christendommens Forsmag. Kjöbh. 1749.

- Jac. Herslebs* Spørgsmaal og Gjensvar. Trondh. 1752.
F. Monrads Catechismi Forklaring. ibid. 1756.
E. Pontoppidans Spørgsmaalsbog. ibid.
Bastholms Religionsbog for Ungdommen. ibid. 1785.
 Bibelske Sentenser. ibid. 1741.
 Sententser af Guds Ord. ibid. 1746.
 Hustavlen paa islandsk af *John Magnussen*. Hrappsey 1774.

H. Moral og Asketik.

- M. Leighii* Ethica christiana. Havn. 1684.
Placettes Essais de morale. Amsterdam 1692.
 Ej. Traité de l'orgeul. ibid. 1682.
 Ej. Traité de serment. a la Hage 1701.
 Ej. Traités sur les matieres de conscience. Amsterd. 1697.
 Ej. Traité de la restitution. ibid. 1696.
 Ej. Eclaircissemens sur la liberté. ibid. 1709.
 Ej. christel. Moral oversat af *Brugman*. Kjöbh. 1748.
I. A. Schmidii Compendium theologiæ moralis. Helmst. 1705.
Lucas Evangelii Sedolära, oversat af engelsk ved Grev *Levenhaupt*.
 Stockholm 1720.
B. Lamy christl. Sittenlehre. Leipz. 1731. 2 Voll.
Cyprians Sittenlehre Christi. ibid. 1733.
S. I. Baumgartens theologische Moral. Halle 1738.
 Id. lib. ibid. 1750.
M. Chladenii Institutiones Theologiæ Moralis. Witeb. 1739.
Formeys christl. Philosoph. Frankf. 1759. 2 Voll.
 Ej. moralische Reden als Fortsetz. des christl. Philosophen. ibid. 1764.
G. Albrechts Bandens Sværens og Eders Abc. Kjöbh. 1666.
I. M. Glasseners Misbrauch der Eide. Helmst. 1740.

- Jer. Drexelius* de universis vitiis lingvæ. Colon. 1635.
- A. Hofs* Laas for Munden og Tömme paa Tungen. Kjöbh. 1705.
- Helvaderi* Morsus Diaboli. ibid. 1625.
- I. Albertsens* Fandens fire Döttre. ibid. 1624.
- M. Nielsens* Dydernes og Lasternes Kjendetegn. ibid. 1689.
- N. Hemmingsens* Kong Davids Raad efter hvilke Enhver bör at holde sig. 1571.
- Das durch Türken und Heiden beschämte heutige Christenthum, von *Eisler*. s. l. 1733.
- H. I. Hjörnings* liden moralske Bibel. Kjöbenhavn.
- P. Lauritsen* om Eendragtighed samt en Hustavle og Spejl af Psalmen 133. ibid. 1600.
- Dan. Dykes* Hjertets Selvbedragelse, paa dansk ved *L. Winslov*. ibid. 1706.
- Schönfelts* Anweisung zur Erkenntnis seiner selbst. Büzov 1764.
- Diego Stella* contemptus vanitatum mundi. Colon. Agripp. 1663.
- C. Melissandri* Ægteskabsbog. Kjöbh. 1647.
- H. Smith* et godt Giftermaal, paa dansk af *Ole Svensen Lemvig*. ibid. 1666.
- Mandfolknes Kald, oversat af engelsk ved *D. Thura*. ibid. 1765.
- Et ungt Menneskes bedste Beslutning paa Confirmationsdagen. Trondhjem 1803.
- Walter Raleighs* Leeringen aen siinen Soone. Gravenhage 1635.
- I. Holtzmans* fromme Qvinders Spejl, og *Hemmingius* om Ægteskab. Kjöbh. 1658.
- Id. liber. (editio a priori diversa.)
- H. Ortel* geistlicher Frauenzimmerspiegel. Frankf. 1657.
- H. M. Moscherosch* en tro Faders christelige Sjølegave. Lykstad 1645.
- H. H. Windekilde* en ret christelig Husfader, oversat af engelsk. Kjöbh. 1676.

N. C. Blymester en gudelig Husholdning stillet og stilet for en god Husholdning. Kjöbh. 1680.

Sigism. Svevi, Freystadiensis, Herodis Banqvæt eller Gjæstebud, hvorudi foregives nogle besynderlige Synder og Laster, som Satan plejer at sammenkoge i Verden, oversat af *N. Jörgensen*. ibid. 1581.

Folio *E. I.* er anført Luthers Mening om Dands saaledes lydende:
 "Dandse ere derfor indskikkede og santykte, paa det at Ungdommen
 "skulde lære Tugt og Ære og gode Sæder at öve sig udi iblant Folk; og
 "unge Personer skulde lære at bevise Qvindekønnet Reverents og al tilbör-
 "börlig Æres Tilbydelse, og at der kunde i saa Maade begyndes tilbör-
 "ligt Venskab og gudfrygtig Kjærlighed imellem unge Personer og unge
 "höviske Möer og Piger, paa det at de desbedre i Fremtiden kunde til
 "Tugt og Ærlighed begjære hverandre. — — — Men en Ting er der
 "og skeer udi Dandse, som mig ikke vel befalder, og vilde jeg gjerne at
 "verdslig Övrighed vilde tage sig det til, og aabenbarlig forbyde og af-
 "skaffe, at de unge Sæller ikke skulde saa utugtelig tage Möer og Piger i
 "deres Favn, ikke heller saa aabenbare med Utugtighed omsvinge dem."

Youngs Nachtgedanken über Leben Tod und Unsterblichkeit, engl. u. deutsch. Hannover 1760.

Trostgründe der Vernunft und Religion bey den Wiederwärtigkeiten dieses Lebens. Leips. 1773.

Güdelige Beslutninger, oversatte. Kjöbh. 1773.

Hemmingii Antidotum adversus pestem desperationis. Rostoch 1650.

A. Celichius om de Mennesker som dræbe sig selv. Kjöbh. 1623.

C. Nolds Disputats om Religionens Kraft til at hemme Fortvivlelse, paa dansk af *N. Bugge*. ibid. 1734.

*

*

*

C. Gottholds Theologia casuistica. Nürnberg. 1646.

S. I. Baumgartens Sammlung der Bedenken der theolog. Facultet zu Halle. Halle 1747.

Ej. theolog. Bedenken. ibid. 1742-50. 7 Theile.

Send-

Sendschreiben von der grossen Gefahr der Heurathen. Stendal 1746.

E. Pontoppidan ob Tantzens Sünde sey. Kopenh. 1740.

E. G. Helmunds theolog. Svar paa de to Spørgsmaale: 1) om Dands
2) om Spil er Synd. *ibid.* eod.

Patr. Delany Defence of the doctrine of abstinence from blood.
London 1734.

Krigsperspectiv, om en Christen med got Samvet kan Krig föra.
Amsterdam 1664.

*

*

*

I. Bjelke Explanatio orationis dominicæ. Havn. 1622.

Id. lib. *ibid.* 1626.

P. Ramlos Enarratio orat. dominicæ. Francof. 1687.

T. Manton practical Exposition of the Lords Prayer. London 1684.

Th. a Kempis om Christi Efterfølgelse, fordansket af *I. I. Venusinus*.
Kjöbh. 1632.

Id. lib. grönlandice. *ibid.* 1787.

Phiala aurea piis votis et orationibus plena. Moguntia.

S. Gryphii precatones aliquot e sacris bibliis desumptæ lingv. hebræa
græca et lat. Lugd. 1528.

Melanchthon om det ganske christelige Levnet, fordansket af *P. Tidemand*.
Magdeborg 1543.

Hortulus animæ, fordansket af *P. Tidemand*. Wittenb. 1552.

I Fortalen siger Tidemand, at han har sammendraget Bogen af fromme lærde Mænds Böger. I Calendarium staaer under hver Maaned de bekjendte Vers, hvoraf det under October især viser, at de ere Oversættelse af tydsk; thi der heder det:

"Her plöje og saae din Vinter-Rug

Og samle *Vindruer* i Kurve og Trug"

Bogen er egentlig en Forklaring over Symbolum Apostol. som saaledes er fordelt, at hver Apostel tillægges sin Stump — efter Traditionen. Og derpaa Udlæggelse paa Fader Vor, Engelens Hilsen, om Helgens Paakaldelse, om Passen etc. alt med Bönner og Billeder.

Til.

- Til. Henningii* en liden ny Skibsbog udaf den hellige bibelske Skrift etc. Rostok 1580.
- A. Michaelii* liden Haandbog. Kjöbh. 1607.
- N. Lauritsön Arctanders* Christi Vækkere. *ibid.* eod.
- B. Jespersens* Livsens Krone. *ibid.* 1613.
- P. N. Gelstrup* om gudelig Kjærlighed. *ibid.*
- O. Casmanni* caræ pietatis et raræ caritatis incendium, islandice. Holm 1622.
- I. D. Jersins* rigtige Vej til det evige Liv. Kjöbh. 1633.
- Ej. tvende opbyggelige Skrifter om Livsens Vej og Troens Kamp. *ibid.* 1730.
- Id. om Mirakler Tegn og Aabenbaringer. *ibid.* 1697.
- Jo. Gerhardi* meditationes sacræ. Lips. 1685.
- Id. lib. paa dansk ved *P. P. Kerteminde*. Kjöbh. 1656.
- Id. lib. island. 1652.
- Ej. fromme Christnes aandelige Klenodie. *ibid.* 1650.
- M. C. Humble* den sande levende Tro. *ibid.* 1649.
- N. S. Chronich* Troens Erindring og Prøvelse. Christiania 1651.
- A. K. Tybo* Sjælens Læskedrik af den himmelske Læge. Kjöbh. 1651.
- C. P. Abel* om et ret sandt christeligt Levnet. Christiania 1658.
- C. Christensen Ferrings* gyldne Tankering. Kjöbh. 1661.
- Den danske Theologia. Christiania 1665.
- Fr. Quarles* Haandbog om gudelige Undervisninger, oversat af *D. Collins*. Kjöbh. 1657.
- I. Taylor* of holy Living. London 1674.
- Id. of repentance. *ibid.* 1655.
- I. Haywards* Davids Taare, fordansket af *I. Bergendal*. Kjöbh. 1709.
- Jens Pedersen* et nyt Creatur og et igjenfødt Menneske. *ibid.* 1665.
- R. I. Sneckers* Memorial for Börn. *ibid.* 1692.
- Ott. Weis's* Sjælens gudelige Opmuntring. *ibid.* 1685.

- M. P. Cheitoms* gudelige Betænkning om Sabbaten. Kjöbh. 1670.
Du Moulin traité de la paix de l'ame et du contentement de l'esprit.
 Amsterd. 1662.
P. Mornæi gudelige Betænkning over nogle Skriftens Sprog. Kjöbh.
 1652.
N. Lauritsen Arctanders Syndekjæde. ibid. 1607.
 Ej. Pœnitentsespejl. ibid. 1609.
 Id. lib. islandice.
C. S. Bang Ugens Circul. Kjöbh. 1639.
Maren Jersins Sjælens Skat. ibid. 1653.
A. M. Hjörings Gudfrygtigheds Spejl. ibid. 1642.
Herm. Hugonis pia desideria. Francof. 1657.
C. E. Brochmans en Christens aandelige Kamp. Kjöbh. 1639.
 Id. lib. svecice. Stockholm 1739.
S. Bugges Sjælens faste Borg. Kjöbh. 1649.
Frid. Brandts Lustwald heiliger Betrachtungen. Hamburg 1663.
I. L. Aaskov Sjælens aandelige Muldklæde. Kjöbh. 1681.
B. Siewers Saligheds Midler. ibid. 1684.
 Id. lib. ibid. 1686.
F. Rous himmelske Academie. ibid. 1685.
P. Samsings gudelig Tidsfordriv. ibid. eod.
B. Ostens christeligt Dagverk, fordansket af *N. T. S. L.* ibid. 1681.
C. P. Herslöfs 13 aandelige Politieforordninger. ibid. 1686.
E. Naurs samtlige asketiske Smaaskrifter. (indbundne i eet Bind.)
Th. Fuller gode Tanker i onde Tider, paa dansk af *Elisabeth Thot.*
 Kjöbh. 1664.
 b) *I. Henshau* Sparetimer, paa dansk af *G. H. Miltzov.* ib. 1662.
I. E. Petersens Glaubensgespräche mit Gott. Frankf. 1691.
Th. Combes companion to the temple. 2 Tomer. London 1676.
R. Bakers heylige Meditationen. Amsterd. 1665.

F. Elgersma over de eerste Worden des Parabels van de koningl. Brui-
loft. Leewarden 1666.

Ej. Carduus benedictus. ibid. 1683.

W. Sebers biblisches Lustgärtlein. Leipz. 1688.

H. Müllers aandelige Sparetimer, paa dansk af *P. Möller.* Chri-
stiania 1667.

Af dette lidet moralsk-asketiske Skrift gives der en Udgave med føl-
gende Titel: *Aandelige Sparetimer indeholdendes 150 Huus- og Bord-
Andagter, til Trykken befordret udi Kjøbenhavn af Chr. Cassuben og
findes hos hannem, hans Arvinger, og Fuldmægtige tilkjøbs udi Dan-
mark og Norge, og sælges for en Mark. Prentet af Jörgen Lambrecht
og Daniel Eichhorn.* Derpaa følger Dedicats til K. Frid. III. og Prindserne
Christian og Georg, hvori det heder: "Eftersom jeg med Paulo 1 Cor.
"X. 33. ikke søger det som er mig selv allene men Mange nytteligt, kom-
"mer denne lille Bog til Manges Nytte hid ind udi Danmark ved min Be-
"fordring til Trykken, hvilken før var trykt udi Norge, mens med ublue-
"lig og ubillig Pris, lig hine skadelige Monopolister, for dobbelt Værdi
"af Translatore taxeret, hvert Exemplar for 2 Mk.; hvorfor jeg med
"slige ubillig-taxerede Bøger ej kunde negociere — derfor sælges denne
"Bog af mig og Mine for 1 Mk. Dersom til mig og Mine maatte en
"kongl. majestatiske sær Befalling gives, at de resterende 150 Hus- og
"Bord-Andagter skulle ogsaa af mig og mine her i Staden til Trykken
"befordres, skulde det underdanigst strax efterkommes — og for lige bil-
"lig Pris, som er for en Mark, til hver Mands Nytte, sælges, paa det at
"slige ubluelige og ubillige Monopolister ej ydermere skulde oversætte
"mange Godtfolk med deres ubillige Pris. etc. *Christian Cassuben.*"

G. B. Martini vita humana. 1675.

I. Ramus aandelige Herbarium eller Sjælens Lysthave. Christia-
nia 1695.

Ej. Naadens aandelige Markedstid. Kjöbh. 1680.

P. B. Manuctio salutaris ad Christum. Amstelod. 1680.

T. Watson en Christens Frihedsbrev. Kjöbh. 1689.

S. Liscovii Jesus der treueste Gefærte zu Wasser und zu Lande. Leip-
zig 1681.

- I. E. Baccheri* wahrer Schatz und höchstes Gut. Lübeck 1692.
C. Sassii Haandbog til privat Devotion. s. l. et a.
E. C. Boldichs schlechte Hofnung besserer Zeiten. Copenh. 1696.
 Et Guds Barns sukkende Hjerte under Guds tugtende Haand, ved *C. Buck.* ibid. 1700.
 Christendommens Gjenvvej, paa dansk af *Naur.* ibid. 1700.
I. Rasch gudelige Tanker. ibid. 1700.
Jo. Lassenii Capernaum und Israël. ibid. eod.
H. O. Nysteds Bie-Dræt af Hengeddi Plantebed. ibid. 1702.
I. Brinch Skat over al Skat, paa dansk ved *Ellen Opdal.* ibid. 1703.
Jurieu gudelige Tractat om Andagten. ibid. 1703.
 Les conseils de la sagesse. a la Haye 1704.
I. Lassenii himlischer Morgenthau der süssen Gnade Gottes. Copenh. 1704.
H. Dürkop feurige Kohlen göttlicher Liebe. ibid. 1712.
Joh. Crusii Seelenruhe. Leipz. 1714.
P. Nörvig fattig Mands Huusbog. Kjöbh. 1715.
I. F. Boysen Saligheds Vejviser. ibid. 1718.
C. G. Engelschal Præjudicia vitæ. Leipz. 1723. 3 Voll.
J. Huulbechs hellige Anatomie. Kjöbh. 1722.
Er. Pontoppidans Glaubens-Spiegel. Frankf. 1727.
F. A. Lampe Festgüter. Bremen 1725.
 Ej. Gestalt der Braut Christi. Leips. 1731.
 Ej. Geheimnis des Gnadenbundes. Bremen 1732. 6 Voll.
I. H. Wieglebs tvende Tractater om Christendommens Hindringer og Evangelii Herlighed. Kjöbh. 1730.
I. G. Hillinger Proces der Gnade. Jena 1729.
I. Boyesens de Igjenfödtes Underholdning. Kjöbh. 1734.
I. Kirkhefers die Gnadenordnung Gottes. Bremen 1737.
L. E. v. Faramonds sande Christnes Klogskab og falske Christnes Daarlighed. Kjöbh. 1734. En

- En kort Anvisning til Jesu Christi Kundskab. Kjöbh. 1730.
- b) Lærdom om et christeligt Levnets Begyndelse. ibid. 1731.
- c) *A. H. Franckens* Undervisning om den sande Omvendelse. ibid. 1733.
- d) Ej. tvende Tractater om Christus for os og Christus i os. ibid. 1731.
- e) Ej. Anvisning til at bede. ibid. 1732.
- f) Ej. Betragtning over enhver Bog i den hellige Skrift. ibid. 1732.
- g) Ej. Sjælens høje Værdighed. ibid. 1732.
- h) Ej. Forskjel imellem den selvgjorte og den sande Retfærdighed. ibid. 1731.
- i) Ej. den daglige Fornyelse. ibid. eod.
- k) Ej. Selvprøvelses Fornödenhed. ibid. 1732.
- P. I. Speners* Sprog af den hellige Skrift, paa dansk af *H. Tejlman*. ibid. 1740.
- Ej. das geistliche Priesterthum. Frankf. 1700.
- b) Ej. Klagen über das verdorbene Christenthum. ibid. 1708.
- c) Ej. Natur und Gnade. ibid. eod.
- d) Ej. 2 Predigten. ibid. 1691.
- M. Wöldike* om den daglige Poenitenses Fornödenhed, oversat af *N. Bugge*. ibid. 1734.
- Joh. R. Pauli* christophyggelige Tidsfordriv. ibid. 1734. 2 Dele.
- A. Bernds* Stand der Sicherheit, der Knechtschaft, und der Freiheit der Kinder Gottes. Leipz. 1736.
- Schriftmässige Abbildung der freyen und seeligen Knechtschaft. Frankfurt 1736.
- C. H. Ruge* fornøjelige Tanker. Kjöbh. 1740.
- I. C. Schades* Spörgsmaale over Matthæi XIX. 20. ibid. 1741.
- C. F. Treu* fristede Christnes hellige Forhold. ibid. 1741.

V. E. Löschers edle Andachts-Früchte. Leipz. 1741.

A. D. Crondals gudelige Betænkninger over den 6te Davids Psalme.
ibid. 1742.

Anvisning til fortrolig Omgang med Gud. Trondhjem 1743.

Das ganze Loos eines wahren Glaubigen Geist, Seel und Leib. Ba-
sel 1746.

O. Langes Varsel og Tröst i Tordenvejr. Christiania 1753.

H. Stähelins Betragtning over Christnes Glæde og Bedrøvelse, paa
dansk af *M. P. Poscholan*. Kjöbh. 1753.

I. F. Weitenkampfs Gedanken über wichtige Wahrheiten. Braun-
schweig 1754. 3 Voll.

H. H. Neuchs den aandelige Aarvaagenhed. Kjöbh. 1760.

Siwers Guds Raad til Salighed. ibid. 1771.

*

*

*

I. Rosenkrantz's Juletanker. Kjöbh. 1669.

b) Ej. Davids salige Mand modsat den Ugudelige. ibid. 1671.

c) *I. Halls* Betænkninger om det evige Liv og den timelige Død.
ibid. 1669.

I. Busing of het Deugden-Beeld van Christus. Amsterdam 1753.
2 Dele.

P. Palladii Jesu Christi Pines Döds og Opstandelses Historie. Kjö-
benh. 1644.

N. Povelsön Christi Pines og Döds Betragtelse. ibid. 1620.

b) Ej. Basun-Lyd. ibid. 1624.

c) Ej. Hjertens Bön for et bange Hjerte. ibid. 1623.

d) Ej. Himmelens Provianthus's Nögel. ibid. 1623.

e) Ej. Hjertesuk til Gud for vor naadige Konning. ibid. eod.

Valerii Herbergeri Horoscopia passionis Domini, eller Jesu Christi
Langfredag i 24 Timer afdelt, overs. af *S. Thomesen*. ibid. 1637.

I. Ro-

- I. Rosenkrants's* Langfredags Minde. Kjöbh. 1653.
I. Lassenii Passionsbetænkninger. ibid. 1697.
A. Mauricii pia meditatio de vulneribus Christi. Rostoch.
A. Horneck the crucified Jesus. London 1719.
C. Nyborgs det uvurderlige Guds Søns Blod. Kjöbh. 1695.
E. E. Naur's Golgatha paa Parnassus. ibid. 1700.
 Lærdoms Listenar a Golgata. Kaupmannahöfn 1768.
A. Musæus over Jesu Christi Lidelse Död og Opstandelse. Kjöbh.
P. A. Medelby Forklaring over Christi Opstandelses Historie. ibid.
 1607.
F. A. Lampe das herliche Ende der Leiden Christi. Bremen 1734.

*

*

*

- H. P. Resenii* Jesu Christi Testamente. Kjöbh. s. a.
 b) *I. Tursons* Undervisning for dem som vil gaae til Alterens Sacra-
 mente. ibid. 1570.
I. Rosenkrants Undervisning for et Guds barn som vil gaae til Guds
 Bord. ibid. 1650.
 b) *W. Nielsens* Kjærligheds-Maaltid. ibid. 1656.
I. Rosenkrants Unterricht für ein Kind Gottes etc. Sorö.
 b) *H. Ernstii* Haus-Büchlein. ibid. 1644.
Th. Combers Companion to the Altar. London 1675.
S. Patricks Book for Beginners or an Help to young Communicants.
 ibid. 1692.
H. G. Masii heil. Betrachtungen christl. Communicanten. Kopenh.
 1716.
N. Nannestads Communionbog. ibid. 1769.
Laur. Ibson Qvislins Solatium relapsorum ell. Tröst for dem som efter
 Nadverens Sacramente falde paa ny. Christiania 1697.

*

*

*

Bast-

- Bastholms* Andagtsövelser for Syge. Kjöbh. 1785.
 Geistlicher Rath und Unterricht für Kranke und Sterbende. *ibid.* 1737.
O. Casmanni desiderium beate moriendi. Francof. 1606.
F. A. Lampe 11 Betrachtungen von dem Sterben und Tode des Menschen. Leipz. 1731.
M. Leighs Gileads Salfwa emot Dödsens Sår, på svensk af *C. A. v. Stjernman*. Stokholm 1754.
C. Suttons Betænkninger over Menneskenes Dödelighed, oversat af *Lydersen*. Kjöbh.
Rob. Hills Lærdom om Döden og Tröst imod Döden, oversat af *I. S. Bergendal*. *ibid.* 1738.
M. Mölleri Livet i Döden, paa dansk af *H. Oldeland*. *ibid.* 1692.
Goltzius alderlaatzte Dingen. Workum in Friesland 1720.
 Contemplatio mortalitatis. Londini 1633.
Sherlok reflexions sur la mort. Berlin 1695.
 De Igenlevendes Eftertanke over de Afdöde i Pestens Tid 1711.
 Kjöbh. 1712.
I. Bartholini Hypomnesis de extremo judicio. 1565.
P. P. Lundii Dommens Basune. Kjöbh. 1687.
A. Raffns himmelske Herredag. *ibid.* 1655.
 Om Sjælens Udödelighed og det evige Liv, af Tydsk oversat paa islandsk ved *Gudbr. Thorlaksen*. Holum 1601. (titulus deest.)
Jer. Drexelii Betænkninger om Evigheden, paa dansk af *S. Arctander*. Kjöbh. 1681.
Ph. Nicolai theoria vitæ æternæ, paa islandsk. 1607.
 De æterna felicitate sanctorum. Coloniae 1634.
N. Povelsens græd ikke o: Hjertetröst for en ret Enke. Kjöbh. 1625.
 (sine titulo.)
I. I. Munks en Enkes Sörge- og Tröste-Stand. *ibid.* 1673.

I. Pastoraltheologie.

N. Hemmingii Pastor. Hafniæ 1562.

Om Præstens Døttre heder det S. 90, at det er ikke af Vejen at de, foruden Fruentimmerarbejde, ogsaa lære at læse, at de kan læse Bibelen i *Modersmaalet*, "nam ut latine discant puellæ, non svadeo." S. 113 fremsættes *Totius domi pastoris precandi Ratio et Tempus*. "Qvotidie mane fiat in ædibus pastoris precatio præsentibus uxore et liberis cum ipso pastore. Pueri primum alta voce recitent catechismum, hoc ordine: primum Decalogum, deinde Symbolum Apostolicum, tertio verba institutionis baptismi, quarto verba cœnæ, postremo dominicam orationem, idqve flexis genibus et complicatis manibus. Deinde sequatur uxor eodem modo. Qvod ubi factum fuerit, addat pastor exhortationem ad uxorem et liberos, ut diem suam transigant in timore Dei. Ituri cubitum, rursus recitent, ut mane, totum catechismum. Qvo facto pater commendet ipsos Deo brevi oratione." Forresten er denne Bog en for sin Tid overmaade god Pastoraltheologie, og Forfatteren til *Geschichte der Veränderungen des Geschmacks im Predigen*, *Philip Heinrich Schuler*, tillægger den følgende Ros i 1ster Th. pag. 102: "En af de beste Anvisninger til at prædike gav Melanchthons Discipel Hemmingius, der var saa uheldig ikke at blive agtet efter Fortjeneste, hvori nok Mistanke om Cryptocalvinisme var Skyld ligesom med Hyperius. Denne lærde Mand (Hemmingius nemlig) var en af de første, der i sin Bog *Pastor* leverede en for den Tid meget god Pastoraltheologie. I den giver han mange gode Regler ikke allene om Læreembedets retskafne Førelse overhovedet, men ogsaa i Særdeleshed om passende Foredrag paa Prædikestolen saavel i Henseende til det Fornelle som det Materielle. Da Bogen ikke mere er saa bekjendt, som den fortjente at være, vil jeg i Korthed fremsætte det Karakteristiske i den især hvad det Homiletiske angaaer." — — (Denne Extract fylder hos Schuler 5 hele Blade.)

Id. lib. Lipsiæ 1566.

b) Idem de methodis. ibid. 1565.

c) Id. de lege naturæ. ibid. 1564.

Ej. Pastor. Rostoch 1590.

Missionarius evangelicus, autore *Conrado Mell*. Francof. 1611.

P. Tarnovius de sacrosancto ministerio. Rostoch 1624.

T. Hal-

- T. Halli* Apologia pro ministerio evangelico. Francof. 1658.
- F. Brecklingii* Speculum seu lapis lydius pastorum. Amstelod. 1660.
- F. Wysii* Florilegium Pastorale. Francof. 1703.
- V. E. Löscher* evangelische Zehenden gottgeheiliger Amtssorgen. Magdeburg und Leipsig 1710.
- B. Raupach* de officio ministri ecclesiæ. Kilon. 1714.
- I. Fechtii* Instructio pastoralis. Rostoch 1722.
- I. Kölmans* Wecker der Lehrer. Halle 1722.
- P. Merçati* der Diener Jesu Christi Hausbesuchung in seiner Gemeinde. Schleswig 1734.
- S. Deylingii* Institutiones prudentiæ pastoralis. Lips. 1739.
- I. T. C.* positiones de vocatione ministrorum ecclesiæ. 1740.
- C. L. Leths* Opmuntring for dem som staae i Læreembede. Kjöbenh. 1740.
- H. Holk* en Præsts 25 Aars aandelige Anfægtninger.
- G. D. A.* de godlooze Predicant. Friderikstad 1718.
- b) Das die Priesterehe der lutherischen Prediger in Gottes Wort gegründet. Leipz. 1715.
- Brorsons* Besvarelse paa disse Spørgsmaale: om Impius er Θεοδιδαντος? og om Lærere, som ikke selv ere regeniti, kan prædike Guds Ord rent og ret? Kjöbh. s. a.
- N. Laurentii* de excommunicatione ecclesiastica. Giessæ Hassor. 1610.
- C. I. Dalby* de exorcismo et gynæcobaptismo. Herbornæ Nass. 1612.
- C. Worm* Sendebrev angaaende Confirmationen. Kjöbh. 1736.
- b) Id. om Barnedaabens Fornødenhed og Confirmationens Nytte. ibid. eod.
- P. Hørsløbs* epistola pastoralis til Præsteskabet i Aggerhus Stift. ibid. 1737.
- E. Pontoppidans* Hyrdebrev til Præsteskabet i Bergens Stift. Bergen 1753. Gur-

- Gunneri* Hyrdébrev til Præsteskabet i Trondhjems Stift. 1758.
F. Nannestads Afskedsskrivelse til Trondhjem. Christiania 1759.
 Synodi zu Rendsburg Ansprache an sämtliche Lehrer der Herzogthümer Schleswig u. Holstein. Leipzig 1738.

K. Prædikener.

- L. Bacmeisterus* de modo concionandi. Rostoch 1570.
E. Carlgrund de Pericopis sacris. Upsal. 1714.
P. Terpageri Decades exordiorum evangelicorum. Francof. 1632.
C. Bastholms geistlige Talekonst. Kjöbh. 1775.
 Ej. aandelige Taler. ibid. 1783.
 Samme paa tydsk. ibid.
 Ej. die Religion Jesu. ibid. 1775.
 Ej. Rede am Gebetfeste d. 1 Dec. 1773. ibid. 1773.
N. E. Balle Advarsel mod forföriske Grundsætninger, en Confirmationstale. ibid. 1780.
M. F. Bangs Tale ved en Slaves Daab. Trondhjem 1760.
P. Broch Prædikener. Kjöbh. 1615.
Bois-Clair Discours de la purification de la sainte vierge. ibid. 1696.
J. Brasens og *C. Engelstofts* tvende Taler i Anledning af tvende Ægtepar, som havde levet sammen over 50 Aar. ibid. 1729 og 30.
Brochmans Postil. ibid. 1638. 2 Dele.
I. N. Bruns Afsedsprædiken for Bynæssets Menighed. Bergen 1775.
F. Böttkers Prædiken paa Christi Födselsdag. Kjöbh. 1770.
A. M. Colding triumphus regis Josaphati. ibid. 1614.
E. Ewalds adskillige Prædikener over det gamle og ny Testaments Harmonie. ibid. 1750. 3 Tomer.
L. Grams Prædiken udi Alsted Herredsbrödrers Forsamling. Sorö 1758.
I. E. Gunnerus Præstevielse-Tale over I. Cor. II. 2. Trondhjem 1764.

- J. E. Gunnerus* Prædiken paa Jubelfesten 1760. Trondhjem.
E. Hagerups Taler paa de 3 store Fester. ibid. 1741.
A. Hattings Tale ved A. L. Seelands Henrettelse. Bergen 1771.
Nic. Hemmingii Postilla Evangeliorum. Lipsiæ.
P. Herslebs Prædiken paa 3die Söndag i Advent. Kjöbh. 1731.
 Ej. Prædiken paa Söndag Sexagesima. ibid. 1730.
 Ej. Prædikener for det kongl. Herskab. ibid. 1731.
 Ej. Prædikener ved de aarlige Provstemöder. ibid. 1740.
 Ej. Taler ved Kirke- Biske- og Præstevielse. ibid. 1740. 4 Voll.
 Ej. erbauliche Reden. ibid. 1743. 5 Voll.
C. Holst Prædiken paa Bededagen den 1 Dec. 1773. ibid.
L. H. Hyllings 6 Prædikener over Mal. III. ibid. 1708.
E. I. Lützens Predigt über 1 Joh. I. 9. ibid. 1706.
A. I. Mariagers 12 Prædikener. ibid. 1586.
H. G. Masii heilige Passionsgedanken. ibid. 1700.
A. Michaëlis Conciones in historiam passionis et sepulturæ Jesu Christi.
 Schlesvig 1599.
F. Nannestads Brudetale. Trondhjem 1754.
N. Nannestad Indhold af Aftensangsprædiken paa 4 Söndag efter
 Hellig 3 Konger 1772. Odense 1772.
E. Pontoppidans Nytaars-Idrætte udi Prædikener. Kjöbh. 1655.
 Ej. Betænkninger over Jesu Bloddaab. ibid. 1653.
E. Pontoppidan (den yngre) vigtige Sandheder forestillede i 6 Præ-
 dikener. ibid. 1746.
C. M. Priebst Prædiken paa Ordinationsdagen over Rom. VIII. 9.
 ibid. 1758.
Resewitz Predigten. ibid. 1769.
J. F. Reuss Predigten über einige Grundstücken des Christenthums.
 ibid. 1737.
C. M. Rotböl Jesu mærkelige Taare, paa 10de Söndag efter Trinita-
 tis. Soröe 1763. S. Sal-

- S. Salling* Tale for Prædike-Selskabet paa det kongelige Collegium
d. 29 April 1771. Kjöbh. 1771.
- Jo. Sacerdis* Passionis Christi enarratio 7 concionibus absoluta.
Witeb. 1567.
- I. A. Seydliz* erste öffentliche Zeugnisse. Copenh. 1738.
- Ej. Zwo Festpredigten. ibid. 1739.
- Ej. Zwo Betrachtungen etc. ibid. 1739.
- I. O. Slangendorpii* Conciones in Ecclesiasten Salomonis. ibid. 1590.
- L. Smiths* hellige Taler. ibid. 1776.
- A. Struensee* Guds Villie efter det 6te Bud. ibid. 1771.
- B. Sverdrups* Tale holden d. 11 October 1771 i Vaisenhuset. ib. 1772.
- O. Tidemans* Afskedsprædiken i Domkirken i Bergen.
Treu Prædiken paa 2den Søndag efter Trinitatis. Kjöbh. 1771.
- A. K. Tyboe* Jesu Christi Testamente udi de 6 Ord han taledede paa
Korset. ibid. 1627.
- I. Wandals* Passionsprædiken over den Text Esaiaæ LXIII. 1.
Ej. drey Bet-Tags-Predigten. Schleswig 1649.
- I. Wille* Prædiken paa 14 Søndag efter Trinitatis. Trondhjem 1798.
- S. Wolfs* Prædiken over Lucaæ XIII. 5. ibid. 1756.
- Ej. Prædiken over Simeons Tröst. ibid. 1764.
- Ej. Taksigelsestale i Anledning af d. 17 Januar. ibid. 1772.
- A. Wöldikes* vier Predigten. Soröe 1780.
- H. R. Ydstedts* den 36de Davids Psalmé i 7 Prædikener. ibid. 1649.
Sex Passionsprædikener over Ephes. V. 2. Trondhjem 1760.
Den sande Gudsdyrkelse, i en meget enfoldig Prædiken over Esaiaæ
XLV. 5. ibid. 1742.
- I. D. Wallerii* 10 Prædikener, af Svensk oversatte. Kjöbh. 1741.
Christelige Ligprædikener af adskillige Forfattere, af det Tydske.
ibid. 1628.
- F. Bidebachi* Promptuarii exequivialis pars altera. Lips. 1609.

Th. Crenii Predigt über Matth. 27. Frankf. 1711.

b) *I. A. Freylinghausen* Erkenntnis des Leidens u. Sterbens Jesu.
Halle 1715.

c) *Th. Crenii* Predigten über Davids 16 Psalmen. Frankf. 1721.

Th. Crenii Predigten über das Leiden Jesu. ibid. 1720.

I. G. Forstmans Prædiken paa 1ste Juledag, paa dansk ved *B. Abelsted.* Kjöbh. 1764.

I. A. Freylinghausens Catechismuspredigten. Halle 1734.

I. A. Gramlich Betracht. von Christi Leiden und Tod. Stuttgardt 1741.

I. Götzens auserlesene Canzelreden. Magdeburg 1754. 6 Voll.

Ej. neue Sammlung. 1766-73. 6 Voll.

Hageman Gottes Zeugnisse unter seinem Volke. Braunsch. 1728.

C. T. Hassi Postilla logica in Evangelia dominicalia totius anni. Lu-
neb. 1635.

M. Jockisch expediter Prediger. Sorau 1759. 9 Voll.

F. A. Lampe über die Leidensgeschichte Jesu. Lemgo 1756. 2 Theile.

F. C. Lange Sammlung einiger Predigten. Hamburg u. Kiel 1779.

Ej. Pred. über das Evangel. am 7 Sonntag nach Trinit. Altona 1774.

Luthers sande Christendom i Prædikener, oversat af *Resenius.* Kjö-
benh. 1632.

B. W. Marpergers das letzte Sühn-Opfer im Gesetz. Dresden 1735.

M. Minors heil. Betrachtungen. Breslau 1756.

E. Neumeister der leidende Christus. Hamburg 1728.

Ej. Freytags-Andachten. ibid. 1724. 4 Theile.

Ej. Wochenarbeit. ibid. 1728. 4 Voll.

A. Pangratii Postilla, fordansket ved *A. B. Dallin.* Kjöbh. 1598.

Id. lib. islandice, ved *G. Thorlakssyne.* Holum 1633.

A. Pruckneri Manuale mille qvæstionum. Norib. 1689.

I. I. Rambach 2 Prædikener, oversatte af *O. Ross.* Trondhjem 1740.

Schlegels Predigten über die Leidensgeschichte Jesu. Leipz. 1773.

5 Voll.

I. L.

- I. L. Schlossers* heilige Amtsreden. Hamb. 1743.
- P. I. Speners* 4 Prædigten über Johann. III. 17. 18. Frankf. 1675.
- b) Ej. 5 Predigten über Joh. VII. 46. 47. und Lucae X. 26. *ibid.* 1677.
- Vit. Theodori* Prædikener over Historien om Jesu Pine og Död, fordansket af *P. Tidemand*. Magdeb. 1556.
- I. Bernard* Prædiken om Lögn og *La Placette* om Drukkenskab. Trondh. 1742.
- Douze Sermons, par *I. F. Ostervald*. Genevæ 1722.
- Discours par *Saurin*, continuez par *Roques*. a la Haye 1720-39. 11 Voll.
- F. L. Faigaux* Sermons. *ibid.* 1740.
- I. G. Chaufepie* den christelige Religions Sandhed, oversat af *C. Rhode*. Trondhjem 1762.
- Samml. einiger Predigten dreyer berühmten Gottesgelehrten in England, herausgegeben von *S. I. Baumgarten*. Halle 1737.
- A Collection of Sermons. London 1763. 3 Voll.
- I. Blair* over Jesu Bjergprædiken, paa dansk af *D. Thura*. Kjöbh. 1761. 4 Voll.
- W. Dyers* divers Sermons. London 1761.
- Jac. Forsters* Reden, aus dem engl. Frankf. 1760. 2 Voll.
- Ej. Betrachtungen. Leipzig 1751.
- W. Sherlocks* Predikaetsien. Grönn. 1665.
- E. Stillingfleet* 12 Reden. Leipz. 1725.
- W. Sutton* 16 Sermons. London 1754.
- Tillotsons* Sermons sur la repentance. Amsterdam 1728.
- I. Watts* Reden von der Liebe Gottes. Frankf. 1740.
- b) Ueber die Unglückseligkeit der Verbrecher. *ibid.* 1747.
- c) Die herliche Taufnade. Rostoch 1742.
- d) Erörterung der Frage von der Lästerung des Heiligen Geistes. Jena 1743. *I. Wes-*

86 Theologiske Böger i Octav. K. Prædikener.

- I. Wesley* Sermons on several occasions. London 1754. 3 Voll.
I. Gerh. a Besten Gods Wraek-Hand uytgestreckt over het Huys Davids. Franeker 1656.
Cheminais Predikaatsien. Rotterdam 1734. 2 Dele.
F. Elgersma Cygnea Cantio van den stervenden Jesus. Lefwarden 1687.
I. Everhards Schatzkammer des Evangeliums. Amsterdam 1661.
Jo. Martini 15 Predicatie. Grönningen 1665.
P. du Moulin Predicatie. Amsterdam 1666.
Fr. Spanheims Predikatsien. Leiden 1688.
Fr. Turretins Predicatie. Utrecht 1678.
I. Försters Prædikener over Manassis Bön, paa islandsk oversat af *T. Skulesen*. Skalholt 1683.

L. Liturgie, aandelig Poësie, og Bönneböger.

- Palladii* Alterbog. Kjöbh. 1580. (defect.)
Hans Thomesens danske Psalmebog. ibid. 1569. (sine titulo.)
Id. lib. 1653. (sine titulo.)
Daniel Paulis Haandbog. Kjöbh. 1669.
Christen Cassubens Psalmebog. ibid. 1689.
Kingos Psalmebog. 1689.
Ej. Sjunge-Chor. Bergen 1764.
Ej. Morgen- og Aftensange. Trondhjem 1750.
Samme paa tydsk ved *Friedr. Brandt*. Copenh. 1685.
Samme paa latin ved *Rose*. ibid. 1739.
Ej. Passions-Gesänge. Gotha 1715.
En ny Psalmebog. Kjöbh. 1731.
Vel potius Flensburgi 1717. conf. *Catal. Biblioth. Hjelmstjern*.
II. 671-72.
Rostgaards danske Oversættelse af 34 tydske Psalmer. ibid. 1736.

- Rostgaards* Oversættelse af 41 tydske Psalmer. Kjöbh. 1742.
 Fem Pröver af de efter Invitation forfærdigede Psalmer. *ibid.* 1738.
 Den ny Psalmebog, hvori mange af det Tydske ere oversatte. *ib.* 1740.
 Copenhagener deutsches Gesangbuch. 1707.
 En islandsk Psalmebog. Holum 1619.
 Islandsk Psalmabook, Messu Saung etc. *ibid.* 1742.
 En ny islandsk Psalmebog. *ibid.* 1751.
 Then mindra svenska Psalmabok. Götheborg 1699.
Das's bibelske Visebog. Kjöbh. 1720.
 Id. lib. Trondhjem 1755.
 Ej. Catechismus-Sange. Kjöbh. 1753.
 Ej. og *St. Wirtmans* Sange over Epistler og Evangelier. *ibid.* 1732.
 Id. lib. *ibid.* 1753.
Dorothea Engelbreths-Datters aandelige Sange og Taareoffer. *ibid.*
 1699.
Th. Falsters Sange over Sön- og Fest-Dagenes Evangelier. Trond-
 hjem 1750.
 Ej. en Christens Morgen- og Aften-Andagter i Sukke og Sange. *ibid.*
 1754.
 Ej. de Troendes salige Tilstand. *ibid.* 1758.
 Ej. Sjælens Hvile i Gud. *ibid.* eod.
L. Beichs daglige Samtale med Gud i Sange og Bönner. Kjöbh.
 Ej. Himmerige paa Jorden i Rim. Trondhjem 1753.
 Ej. aandelige Hjertesukke. *ibid.*
Anders Arreboes Davids Psalter, sangvis. Kjöbh. 1650.
Th. Willumsens Davids Psalmer paa Rim. *ibid.* 1641.
El. Naurs ny Streng paa Davids Harpe. *ibid.* 1699.
 Davids Harpe med 10 Streng i 10 Duesange. Trondhjem 1759.
Jo. Hegermans bibelske Sange-Chor. Kjöbh. 1709.
 (*R. Rosings*) den grædende Jeremias og sjungende Salomon. *ibid.* 1699.
 (*P. Hers-*

- (*P. Herslebs*) Guds Börns daglige Adgang til Naadestolen. Trondhjem 1761.
- A. H. Bernhoft* over Christi Lidelses Historie. Kjöbh. 1703.
- H. H. Bernhoft* et Guds-Barns Fornøjelse i Gud, forfattet i 32 Sange. Trondhjem 1758.
- En tydsk Psalmebog trykt med malebarske Karakterer.
- (*N. S. Chronicks*) tre aandelige Sange. Christiania 1649.
- S. O. Bruuns* sjungende Tidsfordriv. Trondhjem 1754.
- (*I. Brinks*) aandelige Kjærligheds-Sange. Kjöbh. 3die Oplag.
See *Sandvig Saml. til den danske Historie* I. Bind 2det Hæfte S. 103.
- I. Brunsmans* sjungende Himmelyst. Trondhjem 1687.
See *Sandvig* I. cit. pag. 102.
- Peder Hegelunds* Argumenta resurrectionis corporum paa danske Rim. Kjöbh. 1578.
- M. Bankes* Søndagers og Festers Evangelia i Rim at sjunge sammensat. 1577.
- Holg. Rosenkrands* Hör danske Mand, eller Psalmer og Bønner. Kjöbh. 1643.
- S. Nyborgs* Sjælens aandelige Lysthave. *ibid.* 1682.
- Naadens Dørs aandelige Hammer. *ibid.* 1698.
- I. Moltkens* aandelige Bröndspring. *ibid.* 1656.
- I. Pedersens* Psalmer. *ibid.* 1676.
- E. E. Pontoppidans* aandelige Sange. 1671.
- M. Vingaards* Takter paa Hjertens Strengelæg. *ibid.* 1692.
- K. I. Slagelse* Bods Havns første Pilot. *ibid.* 1670.
- Kjærlighedsbog mellem Gud og Memeskene. *ibid.* 1690.
- Den sjungende Gudstjeneste hjemme i Huset. Trondhjem 1755.
- I. Nimbs* gudelige Sange. Kjöbh. 1741.
- M. C. Volqvarts* Sjælens Luth og Ligbaare. *ibid.* 1714.
- S. Wolfs* tvende aandelige Psalmer. Trondhjem 1754.

- N. S. Böghs* sjungende Theologus. Kjöbh. 1742.
B. C. Lunds en liden Brudegave. ibid. 1763.
C. M. Selmers Martyr-Sange. Bergen 1754.
 Jule- Paaske- og Pintse-Sange. Kjöbh. 1739.
I. H. Pauli Hymnologia sacra. ibid. 1698.
St. Jonsens Upprisu Psaltari. ibid. 1743.
Jon Magnussyne 2 Kvedlingar. Holum 1752.
G. Erlendssyne Christi Lidelses Historia paa Vers. ibid. 1682.
Zinzendorfs Sammlung geistlicher Lieder. Herrnhut und Görlitz.
Ah. Fritsch uchristelige Christendom, oversat af *P. N. Mehrn.* Kjö-
 benh. 1673.
B. Münters geistliche Lieder. ibid. 1772.
Hert. Fr. Wilhelm af Sachsens Bönne- og Sang-Bog, paa tydsk og
 dansk. ibid.
Phil. von Zesens Salomons Hohes-Lied. Amsterd. 1657.
C. Antons Jesus den trofaste Hyrde, i en rabbinsk Ode, paa dansk
 af *C. Norman.* Kjöbh. 1771.
Bois-Clairs Pseaumes. ibid. 1696.
Ej. Jonas Prophete, Poeme sacré. ibid. 1694.
 b) Dialogue entre un Lutherien et un Reformée. ibid. 1693.
Cort Danxts Ora et labora. 1720.
N. L. Arctandri Precationes aliquot. Hafn. 1599.
L. Backmeisteri formæ precationum piarum. Viteb. 1560.
Andr. Musculi christelige Bænabok, paa islandsk. 1599.
I. Lassenii Bænabok à Islendsku af *T. Gunnarsyni.* Kaupmanna-
 höfn 1743.
I. Stegmans Hjertesukke, paa dansk af *P. R. Rauffn.* ibid. 1648.
 Morgen- og Aften-Bönner. Soröe 1767.
 The Book of Common Prayer. London 1684.

Id. lib. anglice et francogallice. Oxford 1717.

Id. angl. et hollandice. Dublin 1710.

The Poor Man's Family-Book. London 1691.

Matth. Gargons Psalmen. Amsterd. 1724.

*

*

*

Sal. Stepnerus de sacris Christianorum publicis et privatis. Lips. 1677.

I. B. de Fabris Manuale Ordinandorum. Venet. 1678.

(*E. Hagerups*) Beretning om de Unges Confirmation. Kjöbh. 1757.

Kirkevielse (trykt i Christiania efter *Biscop H. Munthes* Foranstaltning. 1708).

Texter Collecter og Bønner paa adskillige Jubel- og Taksigelses-Fester fra Aar 1581 til 1773.

Bønner for Prædiken, af adskillige Forfattere.

Bastholms Forsög til en forbedret Plan i den udvortes Gudstjeneste. Kjöbh. 1785.

b) Ej. Anmodning til Publicum, at De som have læst hans Forsög vilde læse denne hans Besvarelse. *ibid.* eod.

c) Sammes Forsög. 3die Udgave. *ibid.* eod.

M. Confessioner.

Confessio fidei exhibita Carolo Vto in Comitii Augustanis anno 1530.
Hafniæ 1594.

Die ungeänderte rechte wahre augsburgische Confession. Hamburg
1730.

Samme paa dansk. Kjöbh. 1730.

Samme paa islandsk. Holum 1742.

Grauerus redivivus h. e. Prælectiones academicæ in Augustanam confessionem. Jenæ 1659.

Con-

Concordia pia et unanimi consensu repetita confessio fidei et doctrinæ
Electorum etc. qvi augustanam confessionem amplectuntur.
Lipsiæ 1669.

S. I. Baumgartens christl. Concordienbuch. Halle 1747.

Ej. Erläuterungen der im Concordienbuch enthaltenen symbolischen
Schriften. *ibid.* 1747.

I. G. Walchs Concordienbuch. Jena 1750.

Exposition of the thirty-one articles of the Church of England, written
by Gilbert Biscop of Sarum, the fifth edit. Lond. 1744.

Orthodoxa Confessio ecclesiæ orientalis cum interpretatione latina.
edid. Laur. Normannus. Lips. 1695.

Doctrina christiana, armenice, in latinum versa a *Theod. Petræo.*
Amstelod. 1667.

N. Polemik og heterodoxe Skrifter.

S. I. Baumgartens Abrisz einer Geschichte der Religionspartien.
Halle 1755.

P. Palladii Catalogus aliquot hæresium hujus ætatis. Witeb.

Leland View of deistical writers in England. Lond. 1753. 3 Voll.

Joh. Hülsemanni extensio breviarii theologici de controversiis fidei
christianæ. Heilbronnæ 1667.

b) Ej. Calvinismus irreconciliabilis. Witeb. 1667.

Sam. Schelvigii Synopsis Controversiarum. Gedani 1705.

I. G. Walchs Einleitung in die Religions-Streitigkeiten. Jena 1733.
5 Voll.

Ej. Einleitung in die polemische Gottesgelarheit. *ibid.* 1752.

Schuberti Theologia polemica. Jenæ et Lips. 1760. 4 Voll.

E. S. Cyprians alla Religioner lika gode. Stockholm 1748.

Henr. Braker de Syncretismo hodierno damnabili. Flensburg 1706.

Liberté de conscience reserré dans les bornes legitimes. Londres 1754.

Voltaire über die Religionsduldung. Leipz. 1764.

Jo. Eckii Enchiridion locorum communium adversus Lutherum et alios
hostes ecclesiæ. Coloniae 1573.

L. a D. Paulo Confessio veritatis ecclesiæ Catholicæ. *ibid.* 1652.

Masius Defense de la religion Lutherienne contre les docteurs de
l'eglise romainè. Frankf. 1685.

C. E. Brochmannus de pontifice romano. Hafn. 1628.

Ej. Undervisning om et Guds Barn uden sin Sjæls Skade kan den papist.
Religion antage. *ibid.* 1653.

La Placette veteris ecclesiæ sententia circa auctoritatem Romani Pon-
tificis in rebus fidei definiendis. 1691.

C. Ranzovii Epistola ad Calixtum de rationibus sui accessus ad eccle-
siam catholicam. Romæ 1668.

Dette Brev fra Apostaten C. Ranzov er Svar paa en Skrivelse fra Ca-
lixtus, der her findes aftrykt, hvori det blant andet heder: "Generose
"Vir, domine et amice longe carissime! quoties huc venerunt, qui ex
"Italia redirent, toties de te sciscitatus sum. Fecit enim tuum pietatis,
"virtutis, et eruditionis studium, cujus *hic* luculenta specimina edidisti,
"ut te in oculis geram. — — — Nuper non nemo narravit te admo-
"dum familiarem factum Lucae Holstenio et nonnullis Jesuitis, qui mul-
"toties tibi scrupulos injicerent et dubia moverent, ut propemodum in-
"ciperes vacillare et religionem pontificiam reformatæ anteferre" etc.
Paa saa höflig et Brev svarer da Ranzov igjen höflig, men hist og her
spidst; f. Ex. i Begyndelsen: "Indicant litteræ tuæ, itidem ut aliæ sub
"idem tempus ex patria perlatae, quam solliciti mea de re fuerint homi-
"nes sui omnium incuriosissimi, qui cum nihil Romæ spectatu dignum
"putent præter publicorum operum moles, et prisca splendoris indices
"parietinas, nec nisi cum stabulariis, lanistis, et saltatoribus pleriqve
"versentur, me viros pios doctosqve frequentantem, quibus hæc urbs
"abundat, in fidei catholicæ veritatem inquirere, ægre ferunt." Han til-
staaer og glæder sig ved sit Venskab med Lucas Holstenius, "sacerdos
"catholicus ex Transalbiana nostra." S. 8 beskrives med megen Empha-
sis, hvad Indtryk det gjorde paa ham, da han saae Paven i St. Peders
Kirke uddele Velsignelse til den utallige Mængde tilstrømmende Menne-
sker, der kastede sig paa Knæ og hovedkulds ned paa Gulvet, og med
Taarer

Concordia pia et unanimi consensu repetita confessio fidei et doctrinæ
Electorum etc. qvi augustanam confessionem amplectuntur.
Lipsiæ 1669.

S. I. Baumgartens christl. Concordienbuch. Halle 1747.

Ej. Erläuterungen der im Concordienbuch enthaltenen symbolischen
Schriften. *ibid.* 1747.

I. G. Walchs Concordienbuch. Jena 1750.

Exposition of the thirty-one articles of the Church of England, written
by Gilbert Biscop of Sarum, the fifth edit. Lond. 1744.

Orthodoxa Confessio ecclesiæ orientalis cum interpretatione latina.
edid. *Laur. Normannus*. Lips. 1695.

Doctrina christiana, armenice, in latinum versa a *Theod. Petræo*.
Amstelod. 1667.

N. Polemik og heterodoxe Skrifter.

S. I. Baumgartens Abrisz einer Geschichte der Religionspartien.
Halle 1755.

P. Palladii Catalogus aliquot hæresium hujus ætatis. Witeb.

Leland View of deistical writers in England. Lond. 1753. 3 Voll.

Joh. Hülsemanni extensio breviarii theologici de controversiis fidei
christianæ. Heilbronnæ 1667.

b) Ej. Calvinismus irreconciliabilis. Witeb. 1667.

Sam. Schelwigii Synopsis Controversiarum. Gedani 1705.

I. G. Walchs Einleitung in die Religions-Streitigkeiten. Jena 1733.
5 Voll.

Ej. Einleitung in die polemische Gottesgelarheit. *ibid.* 1752.

Schuberti Theologia polemica. Jenæ et Lips. 1760. 4 Voll.

E. S. Cyprians alla Religioner lika gode. Stockholm 1748.

Henr. Braker de Syncretismo hodierno damnabili. Flensburg 1706.

Liberté de conscience reserré dans les bornes legitimes. Londres 1754.

Voltaire über die Religionsduldung. Leipz. 1764.

Jo. Eckii Enchiridion locorum communium adversus Lutherum et alios
hostes ecclesiæ. Colonia 1573.

L. a D. Paulo Confessio veritatis ecclesiæ Catholicæ. *ibid.* 1652.

Masius Defense de la religion Lutherienne contre les docteurs de
l'eglise romaine. Frankf. 1685.

C. E. Brochmannus de pontifice romano. Hafn. 1628.

Ej. Undervisning om et Guds Barn uden sin Sjæls Skade kan den papist.
Religion antage. *ibid.* 1653.

La Placette veteris ecclesiæ sententia circa autoritatem Romani Pon-
tificis in rebus fidei definiendis. 1691.

C. Ranzovii Epistola ad Calixtum de rationibus sui accessus ad eccle-
siam catholicam. Romæ 1668.

Dette Brev fra Apostaten C. Ranzov er Svar paa en Skrivelse fra Ca-
lixtus, der her findes aftrykt, hvori det blant andet heder: "Generose
"Vir, domine et amice longe carissime! quoties huc venerunt, qui ex
"Italia redirent, toties de te sciscitatus sum. Fecit enim tuum pietatis,
"virtutis, et eruditionis studium, cujus *hic* luculenta specimina edidisti,
"ut te in oculis geram. — — — Nuper non nemo narravit te admo-
"dum familiarem factum Lucæ Holstenio et nonnullis Jesuitis, qui mul-
"toties tibi scrupulos injicerent et dubia moverent, ut propemodum in-
"ciperes vacillare et religionem pontificiam reformatæ anteferre" etc.
Paa saa höflig et Brev svarer da Ranzov igjen höflig, men hist og her
spidst; f. Ex. i Begyndelsen: "Indicant litteræ tuæ, itidem ut aliæ sub
"idem tempus ex patria perlatæ, quam solliciti mea de re fuerint homi-
"nes sui omnium incuriosissimi, qui cum nihil Romæ spectatu dignum
"putent præter publicorum operum moles, et prisca splendoris indices
"parietinas, nec nisi cum stabulariis, lanistis, et saltatoribus plerique
"versentur, me viros pios doctosque frequentantem, quibus hæc urbs
"abundat, in fidei catholicæ veritatem inquirere, ægre ferunt." Han til-
staaer og glæder sig ved sit Venskab med Lucas Holstenius, "sacerdos
"catholicus ex Transalbiana nostra." S. 8 beskrives med megen Empha-
sis, hvad Indtryk det gjorde paa ham, da han saae Paven i St. Peders
Kirke uddele Velsignelse til den utallige Mængde tilstrømmende Menne-
sker, der kastede sig paa Knæ og hovedkulds ned paa Gulvet, og med
Taarer

Taarer og Bønner ligesom bestormede Himmelen i deres hede Andagt; han lægger meget rigtig til: "Hæc fateor nova tum visa mihi, cui nil simile apud nostros antea observatum, ubi homines ad orationem genu flexi non nisi in sepulcrorum memoriis picti sculptive conspiciuntur." S. 22 "Neque vero cum Lutheranismō caritatem et tolerantiam christanam simul ejuravi, ut tu suspicari videres, eo quod cum sectæ omnes mutuo se scabant ferantque invicem, soli catholici cæteros omnes diversa sentientes anathemate defigant. Non ego Augustanam confessionem hic tibi opponam, ubi fere omnium articulorum epiphonema est: et damnamus secus sentientes." Fra Pag. 29 forsvarer Ranzov enkelte catholske Dogmata, saasom Skjærsild, af 1 Cor. III, samt af Patres; sidste Salvelse, af Jacobs Epistel; Ægteskab, som Lutheranerne tacito consensu antage for et Sacrament. o. s. v.

Nic. Stenonii et Brunsmanni duæ epistolæ adversariæ. Hafn. 1680.

Paa første Blad staaer: *causa et occasio has scribendi epistolas, juxta ac earundem summa*, og det var da denne: da Brunsmans Bog om Apostaten Frants Spires Fortvivlelse 1673 kom ud, sendte han et Exemplar deraf til Doctor Steno, som da var i Kjøbenhavn hos sin Søster og holdt anatomiske Collegia for medicinske Studentere. Steno troede, det var en Skose til sig, og skrev desangaaende til Brunsmann under 27 Nov. 1673, og paastod, at Brunsmann i sin Bog urigtig havde forestillet den romersk-catholske Kirkes Lære om Retfærdiggjørelsen og gode Gjerninger. Steno anfører Artikler af det tridentinske Concilium, der klinge heel lutherskagtige; han ender med at formane Brunsmann til at betænke sin Sjæls Salighed og omvende sig til Catholicismen. Brunsmann svarede stivt igjen og med god Erudition viste sin Paastands Rigtighed, at Catholicikerne virkelig statuere, at gode Gjerninger fortjene Salighed. Mod Sluningen taler han om Catholicernes Maade at forfalske Patres, og fortæller at han i Biskop Hans Wandals Bibliothek har seet et Exemplar af de la Bigne's *Bibliotheca Patrum*, "in qua multa erant erasa, alia schedulis, quibus diversa inscribuntur, tecta et inducta." Pag. 117 "Narrant nonnulli, te humanas maxime ob causas religionem mutasse, quippe a Papicolis virginem, quam ambieras, ea lege tibi fuisse promissam, ut papista fieres; itaque, ut sponsæ fores compos, illuc te accommodando avitam abdicasse religionem, sed successu cœco, postquam enim papistici factus es ordinis, in ridiculum abiisse promissa, te illuso." — "Erubescis tantum profiteri errorem." — — Og det gjaldt intet, at Steno syntes at være en smuk skikkelig Mand; det var just Sa-

tans

tans List, at have kloge forstandige Mænd i sine Garn, det var ham en Lækkerbidsken. — Han raader ham, at han, for at blive omvendt, skal med Agtsomhed gjennemlæse *Gerhardus, Chemnitius, Mentzerus, Brochmannus, Hulsemannus*.

B. Botsacci Commonitorium triplex de fugiendo papismo. Erfurt 1702.
Kratmans Haandbog, trykt i Strasborg. (sine nota anni.)

I Fortalen siger Autor, at Kongen af Frankerige giver ham sit hæderlige Ophold, alleneste til den Ende, at lære, undervise, og omvende de Ucatholske som ere her i Paris, — "der er ikke, siger han, bleven trykket catholske Böger paa danske henved to hundrede Aars Tid for-medelst Lutheri pestilentsiske Lærdoms Skyld." S. 279 hvor der tales om den catholske Kirkes Almindelighed og Vedvarenhed, heder det derimod om Kjætterne: "Hvor stærk den arianske Sect sjuntet at være, dog "er hun aldeles udslukket. Lutherus begyndte sin Kætteri 1517. Men "den er ikke bleven i Ro mere end i 7 Aar. Zwingel er kommen Anno "1525; og to Aar derefter ere de Ijendöbere opkommen, som haver "dræget den störste Del af de Lutherske til sig. — Zwingel haver ikke "heller længe regjeret; thi Anno 1538 er Calvinus opkommen. De Cal-"vinske ere ogsaa fordelet og formindret vorden formedelst Hugenotten "i Frankerig, Protestanten og Puritaneren i Engeland, Trinitaristen i Po-"len, og Arminianeren i Holland. Det er at sige, efterdi at alle disse "Secter ere bögede paa menneskelige Fund og Egensindighed, saa maa "de og hasteligen forgaae."

(Pat. *Henrich Kircherus* Jesuita) Nordstern, Führer zur Seeligkeit.
Amsterd. 1678.

Conf. *Münters danske Reformations-Historie* II. 680-81.

Den gamle sande lutherske Tro. Kjöbh. 1741.

F. C. Schnels Samtale imellem en Kræmmer-Svend og en papistisk Præst. Trondhjem 1750.

I. Tenzels Rettung der lutherischen Lehre wieder *A. From*. Wittenb.
1671.

I. Müllers Oversættelse af en Uges Samtale imellem en catholsk Christen og en romersk Catholik. Kjöbh. 1722.

I. B. Bossuet traité de la communion sous les deux especes. Paris
1682.

La Pla-

- La Placette* traité de l'autorité des sens contre la transsubstantiation. Amsterd. 1699.
- I. G. de Lith* de adoratione panis consecrati et interdictione sacri calicis in Eucharistia. Svobaci 1753.
- Ej. Aberglaube des papist. Jubeljahrs. Jena 1750.
- I. B. Bossuet* Histoire des variations des eglises protestantes. Paris 1702. 2 Voll.
- Jo. Brunsmanni* Apologia contra calumnias I. B. Bossueti. Hafniæ 1694.
- N. Hunnii* pellis ovina romanæ ecclesiæ detracta. Lübeck 1637.
- Jac. Laurentii* Apologeticus adversus Maximil. Sandæum Jesuitam. Amstelod. 1619.
- Jo. Brunsmanni* Specimen errorum Antonii Varilassi. Hafniæ 1689.
- Critique generale de l'Histoire du Calvinisme par Maimbourg. Ville Franche 1682.
- Om dette Skrift, hvis Forfatter Bayle var, kan sees *Buhles Lehrbuch der Gesch. der Philosophie* VI. 773.
- Jo. Crocii* Consideratio de dissensu Calvinistarum in fundamento fidei. Rostoch 1622.
- Jacobi Durfeldii* nova consideratio Considerationis Crocii. ib. 1626.
- Masii* Bericht vom Unterschiede zwischen der Evangel. lutherischen und der Reform. Lehre. 1697.
- Samme paa dansk ved *I. M. Junghans*. Kjöbh. 1724.
- Leydeckers* Heyligheyd van de gereformeerde Gods-Dienst. Utrecht 1686.
- P. Schippings* Gespräch von dem Bande der Religion und Societet, worinnen Masii *Interesse Principum* vertheidiget wird. 1689.
- Onderzoek over de Reden van Masius. Amsterd. 1700.
- A Minister of the Church of Scotland Defence of National Churches. Edinburg 1729.

- C. Wittichii* Consensus veritatis. Neomagi 1659.
- I. Serenii* Examen harmoniæ religionis ecclesiæ Lutheranæ et Anglicanæ. Lugd. Bat. 1726.
- O. L. Strandigers* Bekenntnisz von der kirchlichen Gottesdienst im Lutherthum. 1708.
- Ej. zweyfacher Bericht etc. 1717.
- Ej. Fischer wiederlegt von Fischer. 1714.
- Ej. Brief an Hrn. Trelund in Kopenhagen. 1720.
- I. Trelunds* Wiederlegung der sogenannten Bekenntnisz des O. L. Strandinger. Kopenh.
- Ej. ausführliche Vertheidigung etc. Leipz. 1708.
- I. Schwarz's* wahrer Bericht vom Sabbath. Altona 1701.
- I. P. Resenii* libellus apologeticus de sancta fide. Hafn. 1614.
- Samme paa dansk. *ibid.* eod.
- Jo. Vorstii* ad Chemnitium Epistola. Berolini 1663.
- Fausti Socini* explicatio primæ partis 1 Cap. Evangelii Johannis. Rarocoviæ 1618.
- See *Schröckh Kirchengeschichte seit der Reformation* V. 558.
- N. Selnecceri* Responsio ad Th. Bezæ falsam defensionem et censuram. 1572.
- I. A. Corvini* Defensio sententiæ Jacobi Arminii de prædestinatione. Lugd. Bat. 1613.
- C. C. Sandii* Interpretationes paradoxæ quatuor Evangeliorum. Amstelod. 1670.
- C. Helvici* Vindicatio locorum potissimorum veteris Testamenti. Giesæ 1720.
- C. G. Kochi* Expositio Actor. III. v. 21. Kilon. et Lips. 1699.
- N. Hydropolitani* de peccati propagatione parergon. 1650.
- Jo. Bircherodii* Anti-Burnetius. Hafniæ 1688.

Jo. Brunsmanni Diei Exordium og Exodium cum dissertatione de 4tæ bestia decem cornibus apud Danielelem. Hafn. 1699.

b) *Ej. Gratia naturæ interpres.*

c) *Ej. Monogamia victrix.* Francof. 1679.

Jo. Brunsmanni Monogamia victrix. Francof. 1679.

b) *Ej. Leges concludendi.* ibid. eod.

c) *Ej. Particula adverbiorum exhibens Macte funeratum.* Hafniae 1680.

d) *Id. de propria verborum acceptione.* ibid. 1668.

Det første af disse Skrifter, *Monogam. victr.*, er skrevet imod Joh. Lyserus, som derpaa udgav sit ovenanførte *Polygamia triumphatrix.*

B. Hakword de Schole van Christus. Amsterd. 1706.

G. A. Humble Nygirigas Conventigler. Stokholm 1728.

Groos Leths Brieven aengaende het Lutherse Absolutie-Formulaer in den Nederlanden. Leiden 1749.

See *Worms Lexicon* I. Del S. 601-3.

Ahabs Evils the Rebell's Doom. Lond. 1716.

Christiani Democriti (o: Dippelii) Papismus Protestantium vapulans. 1698.

Conf. Walchs Biblioth. theolog. Tom. II. 851. og *Trinius Freydenker-Lexicon* S. 187.

Christianus Democritus redivivus o: Dippels theolog. Schrift. in summar. Auszuge. Altona 1735.

See *Trinius* loc. cit. pag. 233-34.

Hansens Anmerckungen über J. Chr. Edelmanns Irrthümer. Lübeck 1745.

b) *Zwey Religions-Spötter Celsus und Edelmann, von I. C. H.* Leipz. 1748.

c) *Joh. H. G. Justi die Nichtigkeit aller Einwürfe wieder seine Lehre von Monaden.* Frankf. u. Leipz. 1748.

- d) *C. G. S. P. A. N.* Sendschreiben an Hr. Justi von der Wiederbringung der Monaden. Leipz. 1748.
- e) Sendschreiben eines Weltweisen von übernatürlichen Begebenheiten. Frankf. u. Leipz. 1743.
- f) *G. C. Schroters* Beweis das die Seele nicht materiel sondern ein geistiges Wesen sey. Leipz. 1729.
- g) Sendschreiben an Baumgarten gegen Watts Meinungen vom Schlaf der abgeschiedenen Seelen, von *I. Heyn*. Frankf. u. Leipz. 1746.
- h) Die wachenden Seelen, nach Anleitung des heynischen Sendschreiben an Baumgarten. Frankf. u. Leipz. 1747.
- i) *I. G. Wagners* Erforschung der Ursachen von den electricischen Wirkungen. 1747.
- k) Vertheidigung der Gedanken von Gespenstern. Halle 1748.
- Das entdeckte Geheimnitz der Bosheit der herrnhutischen Secte. Frankf. u. Leipz. 1750.
- Wolfg. Ouws* Apocalypsis hæreseos. Hamb. 1675.
Erskrevet imod Anton. Bourignon. See *Walchii Biblioth. theolog.* II. 59.
- C. Davids* Betragtninger over de otte Saligheder, Matthæi V. Flensburg 1733.
- I. S. Carls* drei Zeugnisse: von fruchtbringenden Gesellschaften, von Klagen Mosis, von Klage-Liedern Jeremiæ. Berlenbug 1741.
- I. P. Fresenii* Svar til dem som spørge, om de skal gaae over til den hernhutijske Menighed eller ej. Kjøbh. 1748.
- R. Rogers* les trophées de Portroyal renversez. Amsterd. 1688.
- I. C. Wolfii* Manichæismus ante Manichæos et in Christianismo redivivus. Hamburg 1707.
- G. H. Bötzen* der bey dem Grabe seiner Kinder weinende Vater. Lübek 1707.
- b) *A. I. Rakebrandts, Kochs, u. A.* Streitschriften. Schlesw. u. Flensburg 1711-17. P. I.

- P. I. Speners Rettung seiner reinen Lehre.* Frankf. am M. 1690.
- I. Kōnekenii Meditationes pacificæ latino-belgicæ.* Amstelod. 1665.
- Jac. Böhmens Theosophia revelata.* 1730. 8 Voll.
- Id. om det overnaturligē Liv, oversat af *M. M. Kyhnel.* Christiania 1771.
- Om Jacob Böhms Sværmerier kan læses i *Buhles Lehrbuch der Geschichte der Philosophie* VI. Theil S. 300-302, og *Walchii Biblioth. theolog.* II. 80-82.
- Frid. Breckling Vox de coelo.* Amstel. 1666.
- Ej. Tribunal conscientiæ. s. a. et l.
- Ej. Das ewige Evangelium. Amsterd. 1660.
- Ej. Summa Summarum. ibid. 1664.
- Om denne Breckling, som var en af Jacob Böhms Tilhængere, handles meget udførlig i *Molleri Cimbria litterata.*
- Fr. Bugg Pilgrims Progres from Qvakerism to Christianity.* London 1700.
- W. Penn* en liden Nögel til at aabne Vejen for Alle som söge efter Forskjellen imellem Qvækernes Religion og deres Modstanderes Misforstand, paa dansk af *C. Meidel.* ibid. 1738.
- R. Barclays Catechismus.* ibid. 1717.
- Ej. Forsvar for den sande christelige Theologie som den kundgjöres af Qvækerne, paa dansk af *Meidel.* ibid. 1738.
- Samme Bog paa engelsk. ibid. 1703.
- W. Dels* Lærdom om Daaben, oversat ved *Meidel.* ibid. 1706.
- Om denne *Meidel* kan læses i *Lusdorfsana* pag. 284.
- Petri Poiret* divine Oeconomy. London 1713. 4 Voll.
- Om Poiréts mystiske Skrifter handler *Walch* i sit *Biblioth. theolog.* II. 60-63.
- Les Propheties de *Mich. Nostradamus*, revues et corrigées sur la copie imprimé a Lyon 1568.
- See om Nostradamus Spaadomme *Arnolds Kirchen- und Ketzer-historie.* III. 429.

Hermetis Trismegisti Erkänntnisz der Natur und des darin sich offenbarenden grossen Gottes. Hamb. 1706.

L. Gerhardi kurzer Begrif des ewigen Evangelii von der Wiederbringung aller Dinge. Altona 1729.

Om dette Skrift og dets Forfatter, som saa heldig modsatte sig den Mening om Helvedstraffenes Evighed, kan sees *Walchii Biblioth. theolog.* II. 825-26.

Ant. Bourignon traité admirable de la solide vertu. Amsterd. 1676.

A. Rydelii Påmindelser emot *αποκαταστασι παντων*. Norköping 1728.

Om denne Stridighed kan sees *Walchs Biblioth. theol.* II. 815 seqv.

Bilibra veritatis et rationis adversus libram Joh. Steph. Rittangelii. Freystadii 1700.

Conf. *Walchs Bibliothek* Tom. I. pag. 879.

C. A. Höisgaard Nubes sine aqua, sive Caligo nubis falso dictæ lucidæ. Hafn. 1665.

Verus autor *Joh. Wandalinus*, Episcop. Siellandiæ. Conf. *Bartholinum de libris legendis* Hafn. 1676. pag. 40.

S. Alethæi Betænkninger om de Visers Stjerne. Kjöbh.

b) *E. D. Haubers* Antwort wieder J. D. Michaëlis. *ibid.* 1750.

(*Is. Peyrerii*) Præadamitæ sive Exercitatio super versibus 12. 13. 14. Cap. V. Epistolæ Pauli ad Romanos.

b) *Systema theologicum ex Præadamitarum Hypothesi.* 1655.

c) *Pythii* Responsio ad tractatum Præadamitæ. Lugd. Bat. 1656.

Om Peyreres Bog, som i Paris blev brændt af Bøddelen, kan sees saavel i *Walchs Bibliothek* Tom. I. 755 som i *Bayles Lexicon*, Amsterdam 1720, Tom. III. pag. 2215-16. Paa det sidste Sted opregnes alle Modskrifterne. Conf. *supra* pag. 33.

Jo. Henr. Ursini Novus Prometheus, Præadamitarum Protoplastes, ad Caucasum relegatus et alligatus. Francof. 1656.

E. Romani Animadversiones in librum Præadamitarum.

b) *Jo. Hilperti* Disquisitio de Præadamitis. Amstelod. 1656.

c) *Ursini* Novus Prometheus. Francof. 1656.

- I. C. Danhaveri* Præadamita utis. Argentor. 1656.
 Anti-Christenthum, durch *B. Bahnsen*. Amstelod. 1660.
Th. Browns Religio Medici. Argentor. 1677.
 Conf. *Walchs Biblioth. theolog.* I. 759.
 Histoire des Severambes. Paris 1682.
 See *Walch* l. cit. pag. 757; item *Trinius Freydenker-Lexicon*
 pag. 502.
 Die 'geoffenbarte Deisterie, aus dem engl. Braunschweig u. Hildes-
 heim 1756.
 (*Schades*) Religion der Adepten. Berlin u. Leipz. 1760.
 Af *Luxdorfiana* pag. 19, sees, at Autor formedelst dette deistiske Skrift
 kom paa Christiansøe. Her sad han fra 1760-75. Vid. *Cordes Schles-*
wigholstein. Schriftsteller-Lexicon pag. 493.
 La vraie Religion demontre par l'écriture sainte, traduit de l'anglois de
 Gilbert Burnet. Lond. 1745.
 Forfatterens Navn er *de la Serre*; see *Trinius Freydenker-Lexicon*
 pag. 406-7.
Jo. Lassenii besiegte Atheisterie. 1693.
 Ej. Arcana politico-atheistica. 1666.
 Anmerkungen über das Lehrgebäude des Hrn. von Loen in der Schrift
 Die einzige wahre Religion. Halle 1751.
 b) Nähere Prüfung der in von Loens sogenannten einzigen wahren
 Religion angeführten Zeugnisse und historischen Beweise.
 Conf. *Trinius Freydenker-Lexicon* pag. 545, 554, og 561.
Voltaire Evangile du jour. Lond. 1769. 4 Voll.
 Ej. Defense de mon oncle.

*

*

*

- Mosis Majmonidis* Tractatus de cibus vetitis, ed. *Wöldike*. Hafn. et
 Lips. 1734.
Lundii Codex talmudicus de jejunio. 1694.
A. Pfeifferi Matajologia judaica et mohammedica. Lips. 1687.
G. Witz-

102 Theol. Böger i Octav. N. Polemik. O. Theol. Disputatser.

G. Witzleben Bericht von der Juden Sabbath. Copenh. 1665.

Lemmichii Vindicatio incarnati veri Messiae promissi. Rostoch 1664.

Der Jude. Leipzig 1768. 4 Voll.

F. P. Wessels der geistlich-todte Jude. Copenh. 1721.

Ej. giftige Qwelle des Talmuds.

Pontoppidan Fulminum synagogicorum in Sectam Schabtai Zevi trias.
Soræ.

Sendschreiben eines poln. Rabbinen an Oliger Pauli, betreffend Jesus
von Nazareth. 1704.

C. L. Tychonius om Jödernes Omvendelse. Kjöbh. 1770.

*

*

*

Ahasv. Fritsch kurzer Einhalt des gotteslästerlichen Alcorans. Nürn-
berg 1688.

Benj. Schultzii compendiarie Alcorani refutatio. Halæ 1744.

H. Henningii Muhamedanus precans. Schlesw. 1666.

D. Nerreters mahometanische Moschea. Nürnberg 1703.

O. Theologische Disputatser.

Dissertationes inaugurales theologicæ in Universitate Hafniensi habitæ
ab anno 1767 ad annum 1779.

Dissertationes Studiosorum Havniensium theologicæ ab anno 1756 ad
annum 1780.

Nicolai Hemmingii Dissertationes.

Er. Læti Disputatio habita Witeb. 1559.

Dissertatt. *Petri Rosenstand Goiske* annis 1758-69.

P. Bi-

P. Bibelske og jødiske Antiquiteter, samt Bibel- og Kirke-Historie.

Hecataei Eclogæ cum Notis Josephi Scaligeri et commentario perpetuo Petri Zornii. Altona 1730.

Joh. Lundii Levitischer Hoher-Priester und Priester. Schlesw. 1695.

Ej. öffentlicher Gottesdienst der alten Hebræer. *ibid.* 1697.

Hadr. Relandi Antiquitates sacræ veterum Hebræorum. Trajecti Batavorum 1712.

Casper Abels hebräische Alterthümer. Leipz. 1736.

Theod. Dassovii Antiquitates hebraicæ unacum Joh. Alb. Fabricii notitia scriptorum qui Antiquitates hebraicas illustrant. Hafn. 1742.

Leon. Modena Historia de Riti hebraici. In Venetia 1678.

Joh. Dav. Michaëlis vom ältesten Geschichte der Pferde und Pferdezucht in Palästina und den benachbarten Ländern. Frankf. a. M. 1776.

Alex. Ross Juden- und Heiden-Tempel, verdeutscht durch *D. Nerretter.* Nürnberg. 1717.

Th. Godwini Moses et Aaron sive civiles et ecclesiastici ritus. Francof. ad Moenum 1716.

Aarons Bryst-Spand ved *I. M. Huulbech.* Kjöbh. 1741. 3 Dele. 4 Bind.

P. Zornii historia fisci Judaici. Alton. 1734.

b) Eigentliches Modell und materielle Fig. 1) der Stifts-Hütte Moisis. 2) Des Tempels Salomonis. 3) Der Stadt Jerusalem, und 4) des gelobten Landes. Halle 1718.

I. L. Reimeri Respublica Ebræorum. Havn. 1657.

Hadriani Relandi Analecta Rabbinica. Trajecti ad Rhenum 1723.

*

*

*

- E. Klint* Dissertatio de situ paradisi. Upsal. 1714.
D. Cederqvist de archa Noachi. ibid. 1716.
T. Gram de mari mortuo. ibid. 1704.
N. Altenius de monte Sinai. ibid. 1717.
I. Unge de lapidibus Deuteronomii. ibid. 1720.
I. D. Outreïn Dissertatio de Melchisedeco. Amstelod. 1713.
L. Hesselgren de candelabro æneo. Upsal. 1714.
E. Boje de voto Jephtæ. ibid. 1715.
Delany Life of David. London 1740.
 Leben Davids von *Bayle*, ins Deutsche übersetzt. Frankf. u. Leipz.
 1736.
M. Lippenii Tractatus de navigatione Salomonis ophiritica. Wite-
 bergæ 1682.
P. Eckman de Synagogis. Upsal. 1712.
C. Possieth de sepultura Hebræorum. ibid. 1731.
 Dissertationes academicæ de asyis Hebræorum, Gentilium, Christia-
 norum, editæ a *Joh. A. Osiandro*. Tubingæ 1673.
G. Chladni Inventarium templorum. Dresdæ 1689.
I. I. Wolfs Jödekrönike. Kjöbh. 1634.
Bastholms Jödiske Historie. ibid. 1777 o. f. 3 Voll.
P. N. Becks Samtale mellem Sjælen og de gamle Fædre. Trondhjem
 1752.
C. Noldii Historia Idumæa. Franeqveræ 1660.
I. Drusius de Hasidæis quorum mentio in libris Maccabæorum. Fra-
 neker 1603.
C. A. Döderlein de Ebionitis. Buzov. et Vismar. 1770.
Ewalds Tidsregister over det gamle og ny Testamentes Kirkehistorie.
 Kjöbh. 1741.
C. Vitringa Hypotyposis historiæ et chronologiæ sacræ. Leovard. 1722.
 Id. lib. Havnæ 1774. Jonge

- Jonge Collegium biblicum.* Hafniæ 1760.
- I. F. Horsters* bibelske Historier. *ibid.* 1773.
- Id. lib. islandice.* *ibid.* 1774.
- Id. lib.* Holum 1776.
- I. F. Osterwalds* biblische Gesch., aus dem Frantsös. Leipz. u. Breslau 1756.
- I. A. Schmidii* Lexicon ecclesiasticum minus. Helmstad. 1712.
- Sulpitii Severi* Historia sacra. Lips. 1709.
- Georg. Fabricii* Historiæ sacræ libri X. Hafn. 1661.
- Henr. Altingii* Compendium historiæ sacræ et profanæ. Tiguri 1691.
- Er. Benzeli* Breviarium histor. ecclesiasticæ. Strengnesii 1699.
- Compendium Historiæ ecclesiasticæ. Gothæ 1735.
- H. I. Frieberi* Compendium histor. eccles. in usum Gymnasii Gothani. Lipsiæ et Gothæ 1703.
- F. A. Lampe* Synopsis Historiæ sacræ et ecclesiasticæ. Francof. ad M. 1722.
- Id. lib.* Trajecti ad Rhen. 1726.
- D. Nerreters* Schauplatz der streitend. christl. Kirche. Nürnberg. 1707.
- P. Yssel* ecclesiæ novi Testamenti fata secundum seriem 7 periodorum. Lugd. Bat. 1702.
- A. Rechenbergs* Summarium historiæ ecclesiasticæ. Lips. 1729.
- Abregé de l'histoire ecclesiastique. Berne 1767. 2 Voll.
- I. L. Mosheimii* Institutiones historiæ christianæ antiqvioris. Helmst. 1737.
- Ej.* Instit. histor. christ. recentioris. *ibid.* 1741.
- Ej.* vollständige Kirchengesch. des neuen Testaments. Leipzig 1769. 9 Voll.
- Ej.* Dissertationes ad historiam ecclesiasticam pertinentes. Altonaviæ 1733.

- Tyge Rothe* die Wirkung des Christenthums auf den Zustand der Völker in Europa. Copenh. 1775. 2 Voll.
- P. Allix* de anno et mense natali Jesu Christi. Jenæ 1740.
- b) *Sal. von Til* de eodem themate.
- c) *C. N. Kochii* Commentatio de legationibus ecclesiasticis. Jenæ 1750.
- Nicolai Hemmingii* Historia Christi. Hafniæ 1562.
- Bastholms* de 4 Evangelisters Efterretninger om Christus. ibid. 1786.
- E. Naur* Historia passionis Christi. ibid. 1697.
- Th. Bartholinus* de cruce Christi. ibid. 1651.
- Ej.* Dissertatio de latere Christi aperto, et *C. Salmasii* et aliorum de cruce epistolæ. Lugd. 1646.
- L. Winslov* Salvator Jesus Christus a Deo desertus. Hafn. 1706.
- I. E. Müllers* Vertheidigung der Uebersetzung von *Eli! Eli! lama sabachtani*: "Mein Gott! Mein Gott! wie überschwenglich verherligst du mich." s. l. 1703.
- L. Fleischeri* Explicatio tridui mortis et resurrectionis Christi. Havn. 1750.
- E. N. Randulfs* Bevisning, at Jesus Christus er korsfæstet, død og begravet paa den sjette Dag. ibid. 1651.
- E. Siberg* de Gamaliele. Upsal. 1715.
- C. G. Kok* de Apostoli Pauli conjugio. Flensburg 1707.
- De Sanctuario Lauretano almæ virginis domo. Maceralæ 1675.
- I. F. Buddæi* ecclesia apostolica. Jenæ 1729.
- Bois Clairs* la vie de Saint-Thimothée. Copenh. 1695.
- Steph. Morini* Dissertationes octo. Genevæ 1683.
- I. G. Walchii* Compendium antiqvitatum ecclesiasticarum. Lips. 1733.
- I. a Costa* Histoire de l'origine et du progres des revenus ecclesiastiques. Francf. 1684.
- C. G. F. Walchii* antiqvitates pallii philosophici veterum Christianorum. Jenæ 1746. C. G.

- C. G. F. Walchii* Monimenta medii ævi. Gottingæ 1759.
- P. Zornii* Historia eucharistiæ infantum. Berolini 1736.
- Moshemii* vindiciæ antiqvæ Christianorum disciplinæ adversus Tolandum. Hamburg. 1722.
- B. Ferrarius* de ritu sacrarum ecclesiæ veteris concionum. Ultraj 1692.
- G. Barchæus* de jejuniis quadragesimali. Upsal. 1719.
- I. Nicolai* de luctu Christianorum seu de ritibus ad sepulturam pertinentibus. Lugd. Bat. 1739.
- A. L. Müller* von dem Handewaschen. Jena u. Leipz. 1751.
- Will. Cave* erstes Christenthum oder Gottesdienst der alten Christen, aus dem engl. Leipz. 1723.
- G. Arnold* das Leben der ersten Christen. Frankf. 1702.
- I. Hammers* view of Antiquity of the Fathers. London 1677.
- Georgii Majoris* Vitæ Patrum, cum præfat. Mart. Lutheri. Witteb. 1562.
- Th. Smithi* Septem Asiæ ecclesiarum et Constantinopoleos Notitia. Traj. ad Rhen. 1694.
- Ecclesiæ orientalis antiquitates. Lips. 1683.
- I. C. Læscherus* de Patrum Africanorum meritis. Rochlitti 1722.
- Jac. Usserius* de origine Episcoporum et de Asia Proconsulari. Bremæ 1701.
- C. Wormii* Historia Sabelliana. Francof. et Lips. 1696.
- L. Maimbourg* Histoire de l'Arianisme. Paris 1673. 3 Voll.
- I. A. Scherzeri* Bibliotheca pontificia.
- B. Platina* de vitis et gestis Pontificum.
- M. Sutclivius* de Pontifice romano. Hanoviæ 1605.
- L. Maimbourg* Histoire du grand schisme d'Occident. Paris. Histoire des Conclaves. Cologne 1703. 2 Voll.
- F. D. Häberlins* Röm. Conclave. Halle 1769.
- Der römische Stuhl. Hamburg.
- L'etat du siege de Rome. Cologne.

- Theod. Gibellini* Cæsareo-Papia Romana. Francof. et Lips. 1685.
- I. F. Loredani* Leben des Pabstes Alexandri III. Cöln 1713.
- Petri Bembi* Epistolæ Leonis X nomine scriptæ ad Paulum III, pontificem Romanum. Basil. 1547.
- G. Rogerii* Vita di Sisto V. Losanna 1669. 2 Voll.
- Al. Gordon* la vie du Pape Alexandre VI et de son fils Cesar Borgia. Amsterd. 1732.
- A. Rejersen* om Pave Clemens XItes Bulle *Unigenitus*. Aalborg 1769.
- Plutonis Gesandtskab til Hans Pavelige Hellighed, og Pave Innocentii Liv og Levnet.
- G. Körner* Betrachtung über das Aferjubil-Jahr der röm. pabstlichen Kirche. Schneeberg 1751.
- L'origine des Cardinaux du Saint-Siege. Cologne 1670.
- Commentarii de rebus pertinentibus ad Ang. Mar. Cardinalem Qvirinum. Brixia 1750.
- Mabillon* traité des etudes monastiques. Paris 1691.
- G. Rivii* Monastica Historia occidentis. Lips. 1738.
- Histoire de l'establissement des moines mendiants. Avignon 1767.
- Meliton* Revelation des Mysteres cenobitiques. á Saintleger 1668.
- M. G. Demiliane* Histoire des tromperies des prêtres et des moines. Rotterdam 1727. 2 Voll.
- Histoire générale de la naissance et des progres de la compagnie de Jesus. 1761. 5 Voll.
- Versuch einer neuen Geschichte des Jesuiter-Ordens. Berlin u. Halle 1769.
- Les Provinciales, par *Louis de Montalte* (o: *Pascal*). 1709. 3 Voll.
- F. X. de Charlevoix* Gesch. von Paraguay und dem Missionswerke der Jesuiten. Nürnberg. 1768.
- I. de Escandon* u. *B. Nusdorfers* Gesch. von Paraguay. Frankf. u. Leipz. 1769.

Histoire du Jansenisme. Bourdeaux.

b) Réflexions sur l'union que les Calvinistes ont faite avec des Lutheriens. Paris 1683.

Histoire de Port royal.

*

*

*

Versuch einer Geschichte des Tempelherren-Ordens Leipz. 1779.

Geschichte der Abschaffung des Tempelherren-Ordens. Altona 1780.

K. G. Anton über das Geheimnis der Tempelherren. Dessau 1782.

Fr. Nicolai über die Beschuldigungen welche dem Tempelherren-Orden gemacht worden. Berlin u. Stettin 1782.

*

*

*

(*Jo. Val. Andreae*) Entdeckung der Bruderschaft des Rosencreuzes. Frankf. 1617.

*

*

*

Laurents Dermot Ahiman Rezon or a Help to a Brother. Dublin 1709.

L'Adepte moderne ou le vrai secret des Francs-Maçons. Londres.

Der sich selbst vertheidigende Freymaurer. Frankf. 1744.

Apologie pour l'ordre des Francs-Maçons. Haye 1745.

Den opdagede og forraadte Frimurer-Orden. Kjöbh. 1745.

L'ordre des Francs Maçons trahi et le Secret des Mopses revelé. Amsterdam 1758.

La Societé des Francs Maçons. ibid. 1772.

Chansons originaires des Francs Maçons. a la Haye.

Th. Wilson Salomon in all his Glory or the Mester Mason. Lond. 1777.

Crata Repoa od. Einweihungen in der alten geheimen Gesellschaft der egyptischen Priester. Berlin 1778.

(*Lessings*) Ernst und Falk. Wolfenbüttel 1778.

Briefe die Freymaurerei betreffend. Nürnberg 1783.

Reponse au Plaidoye de la Spectatrice Danoise en faveur des Francs Maçons, par Philothée.

*

*

*

Henr.

110 Theologiske Bøger i Octav. P. Bibel- og Kirkehistorie.

Henr. Bakers Historie der Inquisition. Copenh. 1741.

Jo. Sleidanus de statu religionis et reipublicæ Carolo V Cæsare. Argentorati 1561.

M. Claude Defence de la Reformation. Leuwarden 1745. 2 Voll.

I. A. Fabricii Notitia litteraria scriptorum omnis generis de Luthero. Hamburg 1728.

*

*

*

D. Chytræi oratio de statu ecclesiarum in Græcia, Asia, Bohemia. Francof. 1603.

Ph. Cyprii Chronicon ecclesiæ græcæ. Lips. 1637.

I. Elzners Beschreibung der griechischen Christen in der Türckey. Berlin 1737. mit Fortsetzung. *ibid.* 1747.

Ricaut Histoire de l'etat present de l'eglise grecque et de l'eglise armenienne. Middelburg 1692.

M. V. la Croze Abbildung des Indianisch. Christen-Staats. Leipz. 1739.

Id. lib. gallice. Halle 1737.

F. S. Bocks Missionsgeschichte. Königsberg 1743.

C. Beatty Tagebuch einer Religionsreise in Pensilvanien. Frankf. u. Leipz. 1771.

B. Croesens Qvaker-Historie. Berlin 1696.

Dav. Crantz gamle og ny Brödre-Historie. Kjöbh. 1772.

*

*

*

Altes und Neues aus dem Reiche Gottes. Frankf. u. Leipz. 1733.

G. Lysthenii fortgesetzte Sammlungen von alten und neuen theologischen Sachen. Leipz. 1733.

Acta Historico-ecclesiastica. Weimar 1736-60. 20 Voll.

Nova Acta hist. ecclesiast. 2 Voll.

Beyträge zu den *Actis historico-ecclesiast.* Weimar 1746. 3 Voll.

L O V K Y N D I G H E D.

Juridiske Böger

i F o l i o.

- H.** *Cocceji* Commentarii in Grotium de jure belli et pacis. Wratislav. 1744-52. 1
- S.** *Cocceji* Introductio ad Grotium illustratum. Halæ 1748.
- Leibnitii* Codex juris gentium diplomaticus. Hanoveræ 1693.
- Codex Justiniani repetitæ prælectionis cum commentariis *Gothofredi*. Lugduni 1583.
- Justiniani Lov i Tabeller ved *I. F. Pauli*. Kjöbh. 1745.
- Decretales Gregorii IX. et Liber Sextus Decretalium, cum Extravagantibus. Lugduni 1584. 2 Voll.
- Metallicorum Corpus Juris, oder Bergrecht, durch *I. Deucorum*. 1624.
- Spans* Speculum Juris metallici. Dresd. 1698.
- Kongeloven, udgivet kobberstukken. Kjöbh. 1709.
Et Exemplar heraf kostede paa den Sevelske Auction 11 Rdlr.
- Björnsens* Forsög til Arvetal efter danske og norske Lov V. 2. Kjöbenhavn 1743.
- Swerikës Lagh-Böcker. Stöckholm 1666.
Et Exemplar heraf kostede paa den Langebekske Auction 12 Rdlr.
- Then gamla Skåne-Lagh, udgivet af *Hadorf*. ibid. 1676.
- Dahle-Laghen. ibid. eod.
- Bjarköe-Rätten och the äldsta Konunga-Statgar. ibid. 1687.
- Forordning angående trenne Riddare-Orden. ibid. 1748.
- Ihr. Kön. Maj. zu Schweden in Bremen und Verden angeordnete Hof-Gerichts-Ordnung. (sine titulo.)

Juridiske Böger

i Q v a r t.

- R.** *Cumberland de legibus naturæ.* London 1672.
- C.** *Wolfii Jus Naturæ.* Francof. et Lips. 1740-48. 8 Voll.
- Ej.** *Jus Gentium.* Halæ Magdeb. 1749.
- Burlamaqui Naturens Ret,* oversat af *Delgast.* Kjöbh. 1757.
- H.** *Paus Naturens Ret.* ibid. 1750.
- L'Ambassadeur et ses fonctions* par *Wicqvesfort.* Cologne 1690.
- Franc. Stypmannus de jure maritimo et nautico.* Stralsundii 1661.
- Jac. Schuback Commentarius de jure littoris.* Hamb. 1751.
- I. N.** *Hertii Opuscula de rarioribus ex jurisprudentia universali argumentis.* Francof. ad M. 1700.
- I. U.** *Crameri Opuscula.* Marburgi 1742-56. 4 Voll.
- Ej.** *Schediasmata varia argumenti juridici singulatim annis 1731-37.* Marpurgi edita.
- Corpus Juris civilis ex recensione Gothofredi.* Lips. 1705.
- Corpus Juris civilis cum præfatione Heineccii.* ibid. 1735.
- Corn. van Bynkershoek** *Observationes juris Romani.* Lugd. Bat. 1749. 6 Voll.
- Corpus Juris canonici.* Coloniae Munatianæ 1696.
- Decretum Gratiani.* Basil. 1500.
- Concordata nationis Germanicæ integra.* Francof. et Lips.
- C.** *Thomasens evangelischer Fürsten Recht.* Halle 1696.

Henr.

Henr. Hammond Dissert. quatuor de juribus episcopatus. Lond. 1651.
Febronius de statu ecclesiae et legitima potestate romani Pontificis.
 Bullionii 1765.

*

*

*

Kofod Ankers danske Lovhistorie. Kjöbh. 1769-76. 2 Voll.

Christ. Osterson Wejles Glossarium juridicum. ibid. 1641.

Id. lib. ibid. 1665.

Om Ostersons Glossarium kan sees i *Kofod Ankers Lovhistorie*
 i Quartudg. I. Del pag. 220 og i Octavudg. I. Del pag. 408-19.

Den jyske Lov med Canuti Glosser, trykt i Kjöbenhavn hos Gottfred
 af Gemen 1508.

Denne Udgate er beskrevet af *Kofod Anker* l. cit. i Quartudg. I. Del
 pag. 170 og i Octavudg. I. Del pag. 308.

Samme paa tydsk ved *E. Krabbe*. ibid. 1684.

See *Kofod Anker* l. cit. 4to I. pag. 195 og 8vo I. pag. 371-79.

Samme, mit Blüttings Glossa, durch *E. W.* Flensburg 1717.

Samme, udgivet paa gammel Dansk med Anmærkninger o. s. v. ved
Kofod Anker. Kjöbh. 1783.

Corpus Juris danicum, eller den jyske Lov med Tillæg. ibid. 1643.

Id. lib. ibid. 1671.

Id. lib. ibid. 1690.

Zelands Lov, prentet af Mads Wingaard. ibid. 1576.

See *Kofod Ankers Lovhistorie* Quartudg. II. pag. 100 og Octav-
 udgaven I. pag. 592.

Christian den 2dens Lovböger, udgivne af *Resen*. ibid. 1684.

Kong Christ. III. Reces. ibid. 1572.

Kong Christian IVdes Reces. ibid. 1643.

b) Sammes Forordninger. ibid. eod.

Sammes Forordninger. ibid. 1617.

Rigens Riet og Dele. ibid. 1621.

Id. lib. prentet samme Aar hos Waldkirks Arvinger tilligemed Recessen og flere Forordninger.

See *Kofod Ankers Lovhistorie* 4to 2den Del pag. 361.

Birkeretten. *ibid.* 1623.

Forordninger udkomne siden Recessen af 1643. Kjöbh. 1664.

Tol-Rolle in den Orizond. Amsterd. 1647.

Samme. Königsberg 1771.

Friderik den 3dies Forordninger fra 1660 til 1666.

Christian Vtes danske Lov paa Latin ved *Weghorst*. Hafn. 1692.

Samme af *Höjelsin*. *ibid.* 1710.

Christian den Vtes Forordninger fra 1670 til 1683.

Sammes Kirkeritual. Kjöbh. 1685.

Sammes Laugsartikler.

Droit de marine de Danmarc, traduit en françois du livre IV des loix danoises.

Den danske og norske Lovs summariske Indhold ved *Bjelke*. Kjöbh. 1634.

Register over Forordninger, Forbude etc. som siden Lovens Publication til Aaret 1711 ere udgangne.

Samme til Aar 1719.

Samme til 1728.

C. *Leths* Register over Christian den Vtes Lov og tilhørende Forordninger. Kjöbh. 1735.

C. *W. Clausens* Register over Forordningerne fra Lovens Publication til 1739. *ibid.* 1742.

Ej. Vejviser til Lovs og Forordningers Connexion med hinanden. *ibid.* 1737.

O. I. *Bulls* Register over danske og norske Lov med Continuation og Anhang. *ibid.* 1743-47. 3 Voll.

Christian den Vtes Instrux for Politimestere af 5te Sept. 1691.

Forord-

- Forordning om Consumptionens Oppebørsel i Danmark af 1700.
 Anordning om Hofretten af 5 Juni 1750.
 Indfødsretten. 1778.
Hesselbergs Juridiske Collegium. Kjöbh. 1753.
A. Höjers Collegium over Processen, udgivet af *H. Hagerup*. ibid.
 1742.
T. Clitau Overeensstemmelse og Forskjel imellem den romerske og
 danske Ret. Kjöbh. 1736.
Testrup Relation om Tingene. Flensburg 1747.
Stampes Erklæringer. Kjöbh. 1793-97. 5 Voll.
Hofmån om Oprindelsen til at tage og give Tiende. ibid. 1750.
F. W. Wiwets Tale i det juridiske Selskab. ibid. 1751.
F. Ursins Tale i samme Selskab. ibid. 1754.

Paus's Samling af gamle norske Love. ibid. 1751-52. 3 Voll.
 Hirdskraaen, udgivet paa dansk af *Hvitfelt*. ibid. 1594.
 Samme ved *Dolmer*. ibid. 1666. Item Kong Knud den Stores Vi-
 therlagsret ved *Resen*. ibid. 1673.
 Christian den IVdes norske Lov. ibid. 1604.
 Corpus Juris norvegicum. ibid. 1657.
 Kirkeordinants for Norge. ibid. 1607.
 Christian den Vtes norske Lov.
L. Evensen Anvisning til at finde de Steder i de gamle danske og nor-
 ske Love og Forordninger, hvoraf Kong Christian den Vtes nor-
 ske Lov for største Del er taget. Kjöbh. 1762.
 Friderik Vtes Anordning og Artikler for de Contoirske i Bergen af 7de
 Octob. 1754.
 Anordning om Betleriets Afskaffelse i Bergen. 1755.
G. H. Detharding von den isländischen Gesetzen. Hamburg 1748.
I. Arnesen om den islandske Rettergang, gjennemseet og foröget af
Erichsen. Kjöbh. 1762. Konge-

Kongelige Forordninger og aabne Breve, søm til Island ere udgivne.

Rappsöe 1776-78. 2 Voll.

Nogle enkelte islandske Forordn., givne af Christian VI. og Friderik V.

Lög-Pings-Booken for 1744 og 1773-78. 4 Voll.

P. F. Arpe Themis Cimbrica. Hamburg 1737.

Landgerichts-Ordnung in Schleswig und Holstein. Glückstadt 1637.

Id. lib. Schleswig 1701.

Otto Grafen zu Holstein Hofgerichts Ordnung. Altona 1690.

Zoll-Verordnung für das Herzogthum Holstein. Kiel 1768.

Canal-Zoll-Verordnung. Kopenh. 1785.

F. C. de la Roche Gallichon Abhandlung betreffend die Concurrence.

Glückstadt 1765.

Joh. Wandalini de Jure Regio libri quatuor. Hafn. 1663-67. 2 Voll.

De Regni Daniæ Statu Epistolæ duæ ad nobilem qvend. German. 1659.

Ol. Rosenkrantzii Apologia Nobilitatis Danicæ. 1681.

(*Lous*) Engenes Eugenetes vi legis d. 29 Januar 1776. Hafnia.

Stjernhök de Jure Sveonum et Gothorum vetusto. Holmiæ 1672.

C. Lundii Zamolxis primus Getarum Legislator. Upsal. 1687.

Sam. Pufendorffii Eris Scandica. Francof. ad M. 1686.

Jacobi Wilde Sveciæ historia pagmatica quæ vulgo Jus publicum dicitur. Holmiæ 1731.

Swerikes Rikes Lands-Lagh. *ibid.* 1726.

Codex legum svecicarum in latinum versus a *C. König.* *ibid.* 1743.

Swerikes Rikes Sjölagh. *ibid.* 1667.

Carl Xites Kyrkio-Lagh. *ibid.* 1687.

Hennes Kungl. Högh. Arf-Princessens Åtwarning angående Swärmeri.

ibid. 1713.

Kongl. Maj. förnyade Tag-Ordning. *ibid.* 1696.

- Cl. Rålamb's* Påminnelser uti Rättergångs-Saker. Stockholm 1674.
 Project des Codicis Fridericiani Marchici. Frankf. u. Leipz.
- I. Claproths* Entwurf eines Gesetzbuchs, 1ste Fortsetzuug, welche das
 Criminalrecht eathält. Frankf. am M. 1774.
- Der Hansee-Städte Schiffs-Ordnung und See-Recht. Hamburg 1661.
F. A. Wageneri Historia statutorum Hamburgensium. ibid. 1738.
- Der Stadt Lübeck Statuta und Stadt-Recht. Lübeck 1595.
- N. G. Steurnagel* Memorabilia statutorum Lubecensium et Hamburg.
 Altona 1731.
- Th. G. G. Emminghaus* Memorabilia Susatensia. Jena 1749.
- C. Königs* Proces und Practica, herausgegeben durch *G. von Prietzen*.
 Leipz. 1599.
- I. F. Ludovici* Einleitung zum Lehns-Proces. Halle 1718.
- De consilio sapientis in forensibus causis adhibendo libri quatuor, et
 de contractuum et ultimarum voluntatum compositione liber
 unus. Venetiis 1562.
- I. P. Ludwig* de jure ablegandi ordinum S. R. Imperii. Halæ Sax. 1704.
- b) *Henr. Meibomii* Introductio ad Saxonie inferioris historiam.
 1711.
- c) *Ej.* Oratio de genuinis historiae germanicae fontibus. Helmst.
 1701.
- I. H. Drümel* von der Hoheit eines Ertz-Domänen-Meisters in dem
 Röm. Reich, mit einer Betrachtung von dem Recht des Kaysers
 einen Fürsten in das Churfürstl. Collegium zu erheben. Frankf.
 am M. 1746.
- Gerh. von Stöcken* tractatio juridica de Sigillis. Halæ 1731.
- I. H. Böhlmer* Disp. jurid. de collisione probationum. ibid. 1738.
- C. L. Thilo* de intercessionem conjugum in delictis carnis. Viteb. 1711.
 Dissert. juridicae inaugurales Universitatis Havniensis ann. 1603-1779.
 Dissert. jurid. Professorum Havn. et Soranorum ann. 1607-1720.
 Dissert.

- Dissert. jurid. Professor. Havn. 1636-1767.
Dissertationes *Petri Kofod Anker*. 1740-1756.
Dissert. jurid. Danorum apud Exteros. 1649-1758.
Dissert. jurid. Studiosorum Havn. 1657-1769.
Dissert. jurid. Svecorum 1724-60.
Dissert. jurid. Exterorum. 1611-19.
Dissert. variorum ad jus canonicum pertinentes.
Dissert. quatuor de nuptiis propinqvorum 1717-26.
Nucleus Discursuum seu Disputationum hactenus in jure publico editarum, edid. *N. Hampelius*. Giessæ Hassor. 1621.
Jo. Klein volumen disputationum juridicarum. Berolini 1706.
-

Juridiske Böger

i O c t a v.

Bibliotheca juridica (*Uldaliana*) cujus Auctio habita Hafn. 1803.

H. Ernstii Catholica juris. ibid. 1634.

b) Ej. emendationes erratorum in editionibus operum posthumorum J. Cujacii commissorum. ibid. eod.

M. Hübner Essai sur l'histoire de droit naturel. Lond. 1757. 2 Voll.

Conf. *Hösts Indledning til en Fortælling om Naturrettens Skjebne i Danmark* pag. II.

Hugo Grotius de jure belli et pacis. Amstelod. 1660.

Joh. a Felde Annotata ad Grotium de jure belli et pacis. Jenæ 1663.

b) Synopsis Juris Imperii Rom. Germ. opera *Wilh. Beckeri*. Coloniae 1654.

c) Matricula S. R. Imperii. 1567.

Institutiones juris naturæ et gentium ad methodum Grotii conscriptæ a

Phil. Reinh. Vitriario. Lugd. Bat. 1692.

Einleitung zu dem Recht der Natur der christlichen Völker. Frankf.

am M. 1722.

H. Koehleri Juris naturalis exercitationes VII. Francof. ad M. 1738.

b) Ej. Juris socialis et gentium ad jus naturale revocati specimina VII. ibid. eod.

I. G. Heineccii Elementa Juris Naturæ et gentium. Halæ 1738.

- Puffendorfs* et Menneskes og en-Borgers Pligter efter Naturens Lov. Kjöbh. 1742.
- Id. lib. gallice, par *Barbeyrac*. Amstel. 1715.
- Elementa juris naturæ studio Pütteri et Achenwalli. Gott. 1750.
- I. E. Gunnerus* Natur- un Völcker-Recht. Jena 1752. 4 Voll.
- I. S. Schmausz* Corpus juris gentium. Leipz. 1730.
- Ej. Staatswissenschaft und Erläuterug des Corporis Jur. gent. Leipz. 1741. 2 Voll.
- Jac. Hovellius* de præcedentia Regum, ejusqve tractatus de Legatis. Londini 1664.
- Joh. Seldeni* mare clausum, sive de dominio maris libri duo. ibid. 1636.
- J. I. Pontani* discussiones, quibus præcipue quatenus et quodnam mare liberum vel non liberum clausumqve accipiendum expenditur. Hardervici 1637.
- Instrumenta pacis od. sämtl. Friedenstractaten von 1672 bis 1680. Hamburg.
- Fasciculus variorum Instrumentorum pacis ab anno inde 1672 usqve ad 1745, maximam partem Hamburgi impressorum.
- F. W. F. Wedel-Jarlsberg* Bürgerliche Gesetze der Juden. Kopenh. u. Leipz. 1769.
- I. G. Heineccii* historia juris civilis Romani ac Germanici. Lugd. Bat. 1740.
- Ej. Elementa juris civilis. Amstel. 1747.
- Ej. Antiquitatum Romanarum jurisprudentiam illustrantium syntagma. Argentor. 1737.
- Justiniani Institutiones. Lugd. Bat. 1669.
- Justiniani Institutiones, quibus subjungitur Paraphrasis *Theophili*. ibid. 1733.
- Placentinus* de varietate actionum. Item *Rogerius* de diversis præscriptio-

- scriptionibus etc. cum præfatione *N. Rhodii*, qui hos autores e tenebris erutos in lucem edidit. Moguntiaë 1530.
- b) *Processus Juris* od. Ordnunge der Gerichts-Läufe. Leipz. 1530.
- G. H. Ayreri* Opuscula minora. Gottingæ 1752.
- Petri Fappus* Corpus Juris militaris. Frankf. am M. 1658.
Id. lib. 1665.
- F. G. A. Lobethan* Einleitung zum Bergwerks-Rechte. Halle 1777.
- Balthasar Ayala* de jure et officii bellicis et disciplina militari. Antverpiæ 1597.
- Gerh. v. Maastricht* Historia juris ecclesiast. et pontificii, cum præfatione *C. Thomasi*. Halæ 1705.
- G. G. Keuffelius* Elementa jurisprudentiæ ecclesiasticæ universalis, cum præfat. *L. Moshemii*. Rostoch 1728.
- De l'autorité du Clergé. Amstelod. 1756. 2 Voll.
- Das Recht weltlicher Fürsten in Kirchensachen gegen den Eingrif des Pabsts defendirt etc. Leipz. 1732.
- A. A. Pagenstecheri* de jure ventris liber singularis, cui accesserunt de cornibus et cornutis dissertationes duæ. Bremæ 1714.
- H. Kornmanni* Tractatus de virginitate; accedunt in fine ejusd. autoris de linea amoris ut et de triplici annulo tractatus per jucundi. Norib. 1706.
- N. Hemmingius* de conjugio repudio et divortio. Lips. 1578.
- Jo. Brunsmanni* nuptiæ prohibitæ. Francof. 1688.
- S. Rachelii* Introductio ad jus publicum Germaniæ. Amstelod. 1680.
- P. R. Vitriarii* Institutiones juris publici Romano-Germanici. Lugd. Bat. 1730.
- W. F. Comte de Schmettov* Abregé du droit public d'Allemagne. Amsterd. 1778.
- J. I. Mascovius* de jure feudorum in Imperio Rom. Germ. Lips. 1753.

Cæsar. Fürstenerius de jure suprematus ac legationis Principum Germaniæ. 1679.

Tractatus juridico-politicus de statu seculari autore *A. Pisetzky*. Dresdæ 1673.

- b) *I. H. Böcleri* in Hippoliti a Lapide dissertationem de ratione status in Imperio Rom. German. Animadversiones. Argentorati 1674.

Georg Braudlacht Epitome jurisprudentiæ publicæ. Gothæ 1645.

- b) *Jac. Lampadius* de Republica Romano-Germanica, accessit ejusd. Discursus de natura nummi, item *I. A. Thuani* Germaniæ descriptio ex ejus libro II. Histor.

- c) *D. Beyer* Breviarium civilis prudentiæ. Wratislav. 1680.

R. Curicke Commentarius de privilegiis. Dantisci 1652.

- b) *Mart. Martinius* de bello tartarico et Tartarorum moribus. Coloniae 1654.

- c) *G. Hornii* Orbis imperans. Lugd. Bat. 1668.

- d) Rationes exhibitæ in comitiis Ratisbonensibus anno 1663, quibus demonstratum est, membra et status Imperii debere succurrere Belgicis provinciis, quando bello impetuntur a Rege Christianissimo.

- e) Scriptum gallicum contra securitatem circuli Burgundici nuper in Comitiis ratisbonensibus compositum etc.

- f) Refutatio hujus scripti.

- g) Les Secrets des Jesuites, traduits de l'Italien. a Cologne 1669.

Hug. Grotii Apologeticus eorum qui Hollandiæ Vestfrisiæ et vicinis quibusdam nationibus ex legibus præfuerunt. Paris 1640.

Code Frederic, ou Corps de droit pour les etats de S. Maj. le Roi de Prusse. 1751.

A. L. Schlözer über Ruslands Reichsgrundgesetze. Gotha 1777.

Ordonnances royaux sur le fait de la justice par les Rois François I. Henry II. François II. Charles IX. Henry III. Henry IV. et Louis XIII. Rouen 1628.

Traité des droits de la Reyne sur divers etats de la Monarchie d'Espagne. Paris 1667.

Recueil de Reglements edits et arrets concernant le commerce et la police de Colonies Françaises de l'Amerique. *ibid.* 1745.

Pitaval causes celebres et interessantes. a la Haye 1752. 22 Voll.

*

*

*

Kofod Ankers Anvisning for en dansk Jurist. Kjöbh. 1755.

I. G. Gadendam Historia Juris Cimbrici. Kilix 1770.

Nonnulla antiqva jura civitatum Daniae ex Bibliotheca *Petri Joh. Resenii*. Hafn. 1683.

Statuta provincialia, Statuta Synodalia, Casus Episcopales etc. edidit *G. I. Thorkelin*. *ibid.* 1778.

Kirkeordinantsen af 1537, trykt i Roskilde af Hans Barth 1539.

Et Exemplar af denne höjst sjeldne Bog kostede paa den Klevenfeldske Auction 20 Rdlr.

Ordinatio ecclesiastica. Hafn. 1537.

Samme paa dansk, tilligemed de Riber Artikler. *ibid.* 1553.

b) *Petri Palladii* Formula visitationis provincialis.

1555.

c) Ordo instituendi Ministros. 1568.

d) En Tractat af *Palladius* om de Stöcker hvormed

Guds Ord kan ved Magt holdes. 1553.

e) Synodalia *Nicolai Caspari* Superintend. Fion. danice.

Kirkeordinantsen med de 26 Riber Artikler, prentet i Kjöbenhavn af Hans Zimmerman 1562.

Samme Bog, prentet af H. Stöckelman og A. Gutterwitz 1574.

Samme, prentet af A. Gutterwitz 1582.

Samme,

- Samme, prentet af H. Waldkirch 1617.
 Samme, hos Waldkirchs Arvinger 1640.
 Rituale ecclesiarum Daniae et Norvegiae latine redditum per *Terpager*.
 Hafn. 1706.
 Ritual over Kirkeforretningerne ved den danske Mission paa Grönland.
 ibid. 1783.
 Kongeloven. ibid. 1722.
I. F. W. von Krohne Dännemarks bestandige Unabhängigkeit. Ham-
 burg 1777.
 Christian Vtes danske Lov, paa tydsk ved *Weghorst*. Kopenh. 1699.
 Christian des V. Articulsbrieff und Kriegsgerichts-Instruction. ibid.
 1683.
 (*H. de Hofmans*) Kort Register paa de kongl. Forordninger og Re-
 scripter, som forandre og forbedre den danske Lov. ibid.
 (1750).
 (*B. W. Luxdorf*) Register over de siden Lovenes Publication ud-
 gangne kongl. Forordn. og aabne Breve. ibid. 1751.
M. Nissen Extract og Register over Forordn. Ordonantser, Fundatser,
 o. s. v. Trondh. 1768. 2 Voll.
I. H. Schous Register over Forordn. fra 1670 til 1775. Kjöbh. 1777-78.
 6 Voll.
L. Fogtmans kongl. Rescripter, Resolutioner og Collegialbreve for
 Danmark og Norge. ibid. 1778. 6 Voll.
C. D. Hedegaards Forsög til dansk-juridiske Dissertationer. I-XII.
 ibid. 1750-63.
F. Horns Meditationer over Procurator-Professionen. ibid. 1737.
 Id. om Vidners Examination. ibid. 1748.
Anker om den bedste Maade at regne Slægtskabs-Led paa. ibid. 1765.
Philodani Anvisning til selv at gaae i Rette. ibid. 1771.
F. Oldenburg om lovbestedte Renter. ibid. 1802.

- Love for det juridiske praktiske Selskab. Sorøe 1772.
- Kong Christian den 5tes Forordning om Consumptionens Oppebørsel i Norge, d. 24 Jan. 1682.
- M. Nissens* Jurid. Collegium for saavidt den danske og norske Lovs I. og V. Bog betreffer. Trondh. 1770.
- Ej. Tractatus de juramento. *ibid.* 1766.
- L. Evensens* Jurid. og histor. Samlinger. *ibid.* 1784. 2 Dele i et Bind.
- Ej. Afhandling om Meddomsmænd. *ibid.* 1760.
- b) Ej. Betænkning om Vidners Forhör i Odels- og Aasteds-Sager. *ibid.* 1759.
- c) Id. angaaende Landnam. *ibid.* eod.
- Samme om Lösningret til Jordegods hvori er skeet Indførsel. Kjøbenhavn 1762.
- Samme om Lavalder. Trondh. 1781.
- Samme over Norske Lovs V. B. -V. Cap. 1 Art. om Odelsgods. *ibid.* 1764.
- M. Döderlein* Undersøgelse om Odelsretten er gavnlig eller skadelig. Christiania 1762.
- En mærkværdig Historie om en Proces om en Krukke Olie. Trondhjem 1745.
- Jus ecclesiasticum vetus sive Thorlaco-Ketillianum, edid. *G. I. Thorkekin.* Hafn. 1775.
- Lögbok Islendinga. Holum 1578.
In membrana. Ab initio quædam desunt.
- Den islandske Lov, oversat af det gamle Sprog ved *E. Thorhallesen.* Kjöbh. 1763.
- Sweriges Rikes gamle Laghböcker. Stockholm 1650.
- Sweriges Rikes Lagh, gillad på Riksdagen 1734. *ibid.* 1754.
- Carl des XItes Krigsartikeln vom Jahr 1683. *ibid.*

Jo. Loccenii Synopsis juris ad leges svethicas accomodata. Holmiæ
1653.

Ej. Lexicon juris Sveo-Gothici. Upsal. 1665.

Claudii Kloot Synopsis rerum criminalium juxta seriem X præcepto-
rum Decalogi disposita, cum collatione juris Svecici, accedit
ejusdem Processus criminalis ad jus et forum svecicum potissi-
mum aptatus. Gothoburgi 1676.

C. D. Forelii Disput. præside *Reftelio* de Jure Svecano. Holm. 1727.

I. Reftelii Disput. ad §. Si quis rem XI. Institut. de Legat. una cum
nonnullis definitionibus forensibus e jure Svecano. ibid. 1727.

Al. A. Scarin Disput. de pœna homicidii Veterum. Aboæ 1730.

LÆGEVIDENSKABERNE.

Medicinske Böger

i F o l i o.

Alb. Haller Iconum anatomicarum Fasciculus I-VIII. Gottingæ 1743.

Jo. Heurnii Opera omnia. Lugduni 1658.

C. Somerhof Lexicon Pharmaceutico-chymicum. Norib. 1701.

I. Pomet Materialist und Specerey-Händler. Leipz. 1717.

N. Lemery Materialien-Lexicon, übersetzt von *F. Richter*. ibid. 1721.

Jo. Schröders allgem. medicin. chem. Arzeney-Schatz. Nürnberg. 1746.
2 Voll.

I. C. Kundmans Seltenheiten der Natur und Kunst wie auch in der
Arzeneywissenschaft. Leipz. 1737.

Pharmacopœa Argentoratensis. Argentor. 1725.

Werner Roysen Placat von seiner erfundener Medicin, aurum potabile. Copénh. 1733.

Medicinske Böger

i Q v a r t.

- J. H. Schulzii* Historia Medicinæ. Lipsiæ 1728.
Prosper Alpinus de Medicina Ægyptiorum. Venet. 1591.
 b) Ej. de plantis Ægypti liber. ibid. 1592.
 c) Ej. de Balsamo dialogus. ibid. eod.
 Ej. Medicina Ægyptiorum. Lugd. Bat. 1719.
Herm. Conringius de hermetica Ægyptiorum vetere et Paracelsicorum
 nova medicina. Helmst. 1646.
 Ej. de Hermetica medicina libri duo. ibid. 1649.
 Hermetis Ægyptiorum et Chemicorum sapientia ab H. Conringii ani-
 madversionibus vindicata per *O. Borrichium*. Hafn. 1674.

* * *

- Anthropologia physica ex fontibus aristotelicis derivata et uberius ex-
 plicata ab *I. Zeisoldo*. Jenæ 1666.
Casp. Bauhini Theatrum anatomicum. Basil. 1621. 2 Voll.
Thomæ Bartholini Zergliederung des menschlichen Leibes. Nürn-
 berg 1677.
Nic. Stenonis Observat. anatomicarum specimen de musculis et glan-
 dulis. Hafn. 1664.
 b) *I. H. Pauli* Anatomie Anatomie Bilisianæ. ibid. 1663.
Jos. Burri Epistolæ duæ de cerebri ortu et usu medico, et de artificio
 oculorum humores restituendi. ibid. 1669.

C. Bar-

C. Bartholini Specimen historiae anatomicae. Hafn. 1701.
Alb. Halleri Disputationes anatom. selectæ. Gott. 1746. cum indice,
 8 Voll.

S. Pauli anatomisches Bedencken über ein königl. Reitpferd. s. l. et a.
T. B. Bircherod Historia naturalis quatuor costarum bubularum ossi-
 factarum. Hafniæ 1723.

* * *

M. Sebizius de alimentorum facultatibus. Argentinae 1650.
C. Neuman von 4 Subjectis diæteticis Thee, Caffè, Wein, u. Bier.
 Leipz. 1735.

b) Id. de Succino, opio, etc. Berolini 1730.

S. Pauli de abusu tabaci et herbæ Thee. ibid. 1665.

Underretning om Brännevins Nytt och Skada. Stokholm 1747.

I. M. Verdries de æquilibrium mentis et corporis, accedit disquisitio de
 veneno canis et animalium rabidorum. Francof. 1726.

Thues Kongskilde-Vands Beskrivelse. Christiania 1745.

b) Velmeent Erindring om foregaaende.

c) Billigt Svar af Dr. *Lincke*. Christiania 1745.

d) Ydermere velmeent Erindring. ibid. eod.

e) Moria Thuana, forfattet af *Lincke*. ibid. 1746.

Oversættelse af et fransk Brev om Kobberkars Brug.

* * *

Anton. Guaynerii Practica. Lugduni 1515. (sine titulo.)

b) Liber collectionum Aphorismorum Hippocratis de unaquaque
 ægritudine per *Rheimpertum Gilshemium*. Rostoch 1579.

c) *Conradi Schellii* Consilium ad pustulas malas, morbum, quem
malum de Francia vulgus appellat.

Bromellii observationes microscop. Hagæ Com. 1656.

b) Me-

b) *Methodus curandor. morbor. mathematica.* Francof. 1613.

c) *Tabulæ Chiromanticæ.* 1613.

d) *Regimen Sanitatis Salernitanum.* Hamb. 1632.

Christen Pedersens nyttige Lægebog. Malmö 1533. (defect.)

b) *Id. om Urtevand at læge alle Sotter o. s. v.* *ibid.* 1534.

Om disse højst sjeldne Böger gives Underretning i det Mangorske *Bibliotheca Danorum medica i Physicalsk-oekonom. Bibliothek* for Februar 1797 pag. 135-38.

Henric Smids tredie Urtegaard, med C. T. Morsiani Fortale. Kjøbenh. 1555.

b) *Ej. 4de Urtegaard, om Qvindfolkes og spæde Börns Sygdomme.* *ibid.* 1557.

See *Mangor* loc. cit. pag. 143-46.

Ej. Lægebog. *ibid.* 1577.

H. C. Bartschers Lægebog. Schlesw. 1596.

b) *Ej. liden Undervisning om Pestilents og Koldesyge.* *ibid.*

Den førstnævnte af disse Böger, som er dediceret Jacob Seefeldt til Wisberig Danmarks Riges Raad, er en uordentlig planløs Compilation af Diætetik, Botanica medica, Pathologia, Therapeutik; og ikke nævner Autor hvilke tyske Autores han har compileret. Ved Enden er dog et Register, hvor man kan oversee §§nes eller Afdelingernes Indhold. Dedicatsen begynder saaledes: "Derfor vil jeg nu beskrive og antegne "nogen gode Medel og Raad inod allehand Sygdom fra Hoved og neer "til Föderne, Mennesken til Hjelp og Tröst, di Sune at beholde i deres "Sundhed, med god Undervisning og Lærdom, og di Siuge at hjelpe til "deres Sundhed, formedelst gode Lægedoms Konster og gode Velgjer- "ninger og Tractering." Den anden er dediceret Manderup Parsbiere til Hagesholm Danmarks Riges Raad. Til Beslutning siger han blant andet: "Mangfoldige Bønderdoctere, og allehaande Slags Folk, baade "Qvinder og andre Leppere have nu meest paa denne Dag fordervet "denne lovlige Bartskerembede." Item: "Alligevel at denne ypperlige "Konst og Guds Gave kommer Mange til Hjelp, Tröst, Gode og Gavn; "ligevel findes der dog nogle Spotmuler, som denne ædelig og lovlige "Konst ringeagte og fortale af deres Uforstand."

Petri Severini Idea Medicinæ philosophicæ. Basil. 1571.

Jo. Val.

Jo. Val. Willius de morbis castreusibus. Hafn. 1676.

Joh. Pistorii Consilium antipodragicum. Halberst. 1659.

b) *P. Grundlingii* Tractat von der Pest. Nordhausen 1659.

c) Bericht von Simon Irsingers Pflaster. 1658. (defect.)

Th. Bartholini commentarius de Paralytico N. Test. Hafn. 1660.

H. Jordanus de eo quod divinum est in morbis humani corporis ejusque curatione. Francof. 1651.

Efterretning hvorledes man kan præservere sig for den smitsomme graserende Sygdom. Kjöbh. 1711.

J. G. d. Bötticher morborum malignorum inprimis pestis Havniensis descriptio. ibid. 1736.

Oversættelse af det Stykke i *Cramers Nord. Aufseher* om Börnekoppers Inoculation. ibid. 1759.

I. A. Cramers Afhandling om Smaakoppers Indpodning, oversat med Tillæg af *Bredal*. Trondh. 1762.

C. F. Rottböl om Börnekoppers Indpodning i Kjöbenhavn.

*

*

*

L. Heisteri Institutiones chirurgicæ. Amstelod. 1750. 2 Voll.

Dissertatio *R. H. Zeidleri* præside *E. F. Heistero* de nova brachium amputandi ratione. Helmst. 1738.

Jo. Schmid Disput. inaug. præs. *Heistero* de Chirurgorum erroribus in curandis morbis venereis. ibid. 1728.

*

*

*

Simonis Paulli Quadripartitum Botanicum de simplicium medicamentorum facultatibus etc. Argentorati impensis Aut. fil. *Simonis Paulli* Bibliopolæ 1667.

Paa den omvendte Side af Titelladet forestilles Autor knælende at overlevere sin Bog til K. Frid. III., som sidder paa Thronen omgiven af sine fornemste Ministre. Dedicationen til Frid. III., dateret d. 5 Mart.

1666,

1666, begynder saaledes: "Qvintus et vigesimus exactus annus est, sextus vero volvitur, a quo divo Christ. IV. ego, patria mea relicta, stipendia anatomica ac botanica, ceu quæ studia in celeberrimam regiam hanc Academiam introduxi primus, mereri occepi." Han forestiller, at han, da han for 18 Aar siden ved Hans Maj. Tronbestigelse frasagde sig disse Embeder, gjorde han det ikke af Uduelighed til sin Post, da det hele lærde Europa kunde bære Vidne om hans Lærdom, men for at blive, om ikke første Livlæge i hans Svigerfaders Fabricii Sted, saa dog Hofmedicus. Nu var han 63 Aar gammel, og uden Velyndere, hvorover han mindelig beder om Kongens Naade og Bevaagenhed ikke blot mod sig selv men især mod 9 levende Börn, hvoraf 8 Sønner. Efter Dedicationen følger en Mængde Höflighedsbreve og AEREvers til Autor; deriblant fra Th. Bartholin dat. Hagested; fra Guido Patin (som roser hans Søn Jacobus Henricus) dat. Paris 1665; fra Conringius i Helmst. som roser hans Tractat om Tobak; fra Ole Borch dat. 1666 d. 25 Jun. Argentorati, "qvoties (beder det deri) floralibus tuis excursibus pedes meos delassasti, instruxistiqve animum, toties ego qvotidie gratæ adversus præceptorem mentis sensum in hoc pectore deprehendo;" Vers fra hans Börn scil. Jacobus Henricus Paulli in regia Acad. Hafn. Hist. Prof. dat. Salmurii April 1666; Simon Paulli Boghandler dat. Strasborg; Daniel Pauli Boghandler i Kjöbenhavn; Oliger Paulli, paa hollandsk, dat. Danzig; og Christianus Paulli. — I denne ny Udgave af *Quadripartitum* er meget lagt til. Planterne har ogsaa faaet danske Navne. S. 45 staaer: "Joh. Frid. Treublerus, apud Bergas in Norvegia Poliater, amicis singularis, mihi retulit, vulgus in tractu illo bergensi et aliis Norvegiæ locis novisse, sibi ex pulverata Chamæleagno (*Pors*) et butyro majali ungentum adversus contumacissimam scabiem parare, vel folia integra in eo coquere." Pag. 71 erklærer han sig mod den Skik at give Börn Paryk paa. Pag. 83: "In multis Europæ regionibus v. g. in Fionia nostra et in Normandia Gallia Provincia, ubi plurima pomaria, potus genus ex pomis conficiunt; nos cum Germanis id *Most*, Galli Sicerara aut du Cidre appellant, quod defæcatum, æqve ac vinum, belliones potest inebriare." Pag. 270 er stukken i *Købber*'s Afbildning af "Cochlearia Amagriæ insulæ supina major et minor" og "Cochlearia Amagriæ insulæ erecta non ramosa et ramosa" som i *Flora Danica* kun vare *Træsnit*. Forresten har Bauhin beskrevet dem, saaledes som Casp. Bartholin og Ole Worm havde meddelt ham dem. S. 354-55. I Anledning af *herba impatiens* eller *Noli me tangere* fortæller Autor en Anecdote om

Gartne-

Gartneren ved Kongens Have Johan Schwarz, af Födsel en Hesser, hvorlunde han fixerte nogle Damer, ved at sige, at den Plante viste, om et Fruentimmer endnu var Pige. Den Ene indføres sigende: "Fanden ta mig, om jeg er ikke endnu Pige og har min Mödom." Pag. 404 om de norske Multebær, deres Smag og Kraft; at de ikke kan groe udenfor Norge. Enkedronning Sophia gjorde sig Umage for at faae dem plante- de i sin Have, men de gik ud. Pag. 513. en Historiette om *Veronica* eller AEnenpris, at det er et probat Raad imod Ufrugtsommelighed. En adelig Dame i Sielland takker Autor fordi han i *Flora* havde bekjendt- gjort det.

Ol. Borrichii Lingva Pharmacopœorum. Hafn. 1670.

Jo. Rhodii Dissertatio de acia ad Corn. Celsi mentem. Patav. 1639

b) *Id. de ponderibus et mensuris veterum Medicorum.* Hafn. 1672.

Lexicon et Dispensatorium pharmaceuticum, herausgegeben von C.

Erstingius. Helmst. 1741.

G. E. Stahl Opusculum chymico-physico-medicum. Halæ Magd.

1715.

E. A. Nicolai Systema materiae medicæ. Halæ 1751.

Dispensatorium havniense, edid. *Th. Bartholinus.* Hafn. 1658.

Th. Bartholini de visitatione officinarum pharmaceut. programma.

ibid. 1672.

M. F. Chemnitii Antidotalia magna. ibid. 1708.

G. Beckeri descriptio theriacæ cœlestis. ibid. 1704.

I. A. Hofsteters Erörteruvg vom natürl. Zinnober. Leipz. 1708.

b) *I. G. Beckers* Unfug des natürl. Zinnobers. Copenh. 1708.

c) *Hofsteters* vortreffl. Güte des Zinnobers. Schlesw. 1711.

I. V. Willii nordische Bezoar oder Hirschhorn-Saltz. Copenh. 1676.

Angaaende en Medicin, som er bleven opdaget af J. J. Strack.

Medicinaltaxt, forfattet af Collegium medicum. Kjöbh. 1772.

Pharmacopœa Danica. ibid. 1805.

Fasciculus continens 5 dissertationes argumenti pharmaceutici.

*

*

*

S

Volu-

Volumen dissertationum medicarum inaug. Univers. Havn. ann.
1611-1735.

Vol. dissert. med. Univers. Havn. 1736-68.

Vol. dissert. med. Professor. Havn. 1590-1696.

— — — — — 1704-1757.

Vol. dissert. med. Danorum apud Exteros 1624-1768.

— — — Studiosorum Havn. 1691-1770.

Vol. dissert. med. *Thomæ Bartholini* 1648-57.

— — — *Casp. Bartholini* 1678-1710.

Variae Dissertationes medicæ.

Jacobi Primirosii animadversiones in J. Wallæi disputationem medicam. Amstelod. 1640.

Fasciculus continens 42 dissertationes medicas, inter quas 17 *Linnæi* et 9 *Thunbergii*.

C. A. Helvetii Principia physico-medica, cum præfat. *Burggravii*. Francof. ad M. 1754.

G. E. Stahls Collegium practicum, aus dem Latein. übersetzt von *I. Storch*. Leipz. 1728.

*

*

*

I. G. de Böttichers Betænkning om Sygdom blandt Hornqvæget. Kjöbenh. 1745.

En Landmands Raad og Midler mod Qvægsygen. *ibid.* 1762.

Medicinske Böger

i O c t a v.

A. Medicinsk Litterairhistorie.

R. A. Vogels medicinische Bibliothek. Erf. u. Leipz. 1752. 2 Voll.

D. Vinck amœnitates philologico-medicae. Traj. ad Rhen.

C. Bartholini Opuscula quatuor, de unicornu, lapide nephrit. Pygmaeis, et Consilium de studio medico inchoando et absolvendo. Hafniae 1628.

Joach. Vit. Wigandi (o: *Joh. Val. Willii*) de philiatorum germanicorum itineribus dissertationes tres. Friburgi 1678.

Pag. 46 heder det: "De peregrinis locis plura dicuntur quam suntur.
 "Ecquid a complusculis annis celebrius fuit in anatomicis exercitiis Dania?
 "hanc intra triennium ne unam vidisse sectionem, amicus fide dignissi-
 "mus jurejurando affirmavit, publicam, nisi quod aliquando barbitonsor
 "aliquis cadaver dilaneaverit — — — Habeat Dania incomparabilia no-
 "mina Paullinos, Bartholinos, Borrichios, Wormios, tanta tamen autori-
 "tate viros, et occupatione in aulis et republica, ne speres cujuscunqve
 "tyronis præceptores fore, et statim familiaritate tibi iri junctum." Pag.
 50 "Scorbuti debellandi nullibi certiora capiuntur dogmata, quam ejus
 "in natalibus, Dania, Norvegia, Megapoli, Hollandia." Pag. 78 "Ham-
 "burgum est, Lubeca, et Rostochium, unde Reges Boreæ suos accersere
 "solent medicos. Husvedelius, Costerus, Rudbeckius, Sveciam ingres-
 "si; Jacobus Fabricius et Simon Paulli, magni Theologi *Zwerinensis*
 "filius atqve nepos, Daniam decessere. D. Kölichenium *Silesium* Phy-
 "sicatus homo *Hafniæ* cepit (*sic*), quæ ipsa parum abfuit, quin Tho-
 "mam

"nam suum Bartholinum, quo illustrius lumen nunquam vidit Dania, olim perdidisset peregrinantem, dum certatim professorios honores Gallia illi et Italia offerret." Af Pag. 208 sees, at Autor havde opholdt sig 3 Maaneder i Kjöbenhavn. Sammesteds heder det: "Contubernalis olim mihi erat Islandus, postea Episcopatus in patria præfectus, quem certissimæ magiæ reum proclamari percipio. — — — Sæpe verebar, ne apud pastores (in Dania) fumo tabaci suffocarer, vel tot cerevisiarum illuviis inundarer, si forte ad convivium vocatus, copiam mei illis fecissem."

B. Anatomie.

Casp. Bartholini anatomicæ institutiones corporis humani. Rostoch 1626.

Id. lib. ibid. 1632.

b) Ej. *Controversiæ anatomicæ*. Goslar 1631.

Ej. *Anatom. Institut. ab autoris filio editæ*. Lugd. Bat. 1645.

Thom. Bartholini Anatomia reformata. ibid. 1651.

Foran Dedication til Christen Thomesön, som selv af og til bæredede Autors anatomiske Operationer med sin Nærværelse (ligesom Fortalen etsteds viser, at Frid. III. ogsaa har seet hans Dissectioner). Dernæst Fortale, hvori Eloge over hans Fader som Anatomiker, derpaa Historien af hans *Institutiones anatomicæ*. Dem havde han to Gange öget og bedret. Nu 3die Gang han lagde Haand derpaa, blev det "plane novum opus" (og maatte da ophöre at bære Navn af hans Fader).

Id. lib. Hagæ Com. 1655.

Ej. *historiar. anatom. centuriæ sex*. Hafn. 1654.

b) *P. Pavii* Observat. anatom. curante *Th. Bartholino*. ibid. 1656.

Th. Bartholini ungewöhl. anatom. Geschichte. I u. 2tes Hundert, vertdeutsch durch *G. Seger*. Copenh. 1657.

Ej. *Opuscula nova anatom. de lacteis thoracis et lymphaticis vasis*. Francof. 1670.

b) Ej. *Spicilegia bina ex vasis lymphaticis*. Amstelod. 1661.

c) *Alex.*

- c) *Alex. Deodati* Valetudinarium. Lugd. Bat. 1660.
- d) *Joh. v. Horne* Microcosmos. ibid. 1660.
- M. Bogdani* Apologia pro vasis lymphat. Bartholini. Hafn. 1654.
- Insidiæ structæ Ol. Rudbeckii ductibus hepaticis etc. a *Th. Bartholino*.
Lugd. Bat. 1654.
- Th. Bartholini* hepatitis exauctorati desperata causa. Hafn. 1666.
- Ej. de flammula cordis epistola, cum *I. Holsti* ejusdem argumenti dissertatione. ibid.
- Ej. de pulmonum substantia et motu diatribe, accedunt Malpighii de pulmonibus observationes anatom. ibid. 1663.
- Casp. Bartholini* exercitationes varii argumenti inprimis anatomici.
Lugd. Bat. 1675.
- M. Lyseri* Culter anatomicus. Hafn. 1665.
- I. C. Pauli* Anatomie Bilsianæ Anatomie, accessit *I. I. Wepferi* de dubiis anatom. epistola. Argentor. 1665.
- N. Stenonis* Observationes anatom. Lugd. Bat. 1662.
- Ej. Dissertatio de cerebri anatomie. ibid. 1671.
- I. Riolani* Enchiridion anatom. et patholog. ibid. 1649.
- Messis aurea triennalis exhibens anatomica novissima. ibid. 1654.
- D. Hermannii* Manuale anatomicum. Danzig 1657.
- R. de Graaf* de virorum organis generationi inservientibus, de clysteriis, et de usu siphonis in Anatomia. Lugd. Bat. 1668.
- G. Harvei* Exercitationes de generatione animalium. Amstelod. 1662.
- b) Ej. Exercitationes anatomicæ. Roterod. 1661.
- M. Malpighii* de viscerum structura exercitatio anatomica. Amstelod. 1669.
- I. B. Winslow* exposition de la structure du corps humain. Amsterd. 1732. 4 Voll. av. fig.

C. Physiologie.

Korte Verhandeling van's Menschen Leven, Gesondheid, Siekte en Dood, door *C. Bontekoe*. Gravenhage 1684.

Die höchstnöthige Erkenntnisz des Menschen, sonderlich nach dem Leibe und natürl. Leben, von *C. F. Richter*. Leipz. 1737.

A. Halleri primæ lineæ Physiologiæ. Gotting. 1751.

Enchiridion de la Physionomie. Paris 1629.

Th. Bartholinus de luce hominum et brutorum. ibid. 1669.

G. F. de Franckenau Disquisitio epistolaris succi nutritii per nervos transitus. Lips. 1696.

E. I. Neifeldi Specimen physico-medicum de secretione humorum in genere. Zulichovia 1751.

M. Schockii de sternutatione tractatus. Amstelod. 1664.

D. Diætetik.

Medicina Salernitana 3: conservandæ bonæ valetudinis præcepta, opera *I. Curionis*. Genevæ 1622.

Henr. Ranzovii de conservanda valetudine liber, editus a *D. Sylvio Holsato*, accessit *G. Grataroli* de litteratorum et magistratuuum conservanda valetudine liber. Francøf. 1591.

I det 7de Cap. *de igne* fraraader Autor altfor varme Stuer: "detesta-
"standa est nostratum Nobilium consuetudo, qui cum in his Holsatiæ
"partibus magna lignorum copia suppetat, ignem tam copiosum et lucu-
"lentum extruunt, ut ipsis fere præ nimio calore et fumo spiritus inter-
"cludatur." S. 83 raader Autor til at varme Senge om Vinteren med
Bækken, men erindrer tillige, at hans Fader holdt det for Kjærlingagt-
tigt. S. 110 staaer "insigne cataplasma vulnerarium, contra quemvis ic-
"tum, quo usus est Christiernus II. Rex Daniæ. Hæc in libris ejus me-
"dicinalibus post mortem sunt inventa." S. 124 beder han sine Sønner
at de skal lade være at drikke sig fulde, saavidt de kan undgaae det,
"qvan-

”quantum communis vitæ ratio patitur.” S. 132 Antidotus Saxonica contra venenum. En Bonde som ved dette Middels Brug uskadt kunde sluge Slinger, lærte Churf. August hvori det bestod. Churf. betalte ham rigelig derfor, men forbød ham tillige at sige det for Andre. Det var noget som Fyrster maatte have sig selv forbeholdet, som dem der oftere kunde behöve at vide det, end Almuen. K. Christ. III. gjorde Experiment paa en Morder i Kjöbenhavn med dette Pulver. Morderen maatte drikke Mercurium sublimatum eumque copiosum og derpaa tage Pulveret, og han blev uskadt. Saa det vel maa være probatum, skriver Ranzov. Ranzov bad Churfyrstinden at faae vide Compositionen, men istedenfor at sige ham det, sendte hun en god Qvantitet af Pulveret selv, som han da gjenfandt i sit Apothek. — Han citerer derpaa hvad Gesner har om dette Pulver.

- I. C. Lange* om Börnenes physiske Opdragelse. Kjöbh. 1773.
- M. Ficini* libri tres 1) de studiosorum sanitate tuenda 2) de vita producenda 3) de vita cœlitus comparanda. 1616.
- Tissot* von der Gesundheit der Gelehrten. Zürich 1768.
- I. S. Carl* Medicina aulica, betreffend die Gesundheitsssorge. Altona 1740. 2 Voll.
- I. Bang* om Snörlivets Nytte og Misbrug. Kjöbh. 1767.
- Physikal. Abhandlung über die Schädlichkeit der Federbette. Berlin 1771.
- I. R. S. Pott* Untersuchung der metallischen Geschirré, ob solche in der Küche zuzulassen sind. Dresden 1754.
- Thom. Bartholini* de sanguine vetito disquisitio medica, cum *Cl. Salmasii* iudicio. Francof. 1673.
- I. N. Pechlini* de aëris et alimenti defectu et vita sub aquis meditatio. Kilon. 1676.
- A. Höjer* von dem anderthalbjährigen Fasten einer Haderslebischen Jungfer. Kopenh. 1722.
- Heltzen* om Urter Græs og Mosarter, anvendelige i Nödsfald til Menneskers Föde. Trondhjem 1805.

P. Meyens Chiromantia medica. Gravenhage 1669.

b) *Val. Loberi* Anchora sanitatis. Francof. et Hamb. 1671.

E. Nosologie og Therapeutik.

F. Moræus de maligna febre paroxisante. Francof. 1670.

N. Grimbergius de vertigine et melancholia. Lond. 1700.

Th. Bartholini de angina puerorum Campaniæ Siciliaeqve epidemica exercitationes. Lutet. Paris. 1646.

I. Petersen om den islandske Skjörbug. Soröe 1769.

I. C. Müllerz om Radesygen. Kjöbh. 1799.

Histoire d'elephantiasis. (titulus deest.)

De la Condamine om Smaakopper. Kjöbh. 1755.

Tissots Anweisung, wie man sich bey grassirenden und ansteckenden Krankheiten, als Pocken, Masern etc. zu verhalten. 1772.

C. E. Brochmanni manus domini, sive de peste. Hafn. 1625.

Th. Bezæ, A. Riveti, G. Voetii tractatus theologici de peste. Lugduni 1655.

Svar på Kungl. Vetensk. Academiens Fråga År 1769, huru al Slags Friesel kan förekommes och botas. Stockholm 1770.

I. G. Kurella's Beweis, dasz die Ausschläge nicht von Würmern entstehen. Berlin u. Potsdam 1750.

Jor. White observationes de dysenteria. Hafn. 1758.

S. Schaarschmidts Semiotik, herausgegeben von *E. A. Nicolai*. Berlin 1756.

*

*

*

Medicus criticus astrologus ex veteribus iatromathematicis protractus a
C. Pleiero. Norib. 1627.

b) Tractatus *M. Scoti* de secretis naturæ. Francof. 1615.

c) Manu-

- c) Manuale rerum admirabilium, per *G. Smol.* Hamburgi 1610.
 d) *G. Smolli* trias maritima, proponens hypocondriacæ ortum et interitum. *ibid.* eod.
 e) Selectorum physico-medicinalium Sylloge, per *Seb. Mejerum.* Friburgi 1617.

A. Mizaldi Centuriæ IX memorabilium in aphorismos arcanorum omnis generis, accessit appendix nonnullorum experimentorum antidotorumqve contra varios morbos. Francof. 1592.

Henr. Smids Lægebog.

Id. lib. Hafn. 1650.

N. M. Aalborgs Lægebog, delt i 5 Böger. (defect.)

I Fortalen, som er henvendt til Christopher Urne til Aasmark Statholder i Norge og hans Hustrue Sophie Lindenov, siger Autor: "Jeg haver "af min første Barndom og Ungdom havt et meget sperlemmet, svagt og "skröbeligt Legeme, hvilket gav mig Aarsag og Lyst til at studere Medicinam, og hörte her ved Universitetet Anders Christensen Riber, nu salling, siden i Rostoch Henricum Bruceum, Levinum Battum, Wilhelmum "Laurenbergium." Efter Dedicationen følger först et latinsk Vers til Autor af Peder Galth, derpaa et andet paa dansk af samme Galth, hvoraf Slutningen er:

I vor Mark og udi vor Have
 Er endnu Raad for en dansk Mave,
 Vidste, vilde man det ret lave.
 Vildlappen ved de rindende Vand
 I Fjelden Græsset finder forsand,
 Som for Skjörbug hannem hjelpe kan.
 Hvo Ild fejler, leder i Aske,
 Hvo Guld nok haver i sin Taske
 Söge Apothekernes Flaske.

I den første Bog som er af diætetisk Indhold, siger Autor pag. 11, at han synderlig bruger Henric Ranzovs Bog *de conservanda valetudine.* Foran den 2den Bog er Dedicats til Jens Bjelke tik Österraad Norges Riges Cancellar og hans Frue Sophie Brockenhuus. I 3die Bog handles pag. 262 et seqv. "om Nicotian eller Thubach som noglesteds herhos kal-

T

"des

des Lægeblad. — Nicotian kaldes' saa af Jo. Nicotio, som først førte den ind i Frankrige. Thi anno 1559 og 60 var han gesandtvis ndskikket til Lusitannien, og som han var til Lisbon haver en Edelman af Nederland, en Belga, vist hannem denne fremmede Væxt, som var kommen af Florida i Indien, hvilken han og forærede ham. Den forsatte Nicotius i sin Have og forplantede den til Lisbon, og der kaldedes herba legati. Han forsendte den siden til Kong Franciscum II. og hans Moder Dronningen i Frankerig, hvor den siden blev navnkundig og brugt, og blev kaldet Herba reginæ eller Medicea. — Udi Hispanien kaldedes den Petum og Tabacus af den Insel paa hvilken den først var funden i stor Hobetal" etc. Pag. 265 handles om Røgtobak, pag. 266 om Skraa, og pag. 267 om Snustobak. Det sidste beskrives saaledes: "man tager Pulveret ganske smaat stødt, om Morgenen tidlig, gjennem et Rør eller Pennefær, eller og lægger deraf paa Fladhaanden saa meget man kan holde paa en Knivsod, og drager det ind i begge Næseborene, — det fordriver Catarrhe, Flod i Öjnene, Hovedverk, og anden Tilfald."

Ol. Jacobæi Institutiones medicæ. Hafn. 1697.

Stephani Roderici Qvæ ex qvibus, opusculum studiosis medicinæ valde utile. Francof. 1646.

A. Agerbechs Philosoph. Læge. Kjöbh. 1758.

Todes danske Læge. I Del. ibid. 1776.

Th. Bartholinus de medicina Danorum. ibid. 1666.

Pag. 37-39 opregnes Jörgen Fuirens, Jochum Bursers, og Simon Paulis Fortjenester af *Boraniken*. Om Bursers Herbarium vivum siger Autor, at det efter Bursers Död kom i Seefelds Bibliothek og "mox bellorum vicissitudine in Cojetanam, ubi adhuc servatur cum aliis 30 numero voluminibus ejusdem authoris, mihi ab illustri possessore destinatum." S. 40 Petri Severini, Ahasveri Payngks, og Ole Borchs Fortjenester af *Chemien*. S. 41 Tycho Brahes Elixir pestilentielle, Ole Worms og Tancredi Lælii, Medici Havniensis, aqua antiscorbutica, gamle Bartholins Piller mod Pest, og andre Compositioner af Fabricius, Arnisæus, Povel Moth, Simon Paulli. S. 47 omtales Worms Naturalcabinet. "Eum felici æmulatione secuti Christianus Fabricius, et Henricus Fuiren, medici Hafnienses et naturæ consulti, quorum ille domi servat hic Academiae patriæ legavit qvæ sparsim per orbem universum natura visenda produxit. Taceo illustris præsidis Sorani Georgii Rosenkrantzii in colligendis rarioribus naturæ peritam curiositatem." S. 48 Casp. Bartholins,

Ole Worms, Simon Paullis og Autors egne Fortjenester af *Anatomien*, og S. 51 om Nicolai Stenonis. Pag. 52 "In *Chirurgicis* acqvievimus veterum operationibus et instrumentis. De Cauteriis tamen multa utilia scripsit Parens noster. Et Canuti Thorberni, rustici Norvegi, ingenio novum pro uvula abscindenda instrumentum tribuimus, alibi a me in "*Historiis*" depictum descriptumque. — Reliquas medicinæ partes intactas fere reliquere veteribus addicti majores nostri, nisi quod Jacobus Bordingius Prof. Havn. Pathologiam, Semioticam etc. optima methodo et perspicua brevitate tradiderit, Thomas Finckius diserto calamo Therapeutica proposuerit, Casp. Bartholinus. Christ. Thorkilli Morisianus, Joach. Schelius, Henr. Paschasius, Georgius Krugkius in peste præservanda et curanda præclare fuerint occupati. Olaus Wormius Institutiones medicas nervose paucis complexus est, et controversias medicas pro re nata solide agitavit. Simon Paulli novam febrium malignarum et petechialium causam eruit ex sale volatili, et curationem faciliorem exinde ægris promisit. Erasmus Bartholinus arthritidis sedem affectam prorsus novam ingeniose commentus est, in cerebro vel principio potius nervorum quam articulis quærendam. Joh. Rhodius Hafnensis, sed Patavina civitate donatus, novos eosque multa eruditione ple-nos commentarios in veteres Medicos Celsum, Scribonium, Vegetium "conscripsit" etc. Pag. 180 sees, at der var 3 Apotheker i Kjöbenhavn og udenfor Kjöbenhavn 7 i hele Riget. "Pleriqve," lægger Autor til om Apothekekerne, "cum splendida miseria colluctantur, nec ad victum suggereret officina, nisi vel aromata, vinumque, vel aquæ vitæ et Nicotiana pulvis, aliive urbani quæstus et agricultura in subsidium laboranti magistro advocarentur. Hinc frequentia cum civibus litigia, de falce in suam messem missa quærentibus. Nuper ex mandato regio litem istam decidere Medici quidam nostri tenebantur inter Pharmacopolam Viburgensem et ejusdem civitatis institorem pigmentarium, ut decerneretur, "quid Pharmacopœo concessum sit vendere, et quid materialistæ, quem "ita vocamus, relinqvendum."

Ej. curiosorum medicorum per litteras ventilatorum centuriæ IV. Hafn. et Lips. 1691.

Ej. Epistolarum medicinalium centuriæ IV. Hafn. 1663-67. 2 Voll.

Pag. 40 skriver Th. Bartholin om *Nisse-God-Dreng*, og om Bjergemænd i Norge, "cubitales homunculi circa metallifodinas oberrantes," og tviler, om det kunde være af Plato's Dæmoner. Pag. 39 sees, at

Thomas Finkes Bibliothek brændte op i Maj 1641. Pag. 436 dömmes Jacobus Matthias i Aarhus om Salmasii og Miltons Controvers — anderledes end sædvanlig. Pag. 487 smigrer Salmasius de Danske paa de Svenskes Bekostning. Pag. 602 Heinsius skriver fra Stockholm 1655 til Bartholin "illustrissimum Sefeldium a Lundio (upaatvilelig Zacharia) co-dices manuscriptos multos emisse audio, inter quos Ovidii et Claudiani nonnulla extant." Pag. 660 skriver P. Schumacherus fra Lejden 1655 om en Vogn som gik uden Heste. Kunstneren havde kjørt paa den fra Lejden til Utrecht. I en anden Skrivelse omtaler han en monströs-fed Pige paa 10 Aar, og i et tredje Brev handles de hirsuta puella, som han alt saae i Holland — og fra Oxford skrev han (1658), pag. 717 de suspensa reviscente. Pag. 679 skriver D. Joh. Friedr. Treubler fra Bergen 1657: "Misserrima hoc in loco est medicinæ conditio, propter Agyrtarum, pseudomedicorum, ac studiosorum Theologiæ falsa sciendi per-vasione seductorum concursum, dum nullibi ad pastoratum possint promoveri, impie falcem mittunt in Medicorum messem; opio purgantibus admixto non aliter ac cum simplicissimo medicamento procedunt; exhibent purgantia fortiora, alvum cohibere rursus student sanguine draconis, et hoc modo in apoplexiam et mortem homines conjiciunt." Pag. 116 i Centur. III. omtaler Bartholin Medicinæ Professores i Kjøbenhavn som tillige have været Livlæger, saasom: Jacob Bording og Petrus Capitanus. "Alii partito munere vel ex Academiis ad Aulam transierunt, D. Henningus Arnisæus ex Academia Julia, D. Jacobus Fabricius ex Academia Rostochiensis, et D. Simon Paulli ex Academia nostra; vel versa vice ex Aula ad Academiam vocati sunt, quod de magnis Archiatris D. Petro Severino et D. Matthia Jacobæo Academica testantur." Pag. 193 Bartholin skriver 1661 "De Coffæ nihil habeo quod scribam. Necdum enim id potus genus, quod in Anglia esse usitatum me monuit D. Möinichenius, apud nos innötuit." Pag. 241 En Sygehistorie om en besat Dreng i Bergen, beskrevet af D. Dietericus Eckhovius, Medicus Bergensis. Pag. 386 og pag. 410 medicinske Anecdoter om Burchi, som da (1661) var i Leyden. Pag. 415 Aar 1661 skriver Bartholin til Ole Borch til Leiden "Pessima est medicinæ apud nos conditio." Foran fortæller han, at han havde recommenderet Nic. Stenonis til Vedkommende til at ansættes ved Theatrum anatomicum, "adhuc pulvere squalidum." "D. Möinichenius has officii partes declinavit. Ita ars medica in Academia feriatur. D. Ostensfeldius noster in Bibliotheca publica beato Banchio successit." Ibid. sees, at Mogens Gersdorff havde et chemisk Laborato-

laboratorium, hvori Borch havde laboreret. Pag. 426 atter Recømmendation for Stenonis, item for Borch. Pag. 438 Bartholin skriver til Borch til Amsterdam 1662: "D. Legardus cum Serenissimo Principe nostro ad "exteros abiit. D. Janus Naschovius Medicus Nidrosiensis in puteum lapsus misere occubuit. D. Wilhelmus Wormius Olai filius ad cathedram "Physices experimentalis vocatus est, jure senii post te gavisurus. Pro "filio suo Theatrum Anatomicum obtinuit amicissimus noster D. Simon "Pauli cum stipendio 400 imperialium, pro quo obtinendo variis carminibus utrinque certatum fuit, quæ proxime mittam." Pag. 525 i Cent. IV. skriver Ole Borch 1663 "Res botanica apud Oxonienses remissius "tractatur, nisi quod Robertus quidam, in horto olim regio hafniensi oli- "tor, hortum ibi physicum excolendo (sic botanicum appellant) spartam "hanc utcunqve tueatur."

Hermannus Grube de arcanis medicorum non arcanis, accessit *Th. Bartholini* de transplantatione morborum dissertatio epistolica. Hafn. 1673.

I. Rhodii Observat. medicinal. centuriæ III. Patav. 1657.

Ej. Analecta et notæ in *L. Septalii* animadversioner et cautiones medicas. ibid. 1652.

Ol. Borrichii dissertationes academicæ. Hafn. 1715.

Novum lumen medicum, von *I. Poleman*. Amsterd. 1660.

F. Chirurgie og Jordemodervidenskaben.

Het nieuwe Wapen-Huys der Chirurgie, van *I. Sculterus*. Amsterdam 1671.

Jos. Quercetanus de curandis vulneribus, quæ sclopetorum et similium tormentorum ictibus acciderunt. Lugd. 1576.

H. C. Mœinichen observationes medico-chirurgicæ. Ferrariæ 1688.

*

*

*

Th. Bar-

150 Medicinske Böger i Octav. F. Chirurgie etc.

- Th. Bartholini* Antiquitates veteris puerperii. Hafn. 1646.
Id. de insolitis partus humani viis; accedunt *J. Vestlingii* de pullitie
Ægyptiorum et aliæ ejusdem observationes. ibid. 1664.
b) *G. Feldmanni* de Dea Podagra liber singularis. Bremæ 1693.
C. Bartholini de ovariis mulierum et generationis historia epistola ana-
tomica. Romæ 1677.
Venette de la generation de l'homme. Cologne 1716.
Anonymus de origine animæ et malo hæreditario. Holmiæ 1751.
b) *Buchwalds* Jordemoderskole, oversat paa islandsk af *Wigfus*
Jonssen. Holum 1749.
Undervisning om Barselqvinder og Jordemödre. Kjöbh. 1688.
Ny Jordemoder-Skole, af *B. I. de Buchwald*. ibid. 1735.
Mesnards fuldstændige Jordemoderskole, oversat af *I. F. Holm*, og
gjennemseet af *Buchwald*. ibid. 1749.
Abhandlung zur Verbesserung der Hebammenkunst, von *E. Chap-*
man. ibid. 1748.

G. Pharmaceutik og Materia medica.

- C. F. Rottböl* Prælectiones academicæ in formulas. Hafn. 1765.
L. Benancii declaratio fraudum et errorum apud Pharmacopœos.
Francof. 1667.
Europæ Arcana medica, studio et labore *H. I. Cohausen*. Francof.
et Lips. 1757.
Das geöfnete Laboratorium oder die entdeckten Geheimnisse der heu-
tigen Chemisten und Apotheker, aus dem engl. Altenburg 1760.
Herm. Grube de modo simplicium medicamentorum facultates cogno-
scendi; præfixa est *Th. Bartholini* epistola de simplicibus me-
dicamentis inqvilinis cognoscendis. Hafn. et Francof. 1669.

Des

- Des getreuen Eckharts entläuffener Chemicus. Augsburg und Leipzig 1696.
- Ol. Borrichii* kurzer Begriff vom Gebrauch der einländ. Kräuter in der Arzeney, durch *Johan Reese*. Hamb. 1696. (defect.)
- Rubus humilis* (Åkerbär från Nordlandene), *Disputatio præs. O. Rudbek.* Upsal. 1716.
- I. S. Carls* Armen-Apothek. Budingen 1719.
- b) *Id. von der Diæt.* *ibid.* 1728.
- J. Irgens* Autoschediasma od. Bericht von Vitriolo. Copenh. 1688.
- Francisci Ariosti* de oleo montis Zibinii libellus, editus ab *Olig. Jacobæo.* *ibid.* 1691.
- Beschreibung des wahren Opobalsambaumes de Mecca. *ibid.* 1745.
- I. C. Spiesz* der Panaceæ solutivæ oder Magnesie albæ eröffneter Unschuld. Wolffenbüttel.
- b) *H. A. Nieses* sicherer Weg die Franzosen ohne Salivation zu curiren. Berlin 1716.
- Unterricht von dem Creutzbürger Bittersalz, von *A. F. Bertram.* Eisenach 1745.
- Antonii Störck* libellus, quo demonstratur, Stramonium, Hyoscyamum, aconitum esse remedia in multis morbis maxime salutaria. Vindobonæ 1762.
- b) *Ej. libellus* de radice Cholcici autumnali. *ibid.* 1763.
- C. Skorer* om Fontenellernes Nytte og Brug. Kjöbh. 1686.
- I. P. Seippii* neue Beschreibung der Pymont. Gesund-Brunnen. Hannover. 1717.
- Urb. Hjärne* Anleitung wie man Gesund- oder Heil-Brünnen aufsuchen und prüfen soll. Stockholm s. a.

*

*

*

Om

Om Sättat til at återställa dem til Lifs som druknat. Stockholm 1775.

* * *

Volumen dissertat. medicarum inaugural. Universit. Havn. 1755-79.
Societatis medicæ Havniensis Collectanea. Volumen II. Hafn. 1775.

* * *

I. G. de Bötticher über die Pest-Hornvieh-Seuche. Frankf. 1747.

En Afhandling om Qvægsygen. Kjöbh. 1765.

P. Thun om Qvægsygens Indpodning. ibid. 1770.

PHILOSOPHIE.

Philosophiske Böger

i F o l i o.

Steph. Chauvini Lexicon Philosophicum. Roterod. 1692.

Job. Pici Mirandulæ Opera. Paris 1517.

Rob. Fludd Utriusque cosmi majoris et minoris metaphysica, physica,
et technica historia. Oppenheimii 1617.

Fr. Baconis de Verulamio Opera. Lond. 1678.

P. Bayle Oeuvres diverses. a la Haye 1727. 4 Voll.

R. Cudworth Intellectual System. Lond. 1678.

Jo. Bodini Dæmonomania, von allerhand Zauberern etc. Frankf. 1587.

Philosophiske Böger

i Q v a r t.

J. Micraëlii Lexicon philosophicum. Stettini 1661.

G. Hornii Historia Philosophiæ. Lugd. Bat. 1655.

I. Bruckeri Historia critica philosophiæ. Tom. I-IV. Lips. 1742-44.
5 Voll.

P. Gassendus de vita et moribus Epicuri. Hagæ Com. 1656.

G. Irhovius de palingenesia Veterum sive metempsychosi sic diæta pythagorica. Amstelod. 1733.

Jo. Synyngii oratio de studiis philosophicis Theologiæ studioso necessariis. Hafniæ 1591.

I. B. Basedov de studio Philosophiæ. *ibid.* 1753.

b) Ej. Versuch wie fern die Philosophie zur Freygeisterey verführe.
ibid. eod.

*

*

*

A. Kragii institutiones de insidiosis Sophistarum simulationibus. Basil. 1573.

H. Cardanus de subtilitate. *ibid.* 1664.

Ren. des Cartes Principia Philosophiæ. Amstelod. 1656.

b) Ej. Specimina philosoph. *ibid.* eod.

c) Ej. Passiones animæ. *ibid.* eod.

d) Ej. meditationes de prima philosophia. *ibid.* 1658.

Anto-

- Antonii le Grand* Institutio Philosophiæ secundum principia Renati Descartes. Norib. 1695.
- P. Silvain Regis* Cours entier de Philosophie. Amsterd. 1691. 3 Voll.
- I. Stierii* Præcepta Physicæ. 1639.
- b) *Ej.* Præcepta Logicæ peripateticæ. Gothæ 1644.
- c) *Ej.* Præcepta doctrinæ sphericæ. ibid. 1642.
- d) *Ej.* Præcepta ethicæ. ibid. 1643.
- E. W. de T.* Medicina mentis et corporis sive Tentamen genuinæ Logicæ. Amstelod. 1687.
- Fr. de Grenaille* le bon Esprit. Paris 1641.
- H. Himmerich* Compendium Philosophicum. Kjöbh. 1726.
- C. Wolfii* Philosophia naturalis sive Logica. Francof. et Lips. 1728.
- Ej.* Ontologia. ibid. 1736.
- Ej.* Cosmologia generalis. ibid. 1737.
- Ej.* Theologia naturalis. ibid. 1736. 2 Voll.
- Ej.* Psychologia rationalis. ibid. 1734.
- Ej.* Psychologia empirica. ibid. 1732.
- Ej.* Meletemata mathematico-physica nec non dissertationes varii argumenti. Halæ 1755.
- Id.* de differentia nexus rerum sapientis et fatalis necessitatis. ibid. 1737.
- J. Langens* Entdeckung der falschen Philosophie in dem Wolfian. Systemate metaphysico. ibid. 1724.
- Neue Schriften über die Irrthümer in der Wolfischen Philosophie, aus dem französ. übersetzt von *Lange*.
- B. D.* Epistola contra Laitenbergerum de Scepticismo et Atheismo Wolfii, ex lingua Dan. in latinam translata. Marpurgi 1735.
- Die Uebereinstimmung der Wolfischen Philosophie mit dem Wertheim. Bibelwerk. Frankf. 1737.

- I. F. Reuss* Meletema de Scylla qvadam philosophiæ recentioris. Hafnia 1737.
- B. Niewentyt* Erkenntnis der Weisheit Macht und Güte des göttl. Wesens. Frankf. 1722.
- I. Carpovii* duæ tractationes, prima de rationis sufficientis principio, secunda de qvæstione utrum tellus sit machina an animal. Jenæ et Lips. 1740.
- Ej.* Commentatio de mundo sine limite extenso. Vinar. 1755.
- F. C. Eilskovs* philosoph. hiſtor. og oeconomiske Skrifter. Kjøbh. 1746.
- b) *Ej.* Philosophiske Breve. *ibid.* 1748.
- c) *Ej.* et kongelig Portrait af *Seneca*, oversat. *ibid.* 1747.
- d) *Id.* om Respect mod Fruentimre. *ibid.* eod.
- e) *Id.* om forliebte Daarligheder. *ibid.* 1748.
- H. Ruges* fornuftige Tanker over adskillige Materier. *ibid.* 1754.
- (*M. Marquardsens*) Mastix tergo stultorum, qvi facti sunt vani in conclusionibus suis. Luneburgi 1741.
- C. H. Menschingii* Demonstratio immortalitatis animæ. Halæ Magdeburg. 1721.
- P. Kofod Anker* ob die Lust oder der Abscheu am stärksten würke. Kopenh. u. Leipz. 1763.
- F. W. Kraft* Beweis, dasz der Tod seine Annehmlichkeiten habe. Jena 1746.
- B. Becker* de betoverde Wereld. Amsterd. 1691.
- M. Delrii* Disquisitiones magicæ. Moguntia 1624.
- H. Cardani* Traumbuch. Basil. 1563.

*

*

*

Volumen dissertationum philosophicarum Professorum Havniensium
annis 1593-1770.

— — — — ann. 1608-1617.

Volumen Dissertationum philosoph. in Auditorio superiori hafniensi.
1635-1679.

Vol. Dissert. philosoph. Danorum apud Exteros 1597-1749.

— — — — 1616-1663.

Dissertatt. philosoph. studios. havniensium 1642-1765. 4 Voll.

Dissertatt. philosoph. Variorum. 8 Voll.

Philosophische Böger

i O c t a v.

- J. E. Schuberti* Historia Philosophiæ. Jena 1742.
Windheims philosophische Bibliothek. Hannover 1747-51. 4 Voll.
Hemmingius de methodis philosophicis et ecclesiasticis. Lips. 1578.
H. Cardanus de subtilitate. Lugd. Bat. 1559.
I. C. Scaligeri exercitationes ad Cardanum de subtilitate. Lugduni 1615.
 Compendium Philosophiæ. Helmstad. 1704.
S. C. Holmanni Introductio in universam Philosophiam. Viteb. 1734.
 2 Voll.
Walchs Einleitung in die Philosophie. Leipz. 1738.

*

*

*

- Leibnitz* kleine philosophische Schriften. Jena 1740.
Formey Melanges philosophiques. Leiden 1754. 2 Voll.
 Oeuvres philosophiques de *Hume*. Londres 1764. 3 Voll.
 Oeuvres de Philosoph bien-faisant. Amsterd. 1764. 2 Voll.
Mendelsohns philosoph. Schriften. Berlin 1771.

L o g i k.

- I. P. Resenii* Logicæ præceptiones. Hafniæ 1609.
C. Bartholini Enchiridion logicum. Witeb. 1612.
 Ej. Janitores logici bini. Hafn. 1622.

C. Bar-

- C. Bartholini* Præcepta logica. Hafn. 1685.
C. Noldii Logica recognita. ibid. 1666.
 . Om de uheldige Følger et Par Yttringer i denne Bog havde for Autor,
 kan læses i det Wormske Lexicon.
Ej. Leges distingvendi. Vesal. 1675.
I. Mundenstrupii Collegium Logicum. Francof. 1686.
S. Gludii Logica. Hafn. 1709.
C. Thomasens Einleitung zu der Vernunftlehre. Halle 1719.
 b) *Ej. Ausübung* der Vernunftlehre. ibid. 1727.
Historia philosophica doctrinæ de ideis. Augustæ Vindel. 1723.
I. I. Syrbii Institut. Philosophiæ rationalis. Jenæ 1723.
I. E. Schuberti Logica practica. ibid. 1742.
C. I. A. Corvini Institutiones philosophiæ rationalis. ibid. eod.
C. Wolfs Tanker om den menneskelige Forstands Kræfter. Kjöbh. 1742.
A. Lundhofs Logica Wolfiana enucleata. ibid. s. a.
Eilschovs Philosophie for Fruentimre. ibid. 1749.
 b) *Ej. Anvisning* til at eftertænke. ibid. 1750.
Krafts Logik. ibid. 1751.
S. Lange Prima elementa Logicæ. ibid. 1752.
I. E. Gunneri ars heuristica intellectualis. Lips. 1756.
Lambert neues Organon. ibid. 1764. 2 Voll.

M e t a p h y s i k.

- C. Bartholini* Metaphysica major. Hafn. 1629.
I. I. Viburgii Metaphysica. ibid. 1684.
L. A. Frommii Metaphysica. Stettini 1684.
Rudimenta Metaphysicæ in usum scholar. Dan. et Norveg. Hafn. 1710.
I. P. Reuschii Systema metaphysicum. Jenæ 1735.
A. Lundhofs Metaphysik. Kjöbh. 1742.
F. C. Baumeisteri Institut. metaphys. Witeb. 1744.

- I. E. Gunneri* Institut. metaphysicæ. Hafn. et Lips. 1757. (cum effigie autoris.)
- Krafts* Ontologie. Kjöbh. 1751.
- b) Ej. Cosmologie og Psychologie. ibid. 1752.
- c) Ej. Naturlige Theologie. ibid. 1753.
- Sahlis* Sermonum philosophicorum specimen secundum. ibid.
- Ej. Samling af philosophiske Skoletaler. ibid. 1774.
- Miscellanea Leibnitiana, cura *I. F. Felleri*. Lips. 1718.
- C. G. Ludovici* Entwurf einer Historie der Leibnitz. Philosophie. ibid. 1737. 2 Voll.
- G. B. Bilfingeri* commentatio de harmonia præstabilita. Francof. 1735.
- Probirstein der Wolfischen Philosophie. Bremen 1743.
- I. F. Bertrams* Abfertigung einiger Wolfischen Historien-Schreiber. ibid. 1738.
- b) Ej. Oratio de Germania litteris ac religione exculata. Brunsv. 1729.
- c) Ej. Oratio de præcipuis studiorum finibus. ibid. 1730.
- Prüfung einer Schrift wieder die einfachen Dinge. Leipz. 1747.
- b) Vertheidigung der Leibnitz. Monaden wieder den Angrif des Hrn. Justi. Halle 1747.
- c) *I. H. G. Justi* die Nichtigkeit aller Einwürfe wieder seine Untersuchung der Lehre von den Monaden. Frankf. 1748.
- d) *G. A. Müllers* Critik der Leibn. Monadologie. Jena 1748.
- e) Schreiben an Justi von der Wiederbringung der Monaden in das Reich der Wirklichkeit. Liegnitz 1748.
- f) *M. C. A. Körbers* Antwort auf das Schreiben des Hrn. Justi. Halle 1748.

*

*

*

I. F. Krügers natürliche Theologie. Stokholm 1744.

O. Guldbergs naturlige Religion. Sorøe 1765.

C. Bastholms naturlige Religion. Kjöbh. 1784.

Leib-

- Leibnitz's* Theodicea, übersetzt von *Richter*. Hannover 1735.
I. Böldiken Theodicea. Berlin 1746.
I. S. Müllers Theodicee. *ibid.* 1747.
I. E. Gunnerus Tale om Oprindelsen til det Onde i Verden. Trondhjem 1775.
A. G. Carstens neuer Erweis des Daseins eines einzigen Gottes. Altona 1756.
I. Ray physico-theolog. Betrachtungen von der Welt Anfang und Untergang, übersetzt von *F. Arnold*. Leipz. 1756.
I. E. Gunnerus de fundamento potestatis legislatoriae divinæ. Hafniæ 1766.
N. S. Böghs Afhandling om Gud og Sjælen. *ibid.* 1764.

Psychologie.

- N. Nannestad* Theorie over det menneskelige Liv. Sorö 1764.
P. Z. Dankel om Menneskets Sjæl. Kjöbh. 1739. 2 Voll.
 De l'esprit. Amsterd. 1759. 2 Voll.
L. Winslovii Dissertatio de sede animæ rationalis in corpore. *ibid.* 1704.
F. Wagner Untersuchung von der Freiheit des Willens. Berlin 1730.
I. E. Gunneri tractatus de libertate. Jenæ 1747.
G. F. Mejers Lehre von den Gemüthsbewegungen. Halle 1744.
 b) Ej. Gedanken von Scherzen. *ibid.* eod.
A. Delgast Brev om Sjælens Udödelighed. Kjöbh. 1753.
H. Rorarius quod animalia bruta sæpe ratione utantur melius homine. Helmst. 1728.
Joh. Upmark Dissert. de immortalitate animæ. Upsal. 1705.
G. F. Mejers Gedanken von dem Zustande der Seele nach dem Tode. Halle 1746.
I. Peuceri Commentarius de præcipuis divinationum generibus. Witteberg. 1553.

N. Hemmingius de superstitionibus magicis vitandis. 1575.

Autor tillægger Satan vel megen Magt; lader ham give Svar ved de hedenske Orakler, forvolde Drømme, raade over Vejr og Vind, tilføje Menneskene og deres Creatur Skade. Fol. H. 1. "Petrus Palladius, ex multorum annorum observatione, potuit ex loco corporis affecto prædicere ex qua plaga cœli tempestates erant venturæ." Fol. I. 3. "Erasmus Roterodamus, cui multum familiaris fuit Johannes Bibliopegus natione Danus, qui exulabat cum Christierno Ildo olim Rege Daniae, semel joco jussit, ut Bibliopegus cultro aperiret librum Iliados Homeri, et indicaret, quotum versum lateris dextri eligeret. Bibliopegus Erasmo obtemperat; librum cultro aperit; nominat quotum versum eligit. Quo facto Erasmus joco prædixit Bibliopegum prædivitem uxorem ducturum, sed malam, quam tandem propter improbitatem esset deserturus. Huic prædictioni eventus tristissimus respondit; quæ tamen aliam causam habuisse necesse est." I samme Ark tales om Jernbyrd: "Olim in Norvegia et in aliis multis locis, cum quæstio ageretur de homicidio aut adulterio, candens ferrum dabatur suspecto in manum." Dette laster Autor, som noget der ogsaa er forbudt (Decreto cap. 2. q. 4. Cap. *consulti*). Fremdeles misbilliger han den Prøve, at lægge Haand paa den Dræbte, for at see om Saaret da blöder. — Latterlig kalder han den Skik, at prøve om En er Hex, ved at binde Hænder og Fødder og kaste hende i Vand. Fol. L. 4. handles om Knuder med Vind: "quidam scriptor nobilitat hac arte norvagicas fæminas."

Id. lib. danice. Kjöbh. 1618.

Ol. Borrichius de Cabbala characterali. ibid. 1649.

E. Neuhusii Divinatio sacra et profana. Amstelod. 1658.

Jo. Bodini Dæmonomania. Francof. 1603.

b) Opus Geomantiæ completum. 1625.

I. F. Pici Mirandulæ Strix sive de ludificat. dæmonum. Argentor. 1612.

M. Delrio Disquisitiones magicæ. Moguntia 1600. 3 Voll.

E. D. Haubers Bibliotheca acta et scripta magica. Lemgo 1739. 3 Voll.

I. Brunsmanni Energumeni Coagienses. Amstelod. 1693.

Id. lib. Lugd. Bat. eod.

Id. lib. Lips. 1695.

Id. lib. german. ibid. eod.

Id. lib. danice. Kjöbh. 1700.

G. Zimmermans Abhandlung vom Aberglauben. Frankf. u. Leipz. 1740.

*

*

*

Volumen dissertationum philosoph. Studiosorum Havniensium 1756-80.

Th. C. Hee Dissertationes duæ, quarum prior exhibet simplex compositi genitrix, et posterior fatum in recentiori Philosophia frustra quæsitum. Francof. et Lipsiæ 1731.

MORAL OG POLITIK.

Moralske og politiske Böger i F o l i o.

- Phil. Picinelli* Mundus Symbolicus. Coloniae 1694.
Justi Lipsii Politica sive civilis doctrinae libri sex. Antverp. 1610.
Regentenbuch durch *G. Lauterback*. Leipz. 1559.
H. T. Gerner de Vises Politica. Kjöbh. 1662.
-

M o r a l s k e B ö g e r i Q v a r t.

- Wolffii* Philosophia practica universalis. Francof. et Lips. 1738.
Ej. Philosophia moralis. Halæ Magdeb. 1750. 5 Voll.
I. E. Schuberti Philosophia practica. Jenæ et Lips. 1740.
Uldarici, Principis, Strigilis vitiorum. Hafniæ 1631.
F. Horns Cede majori. ibid. 1748.
Blochs Disputats om Udfordringer og Dueller. ibid. 1755.

*

*

*

- A. Neideckers* Vermahnung zu Aufrichtung der Schulen. 1543.
H. Wittes Observationer om Lærekonsten. Kjöbh. 1707.

P. A.

P. A. Castbergs Program om Dövstumme. Kjöbh. 1807.

*

*

*

Den swenska Argus. Stockholm.

Samme paa dansk. Kjöbh.

Skyggen af den döde Argus. *ibid.* 1741.

Den fordanskede Patriot. No. 1-17.

Aristippus eller den philosophiske Spectateur. Kjöbh. 1738.

Den philosophiske Spectator.

b) Betænkninger over Samme. Kjöbh. 1744.

Den danske Spectator (af *Jörgen Riis*). *ibid.* 1744.

b) Brev til den danske Sandemand (af *Treschow*). *ibid.* 1745.

c) Svar paa samme Brev.

d) Brev til en Herre desangaaende.

e) En Faders sidste Brev til en ung Student desangaaende (af *Christ. Reenberg*).

Den danske Antispectator (af *Riis*). Kjöbh. 1744.

P o l i t i s k e B ö g e r

i Q v a r t.

J. L. Arnisæi de republica, sive relectionis politicæ libri duo. Francof. 1615.

Th. Reinkingk de regimine seculari et ecclesiastico. *ibid.* 1659.

H. Arentz Samtale efter Döden imellem Cato og Cæsar om Enevolds- og Folke-Regjeringen. Kjöbh. 1756.

F. Raguelis lex politica Dei, paa svensk uthsat af *H. I. Careel*. Stockholm 1685. Chri-

- Christian Politie or the christian Common wealth. London 1632.
Christophori Christoffersenii Princeps et Consiliarius. 1728 s. l.
H. Cowringii de civili prudentia liber unus. Helmst. 1662.
 b) *Al. Irvini* de jure regni Diascepsis. ibid. 1671.
 c) Parænesis ad Is. Casaubonum autore *Andrea Reuchlinio*. 1614.
 d) *I. H. Boeclerus* de auspicio regio. Argentor. 1645.
 e) *I. D. Horstius* de maris æstu. Marpurgi 1643.
 f) *B. Mentzer* de virtute principis. ibid. 1643.
 g) *A. Fechman* vermakelycke Politiq. Harlem 1662.
I. A. Bosii Dissert. isagog. de comparanda prudentia et eloquentia civili. Jenæ 1678.
 b) *Becmanni* Historia orbis terrarum. Francof. ad Oder. 1680.
 c) Ej. Notitia Dignitatum illustrium etc. Jenæ 1677.
H. Elveri de Consiliis et Consiliariis doctrina politica. Francof. 1620.
 La Balancia politica di tutte le opere di T. Boccalini. 1678.

M o r a l s k e B ö g e r

i O c t a v.

- P*auli ab Eitzen Ethica. Schleswig 1585.
C. Hornii Philosophia moralis. Francof. ad M. 1653.
L. Molinei morum exemplar. Lugd. Bat. 1654.
H. Ernstii Philosophiæ moralis compendium. Soræ 1658.
Balthas. Gracian Criticon ou l'homme detrompé, traduit de l'espagnol. Bruxelles 1697.
C. Thomasens Kunst vernunftig und tugendhaft zu leben. Halle 1720.

- b) Ej. Ausübung der Sittenlehre. *ibid.* 1726.
- P. Bruun* et dydigt Levnets Rettesnor. Kjöbh. 1741.
- C. Wolfs* fornuftige Tanker om det som Menneskene have at gjøre og lade. *ibid.* 1744.
- C. L. Scheidii* Ethica. *ibid.* 1745.
- F. Hutchesons* philosophia moralis. Glasgow 1742.
- G. F. Meiers* philosophische Sittenlehre. Hälle 1753-56. 4 Voll.
- Formey* Grundsätze der Sittenlehre. Berlin 1762. 2 Theile.
- Vernets* Socratiske Samtaler, oversat. Kjöbh. 1755.
- H. Mossins* moralske Cosmologie. Bergen 1759.
- Ej. Samling af lærerige Historier. *ibid.* 1766.
- Ej. moralske Terminologie. *ibid.* 1766.
- Ej. Betragtninger over menneskelige Vilkaar. *ibid.* 1757.
- I. A. Hofman* von der Zufriedenheit. Hamburg 1722.
- Id. lib. paa dansk ved *Elis. Falsen*. Kjöbh. 1738.
- A. Rüdigers* Anweisung zu der Zufriedenheit. Leipz. 1726.
- Consolatio Socratis, quæ ostendit, in hac vita non reperiri veram felicitatem, autore *L. N. Moltke*. Slesvigæ 1659.
- H. Cardanus* de utilitate ab adversis capienda. Francof. 1648.
- En Faders Betragtninger ved sin dödfödde Söns Ligsten. Trondhjem 1770.
- Pensées ingenieuses des anciens et des modernes par *Bouhours*. Paris 1693.
- F. L. Tonelli* Betænkning over de syv Visers Tanker om Verdens Forbedring, oversat af *Eilschov*. Kjöbh. 1747.
- La Philosophie des images ou recueil des devises par *Menestrier*. Paris 1682.
- Sylvula Sententiarum etc. *Lutheri* et *Melanchthonis*. Francof. ad M. 1566.
- Colloquia, meditationes, consolationes etc. *M. Lutheri*. *ibid.* 1571.
- Essais

Essais de *Montaigne*. Amsterdam 1659.

Id. lib. nouvelle edit. Londres 1745. 7 Voll.

Traité de la paresse ou l'art de bien employer le temps. Amsterdam
1674.

Holbergs Moralske Tanker, oversatte paa hollandsk under Titel: De
Deenske Spectator of Zedekundige Vertogen. Amsterd. 1747.

Ej. Epistler. Kjöbh. 1748-51. 3 Voll.

G. Mechovius de amicitia. Hamb. 1648.

M. Godicksön Venskabs Spejl. Kjöbh. 1613.

I. Lipsius de constantia. Lugd. Bat. 1591.

b) Id. de recta pronuntiatione lingvæ latinæ.

c) Ej. Epistolarum Centuriæ duæ. ibid. eod.

Pensees de *Pascal*. Paris 1754.

Mes pensees (par *Beaumelle*). Berlin 1752.

Mine Forsætter (af *R. S. Gjessing*). Kjöbh. 1773.

La fausseté des vertus humaines. Amsterd. 1730.

Blochs Sören Knudsens Heldengeschichte eller Disputats om Dueller.
1755.

I. L. C. Pontoppidan om Mandens Myndighed i Ægteskabet. Soröe
1764.

Falqvors Alexandersöns Judicum speculum. Kjöbh. 1641.

I. R. Goiske om Aarsagerne til ulykkelige Ægteskaber. ibid. 1770.

* * *

Erasm. Roterod. de civilitate morum, lat. et dan. Hafn. 1648.

Jo. Casæ Galatæus, seu de morum honestate et elegantia libellus, per
P. Andreae. ibid. 1602.

I. P. Anchersen Anvisning til velanstændige Sæder. ibid. 1755.

* * *

- Allgemeine Revision des Schul- und Erziehungswesens, herausgegeben von *I. H. Campe*. Hamburg 1785. 7 Voll.
- Saint-Pierre* Project pour perfectioner l'education. Paris 1728.
- F. Horns* Forsög til et vel optugtet Barn. Kjöbh. 1735.
- E. Eklunds* Upfostrings-Läran. Stokholm 1746.
- Jos. Juventius* de ratione discendi et docendi. Francof. 1706.
- D. C. Hornings* getreue Lehrmeister. Leipz. 1749.
- Colloquia historico-critica et philosophica. Hafn. 1749.
- A. F. Büschings* Undervisnings-Form. ibid. 1760.
- F. I. Bech* over vort Undervisningsvæsen. Trondhjem 1788.
- G. C. Harles* von den Real-Schulen. Bremen 1766.
- En Faders Brev om sin Söns Information (sine titulo).
- Pestalozzi's* Læremaade ved *Plum*. Kjöbh. 1803.
- Of education especially of young Gentleman. Oxford 1677.
- Den galante Ungdom blandt Mandfolk. Trondhjem 1760.
- Regeln für eine junge Person vom Stande. Soröe 1763.
- Erindring til unge Adelsmænd. Kjöbh. 1771.
- Undervisning af en Fader til sin Sön der agter sig paa en lang Reise, ved *Sylv. du Four*, oversat af fransk. Trondhjem 1755.
- Ti Breve fra en Fader til sin Sön, fordansket af *F. Arzt*. Aalborg 1772.
- Die Erziehung der Töchter wie solche von Fenelon beschrieben. Lübek 1735.
- Dauws* Lystnad eller Forældre- og Börne Confect. Kjöbh. 1714.
- I. Janneway* Exempelbog for Börn. ibid. 1729.
- Morale familiale a l'usage de la jeunesse. ibid.
- I. Badens* moralske og politiske Catechismus for Bønderbörn. Kjöbh.
- * * *
- Spectator. London 1739. 8 Voll.
- (*Schlegels*) Der Fremde. 1 Theil. Kopenh. 1745.
- Spectatrice danoise (par *Beaumelle*). ibid. 1749.

(Lynars)

- (*Lynars*) Der Sonderling. Hanöver 1761.
Cramers nordische Aufseher. Kopenh. 1761. 6 Voll.
 Amusement a la grecque. *ibid.* 1768.
 Der Keuner, aus dem engl. Leipz. 1775.

P o l i t i s k e B ö g e r i O c t a v.

- Jani Gruteri* Bibliotheca exulum sive Enchiridion divinæ humanæque prudentiæ. Francof. 1625.
P. N. Gelstrupii Trifolium politicum. Hafniæ 1625.
Ol. Laurentii Gud Faders Döttre. *ibid.* 1630.
 Id. lib. sub titulo: Descriptio triplicis regiminis, ecclesiastici politici et œconomici. Lubecæ 1635.
 Herom kan sees i *Pontoppidans Annaler* III. Theil S. 797 og *Worms Lexicon* I. 590.
Georgii Schonborneri Politicorum libri VII. Amstelod. 1650.
 Consideration en Exempelen van Staat, omtrent de Fundamenten van allerley Regeringe. *ibid.* 1660.
 Recherches politiques. *ibid.* 1669.
 Breviarium politicorum secundum rubricas Mazarinicas. Colon. Agripp. 1691.
Von Loens Staatskunst. Frankf. u. Leipz. 1751.
Bechers polit. Discursen. *ibid.* 1754. 2 Voll.
I. M. Johansens borgerlige Regering. Stokholm 1749.
 (*I. S. Sneedorf*) om den borgerlige Regering. Kjöbh. 1757.
Thom. Hobbes Elementa philosophica de cive. Amsterd. 1647.
S. Wardi exercitatio in T. Hobbii Philosophiam. Oxon. 1656.

S. Puf-

- S. Puffendorf* Disputatio de concordia veræ politicæ cum religione christiana. Londini Scanor. 1673.
- Er. Rotterdam* om Kongers, Fyrsters, Riges, Lands og Stæders Regimente. Roeskilde 1534.
- Machiavelli* Princeps. Francof. 1622.
- Anti-Machiavel publié par *Voltaire*. Haye 1740.
- Tutte opere di *N. Machiavelli*. 1680. 4 Voll.
- Joh. Meursii*, fil. Dissertationes politicæ. Hafniæ 1641.
- Discours politiques de *D. Hume*. Amsterd. 1754. 3 Voll.
- Klugheit zu leben und zu herschen. Leipz. 1722.
- Recueil de maximes veritables pour l'instruction du Roi. Paris 1653.
- Maximes avec des exemples tirées de l'histoire sainte et profane pour l'instruction du Roi. a la Haye 1740.
- Politique tirée des propres paroles de l'écriture sainte, ouvrage posthume de *M. Bossuet*. Bruxelles 1721.
- Idea principis christiano-politici 101 symbolis expressa a *Did. Saavedra*. Amstelod. 1651.
- Des grossen Kayzers Caroli Vti Regierkonst. Leipz. 1714.
- I. P. de Ludevig* Cyrus moderne, ou Discours sur les moiens de rendre un etat heureux. a la Haye 1737.
- Philosophia principis, Pedantismo opposita. Lipsiæ 1711.
- Flores illustrium axiomatum et sententiarum politicorum, collecti per *P. A. Canonherium*. Antverp. 1615.
- Rothes* Tanker om Kjærlighed til Fædernelandet. Kjøbh. 1759.
- (*Hagerup*) Lettre sur l'amour de la patrie. ibid. 1768.
- Samme paa dansk. ibid. 1767.
- De Silhon* le Ministre d'estat. Leyde 1643.
- Aristippe ou de la Cour par *Balzac*. ibid. 1658.
- Instructions politiques pour un gentilhomme. Paris 1695.
- Institutiones aulicæ, edid. *Eusebius Meisnerus*. Amstelod. 1642.
- Aulicus inculpatus ex gallico auctoris anonymi traductus a *Joach. Pastorio*. Amsterd. 1644.
- Gracian* l'homme de cour. Paris 1696.

MATHEMATISKE
VIDENSKABER.

Mathematiske Böger

i F o l i o.

- Sim. Stevins* wisconstige Gedachtenisse. Leiden 1608.
I. W. Zolman Geodæsie od. praktische Geometrie. Halle 1744.
I. F. Penther Praxis Geometriæ. Augsburg 1755.
I. Leupold Theatrum Machinarum. Leipz. 1724. 9 Voll.
C. G. Reusz Zimmermanskunst. ibid. 1767.
A. Cellarii Architectura militaris. Amstelod. 1655.
L. Bragenes Skibsbyggerkonst. Kjöbl. 1723.
Henrich Rüse versterchte Vesting. Amsterd. 1654.
Salvator Fabris Scienza d'arme. Copenh. 1606.

Paa den omvendte Side af denne i Kobber stukne Titel haves det danske Vaaben, og paa Siden ligeover derfor Kong Christian IVdes Portrait i Kobber, alt ved J. Halbech, der og har stukket de fleste af de i Texten indrykkede Kobbere over Fægteres forskjellige Stillinger. I Dedicationen kalder Autor Kongen "sommo mio benefattore, et Prencipe "di incomparabile valore tanto nel gouerno ciuile quanto nel maneggio "dell'armi et vero Heroe de tempi nostri." I Fortalen, hvori Autor forsikkrer, at Alt grunder sig paa egen Erfaring og ikke er hentet af Böger som det ikke var falden i hans Lod at have meget med at skaffe, siges, at Verket udgives efter kongl. Måjestæts Befalning.

*

*

*

Z

I. B.

I. B. Riccioli Almagestum novum. Bononiæ 1640. 2 Voll.

C. Longomontani Astrom. Dan. Amstelod. 1640.

I. Hevelii Selenographia. Gedani 1647.

S. Lubienitz Theatrum cometicum. Amstelod. 1668.

*

*

*

Matthesons Capelmeister. Hamburg 1739.

C. A. Thielo Regler om Musiken. Kjöbh. 1746.

I. Riepel Anfangsgründe zur musikal. Setzkunst. Regensb. 1752.

Ej. Grundregeln zur Tonordnung. Frankf. 1757.

Mathematiske Böger

i Q v a r t.

A. Mathesis i Almindelighed med Arithmetik og Geometrie.

Tych. Brahe Oratio de disciplinis mathematicis. Hamb. 1621.

Fr. a Schooten Principia matheseos univrsalis, edidit *Er. Bartholinus*.
Lugd. Bat. 1651.

Casp. Schotti Organum mathemat. Herbipol. 1688.

C. Wolfii Elementa Matheseos universæ. Halæ Magdeb. 1730-41.
3 Voll.

P. Horrebow opera mathematica. Hafn. 1740-41. 3 Voll.

L. Euleri Opuscula varii argumenti. Berolini 1746.

* * *

Joh. Laurenbergii Arithmetica et Algebra. Soræ 1643.

G. Frommii Arithmetica Danica. Hafn. 1649.

Sör. Matthiesens Arithmetica. ibid. 1680.

A. H. Bondes Regneskole. ibid. eod.

A. Brunchmans Arithmetica. ibid. 1744.

Ej. Arithmetik, Algebra og Geometrie. ibid. 1757.

* * *

Z z

C. S.

180 Mathemat. Böger i Quart. A. Mathesis i Almindelighed etc.

C. S. Longomontani Cyclometria. Hafn. 1612.

b) Euclides Danicus bestaende in twee Deelen, door *G. Mohr*.
Amstelod. 1672.

C. S. Longomontani Inventio quadraturæ circuli. Hafn. 1624.

Ej. Problema, quod absolutam circuli mensuram præstat, contra opinionem Pauli Guldini Jesuitæ. *ibid.* 1643.

b) Ej. Inventio theorematis, cujus consequentia demonstrat lineam circularem rectæ symmetram in natura exstare. *ibid.* eod.

c) *Ελεγγεως* Jo. Pellii contra Longomontanum de mensura circuli
ανασκευη. *ibid.* 1644.

E. Reinhold Bericht vom Feldmessen. Frankf. 1615.

Jo. Laurenbergii Grammaticæ libri tres. Hafn. 1639.

W. Lange de veritatibus geometricis. *ibid.* 1656.

Auctarium Trigonometriæ editum ab *Er. Bartholino.* *ibid.* s. a.

C. Sylvii Compendium practico-geometricum mechanice udregnet.
ibid. s. a.

Euclides danicus, forestillet af *G. Mohr*, prentet i Amsterdam 1672.

C. H. Wilkes Methode den Inhalt geradelinichter Flächen zu finden.
Halle 1757.

b) *N. Rohlf's* Betrachtung der beiden Himmelslichter Sonne und
Mond. Hamb. 1736.

C. H. Wilkes Vermessung der Grundstücken in der Ferne. Danz. 1767.

b) *Silberschlag* Sendschreiben über das 1770 zu Berlin beobachtete
Nordlicht. Berlin 1770.

A. Böhm's Anleitung zur Meszkunst auf dem Felde. Frankf. u. Leipzig
1759.

D. C. Festers praktische Geometrie. Kjöbh. 1764.

N. Morvilles Jordskiftnings-Lære. *ibid.* 1791.

Lev. Hulsii Bericht vom Gebrauche des gevierten geometr. Instrumente.
Norib. 1596.

B. Me-

B. Mechanik og Hydraulik. C. Architectura civilis. 181

B. Mechanik og Hydraulik.

- A. Jungenickel* Clavis machinarum. Nürnberg. s. a.
L. Sosander der Wagen-Anker. Lemgo 1749.
I. Krafts Mekanik, Statik og Hydrodynamik. Sorö 1763-64.
A. Seidel Hydraulica, Diss. præs. *G. A. Hambergero*. Jenæ 1691.
I. Bernoulli Hydrodynamica. Argentor. 1737.
Belidors Architecture hydraulique. Paris 1737-1753. 4 Voll.

C. Architectura civilis.

- Vignolas* Anleitung zur civil Baukunst, übersezt von *L. C. Sturm*.
Augsb. 1725.

D. Architectura militaris et Tactica.

- Kriegesbibliothek. Breslau 1755-59. 2 Voll.
M. F. Ståhlswerds Föreläsningar uti reguliere Fortification. Stockholm 1755.
C. L. von Steubens angemerkte Fehler in der Kriegs-Baukunst. Copenh. 1761.
M. de Scheel Memoires d'Artillerie. ibid. 1777.
H. Ranzovii Commentarius bellicus. Francof. 1595.
Plan und Journal von den Belagerungen des letzteren Krieges in Flandern. Strasb. 1750.
C. L. von Steubens Beantwortung einiger Einwürfe gegen das Geschwindschiessen. Kopenh. 1750.
b) *Ej.* Beschreibung des Weltgebäudes wie es Copernicus beschrieben. ibid. 1752.
c) *G. M. Lowitz* Erklärung über zwey astronom. Charten. Nürnberg 1748.
d) Diss.

182 Mathem. Böger i Qvart. D. Architectura militaris. E. Optik.

- d) Diss. *M. G. Heinsii* de justa tormentorum longitudinis determinatione. Lips. 1734.
- e) *H. Kyhn* Diss. de motu gravium ex fistulis bellicis projectorum. Gedani 1747.
- f) *G. Jalofsky* Diss. de inventore pulveris pyrii et bombardi. Jenæ 1622.
- g) Gewicht- und Ellen-Vergleichungen. Nürnberg. s. a.

E. Optik.

- I. Newton* Optice. Laus. et Gen. 1740.
- A. G. Kästners* Lehrbegrif der Optik. Altenburg 1755.
- C. L. D.* Lehrgebäude der Optik. Altona 1757.
- I. F. Meyer* Unterricht von Vergrößerungs-Gläsern und Teleskopen. Dresd. u. Leipz. 1747.
- b) *I. E. B. Wiedeburgs* Beschreibung eines verbessert. Sonnen-Microscops. Nürnberg. 1758.
- I. F. Hebenstreit* Dissertats von Brennspiegeln. Leipz. 1727.
- Er. Bartholini* Experimenta chrystalli islandici, quibus mira et insolita refractio detegitur. Hafn. 1669.

F. Astronomie.

- Corn. Gemma* de arte cyclognomica. Antverp. 1569.
- Tychonis Brahe* Epistolar. astronom. lib. 1. Uranienburgi 1596.
- P. Bartholini Kærulii* Apologia pro observationibus et hypothes. astronomicis Tychonis Brahe. Hafn. 1632.
- C. Longomontani* Astronomia Danica. Amstelod. 1622.
- Ej. Introductio in Theatrum astronomicum. ibid. 1639.
- P. Gassendi* Institutio astronomica. Hagæ Com. 1656.

Dan.

Dav. Gregorii Astronomiæ Elementa. Genevæ 1724.

P. Horrebovii Clavis Astronomiæ. Hafn. 1725.

b) *Ej. Copernicus triumphans.* ibid. 1727.

Ej. Basis Astronomiæ. ibid. 1735.

E. C. Kindermans Astronomie. Rudolst. 1744.

I. L. Rost astronom. Handbuch. Nürnberg. 1771. 4 Voll.

Rob. Hooke Animadversions on the first part of the Machina cœlestis of Hevelius. London 1674.

C. Horrebovius de paralaxi fixarum annua. Hafn. 1747.

Refractio solis occidui in septentrionalibus oris. Holmiæ 1695.

Ivari Petradolphii korte Undervisning om de Formørkelser som 1654 sig have at lade see. Christiania s. a.

Maxim. Hell Observatio transitus Veneris ante discum solis 1769. Hafn. 1770.

Mathematischer Beweis, dasz die Erde stille stehe und die Sonne fortläuffe. Hamburg 1737.

Phænomenon coronarum solarium die 26 Maji in cœlo observatarum. Helmstad. 1708.

Eliæ Olai Diarium astrologicum, et de cometa, qvi anno 1585 conspiciebatur. Uraniburgi 1586.

I Dedicationen til Prints Christian, dat. Uraniborg 1 Jan. 1586 omtales Printsens store Færdighed i det latinske Sprog, da han endnu ikke var 9 Aar gammel, og af sin Læremester Hans Mikkelsen kun havde havt to Aars Information deri.

Er. Bartholini de cometis anni 1664 et 1665 opusculum. Hafn. 1665.

E. C. Kinderman über den in diesem Jahre erschienenen Cometen. Rudolstadt 1744.

Casp. Neuman theolog. Gedanken von Cometen. Dresden 1744.

*

*

*

Josephi Gruenpeck Prognosticum ab anno trigesimo secundo usque ad annum Domini quadragesimum, Imperatoris Caroli V. plerasque futuras historias continens.

Duo Prognostica, beskrevne ved *Georgium Ursinum* og *Nicol. Weisen.* Kjöbh. 1580.

Th. Finckii Horoscopographia. Schlesv. 1591.

T. Ceresariensis Mantuani Enarratio principiorum Chiromantiæ. Norib. 1560.

Rod. Goclenii Aerotelæut. astrologicum. Marpurgi 1618.

b) *Cyprianus Leowitzus a Leovitia* de conjunctionibus superiorum planetarum. *ibid.* eod.

Helvaderi Prognosticum for 1631. (tit. deest.)

Henrici Ranzovii Catalogus Imperatorum Regum Principum et dæctissimorum virorum qui artem astrologicam amarunt et exercuerunt. Lipsiæ 1584. (titulus calamo scriptus.)

b) Ej. Epitaphia in obitum patris, matris, fratris et sororis etc. *ibid.* eod.

c) Ej. de gemmis scriptum *Evacis* regis Arabum. *ibid.* 1585.

d) Genealogia Ranzoviana. Witeb. 1586.

*

*

*

Henr. Ranzovii Calendarium Romanum. Witeb. 1593.

N. Helvaderi Conciliatio astronomica calendarii veteris ac recentis Juliani. Schlesv. 1597.

I. L. Wolfs evigvarende Calender. Kjöbh. 1648.

F. Blondel Histoire du Calendrier Romain. Paris 1682.

G. Profe Nachricht von der Osterzeit. Altona 1744.

*

*

*

P. Horrebovii Theoria telluris. Hafn. 1739.

Jac. Lansbergii Apologia pro commentationibus Phil. Lansbergii in motum terræ diurnum et annum. Middelburgi Zeland. 1633.

Systema mundi. Holmiæ 1648.

b) *Mart. Gestrinii* in Geometriam Euclidis demonstrationum libri VI. Upsal. 1637.

Journal d'un voyage au Nord, par *Outhier*. Paris 1754.

Oeuvres de *Maupertuis*. . Dresde 1752.

G. Navigationsböger.

Tyge Christensens Ars Navigationis. Kjöbh. 1642.

G. Rasch den möenske Styrmandsbog. ibid. 1702.

Continuation til *Peder Horrebovs* danske Skatkammer. ibid. 1746.

D. W. Minkes Söemænds Haandbog. ibid. 1756.

Methode d'observer sur mer la hauteur des astres, par *Bouguer*. Paris 1729.

Ej. Methode d'observer la declinaison de la baussole. ibid. 1731.

I. A. B. om Længden. Bergen 1761.

Schulzianum inveniendi maris longitudinem consilium traditum a *G.*

F. Stendero. Hafniæ 1764.

C. C. Lous Tentamen experimentorum ad compassum perficiendum. ibid. 1772.

H. Mathematisk Disputatser.

Dissertat. mathemat. Professor. Havn. 1636-1691.

Dissert. mathemat. Danorum apud Exteros. 1670-1734.

Dissert. mathemat. Studiosor. Havn. 1695-1767.

C. Longomontani Dissert. 1609-1628.

Dissert. *Petri Horrebovii*. 1713-49.

Christ. et Petri Horrebovii Dissert. 1713-49.

I. Musicalia.

F. W. Marpurgs critische Einleitung in die Geschichte der alten und neuen Musik. Berlin 1759.

Steffani Sendschreiben, enthaltend die Musik bey den Alten. Mühlhausen 1760.

Critische Briefe über die Tonkunst. Berlin 1760. 2 Voll.

M. Prætorii Tomus Ildus de Organographia. Wolfenb. 1618.

I. M. Corvini Heptachordum Danicum. Hafn. 1646.

Af Dedicationen sees, at Autor er født i Fævejle "in Nomarchia Australi Cimbræ" (som og var Erasmi Læti Fødebye). Af andre Steder i Bogen sees, at Autor var i nogle Aar Hörer i Herlufsholms Skole för han af Biskop Brochman blev beskikket til Rector i Slagelse. Omstændigheder som ere Worm ubekjendte. Prolegomena ad Lectorem indeholde Musikens og den musikalske Literaturs Historie. Tillige gjør han Rede for sit Arbejde og hvad Subsidia han har havt dertil. Franciscus Salinas, som ved Pas 1577 var Professor Musices in Academia Salmanticensi, hans Bog om Musiken skaffede Georgius Hilarius, den Tid Conrector ved latinsk Skole i Kjöbenhavn, Autor tillaaens af Jochum Gersdorps Bibliothek. Marini Mersenni Harmonia theoricæ et practica udkommen 1644 fik han tillaaens af Præsten i Friderichsborg Johannes Husviga, som havde rejst i Frankerig. "Qvi inter Danos Musicen tam impense coluit, ut de illius arte et ratione ex fundamento quidquam scripserit, mihi inventus est nemo, præter M. Johannem Stephanium Lollandum Professorem primo Hafniensem deinde regiæ scholæ Soranæ præsidem, et, post fundatam æquestrem Academiam, Canonicum Ripensem juxta ac Roeskildensem, et M. Johannem Kraftium, Rectorem scholæ Havniensis. Hi duo utramqve Musicen exacte calluerunt: Kraftius quidem Practicam et Theoreticam. Libellum enim Musicum (Wormio ignotus libellus) edidit, et Manuscriptum quoddam musico ingenio dignum nato jam denatus reliquit. M. Johannes autem Stephanus nihil quidem, quod sciam, in arte

"arte Musica publici juris fecit, sed in ea adeo monstrose laboriosus fuit, ut plurima de re musica et secum disputarit et sua manu nitidissime "exararit." Disse Stephanii musikalske Haandskrifter fik han tillaans af Sønnen Prof. Steph. Stephanus i Sorøe, ligesom Krafft, ifølge pag. 62, af Sønnen Michael Krafft Præst i Odden. "Tertius tandem, qui e "Nostratibus Musices fundamenta intellexisse videtur, est quidam *Hermannus Georgii*, qui Euclidis Rudimenta musica, Parisiis per Johannem Penam e græco in latinum versa, in gratiam studiosorum Hafnensium Anno 1576 excudenda curavit." Musikens Historie angaaende, da begynder Autor fra Anno 1, gaaer igjennem Grækenland og Italien, og standser tilsidst ved Norden. Skalderne omtales efter Worm. "Argumenta autem carminum et cantilenarum danicarum fuerunt plerumque "bellum regnorum et regum, duella gigantum, pugnae et præclara fortium virorum facinora, illustrium personarum connubia, amores, fletus, fata, formarum variæ Metamorphoses, infortunia, erratae ac errantium poenae et supplicia. Atque harum cantilenarum multa hodie extant vestigia, cujusmodi est illa de *Signe* et *Hagbur* vulgo decantatissima: "adeoque integrum librum devulgavit ex talibus undequaque curiose conquisitis, vir insignis et inter alios nostram clarus ob historiam M. Andreas Vellejus. Qvæ quidem adhuc robusta voce viri aut clara et sonora foeminæ decantatae mirifice percellunt et rapiunt animos; adeoque ad quæmque affectum, sed prodigiose, flectunt." — — "Agite, vim aquilonaris Musicæ audiamus:

Den ene begyndte en Vise at qvæde
saa faurt over alle Qvinde etc.

Af *Kjempeviserne* Pars II. cantil. 9.

"Id autem videor mihi ex Nostratibus observasse, ut canant plerumque "omnes cantilenas ad unum aut certe non dissimilem modum." Fol. C. 2. omtales vore Forfædres musikalske Instrumenter i Hedendommen, dem mener Autor var Langleg, Hakkebret, og Lire. *Langleg* defineres "oblongum instrumentum Monochordo non dissimile." Fol. E. om en Nidvise mod Waldemar Atterdag; og Fol. E. 2 b. om denne Konges Sanger Henrich Geretson, Bisp i Roeskilde Aar 1368.

Speerens vierfaches musicalisches Kleeblatt. Ulm 1697.

F. E. Niedt Musicalisches A B C. Hamburg 1708.

Ej. musical. Handleitung. *ibid.* 1710.

- b) *Matthesons* Beweisgründe, worauf der rechte Gebrauch der Musik in den Kirchen beruht. *ibid.* 1717.
- Matthesons* exemplarische Organisten-Probe. *ibid.* 1719.
- Ej. *Critica Musica*. *ibid.* 1722-25. 2 Tomer i 1 Vol.
- Ej. grosse General-Bas-Schule. *ibid.* 1731.
- Ej. kleine General-Bas-Schule. *ibid.* 1734.
- Ej. Kern melod. Wissenschaft. *ibid.* 1737.
- Sievers* gelehrter Cantor, mit Anmerk. von *Mattheson*. *ibid.* 1730.
- b) *Mattheson* de eruditione musica. *ibid.* 1732.
- c) *Teleman* Beschreib. der Augen-Orgel. *ibid.* 1739.
- I. D. Heinichens* Anweisung zum General-Basz. Dresden 1728.
- Telemans* evangel. musicalisches Liederbuch. Hamburg 1730.
- I. G. Neidharts* mathematische Abtheilungen des diaton. chromatischen temperirten canonis monochordi. Königsberg 1734.
- Maiers* Musik-Saal. Nürnberg. 1741.
- D. Kellners* Unterricht im General-Basz. Hamb. 1743.
- I. D. Berlins* musikaliske Elementer. Trondhjem 1744.
- F. W. Riedts* Versuch über die musikal. Intervallen. Berlin 1753.
- b) Gedanken über die welschen Tonkünstler. Halberstadt 1751.
- F. W. Marpurg* von der Fuga. Berlin 1753.
- Ej. Anfangsgründe der theoret. Musik. Leipz. 1757.
- Ej. Anleitung zur Singcomposition. Berlin 1758.
- Ej. Handbuch bey dem General-Basse und der Composition. Berlin 1755. mit Anhang. *ibid.* 1760.
- Ej. Anleitung zum Clavierspielen. *ibid.* 1755.
- Kurze Anweisung zu den ersten Anfangsgründen der Musik. Langensalza 1752.
- N. Melmans* die Melodie nach ihren Wesen. Danzig 1755.
- Reins* vierstimmig Choral-Bass. Altona 1755.
- Tosi* Anleit. zur Singkunst, übersetzt. Berlin 1757.

Kirnbürgers der allezeit fertige Polonoisen- oder Menuetten-Componist. Berlin 1757.

Alemberts Einleitung in die musical. Setzkunst, übersetzt von *Marpurg*. Leipz. 1757.

Dole Melodie zu Gellerts Oden und Lieder. Leipz. 1758.

P. A. Sorgens Anweisung Claviere und Orgeln zu temperiren und zu stimmen. Leipz. s. a.

Der sich selbst informirende Musicus. (sine titulo.)

*

*

*

Leonardo da Vinci Tractat von der Mahlerey. Nürnberg. 1747.

Fundats for Konstacademiet i Kjöbenhavn af 1754, med Tillæg og Forbedringer. 1758.

Mathematiske Böger

i O c t a v.

A. Cursus matheseos cum Arithmetica, Geometria et Trigonometria.

- Tych. Brahe* de disciplinis mathematicis oratio. Hafniæ 1610.
Byzovs Tale om Matematikens og Physikens Nytte for Borgeren og Bonden. Odense 1780.

* * *

- I. R. Bull* Diss. de cultu Matheseos apud Romanos. Hafn. 1771.
C. Cramers Anvisning om danske matematiske Skrifter. ibid. 1748.

* * *

- G. Hilarii* Progymnasmata mathematica. Hafn. 1656.
Ozanam Cours de Mathematique. Paris 1693. 6 Voll.
I. C. Sturmii Mathesis juvenilis. Norib. 1711. 2 Voll.
B. Hederichs Anleitung zu den fürnehmsten mathemat. Wissenschaften. Witeb. 1728.
Ratio prælectionum Wolfianarum in Mathesin. Halæ 1735.
En kort Regnekonsts Practica. Kjöbh. 1604.
Henr. Gardneri Florilegium Arithmeticum. ibid. 1631.
Tob. Bentel Arithmetica. Lips. 1670.

Niels

A. Cursus matheseos etc. B. Mechanik og Hydraulik. 191

Niels Mikkelsons Regnebog. Kjöbh. 1681.

Das Einmahl Eins cum notis variorum. Dresd. u. Leipz. 1703.

I. Schwederi lette Regnekonst. Kjöbh. 1723.

Clausbergs demonstrative Rechenkuust. Leipz. 1732. 2 Voll.

I. N. Gensche danske mercatoriske Regnings- Handels- og Vexel-Con-
toir. Kjöbh. 1742.

Tractat om Renten Beregning. *ibid.* 1696.

H. Cordes der neu-angelegt-histor. algebraischer Gartenbau. *ibid.*
1691.

Max. Hell Elementa Arithmeticae numericae et litteralis. Viennæ 1761.

C. Kahrs's Algebra. Kjöbh. 1802.

*

*

*

Jo. a Felden Ars Geometrica. Jenæ 1690.

I. G. Leutman Geometria repetita. Danzig 1739.

I. G. Krügers Anmerkungen über Wolfs Geometrie. Halle 1747.

Rohberg Herr. de Vansenville Essay Physico-Geometrique. Paris 1778.

Versuch einer Abhandlung von den Kegelschnitten, nebst einer Vor-
rede von *A. G. Kästner*. Götting. 1759.

Paradoxes de *Meynier* contra les Mathematiciens. Paris 1652.

B. Mechanik og Hydraulik.

I. G. Leutmans Trifolium utile. Witeb. 1724.

b) *Ej.* Nachricht von den Uhren. Halle 1732.

I. E. Silberschlag Hydrotechnik. 1 Theil. Leipz. 1772.

Abhandlung vom Wasserbau an Strömen. *ibid.* 1756.

W. G. Hesse's Abhandlung zu Verbesserung der Feuersprizen. Go-
tha 1778.

C. Kriags-

C. Krigskonsten.

Militairisk Bibliothek. 1ste B. 1ste Hæfte. Christiania 1765.

C. H. G. v. M. Breve indeholdende Anmærkninger ved det forrige og nu værende Krigssystem. Kjöbh. 1771.

Den militaire Sophron. *ibid.* 1794.

Petri Rami liber de militia Julii Cæsaris. Basil. s. a.

El. Winstrupii Manipulus stratagematum. Amstelod. 1632.

I. G. Laurentii Beyträge zur Historie des deutschen Kriegswesens. 1 Theil. Gotha 1768.

Essay upon ways and means of supplying the war. London 1701.

L'Art de la guerre par le Marquis *de Quincy*, auxquels on a joint une traité d'artillerie et de mines etc. par *Vauban*. a la Haye 1745. 3 Voll.

Neues System der Vertheidigung fester Plätze, aus dem französ. Berlin u. Stralsund 1767.

b) Neues Lehrgebäude von der Kriegsbaukunst. Halle 1766.

c) *I. P. Eberhards* Vorschläge zur Verbesserung der Kriegsbaukunst. *ibid.* 1766.

Entwurf eines Militair-Feld-Reglements, von *F. W. v. Bessel*. Hannover 1778.

Fortifications-Exercitien auf der Königl. Academie. s. l. et a.

The News-readers Pocket-Book, or a military and naval Dictionary. London 1759.

Scharnhorst militaire Lommebog, oversat af *P. Clementin*. Kjöbh. 1804.

Essay sur la marine des anciens et particulièrement sur leurs vaisseaux de guerre, par *Deslandes*. Paris 1768.

D. Op-

D. Optik.

- C. G. Hertels* Anweisung zum Glasschleiffen. Halle 1716.
I. G. Leutmans Anmerkungen vom Glasschleiffen, zur Erläuterung
 der hertelschen Anweisung. *ibid.* 1738.

E. Astronomie.

- O. A. Borrebye* Diss. de necessitate Astronomiæ in œconomia perficienda. Hayniæ 1763.
Sphæra Joh. de Sacrobusco emendata. Paris 1572.
Jo. Baptistæ Porta Physiognomiæ cœlestis libri tres. Lugd. Bat. 1645.
Conr. Aslacus de natura cœli triplicis. Sigenæ Nassov. 1597.
I. Kepleri Epitome Astronomiæ Copernicanæ. Lentiis ad Danubium 1618.
Fontenelle sur la pluralité des mondes. Amsterd. 1701.
 b) Histoire des oracles. *ibid.* s. a.
Fontenelle om mere end een Verden. Kjöbh. 1748.
Derhams Astrotheologie, übersetzt und vermehrt von *I. A. Fabricius*. Hamburg 1728.
John Harris Astronomical Dialogues. London 1729.
 Histoire du Ciel. a la Haye 1740. 2 Voll.
C. G. Semlers Astrognosia nova. Halle 1742.
E. N. Randulf Undervisning af Guds Ord om Solformørkelsen den 2 August 1624. Kjöbh. 1655.
Maxim. Hell Ephemerides ann. 1757-70. Vindobonæ. 14 Voll.

- Bodes* astronom. Jahrbuch oder Ephemeriden für 1776-96. Berlin.
21 Voll.
- Observationès astronomicæ factæ Dantisci ab anno 1774 ad annum
1784, per *D. de Wolf*. Berolini 1785.
- G. C. Schelhameri* de motu Mercurii epistola. Kilonii 1699.
- I. E. Bode* Anleitung zur Kenntniz des Standes und der Bewegung der
Planeten und des Mondes. Hamburg 1770.
- Th. Bartholin* de Cometa. Hafniæ 1665.
- I. Bernoulli* Dissert. de gravitate ætheris. Amstelod. 1683.
b) Ej. Conamen novi systematis Cometarum. ibid. 1682.
c) Systema mundi Copernicanum autore *P. Megerlino*. ibid. eod.
- Eines paris. Astronqmi Sendschreiben von den Cometen. Berlin
1743.
- D. C. Fester* Bemærkninger over Cometer. Kjöbh. 1759.
b) Ej. Anvisning til Solskiver. ibid. 1765.
- I. F. E.* Anweisung den Lauf eines Cometen und anderer Gestirne ohne
astronom. Instrumente zu beobachten. Erlangen 1770.
- C. G. Semlers* Beschreibung und Ausrechnung des Cometen anno 1769.
Halle 1770.
- P. I. Flemlöse* Astrologie, om Luftens Forandringer etc. Kjöbh.
1644.

Den første Udgave er trykt paa Uraniborg 1591. I Fortalen heder det: "Astrologien om de himmelske Influencer og Betydningen som i "Luften er forhænde — havde højlovlig Ihukommelse K. Frid. II. stor "Lyst og Attraa til sligt at vide og forfare, saa at Hans Maj. havde selv "mange Stykker, naar han vandrede eller var paa Jagt under aaben Him- "mel, merkæt og forfaret — Hans Maj. befol min Junker Tyge Brahe til "Knudstrup, hos hvilken jeg var paa Hveen noget længer end udi 10 "Aar, og inserverede hannem udi astronomiske og pyronomiske Konster, "hannem (siger jeg) befol kongl. Maj. at han skulde sammenskrive en Bog "angaaende slig Astrologie." Da T. Brahe ikke selv formedelst sine
højere

höjere Studia og Idrætter, havde Stunder dertil, saa lod han Flemöse gjøre det. T. Brahe haver tilstædt, at samme liden Bog maatte udi hans "Trykkerie paa Uraniborg blive prentet, hvilket han der til sine opera "astronomica haver anrettet; og efterdi han lader nu paa sin Papirmölle, "hvilken han der ogsaa paa Hveen til samme Behof haver bekostet og anstiftet, berede Papir udi Forraad til samme Opera, vilde han ikke, at "hans Bogtrykker disimellem skulle feriere og gange örkelös, men lod "hannem medlertid tage dette lille Arbeid for Hænder." Han slutter sig til Vejrligets Forandringer, ikke allene af Luften, Solens og Maanens Skin etc. men ogsaa af Dyrenes og Fuglenes Adfærd, f. Ex. "Naar Kyllinge og desligeste Haner og Höner og derimod andre Fugle idelig gen plukke, pille og kratte dennem med deres Næb og Klöer, og derforuden ligge og skrabe, og slaee med Vingerne udi den lösskrabede "Jord og Sand, dem dermed betyngendes, da fornemme de Regnen at "være nær. Naar Bierne flyve ikke saa langt ud efter deres Dræt, som "de waane ere, da forvente de strax Regn og Storm. Om Katten idelig "og længe slikker sine Forfödder og stryger sig paa Halsen imod Boffuerne ligesom han vilde toe og kjemme sig, da ventor han Regn."

I. N. Wilse Meteorographia. Kjöbh. 1778.

*

*

*

Vollenkommene Geomantia et nekromantia. s. l. et a.

b) *Abrahali Ben-Omar* Astrologia terrestris. Freystadt 1703.

H. Ranzovii Catalogus Imperatorum Regum ac Principum qui artem astrologicam amarunt et ornarunt. Lips. 1581.

Blant de mange Stjernetydere, som fra Adam af opregnes i denne Bog, er ogsaa *Dilev Reventlov*, som spaaede Frid. I. Kronen paa en Tid da Christ. II. endnu regjerede; forudsagde Andreas Barby hans Döds-Aar og Mæned; og spaaede ogsaa forud det Udfald, Krigen vilde faae, som Carl V. förte imod Protestanterne. Pag. 35 staaer "Matthæus "Delius, Danus, constituens in Oeneponte anno Domini 1551 Philippo "Hispaniarum regi figuram nativitatis, prædixit — potentiam ejus diminui."

*

*

*

196 Mathematiske Böger i Octav. E. Astronomie.

- I. Brunsmands* stedsevarende Calender. Kjöbh. 1688.
D. S. Brumundt om Tidens Udregning. ibid. 1742.
Bobynet Phorographia. a la Fleche 1644.
Joh. Seldenus de anno civili veterum Judæorum et *Jac. Usserius* de
Macedonum et Asianorum anno solari. Lugd. Bat. 1683.
G. Wegeneri vetus Calendarium Romanum. Coloniæ Brandenburg.
1671.
M. Celsii Computus ecclesiasticus. Upsal. 1673.
Jo. Bilbergii Computatio cyclica ad fornā anni et calendarii Juliani.
Stockholm 1692.
C. Qvenselii Computus cyclicus tam Julianus quam Gregorianus eccle-
siasticus. Londini Goth.
Jo. Arnesens Dactylismus ecclesiasticus. Kaupmannhöfn 1739.

* * *

- B. Varenii* Geographia generalis illustrata ab *Is. Newton.* Jenæ 1693.
b) Welt- oder Erd- und Wasser-Kugel, vorgestellt von *I. Titio.*
Leipz. 1696.
C. Hugenii Cosmotheoros. Leoburgi 1704.
Jordens Figur. Stockholm 1738.
Maupertuis Figure de la terre. Paris 1739.

F. Navigation.

- Bagge Wandals* vaagende Öje 3: en liden ny dansk Gradbog. Kjöbh.
1649.
Joh. Conr. Holzhey Methode die Mittagslinie leicht aufzureissen.
Ulm 1730.
b) Ej. Sonnen- und Mond-Uhr. ibid. 1733.

H. I. Schrams den opløste Styrmands-Kunst. Bergen 1761.

T. Rivii Historia navalis media. Londini 1640.

G. Musicalia.

L. Mislers musical. Bibliothek. Leipz. 1739-52. 3 Voll. og 4ter B.
1stes Heft. *ibid.* 1754.

I. W. Hertels Sammlung musical. Schriften. 1-2tes Stück. Leipz.
1752-58.

I. A. Scheibe vom Ursprung und Alter der Musik. Altona u. Flensb.
1754.

Ej. kritischer Musicus. Leipz. 1745. 2 Voll.

Ej. Abhandl. von den musikal. Intervallen. Hamb. 1739.

I. C. C. Oelrichs histor. Nachricht von den academ. Würden in der
Musik. Berlin 1752.

C. Ruetz wiederlegte Vorurtheile von der Beschaffenheit der heutigen
Kirchenmusik. Lübek 1752.

I. M. Schmidts erbauliche Anwendung musical. Wahrheiten. Bay-
reuth 1754.

Musicae practicae rudimenta. Hafn. 1607.

Anleitung zum General-Basz. Leipz. 1752.

Musica parabolica. s. l. 1754.

Roujoux der künstliche und harmonische Glocken-Giesser. Augs-
burg 1766.

H. Dannende Konster.

Joh. Dauws wohlunterrichtete Schildrer und Mahler. Kopenh. 1755.

Fortegnelse over Vox- og Gibs-Stykker Kobberplader og Kobberstykker,
samlede af *P. I. Hersleb.* *ibid.* 1766.

Beschrei-

198 Mathematische Böger i Octav. H. Dannende Konster.

Beschreibung der Bildergallerie in Sanssouci. Potsdam 1764.

The Beauties of Stow, or a Description of the most noble House Gardens et magnificent buildings therein of the Earl Temple Baron Cobham. London. cum figg.

*

*

*

Ludus Iatrunculorum, Stein- oder Schackspiel. Frankf. 1650.

Thom. Gatakeri Anthithesis partim Amesii partim Voetii de sorte thesibus opposita. Lugd. Bat. 1659.

b) *Voetii* Disceptatio de Iusu aleæ. Ultrajecti 1660.

NATURHISTORIE OG PHYSIK.

Naturhistoriske Böger

i F o l i o.

Naturgeschichte aus den besten Schriftstellern. Heilbron 1774.
2 Voll.

R. Plot Natural History of Oxford Shire. Oxoniæ 1676.

Historia naturalis Brasiliæ. Lugd. Bat. 1648.

Hernandes Historia plantarum, animal. et mineralium Mexicanorum.
Romæ 1649.

C. Clusii Exotica, it. P. Bellonii Observationes. 1605.

Museum Wormianum. Lugd. Bat. 1655.

Ofte nævner Worm hvem han har faaet et og andet af, hvoriblant følgende: Johannes de Laet, D. Stougaard, Ivar Prip "præfectus regius metallicus" i Tronhjem, Birgitte Thot, Henricus Junior Custerus, Thom. Bartholin, Otto Sperling, Medicus regius D. Jacobus Jani, Jens Bjelke, Arngrimus Jonæ, Niels Michelsen Aalborg, Doct. Christian Fabricius, Jörgen Seefeldt, Henric Fuiren, Christopher Urne til Aasmark Statholder i Norge, Christ. Friis til Kragerup, Eiler Ulfeldt, Admiral Christopher Lindenov, Doctor Wichman, D. Lars Bording, Ove Gjedde, D. Christian Foss, Ebbe Ulfeldt, Petrus Charisius; ja selv Frid. III. som sees pag. 340, 341, 342, 380. Pag. 45 heder det: "Marmora multi imitari conantur. — — — Rex noster C. IV. etiam Italum quendam *Piero* nomine habuit in hac arte principem, qui statuas varias ex certa massa fingebat, quæ durum marmor æmulabantur." Pag. 119 har et Capitel den Overskrift: *De argentifodinis Norvagiæ*, og der nævnes en Doctor *Norman* som Autor til den tydske Pjece om Bergyerkerne i Norge. Pag. 318 om Bjørnene i Norge. Pag. 322 et seqv. om Leemusene.

Musæum reg. Christiani Vti per *Ol. Jacobæum*. Hafniæ 1696.

- Museum Regium per *I. Laurentsen*. Havniæ.
 Museum regiæ societatis per *N. Grew*. Londini 1681.
 Museum Tessinianum. Holmiæ 1753.
G. E. Rumphii Amboinische Raritetkammer. Amsterd. 1705.
I. Burmanni Register op het Amboins Kruid-Boek. 1740-55.
 * * *
- D. L. G. Karstens* mineralogische Tabellen. Berlin 1800.
I. Hill History of Fossils. London 1768.
E. Swedenborgii Opera Philosophica et Mineralia. Dresdæ et Lipsiæ 1734. 3 Voll.
 * * *
- Ortus Sanitatis. s. l. et a.
L. Fuchs Boek van den Cruyden. Basel.
M. de Lobel Plantarum seu Stirpium Historia. Antverp. 1576.
C. Clusii Historia plantarum rariorum. ibid. 1601.
I. T. Tabernæmontani Kreuterbuch. Frankf. am M. 1625. 2 Voll.
 Historia plantarum universalis autoribus *I. Bauhino* et *I. H. Cherlero*.
 Ebroduni 1650. Tomus II. et III.
C. Bauhini Theatrum botanicum. Basil. 1658.
I. Beynii plantarum exoticarum centuria 1ma. Gedani 1678.
I. Jonstoni historia naturalis de plantis et arboribus. 1769.
I. Hill History of Plants. London 1751.
I. H. Kniphovii Herbarium vivum. Halæ Magdeb. 1757. 3 Voll.
M. Vahl Symbolæ Botanicæ. Havniæ 1790. Partes tres.
C. Allionii Flora Pedemontana. Augustæ Taurinor. 1785. 3 Voll.
G. C. Oederi, Mülleri, et Vahlîi Flora Danica. Havniæ 1761-180.
 med illuminerte Kobbere. Voll.
I. E. Gunneri Flora Norvegica. Nidrosiæ 1766. 2 Voll.
I. I. Dillenii Hortus Elthamensis. Londini 1732.
C. Linnæi, fil. Decas 1ma plantarum rariorum horti Upsaliensis.
 Holmiæ 1762. G. A.

G. A. Agricola Versuch der universal Vermehrung aller Bäume, Stauden etc. Regensburg 1716. 2 Theile.

I. C. D. Schrebers Beschreibung der Gräser. Leipz. 1769.

*

*

*

I. Hill History of Animals. London 1752.

P. Ascanii Icones rerum naturalium. Hafniæ 1767. 4 Hæfter.

M. T. Brünnich Dyrenes Historie og Dyresamlingen i Universitetets Naturtheater. ibid. 1782.

Insectorum Theatrum, opera Th. Mufeti perfectum. Londini 1634.
(sub calcem def.)

I. Swammerdams Bibel der Natur. Leipz. 1752.

G. Rondeletii Historia aquatiliū. Lugduni 1555.

L. T. Gronovii Museum ichtyologicum. Lugduni Bat. 1754.

Naturhistoriske og physiske Böger i Q v a r t.

I. Naturhistorie.

a) Naturhistorie i Almindelighed.

Car. Linnæi Dissert. de usu historiae naturalis in vita communi. Upsal. 1766.

Ej. Dissert. de necessitate promovendæ historiae naturalis. *ibid.* eod.

Ej. Dissert. de instructione Musei rerum naturalium. *ibid.* 1753.

G. Seger Synopsis rariorum quæ in Museo Ol. Wormii asservantur. Havniæ 1653.

Rariora Musæi Henr. Fuiren. *ibid.* 1663.

Lib. rarus. See *Brünnichs Naturvidenskabernes Fremgang* pag. 15.

Gottorfische Kunstammer. Schlewig 1666.

Entwurf der königl. Naturalienkammer zu Dresden. Dresden und Leipzig 1755.

C. P. Thunberg Museum Naturalium Academiae Upsaliensis.

Bonnet Oeuvres d'histoire naturelle et de philosophie. Neuchatel 1779. 10 Voll.

Der Hrn. *Perrault*, *Charras*, und *Dodarts* Abhandlungen zur Naturgeschichte, welche ehemals der königl. franz. Academie der Wissenschaften vorgetragen worden, aus dem französ. Leipz. 1757. 3 Voll.

Versuche und Abhandlungen der naturforschenden Gesellschaft in Danzig. Danzig 1747. 4 Voll. It. Neue Samml. von Versuchen etc. *ibid.* 1778. 1ster Band. *I. I.*

I. Naturhistorie. a) Naturh. i Almindelighed. b) Geologie. 205

I. I. Scheuchzeri Itinera per Helvetiæ Alpinas regiones. Lugd. Bat. 1723.

E. Kämpferi Amœnitates Exoticæ. Fasciculus Vtus. Lemgo 1712.

H. C. D. Wilke Dissert. de politia naturæ. Upsal. 1760.

b) Geologie.

G. G. Leibnitii Protogæa, edid. *C. L. Scheidius*. Göttingæ 1749.

M. D. S. Butner Rudera diluvii testes. Lipsiæ 1710.

I. Herbinus de admirandis mundi cataractis. Amstelod. 1678.

C. Bartholin de fontium flaviorumque origine. Hafniæ 1689.

S. de Vries Wonderen in Zeen, Revieren etc. Amstelod. 1697.

Lidbek Disquisitio an diminutio aqvæ maris balthici ex situ Lundæ
• probari possit. Londini Goth. 1757.

c) Stenriget.

I. I. Scheuchzeri Sciagraphia lithologica curiosa, aucta et illustrata a
I. F. Klein. Gedani 1740.

D'Argenville Lithologie et Conchyliologie. Paris 1742.

Mineralogische Geographie der Chursächs. Lande, von *I. F. W. Charpentier*. Leipzig 1778.

Buchneri Dissert. de memorabilibus Voigtlandiæ.

I. G. Liebknecht Hassiæ subterraneæ specimen. Francof. 1759.

Id. lib. 1730.

I. A. Gesneri Historia Cadmiæ fossilis metallicæ sive Cobolti. Berolini 1744.

C. G. Reichel de vegetabilibus petrefactis. Witeb. 1750.

C. Schultz kurze Betrachtung der versteinerten Hölzer. Dresden u. Leipzig 1754.

Kil. Stobæi Opuscula. Dantisci 1752.

Forteg-

206 Naturhistoriske og physiske Böger i Qvart. c) Stenriget.

Førtegnelse over Elovius Mangors Lösöre, samt Mineralier og Co-
qviller. Kjöbh. 1774.

d) Planteriget.

J. F. Seguiarii Bibliotheca Botanica. Hagæ Com. 1740.

C. Bonnet Untersuchungen über den Nutzen der Blätter bey den Pflan-
zen, aus dem Französ. Nürnberg. 1762.

Speciminis de transmutatione specierum in regno vegetabili pars po-
sterior, Dissert. præs. *I. Brovallio*. Aboæ 1745.

L. Hannemanni Phœnix botanicus.

H. Tragus de stirpium nomenclaturis, differentiis, et facultatibus,
latine reddidit *D. Küberus*.

De Plantis epitome *P. A. Matthioli*, aucta et locuplet. a *I. Camerario*.
Francof. 1586.

C. Bauhini Пwæž theatri botanici. Basil. 1671.

Simonis Paulli danske Urtebog. Kjöbh. 1648.

Efter Dedicationen til Kong Frid. III. følger Christ. IVdes Befaling af
25 Juli 1645 til Livmedicus Jacob Fabricius, Thomas Finke, Ole Worm
og Simon Paulli, Professorer udi Universitetet i Kjöbenhavn, saa og D.
Espen Nielsen, D. Otte Sperling og D. Christ. Fabricius — "at de skulle
"være tiltænkte, at forfærdige et Herbarium paa danske, den gemene
"Mand til Beste, hvorudi Urternes Navne som her udi Landet ordinarie
"findes, paa dansk og latin, Stederne hvor de gjerne voxe, saa og hvor-
"ledes de udi adskillige Tilfælde og Sygdomme best kan bruges, klarli-
"gen skal specificeres." Derpaa Christ. IV. Privilegium af 21 Jan. 1647
givet Bogførerne Moltke og Holst, at Ingen i de næste 12 Aar maatte
trykke eller indføre denne Urtebog uden deres Consens. I Fortalen
hvori Simon Paulli gjør Rede for sin Fremgangsmaade, beretter han, at
Arbejdet blev ham desaarsag overdraget fordi han profiterede Botanica
her ved Academiet. Den Omstændighed at det skulde være paa dansk,
var en Anstødssten for ham, men han hjalp sig saaledes: han skrev det
paa Latin og med Collegii Medici Samtykke og Velbehag oversattes det
af Nicolaus Knopfius Hieronymi filius Alstedensis. — — — "Efterdi at
"En ikke lettelligen af de bare Descriptioner kan komme udi vis Kundskab
"om

"om Urterne, haver jeg ladet mig være højt anliggende, at jeg de beste
 "Icones og Figurer her kunde lade indføre; hvorfor jeg Dno Balthasari
 "Moreto, Bogtrykker og Bogfører til Antwerpen, min fornemme gode
 "Ven, saadan min Mening skriftlig haver ladet forstaa (thi han, om el-
 "lers nogen i Europa, haver de fortreffeligste, artigste og netteste Figu-
 "rer udi Træ udskaarne, som Nogen kan ønske, med hvilke baade Lobe-
 "lius, saavel som Clusius og Dodonæus, ikke uden største Berømmelse,
 "ere exornerede og beprydede). Og haver han strax derefter — os her-
 "udi sin Tjeneste tilsagt, og som en ærlig Mand holdet Ord og Afsked,
 "i det han for et Aar siden til Antwerpen paa Jochim Moltkens og Jörgen
 "Holsts Bekostning bemeldte Figurer for en billig Pris saa meget rene og
 "overmaade nette trykt haver, at det ikke artigere skee kunde."

- I. de Buchwald* Specimen medico-pharmaco-botanicum. *ibid.* 1720.
I. B. Tournefort Institutiones rei herbariæ. Paris 1719. 3 Voll.
I. W. Wedelii Tentamen botanicum. Jenæ 1747.
I. C. Schæffers erleichterte Arzneykrauterwissenschaft. Regensburg
 1759.
G. F. Gmelin Otia botanica. Tubingæ 1760.
P. Kyllingii Catalogus plantarum indigenarum in Dania. Hafniæ 1688.
G. T. Holm Prodrromus Floræ Danicæ. Upsal. 1757.
H. Tønning Dissert. sistens rariora Norvegiæ. *ibid.* 1768.
C. Linnæi Pandora et Flora Rybiensis. *ibid.* 1771.
Ej. Demonstrationes plantarum in Horto Upsaliensi. *ibid.* 1753.
C. Allionii rariorum Pedemontii stirpium specimen. Augustæ Taur-
 rin. 1755.
K. G. Gmelin Flora Sibirica. Petropoli 1747.
P. Alpinus de Plantis Ægypti. Venetiis 1592.
 Naamlyst der Planten op het Eiland Java, door *M. I. T. M. Rader-
 macher.* Batavia 1780.
Linnæi Dissert. sistens Herbarium Amboinense. Upsal. 1754.
C. F. Rottbol Descriptionis rariorum plantarum e terra Surinamensi
 fragmentum. Hafniæ 1776.

208 Naturhistoriske og physiske Böger i Qvart. d) Planteriget.

L. Feuille Beschreibung der zur Arzeney dienlicher Pflanzen in den Reichen des mittägigen America, aus dem Französ. Nürnberg 1756.

Traité des arbres et arbustes, par *Du Hamel du Monceau*. Paris 1755. 2 Voll.

O. F. Müller om Svampe. Kjöbh. 1765.

I. I. Dillenius History of Mosses and Corals. London 1763.

C. Linnæi Dissert. de usu muscorum. Upsal. 1766.

Ej. nova Plantarum genera. Holmiæ 1747.

Idem de novis plantarum generibus. Upsal. 1751.

A. Muntingii vera herba brittannica. Amsterd. 1680.

H. Gahn Fundamenta Agrostophiæ, Dissert. præs. *Car. Linnæo*. Upsal. 1767.

Car. Linnæi Plantæ hybridæ. ibid. 1751.

Ej. fungus melitensis. ibid. 1755.

Ej. Planta cimicifuga. ibid. 1774.

Ej. Buxbaumia. ibid. 1757.

Thunbergii Dissert. de Protea. ibid. 1781.

Ej. Dissert. de Aloe. ibid. 1785.

Ej. Dissert. de Erica. ibid. eod.

Ej. Dissert. de genere ficus. ibid. 1786.

Ej. Dissert. de arbore toxicaria. ibid. 1788.

Ej. Restio. ibid. 1788.

Ej. Dissert. de Moræa. ibid. eod.

Ej. Dissert. botan. de Diosma. ibid. 1797.

e) Dyreriget.

W. Franzii Historia animalium, cum continuatione *I. Cypriani*. Francof. et Lips. 1712. 2 Voll.

M. Mal-

M. Malpigi Dissertatio de formatione pulli in ovo. Londini 1673.

b) Ej. Dissert. de bombyce. ibid. 1669.

G. Bidloo de oculis et visu variorum animalium observationes. Lugd. Bat. 1715.

Versuch zu einer Vertheidigung der Saamenthiergen, von *M. F. Ledermüller*. Nürnberg 1758.

Ej. mikroskopische Gemüths- und Augen-Ergötzungen. ibid. 1760.

Schauplatz irdischer Geschöpfe, hievor durch *P. Nyland* und *I. v. Hextor* in niederländische Sprache verfasst. Osnabrück 1678.

Descriptiones animalium, quæ in itinere orientali observavit *P. Forsskål*, edidit *C. Niebuhr*. Hafniæ 1775.

*

*

*

I. T. Klein Quadrupedum dispositio brevisque historia naturalis. Lipsiæ 1751.

Ol. Wormii Historia muris Norvagici. Hafniæ 1653.

I Fortalen beretter Autor, at hans Svigersøn Jens Schjelderup, Bisp i Bergen, havde sendt ham nogle udstoppede Exemplarer af dette hidtil kun lidet bekjendte Dyr. De Skribentere som havde nævnt noget derom i deres Skrifter, vare: 1) Olaus Magnus i *Hist. gentium septentr.* han var esterskreven af Gesner, Jonstonius, Scaliger, og Jacob Ziegler in *Descriptione Norvagiæ*. 2) "Petrus Undalinus in fragmentis historiæ animalium Norvagiæ Mss. quæ penes me sunt." Pag. 19 forestilles Musen i Kobber, tilligemed dens Sceleton, saaledes som Thomas Bartholin havde disseceret den, og sammensat Benene til at opbevares i det Wormske Museum, i hvis Beskrivelse det Væsentlige af denne Tractat ogsaa er indlemmet.

*

*

*

I. T. Klein Historiæ avium prodromus. Lubecæ 1750.

Ej. Stemmata avium, lat. et german. Lipsiæ 1759.

Ej. verbesserte Historie der Vögel, herausgegeben von *G. Reyger*. Danzig 1760.

I. T. Klein Ova avium, lat. et german. Leipzig, Königsb. u. Mitau
1766.

Histoire naturelle des oiseaux, ornée de 306 estampes gravées par *Albin*,
et augmentée de notes par *Derham*, trad. de l'anglois.
à la Haye 1750. 3 Voll.

A. P. Bäckman Dissert. de fundamentis ornithologicis. Upsal. 1765.
Linné de esca avium domesticarum. ibid. 1774.

* * *

I. T. Klein Historia piscium naturalis. Gedani 1740.

A. Gouan Historia piscium, lat. et german. Argentor. 1770.

Ichthyologia et nomenclatura animalium marinorum in ducatibus Sles-
vici et Holsatiæ, autore *S. a Schonevelde*. Hamburg 1624.

M. E. Blochs oeconom. Naturgeschichte der Fische Deutschlands.
I-III Theil. Berlin 1782.

Thunberg Dissert. de muræna et ophictito. Upsal. 1789.

* * *

Linnæi Fundamenta entomologiæ. Upsal. 1767.

Ej. Noxa Insectorum. ibid. 1752.

Ej. Dissert. de mundo invisibili. ibid. 1767.

Ej. Dissert. de tænia. ibid. 1748.

C. de Geer Memoires pour servir à l'histoire des insectes. 1 Vol.
Stockholm 1752.

I. C. Schæffer Elementa entomologica. Ratisbonæ 1766.

Thunberg Dissert. entomologica novas insectorum species sistens.
Upsal. 1789.

Ej. pericalum entomologicum, sistens characteres generum insectorum.
ibid. eod.

Ej. Dissert. sistens Insecta Svecica. ibid. 1784.

G. Bons-

- G. Bonsdorf* Historia naturalis curculionum Sveciæ. Upsal. 1785.
I. C. Schäfer der Aferholzbock und die Frühlingsfliege. Regensburg
 1755.
 Ej. fischförmige Riefenfusz. *ibid.* 1754.
 Ej. krebsartige Riefenfusz. *ibid.* 1756.
 Ej. der Giftschwam. *ibid.* 1760.
 Ej. die grünen Armpolypen. *ibid.* 1755.
 Ej. die Armpolypen in den süßen Wassern um Regensburg. *ibid.*
 1754.
 Ej. Blumenpolypen der süßen Wasser. *ibid.* 1755.
 Ej. neuentdeckte Theile an Raupen und Zweyfaltern. *ibid.* 1754.
O. F. Müller om Pilelarven. Kjöbh. 1772.
G. Detharding Disqvistio physica vermium in Norvegia. *ibid.* 1742.
H. Lönborg Beretning om en grasselig Orm seet i Tönning Sogn i
 Skanderborg Amt 1720. *ibid.* 1722.

*

*

*

- V. Donati* Auszug seiner Naturgeschichte des adriatischen Meers, aus
 dem Italien. Halle 1753.
 Essai sur histoire naturelle des corallines, par *I. Ellis*. a la Haye
 1756.
C. A. de Bergen Classes Conchyliorum. Norib. 1760.
F. H. W. Martini Conchyliencabinet, fortgesetzt durch *Chemnitz*.
ibid. 1769 u. folg. 11 Voll.
I. B. Bohadsch de qvibusdam animalibus marinis. Dresdæ 1761.
I. Baxteri Opuscula subcesiva, observationes miscellaneas de animal-
 culis et plantis qvibusdam marinis continentia. Harlemi 1762.
 2 Voll.
I. T. Klein Descriptiones tubulorum marinorum. Gedani et Lips. 1773.

2. Physik og Chemie.

- The philosophical Works by *Rob. Boyle*. London 1738. 3 Voll.
- C. G. Bangii* Compendium naturalis scientiæ. Witeb. 1599.
- Hen. Regii* Fundamenta Physicæ. Amstelod. 1646.
- Jo. Raji* Clavis philosophiæ naturalis. ibid. 1677.
- C. Bartholini* Specimen compendii Physicæ. Hafn. 1687.
- Ej.* Specimen philosophiæ naturalis. ibid. 1692.
- I. C. Sturmii* Physica eclecticæ. Norib. 1697. 2 Voll.
- Principes de Physique par *Hartsoeker*. Paris 1696.
- Ej.* Conjectures physiques. Amsterd. 1706. Avec la Suite des Conjectures. ibid. 1708. 2 Voll.
- P. van Muschenbroek* Physica experimentalis et geometrica. Lugd. Bat. 1729.
- M. Triewalds* Föreläsningar öfwer Naturkunnigheten. Stokholm 1735. 2 Voll.
- I. M. Verdries* Physica. Giessæ 1735.
- P. Horrebovii* Elementa philosophiæ naturalis. Hafniæ 1748.
- Memoires de physique pure, sans mathematique, de toutes les academies de sciences. Tome 1. Lausanne 1754.
- J. D. Denso* physikalische Briefe. Stettin 1751.
- L. Hjortsbergi* Dissert. de causa attractionis corporum. Upsal. 1757.
- L. Euleri* Nova Theoria magnetis. Berolini 1751.
- S. Klingensjerna* Dissert. de magnetismo artificiali. Holmiæ 1752.
- M. Strömer* Dissert. de theoria declinationis magneticæ. Upsal. 1755.
- L. Euleri* Conjectura circa propagationem soni ac luminis. ibid. 1750.
- L. P. Thümgii* Dissert. de propagatione luminis per systema planetarium. Halæ 1721.
- I. F. Weidleri* Commentatio de aurora boreali. Witeb. 1730.
- Observationes de lumine boreali collegit *A. Celsius*. Norib. 1733.

Nova et antiqva luminis borealis spectacula; recensuit I. N. Frobesius.
Helmst. 1739.

J. G. Lehmanns Abhandlung von Phosphoris. Danz. u. Leipz. 1750.

F. A. Hausenii novi profectus in historia electricitatis. Lips. 1743.

Die Electricitet nach ihrer Entdeckung und Fortgang mit poetischer
Feder entworfen von *G. M. Bose*. Wittenb. 1744.

Neu-entdeckte Phänomena der electr. Kraft, von *I. G. Doppelmayr*.
Nürnb. 1744.

I. H. Waitz von der Electricitet und deren Ursachen. Berlin 1745.

Forsøg til en forbedret Udlade-Electrometer; Undersøgelse af Vandets
Bestanddele; Beskrivelse af en ny Luftprøver, eller Eudiometer
etc. af *A. W. Hauch*.

G. Liebknecht Pharus sive Dissert. de prodigiis ignis cœlestibus.
Giessæ 1721.

Maffei della formazione de' fulmini. Verona 1747.

I. Sorterup Guds Tordenslag d. 14 Juli 1695. Kjöbh. 1695.

M. P. Escholt Geologia Norvegica 3: en kort Undervisning om det
Jordskjelv i Norge 1657. Christiania 1657.

Pag. 19 nævnes "det fortreffelige og berømmelige Sölvberg udi Sand-
suerd; de rige Kobberberge udi Österdalen og Guldbrandsdalen, saa-
velsom det skjønne Jernverk paa Hedemarken, som ere komne udi
"stor profitlig Brug og Handtering." S. 22 omtales Spögelserne i Malme-
gruberne. Nogle af disse Gespenster gaae, siger Autor, og skjötte dem
selv. Andre derimod forfølge og dræbe Berggesellerne.

Beschreibung des Erdbebens in Portugal. Danzig 1756.

Meteorologia, richtige Regeln von der Witterung. Hamburg 1744.

Felbigers Anleitung jede Art von Witterung genau zu beobachten.
Sagan 1773.

C. C. Plüer Historia barometri. Kjöbh. 1754.

Sammlung einiger kleinen Schriften von den Thermometern und Baro-
metern, aus dem französ. Augsburg 1757.

G. A. Hambergeri tractatus de frigore. Jenæ.

Anmärkn. öfwer Motala-Ströms Stadnande så och om Frostens och Isens
Natur. Stockholm 1708.

Lev. Lemnii occulta naturæ miracula, aus dem latein. übersezt und
vermehrt von *I. Horstius.*

Er. Bartholini de naturæ mirabilibus qvæstiones. Hafn. 1674.

*G. F. de Frankenau Palingenesia sive resuscitatio artificialis planta-
rum hominum et animalium e suis cineribus.* Halæ 1717.

Casp. Schotti Thaumaturgus physicus. Bambergæ 1677.

Remarques sur la loi de l'epargner, par *Martens,* belgice et gallice.
Amsterdam 1732.

*D. G. Morhofius de scypho vitreo per certum humanæ vocis sonum
fracto.* Kiloni 1682.

*

*

*

O. Borrichius de ortu et progressu Chemiæ. Hafniæ 1668.

Ej. *Conspectus Scriptorum Chemicorum.* ibid. 1696.

Urb. Hierne actorum chemicorum Holmensium Parasceve. Holmiæ
1712.

Ej. *Acta et Tentamina chemica, una cum Parasceve.* ibid. eod.

Stahl Fundamenta Chemiæ. Norib. 1723.

*D. G. Neumans Lectiones publicæ von Salpeter, Schwefel, Spiesglas,
und Eisen.* Berlin 1732.

I. H. Pott chym. Untersuchungen. Potsdam 1746.

I. Kunckelii ars vitriaria experimentalis. Norib. 1743.

*

*

*

Dissert. phys. Professorum Havniensium 1604-1695.

Dissert. physicæ Danorum apud Exteros. 1603-9.

Dissert. phys. Studiosor. Havn. 1635-1760.

Naturhistoriske og physiske Böger

i O c t a v.

1. Naturhistorie.

a) Naturhistorie i Almindelighed.

J. P. Cobres Büchersammlung zur Naturgeschichte, sive *Deliciæ Cobresianæ*. 1782. 2 Voll.

*

*

*

Caroli Linnæi *Systema Naturæ*, editio secunda. Holmiæ 1740.

Id. lib. editio XII reformatata. Tom. I-III. Holmiæ 1766-68. 3 Voll.

Id. lib. cura *I. F. Gmelin*. Lips. 1788. Tom. I. pars I-VII et Tom. II. pars I.

Linnés vollständ. Natursystem nach der XII latein. Ausg. ausgefertiget von *P. L. S. Müller*. Nürnberg. 1773. mit Supplement und Register. 10 Voll.

Bomares Naturhistorie, oversat af *von Aphelen*. Kjöbh. 1767. 8 Voll. Systemat. Lehrbuch über die drey Reiche der Natur. Nürnberg 1777. 3 Voll. (Die Kupf. aparte in einem Quartbände.)

Histoire naturelle, generale et particuliere, par *Buffon*. Deux-Ponts 1785. 43 Voll.

Buffons allgem. Naturgeschichte. Berlin 1771. 5 Voll.

Briefe an das schöne Geschlecht über verschiedene Gegenstände aus dem Reiche der Natur. Jena 1770. 3 Voll.

Naturhistorie-Selskabets Skrifter. Kjöbh. 1790. 9 Voll.

E. Pon-

- E. Pontoppidans* natürliche Historie von Norwegen, aus dem Dän. übersetzt von *I. A. Scheibe*. Copenh. 1753. 2 Voll.
- C. Hammers* Norske Naturhistorie. *ibid.* 1775. 2 Voll. med Tilægget.
- C. Linnæi* Amœnitates academ. Holmiæ et Lips. 1749.
- Ej. Amœnit. academ. Lugd. Bat. et Holmiæ 1749-51. 6 Voll.
- Ej. oratio de necessitate peregrinationis intra patriam, ejusque elenchus animalium Svecicarum; acced. *I. Brävallii* examen epicriseos Siegesbeckianæ in Systema plantarum sexuelle. Lugd. Bat. 1743.
- Ej. oratio de telluris habitabilis incremento, et *A. Celsii* de mutationibus in superficie corporum cœlestium. Lugd. Bat. 1744.

*

*

*

- I. C. Kundmanni* Collectio rerum naturalium artificial. et nummor. latine et german. Wratislav. 1753.
- Musæum Reginae Ludovicæ Ulricæ, edid. *C. Linnæus*. Holmiæ 1764.
- Catalogue des curiosités du cabinet de M. de Bousset. Paris 1768.
- Beschreibung von Seltenheiten der Natur der Kunst und des Alterthums in dem Moverschen Cabinet zu Hamburg. Hamb. 1770.
- F. W. H. Martini* Verzeichniz einer Sammlung von Naturalien und Kunstsachen etc. Berlin 1774.
- I. a Born* Index rerum naturalium Musei Cæsarei Vindobonensis, Pars I. lat. et german. Vindobonæ 1778.
- A. U. Grill* Tal om Naturaliesamlingen paa Söderfors. Stockh. 1796.

*

*

*

- Spectacle de la Nature. Utrecht 1736. 8 Voll.
- Id. lib. Paris 1752. 8 Voll.

I. Naturhistorie. a) Naturhistorie i Almindelighed. 217

Hamburgisches Magazin. Hamburg 1748. 22 Voll.

Allgem. Magazin der Natur- Kunst- und Wissenschaften. Leipz. 1753.
10 Voll.

Der Naturforscher. Halle 1774. 10 Voll.

Neue Versuche nützlicher Samlungen zu der Natur- und Kunst-Ge-
schichte sonderlich von Obersachsen. Schneeberg 1750. 3 Voll.

M. C. Hanovs Seltenheiten der Natur und Oeconomie, herausgege-
ben von I. D. Titius. Leipz. 1753. 3 Voll.

b) Geologie.

Saussures Haandbog for Geologer, oversat af *Wad*. Kjöbh. 1798.

T. Burnet Theoria telluris. Francof. 1691.

b) I. Antonii duplex viventium terra. ibid. eod.

I. Birkerodii Tractatus de terra et aqua. Francof. 1694.

I. Woodwardi naturalis historia telluris. Londini 1714.

Id. lib. gallice, traduit par *Noguez*. Amsterdam 1735.

Telliamed or Discourses etc. on the diminution of the Sea, the for-
mation of the earth, the origin of men and animals. London
1750.

I. A. de Luc Lettres physiques et morales sur l'histoire de la terre etc.
Haye et Paris. 6 Voll.

I. G. Liebknecht Discursus de diluvio maximo, occasione inventi nu-
per in Comitatu Laubacensi et in mineram ferri mutati ligni.
Giessæ et Francof. 1714.

I. Koch Gedanken vom Pulsschlage der Erdkugel. Lemgo 1750.

I. Burseri tractatus de fontium origine. Hafniæ 1639.

b) Th. Bartholinus de Cometa. ibid. 1655.

I. G. Wallerii Hydrologie. Stockholm 1748.

I. C. Lange Lære om de naturlige Vande. Kjöbh. 1756.

Betänkande om Wattenminskningen af *I. Browallius*. Stockholm
1755.

C. G. Kratzenstein Theoria cursus oceani. Hafniæ 1766.

c) Mineralogie og Lithologie.

I. Leopold Prodromus Bibliothecæ metallicæ. Wolfenbüttel 1732.

I. G. Wallerii Mineralogie, übersetzt von *I. D. Denso*. Berlin 1750.

F. A. Cartheuser Elementa Mineralogiæ. Francof. ad Viadr. 1755.

Försök til en Mineralogie. Stokholm 1758.

I. G. Lehmans Mineralogie. Berlin 1760.

I. A. Scopoli Anfangsgründe der Mineralogie, aus dem latein. Prag
1775.

M. T. Brünnichs Mineralogie. Kjöbh. 1777.

Ej. Mineralogie for Norge. Trondhjem 1777.

C. A. Gerhard Geschichte des Mineralreichs. Berlin 1781. 2 Voll.

Das Steinreich systematisch entworfen von *I. E. I. Walch*. Halle
1762.

Buffon Histoire naturelle des mineraux. Deux Ponts 1790. 9 Voll.

M. Bromel Mineralogia et Lithographia Svecana, aus dem Schwed.
übersetzt. Stockholm u. Leipz. 1740.

Saggio di Litologia Vesuviana, dal *Gioeni*. Napoli 1791.

I. I. Ferbers Beyträge zur Mineralgeschichte verschiedener Länder.
1ster Band. Mietau 1778.

Ej. Beyträge zu der Mineralgesch. von Böhmen. Berlin 1774.

Mineralogische Belustigungen. 1ster Band. Leipzig 1768.

Catalogus über eine Erz-Stuffen-Collection des Hrn. A. Beyer.

Fortegnelse over Klevenfelts Samling af Mineralier. Kjöbh. 1777.

Minera arenata von *F. R. V. I.* Regensburg 1710.

I. F. Henkels Pyritologie oder Kieshistorie. Leipzig 1754.

Collectanea curiosa de Bismutho. Dresd. u. Leipz. 1718.

I. Naturhistorie. c) Mineralogie og Lithologie. 219

- Haliographia o: Beschreibung aller Salzmineralien, durch *I. T.* 1612.
I. Kunckels Anmerkungen von den fixen und flüchtigen Salzen. Hamburg 1676.
G. E. Stahls Beweis, dasz die Salzen aus einer zarten Erde mit Wasser verbunden, bestehen. Halle 1723.
I. G. Wallerii Forsvarsskrift angaaende nogle Saltarter. Stokholm.

d) Botanik.

- C. Linnæi* Bibliotheca Botanica. Amstelod. 1736.
C. L. Welschii manuductio brevis in rem herbariam. Lipsiæ 1697.
I. de Buchwald Specimen botanicum, übersetzt von *B. I. de Buchwald*. Copenh. 1721.
G. F. de Frankenau Kräuter-Lexicon, vermehrt von *I. O. Thilo*. Leipz. 1728.
I. Raji methodus plantarum. Londini 1733.
Curioser Botanicus. Dresden u. Leipzig 1745.
C. Linnæi Critica Botanica. Lugd. Bat. 1737.
Ej. Fundamenta botanica. Amstelod. 1741.
Ej. Systema plantarum. Halæ Magd. 1747.
Ej. Species Plantarum. Holmiæ 1762. 2 Voll.
Ej. Genera Plantarum. ibid. 1764.
Ej. Mantissa Plantarum. ibid. 1771.
Ej. Supplementum Plantarum. Brunsvigæ 1781.
I. Milleri Illustratio systematis sexualis Linnæani, quam emendavit et locupletavit *D. F. G. Weiss*. Francof. ad M. 1789. 2 Voll.
I. Wernisch Genera Plantarum. Vindobonæ 1764.
Simonis Paulli Viridaria varia, regia et academica. Hafniæ 1653.
P. Kyllingii Gyldenlund seu Catalogus latino-danicus plantarum quibus Christiani V. lucus aureus adornatus est. ibid. 1684.
I. Paulli dansk oeconomisk Urtebog. ibid. 1761.

Oederi Nomenclator Botanicus. Hafniæ 1769.

E. Viborgs danske Navne paa indenlandske Planter. *ibid.* 1793.

(*E. Müller*) Inhalt einer Abhandlung von Fürtrefflichkeit der Natürlichkeit der Gewächse in Dänmarck und Norwegen. Hamburg s. a.

C. Linnæi hortus Upsaliensis. Amstelod. 1748.

I. Linder Flora Wiksbergensis. Stokholm 1728.

A. Haller enumeratio plantarum horti regii et agri Gottingensis. Gottingæ 1753.

G. Reyger Tentamen Floræ Gedanensis. Danzig 1764.

Die um Danzig wildwachsenden Pflanzen, beschreiben von *G. Reyger*. *ibid.* 1768.

A. Gouan hortus regius Monspeliensis. Lugduni 1762.

Ej. Flora Monspeliaca. *ibid.* 1765.

Histoire des plantes de Dauphiné par *Villars*. Paris et Lyon 1786.
4 Voll.

Linnæi Flora Zeylanica. Holmiæ 1747.

P. I. Bergii Descriptiones plantarum ex Capite Bonæ Spei. Holmiæ 1767.

I. G. Gleditsch methodus fungorum. Berolini 1753.

e) Zoologie.

I. Raji Synopsis methodica animalium. Londini 1693.

Systeme naturel du regne animal. Paris 1754. 3 Voll.

L. Smith om Dyrene. Kjöbh. 1791.

Id. lib. germanice. *ibid.* 1793.

M. T. Brünnichii Zoologiæ Fundamenta, lat. et dan. Hafniæ et Lips. 1771.

Linnæi Fauna Svecica. Holmiæ 1761.

O. F. Müller Zoologiæ Danicæ Prodromus. Hafniæ 1776.

- U. B. Aaskov* Tentamen Tetrapodologiæ Danicæ. Hafniæ 1762.
- I. T. Klein* Classification und kurze Geschichte der vierfüssigen Thiere aus dem Latein. übersetzt von *T. D. Behn*. Lübek 1760.
- Büffon* Naturgesch. der vierfüssigen Thiere. Berlin 1772. 5 Voll.
- Th. Bartholini* Observationes de unicornu. Patavii 1645.
- Id. lib. Amstelod. 1678.
- * * *
- I. H. Zorns* Petino-theologie. 2ter Theil. Schwabach 1743.
- I. T. Kleins* Vorbereitung zu einer vollständ. Vögelhistorie, aus dem Latein. durch *D. H. B.* Leipzig u. Lübek 1760.
- Büffons* Naturgesch. der Vögel, vermehrt durch *F. H. W. Martini*. Berlin 1776. 4 Voll.
- M. T. Brännich* Ederfuglens Beskrivelse. Kjöbh. 1763.
- * * *
- C. Clerk* Tal om Insecterne. Stockholm 1764.
- Carl de Geer* Tal om Insecternes Alstring. ibid. 1754.
- Ej. Tal* om Insecternes Nytt. ibid. 1744.
- Reaumur* Memoires pour servir a l'histoire des Insectes. Amsterdam 1737. 12 Voll.
- Lesser* Theologie des Insectes, traduit de l'allemand avec des remarques de *Lyonnet*.
- M. T. Brännichii* Entomologia, lat. et dan. Hafniæ 1764.
- I. C. Fabricii* Entomologia Systematica, cum Supplemento et Indice. Hafniæ 1792-98. 8 Voll.
- H. Baker* Employment for the Microscope. London 1753.
- W. Sengwerd* om de Apuliske Edderkoppe. Kjöbh. 1702.
- Historia physiologica ascaridum*, aut. *M. v. Phelsum*. Leovardiæ 1762.
- Von den Kornmotten od. Würmern, von *C. T. Rango*. Berlin 1665.
- Svar på Frågen, huru kunna Maskar förkommas och fördrivas, upgifven af Kongl. Vetenskaps-Academien. Stockholm 1763.

Bericht von der Plage der See-Würmer in Holland und Zeeland. Hamburg 1732.

P. Artedi Ichthyologia, edidit *C. Linnæus*. Lugd. Bat. 1738.

O. Jacobæi Observationes de ranis et lacertis. Hafniæ 1686.

I Fortalen siger Autor, at han for 10 Aar siden i Paris udgav en Tractat om Frøer; den fremkommer nu her forbedret, og forøget med lige anatomiske, medicinske og physiske Undersøgelser om Slinger. S. 33. hvor der tales om Bufones (*Tudser*), heder det: "Qvæ in patria nostra lingva vernacula *Peder Oxes Frøer* appellantur, qvod a Petro Oxenio, aulæ qvondam in Dania præfecto, primo in patriam illatæ credantur, aliis *Bomtudser*, qvod bombos campanarum coaxatione sua æmulentur, qvæ e longinqvo satis a viatoribus auditur, familiæ ranarum vulgo annumerantur, sed verius bufones aqvatici existunt, tuberculis minutis hinc inde in dorso fusco conspicuis, ventre maculis oblongis luteis, plane qvemadmodum in salamandra aqvatica, distincto."

I. S. Schröter Versuch einer systematischen Abhandlung über die Erdconchylien. Berlin 1771.

2. Physik og Chemie.

Physikalische Bibliothek. Göttingen u. Gotha 1774. 4 Voll.

I. T. Freigii Qvæstiones physicæ. Basil. 1585.

C. Bartholini Systema physicum. Hafniæ 1628.

D. Sennerti Epitome naturalis scientiæ. Amstelod. 1651.

I. Rohaut Traité de physique. Amsterdam 1672. 2 Voll.

W. Derhams Physico-Theologie, durch *I. A. Fabricius*. Hamburg 1741.

I. C. Sturmii Physicæ modernæ compendium. Altdorf 1704.

W. Sengwerdii rationis atqve experientiæ connubium continens experimenta physica etc. Roterod. 1715.

C. Bartholini Summa Philosophiæ naturalis. Hafniæ 1729.

G. E. Hambergeri Elementa Physices. Jenæ 1735.

C. Wolfs

- C. Wolfs* Versuche zu genauer Erkenntnis der Natur. Halle 1737.
3 Voll.
- M. F. Leistikov* Auszug der Versuche des Hrn. Wolfs. ibid. 1738.
- Rich. Helsham* Course of lectures in natural Philosophy. Dublin 1739.
- G. Dethardingii* Fundamenta Scientiæ naturalis. Hafniæ 1740.
- Institutions de Physiqve. Paris 1740.
- Id. lib. Amsterdam 1741.
- Leçons de physiqve experimentale, par *Nollet*. Paris 1743.
- Id. lib. ibid. 1744. 6 Voll.
- Id. lib. theotisce. Erfurt 1749. 5 Voll.
- I. A. Segners* Einleitung in die Naturlehre. Göttingen 1746.
- P. Horrebovii* Initiamenta philosophiæ naturalis. Hafniæ 1748.
- C. G. Kratzensteins* Vorlesungen über die Experimental-Physik, im Auszuge. ibid. 1758.
- Ej. Systema physicæ experimentalis. ibid. 1761.
- Forsøgende Naturlære, oversat af fransk ved *A. O. Hammer*. ibid. 1772.
- A. W. Hauchs* Naturlære. ibid. 1794. 2 Voll.
- N. Steno* de solido intra solidum. Lugd. Bat. 1679.
- S. Klingenstjerna* Dissert. de gravitate aëris. Upsal. 1732.

*

*

*

- J. H. Winckler* von der Electricitet. Leipzig 1744.
- C. C. du Fay* Versuche von der Electricitet der Körper, aus dem Französischen. Erfurth 1745.
- J. G. Krüger* an seine Zuhörer von der Electricitet. Halle 1745.
- J. G. Wagner* Erforschung der Ursachen von den electrischen Wirkungen. Liegnitz 1747.
- Bianconi* über die Electricität, an den Grafen Algarotti, aus dem Französ. Basel 1750.

Jalla-

- Jallabert* experimenta electrica usibus medicis applicata. ibid. eod.
L. Spenglers Briefe über einige Erfahrungen der electricischen Wirkungen in Krankheiten. Copenh. 1754.
B. Franklins Briefe von der Electricität, aus dem engl. Leipz. 1758.
 Recherches sur les causes particulieres des phenomenes electriques. Paris 1764.
 Lettres sur l'electricité, par *Nollet*. ibid. eod.
 Ej. Essai sur l'electricité des corps. ibid. 1765.
 Id. lib. theotisce. Erfurth 1769.
I. F. Hartman Abhandlungen von der Verwandtschaft und Aehnlichkeit der electricischen Kraft mit den erschrecklichen Luft-Erscheinungen. Hannover 1759.
I. A. H. Reimarus vom Blitze. Hamburg 1778.
 A Discourse concerning the origine and properties of Wind. Oxford 1671.
C. G. Kratzenstein von dem Aufsteigen der Dünste. Halle 1744.
S. M. Holm Efterretning om en Skypumpe d. 18 Aug. 1779. Kjöbh. 1779.
Bertrand Memoires sur les tremblemens de la terre. Haye 1757.
I. Heitman om Solens Varme, Luftens Kulde, og Nordlyset. Kjöbh. 1741.
I. C. Spidberg über die Ursachen des Nordlichts. Halle 1724.
L. Barhous Observationen von dem Nordlicht. Frankf. u. Leipz. 1751.
I. H. Coëhausen lumen novum phosphoris accensum. Amstelod. 1717.
G. Voigtii contra nivis albedinem realem dissertatio physica. Francof. 1688.
 Die Beschaffenheit der Witterung in Danzig von 1762 bis 1769, beobachtet von *G. Reyger*. 1770.
Antonio del Rizio Sendschreiben an den Hrn. von Justi über die unendliche Theilbarkeit der Dinge. Leipzig 1749.

Sammlung aller Streit-Schriften die über das vorgebliche Gesetz der Natur von der kleinsten Kraft in den Wirkungen der Körper zwischen Maupertuis und König gewechselt worden. Leipz. 1753. Der königl. Academie der Wissenschaften in Paris physische Abhandlungen, aus dem Französ. übersetzt von *W. B. A. von Steinhewer*. Breslau 1747. 12 Voll.

Physikalische Belustigungen. Berlin 1751-57. 4 Voll.

Sammlungen zur Physik und Naturgeschichte. Leipzig 1779-89. 13 Hefter.

*

*

*

L. Crell chemisches Journal. Lemgo 1780. 2 Voll.

N. Lemery Cours de Chymie. Paris 1713.

P. Shaw Philosophical principles of universal Chemistry. Lond. 1730.

H. Boerhave Institut. et Experim. Chymiaë. Paris. 1724. 2 Voll.

Ej. Anfangsgründe der Chemie. Hannover 1755.

G. Wallerii physische Chymie, übersetzt. 1 Th. Gotha 1761. 2ter Th. Leipz. 1776. 2 Voll.

Chymisk Dictionnaire, oversat af *von Aphelen*. Kjöbh. 1771. 3 Voll.

C. A. Gerhards Beyträge zur Chemie und Gesch. des Mineralreichs. Berlin 1773-76. 2 Voll.

N. Tychsens chemiske Haandbog. Kjöbh. 1794. 3 Voll.

Fourcroy Systeme des connoissances chemiqves. Paris an IX. 10 Voll.

A. S. Margravs chymische Schriften. Berlin 1761. 2 Voll.

U. Hierne Acta chemica Holmiensia, cum annotationibus *I. G. Wallerii*. Holmia 1753. 2 Voll.

A. Neri de arte vitriaria libri 7, cum notis *Merretti*. Amstelod. 1669.

*

*

*

Philosophia maturata etc. welcher beygefügt ein Werk von dem Stein der Weisen. Hamburg 1696.

226 Naturhist. og phys. Böger i Octav. 2. Physik og Chemie.

G. W. Wedels Anleitung zur Alchemie. Berlin 1724.

Les aventures du philosophe inconnu en la recherche et en l'invention
de la pierre philosophale. Paris 1646.

* * *

Curiositates inauditæ *Gaffarelli*, opera *M. G. Michaëlis*. Hamburgi
1676.

Emery Recueil des secrets et curiosites rares et nouvelles des plus ad-
mirables efforts de la nature. Leide 1680. It. nouveau Re-
cueil. ibid. 1688.

W. Hildebrands Kunst- und Wunderbuch. Frankf. am M. 1690.
3 Voll.

J. S. Halles Magie oder die Zauberkräfte der Natur. Berlin 1784.
4 Voll. Ej. fortgesetzte Magie. ibid 1788. 9 Voll.

* * *

Volumen Dissert. phys. Professorum Hafn. Hafniæ 1762-70.

Volumen Dissert. phys. Studiosor. Havn. 1757-71.

OECONOMIE

MED

FINANTS- OG CAMERALVIDENSKABERNE.

Oeconomiske Böger

i F o l i o .

A. Bergverksvidenskaben.

Ursprung und Ordnung der Bergwerke. Leipzig 1616.

G. Agricola de re metallica. Basil. 1621.

N. Voigtel Geometria subterranea od. Marckscheidekunst. Eisleben
1686.

Id. lib. editio auctior. Leipzig u. Qverfurt 1714.

G. E. von Lohneys Bericht von Bergwerken. Stockholm u. Hamburg
1690.

Hertvigs Bergbüch. Dresden u. Leipzig 1710.

E. E. Bruchmans unterirdische Schatzkammer. Braunschweig 1727.

C. A. Schlüter Unterricht von Hüttewerken, nebst einem vollständ.
Probierbuch. *ibid.* 1738.

Generale Haushalts-Principia von Berg- Hütten- Salz- und Forst-Wesen,
von *C. Bösen*. Leipz. u. Frankf. 1753. (med Kort over Hartz og
2 illuminerede Prospector.)

H. Calvörs Beschreibung des Maschinenwesens auf dem Oberharze.
Braunschweig 1765.

I. T.

230 Oecon. Böger i Folio. A. Bergverksvidensk. B. Landhush.

I. T. A. Peitners Versuch über die natürliche und politische Geschichte der böhmischen und mährischen Bergwerke. Wien 1780. 1ster Theil.

Erkers Probierebuch. Frankf. 1703.

I. A. Cramer Anfangsgründe der Metallurgie. Blankenburg u. Quedlinburg 1774. 2 Voll.

B. Landhusholdning.

Jo. Coleri Oeconomia ruralis et domestica. Mayntz 1645.

Landvæsens-Commissionens Instrux til Fælledskabets Ophævelse hos Landmanden. 1761.

Qvadrat-Alne beregnede til Udsæd.

The Gardeners Dictionary by P. Miller. Dublin 1732.

I. Tantzlers Dianen hohe und niedere Jagdgeheimnisse. Copenh. 1682. 2 Theile.

Første Del er dediceret til K. Christ. V., den 2den til Kronpr. Frid. Bogen er af stor Vigtighed ogsaa i Naturhistorien, da man her lærer at kjende en stor Mængde Dyrs Natur og Beskaffenhed, deres Oeconomie og Maaden at fange dem paa, etc. og alt det ikke udskreven af Böger, men aflasket Naturen selv ved daglig Ovelse, da Autor, som han selv siger, er ustuderet, og beraaber sig blot paa egen Erfaring. Afbildningerne ere ogsaa meget gode. Verket begynder med et Lexicon over Jagtterminologien. I Dedicationen til 1ste Del heder det: at Kongen "an einen wohl angestellten Jagen und guten Wildtbahnen einen sonderlichen allernädigsten Gefallen trägt."

Trincier- oder Vorleg-Buch von G. Procacchi, aus dem italien. Leipzig 1621.

I. A. Cramers Anleitung zum Forstwesen. Braunschweig 1766.

C. Han-

C. Handelen.

Savary Dictionnaire universel de commerce. Copenh. 1759. 5 Voll.

A. Holms Plan for en Handelsskole i Kjöbenhavn. 1773.

Rapport alphabetique de cent aunes de Paris, avec les mesures de toutes les principales villes de l'Europe, de l'Asie, et de l'Afrique.

Indbydelse, Privilegium, og Convention angaaende det i Corsöer oprettede Grönlands-Compagnie. Soröe 1768.

Oeconomiske Böger

i Q v a r t.

A. Oeconomie i Almindelighed.

P. *Ascanii* Dissert. præf. *Trozilio* de obligationibus ad emendandam
oeconomiam. Upsal. 1751.

Danmarks og Norges oeconomiske Magazin. Kjöbh. 1757-64. 8 To-
mer i 4 Bind.

B. Bergverksvidenskaben.

L. *Erker* unterirdische Hofhaltung. Frankf. 1684.

Bericht vom Bergbau. Leipz. 1772.

C. T. Delius Anleitung zu der Bergbaukunst. Wien 1773.

I. C. Lehman Beschreibung einiger neuerfundenen Puchwerke. Leip-
zig 1716.

Ol. Borrichii Docimastice metallica. Hafniæ 1677.

Prober-Konsten af *M. Krapp*. Upsala 1760.

I. G. Hofmanni et **I. B. Boelmeri** Dissert. de matricibus metallorum.
Lipsiæ 1738.

Beschreibung der Silber- und anderer Bergwerke in Norwegen. 1685.

Langebek Historie om de norske Bjergverkers Oprindelse og Frem-
væxt. Kjöbh. 1758.

P. Abild-

P. Abildgaards Jubelprædiken i Anledning af Røraas Kobberverks Vedligeholdelse i 100 Aar. Trondhjem 1744.

Instruction hvorefter ved Kongsberg Sølvverk saavel Oberstigere som Schacht- og Understigere sig have at rette, af 22 Februar 1724. Förening emellam store Kopparbergs-Lagen och Fahlu Stad. Stockholm 1723.

P. Saxholm Dissert. de ferro Svecano Osmund. Upsal. 1725.

Dissert. præs. *P. N. Christiernin* om egende Rät til Malmstök och Gruwor. ibid. 1775.

Der Salz- und Berg-Geist. 1717.

C. Landhusholdningen.

I. Agerbrug.

H. C. Poulsen Nachricht vom Ackerbau der Morgenländer. Helmst. 1748.

Leger nouveau théâtre d'agriculture. Paris 1713.

Mortimer die ganze Wissenschaft des Feld- und Ackerbaus, übersetzt von *T. Arnold*. Braunschweig 1753.

Le gentilhomme cultivateur, traduit de l'anglois de *M. Hale*. Paris 1761. 8 Voll.

A practical Treatise of Husbandry, by *Du Monceau*. London 1762.

C. Wolf Entdeckung der wahren Ursachen von der Vermehrung des Getreydes. Halle 1725.

I. G. Wallerii Dissert. de artificiosa fœcundatione immissiva seminum vegetabilium. Holmiæ 1752.

I. A. H. neue Acker-Theorie. Leipz. 1749.

Faggot Förbetring på Kornhus-Bygnad. Stokholm 1753.

234 Oecon. Bög. i Qvart. C. Landhush. 1. Agerbr. 2. Havedyrkn.

E. G. Lidbek de recentioribus regni Sviogothici incrementis. Upsal.
1747.

A. Blackwell Forsök til Landbrukets Bättring i Sverige. Stockholm.

L. I. Kullin Tanker öfwer Blackwells Forsök.

Den besvarede och forklarade Anledningans andra Flok, om Jorden
och Landskap igemeen. Stockholm 1706.

C. Hammørs norsk Husholdnings - Kalender. Christiania 1772.
2 Dele.

2. Havedyrkning.

C. C. L. Hirschfelds Theorie der Gartenkunst. Leipz. 1779. 5 Voll.

A. Blackwells upgifne Rön om Humlegårds Plantering. Stockholm.

3. Hus - Oeconomie.

Oeconomia nova paa dansk med andre hosföjede Tractater. Kjöbh.
1649.

Under denne almindelige Titel har Bogförer Jörgen Holst udgivet
som en Slags oeconomisk Encyclopædie. De enkelte Afhandlinger,
hvoraf den bestaaer, og som ere trykte i Aarene 1647-1649, speci-
ficeres paa den omvendte Side af det generelle Titelblad. De ere föl-
gende: 1) Husholdningsbog, item, om Agricultur, af *Casp. Jugelius*, over-
sat af tydsk. 1648. 2) Om adskillige Slags Farve og Blæk, af *Alex. Pe-
demontanus*, oversat af tydsk. 1648. 3) Illuminerbog ved *Valent. Bolt
af Rufach*, oversat. eod. a. 4) *Hans Rasmüssens Blochs* Horticultura Da-
mica. 1647. Dedicationen til Canzler Christian Thomessön Sehested til
Stougaard og Tage Tott Ottesön til Erichsholm er underskreven Kjöbh.
1647 af *Hans Block*, Urtegaardsmand. Heri heder det: "Efterdi jeg ha-
"ver seet, denne Konst at være ypperlig og nyttelig, haver jeg af Barns-
"been lagt mig derefter og tjent hos adskillige Mestere, som mig derudi
"have kundet undervise, og siden fremdeles baade udi Hans Maj. egen
"Have ved Cronborg saa og andre Rigens Raads og Adelspersoners Haver
"övet mig derudi, det flittigste jeg kunde. Haver ogsaa flittig læst de
"beste Auctores, som jeg vidste om denne Konst at have skreven, at jeg
"udaf

3. Hus-Oeconomie. D. Manufactur og Handel angaaende. 235

"udaf Grunden kunde komme til den rette Kundskab derom. — — Ef-
"terdi jeg ikke haver fornummet, Nogen paa vores Tungemaal at have
"skrevet Noget derom tilforn, haver jeg sat mig fore dette at efterkom-
"me, og mine Landsmænd noget at meddele derom paa vores danske Tun-
"gemaal." Bogen har en Mængde Figurer i Træsnit indtrykkede i Tex-
ten, som erẽ Mynstre til Bedes forskjellige Figurer. Det XI Capitel in-
deholder "en kort Beskrivelse om den kongelige Lysthave, som ellers
kaldes Lundehaugen, liggendes uden for Helsingøers røde Port." Den
fremstilles som Exempel paa en zirlig Have, og en saare interessant Ud-
sigt fra en Bakke i Haven beskrives pag. 57. 5) Fru *Anna Weckers* Ko-
gebog, oversat af *Povel Iversen Kolding*. 1648. 6) En liden Konstbog
om adskillig Confect at bærede, om Ædike, og adskillige Slags Öl at
brygge. 1649. 7) En liden Fiskebog, oversat af tydsk. eod. a. 8) *Joh.*
Hervigs Bog om Bier. eod. a.

Allgemeines Kochbuch. Nürnberg 1734.

S. Müller Bericht vom Brodtbacken. Leipz. 1616.

Disquisitio mathematic. de igne ejusqve applicatione ad fornaces cubicu-
lares. Jenæ 1737.

D. Manufactur og Handel angaaende.

O. Hamrens Manufactur-Spegel. Stockholm.

Om Sverrigs större Nytte och Indkomst af Jernhandelen.

Stutt Agrip um islendskan Garnspuna.

Forordning om den islandske Taxt og Handel. 1702.

Octroy og Convention for det kongl. danske guineiske Handelsocietet
i Kjöbenhavn den 19 Febr. 1766.

Octroy hvorefter Islands Besegling overdrages det almindelige Han-
delscompagnie fra 1764 til 1783.

Samling af Deductioner og Besvarelser i Anledning af det asiatiske
Compagnies Cassemangel 1784.

Hollandsk Toldrulle. Gravenhage 1660.

Finants- og Cameralvidenskaberne

i Q v a r t.

J. H. G. von Justi Gutachten von dem Zusammenhange und practischen Vortrage aller oeconomischen und Cameralwissenschaften. Leipzig 1754.

Geprüfte Goldgrube der Universal-Accise. Magdeb. u. Leipz. 1718.

b) Die entdeckte Goldgrube der Accise. *ibid.* eod.

O. D. Lütkens Undersögninger angaaende Statens almindelige Oeconomie. Soröe 1760.

Mart. Hübner Dissert. de re ditibus publicis. Hafniæ 1764.

Fundats for en kongl. almindelig Pensionscasse. 1760.

A. Borch visse Vetenskapers Nödvendighet för Tabelwärket. Upsala 1754.

Oeconomiske Böger

i Octav.

A. Generalia.

- P**hysicalisch-oeconomische Bibliothek. Göttingen 1778.
 Allgemeines oeconomisches Lexicon. Leipz. 1731.
 Curieuses Natur- Kunst- Berg-Gewerch- und Handlungs-Lexicon, verbessert von *G. H. Zinck*. 1746.
 Selecta physico-oeconomica samt Nachricht von alten und neuen hiezu dienlichen Büchern. Stuttgart 1749.
 Leipziger Sammlungen zur wirtschaftlichen Policy- und Cammeral-Sachen. Leipz. 1744. 4 Voll.
 Oeconom. physicalische Abhandlungen. Leipz. 1751. 20 Theile. 6 Voll.

B. Bergverksvidenskaben.

- Tal emellam Mathesen och Physiqven om deres Verkan och Nyttan i Bergsväsenet, af *G. Wallerius*. Stockholm 1744.
I. G. Lehman Einleitung in einige Theile der Bergwerks-Wissenschaft.
 Traité de l'art metallique, extrait des oeuvres d'*Alvarez Alf. Barba*. Paris 1733.
I. G. Wallerii Elementa Metalurgiæ. Holmiæ 1768.

Erste

Erste Gründe der Bergwerkswissenschaften aus denen Vorlesungen

I. T. A. Peithners. Prag 1770.

I. H. Hampen's praktisches System der Metalurgie, aus dem engl.
Dresden 1778.

Sammlung einiger mineralog. chym. metallurgisch- und oryktographi-
scher Abhandlungen des *I. Arduino*, aus dem Italien. Dres-
den 1778.

I. Sprengel Beschreibung der Harzischen Bergwerke. Berlin 1753.

Physical. metallurgische Abhandlungen über die Gebirge und Bergwer-
ke in Ungarn, von *I. I. Ferber*. Berlin u. Stettin 1780.

Laur. Bök Specimen academ. præ. *N. Celsio* de officinis ferrariis et
ferro malleato in Svecia. Upsal. 1723.

G. Mejers Tal om det svenska Metalarbetets Förkofring. Stock-
holm 1747.

Rinmans Anledningur til Kunskap om Järn- och Stål-Förädlingen.
ibid. 1772.

* * *

F. L. Cancrini erste Gründe der Berg- und Salzwerks-Kunde. Frankf.
am M. 1773. 9 Voll.

* * *

G. E. Stahls Schriften von der Natur, Erzeugung, Bereitung, und
Nutzbarkeit des Salpeters. Leipz. 1734.

I. A. Lundborgs Anvisning til Salpeterverkens Anlæggelse. Kjöbh. 1758.

* * *

Tilly sur l'utilité la nature et l'exploitation du charbon mineral. Paris
1758.

Samme Bog paa dansk, med Anmærkn. om de bornholmske Stenkul,
af *Martfelt*. Kjöbh. 1770. Beret-

Beretning til Landhusholdnings-Selskabet om Stenkul paa Bornholm.
Kjöbh. 1770.

Von dem Bau auf Steinkohlen, mit einer Vorrede von *Medicus*. Man-
heim 1760.

* * *

O. Borrichii metallische Probierkunst, 'verteutscht durch *G. Kus*.
Copenh. 1680.

Kurze Vorstellung der edlen Probierkunst. Nürnberg 1718.

I. A. Crameri Elementa artis docimasticæ. Lugd. Bat. 1739.

F. L. Cancrini praktische Abhandlung von der Zubereitung und Zu-
gutmachung der Kupfererze. Frankf. am M. 1766.

I. G. Kiesling Erzählung, wie bey Freyberg die Mineralia und Ertze
untersuchet, und Silber, Bley, und Kupfer herausgeschmolzen
werden. Dresden u. Leipzig 1741.

Natz- und sonderbare Erfindung einer neuen Seigerung und Ertzbei-
zung. Frankf. u. Leipz. 1690.

C. Landhusholdning.

I. I Almindelighed.

Der Schweitzerischen Gesellschaft in Bern Sammlungen von landwirth-
schaftlichen Dingen. Zürich 1760. 2 Voll.

Recueil de memoires concernants l'oeconomie rurale, par une Societé
etablie a Berne. ibid. 1760-63. 13 Voll.

Abhandl. u. Beobachtung. durch die oeconom. Gesellsch. zu Bern ge-
samlet. 1765.

Kjöbenhavnske Samlinger. 1ste Stykke. Kjöbh. 1747.

Forteg-

240 Oecon. Böger i Octav. C. Landhusholdning. 1. I Almindel.

Fortegnelse paa det danske Landhusholdnings-Selskabs Medlemmer og udsatte Prismaterier, samt over det bergenske og inderøiske. 30 Hefter.

2. Landvæsenet i Særdeleshed.

Olufsens oeconomiske Annaler.

L'Agronome ou Dictionnaire portatif du Cultivateur. Liege et Francf. 1761. 2 Voll.

C. Hermans Haushaltungsbuch. Nürnberg 1677.

G. v. Meyer kluge und erfahrene Hausvater. Frankf. u. Leipz. 1731.

Die Kunst alles Federvieh häufig zu ziehen. Leipz. 1750.

Neue Abhandlung von dem Ackerbau von *S. Trowell*, vermehrt durch *W. Ellis*. ibid. 1750.

Traité de la culture des terres, suivant les principes de *M. Tull*, Anglois, par *M. Duhamel Dumonceau*. Paris 1753. 5 Voll.

Ej. Traité de la conservation des grains. ibid. 1754.

Kramers das Wichtigste der Landwirthschaft. Breslau 1799.

Thaers Kenntniz der englischen Landwirthschaft. Hannover 1801. 3 Voll.

Ej. Anleitung zur Viehzucht. Berlin 1800.

*

*

*

Povel Juls gode Bonde. Kjöbh. 1722.

C. U. Schöning Tractatus de habitu Norvegiæ ad agriculturam. Hafniae 1754.

G. Schöning om Agerdyrkningens mulige Forbedring i Norge. ibid. 1758.

Landets Tilid i Kunst og Lære kan dets Velstand nok formere, en Vise af *Simon Fogner*, en norsk Bonde. Sorøe 1760.

N. T.

C. Landhusholdning. 2. Landvæsenet i Særdeleshed. 241

N. T. Lunds to Afhandlinger: 1) om Maaden hvorpaa Naturen retter Udarter, 2) om Skiegaardene i Norge.

*

*

*

Jens Dinesens danske Matriculs Beregning af 1683, udgivet af *H. de Hofman*. Kjöbh. 1769.

I. Kirkerup om Agerdyrkningens Forbedring i Sielland. *ibid.* 1756.

b) Praktisk-oeconomiske Tanker om Landvæsen og Agerdyrkning. *ibid.* eod.

c) Agerdyrkningens Forbedring grundet i Naturlæren. *ibid.* 1757.

d) Kort Underretning om Agerdyrkning. *ibid.* eod.

To Breve om Bondestandens og Landhusholdningens Forbedring. *ibid.* 1766.

(*Martini*) Briefe, aus dem englischen. Soröe 1768.

Conf. Langebekiana pag. 403.

Brev til en fornem Herre om Bondestandens og Landhusholdningens Forbedring. *ibid.* 1767.

Svar paa den i et Brev udkomne korte Efterretning om de kongl. Domainers oeconom. Forfatning paa Wordingborg Amt. Kjöbh. 1773.

Fælledsskabets Ophævelse i Marck-Brandenburg, oversat. *ibid.* eod. Schreiben eines holstein. Gutherrn betreffend die Abschaffung der Hofdienste. Hamburg 1775.

N. C. Clausens Prisskrift om Bøndergaardens tjenligste Størrelse. Kjöbh. 1771.

Ej. Prisskrift om Folkemængden i Bondestanden. *ibid.* 1772.

I. D. W. Westenholz's Prisskrift om det samme. *ibid.* eod.

Ej. Prisskrift om Vandledningerne fra Ager og Eng. *ibid.* eod.

Agerdyrknings-Catechismus efter Bornholms Agerdyrkningsmaade, ved *P. Prahl.* *ibid.* 1797.

Höeghs Anvisning til et vel indrettet Jordbrug. Kjöbh. 1797.

C. Olufsens Landoeconomie. ibid. 1805.

*

*

*

Tractatus historico-physicus de agricultura Islandorum, autore *I. Snorronio*. Hafniæ 1757.

Breve af *H. Finsen* om Agerdyrkningens Mulighed i Island. ibid. 1772.

*

*

*

En grundelig Kundskap om Svenska Åkerbruket. Stockholm 1727.

Gårdsfogde-Instruction af *E. Salander*. ibid. 1731.

Salus Patriæ ell. Sweriges Welfärd genom Förbättringer wid the allmänne Närings-Fang: Landskjötzel, Bergwerk o. s. v. ibid.

1741.

M. O. Nordenbergs Anmärkningar öfwer Åkerbruket igemehn. ibid. eod.

S. Schultze om Sättet at bruka Ager och Äng ved stora Kopparberget och omkring Fahlu Stad. ibid. 1743.

Svenska Landbrukets Hinder och Hjälp. ibid. 1746.

K. D. Eskildsons Svenska Hushålds-Rön. ibid. eod.

B. Bergius Tal om Svenska Ängskjötzelen. 1769.

S. Lagerlöp velmenta Tanker om Spannemåls Skjötzel och Uppläggande i Magaziner. Stockholm 1719.

Velmeente Tanker om goda Mjölke-Körs Uthwäliande och Skjötzel. (med flere smaa oeconomiske Skrifter udkomne i Stokholm 1719-44)

I. I. Anckarström chemiska Tanker om Kol- eller Sot-Ax uti Hvete. Stockholm 1774.

Handbok i enskilta Hushåldningen af *A. Modeer*. ibid. 1780.

*

*

*

C. Landhusholdning. 2. Landvæsenet i Særdeleshed. 243

E. G. Lidbek Tal om Planteringar. Stockholm 1766.

Historia Hortensium, autore *A. Mizaldo*. Colon. Agripp. 1576.

Islandsk Urtagards-Bok af *O. Olafssyne*. Kaupmannahöfn 1770.

Deliciæ et arcana florum. Magdeburg 1707.

Bloz's Gartenkunst. Leipz. 1797. 4 Voll.

* * *

Burgsdorffs Forsthandbuch. Berlin 1790. 2 Voll.

Brüels gekrönte Preisschrift das Forstwesen betreffend. Copenh. 1786.

* * *

Svar på Frågan, om och huru godt Tegel kan tilverkas utan Bränning.
Stockholm 1766.

I. A. Dyssel om Indretningen af smaa Teglbrennerier ved Lands-
byerne. Kjöbh. 1772.

* * *

The complete Angler by *I. Walten* and *C. Cotton*. London 1760.

E. Hagerup om Fiskerierne. Kjöbh. 1771.

Ol. Withammers Tanker i Anledning af Tangbrenneriefejden. Trond-
hjem 1799. med Fortsættelse.

Observations faites sur les cotes de Normandie au sujet des effets per-
nicieux qui sont attribués a la fumée du varech lorsqu'on brûle
cette plante pour la reduire en soude. Newcastle upon Tyne.

O. Olavius um Fiskiveidar. Kaupmannahöfn 1771.

* * *

Die nützliche Biene.

En nyttig Bog om Bier. Kjöbh. 1723.

Ein nützliches Buch von den Bienen, durch *A. Picum*. Prenzlau 1740.

Schiötte om Bi-Avling. Kjöbh. 1756.

Id. lib. germanice. ibid. eod.

L. P. Næraae om Biers Behandling og Vedligeholdelse. ibid. 1761.

I. O. Hagerströms Pan Apum eller Afhandling om Örter för Bierne.
Stockholm 1768.

Jonas Lindström Underrettelse om Bi. ibid. 1775.

*

*

*

C. Alströmers Tal om den fin-ulliga Får-Afveln. Stockholm 1770.

F. W. Hastfers Afhandling om et Schæfferies Anlæg, oversat paa is-
landsk. Kaupmannahöfn 1761.

*

*

*

I. H. Degneri Dissert. physica de turfis. Trajecti ad Rhenum 1729.

I. F. Glaser Beantwortung der Einwendungen wieder seinen erfunde-
nen brandabhaltenden Holtzanstrich. Leipzig 1774.

*

*

*

G. Westbek om en Opfindelse af tvende Slags Bomuld, som voxer over
hele Riget. oversat. Kjöbh. 1746.

3. Hus-Oeconomic.

A. Weckerins Kochbuch. Basel 1652.

Royal Cookery. London 1710.

Nödvendig Beretning hvorledes en Husholdning kan anstilles. Kjöbh.
1733.

b) Confectbog. ibid. eod.

Programme pour un cours de brasserie experimentale, par *B. de Rei-
nal*, Professor de Chymie. (synes at være fra Aar 1769.)

Svenska Red-Dejan af *K. D.* Stockholm og Upsala 1743.

Abhand-

Abhandlung vom Zubereitung des Obstweins. Bayreuth 1772.

Den valske Forsnider, ved *P. G. Harsdörfer*. Kjöbh. 1676.

* * *

Undervisning om Färga-Konsten. Stockholm 1747.

Pörners chymische Versuche und Bemerkungen zum Nutzen der Färbekunst. Leipzig 1772. 3 Voll.

N. D. Gunneri Tentamen de usu plantarum indigenarum in arte tinctoria. Hafniæ 1773.

Das wohl zubereitete Tintenfasz. Helmst. 1736.

D. Manufactur og Handel angaaende.

Lettre a un ami sur l'etablissement des fabriqves en Danmarc. 1740.

Tanker om Fabrikers Anlæg og Vedligeholdelse. Kjöbh. 1771.

G. Westbek Tankeforsök om särskilda Naringars särskilda Idkande. Upsala 1747.

A. Schönberg Tal om Naringarnas inbördas Förbindelse. ibid. 1772.

Convention og Reglement vedtaget af Participanterne udi det bevilgede Salpetersyderie nordenfjelds, d. 22 Dec. 1755.

b) Conventionsartikler angaaende det Friderichsborgske Salpeterverk, og det anlæggende Vitriolverk, vedtaget d. 16 Januar 1756.

Convention og Reglement for Participanterne udi det i Trondhjem oprettede Sukkerraffinaderie. Trondhjem 1755.

Convention og Forening vedtaget af Participanterne i det i Trondhjem oprettede Tobaksspinderie. ibid. 1758.

* * *

Försök til en Historia om Handel och Sjöfart uti the äldsta Tidar. Stokholm 1758.

Ameillon Geschichte der Handlung und Schiffart der Egypter, aus dem französ. Prag 1769. *A. An-*

- A. Andersons* Geschichte des Handels, aus dem englischen. Riga
1773. 3 Voll.
- Manuel historique géographique et politique des Negocians. Lyon
1762.
- Melon* Essai politique sur le commerce. 1736.
- Samme paa dansk. Kjöbh. 1759.
- Ustaritz* Theorie et pratique du commerce et de la marine, traduit.
Hamburg 1753.
- Anmärkninger over Handelen og Söfarten. Stockholm 1760.
- Anmärkninger over Frankerigs og Engellands Fordele og Mangler i
Henseende til Handelen. Kjöbh. 1756.
- I. Clason* Tal om Orsakérne til Sveriges Handels-Omskiften. Stock-
holm 1769.
- I. Jennings* Tal om Nyttan af Segelfarter igennem törra Land och Berg.
ibid. 1770.
- S. Sandels* Tal om Förhållandet af Varors In- och Utförsel til och ifrån
Sverige. ibid. 1782.
- Suhm* om Danmarks og Norges Tilstand i Henseende til Handelen.
Soröe 1772.
- Octroy og Convention for det kjøbenhavnske Söe-Asseurance-Compag-
nie af 20 April 1726.
- Octroy og Convention for Samme af 1 Juli 1746.
- Octroy for det danske asiatiske Compagnie af 12 April 1732.
- Octroy og Convention for Samme af 1772.
- Betænkninger over Udkastet til denne Convention, og nærmere För-
slag desangaaende. eod. anno.
- Octroyen af 1772 samt Conventionen af 1778, indbundne sammen.
- Til Interessenterne i det asiatiske Compagnie. Kjöbh. 1784.
- Betænkninger i Anledning af den ved det asiatiske Compagnie fore-
fundne Cassemangel. ibid. 1785.

Tvendé Breve fra S til U angaaende Tvistighederne i det asiatiske Compagnie. Kjöbh. 1785.

Breve fra Z til U om Tvistighederne i det asiatiske Compagnie. *ibid.* eod.

Svar fra U til Z. *ibid.* eod.

For Publicum, af *R. Nyerup.* *ibid.* eod.

Octroy for det vestindiske og guineiske Compagnie af 5te Februar 1734 med Convention og Reglement af 1733.

Octroy for den kjøbenhavnske Assignations- Vexel- og Laane-Banqve dat. 29 October 1736.

Octroy og Convention for det almindelige Handelscompagnie af 1747.

Octroy og Convention for det africanske Compagnie af 1755.

Thorstanus Nicolai de com meatu veterum Islandorum. Hafn. 1762.

Cameralvidenskaberne

i O c t a v.

Dissertatio politico-historica de pecunia, præ. *Jo. Upmark.* Upsal. 1702.

H. F. Scheffer Tal om Mynt. Stockholm 1753.

Betænkninger i Anledning af Rygtet om en ny Mynt-Indretning i Holsten. Kjöbh. 1786.

Tanker i Anledning af den oplysende Besvarelse paa Betænkningerne. *ibid.* 1787.

Zoëga Forsög til at udvikle faste Begreb om Arbejde og Handel etc. *ibid.* eod.

*F. Lütken*s Tanker til højere Eftertanke. *ibid.* 1756. 2 Voll.

Schyt-

- Schyttes* Staternes indvortes Regjering. *ibid.* 1773-76. 5 Voll.
- I. H. G. v. Justi* Wahrheiten zum Vortheile der Naturkunde und des gesellschaftlichen Lebens. Leipz. 1758. Ej. fortgesetzte Bemühungen. Berlin 1759. 3 Hæfter.
- I. P. Süsmilchs* göttliche Ordnung in den Veränderungen des menschlichen Geschlechts. Berlin 1742.
- Id. lib.* *ibid.* 1765. 2 Voll.
- Der politische u. oeconomische Menschenfreund, aus dem französ. des Marquis von *Mirabeau*. Hamburg 1759.
- Eutropii Philadelphi (o: *Pontoppidans*) oeconomische Ballance. Copenh. 1759.
- L. Moltkes* Breve om Overdaadighed og dens skadelige Følger i en Stat. *ibid.* 1754.
- b) *Lütkens* Undersøgning om Hindringerne for Folkemængden i de europæiske Stater. 1761.
- I. Bech* om Tarveligheds Indflydelse paa et Folks Tilstand. Kjöbh. 1772.
- C. Marfelts* Forslag til en kongelig Reformation-Commission for Oeconomie- Commerts- og Finantsvæsenet i Danmark. *ibid.* 1771.
- Ueber die neue dänische Wittwencasse. Flensburg 1776.
- Göttingisches Magazin für Industrie und Armenpflege. Göttingen 1793.

PHILOGIE

OG

SKJÖNNE VIDENSKABER.

Om Sprog og Skrivning i Almindelighed.

a) I Qvart.

Jo. Carpovii meditatio philosophico-critica de lingua ejusque perfectione. Francof. et Lips. 1743.

Ej. vindiciæ meditationis de lingua. Jenæ 1744.

I. T. Canzii Grammaticæ universalis rudimenta. Tubingæ 1737.

G. P. T. Lessers Versuch über die natürliche Sprache. Nordhausen 1751.

b) Etwas für Gelehrte und Ungelehrte. Leipz. s. a.

c) Sendschreiben an den Hrn. von B. 1737.

d) *Th. Gulkens* drittes Schreiben an den Hrn. von B. 1743.

e) *Simonetti* Sendschreiben an seine Feinde und ihren Nachsprechern. Berlin 1748.

f) *C. H. Petrosili* Gedanken über *Simonetti* Sendschreiben. 1749.

C. V. Büttner Vergleichungstafeln der Schriftarten verschiedener Völker. Göttingen 1771.

I. B. Friderici Cryptographia. Hamburg 1684.

*

*

*

Jo. G. Eccardus de usu et præstantia studii etymologici in Historia. Helmst. 1704.

b) I Octav.

Jacobi Matthiæ Aarhus. libri duo de litteris. Basil. 1586.

I. Carpovii meditatio philosophico-critica de perfectione lingvæ methodo scientifica adornata. Jenæ 1735.

I. A. Comenii lingvarum methodus novissima. s. l. et a.

b) Ej. latinæ lingvæ janua reserata. Lesnæ 1649.

c) Ej. Januæ lingvarum novissimæ clavis.

Mich. Havemanni Methodus ad lingvarum atqve rerum utilissimarum cognitionem. Hamburg. 1673.

Deux Dissertations (par *Finek*) 1) sur l'origine du langage et 2) sur les runes. Copenh. 1767.

Ars signorum vulgo character universalis et lingua philosophica, auctore *G. Dalgarno*. Lond. 1661.

F. M. B. v. Helmont kurzer Entwurf des eigentlichen Natur-Alphabet der heil. Sprache. Sulzbach.

Orientalisch und occidentalisch ABC-Buch, von *Benjamin Schultze*. Naumburg u. Zeitz 1769.

Petri Albini commentatio de lingvis peregrinis atqve insulis ignotis. Witeb. 1714.

Tilfælles Meninger om Tungemaalets Forvirring ved Babel. Kjöbh. 1769.

Christen Christensens Skrivekunst. ibid. 1627.

Herom kan sees de *Suhmske Samlinger til den danske Historie*
I Bind 2 Hefte pag. 96.

Brachygraphia seu ars breviter et compendiose scribendi per *I. S. S.*
V. D. M. Lugd. Bat. 1666.

Orientalisk Litteratur.

a) I Folio.

Val. Schindleri Lexicon pentaglotton, hebr. chald. syr. talmud. et arab. Hanoviae 1612.

Idem Lexicon in compendium redactum. Londini 1635.

Jo. Buxtorfii Lexicon chald. talmud. et rabin. Basil. 1639.

Jo. Cocceji Lexicon hebr. et chald. Francof. 1689.

Jac. Golii Lexicon arabico-latinum. Lugd. Bat. 1653.

Schach Saadi persianische Rosenthal, durch *A. Olearium*. 1654.

b) I Qvart.

Lud. de Dieu Grammatica lingvarum orientalium Hebræorum Chald. et Syrorum inter se collata. Lugd. Bat. 1636.

I. H. Hottingeri Smegma orientale. Heidelb. 1653.

Mart. Trostii Grammatica ebræa. Witeb. 1653.

b) *A. Sennerti* Chaldaismus et Syriasmus. ibid. 1651.

c) *I. H. Hottingeri* Historia orientalis. Tiguri 1651.

S. P. Calundani Lingvæ sanctæ fundamenta. Hafniæ 1646.

M. Wasmuthi Hebraismus restitutus ab *Henr. Opitio*. Lips. 1695.

Wasmuthi Heautontimorumenos hebræo-mastix. Kilonii 1669.

Engeströms Grammatica hebræa. 1731.

Joh. Gö-

Om Sprog og Skrivning i Almindelighed. b) I Octav. 255

Jo. B. Porta de occultis literarum notis. Argentor. 1606.

b) *Jo. Tritthemii* libri polygraph. ibid. 1600.

L. H. Hilleri *Mysterium artis steganographicæ novissimum.* Ulmæ
1682.

Steganologia et Steganographia aucta, durch I. Herculem de Sunde.
Nürnberg s. a.

C. Brethaupti ars decifratoria. Helmst. 1737.

D. A. Conradi *Cryptographia denudata sive ars decifrandi.* Lugd.
Bat. 1739.

Orien-

Joh. Göransson's Försvarsskrift emot en Anonymi Anmärkningar öfwer
des Grundritning til hebräiske Språket. Stockholm 1748.

Dan. Weimar doctrina accentuationis hebrææ. Jenæ 1717.

L. Frisii Prosodia hebraica. Hafn. 1671.

A. Brunchmanni elenchus etymologico-grammaticus.

C. Noldii Concordantiæ particularum ebræo-chaldaicarum, cum an-
notat. *Tympii*. Jenæ 1732.

* * *

I. W. Hillingeri Summarium lingvæ Aramææ. Witeb. 1679.

Henr. Opitii Syriasmus restitutus. Lips. 1691.

* * *

I. G. Lackemacheri Elementa lingvæ arabicæ cum præfat. *Herm. von
der Hardt*. Helmst. 1718.

b) *C. Cellarii* Horæ Samaritanæ. Francof. 1705.

Th. Erpenii Rudimenta lingvæ arabicæ. Lugd. Bat. 1733.

I. C. Kallii Fundamenta lingvæ arabicæ. Hafn. 1760.

Proverbiorum arabicorum centuriæ duæ cum interpretatione latina et
scoliis *Jos. Scaligeri* et *T. Erpenii*. Leidæ 1614.

b) *Historia Josephi Patriarchæ ex Alcorano arabice cum versione et
scoliis Erpenii*. ibid. 1617.

c) *Grammatica arabica dicta Gjaramia et libellus centum regen-
tium cum versione et commentariis ejusdem*. ibid. eod.

*Epistolæ quædam et particula prima Agrumiæ ejusque commentariorum
arab. et lat. editæ a C. Schnabel*. Amstelod. 1755.

I. G. C. Adleri Descriptio codicum cuficorum in Bibliotheca regia
Havn. partes Corani exhibentium. Alton. 1780.

*Epistola Abi Joasar Ebn Tophail ex arab. in lingvam lat. versa ab
E. Pocockio*. Oxonii 1700.

* * *

Syntagma dissertationum *Thomæ Hyde*. Oxonii 1767. 2 Voll.

* * *

I. I. Schröderi Thesaurus lingvæ armenicæ. Amstelod. 1660.

* * *

Th. Reinesii ἰσοφωνεῖα lingvæ punicæ. Altenburg 1637.

c) I Octav.

B. Waltoni de lingvis orientalibus dissertatio. Daventriæ 1653.

Conr. Aslaci Grammatica hebræa. Hafn. 1606.

N. Petræi Compendium Grammaticæ hebrææ. ibid. 1633.

Ej. Colloquia hebræa. ibid. 1628.

b) *Ej.* Nomenclator ebraicus. ibid. 1629.

Val. Schickardi Institutiones lingvæ hebrææ. Arnstad. 1647.

P. Wintheri Principia etymologica lingvæ sanctæ. Hafniæ 1689.

A. Pfeiferi Methodus hebræa. Lips. 1707.

I. A. Danzii Compendium Grammaticæ hebræo-chaldaicæ. Hafniæ
1732.

Id. lib. Jenæ 1735.

A. G. Wähners hebr. Grammatica. Göttingen 1735.

I. D. Michaelis Beurtheilung der Mittel, welche man anwendet die
hebräische Sprache zu verstehen. ibid. 1757.

I. Buxtorf de abbreviaturis hebraicis, it. Bibliotheca rabbinica. Basil.
1640.

I. Grönbeck de accentibus hebraicis. Lugd. Bat. 1593.

Jo. Brunsmanni Dissert. de accentibus hebraicis. Hafn. 1708.

G. Venzky prosaische Accentuation der Hebræer. Magdeburg 1734.

C. Danzii voces difficiliore hebraicæ. Jenæ 1740.

b) *Wal.*

b) *Waltheri* Ellipses hebraicæ. Dresdæ 1740.

c) *Michaëlis* Anfangsgründe der hebräischen Accentuation. Halle
1741.

d) *C. Sanckens* Anweis. zu den Accenten der Hebr. Leipz. 1740.

G. Franzii Lexicon sanctum. Hanoviæ 1634.

Jo. Buxdorfii Lexicon hebr. et chald. Basil. 1689.

I. Langii Clavis hebræi codicis. Halæ 1720.

B. N. Krog Lexicon Ebræo-chaldæo-latinum. Hafn. 1733.

Hebräisch-teutsches Wörterbuch. Danzig 1743.

* . *

I. D. Michaëlis von arabischen Geschmack sonderlich in der poetischen
und historischen Schreibart. Göttingen 1771.

Enchiridion studiosi, arabice conscriptum a *Borhaneddino Alzer-*
nouchi, cum duplici versione altera a *F. Rostgaard* altera ab
Abr. Ecchellensi. Trajecti ad Rhen. 1709.

* * *

Herm. Nicolai Idea lingvarum aramearum. Hafniæ 1627.

* * *

Hau Kiou Choan, or the pleasing History, a translation from the chi-
nese language. London 1761. 2 Voll.

Græske Autores.

a) I Folio.

Corpus historiae Byzantinae a quatuor Scriptoribus græcis *Jo. Zonara, Niceta Acconiate, Nicephoro Gregora, et Laonico Chalcocondyle*, latine. Francof. 1568.

Nicephori Greogoræ romanæ 3: byzantinae historia libri 9, græce et lat. per *Hieron. Wolfium*; acced. *Laon. Chalcocondylæ* Hist. Turc. Basil. 1562. Item *Casp. Contareni* Opera. Venet. 1578.

Georgii Syncelli et Nicephori Chronographia, gr. et lat. per *Jac. Goar*. Paris. 1652.

Georgii Cedreni Annales, gr. et lat. per *Gvil. Xylandrum*. Basil. s. a.

*

*

*

Marcus Antoninus de se ipso et rebus ad se ipsum pertinentibus, gr. et lat. per *Thom. Gatakerum*. Trajecti ad Rhen. 1697. Præmittuntur *Gatakeri* Opera Critica. ibid. 1698.

Appiani Alexandrini Histor. Romana, gr. et lat. cum notis *Henr. Stephani*. 1592.

Archimedis Opera, gr. et lat. per *Rivaltium*. Paris. 1615.

Aristotelis Opera, gr. et lat. Aureliæ Allobrog. 1665. 2 Voll.

Arrianus de expeditione Alexandri M. gr. et lat. 1675.

'Athe-

- Athenæi* Deipnosophistarum libri 15, gr. et lat. per *Is. Casaubonum*. Lugduni 1597.
- Cyrelli Philoxeni* Glossaria latino-græca et græco-latina. Paris. 1682.
- Dio Cassius*, per *Leunclavium*. Hanoviæ 1606.
- Diodorus Siculus*, gr. et lat. per *Rhodomannum*. ibid. 1604.
- Dionysius Halicarnassensis*, gr. et lat. per *Sylburgium*. Lipsiæ 1691.
- P. Dioscoridæ* de medica materia libri V. gr. et lat. per *M. Vergilium*. Colon. 1529.
- Herodotus Wesselingii*. Amstelod. 1763.
- Hesychii* Dictionarium. s. l. et a.
- Oeconomia *Hippocratis* alphabeti serie distincta, autore *A. Foesio*. Genevæ 1662.
- Homerus* græce, opera *Jacobi Mycilli* et *Joach. Camerarii*, ex officina Hervagiana. 1541.
- Ej. Ilias græce cum *Eustathii* commentar. per *Hadr. Junium*. Basileæ 1558.
- Ej. quæ exstant omnia cum perpetuis *Spondani* commentariis. Aureliæ Allobrog. 1606.
- Id. lib. Basil. 1583.
- Pausaniæ* Græciæ Descriptio, gr. et lat. per *Xylandrum*. Honoviæ 1613.
- Photii* Bibliotheca, græce, per *Hoeschelium*. Aug. Vindel. 1601. (editio princeps.)
- Idem, gr. et lat. per *A. Schottum*. Rothomagi 1653.
- Platonis* Opera cum commentariis *Procli* in Timæum et Politica. Basil. 1534.
- Plutarchi* Opera, gr. et lat. per *Herm. Cruserium*. Francof. 1599. 2 Voll.

- Id. lib. per *Ruæum*. Paris. 1624. 2 Voll.
- Polybius*, gr. et lat. per *Is. Casaubonum*. ibid. 1609.
- Id. lib. gr. et lat. per *Nic. Perrottum*. Basil. 1649.
- Claud. Ptolomæi* Quadripartitum, gr. et lat. Item *Porphyrii* Philosophi Introductio in Ptolomæi opus de effectibus astrorum, gr. et lat. ibid. 1559.
- Ej. Tabulæ geographicæ orbis terrarum veteribus cogniti. Trajecti 1698.
- Sexti Emperici* Opera, gr. et lat. edid. *Jo. Alb. Fabricius*. Lips. 1718.
- Stephanus Byzantinus* de urbibus et populis, gr. et lat. per *Th. de Pinedo*. Amstelod. 1678.
- Lucae Holstenii* Notæ in eundem. Lugduni 1684.
- Stobæi* Sententiæ, gr. et lat. per *Gesnerum*. Tiguri 1543.
- Id. lib. Basil. 1549.
- b) *Barth. Amantii* Flores sententiarum græcarum et latinarum. Dilingæ 1556.
- Strabo* gr. et lat. per *Is. Casaubonum*. 1687.
- Id. latine edidit *Conr. Heresbach*. Basil. 1523.
- Svidas* gr. et lat. per *Æmil. Portum*. Colon. 1619. 2 Voll.
- Thucydides* græce, opera *Jo. Camerarii*. Basil. 1540.
- Id. gr. et lat. per *Jo. Hudson*. Oxon. 1696.
- Id. gallice per *Seyssel*. Paris 1659.
- Xenophon* gr. et lat. Francof. 1596.

b) I Qvart.

- I. A. Fabricii* Bibliotheca græca. Hamburgi 1718-37. 7 Voll.
- G. I. Vossius* de Historicis græcis. Lugd. Bat. 1651.

*

*

*

Flori-

- Florilegium variorum epigrammatum græcorum interprete *E. Lubino*.
P. F. Suhms de Gamles Krigsskole, bestaaende i Oversættelser af
Frontinus, Polyænus, Aelian og *Arrian*. Kjöbh. 1749.
Æneas Gazæus et *Zach. Mitylenæus* de immortalitate animæ cum
 animadversionibus *C. Barthii*. Lips. 1655.

*

*

*

- The Tragedies of *Æschylus* by *Potter*. Norwich 1777.
 Notes on the Tragedies of *Æschylus*. s. l. et a.
 Paraphrastes græcus in *Ethica Aristotelis* latine redditus a *Dan.*
Heinsio. Lugd. Bat. 1607.
Beausobre Commentaires sur la defense des places d'*Æneas le Tacti-*
tien. Amsterd. 1657.
M. Antoninus de rebus suis gr. et lat. cum variis lectionibus *Gata-*
keri, et vita Antonini aucta a *G. Stanhope*. Londini 1697.
Cebetis Tabulæ gr. et lat. cum notis *Casellii*. Lugd. Bat. 1618.
I. Cinnamus de rebus gestis Imperatorum Constantinopol. *Johannis*
 et *Manuel. Comnennorum*, edidit *Tollius*. Trajecti ad Rhen.
 1652.
 Elementa Geometriæ *Euclidis* per *I. F. Ramum*. Hafn. s. a.
C. Dybvadii in Arithmeticam rationalium *Euclidis* demonstratio.
 Arnhem. 1605.
Cl. Galeni opus de usu partium corporis humani, interprete *N. Re-*
gio Calabro. Paris. 1528.
Harpocrations Lexicon. Lugd. Bat. 1683.
Homeri Iliados liber IX. Item *Jo. Sanderi* Collectanea de *Homeri*
 vita et scriptis. Magdeb. 1661.
Isocratis Epistola ad *Archidamum*, gr. et lat. per *I. D. Koelerum*.
 Witeb. 1766.

- Onosandri* Strategicus, gr. et lat. cum notis *Rigaltii*. 1600.
 Oracula Sibyllina, græce, cum latina *Seb. Castalionis* interpretatione. Paris 1599.
Palladius de gentibus Indiæ, edid. *Ed. Bissæus*. Londini 1668.
Pindarus cum scholiis græcis. Romæ s. a.
 Anecdota *Procopii Cæsariensis*, interprete *Nic. Alemanno*, cum animadversionibus *Jo. Eichelii*. Helmst. 1654.
Thomæ Magistri Opera, edid. *Laur. Normannus*. Upsal. 1693.
Jo. Grammii Historia Deorum ex *Xenophonte*. Hafn. 1715.

c) I Octav.

- I. H. Bœclerus* de scriptoribus græcis et latinis. Argentor. 1674.
L. Lundii Compendium Bibliothecæ græcæ. Hafn. 1704.

*

*

*

- Pindari* Carmina, item octo Lyricorum Carmina, *Alcæi*, *Sapphus*, *Stesichori* etc. per *Paul. Stephanum*. 1600.
Stratonis et aliorum epigrammata, græce, edid. *Klotzius*. Altenburgi 1764.
 Veterum poetarum græcorum poemata selecta per *Vorstium*. Bero-
 lini 1674.
 Historiæ poeticæ scriptores antiqui, *Appollodorus*, *Conon*, *Parthenius* etc. gr. et lat. edid. *Th. Gale*. Londini 1676.
 Opuscula mythologica physica et ethica, opera *Th. Gale*, gr. et lat. Amstelod. 1688.
 Orator. Græciæ præstantissimor. *Antiphontis*, *Andocidis*, et *Isæi* Orationes. Hanov. 1619.
 Orationes ex *Herodoti*, *Thucydidis*, *Xenophontis* et *Sallustii* historiis collectæ a *M. Junio*. Argentor. 1586.

Rhetor.

- Rhetores selecti *Demetrius Phalereus, Tiberius Rhetor, Anonymus Sophista* etc. gr. et lat. cum notis *Th. Gale.* Oxon. 1676.
- Rhetores græci tres, *Alexander, Phœbammon, et Minucianus,* gr. et lat. per *Laur. Normannum.* Upsal. 1690.
- Geographica *Marciani Heracleotæ, Scylacis, Artemidori Ephesii* etc. græce per *Dav. Hœschelium.* Aug. Vindel. 1600.
- Herodotus* Laur. Valla interprete. *Isocratis* Oratio de laudibus *Helenaë.* *Alexander Aphrodiseus* et *Plutarchus Chæronæus* A. Politiano interprete. Basil. 1520.
- Ex *Ctesia, Agatharclide, Memnone* excerptæ historiæ etc. gr. et lat. ex officina *Henr. Stephani.* 1557.
- Arriani* *Tactica, Periplus maris erythræi et ponti euxini.* Liber de venatione. *Epicteti* *Enchiridion,* gr. et lat. ex Musæo *Blancardi.* Amstelod. 1683.

*

*

*

- Æliani* variæ lectiones, gr. et lat. cum notis *Schefferi.* Argentor. 1647.
- Id. cura *Tan. Fabri.* 1668.
- Æschylus* græce. Paris 1552.
- Fabellæ *Æsopicæ* quædam notiores per *Jo. Cramium.* Hafn. 1694.
- Æsopi* Liv og Levnet, item tolv Snese Fabler. Kjöbh. med Træsnitsfigurer.
- Antonin* de soy meme. Amsterdam 1659.
- Id. lib. avec des remarques de Mr. et Mad. *Dacier.* ibid. 1707.
- Id. lih. danice, oversat ved *B. (Bech).* Odense 1752.
- Aphthonii* libellus progymnasmatum, gr. et lat. Lips. 1629.
- Arati* Phænomena, græce. Hafn. 1641.
- Aristotelis* Opera, gr. et lat. 1597. 2 Voll.
- Id. gr. et lat. Aureliæ Allobrog. 1606. 2 Voll.
- Ej. Politica, gr. et lat. cum *Dan. Heinsii* Paraphrasi. Lugd. Bat. 1621.

Aristo-

Aristotelis artis rhetoricæ libri tres, gr. et lat. per *Æmil. Portum*.

Spiræ 1598.

Id. de fabrica mundi.

Epitome Philosophiæ naturalis ex *Aristotelis* scriptis excerptæ per *G.*

Lieblerum. Basil. 1561.

Arrianus de expeditione Alexandri Magni, gr. et lat. Amstel. 1608.

Ej. *Tactica*, gr. et lat. Upsal. 1664.

Cebetis Tavle, paa dansk ved *Gottschalk*. Kjöbh. 1763.

Constantini Porphyrogen. Opera, edidit *Meursius*. Lugd. 1617.

Der Feldbau oder das Buch von der Feldarbeit vom Kayser *Constantin VII.* in griechischer Sprache geschrieben. Strasburg 1551.

Demosthenis Olynthiaca prima, lat. per *Jo. Olai Slangendorf*. Witeberg. 1580.

Dictys Cretensis de bello Trojano et *Dares Phrygius* de excidio Trojæ. Amstelod. 1630.

Diogenes Laërtius de vitis philosophorum. 1615.

Dionysius Alexandrinus de situ orbis, gr. et lat. Basil. 1556.

Epicteti Enchiridion, una cum *Cebetis* Tabula, cum notis *Casauboni*.

gr. et lat. Londini 1659.

Euclidis Elementa. Witeb. 1634.

Id. lib. Hafniæ 1740.

I. P. Resenii Initia geometrica in *Euclidem*. Witeb. 1612.

Euripides, gr. et lat. Heidelb. 1597. 2 Voll.

Galenus de alimentorum facultatibus. Lugd. Bat. 1633.

Hannonis Periplus, gr. et lat. interprete *C. Gesnero*.

Heliodori Æthiopica, gr. et lat. Lugdani 1611.

Herodianus, gr. et lat. per *Bœclerum*. Argentor. 1644.

Id. danice interprete *Lud. Holbergio*. Hafniæ 1746.

Hesiodi Opera, gr. et lat. per *Schrevelium*. Lugd. Bat. 1653.

Hesiodus i danske Rim af *Gerner*. Kjöbh. 1670.

- C. F. Munthe* Observat. in *Hesiodum*. Hafn. 1757.
- Hieroclis* Commentar. in aurea Pythagoreorum carmina, gr. et lat.
Paris 1583.
- Hippocratis* opera, latina interpretat. donata ab *A. Foesio*. Francof.
1596.
- Aphorismi *Hippocratis* notis illustrati ab *I. I. Fickio*. Jenæ 1729.
- Homeri* Ilias, gr. et lat. per *Gifanium*. Argentor. 1672.
- Id. lib. per *Hagerum*. Chemnicii 1746.
- Id. lib. translated by *Pope*. Dublin 1736. 6 Voll.
- Supplement a l'Homere de Mad. *Dacier*. Amsterdam 1731.
- P. Brinch* Examen chronologiæ et Historiæ *Josephi*. Hafn. 1701.
- Isocratis* Scripta omnia, gr. et lat. *Hieron. Wolfio* interprete. Basil.
1587.
- Ej. Orationes quatuor. Francof. 1585.
- Juliani* Imperatoris Opera, gr. et lat. Paris 1583.
- Reflexions de l'empereur *Julien* sur les dogmes de la religion chre-
tienne, par *D'Argens*. Berlin 1764.
- Luciani* Opera omnia, gr. Basil. 1552. 2 Voll.
- Id. de calumnia cum notis *Tollii*. Lugd. Bat. 1677.
- Id. de la traduction de *P. d'Ablancourt*. Amsterd. 1633. 2 Voll.
- Maximi Margunii* hymni anacreontici, gr. et lat. per *Conr. Ritters-
husium*. Aug. Vindel. 1601.
- Maximi Tyrii* Dissertationes, gr. et lat. Oxonii 1677.
- Ocellus Lucanus*, gr. et lat. interprete *Nogarola*. 1596.
- Eutechni* Sophistæ paraphrasis in *Oppiani* Ixeutica, gr. et lat. per *Er.
Vindingium*. Hafn. 1702.
- Orphei* Opera, gr. et lat. editio *Hambergeri*. Lips. 1764.
- Palæphatus* de incredibilibus, gr. et lat. Amstelod. 1649.
- Excerpta ex *Pindari* odis per *Dav. Chytræum*. Rostoch 1596.
- Plutarchi* moralia, lat. per *Xylandrum*. Basil. 1572. 2 Voll.

266 Philologie. Græske Autores. c) I Octav.

Plutarchus de liberorum educatione, gr. et lat. edid. *Heumannus*.
Lips. 1738.

Polyæni Stratagemata. Francof. 1650.

Polybius, lat. Argentor. 1614.

Proclus Diadochus in *Ptolomæi* libros IV. de siderum effectibus, gr.
et lat. per *Allatium*. Lugd. Bat. 1635.

Synesius om Fyrstevælde, oversat ved *Bloch*. Kjöbh. 1797.

Theophrasti Descriptiones morum, cura *Grammii*. ibid. 1725.

Samme paa dansk ved *Gottschalk*. Aalborg 1768.

Thucydides, lat. Argentor. 1614.

D. Chytræi Chronologia Historiæ *Herodoti* et *Thucydidis*. Rostoch
1573.

Xenophons Lovtale over *Agesilaus*, oversat af *Hanefeldt*. Kjöbh.
1767.

Ej. Cyropædie, oversat ved *Baden*. ibid. 1766.

Latinske Autores.

a) I Folio.

Historiæ romanæ scriptores latini minores: *Festus Capitolinus, Florus, Vellejus Paterculus, Aurelius Victor* etc. Francof. 1688. 2 Voll.

*

*

*

Ammianus Marcellinus, per *Jac. Gronovium*. Lugd. 1693.

Aurelius Cassiodorus, it. *Jordanes* de origine gentis Gothorum. Paris. 1589.

Ciceronis Operum Tomus III. quo ejus epistolæ continentur et Tom. IV. quo continentur philosophici libri omnes; ad calcem *Frobenii* Penu Tullianum. Hamburgi 1619.

Ej. Orationes. Basileæ 1553.

Nizolius sive Thesaurus Ciceronianus, per *I. Cellarium*. ibid.

Curtius, per *M. Raderum*. Colon. 1628.

Julii Firmici Materni Matheseos libri 6.

Dion. Lambinus in *Horatium*. Francof. 1577.

Livii rerum gestarum populi romani libri 30. 1528.

Ej. *Historia romana*, per *I. Gruterum*. Paris 1625.

Pomponius Mela de situ orbis. Basil. 1522.

Plinii *Historia naturalis*, cum notis *Gelenii*. ibid. 1549.

Id. lib. Lugduni 1582.

Plinii *Epistolæ et Panegyricus*, per *I. M. Catenæum*. 1533.

- C. I. Solini* Polyhistor cum exercitationibus *Salmasii*. Trajecti ad Rhen. 1689.
- Lucii Annæi Senecæ* Opera, per *Jo. Frobenium*. Basil. 1515.
- L. A. Senecæ* et *M. A. Senecæ* Rhetoris Opera, cum notis *Gothofredi* et *Dalechampii*. Aureliæ Allobr. 1628.
- Les Oeuvres de *Senèque*, par *Malherbe* et *Du-Ruer*. Paris 1659. 2 Voll.
- Taciti* Opera, per *Just. Lipsium*. Antverp. 1589.
- Ann. Scoti* Commentarii in *Tacitum*. Francof. 1592.
- Terentii* Comædiæ cum scholiis per *Des. Erasm. Roterod.* Basil. 1538.
- Virgilii* Opera. ibid. 1586.

b) I Qvart.

- Ol. Borrichii* Conspectus præstantiorum scriptorum latinæ lingvæ. Havniæ 1691.
- G. I. Vossius* de Historicis latinis. Lugd. Bat. 1651.
- * * *
- Autores lingvæ latinæ in unum corpus redacti cum notis *Dion. Gothofredi*. 1602.
- Rutilius Lupus*, *Aquila Romanus*, *Julius Rufinianus* de figuris sententiarum, *Curii Fortunatiani* artis rhetoricæ libri tres etc. Paris 1599.
- * * *
- Ammianus Marcellinus* cum annotationibus *H. Valesii*. Paris 1636.
- Cæsaris Augusti* Fragmenta cura *I. A. Fabricii*. Hamburgi 1727.
- Boethius* de consolatione Philosophiæ cum commentario *Thomæ Aquinatis*.
- Julius Cæsar* de bello gallico, opera *Jungermanni*. Francof. 1606.
- Commentari di *C. Giulio Cesare*. Venet. 1619.
- C. F. Röttböl* Anmærkninger til *Porcius Cato* de re rustica. Kjöbh. 1790. Censo-

- Censorini* liber de die natali. Hamburgi 1614.
Ciceronis Opera per *Jac. Gronovium*. Lugduni 1692. 2 Voll.
 Eadem cum notis *Victorii*. Amstelod. 1724. 4 Voll.
Ciceronis orationis pro rege Dejotaro analysis dialectica per *I. Piscatorem*. Spiræ 1582.
 b) Ej. analysis orationis pro Licinio. *ibid.* 1583.
Horatius cum paraphrasi *Ceruti* et *Lambini*.
 Id. cum comment. *Lambini*. Venet. 1566.
Juvenalis 14de Satire paa danske Vers af *Falster*. Kjöbh. 1731.
 Ej. 10de Satire oversat af *I. I. Lund*. *ibid.* 1754. 13de Satire oversat af *A. B. Poulsen*. *ibid.* 1753.
Justini Historia. s. l. et a.
Scribonius Largus edid. *Jo. Rhodius*. Patavii 1655.
Manilii Astronomicon cura *Scaligeri*. Argentor. 1655.
Is. Vossii Observationes ad *Pomponium Melam* de situ orbis. Hagæ Com. 1658.
 Ej. harum observationum Appendix. Londini 1686.
Lucretius de rerum natura, per *Dion. Lambinum*. Paris. 1553.
Ovidii Metamorphosis theotisce cum figg. Francof. 1631.
 Ej. Breve paa dansk ved *Rose*. Kjöbh. 1703.
Plinii Historia naturalis. Paris 1685. 5 Voll.
 Id. lib. belgice.
I. A. Schlegelii Observationes in *Cornelium Nepotem*. Hafn. 1778.
Persius, oversat af *Schönau*. *ibid.* 1746.
Plautus Taubmanni. 1605.
Valerius Probus de interpretandis Romanorum litteris cum notis *Henr. Ernstii*. Soræ 1647.
L. A. Senecæ Theologia naturalis contemplativa studio *I. Svaningii*. Hafniæ 1710.
Tacitus de moribus Germanorum ex recensione *Herm. Conringii*. Helmst. 1652. *A. A.*

- A. A. Brenzii* Scholia in *Corn. Tacitum*. Norib. 1629.
Terentius. Paris. 1501.
 Id. Lips. 1521.
 Id. Parisiis. 1580.
Tibullus cum fig. Amstelodami ex officina Wetsten. 1708.
Virgilius cum commentariis *Servii*. Genevæ 1636.
 Id. in usum Delphini. Paris. 1726.

c) I Octav.

- O. Borrichii* Conspectus scriptorum lingvæ latinæ. Hafn. 1705.
 Id. lib. ibid. 1713.
Jo. A. Fabricii Bibliotheca latina. Hamburgi 1715.
C. Falsteri Idea historiæ litterariæ Roman. Lips. 1718.

* * *

- Libri de re rustica: *Cato, Varro, Columella*. 1528.
 Veteres de re militari scriptores, cum *Stewechii* commentario in *Ve-*
getium. Vesal. 1670. 2 Voll.
 Veterum Poëtarum latinorum poëmata selecta per *Jo. Vorstium*. Lip-
 siæ 1675.
 Panegyrici diversorum cum veterum tum recentiorum scriptorum.
 Duaci 1595.
 Conciones et orationes ex latinis historicis excerptæ. Hafn. 1678.
Q. F. Pictor, Catonis fragmenta de originibus, Antonini Pii Itinera-
 rium etc. Lugduni 1554.
 Electa *Senecæ* et *Sallustii*. Amstelod. 1646.
 b) Electa *Plautiniana* et *Terentiana*. ibid. eod.
Terentianus Maurus de litteris, syllabis, metris. *Marius Victori-*
nus de ratione carminum. Ex officina Santandreana 1584.

Verrii

Verrii Flacci quæ exstant et *Sexti Pomp. Festi* de verbor. significat.
libri XX. cum *Josephi Scaligeri* annotationibus. 1574.

*

*

*

Apicius Cœlius de arte coqvinnaria per *M. Listerum*. Amstelod. 1709.

Apulejus cum notis *Pricæi*. Goudæ 1650.

Ausonii Opera. Amstelod. 1629.

Aviani Fabulæ. ibid. 1731.

Boethius de moribus. Soræ 1642.

Julius Cæsar. Lugd. Bat. 1593.

Id. edid. *Merbitzius*. Francof. et Lips. 1687.

Id. cum notis *Goduini*. Londini 1693.

Id. gallice. a la Haye 1743. 2 Voll.

M. M. Felicis Capellæ Satyricon. Lugduni 1599.

Cato de re rustica, opera *I. Meursii*. Lugd. Bat. 1598.

Dionysii Catonis Disticha de moribus, gr. lat. et german. *Cygnæ*
1672.

Censorinus de die natali. Lugduni 1593.

Cicero de officiis. Raceburgi 1679.

Id. lib. Halæ Magdeb. 1724.

Ej. *Cato major*. dan. per *Sahl*. Hafn. 1767.

Ej. Oratio pro *Annio Milone*. Colon. 1561.

Ej. Epistolæ familiares. Antverp. 1560.

Ej. Epistolarum libri tres. Hafn. 1679.

Nic. Kragii differentia Ciceronis. ibid. 1589.

Ciceronis vita et studiorum rerumqve gestarum historia per *C. Preyss*.
Basil. 1554.

Histoire des IV. Cicerons. Haye 1725.

Claudianus cum notis *Dan. Hartnaccii*. Lubecæ 1691.

Curtius cum indice et notis *Loccenii*. Amstelod. 1671.

Id. lib.

- Id. lib. Amstelod. 1673.
 Id. lib. paa dansk ved *M. Vingaard*. Kjöbh. 1704.
P. Paludani Index in *Curtium*. ibid. 1710.
Eutropius Cellarii. Jenæ 1726.
Valerii Flacci Argonautica. Coloniae Allobrog. 1617.
Florus ex Musæo *Blanchardi*. Lugd. Bat. 1649.
 Id. cum notis *Minellii*. Hafn. 1700.
 Id. cum notis *Annæ T. Fabri filia*. Londini 1714.
 Id. cum notis *Junckeri*. Lips. 1734.
 Id. paa dansk ved *M. Vingaard*. Kjöbh. 1699.
Curii Fortunatiani Rhetorica. Basil. 1526.
Sexti Julii Frontini Stratagemata. Lugd. Bat. 1675.
Aulus Gellius. Amstelod. 1651.
Horatius. Witeb. 1618.
I. P. Anchersen pars sexta operum Horatii. Hafn. 1752.
I. C. Briegleb Vorlesungen über Horats. Altenburg 1770.
C. I. Hygini Fabulæ. Lugd. Bat. 1670.
 Id. lib. Hamburgi 1674.
Juvenalis cum notis *Farnabii*. Amstelod. 1642.
Juvenalis et *Persii* Satyræ curante *Schrevelio*. Lugd. Bat. 1648.
Livius. Geneva 1622.
 Idem. Oxonii 1708. 6 Voll.
Pomponius Mela de orbis situ et *Solini* Polyhistor. Basil.
 Id. *Gronovii*. Lugd. Bat. 1696.
 Idem curante *H. A. Meisnero*. Curiae Variscorum 1756.
Lucretius de rerum natura. Francof. 1583.
Macrobius in Somnium Scipionis. s. l.
 Idem cum notis *Pontani* et *Gronovii*. Lugduni 1649.
Martialis Epigrammata cum notis *Farnabii*. Amstelod. 1645.

Vale-

- Valerius Maximus*, opera *Minellii*. Hafn. 1703.
 Id. latin-françois. Lyon 1700. 2 Voll.
Cornelius Nepos. Lugd. Bat. 1675.
 Id. per *E. Sincerum*. Augsburg 1721.
 Id. curante *Cellario*. Lips. 1730.
Julius Obsequens de prodigiis, cum notis *I. Schefferi*. Amstelod.
 1679.
Ovidii Metamorphosis. s. tit.
 Ej. Sendebreve fra Pontus, oversatte i danske Vers af *I. F. Wedel*.
 Kjöbh. 1749.
 Satyre de *Petron*, latin et françois. Cologne 1694.
Plautus. 1617.
 Idem. Amstelod. 1650.
Plinii Epistolæ et Panegyricus. Halæ Saxon. 1695.
 Id. lib. Lipsiæ 1721.
 Ej. Lovtale til Trajanus med en Indledning i den romerske Statsforfat-
 ning ved *Guldberg*. Sorøe 1763.
 Samme Lovtale paa dansk. Kjöbh. 1704.
Phædri Fabulæ, cum notis *Freinshemii*. Argentor. 1664.
 Id. in usum Delphini. Londini 1712.
 Id. durch *E. Sincerum*. Augsburg 1746.
Cl. Rutilii Numantiani Itinerarium, ex Museo *T. I. ab Almeloveen*.
 Amstelod. 1687.
L. A. Senecæ Opera, cum notis variorum. ibid. 1672. 2 Voll.
Seneca's Moral by *R. L'estrangé*. London 1725.
 Id. durch *Formey*. Frankf. 1761. 2 Voll.
L. et M. Annæi Senecæ et aliorum Tragœdiæ. Londini 1673.
Sallustius cum spicilegiis *Palmerii* in eundem. Lugd. Bat. 1677.

- Samme paa dansk ved *Wallenberg*. Kjöbh. 1702.
Silius Italicus Cellarii. Lips. 1695.
P. Papin. Statii Opera, per *I. Veenhusen*. Lugduni 1671.
Svetonii Cæsares. Lugduni 1591.
 Id. cum notis variorum. Amstelod. 1663.
 Id. germanice, interprete *H. D. Holck*. Copenh. 1664.
 Id. danice, per *T. Schmidt*. ibid. 1750.
Taciti qvæ extant, edidit *Boxhornius*. Amstelod. 1641.
 Id. de moribus Germanorum, edidit *S. Fabricius*. Augustæ Vindel.
 1580.
 Id. lib. editio *Dithmari*. Francof. ad Viadr. 1725.
 Id. lib. cum commentario *Coleri*. Hanoviæ 1602.
 Id. lib. theotisce. Berlin 1724.
Willichii Reselliani Comment. in *Taciti* Germaniam. Francof. 1551.
G. C. Kirchmannus in *Taciti* Germaniam. Witeb. 1664.
I. H. Bœcleri in *Taciti* primordia Annalium et historias commentatio.
 Argentor. 1664.
Taciti Aarbøger, oversatte af *Baden*. 1ste Bog. Kjöbh. 1773.
 Ej. Forsög til en Oversættelse af *Tacitus* samt en Afhandling om Sprogets Berigelse med ny Ord og Vendinger. ibid. 1774.
S. Ammirati Discursus in *Tacitum*. Francof. 1618.
Terentius cum notis variorum. Lugduni 1657.
 Ej. Comœdier, oversatte paa dansk. Kjöbh.
Velleji Paterculi qvæ supersunt, cum commentariis *Walchii*. Lips.
 1712.
 Id. lib. curante *Burmanno*. Lugd. Bat. 1719.
 Imperii romani ortus et progressus in Supplementum *Velleji Paterculi*
 compendio representatus a *P. Brinch*. Hafn. 1697.
Terentii Varronis Opera. 1581.

G. Stewechii Commentarius ad *Flav. Vegetii* libros de re militari.
Vesal. 1670.

Virgilius Heynii. Lips. 1767. 4 Voll.

Ej. Appendix, per *Jos. Scaligerum*. Lugduni 1595.

Jul. Pompon. Sabini Commentarius in omnia *Virgilii* opera. Basi-
leæ s. a.

Virgilii Bucolica, oversatte paa danske Rim ved *P. I. Roiskilde*.
Kjöbh. 1639.

Ej. Georgica, oversatte af *C. M. Ravn*. ibid. 1680.

Ej. *Æneis* 1ste Bog ved *F. H. Seidelin*. ibid. 1778.

Philologi et Critici in Autores veteres.

a) I Folio.

- Lud. Cœlii Rhodigini* Lectiones antiquæ. Basil. 1566.
Adr. Turnebi Opera. Argentor. 1600.
G. I. Vossii Opera. Amstelod. 1695-700. 5 Voll.
Wolfii Lectiones memorabiles.

b) I Quart.

- Th. Caroli* variæ lectiones. Altdorf 1643.
I. F. Facii epistola critica in aliquot Orphei et Apollon. Rhod. loca.
Erlang. 1772.
I. Gruteri Commentar. ad loca Taciti et Onosandri. 1604.
P. Merulæ Opera varia posthuma. Lugd. Bat. 1684.
Jac. Palmerii exercitat. in optimos autores græcos. ibid. 1668.
A. Schotti observationum humanarum libri V. Hanov. 1675.
Variæ dissertationes philologicæ Professorum Hafniensium ab anno
1590-1760. 17 Voll.

c) I Octav.

- B. Hederichs* Anleitung zu den fürnehmsten philologischen Wissen-
schaften. Witeb. 1713.

Jo. Cle-

Jo. Clerici Ars critica. Lips. 1713. 3 Voll.

I. E. Pfeifferi Elementa hermeneutica. Jena 1743.

b) Auszug aus Is. Newtons Chronologie der alten Königreiche.
Hildburgshausen 1745.

Von der Brauchbarkeit der alten Schriftsteller. Wittenb. 1770.

Alexandri ab Alexandro genialium dierum libri VI. Lugd. Bat. 1673.
2 Voll.

A. Borremansii Variar. lectionum liber. Amstelod. 1676.

I. Brunsmanni observationes miscellaneæ. Hafn. 1664.

I. A. Ernestii Opuscula philologica et critica. Lugd. Bat. 1764.

Henr. Ernestii variæ observationes. Amstelod. 1636.

C. Falsteri Vigilia prima noctium ripensium. Hafn. 1721.

Ej. Amœnitates philolog. Amstelod. 1729-32. 3 Voll.

Gronovii Observationum liber novus. Daventriæ 1652.

b) *Ej.* Monobiblion. ibid. 1651.

Iusti Lipsii Opera omnia. Vesal. 1675. 4 Voll.

Hieron. Mercurialis variarum lectionum libri IV. Basil. 1524.

Hadr. Relandi Dissertationes miscellaneæ. Trajecti ad Rhen. 1706.
2 Voll.

I. Tollii Fortuita. Amstelod. 1687.

Græske og romerske Oldsager.

a) I Folio.

- Jac. Gronovii* Thesaurus antiqvitatum græcarum. Venet. 1732.
13 Voll.
- I. G. Grævii* Thesaurus antiqvitatum romanarum. ibid. 1732.
12 Voll.
- A. H. de Salengre* Supplementa in rom. et græc. antiqvitat. ibid.
1735. 3 Voll.
- Gia. Jac. de Rossi* Kobberstykker over Roms Bygninger og Obelisker. Rom 1650.
- M. A. Causei* Museum Romanum. ibid. 1736.
- P. Aringhi* Roma subterranea. Colon. 1669.
- Jo. Ciampini* Monimenta musivorum operum. Romæ 1692. 2 Voll.
- Humphr. Prideaux* Marmora Oxoniensia. Oxon. 1676.
- Sert. Ursati* Monumenta Patavina. Patav. 1652.
- Onuphr. Panvini* Antiqvitates Veronenses.

b) I Qvart.

- I. A. Fabricii* Bibliographia antiqvaria. Hamburg. 1716.
* * *
- Laur. Pignorii* Characteres ægyptii. Francof. 1608.
- Th. Dempsteri* Antiqvitatum romanarum corpus. Genevæ 1632.
G. du

- G. du Choul* Veterum Romanorum religio, castramentatio, disciplina militaris ut et balnea. Amstelod. 1685.
- I. C. Schlägeri* Fasciculus dissertationum de antiqvitatibus sacris et profanis. Helmst. 1743.
- Antiqvités romaines du Comte de B***. Haye 1750.
- O. Borrichii* sex dissertationes de antiqva Romæ facie. Havn. 1686.
- A. Bosii* Roma sotterania. Romæ 1650.
- Jo. Winkelmanns* Sendschreiben von den herculan. Entdeckungen. Dresdæ 1762.
- Memoire sur la ville souterraine decouverte au pied du mont Vesuve. Gött. 1748.
- P. C. Webb* Account of a copper table, containing two inscriptions, discovered 1732 near Heraclea. London 1760.
- I. Pettingal* the latin inscription on the copper table discovered near Heraclea. ibid. eod.
- Justus Lipsius* de militia romana. Antverp. 1598.
- O. Panvini* de triumpho commentarius notis et fig. illustrat. ab *I. I. Madero*. Helmst. 1676.
- I. I. Maderus* de coronis nuptiarum. ibid. 1676.
- I. B. Dragheimius* de priscis Romanorum nuptias adornantium ritibus. Gedani 1731.
- I. Milzovii* Pileus libertatis symbolum. Havn. 1688.
- Monumenta veteris Antii. Romæ 1700.
- Urbis Patavinæ inscriptiones ed. a *Jac. Phil. Thomasino*. Padovæ 1649.
- Jo. Smetii* Antiqvitates Neomagienses. Noviomag. Batav. 1678.
- * * *
- A. Ross* les religions du monde, trad. par *Th. le Grue*. Amsterd. 1666.
- G. F. Mejeri* historia religionum christianæ, judaicæ, gentilis, muhammed. Helmst. 1697.

- Gisb. Cuperi* Harpocrates. Traj. ad Rhen. 1687.
Ant. van Dale de oraculis veterum Ethnicorum. Amstelod. 1700.
Tob. Eckardi Dissert. de templo Cappadociæ eomano. Qvedlinb.
 1721.
I. D. Majoris Serapis medicus Ægyptiorum Deus. 1685.
I. G. ab Eckhart Dissert. de Apolline Granno Mogovno. Wirceb.

c) I Octav.

- J. S. de Schmidt* Opuscula, quibus res antiquæ præcipue ægyptiacæ
 explanantur. Carlsruhe 1765.
 Antiquitatum græcarum descriptio. Hafn. 1721.
C. Abels griechische Alterthümer. Leipz. 1738. 2 Voll.
Jo. Meursii Græcia ludibunda. Lugd. Bat. 1625.
 Roma illustrata sive antiquitatum Romanarum breviarium. *ibid.* 1650.
 Roma restituta sive antiquitatum rom. compendium collectum a *Th.*
Bello. Amstelod. 1700.
Hildebrandi Antiquitates romanæ. Ultrajecti 1713.
 Rituum, qui olim apud Romanos obtinuerunt, succincta explicatio a
G. H. Nieupoort. Trajecti a Rhen. 1734.
Sigeb. Havercampi Introductio in antiquitates romanas. Lugd. Bat.
 1740.
 Breviarium antiquitatum Romanarum Cellario-Freyerianum. Hafn.
 1743.
C. G. Heyne Einleitung in das Studium der Antike. Göttingen s. a.
 Julii Vitalis Epitaphium cum notis criticis *Henr. Dodwell.* Iscæ Dun-
 mon. 1711.
O. Sperling de crepidis veterum. Hafn. 1698.
C. Schoetgenii Antiquitates trituræ et fulloniæ. Trajecti ad Rhen. 1727.
A. Senstlebius de alea veterum. Lips. 1667.

- Bartholi Bartholini* Commentarius de pænula. Hafn. 1670.
Joh. Kirchmanni de annulis liber singularis. Lugd. Bat. 1672.
Th. Bartholini de armillis veterum schedion. Amstelod. 1676.
 b) *Ej.* Antiquitatum veteris puerperii synopsis. ibid. eod.
 c) *Casp. Bartholinus*, Thomæ fil. de inauribus veterum. ibid. eod.
I. A. Qvenstedii Sepultura veterum. Witeb. 1660.
Lud. de Hemmer Glauco-graphia variis antiquitatibus et nummis illustrata. Hafn. 1732.

*

*

*

- Chomme* Dictionaire de la Fable. Paris 1720.
 Le Chateau de Richelieu ou l'histoire des dieux et des heros de l'antiquité par *Vignier*. Saumur 1674.
H. Schævii Mythologia, cura *F. Redtelii*. Stetin 1700.
A. Rossii View of al religions in the world. London 1755.
(Brerewod) Scrutinium religionum et lingvarum. Francof. 1679.
D. Clasenii Theologia gentilis. ibid. 1684.
 b) *Id.* de religione politica. Servestæ 1681.
P. E. Jablonski Pantheon Ægyptiorum. Francof. ad Viadr. 1750.
Seldenus de Diis Syris. Lips. 1662.
 Histoire des dieux qu'adorent les gentils des Indes. Cologne 1711.
 Exercitium academ. præ. *H. Forello*, de cultu ignis sub nomine Vulcani. Upsal. 1707.
T. Krarup Diss. qva diversæ fabulæ de Saturno conciliantur. Hafniæ 1762.
Ant. van Dale de oraculis ethnicorum. Amstelod. 1683.
Petrus Petitus de Sibylla. Lipsiæ 1634.

Grammatikere og Lexicographer.

a) I Folio.

J. Henrici Stephani Thesaurus lingvæ græcæ. 1572. 4 Voll.
 Dictionarium græco-latinum per *G. Budæum* et *C. Gesnerum*. Ba-
 sileæ 1568.

Ambr. Calepini Lexicon. ibid. 1576.

Jo. Scapulæ Lexicon græco-latinum. Londini 1637.

Jo. Martini Lexicon philolog. ejusd. *Cadmus Græco-Phoenix*, it. Glos-
 sarium *Isidori* cum notis *Grævii*. Trajecti 1711. 2 Voll.

Desid. Erasmi Roterodami Adagia. Hanoviæ 1617.

*

*

*

Thesaurus lingvæ latinæ sive Forum Romanum. Basil. 1561. 2 Voll.
Basilii Fabri Sorani Thesaurus eruditionis scholasticæ per *I. M. Ges-
 nerum*. Lips. 1726. 2 Voll.

I. M. Gesneri Novus Thesaurus lingvæ romanæ. ibid. 1749. 2 Voll.
Pauli Coldingi Etymologicum latinum cum interpretatione danica.
 Rostoch 1622.

Caroli du Fresne du Cange Glossarium mediæ et infimæ latinitatis.
 Francof. 1681.

*

*

*

Dictionaire etymologique de langve Françoise par *Menage*. Paris 1694.
A. Furetiere Dictionaire François. a la Haye 1694. 2 Voll.

Edw.

Edw. Lhuyd Archæologia Britannica. Oxonii 1707.

Ol. Verelii Index lingvæ veteris schyto-scandicæ sive gothicæ per *Ol. Rudbech.* Upsal. 1691.

Jo. Ihre Glossarium Svio-gothicum. ibid. 1769.

b) I Qvart.

Jo. Erasmi Diagramme oratoria in laudem græcæ lingvæ. Rostoch 1577.

Ej. Commonefactio de lingvarum græcæ et lat. utilitate in studiis. ibid. 1576.

G. Placentinii Epitome græcæ palæographiæ et de recta græci sermonis pronunciatione. Romæ 1735.

I. M. Langii Philologiæ barbaro-græcæ pars prior. Norib. 1708. Pars altera. Altdorf 1707.

b) *Ej.* Dissertatio de versione novi Testamenti. 1707.

c) *G. M. Florini* Exercitationum fasciculus de origine et prærogativa lingvæ græcæ. Francof. 1707.

N. Clenardi Institutiones ac meditationes in græcam linguam. Hano-viæ 1677.

Ol. Borrichii Cogitationes de variis lingvæ latinæ ætatibus. Hafniæ 1675.

b) *Analecta* ad has cogitationes.

c) *Ej.* de causis diversitatis lingvarum dissertatio. Hafn. 1675.

Arn. Rhumani Roma attica. ibid. 1679.

C. H. Echardi vindiciæ optimor. latinitatis auctorum adversus Asinium Pollionem. Jena 1745.

Bernh. Sivers Grammatica latina in usum scholarum. Hafn. 1675.

And. Brunchmanni Grammatica latina. ibid. 1734.

Lexicon latino-svecanum studio *Petri Schenberg.* Norcopiæ 1739.

M. Werners Clavis lingvæ latinæ. Hafn. 1766. 5 Voll.

* * *

Tesoro de las tres lenguas espanola, francesa, italiana. Geneve 1637.

* * *

Veneroni Dittionario. Francof. 1714. 2 Voll.

Pomai's Dictionaire françois latin et alleman. ibid. 1700. 2 Voll.

P. Canel französ. teutsche Grammaticus. Hamburg. 1713.

Dictionaire flammand et françois par *F. Halma*. Amsterd. 1729.

Hexam Lexicon et Grammat. Anglic. Rotterdam 1647.

Serenius english and swed. Dictionary. Nyköping 1757. 2 Voll.

Berthelsens engelske Ordbog. London 1754.

Schottel vom Ursprunge und Aufnahme der teutschen Sprache. Hildesheim.

I. Schallers Indledning til det tydske Sprog, med *Lintrups* Fortale. Kjöbh. 1726.

Anhang til kort Undervisning for Begyndere i det tydske Sprog. 1776.

B. Raupach de lingvæ Saxonix inferioris injusto contemtu. Rostoch 1704.

Specimen lectionum antiqvarum ex Otfridi Monachi Weissenb. libris cura et studio *D. von Stade*. Stadæ 1708.

Nyerup Symbolæ ad litteratum teutonicam antiqviozem. Hafn. 1787.

I. Deichmanni Specimen Glossarii latino-theotisci. Bremæ 1721.

I. von Aphelens tydske Ordbog. Kjöbh. 1764. 2 Voll.

Svedbergs svenska Språkets Richtigkeit. Skara 1716.

Ej. Försvaret emot Hjärnes Skrift. ibid. 1719.

O. Rudbeckii Specimen usus lingvæ gothicæ in illustrandis obscurissimis Sacræ Scripturæ locis. Upsal. 1717.

P. Wan.

P. Wandals Fortegnelse paa 300 danske Ord som komme af det Hebraiske. Schleswig 1651.

A. Brunchman Harmonia lingvarum teutonicæ svedicæ danicæ. Hafniæ 1750.

N. von Havens orthographiske Ordbog. ibid. 1741.

b) *Ej. Svar* paa Avisskriverens Anmærkninger over Ordbogen. ibid. eod.

c) *Th. Clitau's* Journal over den farlige orthographiske Krig. ibid. 1742.

Petri Legistæ Laglandici Parabolæ sententiosæ. Paris. 1515.

Ordbog over danske Ordsprog paa dansk og fransk. Kjöbh. 1757.

A. Frencelius de originibus lingvæ Sorabicæ. Budissinæ Lusatorum 1693.

Jo. Sainowics Demonstratio idioma Ungarorum et Lapponum idem esse. Hafn. 1770.

Finnsk Orda-Bok. Stockholm 1745.

C. Lems Lexicon Lapponicum danico-latinum. Nidrosiæ 1762. 2 Voll.

c) I Octav.

Grammatica græca *Phil. Melanchthonis* nunc emendatior studio *Joach. Camerarii*. Lips. s. a.

T. Sylburgii Rudimenta græcæ lingvæ. Francof. 1582.

b) *Clenardi* græcæ lingvæ institutiones. ibid. 1587.

G. Pasoris Grammatica græca. Groningæ 1655.

Jo. Petræi Calundani Grammatica græca major. Hafn. 1666.

Theoph. Golii Gramm. græca. ibid. 1685.

Grammaticæ græcæ præcepta majora. ibid. 1703.

M. Augustini Cadmus sive græcæ lingvæ institutio, editio 2da. Jenæ 1708.

Frid.

- Frid. Koeberi* Gramm. græca Golio-Velleriana. Havn. et Lips. 1734.
 Erleichterte griech. Grammatik. 8te Edition. Halle 1734.
F. C. Munthe græske Grammatik. Kjöbh. 1744.
Trugilli Nicolai Aslovii Prosodia græca. ibid. 1625.
Lamb. Bos ellipses græcæ, ed. 4ta. Lips. 1728.
M. Devarius de particulis græcæ lingvæ. Amstelod. 1700.
Epitome brevis nomenclatoris Hadriani Junii græco-latina. Hafniæ
 1624.
Benj. Hederici Lexicon græcum. Lips. 1722.
G. Pasoris Lexicon in N. Test. 1623.
 Lexicon græco-latinum N. Test. Hafn. 1636.
 Primitiva N. Test. græci ex Lexico Pasoriano collecta. ibid. 1733.
I. Leusdenii Clavis græca novi Testamenti. Ultrajecti 1672.
Abr. Kall Specimen supplementi Thesauri græcæ lingvæ Stephaniani
 ex *Theognidis* Sententiis. Hafn. 1760.

* * *

- I. A. Webers* Einleitung in die Historie der lateinischen Sprache.
 Chemnitz 1736.
Phil. Melanchthonis Grammatica litina. Witeb. 1621.
Thomæ Linacri de emendata structura latini sermonis libri VI. Lips.
 1556.
 Grammatica latina. Francof. 1559.
 b) *Jo. Murellii* opuscula duo cum præfat. *Palladii*. ibid. 1554.
N. Kragii Grammat. latinæ præcepta. Hafn. 1578.
C. Becmanni Manuductio ad latinam lingvam. Hanoviæ 1619.
 Epitome Grammaticæ latinæ. Hafn. 1619.
Th. Lundii Grammatica metrica nova. ibid. 1627.
I. Rhenii Donatus latino-germanicus. Lips. s. a.
Th. Bangii observationum philologicarum libri duo. Hafn. 1637.
 Id. lib.

Id. lib. Hafn. 1640.

I. Rhodii Epitome elegantiarum syntaxeos ex observationibus Th. Bañgii. ibid. 1705.

I. Besen Fax nova lingvæ latinæ. Londini 1667.

C. Seidelii Portula latinæ lingvæ vera aurea. Jenæ 1653.

Doctrinale totius Grammatices compendiose in unum digestum. s. l. et a.

I. H. Ursini Atrium latinitatis. Francof. 1657.

Grammatica regia sive Nova ratio discendi lingvæ lat. præcepta, pro Christina Svecorum Regina, juxta exemplar impressum Holmiæ. Lugd. Bat. 1650.

Francisci Sanctii Minerva, cui acced. notæ et animadversiones *Scioppii*. Franegv. 1687.

Gasp. Scioppii Grammatica philosophica a *Petro Scavenio* aucta. ibid. 1704.

B. Siwers Tyrocinia Grammat. latinæ. Hafn. 1706.

H. Whittes Underretning i det latinske Sprog. ibid. 1708.

T. Badenii observationes ad Grammaticam latinam. ibid. 1715.

G. Johannis Ripensis Grammat. minor. ibid. 1725.

Grammat. lat. præcepta majora. ibid. 1727.

Jo. Langens latein. Grammat. Halle 1734.

b) *Ej.* Institut. stili lat. Berolini 1724.

c) *Ej.* Locutionum et sententiarum latinarum flores. ibid. eod.

Jo. Langii Grammat. lat. danice versa ab *A. Lundhof.* Hafn. 1741.

Vollständ. latein. Grammat. Marchica. Frankf. 1735.

Donatus. Hafn. 1746.

Sören Anchersens Undervisning i det latinske Sprog.

Aldi Manutii puræ et elegantes latinæ lingvæ phrases. Antverp. 1583.

Laur. Valla de lingvæ lat. elegantia. Colonia 1543.

Erasm. Roterod. de utraqve verborum ac rerum copia. Gottingæ s. a.

Latini sermonis observationes *Jo. Godschalco* collectore. Colon. 1545.

I. Vo-

- I. Vogelmanni* elegantiarum latini sermonis præceptiones aliquot.
Hafn. 1643.
- Jo. Brunsmanni* de propria verborum acceptione commentatio. *ibid.*
1668.
- I. Vorstius* de latinitate merito suspecta. Berol. 1674.
b) *Id.* de latinitate false suspecta. *ibid.* 1678.
- Jo. Cellarii* Curæ posteriores de barbarismis et idiotismis sermonis la-
tini. Jenæ 1687.
b) *Ej.* Antibarbarus. *ibid.* 1695.
c) *Ej.* Discussio Appendicis ad curas suas posteriores. *ibid.* eod.
d) Appendix ad curas poster. recognitas Cellarii. Hafn. 1687.
- Cellarii* Judicium de vindiciis latinæ lingvæ Borrichianis. Jenæ 1707.
- Güntheri* Latinitas restituta. *ibid.* 1718. 2 Voll.
- Jo. Schefferus* de stilo ejusque exercitiis. *ibid.* 1670.
b) *Ej.* Gymnasium stili. *ibid.* eod.
- C. Scioppii* Infamia Famiani, cui adjunctum est ejusdem de stilo histo-
rico schediasma. Amstelod. 1663.
- Heratius Tursellinus* de particulis latinæ orationis, edidit *I. C.*
Schwartz. Lips. 1719.
- Id.* lib. *ibid.* 1663.
- Phraseologia Stephaniana latino-danica. Hafn. s. a.
- Jo. A. Commenii* Vestibulum ante auream lingvarum Januam etc. cum
versione danica *E. O. Marslovii.* *ibid.* 1678.
- Ej.* Janua lingvarum reserata cum græca versione *T. Simonii* Holsati.
Amstelod. 1649.
- Ej.* Janua lingv. reserata, paa svensk latin og tydsk. Stokh. 1641.
- Ej.* Orbis sensualium pictus cura *I. G. Rhodii.* Hafn. 1672.
- M. Corderi* Epitome colloqviorum scholasticorum. *ibid.* 1660.
- Ej.* Colloqvia scholastica. Hamburg. 1670.

b) Dia-

b) Dialogorum methodicorum fasciculus scholasticus editus a *M. A. Reyhero*. Gothæ 1670.

c) Ej. Dialog. method. fasciculus christianus. ibid. 1672.

Florilegium sententiarum germanico-latium opera *B. Feindes*. Hamburgi 1690.

Er. Roterodami Colloquia. Amstelod. 1650.

Id. lib. Witebergæ.

Stephanii colloquia familiaria. Hafn. 1664.

Adagiorum *Erasmi Roterodami* Epitome. Witeb. 1624.

I. Sartorii Adagiorum Chiliades tres. Amstelod. 1670.

*

*

*

A. Junii Nomenclator. Francof. 1611.

S. Calvisii Thesaurus latini sermonis. ibid. s. a.

Phil. Parei Lexicon criticum sive Thesaurus lingvæ latinæ. Norib. 1645.

G. Servilii Dictionarium triglotton. Amstelod. 1594.

Henr. Fabri Vocabularium latino-danicum. Hafn. 1568.

Matth. Porsius de nomenclaturis romanis recens danice factis. Francof. 1594.

Dictionarium Herlovianum. Hafn. 1626.

S. I. Stephanii Nomenclatoris latino-danici pars altera. ibid. 1707.

(*P. Syvs*) Prøve af en dansk og latinsk Ordbog. ibid. 1692.

C. Falster Supplementum lingvæ latinæ. Flensburg 1717.

Nucleus Latinitatis. Hafn. 1733.

Novum Dictionar. latino-sveo-germanicum. Hamb. 1700. 2 Voll.

L. Mejers Woorden-Schat. Amsterd. 1688.

Gradus ad Parnassum. s. tit.

I. L. Bunemanni Index latinitatis selectæ ex Castellionis interpretatione sacri codicis. Lips. 1735.

I. F. Noltenii Lexicon latinæ lingvæ antibarbarum. Helmst. 1730.

* * *

V. E. Löscheri Litterator Celta. Lips. 1726.

Pezron Antiquite de la nation et de la langve des Celtes. Paris 1703.

* * *

D. Matras brevis Grammatica gallica et italica. Sorö 1642.

Veneroni le maitre italien. Venise 1690.

Ad. Stylæ Grammat. germano-italica. London 1675.

B. Moscherosch Introduzione alla lingua Toscana. Francof. 1680.

N. Duez Dittionario italiano et francese. Geneve 1672. 2 Voll.

D. Matras Nomenclatore franç. allem. italienne et danoise. Copenh.

1643.

Ej. Proverbes et sentences franç. dan. ital. et allem. ibid. 1633.

* * *

Dampierre Passe partout françois. s. a. et l.

I. Mouton Methodus lingvam gall. discendi. Hafn. 1702.

Nouvelle Grammaire françoise. ibid. s. a.

I. Radleins französ. Sprachmeister. Leipz. 1716.

Allgem. Grondregelen der franschen Spraak-Kunst. Amsterd. 1721.

N. T. Bang franske Grammatik. Kjöbh. 1733.

G. Fursmans fr. Grammat. ibid.

Peplieres fr. Grammat. ibid. 1748.

F. Guerries Etude de la langve franç. Hamburg.

Le tableau de l'Ortograph. franç. ibid. 1710.

En ny dansk fransk og tydsk Glosebog. 1709.

Id. lib. Christiania 1737.

I. S. Sneedorf Essai d'un traité du stile des cours. Gött. 1751.

* * *

G. Wot.

- G. Wottoni* Lingvarum vet. septentr. Thesaur. Londini 1708.
Mer. Casaubonus de lingua hebræa et saxonica. ibid. 1650.
Jo. Wallis Grammatica lingvæ anglicanæ. Oxon. 1674.
G. Mieke nouvelle methode pour apprendre l'anglois. Leide 1692.
Nyborgs Adresse til det engelske Sprog Læsning. Kjöh. 1698.
A Grammar of the english tongue. London 1714.
F. Arnolds engl. Grammatik. Leipz. 1736.
I. Königs engl. Wegweiser. ibid. 1740.
Thomæ Benson Vocabularium anglosaxon. Oxon. 1701.
T. Dyche english Dictionary. London 1737.
S. Johnson Dictionary of the english language. ibid. 1766. 2 Voll.
- * * *
- A. Egenolfs* Historie der teutschen Sprache. Leipz. 1716.
 b) *I. Claji* Grammat. German. Francof. 1689.
I. G. Eccardi Historia studii etymologici lingvæ germanicæ. Hanoveræ 1711.
Ej. Catechesis theotisca. ibid. 1713.
I. C. Wakii Anzeigung wie die teutsche Sprache meistens ihren Ursprung aus dem celtischen oder chaldäischen habe. Regensburg 1713.
I. Claji tydske Grammatik. Kjöh. 1696.
 En ny tydsk Grammatik. ibid. 1709.
Laforet lingua germanica in ore danico. ibid. 1734.
A. Heldman Genwäg til tyske Språket. Stockh. 1752.
P. d' Arrest Grammatica dieneinde de Nederduitschers de hoogduitsche Taale magtig te werden. Amsterd. 1740.
I. Crispin Anweisung im teutschen orthographice zu schreiben. Copenhagen 1742.
I. G. Wachteri Glossarium germanicum. Lipsiæ 1727.

* * *

De litteris et lingua Getarum sive Gothorum editore *Bonav. Vulcanio*.
Lugd. Bat. 1597.

Jacobus Pfeif de habitu et instauratione sermonis Svecani. Holmiæ
1713.

Tal om svenska Språkets Rykt af *Tessin*. Stockh. 1746.

C. Rudenschields Tal om svenska Språkets Art och nu varande Bruk.
ibid. 1772.

A. Heldman schwed. Grammatik. Upsala 1738.

A. Saldstedts svensk Grammatik. ibid. 1769.

I. Ihre Utkast til Föreläsningar öfwer svenska Språket. ibid. s. a.

I. Hermansons Veneres nonnullæ lingvæ svecanæ. Holmiæ 1722.

*

*

*

H. I. Gottschalk den ægte Patriotismes Indflydelse paa Modersproget,
en Tale holden paa Kongens Fødselsfest. Odense 1774.

Peder Syvs Betænkninger over det cimbriske Sprog. Kjøbh. 1663.

b) Ej. danske Sprogkunst. ibid. 1685.

c) *Gerners* det danske Sprogs Skriverigtighed. ibid. 1679.

J. Sterpini Institutiones glotticæ, sive Grammatica triplex lingvar.
gall. angl. nec non danicæ. ibid. s. a.

Er. Pontoppidans Grammatica danica. ibid. 1668.

P. A. Nyborg Donatus d. e. en fast Grund baade udi det danske saa
og latinske Tungemaal. ibid. 1684.

Kort Undervisning til det latinske danske og tydske Sprog. ibid. s. a.

H. T. Gerners det danske Sprogs Skriverigtighed. ibid. 1679.

b) Ej. Undervisning om det engelske Sprogs Udtale. ibid. 1679.

c) Ej. Epitome Philologiæ Danicæ. ibid. 1690.

T. Badenii Roma danica, harmoniam atqve affinitatem lingvæ Danicæ
cum lingvæ romana exhibens. ibid. 1699.

E. Pon-

E. Pontoppidani Epistola, in qua verba, avium et animalium voces experimentia, danice redduntur. *ibid.* 1671.

P. Schultz Danskens Skriverigtighed. *ibid.* 1724.

I. Højsgaard's raisonneeret Grammatik. *ibid.* 1747.

Ej. Anhang til denne Grammatik. *ibid.* 1769.

Ej. Forsög til en dansk Syntax. *ibid.* 1752.

Ej. Kjendelse i Sagen om nogle Stykker i den danske Orthographie, 1ste og 2den Pröve. 1743.

b) Commentar over den danske Patriots 1ste orthograph. Pröve. Kjöbh. s. a.

Badens Anweisung zur dän. Sprache. *ibid.* 1767.

(*P. C. Stenersen*) Betænkninger over Eilschows Pröve paa en dansk Konstordbog. *ibid.* 1748.

Sporans eenstyldige danske Ords Bemærkelse. *ibid.* 1775.

N. Helvaderi almindelige Navnebog. *ibid.* 1630.

Bogen er dediceret Mester (en skotsk Adelsmand) David Balfowr Kongl. Maj. överste Skibs-Arkolie-Bygmester, hvis bygte Skibe Helvaderus i Dedicatsen navnlig opregner. Tillige fortælles, at "Christ. III. tog sig for "at lade bygge nogle mächtige store Orlogsskibe, — da haver han af "den Stad Eremen ladet indkalde nogle konstige Skibsbyggemestere, og "forordnet en Plads paa Holmen östen Slottet, som vi nu kalde *Bremerholm*."

Hans Oluf Nysteds Lægmands Talekonst. *ibid.* 1708.

L. P. I. S. R. Fragstykker og Ordsprog. *ibid.* 1611.

Pontoppidan om onde Ordsprog som fordærve gode Sæder. *ibid.* 1739.

Peder Syvs Ordsprog. *ibid.* 1688.

* * *

Lexicon latino-islandicum. Havn. 1734.

* * *

294 Philologie. Grammatikere og Lexicographer. c) IOctav.

K. Leems lappisk Grammatica. Kjöbh. 1748.

Ej. lappiske Nomenclator. Trondhjem 1756.

H. Ganandri Grammat. lappon. Holmiæ 1743.

Hodegus Finnicus. (sine titulo.)

* * *

Lexicon gallico-germanico-latino-russicum.

* * *

P. Egede Grammatica grønlandica. Hafn. 1760.

Ej. Dictionarium grønlandico-danico-latinum. ibid. 1750.

* * *

C. Prottens grammaticalsk Indledning til det fanteiske og acraiske
Sprog. Kjöbh. 1764.

Nyere

Nyere Digtere, Talere, dramatiske Forfattere o. s. v.

a) I Folio.

Jul. Cæs. Scaligeri Poëtices libri VII. 1561.

Allerhand Oden und Lieder durch *Gabr. Voigtländer.* Ratzeburg
1664.

H. Weghorst Götterstreit und Lustspiel. Copenh. 1721.

Auserlesene Oden und Lieder in die Musik gesetzt von *I. G. Müthel.*
Hamburg 1759.

F. E. de Goltz et aliorum orationes variæ. Francof. 1699.

Jo. Vibe v. d. Osten Orgon. Kjöbh. 1741.

Ej. Avis au Lecteur. s. a.

Catalogue des livres nouveaux venus de Cologne.

En Satire formodentlig trykt i Kjöbenhavn i Friderich IVdes Tid i
Anledning af de da holdte Masqverader.

F. R. (o: Rostgaard) Erindring om det Ord *Respective.* 1733.

Samling af Lejlighedsvers ved Bryllupper og Begravelser, dels i og om
Kjöbenhavn, og dels i Norge. i adskillige Voll.

b) I Quart.

Auszug aus Batteux schönen Redekünsten von *I. C. Gottsched.* Leip-
zig 1754.

Ol. Bor-

- Ol. Borrichii* dissertationes VII. de poetis. Hafn. 1676-81.
 Id. lib. Francof. 1683.
 Ej. Parnassus in nuce. Hafn. 1654.
 Poema anecdoton Seculi XV. cui titulus *Pauper Olaus*, edidit *Er. Nyerup*. ibid. 1802.
Baptistæ Mantuani Carmina. Daventriæ 1504.
Phil. Melanchthonis Epigrammata selectiora, collecta a *Petro Hege- lundo*. Francof. 1583.
E. Mich. Læti Romanorum Cæsares. ibid. 1574.
 b) Ej. Respublica Noribergensium. ibid. eod.
 c) Id. de re nautica. Basil. 1573.
 d) Ej. Colloquia moralia. ibid. eod.
 Fasciculus continens carmina varia, scil.
 a) *Joh. Erasmi Hafniæ* Dispositio signorum extremi judicii. 1577.
 b) Paupertas Poetarum. Tubingæ 1576.
 c) Analysis vaticinii Lactantii. Witeb. 1596.
 d) Floia, cortum versicale. 1598.
 e) Ode contra pestem. 1602.
 f) *Joh. Monradi* Vitæ Jesu Christi ac Mariæ historia. Rostoch 1608.
Frid. Severini, Dani, Oratio metrica de miraculis tempore nativitatæ Christi. Witeb. 1608.
 b) Ad Christianum V. designatum regem Epigramma *W. West- hovi*. Hafn. 1629.
 c) *Joh. Laurenbergii* Satyra. Kilonii 1684.
Nic. Thomæ Cestus Sapphicus. Christianiæ 1661.
G. Huberi Mercurius latino-poeticus. 1672.
G. Buchanani Opera. Tomus II. Lugduni 1725.
Gust. Lithou Poemata. Holmiæ 1734.
(Er. Pontoppidan) Hora visitationis Potentum. Hafn. 1754.
(Luxdorsii) Carmina. Hafn. 1775.

Nyere Digtere, Talere, dramat. Forfattere o. s. v. b) IQvart. 297

Conr. Aslaci de dicendi et disserendi ratione libri tres. Hafn. 1622.

H. Freyeri Oratoria. Halæ 1736.

Jo. Sylwii Oratio de rosis. Hafn. 1601.

Christ. Urne oratio de ætate juvenili. Soræ 1644.

Jan. Bille de pietate et eruditione. *ibid.* 1657.

Barthii Disputatio de barba. Lips. 1676.

Steph. Spinæi epistolium epistoliorum dulcissimum. Copenh. 1706.

Jacobi Jacobæi Volfii Tragœdiæ duæ, Didonis et Turni. *ibid.* 1591.

I Dedicationen til Christian IV. skriver Autor, som da var Rector i
Opslo: "Versus ex AENEIDE selectos in epitomen et compendium redegit,
"quo aliquem fructum ex illa mei discipuli percipere et auferre possent,
"cum prolixior sit, quam ut paucorum annorum spatio absolvatur, præ-
"sertim ex hujus scholæ conditione, ubi tota fere schola per anni qua-
"drantem quotannis dimittitur, dum scholares tenuioris conditionis, pro-
"more qui jam dudum in hoc Norvegiæ regno inolevit, eleemosynas in
"literarum subsidium ruri parochiatim sollicitè quærent et colligunt."

Concertatio pluto-apollinea de mutua literarum et divitiarum utilitate.
Regiomonti 1639.

De Häsione et Häsibliquälitate. s. l. et a.

*

*

*

Historia de Hipolito y Aminta. Madrid 1627.

Siroe, Demophontes, Artaserse, Tracollo, og Die Gärtnerin; 5
musicalske Skuespil paa italiensk og tydsk, trykte i Kjöben-
havn 1749.

*

*

*

Oeuvres de *Boileau*. Amsterdam 1718.

(*Worms*) danske Oversættelse af *Boileau's* Satirer. Kjöbh. 1723.

b) Epigrammata af J. S. (o: *Jacob Steensen*). *ibid.* 1727.

Ode om Hyklerie eller Smiger, af Philosophen de Sanssouci, oversat.
Trondhjem.

Lucile ou l'Etudiant infortuné par *I. N. Wilse*. Christiania 1762.

Scevola, Tragedie de *M. Du Ryer*. Paris 1657.

Corneilles Le Cid, paa svensk af *G. Boding*. Stokholm 1740.

L'ecole des maris, paa svensk. *ibid.* 1741.

L'Ami de tous le monde, paa svensk. *ibid.* 1743.

*

*

*

Hilm. Thorstratens Lobrede von der deutschen Sprache. Flensburg
1722.

Proben aus *Hans Sachsens* Werken, von *F. I. Bertuch*. Weimar
1778.

H. G. von Scheel Müssige Stunden. Flensburg 1756.

Forsög til en Oversættelse af *Gellerts* Fabler. Kjöbh. (1751).

Der Schooshund, ein Heldengedicht von *I. I. Dusch*. Altona 1756.

C. F. Gellerts Der Christ paa danske Vers af *I. I. Lund*. Kjöbh.
1755.

Ej. Menneskeven, oversat af *Selmer*. *ibid.* 1758.

I. A. Scheibe poet. Orator. zur Fastenzeit. *ibid.* 1746.

Freymäurerlieder mit Melodien. *ibid.* 1749.

Freymäurer Rede in Copenhagen 1746 (af Conferentsraad *Nielsen*).

Der Mensch disseit des Grabs elend, jenseit des Grabs herrlich. 1776.

D. C. v. Lohensteins Arminius und Thusnelda. Leipz. 1689. 2 Voll.

Adelheid, ein Singspiel. Hamburg 1727.

Der schlaue Soldat. Copenh. 1727.

*

*

*

Gjöta Kjämpa-Visa om Konungen och Hr. Peder. s. I. et a.

G. Sijernkjelmii Musæ Svethizantes. Stockholm 1668.

b) *Sam. Columbi* bibelske Werld, samt andre hans poetiske Skrifter.
ibid. 1687.

Nyere Digtere, Talere, dramat. Forfattere o. s. v. b) IQuart. 299

Sophiæ El. Brenners poet. Dikte. *ibid.* 1 Del 1713. 2 Del 1733.
2 Voll.

Jac. Frese andelige Dikter. *ibid.* 1726.

Biblisk Qvinno-Spegel. *ibid.* 1732.

Joh. Runii Dudaim eller andelige Blommor. *ibid.* 1737.

Dalins svenska Friheten. *ibid.* 1742.

A. Berserks Tanker öfwer et Fynd i Jorden (af *Dalin*). *ibid.* 1739.

Ej. Sagan om Hästen. *ibid.* 1740.

Utwalda swänkska Riim og Dikte. *ibid.* 1741.

Thet swenska Nitet. No. I-XXXII. *ibid.* 1741.

Car. Porée om Theatren är eller kan wara en Dygdeschola. *ibid.* 1738.

Andromache, Tragœdie. *ibid.* 1723.

Brynilda eller den olyckelige Kärleken, Tragœdie. *ibid.* 1738.

Id. lib. danice. Kjöbh. 1746.

Qvinno-Skolan eller den enfoldige Agnes. Stockholm 1739.

Fröken Snöhwits Tragœdia. *ibid.* eod.

Ingeborg, Tragœdia. *ibid.* eod.

Torilla eller Regner och Swanhwita. *ibid.* eod.

Erich den Hellige. *ibid.* 1740.

Zaletta eller Vänskap i Döden. *ibid.* eod.

Den bestandige Hyrdinnan, Comedie. *ibid.* 1741.

Gudernes Rådslag, om Fruentimret må fria sielf, et Skådaspel. *ib.* 1744.

*

*

*

Jo. Mich. Corvini Rhytmologia Danica. Soræ 1649.

Reinike Foss paa dansk af *Herman Weigere*. Lübek 1555.

Om dette mærkelige Digt gives Efterretning i *Rahbeks og Nyerups danske Digttekunsts Historie* 1 Del pag. 237.

Peter Jensen Høgelunds Susanna. Kjöbh. 1578.

See *Rahbek og Nyerup* l. cit. 2den Del pag. 3.

David Lindsays Samtale imellem Forfarenhed og en Hofmand. *ibid.*

1591.

See *Rahbek og Nyerup* l. cit. pag. 89.

A. C. Arröboes Hexaëmeron. *ibid.* 1661.

C. Andersen Trundhjems Heptaëmerinon. *ibid.* 1676.

H. H. Skaanings Kattenes Rettergang med Hundene. Aarhus 1650.

b) *Ej. underlige Monstrum* nemlig den uretfærdige Husfogeds Contrafey. 1649.

A. Bordings poetiske Skufter. Kjöbh. 1735.

I. Catz christelige Hustru, fordansket af *Sev. Terckelsen*. *ibid.* 1675.

L. Thura poetiske Sager. *ibid.* 1721.

Povel Juuls et lyksaligt Liv. *ibid.* eod.

Prøver af danske Vers. *ibid.* 1723. (Prisskrifter belønnede af Holberg.)

(*Alb. Thura*) Betænkninger og Indfald paa Vers. *ibid.* 1726.

b) *I. K. Schandrups* poetiske Skrifter. *ibid.* 1728.

Amors Hytte. *ibid.* 1726.

Wilh. Helt poetiske Skrifter. *ibid.* 1732.

*Th. Clitau*s poetiske Tidsfordriv. *ibid.* 1738.

O. Camrups poetiske Sager. *ibid.* 1739.

Et Bind af *Wadskjærs* Bryllups- og Begravelses-Vers.

Fasciculus continens poemata varia danica, v. c.

a) *Kjærligheds Kjærlighed*. 1654.

b) *S. Jonæsens* Propheten Jonas. 1680.

c) *W. H. H.* sidste Tidsfordriv. 1682.

d) *Fr. d'Anholts* (o: *Rostgaards*) Oversættelse af en Scene af *Tragœdien Cid*. Paris 1696.

e) *M. Thranes* christel. Pillegrims Reise-Bog. 1699.

f) *L. Thura* til *Rostgaard*. 1703.

g) *P. R.* Hundrede Tanker. 1726.

h) *N. R.* Hader af Giftermaal (1729).

i) *H. Borks* Verdens Lön. s. a.
k) *P. Werlöe's* danske Emblemata. 1732.

l) *G. Treschow* til I. Trelund. 1729.

m) Ugiftes Fordele for Gifte. 1744.

Fasciculus alter continens poemata dan. recentiora, scilicet:

a) Prøve paa danske Vers af *A. B. Poulsen*.

b) *Jo. Tham* over Lidelsen etc.

c) Ydmygheds Berømmelse. 1760.

d) *M. F. Bang* nordensfjeldske Vinter. Trondhjem 1764.

e) *I. Nordal Bruns* Naturens Navnedag. ibid. s. a.

Tullins Maj-Dag. 1758. (med Correctur.)

Samme oplagt i Trondhjem 1759.

* * *

Gudernes Trætte, et dramatisk Digt. Kjöbh. 1749.

* * *

F. C. Eilsehovs Brudetale om Fornuft og Dyd. Ej. Bevis at Wadskjær
er död. Brev mod Rector Höjers Samtaler. Kjöbh. 1749.

(*Prahls*) Skjemtende Avis. ibid. 1751.

Ej. bortsnappede Jomfru eller Fikkens lykkelige Reise.

S. Wolfs korte Tanker. Trondhjem 1758.

* * *

Et Bundt Lejlighedsvers.

c) I Octav.

O. Guldberg Nacheiferung der aufgeklärten Völker zum Vortheil der
schönen Wissenschaften, aus dem Dän. Copenh. 1766.

Rollin

- Rollin* de la maniere d'étudier les belles lettres. Amsterd. 1736.
4 Voll.
- Ej. la maniere de bien penser dans les ouvrages de l'esprit. Haye 1739.
- G. F. Meiers* Anfangsgründe der schönen Wissenschaften. Halle
1748. 2 Voll.
- Ej. Auszug aus diesen Anfangsgr. ibid. 1758.
- Ej. kleine Schriften. ibid. 1757. 2 Voll.
- Batteux* Einleitung in die schönen Wissenschaften, übers. von *C. W. Ramler*. Leipz. 1762. 2 Voll.
- Ej. Einschränkung der schönen Künste auf einen einzigen Grundsatz, übers. von *I. A. Schlegel*. Leipz. 1770. 2 Voll.
- Home* Grundsätze der Critik, übersetzt von *I. N. Reinhard*. 3te Ausgabe. Leipz. 1790. 3 Voll.
- (*Dusch*) Briefe zur Bildung des Geschmacks an einen jungen Herrn von Stande. Leipz. u. Breslau 1764-73. 6 Voll.
- Marmontel* über die Harmonie des Stils. Bremen 1762.
- Essai sur les bienséances oratoires. Amsterd. 1753. 2 Voll.
- Joh. Jac. Bodmer* über poetische Gemählde der Dichter. Zürich
1741.
- Poetica ex veteribus poetis. Giessæ 1617.
- Jo. Masenii* palæstra eloquentiæ ligatæ. Colon. 1661.
- O. A. Bierman* Poetica juvenilis. Upsal. 1741.
- Poesis epica. Amstelod. 1704.

*

*

*

- Epigrammatum novorum libri V. 1626.
- Deliciæ poetarum Danorum, ed. *Fr. Rostgaard*. Lugd. Bat. 1693.
- Henr. Alberti* Poemata. Giessæ 1610.
- Jac. Baldi* Lyricorum libri IV. Colon. 1646.
- Casp. Bartholini* Epigrammata. Hafn. 1621.

Th. Bar-

- Th. Bartholini* Carmina varii argumenti. Hafn. 1669.
Jac. Bidermanni Poemata. Antverpiæ 1634.
Jo. Bonefonii Poemata. Amstelod. 1727.
Henr. Broholmi Epigrammata. Hafn. 1726.
G. Buchanani Poemata. Amstelod. 1641.
Rud. Burenæi Epigrammata. Hafn. 1699.
Bertilli Canuti Interludia. Rostoch 1620.
 Ej. Otia et Pericula. ibid. 1613.
 b) Ej. Parodiæ in Odas Horatii. Hafn. 1615.
Jo. Coelii Epigrammata. Rostoch 1644.
Henningii Cunradini Poemata. ibid. 1607.
Qvint. Duretii Poësis anagrammatica. Antverpiæ 1651.
Vinc. Fabricii Poemata. Amstelod. 1638.
Petri Georgii Gnomologia nova. Hafn. 1664.
Halv. Gunnarii Ænigmata. Rostoch 1606.
H. Harderi Epigrammata. Hafn. s. a.
Jo. Henningii Parodiæ Horatii. Lips. 1697.
L. Holbergii Epigrammata. Hafn. et Lips. 1749.
I. I. Hofmanni Poemata. Basil. 1684.
Claudii Jani Epigrammata. Hafn. 1642.
Alb. Ines Epigrammata. Wratislav 1686.
Joh. Lelandi Cygnea Cantio. Lond. 1658.
P. Lindebergii Hedysmata, acced. *Henr. Ranzovii* Epigrammata.
 Hamburgi 1592.
P. Lotichii Poëmata. Lips. 1572.
Henr. Mühlphorti Poemata. Wratisl. 1686.
Jo. Olavii Elegia ad hortorum cultores in Dania. Hafn. s. a.
Marcelli Palingenii Zodiacus vitæ. Basil. 1551.
Philomathi Musæ juvenilis. Colon. 1645.
Er. Pontoppidani Bucolica sacra. Lugduni 1643.

Matth.

- Matth. Raderi* Quatuor hominis novissima. Posnan. 1689.
Jo. Couv. Rudemanni Laus murium. Hafn. 1700.
Annæ Maricæ a Schurman Opera. Lugd. Bat. 1648.
Nic. Scribonii Lusus Gottorpici. Schlesv. 1634.
Joh. Secundi Opera. Lugd. Bat. 1649.
 b) *I. I. Pontani* Poemata. Amstelod. 1634.
Jo. Severini pia otia. Hafn. 1670.
Ad. Siberi Poemata. Basil. s. a.
Fr. Taubmanni Melodæsiæ. Lips. 1593.
N. Portæ Trygonii Poemata. Rostoch 1614.
A. F. Wernerii Carmina. Hafn. 1657.
Will. Westhovii Poemata. Lips. 1606.
 Ej. Emblemata. Hafniæ.
P. Winstrupii Epigrammata. Jenæ 1632 et Hafn. 1654. 2 Voll.
Jac. Zevocotii Poemata. Lugduni 1625.
 Gregorii Nazianzeni Tragœdia Christus patiens. Antverpiæ 1550.
 b) *Acolastus de filio prodigo.* ibid. 1555.
 c) *C. Croci* Joseph, Comœdia sacra. ibid. 1548.
 d) Ej. Oratio in vitam Jesu Christi. ibid. eod.
 e) *Jo. Schoepperi* Euphemus, it. Ovis perdita. ibid. 1553.
 f) *Rod. Gualtheri* Nabal, Comœdia sacra.
 g) *Th. Nageorgi* Tragœdia Hieremias. Basileæ.

*

*

*

- Jo. Henr. Alstedii* Orator. Herbornæ 1616.
C. Bartholini Oratoria. Hafn. 1622.
 Ej. Rhetorica. ibid. 1623.
Nicol. Vernulæus de arte dicendi. Jenæ 1631.
Christ. Weissius de poesi hodiernorum politicorum. ibid. 1688.
G. Scioppii Consultationes de modo parandæ eloquentiæ. Geræ 1671.

Jac.

- Jac. Masenii* Palæstra oratoria. Colon. 1670.
Jo. Petri Adolphi Medulla oratoria. Dresdæ 1680.
Wolfg. Schönlederi Apparatus eloquentiæ. Lipsiæ 1687.
G. I. Vossii Rhetorica contracta. ibid. 1698.
Sev. Glud Rhetorica. Hafn. 1701.
P: Terpageri tabulæ synopt. in Rhetor. Resenii et Hilarii. ibid. 1728.
Jo. Gottl. Heineccii Elementa stili cultioris. Lips. 1736.
Joh. M. Gesnerii Primæ lineæ artis oratoriæ, acced. Rhetorum anti-
quorum reliquiæ. Jenæ 1745.
Ant. Mureti Orationes. Lugduni 1606.
Aonii Palearii Opuscula et Orat. Bremæ 1619.
Orationes varii argumenti. Francof. ad M. 1686.
Jac. Cruci Orationes. Amstelod. 1676.
Th. Bartholini Orationes. Hafn. 1668.
Holbergii Opuscula, quædam latina, pars I-II. Lips. 1737. 2 Voll.
Ej. Klimii Iter subterraneum. Hafn. et Lips. 1741.
Id. lib. edit. secunda. ibid. 1745.
Samme paa dansk. Kjöbh. 1742.
Samme, 2det og formeret Oplag. Kjöbh. og Aalborg 1745.
Id. lib. theotisce. Copenh. u. Leipz. 1741.
Id. lib. svecice. Holmiæ 1746.
Id. lib. gallice, traduit par *Mauvillon*. Copenh. 1741.
Id. lib. belgice. Gravenhaage 1741.
Terentius Christianus seu Comœdiæ sacræ *Corn. Schonæi*. Lipsiæ
1647.
Plagium, Comœdia de Alberto et Ernesto Frider. II. electoris filiis
subreptis. Witeb. 1593.
Elegantiores præstantium virorum satyræ. Lugd. Bat. 1655.
Pasquillorum tomi duo.
Titulus libri non ubivis obvii manu est adscriptus.

- De putanismo romano etc. Londini 1669.
Jac. Bidermanni Utopia. Dilingæ 1691.
 Ej. *Acroamata Academica*. Morachii 1654.
 Id. lib. Colon. Agripp. 1706.
I. Barclai Satyricon. Lugd. Bat. 1674.
 Ej. *Argenis, cum clave*. Amstelod. 1659.
 Le portrait des ecrits de J. Barclai. Reims 1624.
Olympiæ Fulviæ Moratæ Opera omnia. Basil. 1580.

* * *

- Er. Roterodami* de conscribendis epistolis formula. Hafn. 1602.
 Institutio epistolica. ibid. 1654.
D. G. Morhofius de ratione conscribendarum epistolarum. Lubecæ
 1702.

- Principum et illustrium virorum epistolæ. Amstelod. 1640.
Casandræ Fidelis epistolæ et orationes. Patavii 1640.
Lauræ Ceretæ Brixienensis Epistolæ. Ambergæ 1601.
A. Gislenii Busbeqvii Omnia quæ extant. Oxon. 1660.

b) *Burrhi* Impetus juveniles.

- Epistolæ obscurorum virorum, tertio volumine auctæ. Londini 1689.

* * *

- Casp. Ens* Epiderpidum libri IV. sive dicta et facta jocosa. 1634.
 Disputatio perjucunda quæ Anonymus probare nititur mulieres homines
 non esse. Cui opposita est *Simonis Gedicci* defensio sexus
 muliebris. Hagæ Com. 1641.

- Gyges Gallus *P. Firmiano* autore, access: *Somnia Sapientis*. Paris. 1660.
 Antidotum Melancholiæ. Francof. 1668.
 Gaudentii Jocosi nugæ. Sulisbaci 1724.

* * *

Nyere Digtere, Talere, dramat. Forfattere o. s. v. c) 1 Octav. 307

Boccaccio Laborinto d'amore. Venet. 1616.

La Gerusalemme liberata di *Torquato Tasso*. Avignon 1764. 2 Voll.

* * *

Spanische Dromen van Dom *Francisco de Quevedo*.

Don Qvixote de la Mancha, par *M. de Cervantes Saavedra*. Am-
beres 1673. 2 Voll.

* * *

Recueil de diverses pieces faites par plusieurs personnes illustres.
a la Haye 1669.

Recueil des pieces galantes en prose et en vers de la Comtesse de la
Suze. Amsterd. 1695.

Poesies diverses. Berlin 1760.

La legende joyeuse. Londres 1753.

Le nouvelles oeuvres de *M. le Pays*. Amsterd. 1674.

Oeuvres meeles de Mad. *Durand*. Paris 1734.

Poemes dramatiques de *T. Corneille*. Rouen 1669.

Theatre de *T. Corneille*. Amsterd. 1733. 5 Voll.

Oeuvres de *Pierre Corneille*. ibid. 1723. 5 Voll.

Oeuvres de *Moliere*. Paris 1718. 7 Voll.

Opere de *Moliere*, tradotte da *N. de Castelli*. Lips. 1698. 4 Voll.

Ej. l'amour medicin. Amsterd. 1689.

Ej. Sicilianeren, oversat. Kjöbh. 1749.

b) Zelaide, af *St. Foix*. ibid. 1754.

c) *Molieres* den Gjerrige, paa ny oversat af *Lodde*. ibid. 1756.

d) *Vulcani Kjep*, Comedie i en Act, oversat af *Gherardi Theatre*
Italien ved *Lodde*.

e) *Regnards* gavmilde Testamente, ligesaa ved *Lodde*.

f) *Kjöpmanden* i London, oversat af *Frid. Danefær Bøgh*.

Molieres Tartuffe, oversat. Kjöbh. 1747.

b) *Le Misanthrop* i danske Vers. 1749.

c) *Den ubesindige Kjærlighed* af *Christian Bendsen*. 1749.

d) *Den belönnede Dyd* eller *Pamelas Södskendebarn*. 1751.

e) *Elskövs Feil* af *Passow*. 1757.

f) *Fontenelles Abdolonymus*. 1760.

g) *Critique over Jomfru Biehls kjærlige Mand*. Soröe 1764.

h) *Gjensvar derpaa*. 1765.

Oeuvres de Racine, avec les commentaires. Paris 1769. 7 Voll.

Ej. *Mithridate*. *ibid.* 1673.

Ej. *Berenice*. *ibid.* 1671.

Ej. *Britannicus*. *ibid.* 1678.

Oeuvres de Voltaire. Amsterdam.

Ej. *Pucelle d'Orleans*. Londre 1759. avec fig.

La Henriade travestie en vers burlesques. a la Haye 1797.

Alcibiade, Comedie par *Poison*. Paris 1731.

Le grand et noble jeu du cercle, Comedie. Copenh. 1713.

La femme juge et partie, Comedie par *I. Montfleury*. Paris 1680.

Tancrede, Tragedie. Amsterd. 1706.

Isis, Tragedie en Musique. Paris 1677.

Andromede, Tragedie. s. l. et a.

Les Bajolins, Comedie par *C.* Amsterd. 1682.

La Rome ridicule du *Sieur de St. Amand*.

Myndlingen, Comœdie, oversat af *Lodde* efter det franske *La Pupille* af *Fagan*. Kjöbh. 1750.

b) *Carl Aug. Thilo* det ubekjendte Land, oversat af *Prahl*. 1757.

c) *Aglæe* eller *Stötten* af *de Sivri*. 1774.

Les Ecosseuses. a Troyes.

Æsopus ved Hoffet af *Boursault*, oversat. Soröe 1763.

Bour-

Nyere Digtere, Talere, dramat. Forfattere o. s. v. c) | Octav. 309

Boursault Æsopus i Byen. Sorøe 1763.

Les Billets doux par *Boissy*. a la Haye 1747.

Genie, Comedie i 5 Acter, oversat af det Franske. Kjöbh. 1763.

Le caprice amoureux ou Ninette a la cour, par *Favart*. Copenh. 1767.

Les aveux indiscrets, opera buffon. ibid. 1769.

L'asile de l'amour, par *Dechamps*. ibid.

Le Bal par le meme. ibid. 1770.

L'amant deguise. ibid. 1770.

Margot la ravodeuse. Hamburg 1800.

Le Siege de Calais, par *Belloy*. Paris 1760.

Aristomene, Tragedie, par *Marmontel*. Paris.

*

*

*

Le roman de Florent et Lyon enfans de l'empereur de Rome. Troyes

1627.

Les cent nouvelles. Cologne 1736.

Melicerte, nouvelle. Paris 1676.

L'heroine muscetaire. ibid. 1687.

Hexaëmeron rustique ou les six journées parlées a la campagne etc.

Amsterd. 1671.

Histoire amoureuse des Gaules. Liege.

Contes et nouvelles en vers, par *de la Fontaine*. Paris 1669.

Fenelons Telemaque, oversat af *Sör. Dumetius*. Kjöbh. 1727.

Nouveaux contes moraux, par *Marmontel*. Hamburg 1792. 2 Voll.

Sethos, Histoire. Amsterd. 1732. 2 Voll.

Histoire d'Ildegerte. ibid. 1695.

Contes de ma mere l'oye. Haye 1745.

Les diables au palais, par *le Noble*. Amsterdam.

Begebenheiten des nordischen Hyacinthus. Frankf. u. Leipz. 1757.

Venda, Königin in Pohlen, aus dem französ. Nürnberg. 1715.

La Bru-

La Brunette. Amsterdam 1761.

Histoire des Galligenes antipodes de la nation Française. 1770.

Lucien en belle humeur. Amsterd. 1691.

Le Carquoï d'Apollon ou le Jesuite ecrasé. Lisboa 1762.

F. Rabelais Thaten und Rathen der Helden von Gargellantua etc.
1651.

Le Parnasse satyrique du *S. Theophile*. 1660.

Les bigarures du Sr. *des Accords*. Pontiers 1609.

Conversations nouvelles par *Scudery*. a la Haye 1685.

Les entretiens d'Ariste et d'Eugene. Amsterd. 1703.

La pucelle par *Chapelain*. Paris 1654.

Les jours et les nuits du *S. de la Fontas*. ibid. 1606.

Pieces echapées de feu. a Plaisance 1717.

Dialogues françoises, par *I. D. Parival*, 7me edition augmenté de l'é-
cole pour rire. a Leide 1682.

Hemmelig Efterretning om Jonathan Swifts sidste Villia og *Voltaires*
Micromegas (oversatte af *Michael Fosie*). Kjöbh. 1752.

Lecteur royal ou Recueil de pensées, maximes, discours, contes etc.
pour servir d'amusement a Frederic Prince de Danemarc etc.
(par *Louis de Zinzendorf*). Tom I. Hamburg 1733. Tom. II.
Amsterd. 1736. 2 Voll.

Le Secretair a la mode, par le *S. de la Serre*. Paris 1640.

b) Les complimens de la langve françoise. ibid. eod.

Le modele d'un parfait Secretair. Jena 1690.

Le parfait Secretair françois, par *P. Canel*. Leipz. 1701.

Lettres choisies de Mrs. de l'Academie françoise. Paris 1708.

Lettres choisies du *S. de Balzac*. Amsterd. 1656.

Ej. Lettres a M. Conrart. Leide 1659.

Ej. Lettres a Chapelain. Amsterd. 1661.

Lettres de M. *Roger de Rabutin*, 1re partie. Paris 1741.

Nyere Digtere, Talere, dramat. Forfattere o. s. v. c) IOctav. 311

Lettres d'un particulier a un Seigneur de la cour. s. l. et a.

Lettres supprimées. a la Haye 1751.

Lettres d'amour sur toutes sortes de sujet: Kjærlighedsbreve om alle Slags Materier. s. l. et a.

Verden som den er eller Babues Syn og Memnon, oversat af det Franske. Sorøe 1758.

b) Breve til Babue (af *Rothe*).

c) Babues Svar af *Snedorf*. Sorøe 1759.

d) Fortsættelse af Babues Breve.

* * *

The fairy Qveen by *Edm. Spenser*. London 1758. 2 Voll.

The Works of *Shakespear*. ibid. 1740. 7 Voll.

James Howel Dodonas grove or the vocal foreste. ibid.

Miltons Paradis regain'd, the 4 Ed. ibid. 1705.

b) Ej. Poems upon several occasions. ibid. eod.

The Works of the Author of the Night-Thoughts. Dublin 1764. 4 Voll.

Oversat Poesie for Poeter og Konstdommere, 1ste Stykke, *Popes* Rygtets Tempel.

Popes Forsøg om Mennesket, oversat. Sorøe 1759.

Swifts Mährgen von der Tonne. Altona. 1737.

Sara Th***, oversat af Engelsk. Kjöbh. 1770.

* * *

Mart. Rinckarts teutsche Prosodie. Leipz. 1645.

Mart. Opitii Poematum, 1ster Theil. s. l. et a.

b) Ej. Prosodia Germanica. Witeb. 1635.

Ej. weltliche Poemata, der ander Theil. Amsterd. 1645.

b) Ej. geistliche Poemata. ibid. eod.

Hof-

- Hofmanswaldaus* poetiske Gravskrifter af tydske i danske Rim oversatte af *I. T.* 1720.
- Eine Sammlung von verschiedenen sogenannten neue Weltlieder. s. l. et a.
- D. C. von Lohensteins* Trauerspiele. Breslau.
- A. Hallers* Schweitzer-Gedichte. Gött. 1748.
- Ej. poetiske Tanker om det Ondes Oprindelse, oversat af *N. K. Bredal*.
- Daphnis* af *Gesner*, fordansket af *F. C. Scheffér*. Kjöbh. 1763.
- Kleinigkeiten von *Lessing*. 3te Auflage. 1762.
- Ej. Misogyne eller Fruentimmerhaderen. Kjöbh. 1765.
- Karrigheds Last, oversat af *Gellerts* Fabler. Trondhjem 1758.
- Ej. Der Christ, oversat af *A. B. Poulsen*. Kjöbh. 1755.
- I. E. Schlegel* Theatralische Werke. *ibid.* 1747.
- Wielands* auserlesene Gedichte. Leipz. 1789. 7 Voll.
- Ej. kleine prosaische Schriften. *ibid.* 1785-86. 2 Voll.
- Dritte und vierte Aufzug des Lustspiels Das Religionsedict. Thenakel 1789.
- Zweitausend schöne nützliche nachdenckliche etc. Geschichte und Reden. Lübek 1647.
- Hannibal, ein physiognom. Fragment, von *I. C. Lossius*. Gotha 1776.
- Der gros-muthige Frid. III. durch *L. F. Hudeman*. Altona u. Flensb. 1750.
- C. H.* deutsche Rede-Uebungen. Leipz. 1695.
- Breve fra Döde til Levende af *Margareta Klopstok*, tilligemed Abels Död og tvende aandelige Sange, oversat. Soröe 1760.
- Des Isländers *F. Severin* van Dithhefts Reisen, und desselben 40 jähriger Aufenthalt auf der schwimmenden *Dauids-Insel*. Frankf. u. Leipz. 1756.

Nyere Digtere, Talere, dramat. Forfattere o. s. v. c) I Octav. 313

Schuppii det lidet Ords *Slet-Intet* Pris og Værdighed, fordansket. 1700.

De nye poleerte utiopische Bockes-Büdel dörch *Hans Willumsen Laurenberg*. Gedrucket in diesem Jahr.

* * *

De Rymwerken van *Overbeke*. Amsterd. 1678.

Der doorluchtige Belizarius, Treuerspeel door *Claude de Griek*.
Leeuwarden 1657.

* * *

Witterhets-Arbeten. Andra Uplagen. Stockholm 1759. 2 Voll.

* * *

Ad poeticam danicam deductio, item de danicæ lingvæ cum latina et
græca mixtione, per *Canutum Aquilonium*. Portuæ 1641.

Severin Poulsens Prosodia danica. *ibid.* 1677.

Kjempeviserne. Kjöbh. 1739.

Samling af smukke danske Vers. 1-10de Bind. *ibid.* 1725-26.

Udvalgte danske Rim. 1-5 Del. *ibid.* 1728. (Den 5 Del er skreven.)

Det Skjønne-Videnskabers-Selskabs Skrifter. 1-7 Bind. 7 Voll.

Speculum vitæ aulicæ eller den fordanskede Reynike Foss. Kjöbh. 1747.

Tractat om Had og Avind paa danske Rim af *R. I. Fönbo Kaabelös*.
ibid. 1575.

Astræe Sjunge-Chor af *S. T.* (o: *Sören Terkelsen*). Lykstad 1648.

Fire Skjemtedigte, nu fordansket. 1652.

Om dette meget sjeldne Skrift, hvis Forfatter var Prof. *Laurenberg* i
Soröe, gives Efterretning hos *Rahbek* og *Nyerup* l. cit. 3die Del
pag. 84.

- (*Kingos*) Sæbygaards Koklage. Trykt i dette Aar.
 (*I. Sten Sehested*) Dydernes Prövesten. Kjöbh. 1671.
 Ej. Pigernes Dyd- og Laste-Spejl.
I. Sorterups poetiske Skandsekurv. Kjöbh. 1709.
 Ej. Poetiske Smaasager. *ibid.* 1714.
Jörgen Friis's poetiske Skrifter. *ibid.* 1752.
 En sandfærdig ny Vise om Peder Paars. Trykt i dette Aar.
 En sandfærdig ny Vise om Peder Paars, med tilhørende Figurer.
 Trykt i dette Aar.
 Peder Paars, Poema heroico-comicum af *Hans Mikkelsen*. 3die Edition. Trykt 1720.
 Peter Paars, aus dem Dän. Leipz. 1750.
Holbergs Peter Paars neue vermehrte Uebersetzung von *I. A. Scheibe*.
 Kopenh. u. Leipz. 1764.
 Flyvebladet: I som med Attraa spise Frugt o. s. v. (indført med Noter
 i 3die Edition af Peder Paars 1720.)
Hans Mikkelsens Skjemtedigte. 1722.
 Id. lib. 1728.
 Den jyske Fejde.
 Metamorphosis eller Forvandlingerne ved *Hans Mikkelsen*. Kjöbh.
 1726.
 Id. lib. svecice. Stockholm 1744.
 Id. lib. theotisce. Kopenh. 1746.
L. Holbergs mindre poetiske Skrifter. *ibid.* 1746.
 Ej. Fabler. 2det Oplag. *ibid.* 1751.
 Samme oversatte paa tydsk. Leipz. 1751.
 (*Falsters*) disse Tidens onde Optugtelse. Kjöbh. 1721.
 b) Ej. Daarers alamodiske Leveregler. *ibid.* eod.
 Ej. Uforsvarlige Recommendation. *ibid.* 1734.

(*Fal-*

(*Falsters*) daarlige Udenlandsrejse. *ibid.*

Ej. Daarers alamodiske Leveregler. *ibid.* 1740.

b) Ej. utidige Rangsyge. *ibid.* eod.

c) Ej. daarlige Udenlandsrejse. *ibid.* 1737.

d) Ej. disse Tidens onde Optugtelse. *ibid.* 1739.

e) Ej. Verden som et Dolhus. *ibid.* 1741.

f) Nyttig og nødvendig Betænkning om Frierie og Giftermaal. *ibid.*
1737.

g) Formaning til at overbære sin Næstes Feil o. s. v. sammensat og
fordansket af Horatii Skrifter. *ibid.* 1740.

En poetisk Dröm af *Franz Hansen Drejer* i Helsingör (o: *Friderich
Horn*). *ibid.* 1731.

Ej. Poesiens Misbrug. Apologie for det danske Sprog imod de Dan-
ske. *ibid.* eod.

b) Ej. *Somnium poeticum*. *ibid.* eod.

Adskillige moralske Fabler forfattede af *Aletheja*. s. l. et a.

Th. Clitau det aandelige Israels Rejse fra Egypten til Canaan. Kjöbh.
1740.

C. S. Rostgaards Troens Artikle i Rim. *ibid.* 1752.

Ambros. Stubs Arier og andre poetiske Stykker. *ibid.* 1771.

F. W. Wüwet danske Epigrammata. *ibid.* 1751.

Splinder ny Ode, trykt i dette Aar.

b) Ode til Brudgom og Brud af *St.* Kjöbh. 1754.

Ode til Jomfruerne af *C. G. Bildhugger* (o: *Bjering*).

Ode til Ungkarlerne fra Fruentimret.

Forligelsesode til Jomfruerne og Ungkarlene.

Skjemt og Alvor. Trondhjem 1758.

Prahls moralske Sange. Kjöbh. 1765.

- I. C. Bies* moralske Fabler. ibid. eod.
 Adskilligt af *Johannes Ewald*. ibid. 1771.
 Passions-Cantate af *Ewald*. ibid. 1769.
 Dovrefjeld, et Digt af *A. Bull*. ibid. 1784.
 Et Bundt Passions-Oratorier for Aarene 1771-77.

*

*

*

- Sinceri* (o: *Frid. Horns*) Gjensvar om Comediegang. Kjöbh. 1754.
B. H. Beck Erindring til den dramat. Journal. ibid. 1771.
 Den dramatiske Spejder. ibid. 1771.
 Pro og Contra over det Dramatiske. ibid. eod.
Anders Kiildsen Tyboes Absolon, comedievis sammenskreven. ibid.
 1618.
 Den forlorne Söns Forværring og Forbedring. ibid. 1701.
 Comœdier sammenskrevne for den danske Skueplads ved *Hans Mikkelsen*. 1 Tome. 1724. 2den Udgave.
Hans Mikkelsens Comœdier. 3die Tome. 1725.
 Den danske Skueplads, deelt i 5 Tomer, deraf 1ste og 2den Tome. 1731.
 Sechs Lustspiele von *L. Holberg*, übers. von *Joh. Georg Laub* von
 Augsburg. Hamb. u. Leipz. 1743.
 Drey Lustspiele aus dem dänischen des Baron *Holbergs*. Copenh. u.
 Leipz. 1745.
 Le Theatre danois par *Holberg*, traduit par *G. Fursman*. Tom. 1.
 Copenh. 1747.
 Don Ranudo de Colibrados eller Fattigdom og Hoffærdighed, ved *Holberg*. ibid. 1745.
 Id. lib. theotisce. Kopenh. u. Leipz.

Den politiske Kandestöber. Kjöbh. 1724.

b) Tartuffe. ibid. eod.

c) Naturen over Optugtelsen. ibid. eod.

d) Comœdie om gamle Jens Gnier, oversat efter *Molieres l'avare*.
ibid. eod.

e) Comœdie om Dobbleren, efter le Joueur. ibid. 1725.

f) Comœdie om Lyveren, efter le menteur. ibid. eod.

g) De Forliebtes Galskaber, eller *Regnards les folies amoureuses*.
ibid. eod.

h) Comœdie om den højadelige Borgermand, eller *Molieres le bourgeois gentilhomme*. Kjöbh. 1725.

Fruentimmerskolen af *Moliere*, oversat. ibid. 1724.

b) Den seendes Blinde. ibid. 1723.

c) Fusentasten eller l'Etourdi. ibid. eod.

d) Le depot amoureux eller den kjærlige Forbittrelse. ibid. 1724.

e) Amphitriton.

f) Julestuen og Maskeraden (af *Joachim Richard Paulli*).
ibid. eod.

N. Krog Bredals Gram og Signe. ibid. 1756.

Ej. det kræsne Valg. ibid. 1758.

Ej. Intermezzet:

a) Eremiten.

b) Bejleren efter Moden. Kjöbh. 1758.

c) Den tvilraadige Hyrde. ibid. eod.

d) Den lykkelige Hverver. ibid. eod.

Ej. Tronfølgeren i Sidon. ibid. 1771.

Kritiske Tanker over Syngestykket Tronfølgeren i Sidon og Efterstykket den dramatiske Journal. ibid. 1772.

Mariane eller det fri Valg af *A. C. von Passov*. 1757.

Bedrageren, Comœdie i 5 Acter. Kjöbh. 1759.

Bondehovmod, et Syngespil. ibid. 1769.

C. D. Biehls den kjærlige Mand. ibid. 1764.

Ej. den forelskede Ven. ibid. 1765.

Ej. den glædte Thalia, en Prologus. ibid. 1766.

Ewalds Rolf Krage. ibid. 1770.

Fastings Hermione. ibid. 1772.

I. N. Bruns Zarine. ibid. eod.

O. G. Meiers Betænkning over den critiske Journals Recension af Zarine. ibid. eod.

Bruns Einar Tambeskjelver. Kjöbh. 1772.

Samme om Troskab mod Kongen i Anledning af Einar Tambeskjelver. Trondhjem 1773.

Wessel Kjærlighed uden Strømper. 2det Oplag. Kjöbh. 1774.

*

*

*

Claus Pors's Huusbog. 1612. (sine titulo)

*

*

*

En ny og skjøn Formularbog af *N. Helvaderus*. Kjöbh. 1625.

Anledning om Breve og Missiver at skrive. ibid. 1656.

Itzige Tids Secretarius samlet af *C. Cassuben*. s. l. et a.

Cordt Danxt den ædle Skrivekonsts velfortjente Lov og Pris.

b) Ej. den ædle Regnekonstes Lov og Pris.

c) Bog-

Nyere Digtere, Talere, dramat. Forfattere o. s. v. c) I Octav. 319

c) Bogholderiets Lov og Pris.

d) Ej. Brev-Stiliser-Konstens Lov og Pris.

Alle paa dansk og tydsk, trykte 1711.

Anmærkning over den Konst at skrive et godt Brev. Kjöbh. 1749.

*

*

*

Samtale efter Lucians Maade imellem Lyciscum Aristidem og Lampriam, af *Suhm*. Kjöbh. 1749.

Samling af *Snedorfs* Smaaskrifter. Soröe 1770.

Sota-

S o t a d i c a.

I Octav.

Le prima e seconda parte de Ragionamenti di *P. Aretino*. 1583.

Capricciosi e piaceuoli Ragionamenti di *Pietro Aretino*. Cosmòpoli
1660.

b) *La Putana errante*.

Om disse berygtede aretinske Skrifers Indhold óg Sjeldenhed kan sees i *Freytags Analecta* pag. 39 et 43. *Vogt Catal. lib. rar.* pag. 46 et 49. *Gordon de Percel* (o: *Lenglet du Fresnoy*) *Bibliothèque des Romans* II. 301-2. *Clement Bibliothèque curieuse*. Tom. II. 44-45. *Bayle Dictionaire*. Amsterd. 1730. Tome I. pag. 306.

Jo. Meursii *Aloisia Sigæa de arcanis amoris et Veneris*. Lugd. Bat.
1657. 2 Voll.

Som bekjendt, er en hollandsk Jurist navnlig *Joh. Westrene*, eller rettere *Nicolaus Chorier*, og ingenlunde Meursius, Forfatter til denne Bog, hvorom, foruden andre Steder, kan eftersees Grams Brev i Fortalen foran 1 Del af *Meursii Opera* pag. XI. (conf. *Jöchers Lexicon* under Navnet *Chorier*.)

Provocatio amatoria Lygdami et Chloridis. Romæ 1750.

Le tribunal de l'amour. a *Cythere* 1750.

H I S T O R I E.

Historiske Hjelpevidenskaber, samt den almindelige og den gamle Historie.

a) Folio.

Sebast. Münsters Cosmographie. Basel 1548.

Seb. Franck Beschreibung aller Theile der Welt; it. Beschreibung aller Schiffarthen. Erankf. 1567.

Gabr. Chappuys Description et Gouvernement des royaumes et republ. du monde. Paris 1585.

De la Mottraye Voyages en Europe Asie et Afrique. Haye 1727.
2 Voll.

Ger. Mercatoris Atlas. Amstelod. 1632.

Abr. Ortelii Civitates orbis terrarum. Antverp. 1672.

Prospect des ganzen Erdkreisses. Nürnberg. 1689.

Sam. Grosser Weltbeschauung. Leipz. 1718.

J. P. Anchersen tabulæ orbis noti. Hafnicæ.

Et Atlas med 80 mest homanske Landkort.

Phil. Ferrarii Lexicon geograph. Isenac. 1677.

Martiniere geograph. Lexicon. Leipz. 1744. 13 Voll.

Wolfg. Lazius de gentium migrationibus. Francof. 1600.

Jo. Goropii Becani Opera. Antverp. 1580.

*

*

*

- Henr. Bünting* Chronologia omnium temporum. Servest. 1590.
Ub. Emmii opus chronologicum. Groning. 1619.
Jos. Scaliger de emendatione temporum. Colon. 1629.
Sethi Calvisii Opus Chronologicum. Francof. 1650.
C. Helvici Theatrum histor. et chronolog. Francof. 1666.
Jo. Marshami Canon chronicus. Londini 1672.
Jo. Usserii Annal. veteris et novi testamenti. Bremæ 1686.
B. Marshal tabulæ chronolog. Oxon. 1713.
T. Berger synchronist. Universalhistorie in 22 Tabellen. Leipz. 1729.
C. Schraderi tabulæ chronolog. Brunsv. 1730.
Atlas historicus in tabulis. Heidelb. 1763.
C. H. von Trautschen histor. Tabellen. Leipz. 1772.
Ang. Flörchen Chronologia universalissima. Hildesh. 1742.
- * * *
- J. L. Waltheri* Lexicon diplomaticum. Göttingæ 1747.
J. M. Heinccius de sigillis veterum. Francof. 1719.
- * * *
- P. I. Speneri* Opus heraldicum. Francof. 1735. 2 Voll.
Th. de Rouch Tractaet van Wapenen. Amsterd. 1645.
- * * *
- Nic. Rittershusii* Genealogiæ Imperatorum, Regum, Ducum etc. Tu-
bingæ 1664.
C. H. Schweders histor. Schauplatz der Ansprüche und Streitigkeiten
hoher Potentaten. Leipz. 1727. 2 Voll.
- * * *
- Car. Patini* Numismata Imperator. Romanorum. Argentor.
Ej. Familæ romanæ in numismatibus. Paris 1663.
Phil. Bonanni Numismata Pontificum Roman. Romæ 1699.

I. C. Hirsch des teutschen Reichs Müntz-Archiv. Nürnberg 1756.
7 Voll.

L. Begeri Gemmæ et Numismata Thesauri Palatini. Heidelb. 1685.
Ej. Gemmæ et Numismata Thesauri Brandenburgici. Colon. March.
1696. 3 Voll.

* * *

Viti Beringii Oratio de Historia. Hafn. 1651.

Chronicon Abbatis Urspergensis. 1537.

Pauli Jovii Geschichten. Basel 1560.

R. Baylii Opus historicum. Amstelod. 1663.

J. I. Winkelmanni Amphitheatrum orbis politico-historicum. Olden-
burg 1668.

H. A. Ziegler täglicher Schauplatz der Zeit. Leipz. 1700.

Ej. historischer Labyrinth der Zeit. ibid. 1701.

Fr. Modii Pandectæ pomparum, festorum, etc. Francof. 1686.

J. I. Hofmanni Lexicon historicum. Basil. 1677.

(*Buddei*) allgem. histor. Lexicon. Leipz. 1722. 4 Voll.

L. Merery Dictionaire historique. Utrecht 1692. 2 Voll.

* * *

Barth. Marliani urbis Romæ topographia. Basil. 1567.

Caroli Sigonii fasti consulares. ibid. 1559.

Blondus Flavius de Roma triumphante.

J. B. Casalius de urbis ac romani imperii splendore. 1650.

A. Ciacconii Historia belli Dacici. Romæ 1616.

Notitia Orientis et Occidentis. Basil. 1652.

Car. Sigonii Historia de occidentali imperio. Hanov. 1618.

Imperatorum Imagines a Julio Cæsare ad Carolum V. Antverp. 1657.

Historiske Hjelpevidenskaber, samt den almindelige og den gamle Historie.

b) Qvart,

1. Geographie.

Geographia antiqva cum notis *Vossii, Palmerii* etc. Lugd. Bat. 1700.
Cellarii Notitia orbis antiqvi cum observat. *I. C. Schwartzii*. Lipsiæ
1731.

Geographus Nubiensis, ex arab. in latin. vert. *Gabr. Sionita*. Paris
1619.

I. A. Magini Geographia vetus et nova. Arnhem. 1617.

P. Bertii tabulæ geograph. Lugd. 1600.

Phil. Cluveri Introductio in universam Geographiam. Brunsv. 1641.

Id. lib. opera *Jo. Bunonis*. Gvelpherb. 1667.

I. C. Becmanni historia orbis terrarum geographica. Francof. 1685.

De la Croix Geographia universalis, herausgegeben von *H. Dicelius*.
Leipz. 1697. 3ter u. 4ter Theil.

M. C. Lund om Verden og de synlige Tings Betragtning. Kjøbh.
1718.

G. Schultz Heimskringla utlögð á Islendsku af *G. Snorrasyne*. Hrapps.
1779.

Adr.

1. Geographie. 2. Chronologie. 3. Diplomantik. 327

- Adr. Romani* Theatrum urbium. Francof. 1595.
Samling af alle Reisebeskrivelser. Kjöbh. 1748-62. 17 Dele.
Verscheyde Journalen van Zee- und Landtreisen. Amsterd. 1643.
Allgem. Geschichte der Schiffart und Handlung. Breslau 1751. 2 Voll.

2. Chronologie.

- Jo. Cluveri* Computus chronologicus. Hafn. 1627.
S. Calvisii opus chronologicum. Francof. 1630.
R. Franckenbergeri Compendium chronologiae Scaligero-Petavianæ.
Witeb. 1661.
I. I. Svaningii aureum Chronologorum horologium. Hafn. 1672.
L. du Four de Longerie Dissert. de variis epochis et anni forma veterum orientalium, edid. *I. D. Wincklerus*. Lips. 1750.
I. A. Bengelii ordo temporum. Stutgard 1770.

3. Diplomantik.

- Maffei* Istoria diplomatica. Mantova 1727.
Eckhardi Introductio in rem diplomaticam. Jenæ 1753.
D. E. Baringii Clavis diplomatica. Hanov. 1754.
I. C. Gattereri Elementa artis diplomaticæ. Tomus 1. Götting.
1761.
Justi Fontanini Vindiciæ antiquorum diplomatum. Romæ 1705.
A. F. Glafey Specimen decadem sigillorum complexum. Lipsiæ
1749.

4. He-

4. Heraldik.

L'Art du blason. Amsterd. 1695.

S. W. Oetters Wappenbelustigung. Augsburg 1761. 5 Voll.

5. Numismatik.

I. G. Wachteri Archæologia nummaria. Lips. 1740.

A. Rechenbergii collectio scriptorum aliquot insigniorum historiæ rei nummariæ veteris. ibid. 1692.

L. Savot discours sur les medailles antiqves. Paris 1627.

P. C. Hanthaler de nummis veterum. Norib. 1735.

G. Waserus de antiqvis nummis Hebræorum, Chaldæorum, et Syrorum. Tigur. 1605.

Fr. Antoni Khevenhülleri (vel Er. Froelich) Regum veterum Numismata. Wiennæ Austr. 1753.

M. G. Agnethler Nummophylacium Schultzianum. Lips. 1746.

I. C. Kundmans Nummi Jubilæi. Breslau 1735.

Ej. Nummi singulares. ibid. 1731.

O. Sperling de nummorum bracteatorum origine. Lubecæ 1700.

6. Universalhistorie.

I. G. Kippingius de historiæ ejusque nominis abusu. Brunsvici 1745.

*

*

*

Eusebii, Hieronymi, Sigeberti etc. Chronica rerum toto orbe gestarum. Antverp. 1608.

M. Raderi Chronicon Alexandria. Monachii 1615.

Theod. Engelshusii Chronicon, edit. a I. I. Madero. Helmst. 1671.

Herm.

Herm. Gigantis Flores temporum, ed. *I. G. Meuschenius*. Lugd. Bat. 1743.

Chronica Carionis, fordanskët ved *Lindved*. Kjöbh. 1595.

C. Pezelii Mellificium historicum illustratum a Jo. Lampadio. Francof. 1628.

Jo. Cluveri Epitome historiarum totius mundi. Lugd. Bat. 1637.

Boxhornii Histor: univers. ibid. 1652.

Jo. Micraëli Syntagma historiarum. Stetin 1654.

Christ. Matthiæ Theatrum historicum. Amstelod. 1657.

N. Görtleri Origines mundi. ibid. 1708.

Allgemeine Welthistorie, mit Anmerkungen und Vorreden von *Baumgarten* etc. Halle 1746-92. 58 Voll. und Zusätze dazu 6 Voll.

Bern. Mölmans Verdenshistorie. Kjöbh. 1760.

* * *

Caroli Stephani Lexicon histor. et geograph. 1606.

Phil. Camerarii horæ subcesivæ. Francof. 1658.

Happeli relationes curiosæ. Hamb. 1683-91. 5 Voll.

Histoire des favoris anciennes et modernes. Leiden 1659.

P. Brinks Mærkværdigheder af Historierne. Kjöbh. 1702.

A. L. Imhof Historien-Sahl. Basel 1736. 5 Voll.

Æneæ Sylvii opera geographica et historica. Helmstad. 1699.

Schurzfleischii opera historica. Berol. 1599.

(Jo. Uphagen) Parerga historica. 1782.

Images des Heros et des grands hommes de l'antiquité per I. A. Canini. Amsterd. 1731.

7. Den gamle Historie.

H. Witsii Ægyptiaca. Herbornæ 1717.

N. Kragius de republica Lacedæmoniorum. Heidelb. 1593.

b) *Ej. Heraclidis* libellus de politiis. ibid. eod.

Jo. Meursius de vita et tyrannide Pisistrati. Lugd. Bat. 1623.

De Bury Histoire de Philippe et Alexandre le Grand. Paris 1760.

Jo. Annel de confinibus Schythis et Gethis Herodoti. Upsal. 1757.

A. Borrichii Dissert. de urbis Romæ primordio. Hafn. 1686.

Jo. Bircherodius de vitis romanorum Imperatorum seculo imo post
Christum. ibid. 1694.

Historiske Hjelpevidenskaber, samt den almindelige og den gamle Historie.

c) Octav.

1. Geographie.

Cluvert Introductio in Geographiam tam vet. quam novam. Amstelod. 1659.

Cellarii Geographia antiqva et nova. Jena 1692.

Histoire et Geographie ancienne et moderne, par *Audiffret*. Paris 1694. Tome second.

I. C. Martini Anweisung zur alten und neuen Staatsgeographie. Nürnberg.

*

*

*

Pauli Merulæ Cosmographia generalis. Amstel. 1636.

A. Gölnitz Compendium geographicum. ibid. 1643.

Nansens Compendium cosmograph. et chronolog. Hafn. 1646.

L. de Linda Descriptio orbis. Amstelod. 1665.

I. F. Pöppings orbis illustratus. Razeburgi 1668.

G. Hornii orbis politicus cum animadversionibus *O. Menckenii*. Francof. et Lips. 1675.

332 Historiske Hjelpevidenskaber i Octav. I. Geographie.

- G. Schultzens* neu-augirte Weltbeschreibung. Frankf. 1679.
Geographie par *Martiny*. Paris 1685.
Sanson Introduction a la Geographie. ibid. 1686.
Ej. Atlas portatif. Amsterdam. 6 Voll.
I. C. Beers Erdbeschreibung. Nürnberg 1694.
Ol. Jacobæi Compend. Geograph. Hafn. 1700.
M. G. Einleitung zur Geographie. Leipz. 1716.
Welt- Land- und Städte-Beschreibung von *Melissantes*. Frankf. u.
Leipz. 1720.
H. Freyers Abrisz der Geographie. Halle 1733.
Holbergii Compend. Geograph. Hafn. 1736.
Udtog af *Joh. Hübners* Spørgsmaale over Geographien. ibid. 1741.
Ej. fuldstændige Geographie. ibid. 1743. 3 Dele.
N. Jonge Synopsis Geographiæ. Hafn. et Lips. 1758.
A. F. Büschings neue Erdbeschreibung. Hamburg 1770. 8 Voll.
Ej. Auszug aus seiner Erdbeschreibung. ibid. 1767. 1ster Theil.
Ej. wöchentliche Nachrichten. IV-VI. Jahrgang. 3 Voll.

* * *

- I. Barrow* Sammlung von Reisen, aus dem engl. Leipz. 1762. 2 Voll.
Sammlung der besten und neuesten Reisebeschreibungen, aus dem
engl. Berlin 1765. 29 Voll.
Les Voyages de *J. Struys* en Moscovie, en Tartarie, en Perse, aux
Indes etc. Lyon 1684. 3 Voll.

* * *

- Alexandri Sardi* de moribus ac ritibus gentium libri tres. Venet.
1557.
Ceremonies funebres de toutes nations. Paris 1679.

Kraft

2. Chronologie, Diplomantik, Genealogie, Heraldik etc. 333

Kraft om de Vilde. Sorøe 1760.
Id. lib. theotisce. Copenh. 1766.

2. Chronologie, Diplomantik, Genealogie, Heraldik og Numismatik.

Petavii Rationarium Temporum. Francof. 1665.

Ej. la pierre de touche chronolog. Paris 1636.

F. W. Beers Abhandlungen zur Erläuterung der alten Zeitrechnung.
Leipz. 1752.

L'Antiquité des tems retablie et defendue etc. Amstêrd. 1687.

B. C. Schraderi tabulæ chronologicae. Helmstad.

I. D. v. Gülich Analysis tabularum chronologicarum Schraderi.
Nucleus Chronologiae. Kjöbh.

* * *

Histoire des contestations sur la Diplomatiqve avec l'analyse de cet ouvrage, par *I. Mabilton.* Paris 1708.

* * *

I. Hübners Lexicon genealogicum. Hamburg 1727.

* * *

L'Art heraldique, par *Baron.* Paris 1682.

Menestrier Anleitung zu der sogenannten Herold- oder Wappenkunst,
aus dem französ. Ulm 1694.

Zschackwitz Heraldica oder Wappenkunst. Leipz. 1735.

Uggla Indledning til Heraldiken. Stockholm 1745.

I. C. Gatterers Heraldik. Göttingen 1773.

Kurtzer

334 Histor. Hjelpevidensk. i Octav. 2. Chronol. Diplomatk, etc.
Kurtzer Entwurf der geist- und weltlichen Ritterorden. Leipz. 1697.

* * *

L. de Biel (o: *Er. Frölich*) utilitas rei nummariae veteris. Viennæ Austr. 1733.

I. G. Heineccii Commentatio de usu veterum numismatum in Jurisprudentia, edid. *A. Goetzius*. Norib. 1774.

Addison Verhandeling over de aloude Gedenkpenninger, uit het Engelsch. Leyden 1727.

Catalogus numismatum antiquorum quæ collegit *I. Grammius*. Hafniæ 1750.

Verzeichnis einer Sammlung von Münzen welche in Hamburg den 13 November 1747 verkauft worden.

Universalhistorie og de gamle Staters Historie.

I. Bodini methodus ad facilem historiarum cognitionem. 1583.

Mencke Methode pour etudier l'histoire avec un catalogue des principaux historiens. Leipz. 1714. 2 Voll.

B. Hèderichs Anleitung zu den fürnehmsten historischen Wissenschaften. Wittenb. 1717.

Bazin (o: *Voltaire*) Philosophie de l'histoire. Amsterd. 1765.

Id. lib. theotisce. Leipz. 1768.

* * *

Seder Olam, sive ordo seculorum. 1693.

Freculphi Chronicorum libri duo. 1597.

Chronica Carionis, fordansket af *I. Turson*. 1554.

Jo. Sleidanus de quatuor summis Imperiis. Argentor. 1631.

Id. lib. *Plaviæ Variscorum* 1677.

Jo. Sva-

- Jo. Svaningius* de quatuor monarchiis. Hafn. 1634.
T. Franckens kurtze Beschreibung der 4 Monarchien. Nürnberg. 1727.
H. Tarsellini Historiarum ab origine mundi epitome. Paris. 1637.
 Id. lib. italice. Roma 1637.
 Chronica vom Anfang der Welt bis auf das Jahr 1647, durch *G. Schultzen*. Lübek 1647.
G. Hornii Arca Noæ. Lugd. Bat. et Roterod. 1666.
J. Bunonis Idea universæ historiæ. Francof. et Lips. 1686.
J. Jonstoni Historia civilis et ecclesiastica, continuata ad ann. 1690.
 Brevis historiæ universalis conspectus opera *M. Mylii*.
Hübners korte Spørgsmaale af den politiske Historie. Kjöbh. 1746.
 10 Dele.
Holbergs kurtze Vorstellung der allgem. Welthistorie. Berlin u. Stralsund 1766.
 Synopsis historiæ universalis exposita a *N. Jonge*. Hafn. 1761.
J. B. Bossuet Einleitung in die allgemeine Geschichte der Welt, vermehrt und fortgesetzt von *Cramer*. Leipz. 1757. 4 Voll.
Guthrie und *Gray's* allgemeine Weltgeschichte, aus dem englischen. Leipz. 1765. 16 Theile.
 Allgemeine Geschichte der Welt und Natur, der Völker, der Staaten, der Kirche etc. fortgesetzt von *A. F. Büsching*. Berlin 1765.
 2 Theile.
J. C. Gatterers Abrisz der Universalhistorie. 1ste Hälfte. Göttingen 1765.
 Ej. Handbuch der Universalhistorie. 2 Theile.
Guldbergs Verdens Historie. Kjöbh. 1768. 3 Voll.
 Erste Linien einer allgem. Weltgeschichte. Berlin 1772.
 Geschichte der verschiedenen Völker des Erdbodens, aus dem französ. des *D'Orville*. Hof u. Leipz. 1773.

*

*

*

Hadr.

- Hadr. Relandi* Dissertationes miscellaneæ. Traj. ad Rhen. 1706.
2 Voll.
- Hornii* Dissertationes historicæ et politicæ. Lugd. Bat. 1655.
- Jac. Perizonii* animadvers. histor. Amstelod. 1685.
- Tabularum litterarumqve veterum spicilegium, edidit *G. C. Johannes*.
Francof. ad M. 1724.
- I. G. Jani* Opuscula ad historiam et chronologiam spectantia, edidit
Klotzius. Halæ 1769.
- T. S. Bayeri* Opuscula ad historiam antiquam, chronologiam, et geo-
graphiam spectantia, edid. *Klotzius*. ibid. 1770.
- I. E. Fischeri* quæstiones Petropolitanae, de origine Ungarorum et Tar-
tarorum, de Hyperboræis etc. edidit *L. Schlözer*. Göttingæ et
Gothæ 1770.
- Flosculi historiarum autore *Johanne de Bussieres*. Colon. Agripp.
1668.
- Unterredung verstorbener Personen über wichtige Begebenheiten, von
I. R. Fäsi. Halle 1777.
- I. A. Thuani* Historia sui temporis. Francof. 1614. 5 Voll.
- Car. Stephani* Dictionarium histor. geograph. poet. Francof. 1621.
- Nouveau Dictionaire historique ou histoire abrégée de tous les hommes
qui se sont fait un nom. Caen 1786. 8 Voll.
- I. M. Schröckh* allgemeine Biographien. Berlin 1767. 5 Voll.
- L. Holbergs* Heltelistorier. Kjöbh. 1739. 2 Voll.
- E. Francisci* Traur-Saal steigender und fallender Herren. Nürnberg
1769. 3 Voll.
- A general History of pyrates, by Capt. *C. Johnson*. Dublin 1725.
- Histoire des Favorites, par Mademois. *D.* Amstërd. 1697.

*

*

*

- I. Perizonii* Origines Babylonicae et Aegyptiacae, editio secunda, cui praefationem et alia quaedam addidit *C. A. Dukerus*. Trajecti ad Rhen. 1736.
- Berosi* Antiquitates cum commentar. *Annii Viterb.* Viteb. 1612.
- U. Hubert* de genuina aetate Assyriorum et regno Medorum dissertationes VII. Franqueverae 1663.
- Familiae Regum Mediae et Bactrianae editae a *R. Reineccio*. Lips. 1572.
- B. Brissonius* de regio Persarum principatu. 1595.
- S. Bocharti* de quaestione num Aeneas unquam fuerit in Italia dissertatio, seu epistola ad Dn. de Segráis, ex gallico in latinum vertit *I. Schefferus*. Hamburgi 1672.
- Traité historique sur les Amazones, par *Petit*. Leiden 1718.
- A. Sundii* Exercit. academ. de patria Amazonum. Upsaliae 1716.
- O. W. Westmanni* Dissertatio de republica Amazonum. ibid. 1721.
- Græcorum republicae ab *Ubbone Emmilo* descriptae. Lugd. Bat. 1632.
- Lacedemone ancienne et nouvelle, par *de la Guilletiere*. Paris 1679.
- L'escole des Princes, ou Alexandre le grand, comble de gloire et de malheurs. Amsterd. 1671.
- De Guys* Reise nach Griechenland. Leipz. 1772. 2 Voll.
- P. Angeli Bargæi* quo ordine scriptorum historiae monumenta legenda sint, libellus, editus ab *H. Ernstio*. Soroe 1642.
- Respublica Romana. Lugd. Bat. 1629.
- Holberg* Conjectures sur les causes de la grandeur des Romains. Lipsiae 1752.
- Montevieu* öfwer Orsakerne til de Romeres Wälde og Fall, öfwersat af *O. v. D.* Stockholm 1755.
- Romeynsche Adelaer mit een kort Verhael van Adam af tot op de romeynsche Monarchie, door *P. Pers.* Utrecht 1689. 3 Dele.
- Histoire des Rois de Rome, par *P. de M.* Paris 1753.

Chronologie der römischen Bürgermeister und anderer Zwischen-Obrigkeiten, von *B. Hederich*. Wittenb. 1713.

Histoire de Cesar Germanicus, par *L. D. B.* Leide 1741.

C. G. Blumberg das Neroni Claudio Druso bey der Stadt Mayntz vormahls aufgerichtete Grab- und Gedächtnismahl. Chemnitz 1700.

Le Beau Geschichte des morgenländischen Keyserthums, aus dem Französischen. Leipz. 1765. 16 Theile.

P. Gyllius de Constantinopoleos topographia. Lugd. Bat. 1632.

*

*

*

C. Cellarii Historia medii ævi.

*

*

*

Historia universalis rerum notabilium ubique pene terrarum ab anno 1618 usque ad anno 1672 gestarum, per *A. Brachelium*, *C. A.*

Thuldenium et *H. Brewerum*. Colon. Agripp. 5 Voll.

Historischer Kern- oder kurtze Chronica der merckwürdigsten Welt- und Wunder- Geschichten, welche sich von 1618 an zugetragen.

Hamburg 1679, 9 Voll.

Recueil historique contenant diverses pieces curieuses de ce temps.

Cologne 1666.

Abregé de l'histoire de ce siecle de fer, avec Continuation par *J. N.*

de Parival, Lyon 1666. 2 Voll.

Der verschiedenen Kriegs- und Friedens-Post Anhang und Fortsetzung

von *Teutschlieb*. Frankf. 1671.

C. R. Hausens Versuch einer pragmatischen Geschichte des XVIII. Jahrhunderts. Halle 1766.

Das Neueste von der Zeit oder allerneueste Nachrichten von den neuesten Begebenheiten, von *J. H. Meyer*. Frankf. u. Leipz.

Merkwürdige Geschichten, und Denkwürdigkeiten in den Jahren

1755-68. Leipz. 1769.

Om Landene udenfor Europa.

a) I Folio.

J. ac. Ziegleri Descriptio Palæstinæ, Syriæ, Arabiæ etc. Argentorati
1536.

Jo. Hugonis van Linschoten Itinerarium in Indiam oriental. Hagæ 1599.

W. Schultze ostind. Reise. Amsterd. 1676.

I. T. Minadoi Persische Historie. Frankf. 1592.

Jo. Nieuhovii Legatio batavica ad Tartariæ Sinæque Chamum. Am-
stelod. 1668.

Jo. Francisci Geschichte und Sitten der Sineser, Japaner, Indostaner
etc. Nürnberg 1670.

Athan. Kircheri Toneel van China. Amsterd. 1668.

O. Dapper Beschreibung von Africa. ibid. 1670.

F. L. Norden Voyage d'Egypte et de Nubie. Copenh. 1755.

Jobi Ludolfi History of Ethiopia. London 1682.

Ant. de Herrera Descriptio Indiæ occidentalis. Amstelod. 1622.

Jo. de Laet Beschrijvinge van Westindien. Leiden 1625.

b) I Qvart.

H. H. Skonnings Geographia orientalis. Aarhus 1641.

M. Paulus Venetus de regionibus orientalibus et *Haithoni Armeni*
historia orientalis. Colon. 1671.

- Recueil de plusieurs relations et traites de *I. B. Tavernier*. Paris 1679.
R. Pockets Beschreibung des Morgenlandes. Erlangen. 3 Voll.
I. B. Gramaye Historia universalis asiaticarum gentium. Antverpiæ
 1604.
Pietro de la Valle Reizen. Amsterd. 1664. 6 Voll.
C. Heidmanni Palæstina. Wolfenb. 1667.
A. Morosini l'imprese et espeditioni di terra sancta. Venetiæ 1627.
H. Ranzovs Reisebuch auf Jerusalem, Cairo, und Constantinopel etc.
 Kopenh. 1669.
Salmons und van Gochs Arabien und grosse Tartarey. Altona 1747.
 Eorund. Indostan und Ceilon. ibid. 1754.
 Eor. Siam un Pegu. ibid. 1753.
 Eor. Orientalische und Sundaische Insuln. ibid.
H. Brenneri Epitome commentariorum *Moysis Armeni* de origine et
 regibus Armenorum et Parthorum. Stockholm 1723.
 L'ambassade de *Garcias de Silva Figueroa* en Perse. Paris 1667.
F. Bollingii Ostindiske Rejsebog. Kjøbh. 1678.
 Histoire de Tunquin. Paris 1666.
 Beschreibung des Königreichs China. Frankf. am M. 1589.
Kjöping's och Wilmans Resar genom Asia och Africa. Wisingsb. 1667.
Hemmersams Reisebeskrivning ifrån Amsterdam til et Castel i Africa.
 Wiisingsborg 1674.
Th. Shaws Reisen in der Barbarey und Levante. Leipz. 1765.
G. Höst Efterretning om Maroko og Fes. Kjøbh. 1779.
 Descriptio itineris facti a Gvil. Cornel. Schoutenio ann. 1615-17.
 Amstelod.
O. Keyens Entwurf von Neu-Niederland und Guiana. Leipz. 1672.
Th. Gäge Reisebeschreib. nach Neu-Spanien.
 Das brittische Reich in America. Leipz. 1756.
Hawkesworth Geschichte der Seereisen im Südmeere. Berlin 1774.
 3 Voll. I. C.

- I. C. Adlung* Geschichte der Schiffahrten und Versuche zur Entdeckung eines nordöstl. Weges nach Japan und China. Halle 1768.
Engel geograph. u. krit. Nachrichten und Anmerkungen über die Lage der nördlichen Gegenden von Asien und America. Mietau 1772.

c) I Octav.

- H. Ranzovs* Reisebeschreibung nach Jerusalem, Cairo etc. Hamburg 1704.
F. Hasselqvist Resa til helhigo Landet, utgifven af *Linnaeus*. Stockholm 1757.
I. Kortens Reise nach dem gelobten Lande. Halle 1751.
Dandini Voyage de mont Liban, traduit de l'italien. Paris 1685.
 Voyage de l'Arabie heureuse fait par François dans les années 1708-10. Amsterd. 1716.
Ockley Gesch. der Sarracenen. Leipz. 1745. 2 Voll.
 La vie de Mahomet, par *Gagnier*. Amsterd. 1732. 2 Voll.
Jac. Ehrhardt Dissert. de erroribus præcipuis in historia Mahometi. Memmingæ 1731.
 Beschreibung der persianischen Reise im Jahr 1602 der Herren S. Kasch und G. Tectandri. Altenburg 1610.
 De nieuwe Persiaenz Reise ofte een oostindische Voyage beschreven door *M. A. Oleary*, ende nu overgeset door *D. V. Wageninge*. Amsterd. 1651.
 Histoire genealogique des Tartars, traduite du manuscrit tartare d'*Abulgasi*, par *D****. a Leyde 1726.
 Histoire de Timur-Bec, connu sous le nom du Grand Tamerlan, écrite en Persan par Cherefeddin Ali, traduite en François par feu Mr. *P. de la Croix*. Paris 1722. 4 Tom. en 2 Voll.

- Herkunft, Leben und Thaten des persianischen Monarchens Schach Nadyr, vormahls Kuli Chan geant, von *P. von der Quelle*.
Leipz. u. Rudolstadt 1738.
- De imperio Magni Mogolis sive India vera commentarius. Lugd. Bat.
1721.
- Gesetzbuch der Gentoo's oder Sammlung der Gesetze der Pundits, nach einer persianischen Uebersetzung des in der Schanscrit-Sprache geschriebenen Originals, aus dem Englischen von *R. E. Raspe*. Hamburg 1778.
- Beschreibung der Molukischen Inseln und derer zwischen den Spaniern, Portugiesen und Holländern darum geführten Kriege, von *B. Leonhard d'Argensola* in spanischer Sprache geschrieben. Frankf. u. Leipz. 1710.
- De Wonderen van t' Oosten, door *A. Montanus*. Amsterd. 1651.
- Historia Indiae orientalis, auctore *M. Gotardo Arthus*. Colon. Agrip. 1608. Septentrio novantiqvus od. die neue Nord-Welt, durch *Megiserum*. Leipz. 1713.
- Voyage et aventures de Fr. Leguat et de ses compagnons en deux isles desertes des Indes orientales. Londres 1708. 2 Voll.
- Voyages de Mr. *Dellon*, avec sa relation de l'inquisition de Goa. Cologne 1711. 2 Voll.
- Dagbok öfwer en ostindisk Resa i Åren 1750-52, utgifwen af *P. Osbeck*. Stockholm 1757. med K.
- Capitaine *C. G. Ekebergs* ostindiska Resa i Åren 1770 och 1771. ibid. 1773.
- L'etat present de la Boucharie. Cologne 1723.
- Relation de l'ambassade de Mr. le Chvkr. *de Chaumont* a la cour du Roi de Siam. a la Haye 1733.
- F. Carons* und *I. Schoutens* wahrhafte Beschreibung zweier mächtigen Königreiche Japan und Siam, nebst *I. I. Merckleins* ostindianische Reise. Nürnbn. 1663. Ver-

Verhandeling over de japansche Natie, haare Zeeden, Gebruiken en haare Munten, door *C. P. Thunberg*, uit het Sweedsch vertaald. Amsterd. 1780.

Beschreibung der chinesischen Reise des Herrn Isbrand Anno 1693, 94, 95; mitgetheilt von *A. Brand*. Hamburg 1698.

Dreijährige Reise nach China durch den Moscovitischen Abgesandten Hrn. *E. Ysbrant Ides*; wie auch kurtze Beschreibung des Kayserthums China, von *D. Kao* in chinesischer Sprache geschrieben. Frankf. 1707.

Novissima Sinica, historiam nostri temporis illustraturâ, edidit *G. G. Leibnitzius*. 1699.

Kort Beskrivelse over Skibet Kronprinds Christians Rejse til og fra China i Aarene 1730-32, af *I. H. H.* Kjöbh. 1733.

J. Bojes Journal paa den anden Rejse til China med Skibet Dronningen af Danmark. Kjöbh. 1745.

J. Reinii Anmärkningar samlade under en Resa til China. Åbo 1749.

T. S. Bayeri museum Sinicum. Petropoli 1730. 2 Voll.

G. B. Bilffingeri specimen doctrinæ veterum Sinarum moralis et politicae. Francof. ad M. 1724.

Die africanische Landschafft Tetu, beschrieben durch *W. I. Müller*. Hamburg 1673.

Histoire du royaume d'Alger, par Mr. *L. de Tassy*. Amsterd. 1725.

En liden, enfeldig Beretning om det Landskab Guinea og dets Beskaffenhed, sammenskrevet af *E. Tilleman*.

En kort og sandfærdig Reisebeskrivelse til og fra Guinea, sammenskrevet af *I. Rask*. Trondhjem 1754.

Tilforladelig Efterretning om Kysten Guinea, ved *L. F. Römer*. Kjöbh. 1760.

M. Adansons Nachricht von seiner Reise nach Senegal und in dem Innern des Landes, aus dem Französ. herausg. von *I. C. D. Schreber*. Leipz. 1773. Reis

- Reise eines Königlichen Französischen Officiers nach den Insula Frankreich und Bourbon, dem Vorgebürge der guten Hoffnung u. s. w. aus dem Französischen übersezt. Altenburg 1774. 2 Theile in 1 Vol.
- Kurtze Nachricht von den Hottentotten, von *I. G. Bövingh.* Hamburg 1714.
- Beskrifning om en Resa genom Asia, Africa och många andra hedna Länder, af *N. M. Köping.* Wästerås 1759.
- Reisen zur Entdeckung der Quellen des Nils in den Jahren 1768-73, von *I. Bruce,* ins Deutsche übersetzt von *I. F. Volkmann.* Leipz. 1790. 2 Voll.
- De rebus Oceanicis et novo orbe. decades tres *P. Martyris;* ejusd. de Babylonica legatione libri III; item de rebus Aethiopicis, Indicis etc. opuscula historica *Damiani a Goe.* Coloniae 1573.
- G. Hornius* de originibus Americanis libri IV. Hagæ Com. 1652.
- I. Block* om American. Nedstamm. fra Mongoler. Kjöbh. 1804.
- Nouveaux voyages de Mr. le Baron *de Lahontan* dans l'Amerique septentrionale. a la Haye. 1703. 2 Voll.
- Dialogues de Mr. le Baron *de Lahontan* et d'un sauvage dans l'Amerique; avec les voyages du meme en Portugal et en Danemarck. Amsterd. 1704.
- Histoire des Indes occidentales, decrite en langue Castillane par *Dom B. de las Casas,* et depuis traduite en françois. Lyon 1642.
- Relation des voyages et des decouvertes, que les Espagnols ont fait dans les Indes occidentales, ecrite par *Dom B. de las Casas.* Amsterd. 1698.
- Novæ novi orbis historiae libri tres *U. Calvetonis* opera ex Italicis *H. Benzonis* commentariis descripta. De Gallorum expeditione in Flori-

Floridam. 1581. Historia navigationis in Brasiliam quæ et America dicitur, a I. L. Burgundo gallice scripta. 1586.

R. Blome englisches America, aus dem englischen übersetzt. Leipzig 1697.

Historie om Conqveten af Mexico, skrevet paa Fransk af Don *A. de Solis*, oversat af *Birgitte Lange*. Kjöbh. 1747. 2 Tomer.

Historisch und geographisch Beschreibung von Neu-Schottland, aus dem Englischen übersetzt. Frankf. u. Leipz. 1750.

Histoire des Yncas, Rois du Perou; traduite de l'Espagnol de l'Ynca Garcilasso de la Vega, par *I. Baudoin*. Amsterdam 1704. 2 Voll.

Voyage a la Baye de Hudson, fait en 1746 et 1747 pour la decouverte d'un passage nord-ouest, par *H. Ellis*. traduit de l'anglois. Leide 1750.

An account of six Years residence in Hudsons-Bay from 1733 to 1736 and 1744 to 1747, by *I. Robson*. London 1752.

Allgemeine historische Einleitung zu allen bisher ans Licht getretenen Reisen zu Wasser und Land in die alte und neue Welt. aus dem Französischen des Hrn. von *Bellegarde*, verteutscht durch *M. V.* Hamburg 1708.

Des Pater *E. Crespels* Reisen nach Canada, aus dem Französ. übersetzt. Hamb. u. Leipz. 1751.

P. Kalms Resa til Nörra America. Stockholm 1753. 3 Voll.

Id. lib. theotisce. Göttingen 1754. 2 Voll.

Achenwalls Anmerkungen über Nord-Amerika und über die dasige grosbritanische Colonien, aus den mündlichen Nachrichten des Hrn. Dr. *Franklins*. Frankf. u. Leipz. 1769.

Das von den Russen in den Jahren 1765-67 entdeckte nordliche Insel-Meer zwischen Kamtschatka und Nordamerika, beschrieben von Hrn. von *Stählin*. Stütgardt 1774.

- L. Wasers* merckwürdige Reisen nach der Erd-Enge Darien, auch durch die Südsee und das mittägige atlantische Meer; nebst einer Reise *Davis* nach den spanischen Goldminen. Halle 1759.
- Description generale, historique, geographique et physique de la Colonie de Surinam, par *P. Fermin*. Amsterdam 1769. 2 Voll.
- Geschichte von Paraguay und dem Missions-Werke der Jesuiten in diesem Lande, aus dem Französ. des *P. F. Xaver de Charlevoix*. Nürnberg. 1768. 2ter Band.
- Jesuiternes Republik eller det omstyrtede Paraguay, oversat af Tydsk. Sorøe 1758.
- Sendschreiben des Hrn. Abt *Coyer* an Maty über die Riesen in Patagonien. Danzig 1769.
- Frezier* Reise nach der Südsee und den Küsten von Chili Peru und Brasilien, aus dem Französ. übersetzt. Hamburg 1718.
- Anson* Voyage round the World. London 1748.
- Reise in das Südmeer einiger Officiere des engl. Schiffes der *Wager* genannt, als ein Beytrag zu des Lord Ansons Reisen. Nürnberg 1772.
- Bougainville* Reise um die Welt, aus dem französ. Leipz. 1772.
- Nachrichten von den neuesten Entdeckungen der Engländer in der Südsee, oder Tagebuch des Schiffes the Endeavour. Berlin 1772.
- Geschichte der Reisen, die seit Cook an der Nordwest- und Nordost-Küste von America von *Meares, Dixon, Portlok* etc. unternommen worden. aus dem engl. von *G. Forster*. Berlin 1792. 3 Voll.

De europæiske Staters Historie, Scan- dinavien undtagen.

a) I Folio.

P. Valkenstein das verwirte Europa o: Beschreibung der seit 1664
entstandenen Kriege. Amsterd. 1677. 3 Voll.

* * *

Rerum Hispanicarum Scriptores per Rob. Belum. Francof. 1579.
Greg. Lopez Excellencias de regno de Espanna. Madrid 1625.
Nobleza del Andaluzia. Sevilla 1588.

* * *

Gregor. Brusoni Historia d'Italia. Torin 1680.
Chronique de Savoye. 1602.
Car. Sigonii Historia de rebus Bononiensibus. Francof. 1604.
A. Portenari Felicita di Padoua. Pad. 1623.
P. Bizari Historia Genuensis. Antverp. 1579.
Leon. Aretini Historia Florentina. Argentor. 1610.
Phil. Cluverii Sicilia antiqva. Lugduni 1619.
Rerum Sicularum Scriptores. Francof. ad M. 1579.

I. W. Imhofii Genealogiæ viginti familiarum in Italia. Amstelod. 1710.

* * *

Tres gallicarum rerum scriptores, *Phil. Cominæus*, *Frossardus*, et
Claud. Sesellius. Francof. 1578.

Corpus historiæ Francicæ veteris. Hanoviæ 1613.

Jo. de Serres Histoire de France. Paris 1625.

Fr. Belcarii Peguilionis Commentarii rerum Gallicarum. Lugduni
1625.

Fasti Carolini 5: rerum a Carolo Magno gestarum series ex opere
Henr. Turcii. accedit vita et gesta Caroli M. per *Eginhartum*
etc. s. l. et a.

Oeconomies royales de Henry le grand. Amsterd. s. a.

Dumortous Conquestes de Louis XV. Paris 1759.

Jac. de Bie Familles de France en Medailles. ibid. 1636.

I. W. Imhofii Genealogiæ excell. familiarum in Gallia. Norib. 1687.

* * *

W. Camdens Britannia. London 1695.

W. Burton Description of Leicester Shire.

Al. Gordon Journay of Scotland. London 1726.

Thom. Gale Scriptores historiæ Britannicæ. Oxon. 1691.

Rerum Anglicarum scriptores post Bedam. Francof. 1601.

Matthæi Paris Historia Angliæ. London 1640.

I. Speed Historie of Great Britaine. ibid. 1623.

R. Baker Chronicle of the Kings of England. ibid. 1684.

I. W. Imhofii historia genealogica regum Magnæ Britannicæ. Norib.
1690.

Rapin de Thoyras History of England. London 1732. 2 Voll.

Jo. Spelman Vita Alfredi. Oxon. 1678.

Franc.

- Franc. Baco, de Verulam* History of Henry VII. London 1741.
Th. Burnet History of his own Time. 1724. 2 Voll.
Salmon Histoire des troubles de la Grand Bretagne. Paris. 1661.
I. G. Grævii Mariæ Stuartæ justa persoluta. Trajecti 1695.

*

*

*

- Annales rerum Belgicarum.* Francof. 1580.
Fr. Sweertii rerum Belgicarum Annales. ibid. 1620.
Fv. Reidani Annales Belgarum. Lugduni 1633.
Aub. Miræi Chronicon Belgicum. Antverp. 1636.
Ej. Opera historica. Bruxell. 1723.
Hug. Grotii Annales de rebus Belgicis. Amstelod. 1657.
Franc. Haræi Annales Ducum Brabantiae. Antverp. 1623. 2 Voll.
Balduini Avennensis Chronicon Comitum Hannoniae. Antverp. 1693.
Jac. Meyeri Annales Flandriae. ibid. 1561.
Ol. Vredi Sigilla Comitum Flandriae. Brug. 1639.
Casp. Ens belli civilis belgici historia. 1610.
Historia Belgica nostri temporis. (1636).
Herm. Hugonis Obsidio Bredana. Antverp. 1626.
J. Rosenkrantzii Panegyricus paci belgicæ dictus. Franeqv. 1655.
M. Alting Notitia Bataviae et Frisiae antiquæ. Amsterd. 1697.
Le Clerc Histoire de Provinces unies. Amsterd. 1737. 3 Voll.
Ub. Emmii rerum Frisicarum Historia. Lugd. 1616.
I. I. Pontani historia Gelrica. Harderv. 1639.
La vie de Michel Ruiter. Amsterd. 1698.

*

*

*

- Phil. Cluverii* Germania antiqua. Lugduni 1631.
G. Bucelini Germania. Aug. Vindel. 1655. 2 Voll.
Franc. Irenici Exegesis historiae German. Hanov. 1728.

Germa-

- Germanicarum rerum vetustiores Chronographi *Jo. Turpinus, Regino Abbas, Sigeb. Gemblacensis, et Lambertus Schafnabr.* Francof. 1566.
- M. H. Goldasti* Scriptores rerum Alemannicarum vetusti. *ibid.* 1603.
- Scriptores rerum Germanicarum per *Jo. Pistorium.* *ibid.* 1613.
2 Voll.
- Rerum German. veteres Scriptores sex per *Jo. Pistorium.* *ibid.* 1653.
- I. Reuberi* Scriptores rer. German. Hanov. 1619.
- Sim. Schardii* Scriptor. rer. German. Giessæ 1673.
- Henr. Meibomii* Script. rer. German. Helmst. 1688. 2 Voll.
- Marqv. Freheri* Scriptor. rer. German. Argentor. 1602.
- Id. lib. curante *B. G. Struvio.* *ibid.* 1717. 3 Voll.
- C. Urstisii* Historici Germaniæ ab Henrico IVto ad ann. 1400. *ibid.*
1670.
- I. G. Eccardi* Corpus Historicorum medii ævi. Lips. 1723. 2 Voll.
- C. Schoetgenii* et *G. C. Kreysigii* Scriptores historiæ Germanicæ medii ævi. Altenburg 1760.
- I. Schopperi* Historie teutscher Nation. Frankf. 1582.
- L. W. Imhofii* Notitia Procerum Imperii Germanici historico-heraldico-genealogica, editio 5ta per *Jo. Dav. Koehlerum.* Tubingæ 1732.
- Jac. Schlüsser* vom Baurenkrieg, durch *Petrum Gnodalium* beschrieben. Basel 1573.
- Raim. Duellii* Chorographia Austriæ. Francof. 1730.
- Phil. Hueber* Austria ex archivis Mellicensibus illustrata. Lips. 1722.
- Collectanea genealogico-histor. ex archivis Austriæ. Viennæ 1705.
- G. Eccardi* Origines Familiæ Habsburgo-Austriacæ. Lips. 1721.
- Hier. Megiseri* Annales Carinthiæ. *ibid.* 1612. 2 Voll.
- Jo. Dubravii* Historia Bohemica. Hanov. 1602.

- Cosmæ Pragensis Chronica Bohemorum.* ibid. 1621.
- P. Beckler Chronicon Bohemiæ.* Francof. 1695.
- Balbini Historia rer. Bohem.* ibid. 1677.
- Ej. Miscellanea historica regni Bohemiæ.* Prag 1679.
- Jo. Aventiri Annales Bojorum.* Francof. 1627.
- Marci Velseri Historia Boica, item Explicatio antiqvæ tabulæ Peutingerianæ.* Norib. 1682.
- Ej. Rerum August. Vindelicarum libri octo.* 1594.
- M. H. Goldasti Rerum Svevicarum Scriptores.* Ulm 1727.
- Aufzug u. Ritterspiel Herzog Jo. Friederichs zu Württemberg.* 1616.
- Jo. Henr. de Falckenstein Codex diplomaticus antiqvitatum Nordgauiensium.* Francof. 1733.
- (E. Brotuf) Genealogia der Fürsten zu Anhalt.* Leipz. 1556.
- W. Teschenmacheri Annales Cliviæ, Juliæ, Montium etc.* Francof. 1721.
- I. I. Winckelman Beschreibung von Oldenburg und Delmenhorst.* 1631.
- Herm. Hamelmanni Oldenburgische Chronicon.* Oldenburg 1599.
(titulus deest.)
- I. P. Willebrandt Hansische Chronik.* Lübeck 1748.
- L. Mushard Monumenta nobilitatis antiqvæ Bremensis et Verdensis.* Bremæ 1708.
- Alberti Krantzii Vandalia, od. Wendische Geschicht.* Lübeck 1600.
- M. I. Beer Res Mecklenburgicæ.* Lips. 1741.
- I. L. L. Gebhardi origines ducum Mecklenburgicorum.* Brunsvigæ 1762.
- Rein. Reineccii Origines stirpis Brandenburgicæ.* Francof. 1681.
- I. M. Heineccii Genealogia domus Prussico-Brandenburg.* Quedlinb. 1707.

Sam. Puffendorf de rebus gestis Friderici Wilhelmi. Berolini 1695.
2 Voll.

C. W. Grundman Ucker-Märckische Adelshistorie. Prentzlau 1744.

Albertus Krantzius de Saxonica gentis origine. Francof. 1621.

I. G. Eccardi Historia principum Saxonie superioris. Lips. 1722.

Jo. Seb. Müller Annales des Chur- und fürstl. Hauses von Sachsen.
Weimar 1700.

En Fascikel med en Del tydske især de fyrstelige Sachsiske Huse angaaende Lykönskings- og andre Lejligheds-Taler.

C. G. Hofmanni Scriptorum rerum Lusaticarum. Lips. 1719.

F. W. de Sommersberg Scriptorum rerum Silesicarum. ibid. 1729.
2 Voll.

*

*

*

Rerum Hungaricarum scriptores varii. Francof. 1600.

A. Bonfinii rerum Ungaricarum Decades quatuor. Hanov. 1606.

N. Isthuanfi Historia regni Ungarici. Colon. 1724.

Jo. Lucius de regno Dalmatie et Croatiae. Amstelod. 1660.

Car. du Fresne Illyricum vetus et novum s: Historia Dalmatie, Slavoniae, Bosniae etc. Poson. 1746.

*

*

*

Mart. Cromerus de rebus Polonorum. Colon. 1589.

Id. lib. theotisce. Basil.

Casp. Schütz Chronicon der Lande Preussen etc. Zerbst 1592.

*

*

*

Ad. Olearii Moscovit. u. Persian. Reisebeschreibung. Schlesw. 1663.

Rerum Moscoviticarum autores varii. Francof. 1600.

Sig. Baro de Herberstein Commentarii rerum moscoviticarum. Basili. 1556. b) I

b) I Quart.

C. Heidmanni Europa. Wolferb. 1658.

Some enquiries concerning the first inhabitants, language, religion and learning of Europe. Oxford 1763.

N. H. Gundling über den Zustand der europäischen Staaten, mit einer Vorrede von *I. A. Franckenstein*. Frankf. 1733.

Den politiske Tilskuer. Kjöbh. 1745.

b) *Th. Clitav* Dubia over den polit. Tilskuer. *ibid.* eod.

G. C. Gebauer Grundrisz zu einer umständlichen Historie der vornehmsten europäischen Reiche und Staaten. Leipz. 1738.

P. Lindebergii commentarii rerum memorabilium in Europa. Hamburgi 1591.

Mercurio veridico, overo *Annali d'Europa*. Venet. 1648.

P. Valkeniers verwerd. Europa. Amsterd. 1675.

Theatrum pacis. Nürnberg. 1684. 2 Voll.

Genealogisches Jahr- und Tagebuch. Kopenh. 1726.

Büschings Magazin für die neue Historie und Geographie. Hamburg 1767-79. 22 Voll.

* * *

Gebauers portugisische Geschichte. Leipz. 1759.

* * *

Jornandes de regnorum ac temporum successionibus et Historia de origine Gothorum. *Isidorus Hispalensis* de Gothis Vandalis et Svevis. Ej. *Chronicon regum Visigothorum*. Hamburg 1611.

Joh. Ferreras allgem. Historie von Spanien. Halle 1754. 3 Voll.

Staats- u. Heldengeschichte des Don Carlos, Infanten von Spanien. 1735.

- Puteani* Beschreibung der Einritt Philippi III. in Lisbon 1619.
I. C. Wernsdorfius de antiquitatibus Balearicis. Brunsv. 1760.
 Insignia gentilitia eqviturum ordinis velleris aurei. Antverp. 1632.

* * *

- Eisling* Breviarium itineris Italiae. Norib. 1664.
B. Corio Historia di Milano. Padua 1646.
L. Pignorii origini di Padova. ibid. 1625.
Fr. Sansovino origine e fatti delle famiglie illustri d'Italia. Venet.
 1670.
E. Puteani Historia Insubrica. Francof. 1678.
*C. Ruhlman*s Skrivelse til Republikven Venedig. Christiania 1661.
 La vita di Paola Matthia Doria. 1710.
Ant. Sanfelicii Campania. Rostoch 1580.
P. d'Ebulò carmen de montibus Siculis, edit. a *S. Engel*. Basil.
 1746.
T. Sandeus de regibus Siciliae et Apuliae. Hanov. 1611.

* * *

- I. D. Schoepflini* Vindiciae Celticae. Argent. 1754.
I. I. Pontani Origines Francicae. Harderv. 1616.
Daniel Geschichte von Frankreich. Nürnberg. 1756-65. 16 Voll.
Jo. Rivii rerum Francicarum decades quatuor. Bruxell. 1651.
Anastasis Childerici I., Francorum regis, autore *I. I. Chiffetio*. Ant-
 verp. 1655.
I. D. Schöpflini commentatio de sacris Galliae regum in Orientem ex-
 peditionibus. Argent. 1726.
D. Blondelli diatribe de formulæ regnante Christo in veterum monu-
 mentis usu. Amstelod. 1646.
 Ursachen der bevorstehender französ. Kriegsempörung. 1568.

Lettres de Cardinal *d'Ossat*. Paris 1623.

Id. lib. Rouen 1643.

Histoire de la prison et de la liberte de Monsieur le Prince. Paris
1651.

Mazarins Bericht und Ausführung vom Ampt, Regimentsverwaltung,
Procedure etc. Frankf. 1653.

Lettres memoires et negociations particulieres du Chevalier *d'Eon*.
Lond. 1764.

Pieces autentiques pour servir au proces criminel du Chevalier *d'Eon*
contre le Comte du Guerchy. Berlin 1765.

*

*

*

England exactly described, or a Guide to travellers.

The principality of Wales.

W. Cambdens remains concerning Brittain. Lond. 1629.

Antonini iter Britanniarum cum Anonymi Ravennatis Britanniae Choro-
graphia. ibid. 1729.

H. Cannegieteri Dissert. de Brittenburgo, britannica herba etc. Hagæ
Com. 1734.

W. Borlase observations on the antient and present state of the is-
lands of Scilly. Oxford 1756.

W. Thomas Survej of the cathedral church of Worcester. London
1736.

Anmerkungen über den Staat von Engelland. Frankf. 1717.

Rapin Geschichte von England, mit *Tindals* Anmerkungen und Fort-
setzung. Halle 1755-60. 11 Voll.

Hume Geschichte von England. Breslau 1760-62. 7 Voll.

G. Burnet Histoire des revolutions d'Angleterre. Haye 1725. 2 Voll.

Id. lib. theotisce. 1 Theil. Hamb. u. Leipz. 1724.

Jo. Seldeni Analecta Anglobritannica. Francof. 1615.

- Hans Kongl. Majestæt af England Contrafey i hans Enlighed og Lidelser 1649. It. Efterretninger om Carl Stuarts sidste Hændelser. eod. a. Og Epitaphium Caroli 1mi.
- Relation om hvorledes Carl II. blev underbarlig bevaret i Slaget imellem ham og den cromvelske Armee. Christiania 1660.
- Relation om den kongl. Kroning til London 1661. *ibid.*
- Das Leven van Jacobus II. Harlem 1690.
- Das neu-beharnischte Grosbritannien. Nürnberg 1690.
- Memoires et instructions pour les ambassadeurs, ou lettres et negotiations de *Walsingham*. Amsterd. 1700.
- Das 45ste Stück des wilkeschen Nord-Britton. 1765.
- Jo. Leslæus* de origine moribus et rebus gestis Scotorum. Romæ 1578.
- G. Buchanani* Opera. Lugd. Bat. 1725.
- Oflaherty* Ogygia, s. rerum hibernicarum chronologia. Lond. 1685.
- Usserii* sylloge veterum epistolarum hibernicarum. Dublin 1632.
- Id. lib.* Herbornæ Nassov. 1696.
- Th. Carve* Lyra s. Anacephalæosis hibernica. Sulzbach 1666.
- R. Stanihurstius* de rebus in Hibernia gestis. Antwerp. 1584.
- I. Simon* account of irish coins. Dublin 1749.

*

*

*

- Jo. Picardts* Beschryvinge van Antiqviteten der Provintsien tuschen der Nordzee, de Yssel, Emse etc. Amsterd. 1660.
- A. Matthæi* Analecta veteris ævi. Hagæ Com. 1738. 5 Voll. .
- Hollandische Rym-Kronik. Amsterd. 1645.
- Vossii* Annales Hollandiæ et Zelandiæ. *ibid.* 1635-46. 3 Voll.
- F. Locrii* Chronicon belgicum. Atrebat. 1616.
- I. Eyndii* Chronicon Zelandiæ. Middelburg 1634.
- M. Hamconii* Frisia. Franeqv. 1620.

A. Mat-

- A. Matthæi* Scriptores rerum Amorsfortiarum. Lugd. Bat. 1693.
P. Divæi res Brabanticæ. Antverp. 1610.
I. B. de Marne Histoire du Comte de Namur. Liege 1754.
Leonis ab Aitzema historia pacis a foederatis Belgis ab anno 1621 tractatis. Lugd. Bat. 1654.
 Recueil van hollandschen Tractaten.
E. van der Hoevens Leewen en Dood des Cornelis de Witt en Johan de Witt. Amsterd. 1705.
 Ehre der Holländer bey Berg-op-Zoom. Herzogenb. 1747.
 Riz von Duynkirchen, mit historischen Nachrichten. Berlin 1756.

*

*

*

- Marqv. Freheri* Directorium historicorum Germaniæ, auctum a *I. D. Kœhlero*. Norib. 1734.
H. Meibomii oratio de genuinis historiæ Germanicæ fontibus. Helmst. 1701.
P. Cluverii Germania antiqva. Gvelpherb. 1663.
 b) *Ej.* Sicilia Sardinia et Corsica. ibid. 1659.
I. C. Müllerus de urbibus Germaniæ magnæ secundum Ptolomeum. Witeb. 1755.
C. F. Paullini Geographia curiosa sive de pagis antiqvæ Germaniæ commentarius. Frankf. ad M. 1699.
Ej. Syntagma rerum et antiqvitatum Germanicarum. ibid. 1698.
C. F. Schultz Nachricht von den in Todten-Hügeln in Sachsen gefundenen Todtentöpfen. Friderichstadt 1767.
I. A. Hillig de tumulo Slavico circa Lomatiam in Misnia. Lips. 1738.
Masch die gottesdienstlichen Alterthümer der Obotriten. Berlin, 1771.
 Rhetra und dessen Götzen. Büzov 1773.
Jac. a Mellen historia urnæ sepulcralis Sarmaticæ. Jenæ 1679.

C. U.

- C. U. Græphen* Anmerkungen aus den teutschen u. röm. Alterthümern.
Halle 1763.
- I. G. Eccardus* de origine Germanorum. Gött. 1750.
- Jo. Neuwaldi* Commentarius de antiqvis Westphaliæ colonis. Osnabr.
1674.
- I. G. Gonne* de Ducatu Franciæ orientalis. Erlang. 1756.
- E. M. Eyringii* Commentatio de rebus Franciæ orientalis. Jenæ
1739.
- F. W. Sommeri* regnum Vannianum. Wratisl. 1722.
- Hachenbergii* Germania media. Jenæ 1686.
- I. I. Sorber* de comitiis veterum Germanorum antiqvis. ibid. 1745.
- H. Conringius* de republica imperii Germanici. Ebrod. 1655.
- B. a Mallinckrot* de archicancellariis Rom. Imperii ac cancellariis imperialis aulae. Jenæ 1660.
- C. G. Schwarz* von des H. R. Reichs Erz-Schildherrn-Amt. Altdorf
1739.
- I. S. Pütteri* tabulæ genealogicæ ad illustrandam historiam imperii Germaniamqve principem. Göttingæ 1768.
- M. A. Pastorii* römischer Adler. Frankf. 1657.
- C. L. Scheids* Nachricht von der hohen und niedern Adel in Teutschland. Hanover 1754.
- Chronicon *Dithmari* Episcopi Merseburgensis, edit. a *I. Madero*.
Helmstad. 1667.
- P. Bertii* Commentarii rerum Germanicarum. Amstelod. 1616.
- Histoire de l'empire, par *Heiss*. Paris 1684.
- I. I. Mascou* Geschichte der Teutschen. Leipz. 1726.
- I. H. a Seelen* hypomnemata ad Eginharti vitam Caroli Magni. Lubece 1740.
- Zwanzig* de divisione imperii Carolini. Witeb. 1682.
- I. G. E. ab Eschenbach* de statu reipublice germanicæ sub Conrado I.
ibid. 1741. G. C.

- G. C. Gebauers* Leben und Thaten Kayser Richards. Leipz. 1744. 1
- I. C. Gatterer* Commentatio de Ludoyico IV. infante. Gött. 1759.
- I. Masenii* anima historiae hujus temporis in juncto Caroli Vti et Ferdinandi I. imperio. Colon. Agripp. 1672.
- II. G. Franke* de nexu foederum perpetuae unionis inter domum Austriae et Poloniae regnum. Lips. 1772.
- T. Lirers* schwäbische Geschichte. Lindau 1761.
- E. Frick* Ulmisches Münster. Ulm 1731.
- M. Vælserei* res Boicae. Aug. Vindel. 1602.
- N. Serrarii* historia Moguntiana. Mogunt. 1604.
- G. C. Crollii* origines Bipontinae. Bipont. 1761.
- D. Parei* historia Bavarico-Palatina. Francof. 1717.
- P. Hachenberg* de vita ac rebus gestis Friderici I. electoris Palatini, edid. *I. P. Kuckenbecher*. Jenæ 1739.
- H. T. Leodii* Annales de vita et rebus gestis Friderici II. Elector. Palat. Francof. 1624.
- Id. lib. theotisce. Schleusing. 1628.
- Memoires de Loyse Juliane, Electrice Palatine. Leyden 1645.
- Beschreib. der Reise, Heyraths etc. Friederich des V. Pfalsgrafen bey Rhein. 1613.
- I. B. Moji* Dissert. de rebus Badensibus. Witeb. 1677.
- C. Lehmans* Speyerischer Chronik. Frankf. 1662.
- Codex Laurishamensis diplomaticus. Mannheim 1768-70. 3 Voll.
- V. F. Gudeni* Codex diplomaticus. Gött. 1743. 2 Voll.
- I. F. Schannat* Sammlung alter historischer Schriften u. Documenten. 1 Theil. Fulda 1725.
- G. G. Leibnitii* accessiones historicae. Hanov. 1700.
- I. I. Maderi* Chronicon Montis-Sereni s. Lauterbergense. Helmst. 1665.
- Jo. Helmoldi* et *Arnoldi* Chronica Slavorum ex recensione *Bangerti*. Lub. 1659. Breve

Breve Chronicon arctoæ partis Germaniæ et vicinarum gentium. 1587.
H. Hamelmanni opera historica de Westphalia et Saxonia. Lemgo

1711.

H. Stangefol Annales circuli Westphalici. Colon. Agripp. 1656.

Jo. Textoris Nassaw. Chronick. Herborn. 1617.

Monumenta Paderbornensia. Lemgo 1714.

A. Schulze de Hamburgo veteri in Connoburgo Smeldingorum perpetuam invento. Hamburgi 1737.

I. Hagemejerus de fœdere civitatum Hanseaticarum. Francof. 1608.

C. U. Grupens Abhandl. von dem Ursprunge und Alterthümern der Stadt Hannover. Götting. 1740.

b) Ej. Abhandl. von den Alterthümern der Stadt Pyrmont. ibid. eod. Geschicht-Beschreibung der Stadt Göttingen. Hannover u. Götting.

1734-38. 2 Voll.

H. Conringius de antiqvissimo statu Helmestadii. Helmst. 1665.

I. B. Lavenstein descriptio dioceseos Hildesheimensis. 1745.

H. Meibomii historia urbis Bardevici. Helmst. 1654.

C. Schlöpkens Beschreibung der Stadt und d. Stifts Bardenwick. Lübeck 1704.

P. Floto origines Ducum Brunsvico-Luneburgensium. Jenæ 1684.

S. A. Cuno Memorabilia Scheningensia. Brunsv. 1728.

L. Schulze origines ac incrementa Sulciæ Luneburgensis. Jenæ 1675.

N. Eggers de originibus ac incrementis Luneburg. ibid. 1682.

H. Meibomius de Ducum Brunovic. et Luneburgens. expeditionibus bellicis contra Sarracenos et Turcos. Helmst. 1686.

b) Ej. Oratio de Julii Ducis Brunsvicensis posteritate. ibid. 1686.

c) Ej. Introductio in Saxonie inferioris historiam. ibid. 1687.

d) *I. I. Maderi* Antiqvitates Brunsvicenses. ibid. 1678.

Beschreibung des Doms in Güstrov.

Nettelblatt Entwurf eines Mecklenburg. Historie. Rostoch 1739.

S. Buch-

- S. Buchholz* Geschichte des Herzogthums Mecklenburg. *ibid.* 1753.
B. Hederici Schwerinsche Chronica. *ibid.* 1598.
I. M. Pötke Sammlung Mecklenburgischer Schriften und Urkunden.
 I-VI, Stück. Wismar 1744-46.
I. G. Reinhardi Antiquitates Landgraviatus Thuringici. *Dresdæ* 1713.
C. Sagittarii Antiquit. gentilismi et christian. in Thuringia. *Jenæ* 1685.
C. Laurentii Monumenta Romanorum in Thuringia. *Gothæ* 1704.
I. C. Olearii Thüringische Historien und Chronicken. *Frankf.* 1704.
I. H. von Falckensteins Thüringsche Chronica. *ibid.* 1738.
Ej. Historia civitatis Erfurtensis. *Erfurth* 1739.
C. A. Bahns Nachrichten von Franckenberg und Sachsenburg.
 Schneeb. 1755.
I. G. Horn Lebensgeschichte Friederichs des Streitbaren, Landgraf in
 Thüringen u. Marggraf. zu Meissen. *Leipz.* 1733.
Id. de fatis et meritis Henrici illustris Landgravii Thuringiæ. *Frankf.*
 1726.
W. Krausens Meisnische Chronica. *Leipz.* 1576.
F. Wideburgi Origines et antiquitates Margraviatus Misnici. *Halæ*
 1734.
C. A. Hausen Gloriosa Electorum Ducum Saxonix busta. *Dresdæ* 1728.
Jo. Friderici Historia Johannis Friderici rmi, elect. Saxon. *Jenæ* 1678.
Histor. Nachricht von dem auf der Schlosse zu Altenburg geschehenen
 Prinzenraube. *Frankf.* 1728.
 Vermischte Nachrichten zu Erläuterung der Sächsischen besonders der
 Eisenachischen Geschichte. *Eisenach* 1766.
I. Bertuchii teutsche Pfortisches Chronicon. *Leipz.* 1734.
C. Sagittarii Historia Gothana. *Jena* 1700.
E. Thilo Memorabilia historiae Gothanæ. *Gothæ* 1689.
C. Sagittarii Historie der Grafschaft Gleichen. *Frankf.* 1732.
H. Meibomii Chronicon Riddagshusense. *Helmst.*

- W. E. Tentzelii* Saxoniam numismatica lineæ Albertinæ. Dresdæ
1705. 2 Voll.
- Ej. Saxoniam numismatica lineæ Ernestinæ. *ibid.* eod. 2 Voll.
- C. Schlegelii* Exercitatio historica de nummis antiquis Isenacensibus
Mulhusinis Northusinis etc. Jenæ 1703.
- C. Entzels* altmærkische Chronik. Magdeburg 1579.
- Id.* lib. Saltzwedel 1736.
- R. Reinecks* Brandenburg. Chronick. Witeb. 1580.
- S. Ulrici* Historia Marchionum ac Electorum Brandenburgensium.
Jenæ 1684.
- J. L. L. Gebhardi* aqvilonales Marchiones elector. Brandenb. Lips. 1742.
- Memoires pour servir a l'histoire de la maison de Brandenb. Berl. 1751.
- A. Werners* Magdeb. Chronicon. Magdeb. 1584.
- C. Sagittarii* Antiquit. Archiepiscopat. Magdeb. Jenæ 1684.
- P. W. Gercken* Stiftshistorie von Brandenburg. Braunschw. 1766.
- F. E. Boysen* monumenta inedita rerum Germanicarum præcipue Mag-
deburgicarum et Halberstadiensium. Tom. I. Lipsiæ 1761.
- Beschreibung d. Domkirchen zu Magdeburg. Magdeburg 1691.
- G. Hermannii* Historia Halberstadiensis. Jenæ 1675.
- C. Spangenberg* Qvernfurtsche Chronica. Erfurt 1670.
- C. Helmerici* Annales Tangermundenses. Magdeb. 1636.
- G. G. Küsteri* Memorab. Tangermund. cum accession. Brandenb. 1722.
- Ej. Antiquitates Tangermundenses. Berlin 1729.
- F. E. Kettners* Antiquitat. Qvedlinburg. Leipz. 1712.
- P. Friedeborn* Beschreibung der Stadt Stettin. Stettin 1613.
- E. W. Hackens* diplomat. Geschichte der Stadt Cozlin. Lemgo 1765.
Mit Fortsetzung. Stettin 1767. 2 Voll.
- Oskierka* Plan wegen Besetzung der wusten contribuablen Hufen in der
Chur-Mark Brandenburg. Bernburg 1762.
- Th. H. Gadebusch* über die Geschichte von Pommern. Greifswald
1771. M. Rau

- M. Rangonis* Pomerania diplomatica. Francof. ad Viadr. 1707.
Jo. Micraelii altes Pommerland. Stettin 1639.
Val. ab Eichstädt Epitome annalium Pomeraniæ, edit. a *I. H. Balthasar*. Gryphisw. 1728.
F. Wokenii Beytrag zur Pommerischen Historie. Leipz. 1732.
 Nachricht von den Herzogen von Pommern, Danziger Linie. Berlin
 1774.
A. G. Schwartz Erörterung zweyer in der Pommersch-Mecklenburg.
 Historie einschlagenden Fragen. ibid. 1742.
 Einleitung in d. Geschichte Ober- und Nieder-Schlesiens. Leipz. 1755.
M. Hankii Antiquitates de Silesiorum Majoribus. ibid. 1702.
 Ej. Exercitationes de Silesiorum rebus. ibid. 1705.
I. G. Kahle Denkwürdigkeiten der Grafschaft Glaz. Berlin 1757.
I. C. Nesenii Historia Lusatia. Jenæ 1675.

*

*

*

- S. Timon* Imago antiqvæ Hungariæ. Viennæ 1754.
H. Ortelii Ungarische Chronica von 1395 bis 1603. Nürnberg. 1704.
G. R. de N. Thabor memoria Regum et Bannorum. Vindobonæ
 1772.
I. a Mellen Series Regum Hungariæ, vermehrt von *G. H. Burghart*.
 Breslau 1750.
 Samuel, Rex Hungariæ, studio *G. Schwartzii*. Lemgo 1761.
 Acta Societatis Jablonovianæ de Slavis Lecho Czechoqve, Lips. 1772,
 et de Slavis Venedis Antis Viltzis et Sorabis. ibid. 1773.
C. U. Velius de bello Pannonico, opera *A. F. Kollarii*. Vindob. 1762.

*

*

*

- S. Starovolsci* tractatus tres: 1) Polonia. 2) Sarmatiæ bellatores. 3)
 Scriptorum Polonicorum εκατοντας. Wratislav. 1734.

- I. A. Zaluski* Specimen historiæ criticæ. Warsav. 1735.
 Scriptorum rerum Polonicarum et Prussicarum collectio nova. Dan-
 tisci 1753.
C. Hartknoch dissertatio de forma imperii Polonici. Regiom. 1675.
C. Schultz de senatu regni Polonici. ibid. 1676.
G. P. Commentarius de marescalcis regni Poloniae. Danzig 1743.
S. F. Lauterbachs polnische Chronick. Frankf. u. Leipz. 1727.
S. Neugebaueri Historia rerum Polonicarum. Hanov. 1618.
I. Sobieski Commentarii Chotinensis belli. Dant. 1646.
I. Pastorius de bello Schytico-Cosacico. ibid. 1652.
Lev. Bülovii Consilium Sigism. III. Polon. Reg. de Societate belli ad-
 versus Turcas. Rostoch 1595.
I. D. Sulikovii Commentarius rerum Polonicarum a morte Sigismundi
 Augusti. Dant. 1647.
L. de Gabriis Injustitia armorum Svecicorum in Polonos. 1656.
C. Zawodski historia arcana s. Annales Polonici. Cosmopol. 1699.
 Voyage de la Reyne de Pologne, par *I. le Laboureur*. Paris 1648.
A. Hartwichts Beschreib. der dreyen im Poln. Preussen liegenden Wer-
 dern als des Danziger- Elbinger- und Marienburg. Königsb. 1722.
Jo. Herbinii status ecclesiar. reformat. in Polonia. Hafn. 1670.
C. Nettelbladt Fasciculus rerum Curlandicarum. Rostoch 1729.

* * *

- P. I. von Strahlenbergs* Beschreibung des nord- u. östlichen Theils
 von Europa u. Asien. Stockholm 1730.
Pallas Reise durch verschiedene Provintzen des russ. Reichs. Peters-
 burg 1771 u. folg. 3 Theile. 5 Voll.
Steph. Kraschenimikov Beschreibung von Kamtschatka, übers. von
I. T. Köhler. Lemgo 1766.
Salmon u. van Gochs Staat des russ. Reichs, fortgesetzt von *E. C.*
Reichard. Altona 1752. Das

Das veränderte Rusland. Frankf. 1721.

Id. lib. Frankf. u. Leipz. 1744.

Nestors russ. Gesch. übersezt von *I. B. Scherer*. Leipz. 1774.

P. Petreji de Erlesunda Muscovit. Chronica. ibid. 1620.

Id. lib. sveticæ. Stockholm 1615.

Journal de Pierre le grand. Berlin 1773.

Beskrifning om Catharinæ Alexiewnæ Cröning uti Muscov. Stokh. 1725.

B. Russov Chronica der Provints Lyfland. Rostoch 1578.

C. Kelchens Liefländ. Histor. Rudolphst. 1695.

A. W. Kojalovicz Historiæ Lithuanæ pars prior. Dant. 1650.

De Russor. Moscovit. et Tartarorum religione. Spiræ Nemet. 1582.

*

*

*

Deguignes Geschichte der Hunnen, Türken, Mogols etc. übersetzt von

I. C. Dähnert. Greifswald 1768-71. 5 Voll.

D. Kantemirs Gesch. des Osmanischen Reichs. Hamburg 1745.

H. Conringii libri varii de bello contra Turcas prudenter gerendo.

Helmst. 1664.

Efterretning om det Slag, Sultan Selim tabde. 1579.

I. U. Wallich religio Turcica. Stadæ Svecor. 1659.

c) I Octav.

Index Geographicus Europæus, per *I. H. Steffens*. Cellis 1768.

Neue europäische Staats- u. Reise-Geographie, von *F. C. Baumeister*.

Dresd. u. Leipz. 16 Voll.

Frankreich, Italien u. Polen, vorgestellt jeder in 32 Tabellen. Augs-

burg. 3 Voll.

Variorum in Europa itinerum deliciae, collectæ a *N. Chytræo*. 1606.

Deliciae apodemicae per Hispaniam, Italiam, Germaniam et Galliam.

Colon. 1609.

Voyages

- Voyages faites en divers temps en Espagne, en Portugal, en Allemagne, en France, et ailleurs par *M.* Amsterd. 1699.
- Voyages historiques de l'Europe, par *M. de B. F.* ibid. 1712. 8 Voll.
- I. Bernoulli* Reisen durch Brandenburg, Preussen, Polen, Curland u. Rusland in den Jahren 1777-78. Leipz. 1779. 6 Voll.
- I. Marshals* Reisen durch Holland, Flandern etc. in den Jahren 1768-70, aus dem englischen. Danzig 1773. 3 Voll.

*

*

*

- S. de Puffendorf* Introductio ad historiam præcipuorum regnorum et statuum modernorum in Europa, latio donata a *I. F. Cramero.* Francof. ad M. 1700.
- Holberg* Introduction til de europæiske Rigers Historie. Kjöbh. 1728.
- Id. lib. ibid. 1757.
- Anhang til samme. ibid. s. a.
- G. Achenwall* Geschichte der heutigen vornehmsten europ. Staaten. Götting. 1764. Ej. Gesch. der allgem. europæischen Staatshandel des vorigen u. jetz. Jahrhunderts, als der europ. Gesch. 2ter Theil. ibid. 1761. 2 Voll.
- F. D. Häberlins* Entwurf einer polit. Histor. des XVIII. Jahrhunderts. 1 Theil. Hannover 1748.
- T. A. Remer* Handbuch der Geschichte neuerer Zeiten. Braunschweig.
- I. F. le Bret* Magazin zum Gebrauch der Staaten- und Kirchen-Geschichte. Frankf. u. Leipz. 6 Theile.
- Europæischer Staats-Wahrsager. Bremen 1741.
- Den europæiske Statssandsiger. Kjöbh. 1758.
- Le Politique Danois. ibid. 1759.
- Brieven door een turkse Spion, uyt het Engels. Amsterdam 1699. 7 Voll.
- Der Spion an den Höfen christl. Potentaten. Frankf. am M. 1733.

Histoire des Negotiations de Nimegue, par *St. Disdier*. Paris 1680.

Actes et memoires des negotiations de la paix de Nimegue. Amsterd.

1680. 4 Voll.

Lettres et Negotiations de Msrs. le Marechal d'Estrades, Colbert, Comte d'Avaux, Ambassadeurs a la paix de Nimegue. a la Haye 1710.

Memoires pour servir a intelligence de l'histoire de la paix de Ryswick, par *Du Mont*. ibid. 1699.

*

*

*

A. Resendii Antiquitatum Lusitaniae et de municipio Eborensi libri V. Colon. Agripp. 1600.

Twiss Reisen durch Portugal und Spanien 1772-73, aus dem engl. von *C. D. Ebeling*. 1 Band. Leipz. 1776.

Hieron. Osorius de rebus gestis Emanuelis Regis Lusit. Colon. Agripp. 1574.

Historia de bello Africano anno 1578, una cum ortu et familia regum qui nostro tempore in illis regionibus imperium tenuerunt, ex Lusitano sermone translati per *J. T. Freigium*. Norib. 1580.

Geheime Briefe von dem über Joseph I. König von Portugal 1758 verhängten Meuchelorde, aus der portugis. Sprache übersetzt. Frankf. u. Leipz. 1759.

Nachrichten von dem portugis. Hofe und der Staatsverwaltung des Grafen von Oeyras, aus dem engl. ibid. 1768.

Streitigkeiten zwischen den Königen in Portugal und den röm. Päbsten. Halle 1760.

*

*

*

Respublica Hispania sive de regis Hispaniae regnis et opibus commentarius. Lugd. Bat. 1629.

Thom. Campanella de Monarchia Hispanica. Amsterd. 1641.

E. Clar-

- E. Clarke* Briefe vom gegenwärt. Zustande des Königr. Spanien, übersetzt von *I. T. Köhler*. Lemgo 1765.
- Id. lib. alia versio theotisca. Lubeck eod. 2.
- Jornandes* de Getarum s. Gothorum origine et rebus gestis. *Isidori* Chronicon Gothorum, Vandalorum etc. *Procopii* Fragmentum de priscis sedibus Gothorum. Lugd. Bat. 1597.
- En kort Beskrifning om the rätta Orsakerne til göthiske Rikets Undergång i Spanien. Stockholm 1743.
- Id. lib. theotisce. Kopenh. u. Leipz. 1749.
- Cardonne* Gesch. von Africa u. Spanien unter der Herrschaft der Araber, aus dem französ. von *C. G. v. Murr*. Nürnberg 1768. 3 Voll.
- De rebus Hispanicis, Lusitanicis; Arragonicis, Indicis et Æthiop. opera *Dam. a Goes*, *H. Pauli*, *H. Blanci* et *I. Thenii*. Coloniae Agripp. 1602.
- Hispaniæ memorabilium annales a *Jo. Vasæo* et *F. Tarapha* ad hæc usque tempora deducti. Colon. 1577.
- F. Tarapha* de origine ac rebus gestis Regum Hispaniæ. Antverp. 1553.
- Ambr. de Salazar Almoneda* general de las mas curiosas recopilaciones de los Reynos de Espanna. Paris 1612.
- Parallele du Cardinal Ximenes et du Cardinal Richelieu, par l'Abbé *Richard*. Rotterdam 1705.
- Histoire publique et secrete de la cour de Madrid de l'avenement du roi Philippe V. a la couronne. Cologne 1719.
- Marquis von San Felice Vicomte von Fuente-Hermosa* Beyträge zur Geschichte von Spanien unter der Regierung des Königs Philip V. aus dem Span. Mietau u. Leipz. 1772.
- Histoire du Cardinal Alberoni par Mr. *J. R.* traduit de l'Espagnol. a la Haye 1719-20. 2 Voll.

De principatibus Italiae tractatus varii. Lugd. Bat. 1631.

A. Schotti Itinerarium Italiae. Vesaliae.

A new Voyage to Italy etc. done out of French by *Misson*. London 1699. 2 Voll.

Nouveaux memoires ou observations sur l'Italie et sur les Italiens par deux gentilhommes Svedois. Londres 1764. 3 Voll.

I. I. Volkman histor. kritische Nachrichten von Italien. Leipz. 1770. 3 Voll.

Ritratto di Roma moderna. Roma 1689.

Hug. Grotii Historia Gothorum Vandalorum et Longobardorum. Amstelod. 1655.

La vie de Cassiodore, Chancelier de Theodoric le grand. Paris 1695.

E. Puteani Histor. Insubricae libri VI. Lovan. 1614.

Succincta historia de vita moribus et rebus gestis omnium Ducum Venetorum, autoribus *P. Marcello*, *S. G. Urbinate*, et *H. Kellnero*. 1574.

Vie de Phil. Strozzi, traduit de Toscan de Laurent son frere par *Requier*. a la Haye 1762.

Divers memoires concernant les derniers guerres d'Italie, avec trois traitéz de feu *M. de Sillon*. Paris 1669.

Guida de forestieri per Napoli. Napoli 1685.

Descrittione della citta di Napoli et dell' antichita della citta di Pozzuolo, di *G. Mormile*. ibid. 1625.

La vera antichita di Pozzuolo descritte da *G. C. Capaccio*. Roma 1652.

Guida de forestieri per Pozzoli. Neapoli 1685.

Compendio dell' histoire del regno di Napoli da *Collenuccio*, emendato da *Girol. Ruscelli*. Vinegia 1552.

C. Besoldi series et succincta narratio rerum a Regibus Hierosolymorum, Neapoleos et Siciliae gestarum. Argent. 1636.

- Brydones* Reise durch Sicilien und Maltha. Leipz. 1772.
I. Boswels Beschreibung von Corsica, aus dem Engl. *ibid.* 1769.
 Beschreibung von Corsica nebst Anecdoten von *P. Paoli*. Livorno
 1769.
I. W. von Bergers Beschreibung von Corsica in ältern Zeiten, aus
 dem latein. Gera 1777.
 Histoire des revolutions de Corse par l'Abbé de *Germanes*. Paris
 1771. 2 Voll.
A. L. Schölzers kleine Weltgeschichte. No. 1. Corsica. s. l. et a.
A. Gering Dissert. de insula Melita. Upsal. 1725.
 Italiensche Biographien, aus dem Französ. übersetzt von *Klotz*. Frankf.
 u. Leipz. 1769. 2 Voll.

*

*

*

- F. Sprecheri* Rætia. Lugd. Bat. 1633.
I. G. Altmans Beschreib. der helvet. Eisbergen. Zürich 1751.
 Briefe über die vornehmsten Merkwürdigkeiten der Schweiz. Leipz.
 1769.
 Historie der Eidgenossen. 1756. 3 Theile.
A. L. v. Wattensyl Geschichtbeschreibung des Helvet. Bundes, aus
 dem Französ. Heilbrun 1766.

*
*

*

*

- Les delices de la France.
 Nouveau Voyage de France, par *Pignarol de la Force*. Paris 1755.
 2 Voll.
 Sixieme Abregé de la carte generale militaire de France sur terre et
 sur mer, par *de la Jaisse*. *ibid.* 1740.
 Etat de la France. *ibid.* 1680. 2 Voll.
 Etat de la France. *ibid.* 1728. 5 Voll.

- Nichols* Remarques sur les avantages et les desavantages de la France et de la Gr. Bretagne etc. trad. de l'anglois. Amsterd. 1754.
- Les quatre agès de la pairie de France, par *L. V. Zenganno*. Maestricht 1775. 2 Voll.
- A. Dadini Alteserræ* de Ducibus et Comitibus Gallix provincialibus libri tres. Francof. et Giessæ 1731.
- Description de la ville de Paris. 1684. 2 Voll.
- Description de la ville de Paris, par *G. Brice*. Paris 1698.
- Geschichte der Stadt Paris, aus dem Französ. des Hrn. *Saintfoix*. Kopenh. 1757.
- Felibien* Description du chateau de Versailles. Paris 1696.
- Antiquites et Curiosites de la ville de Lyon. Lyon 1675.
- G. G. Leibnitius* de origine Francorum. Hanoveræ 1715.
- Aelteste Gesch. der Celten, aus dem Französ. des Hrn. *Pelloutier*, von *I. G. Purman*. Frankf. am M. 1777:
- Annalium et historiae Francorum ab anno Christi 708 ad ann. 990 scriptores coætanei XII. e Bibliotheca *P. Pithoci*. Paris 1588.
- Gregor. Turon.* Histor. Francorum. ibid. 1561.
- Brossardus* in brevem historiarum memorabilium epitomen contractus.
- P. Cominæus* de rebus gestis sub Ludov. XI. et Carolo VIII. ambo a *Sleidano* e gallico in latinum conversi. Hanov. 1606.
- De veteribus regum Francorum diplomatibus disceptationes autore *Germon*. Paris 1706. 2 Voll.
- Inventaire general de l'histoire de France, par *I. de Serres*. ibid. 1630. Id. lib. Geneve 1632.
- Abregé chronologique de l'histoire de France, par *Mezeray*. Amsterd. 1755. 14 Voll.
- Nouvel abregé chronol. de l'histoire de France, par *Henault*. Paris 1756.
- Preliminaires des traiteés faits entre les roys de France et tous les Princes de l'Europe depuis le regne de Charles VII. Paris 1693.

- La minorité de St. Louis avec l'histoire de Louis XI. et de Henry II.
par *Varillas*. a la Haye 1685.
- Commentariorum de statu religionis et reipublicæ in regno Galliarum Carolo 9no rege, pars tertia et quarta. 1571-77.
- Legenda Catharinæ Mediceæ, reginæ matris, vitæ actorum et consiliorum. 1575.
- Memoires pour servir a l'histoire d'Henry III. et d'Henry IV. Paris 1667.
- Memoires d'etat sous le regne des roys Henry III. et IV. par *Cheverny*. a la Haye.
- H. de Peresice* Histoire du roy Henry le Grand. Paris 1755.
- Histoire de la mort de Henry IV. par *Matthieu*. ibid. 1613.
- G. B. Grammondi* Histor. Galliarum ab excessu Henrici IVti. Moguntiarum 1673.
- Histoire du regne du Louis XIII. par *M. le Vassor*. Amsterd. 1701. 10 Voll.
- Id. lib. belgice. Gravenhage. 2 Voll.
- Histoire militaire de regne de Louis XIII. par *R. de St. Geniès*. Paris 1755.
- B. Prioli* de rebus Gallicis ab excessu Ludovici XIII. historiarum libri duodecim. Lips. 1686.
- Histoire des troubles de Cevennes. Villefranche 1760. 3 Voll.
- Memoires de la regence de S. A. R. Mgr. le Duc d'Orleans durant la minorité de Louis XV. a la Haye 1729. 3 Voll.
- Nationalconventens Constitutionsact. Kjöbh. 1793.
- Histoire des Ducs de Bourgogne, par *Fabert*. Cologne 1688.
- La vie de Charles V. Duc de Lorraine. Amsterd. 1691.
- Wahrer Bericht von dem alten Königreich Lothringen und Beweis dass der Französen Ansprüche auf die überrheinische Reichsländern nichtig seyen etc. 1686.

- Memoires de *Brantome*. Leyde 1666.
- Negotiations de Msr. le Comte d'*Avaux*. Paris 1752. 6 Voll.
- Memoires de Rabutin Comte de *Bussy*. Amsterd. 1711.
- La vie de Gaspard de *Coligny*. Cologne 1686.
- Les memoires de Phil. de *Commines*. Paris 1661.
- Memoires pour servir a l'histoire de Louis de Bourbon Prince de *Condé*. Cologne 1693.
- Lettres et memoires du Chevalier d'*Eon*. Londres 1765.
- Lettres et memoires de Mr. le Comte d'*Estrade*. ibid. 1743. 9 Voll.
- Memoires de Mr. *Joli*. Amsterd. 1718.
- b) Memoires touchant les affaires du Cardinal de Retz.
- c) Memoires de Mr. de Nemours. Amsterd. 1718.
- L'ombre du Marquis de *Louvois* consultée par Louis XIV. Cologne 1692.
- Histoire du ministere du Cardinal *Mazarin*, par *G. Gualdo*. Amsterd. 1671. 3 Voll.
- L'Alcoran de Louis XIV ou testament politique du Cardinal *Mazarin*. Roma 1695.
- Memoires de Mad. la Duchesse *Mazarin*. Cologne 1675.
- Memoires de M. *L. D. D. N.* ibid. 1709.
- Memoires de Mr. l'Abbé de *Montgon*. Lausanne 1752. 7 Voll.
- Memoires de feu Mr. le Duc d'*Orleans*. Amsterd. 1685.
- Histoire de Mad. Henriette d'Angleterre, premiere femme de Phil. Duc d'*Orleans*, par Comtesse de *la Fayette*. ibid. 1720.
- Briefe der Frau Marquisin von *Pompadour*, aus dem Französ. Leipz. 1774.
- Memoires du Cardinal de *Retz*. Amsterd. 1723.
- La vie du Cardinal de *Richelieu*, par le *Clerc*. ibid. 1714. 2 Voll.
- Diverses pieces satiriques — contre *Richelieu*.
- Memoires du Duc de *Rohan*. 1644.

- Histoire de Henry Duc de Rohan. Paris 1667.
 Memoires de Duc de *Sully*. Londres 1752. 8 Voll.
 Esprit de *Sully*, ou Extract de ces memoires. Dresde et Varsovie 1768.
 Memoires de Mr. *de la Torre*. Londres 1749. 2 Voll.
 La vie du vicomte de *Turenne*, par *du Buisson*. a la Haye 1688.
 Testament politique de Mr. de *Vauban*. 1707.
 Memoires du Duc de *Villars*. a la Haye 1758. 3 Voll.

* * *

- Camdeni* Britannia. Francof. 1590.
 A Tour thro' the islands of Great Britain. London 1662.
Sorbiere Relation d'un voyage en Angleterre. Cologne 1666.
Th. Sprat observations on Msr. Sorbieres Voyage into England. London 1665.
 Le Guide d'Angleterre. Amsterd. 1744.
Th. Smith de republica Anglorum. Lugd. Bat. 1641.
 The present state of Great-Britain, by *Chamberlayne*. London 1718.
H. L. Bentheims Engländer. Kirch- und Schülen-Staat. Leipz. 1733.
D. Langhornii Elenchus antiqvitatum Albionensium, Britannorum, Danorum etc. ibid. 1673.
 Belgium Britannicum autore *G. Musgrave*. Iscæ Dunmoniorum 1719.
 Antiqvitates Rutupinæ, autore *Jo. Battely*. Oxon. 1711.
H. Dodwellus de parma equestri Woodwardiana, accedit *Th. Neli* De lineatio topographica ædificiorum academiæ Oxon. ibid. 1713.
 Remarqves and observations on the ancient and present state of London and Westminster, by *R. Burton*. London 1691.
 The Antiqvities of York City, by *I. Torr*. York 1719.
R. Sheringham de Anglorum gentis origine. Cantabrigiæ 1670.
 Britannicarum gentium historiæ antiqvæ scriptores tres, edidit *Car. Bertram*. Havn. 1757.

Non-

- Nennii Elogium Britanniae, per eundem.* Hafn. 1758.
- Gvil. Neubrigensis rerum Anglicarum libri V.* Antverp. 1567.
- N. Triveti Annales Regum Angliæ.* Oxon. 1719.
- Historiæ Anglicæ libri 27 autore P. Virgilio Urbin.* Lugd. Bat. 1651.
- I. Rossi Historia regum Angliæ.* Oxon. 1745.
- W. Temple Introduction to the history of England.* London 1699.
- A new History of England, begun by Sir W. Raleigh.* 1751.
- Nouvel abregé chronologique de l'histoire d'Angleterre, traduit de l'Anglois de M. Salmon.* Paris 1751. 2 Voll.
- The History of England, by Hume.* London 1786. 8 Voll.
- Thomæ de Elmham vita et gesta Henrici V. Angliæ regis.* Oxon. 1727.
- Histoire de Marguerite d'Anjou, reine d'Angleterre, par Prevost.* Amsterd. 1741. 2 Voll.
- Histoire de Henry VII. Roi d'Angleterre, par Marsolier.* Paris 1700. 2 Voll.
- Geschichte Edwards Printzen von Wallis, nebst Abrisse der Regierung der drey ersten Eduarde, aus dem engl.* Leipz. 1778.
- Rerum Anglicarum Henrico VIII. et Maria regnantibus annales.* Hagæ Com. 1653.
- b) *Florus Anglicus, autore Lamb. Silvio.* Amstel. 1651.
- Burnet Reformation de l'eglise d'Angleterre.* Geneve 1687.
- Dan. Neal History of the Puritans.* Lond. 1732. 4 Voll.
- Camdeni Annal. rer. Angl. et Hibern. regnante Elisab.* Lugd. Bat. 1625.
- G. Leti Vita di Elisabetha, Regina d'Inghilterra.* Amsterd. 1703. 2 Voll.
- Keralio Histoire d'Elisabeth.* Paris 1786. 5 Voll.
- Le secret des cours, ou le Journal de Walsingham secretair d'etat sous la reine Elisabeth.* Cologne 1695.
- Commentarius de rebus auspiciis Caroli Regis M. Britanniae ann. 1644-46 præclare gestis.* Amstelod. 1648.
- C. Ziegleri circa regicidium Anglorum exercitationes.* Lugd. Bat. 1653.
- b) Re-

- b) Regii sanguinis clamor ad cœlum. Hagæ Com. 1652.
Jo. Miltoni pro populo anglicano defensio secunda contra infamem libellum Anonymi cui titulus Regii Sanguinis Clamor. Lond. 1654.
 Theatrum tragicum actorum et casuum tragicorum Londini celebratorum. Amstel. 1649.
 Elenchus motuum nuperorum in Anglia. Londini 1661.
 Litteræ, Pseudosenatus anglicani Cromwellii reliquorumque perduellium nomine ac jussu conscriptæ a *Milto*. 1676.
 Litteræ, nomine senatus anglicani, Cromwellii, Richardique ad diversos in Europa Principes exaratae a *Jo. Milto*, edidit *I. G. Pri-tius*. Lips. et Francof. 1690.
 The history and proceedings of the house of Lords from the restoration in 1660 to the present time. Lond. 1742.
 The history and proceedings of the house of Commons. *ibid.* 1742. 14 Voll.
 Etat present d'Angleterre sous le Roi Guillaume III. par *Chamberlain*. trad. de l'anglois. Amsterd. 1698. 2 Voll.
 Memoires secrets de Mylord Bolingbroke sur les affaires d'Angleterre depuis 1710 jusq' en 1716. Londres 1754.
 Id. lib. theotisce. Frankf. u. Leipz. 1757.
 Id. lib. alia versio germanica. Leipz. u. Erfart 1763.
 Histoire succincte de la succession a la couronne de la Grande-Bretagne, traduit de l'anglois. 1714.
 Undersøgning af de Aarsager som har bevæget Stor-Britannien til sin itzige Opførsel, fordausket. 1727.
 An historical and political discourse concerning invasions. London 1745.
 Geographia Scotiæ. *ibid.* 1749.
 Account of the islands of Orkney, by *Wallace*. *ibid.* 1700.
 Account of the isle of Man, with a dissertation about the Mona of Cæsær and Tacitus. *ibid.* 1702. *Mor-*

- Martin* Voyage to St. Kilda, the remotest of all the Hebrides. London 1749.
- Journey to the western islands of Scotland. *ibid.* 1775.
- C. Buchanani* rerum Scoticarum historia. Amsterd. 1663.
- Robertson* histoire d'Ecosse, traduit. Londres 1764. 3 Voll.
- A new history of Scotland, by *I. Belfour*. *ibid.* 1770.
- Pinkerton* Enquiry into the history of Scotland. *ibid.* 1789. 2 Voll.
- Jo. Waræi* disquisitiones de Hibernia et antiquitatibus ejus. *ibid.* 1654.
- A. Claudiani* Mavors Irlandicus. Hafn. 1718.
- Samml. von merkwürdigen Lebensbeschreib. grösten theils aus der britann. Biographie übersetzt. Halle 1754. 6 Voll.
- The peerage of England. Lond. 1710.
- The peerage of England, containing a genealogical and historical account of all the peers of England, by *A. Collins*. *ibid.* 1756. 6 Voll.
- A short history of prime ministres in Great-Britain. *ibid.* 1733.
- La vie du General Monk Duc d'Albemarle, par *G. Miega*.
- Memoires de la vie de Mylord Duc d'Ormond, trad. de l'anglois. a la Haye 1737.
- The memoirs of *I. Ker*. London 1727. 2 Voll.
- Memoires du Colonel *Laurence*. Amsterd. 1766. 2 Voll.
- Vindication of the Dutches of Marlborough. London 1742.
- Lettres de Mr. Chevalier *G. Temple* et autres ministres d'etat. a la Haye 1711.
- Nouveaux memoires avec la vie et le caractere du Chev. Temple, trad. de l'anglois. *ibid.* 1729.
- Oeuvres melées du Chev. *Temple*. Utrecht 1693.
- Oeuvres diverses du Chev. *Temple*. Paris 1708. 2 Voll.
- See- und Handlungs-Geschichte von England, aus dem Engl. des Hrn. *I. Kent*. 1 Band. Leipz. 1777.

*

*

*

- C. Aurelii* Batavia, edidit *B. Vulcanius*. Antverp. 1586.
P. Scriverii Beschrijvinge van Out-Batavien. Amsterd. 1636.
I. Marschantii Flandria. Antverp. 1596.
 Rerum Burgundicarum libri V. autore *P. H. Delphio*. Hagæ Com. 1639.
P. Divæus de Galliæ Belgicæ antiquitatibus. Antverp. 1584.
A. Gölnitzii Ulysses Gallo-belgicus. Lugd. Bat. 1655.
Famianus Strada de bello Belgico. Romæ 1648. 2 Voll.
D. Baudius de induciis belli belgici. Lugd. Bat. 1617.
 Origo et historia belgicorum tumultuum. ibid. 1619.
 Hedendagsche Hist. of tegenwoordige Staat der ostenryksche en fran-
 sche Nederlanden. Amsterd. 1738.
 Histoire de Don Jean d'Autriche. ibid. 1690.
 L'histoire d'Emanuel Philibert, Duc de Savoie, Gouverneur-General
 de la Belgique. ibid. 1692.
M. Schoockii Belgium foederatum. ibid. 1652.
G. Hegenitii Itinerarium Frisico-Hollandicum. Lugd. Bat. 1667.
 Les delices de la Hollande, par *Jean de Parival*. Amsterd. 1669.
 Republica Hollandiæ et urbes. Lugd. Bat. 1630.
 Description de la ville d'Amsterdam en vers burlesques. Amsterd. 1666.
H. L. Bentheims holländischer Kirchen- u. Schulen-Staat. Frankf. u.
 Leipz. 1698.
 Oudheden van Zaan-Land, Stavoren, Waterland etc. door *H. Soete-*
boom. ibid. 1702. 2 Voll.
 Syntagma *Ubbonis Emmii* de agro Frisiæ inter Amasum et Lavicam.
 Groningæ 1646.
U. Emmii rerum Frisicarum historia. Arnhem. 1605. 6 Voll.
S. Petri de Frisorum antiquitate ac origine libri tres. Colon. Agripp.
 1599.
 Collectio monumentorum rerumque maxime insignium Belgii Foederati,
 per *Timareten*. Amsterd. 1684. Vete-

Veteris ævi analecta, edidit *A. Matthæus*. Lugd. Bat. 1698.
 Observations upon the united Provinces of the Netherlands, by *W. Temple*. London 1705.

Id. lib. gallice. a la Haye 1692.

Les Hollandois, par *Beaumarçais*. Frankf. 1768.

Histoire de la republiqve des Provinces-unies des Pays-bas. Haye 1704. 4 Voll.

Vervolgh der Nederlantz Historien op *Joan van de Sande*. Amsterd.

Lebensbeschreib. u. Geschicht. der Printzen von Oranien. Frankf. 1692.

P. C. Bockenberghii Historiæ Batavorum hactenus editæ cum catalogo omnium de rebus Bataviæ voluminum edendorum. Lugd. Bat. 1592.

Ej. Historia Pontificum Ultrajectensium. ibid. 1586.

Ej. Historia et Genealogia Brederodiorum. ibid. 1587.

Ej. Historia et Genealogia Egmondanorum. ibid. 1589.

Ej. ad nonnulla Jani Dousæ aspera scripta extemporalis responsio. Delphis 1601.

Waarachtige Historie van J. van Olden Barnevelt. Rotterdam 1670.

Resolutions importantes des etats de Hollande pendant le ministere de Mr. Jean de Witt, traduit du holland. Amsterd. 1725.

*

*

*

Beschreibung des ganzen Rheinsoms. Nürnberg 1690.

I. H. D. Beschreibung der Flüsse Rhein, Neckar, Main, Mosel, Elben. Frankf. am M. 1744. 3 Voll.

Itinerarium *Thomæ Carve*. Moguntia 1640.

Apelblad Reisebeskrifning öfver Pommern, Brandenburg och Sachsen. Stockholm 1759 och 1762. 2 Voll.

Germaniæ veteris descriptiones. Argentor. 1591.

J. E. Rau Monumenta vetustatis Germanicæ. Traj. ad Rhen. 1748.

- I. A. Wallman* von den schätzbaren Alterthümer zu Qvedlinburg. Qvedlinb. 1776.
- Die Uebereinstimmung der deutschen Alterthümer mit den biblischen, von *I. C. Strodtman*. Wolfenbüttel 1755.
- I. H. Steffens* Gesch. der alten Bewohner Teutschlandes. Zelle und Frankf. 1752.
- Die ursprüngliche Abstammung und Gesch. der Deutschen, von *I. H. Schumacher*. Wolfenb. 1763.
- C. H. Weissii* Conjecturæ de Saxonum origine. Chemnitii 1724.
- I. Schildii* de Caucis, veteris Germaniæ populo, libri duo. Lugd. Bat. 1649.
- P. W. Gerken* älteste Geschichte der Slaven, besonders in Deutschland. Leipz. 1771.
- E. Schedius* de Diis Germanis. Amstelod. 1648.
- Id. lib. cum notis *I. Jarkii* et præfatione *I. A. Fabricii*. Halæ 1728.
- H. G. Masii* Schediasma de Diis Obotritis, cum notis *A. Borrichii*. Hafn. 1688.
- I. H. Hagelgans* de prisca Germanorum ætate. Coburg 1635.
- C. Brantii* Historia vitæ Arminii. Amstelod. 1724.
- Respublica et status imperii Romano-Germanici. Lugd. Bat. 1634.
- Severini de Monzambano* (v: *Samuelis Puffendorf*) de statu imperii Germanici liber unus discursibus explicatus et restictus a *P. a. Lapide*. Utop. 1668.
- S. Puffendorf* de statu I. R. G. edit. *I. P. Gundlingius*. Coloniae 1706.
- Id. lib. theotisce. Leipz. 1745.
- L. von Seckendorf* teutscher Fürsten-Staat, durch *A. S. v. Biechling*. Jena 1737.
- T. Pfannerus* de præcipuis Germaniæ Principum gentibus. Francof. 1678.
- I. G. Jani* Judicia Eruditorum de origine Electorum. Witeb. 1729.
- Staat

- Staat der 5 teutschen Ertzbischöfe, ingleich des Hochmeisters teutschen Ordens.
- Sylloge variorum diplomat. monumentorumque veterum, edid. *V. F. Gudenus*. Francof. ad M. 1728.
- C. I. Kremers* diplomat. Beyträge zum Behuf der teutschen Geschichtskunde. Frankf. u. Leipz. 1761.
- F. D. Häberlin* Analecta medii ævi ad illustranda jura et res germanicas. Norib. et Lips. 1743.
- I. H. Steffens* histor. u. diplomatische Abhandlungen. Zelle 1763.
- I. F. Gruneri* Opuscula ad illustrandam historiam Germaniæ. Coburg 1762. 2 Voll.
- Churreri* Histor. Germanorum, edid. *Melanchthon*. Tubingæ 1525.
- Der Keyser Chronicken Auszug, durch *H. Megiserum*. Frankf. am M. 1603.
- Histoire de l'empire, par *Heiss*. a la Haye 1694.
- P. Georgisch* Zusätze zu Struvens Reichshistorie. Halle 1736.
- Annales de l'empire par l'auteur de siecle de Louis XIV. Francof. 1754. 2 Voll.
- G. Leti* Leben Keyser Carl des V. aus dem Italien. ibid. 1712. 2 Voll.
- Robertsons* Gesch. Carl des V. aus dem engl. Braunschweig 1771. 3 Voll.
- Histoire du Cardinal de Granvelle. Paris 1761.
- Epitome rerum Germanicarum ab anno 1617 ad ann. 1643, recensuit et adnotationes adpersit *I. G. Boehmius*. Lipsiæ 1760.
- Bellum Bohemicum, recensente *A. ab Habernfeld*. Lugd. Bat. 1646.
- E. Wassenberg* Commentar. de bello inter Imperatores Ferdinand II. et III., et Frid. Palat., G. Bethlenum, Daniae, Sveciæ et Franciæ reges. Francof. 1648.
- Oesterreich über alles, wen es nur will. Regensburg 1723.

Vienne assiegée par les Turcs et delivrée par les Chrétiens. Bruxelles
1684.

I. I. Schmaussens Lebensbeschreib. Kayser Carl des VI. Halle 1721.

Histoire de la guerre de 1741, par *Voltaire*. a la Haye 1756.

Diarium der königl. ungar. Armee vor Prag und der kayserl. Besatzung
in Prag. 1742.

Histoire de la Maison Palatine, par *Schannat*. Frankf. 1740.

Hermannus officione an gente Billungus? disquisitio *G. H. Ayori*.
Gottingæ 1761.

Nachricht von Augspurg und Ulm. 1708.

I. A. S. kleine Frankfurter Chronik. Frankf. am M. 1719.

P. D. Longolii Nachrichten von Brandenburg-Culmbach. Hof 1751.
2 Voll.

Mallet Gesch. von Hessen, aus dem Französ. 1ster Theil. Copenh.
u. Leipz. 1767.

Dav. Chytræi Chronicon Saxonix et vicini orbis arctoi. Rostoch 1589.

C. H. Weissii Antiquitatum Misnico-Saxonicarum Singularia. Chemnitii.

Diplomatische Nachlese der Historie von Obersachsen und angränzenden
Ländern, von *C. Schötgen* u. *G. C. Kreyssig*. Dresden u.
Leipz. 1730-33. 3 Voll.

G. C. Kreyssigs Beyträge zur Historie derer Chur- und Fürstl. Sächsi-
schen Länder. Altenburg 1754. 6 Voll.

I. Clauder des Chur- und Fürstl. Hauses Sachsen Stammbaum. Co-
burg 1683.

Des Chur- u. Fürstl. Hauses Sachsen Wappens- und Geschlechts-Unter-
suchung, von *G. P. Hön*. Leipz. 1704.

Chur- und Fürstl. Sächsischer Geschichtscalender, von *W. E. Tentzel*.
ibid. 1698.

I. C. Knauth geograph. u. histor. Vorstellung des Closters Alten-Cella,
der Städte Roswein, Siebenlehn etc. Dresd. u. Leipz. 1722.
2 Voll. I. M.

- I. M. Gudenii* Historia Erfurtensis. Duderstadii 1675.
- C. Schöttgen* Gesch. des Fürsten Conrads des Grossen, Grafen von Wettin etc. Dresd. u. Leipz. 1745.
- Historie der ersten Marggrafen in Meissen, von *A. D. Richter*. Leipz. u. Budissin 1769.
- La Saxe galante. Amsterd. 1734.
- D. E. Baring* Beytrag zur Hannov. Kirchen- u. Schul-Historie. Hannover 1748.
- I. B. von Rohr* geograph. u. histor. Merckwürdigkeiten des Oberharzes. Frankf. u. Leipz. 1739.
- G. G. Küster* Collectio opusculorum historiam Marchicam illustrantium. Berlin 1731.
- P. W. Gerken* Fragmenta Marchica. Wolfenb. 1755. 6 Voll.
- Gesch. der Preuss. Brandenb. Staaten, von *L. W. Stuckert*. Breslau 1769.
- Lilienthals* preussische Zehenden. Königsb. 1740-44. 3 Voll.
- Histoire de Frederic Guillaume I. Roi de Prusse, Electeur de Brandebourg, par *Mr. de M.* Amsterd. 1741. 2 Voll.
- Histoire de la vie et du regne de Fred. Guillaume Roi de Prusse etc. avec Supplement. a la Haye 1741-53. 3 Voll.
- Oeuvres posthumes de Frederic II. Roi de Prusse. Berlin 1788. 16 Voll.
- Gedanken über die Grösse Friderichs II. Leipz. 1769.
- Geheimnisse zur Erläuterung unserer Zeit. 1761.
- Æreminde over Major Kleist, som i Bataillen ved Kunnersdorf endte sit Liv. Kjöbh. 1760.
- Diplomatische Geschichte der pomersch-rügischen Städte Schwedischer Hoheit, von *A. G. von Schwartz*. Greifswald 1755.
- Ej. das altteutsche Oesterreich. *ibid.* 1749.
- H. G. Masii* antiquitates mecklenburgenses. Havn. 1691.
- F. Thomæ* Analecta Güstroviensia. Gastr. et Lips. 1706.
- Index familiarum nobilium Ducatus Megapolitani, in lucem edidit *I. Wielandt*. Havn. 1722.
- I. Vogt*

I. Vogt Monumenta inedita rerum Germanicarum præcipue Bremensium. Brem. 1740.

Nachricht von der Stadt Lübeck. Lübeck 1713.

J. A. Werdenhagen tractatus de rebus publicis Hansæaticis. Lugd. Bat. 1631. 3 Voll.

Werner. Rolevinck de Westphalorum situ, moribus etc. Colon. 1639.

E. L. Rathlef Gesch. der Grafschaften Hoya u. Diepholtz. Bremen 1767. 3 Theile.

La vie et les faits memorables de Bernard van Galen, Eveqve de Münster. a Leide 1769.

*

*

*

I. Ferdinandi Behamb Notitia Hungariæ antiquo-modernæ. Argentorati 1676.

Polit. geograph. u. histor. Beschreibung des Königr. Hungarn. Presburg 1772.

N. Olahi Hungaria et Attila. Vindobonæ 1763.

Das ehemals gedrückte nun erquickte Königreich Hungarn samt dessen Strömenfürst der weltberühmte Donau.

Histoire des troubles de Hongrie depuis 1655 jusq' a present. Amsterd. 1686. 3 Voll.

Das alt- u. neu-teutsche Dacia, d. i. Beschreibung von Siebenbürgen, durch *J. Fröster*. Nürnberg. 1766.

Origines et occasus Transsylvanorum. Lugduni 1667.

Id. lib. Viennæ Austr. 1762.

D. Kantemirs Beschreibung der Moldau, nebst dem Leben des Verfassers. Frankf. u. Leipz. 1771.

L. Gorecii Descriptio belli Ivonix Voivodæ Wallachix, quod anno 1574 cum Selymo II. Turcarum Imperatore gessit etc. Francof. 1578.

*

*

*

- Respublica sive status regni Poloniae. Lugd. Bat. 1642.
Christ. Hartknoch de republica Polonica. Lips. 1698.
F. Marini Staat des Königr. Polen, aus dem latein. Danz. 1726.
I. Pastoris ab Hirtenberg Florus Polonicus. Amsterd. 1644.
 Ej. Historiæ Polonicæ plenioris partes duæ. Dantisci 1685.
G. Lengnich Hist. polona a Lecho ad Augusti II. mortem. Lipsiæ
 1740.
G. Stolterfoth Entwurf einer pragmat. Gesch. von Polen bis auf Sta-
 nislaum Augustum. Leipz. 1768.
 Chronolog. Auszug der Gesch. von Polen, aus dem französ. Riga u.
 Mietau 1768.
Maximiliani Fredro gestorum populi Poloni sub Henrico Valesio liber
 unus. Dantisci 1660.
 Histoire de Jean Sobieski, par *Coyer*. Varsov. 1761. 3 Voll.
 Les anecdotes de Pologne, ou memoires secrets du regne de J. Sobies-
 ki. Amsterd. 1699. 2 Voll.
 Historische Staats- und Kriegs-Schaubühne des Königreichs Polen.
 Frankf. u. Leipz. 1734.
 Die Flucht des Königs Stanislaus aus Danzig. Hamb. u. Leipz. 1759.
 Histoire d'August II. Roi de Pologne, par Mr. *D. L. M.* Londres
 1739. 4 Voll.
 Memoires pour servir a l'histoire de Pologne, par *St. Amand de la*
Chapelle. Paris 1739.
 Lebensbeschreibung und Abschilderung Augusts III. Frankf. u. Leipz.
 1764.
 Gesch. der Staatsveränderungen von Polen vom Tode Königs August
 III. aus dem französ. Leipz. 1777. 2 Voll.
 Bericht von den Schicksalen der Dissidenten in Polen. Lemgo 1774.
 Betrachtungen über den gegenwärtigen Zustand in Polen. Leipz. und
 Frankf. 1770.

Considerations politiques et philosoph. sur les affaires presentes du Nord, et particulierement sur celles du Pologne. Londres 1773.

*

*

*

A. Possevini Moscovia. Antverp. 1587.

Respublica Moscoviæ et urbes. Lugd. Bat.

Kurze Moschowitzische Zeit- Lands- Staats- u. Kirchen-Beschreibung. Nürnberg. 1687.

Beskrifning om Ruslands Belegenhet, Gräntzor, Landskaper etc. Stockholm 1706.

Journal der Legatie in de Jahren 1615 ende 1616 naer Sweden ende Moscovien. Gravenhage 1619.

Ped. von Havens Reise i Rusland. Kjöbh. 1743.

Id. lib. Soröe 1747.

Ej. ny og forbedrede Efterretn. om det russiske Rige. Kjöbh. 1757.

N. Rytschkov Tagebuch über seine Reise durch verschiedene Provinzen des russ. Reichs, aus dem Russ. von *C. H. Hase*. Riga 1774.

Lettres du Comte *Algarotti* sur la Russie, trad. du Italien. Neuchâtel 1770.

Briefe über Rusland. Braunsch. 1770. 1-2tes Heft.

Schmidt-Phuseldeck Kenntniss des Staatsverf. von Rusland. Riga 1772.

Beschreibung der Stadt St. Petersburg. Frankf. u. Leipz. 1718.

Religiosæ Kijovienses cryptæ cura *I. Herbinii*. Jenæ 1675.

G. Krook de statu ecclesiæ moscovit. Holmiæ 1704.

Religion der Moscoviter. Frankf. 1712.

Müllers Sammlung russischer Geschichte. St. Petersburg 1722. 9 Voll.

I. Thunmans Untersuchungen über die Geschichte der östl. europ. Völker. 1 Theil. Leipz. 1774.

Scherer nordische Nebenstunden. Frankf. u. Leipz. 1776.

Rerum Moscoviticarum commentarii, autore *S. de Herberstein*. Antverp. 1557.

Einlei-

- Einleitung zur moscovit. Historie. Leipz. u. Wolfenb. 1720.
Schmidt-Phiseldeck Versuch einer neuen Einleitung in die russ. Geschichte. Riga 1773. 2 Voll.
 Probe russischer Annalen, von *A. L. Schlözer*. Brem. u. Gött. 1768.
 Alte russische Gesch. aus dem Russ. des Hrn. *Lomonossov*. Riga u. Leipz. 1768.
 Kurzgefastes Jahrbuch der russischen Regenten, aus dem russ. des Hrn. *Lomonossov*, übersetzt durch *Stählin*. Riga 1771.
 Jo. Basilidis, Magni Moscoviæ Ducis, vita a *Paulo Oderbornio* conscripta. 1585.
 Memoires du regne de Pierre le Grand, par *Ivan Nestesuranoi*. a la Haye et Amsterd. 1725. 2 Voll.
 Das unter Petro dem Grossen glücklich blühende Moscau. Erfurt 1741.
 Der jetzige Staat von Rusland oder Moscau unter jetziger Czarischen Majestät. Leipz. 1717-24. 2 Voll.
 Etat present de la grande Russie, par *I. Perry*. Bruxelles 1717.
 Schlüssel zu dem Neustädt. Friden. Nürnberg. 1722.
 Russ. Türk. u. Persisches Kriegstheatrum. Frankf. am M. 1724.
 Memoires du regne de Catharine, Imperatrice de la Russie. Amsterdam 1728.
Manstein Memoires sur la Russie depuis l'année 1727 jusqv'a 1744. avec la vie d'auteur par *Huber*. Leipz. 1771.
C. Martini Nachricht aus Rusland. Frankf. u. Leipz. 1731.
 Relation de la guerre entre la Moscovie et la Suede. Utrecht 1742.
 Neu-verändertes Rusland od. Leben Catharinæ II. Riga u. Leipzig 1769.
I. I. Haigolds (o: *A. L. Schlözers*) Beylagen zum Neuveränd. Rusland. Riga u. Mitau 1769. 2 Voll.
 Briefe über den gegenwärtigen Zustand des russ. Reichs. 1769.

- Beyträge zur Gesch. des gegenwärt. Krieges zwischen dem Russ. und
Türk. Reiche. Breslau 1771.
- Lebensgeschichte Keyser Peter des III. Leipz. 1776.
- Description de la Livonie. Utrecht 1705.
- O. Hermelinus* de origine Livonorum. Lips. 1717.
- B. Rüssow* Lyfflendische Chronica. Rostoch 1578.
- A. Möller* kort Beskrifning öfwer Est- och Lifland, så och öfwer Sta-
den Dorpts Öde. Westerås 1756.
- A. W. Hupels* Nachrichten von Lief- und Estland. Riga 1774. 2 Voll.
Essai abrégé de l'histoire de Nowgorod, par *Lizakevitz*. Copenh.
1771.
- I. C. Schmitschers* Berättelse om Ajukiniska Calmuckiet. Stokholm
1744.
- Neu-entdecktes Sieweria, vorgestellt von *G. A. Schleissing*. Dan-
zig 1692.
- E. Laxmans* sibirische Briefe, herausgegeben von *A. L. Schlözer*.
Gött. u. Gotha 1769.
- I. G. Gmelins* Reise durch Siberien. Gött. 1751. 4 Voll.
- I. E. Fischer* Sibirische Geschichte. St. Petersburg 1768. 2 Voll.
Histor. Nachricht von den Samojuden und den Lapländern, aus dem
Französ. Riga u. Mietau 1769.
- Le Roy* Erzählung der Begebenheiten 4 russischer Matrosen, die bis
Ost-Spitzbergen verschlagen worden. *ibid.* 1768.

*

*

*

- Relation d'un Voyage a Constantinople. Paris 1681.
- C. W. Lüdeke* Nachrichten von dem türkischen Reiche. Leipz. 1770.
Türkische Merkwürdigkeiten, von *C. H. R.* Tübingen 1771.
- Jovii* Commentarius rerum Turcicarum. 1538.
- Histoire de l'empire des Turcs, par *Du Pelliel*. Paris 1614.

Jo. Bap-

- Jo. Baptistæ Podestæ Turcicæ Chronicæ pars ima.* Norib. 1672.
- b) *Chronicon Saracen. et Turcicum W. Drechsleri.* Lips. 1689.
- De Ryer History of the Turks.* London 1719. 4 Voll.
- Gesch. des Osman. Reichs, nach dem französ. des Hrn. de la Croix mit Verbesserungen von I. C. F. Schultz.* Frankf. u. Leipzig 1769. 2 Voll.
- Narratio legationis Zbaravianæ et rerum apud Ottomannos anno 1622 gestarum.* Dantisci 1645.
- A. M. Gratiani de bello Cyprio libri V.*
- C. W. Hansen. Efterretning om Keyser Achmet 3dies Afsættelse Aar 1730.* Kjöbh. 1774.
- Alberoni Vorschlag das türckische Reich unter der christl. Potentaten Botmässigkeit zu bringen.* 1736.
- Histoire des Grands Vizirs Mahomet Coprogli et Achmet Coprogli.* Paris 1676.
- Historie de re Lusignani, publicatè da Giblet.* Venet. 1653.

Scandinavien.

I. Sverrig angaaende.

a) Folio.

- J. L. Gottfried** Beschreibung von Schweden. Frankf. 1632.
 Conf. *Warmholtz Bibliotheca Sviogothica* Tom. V. pag. 62.
- I. Richardsons** Halland. Stockh. 1752.
 Conf. *Warmholtz Biblioth. Sviogoth.* Tom. I. pag. 224.
- Jo. Schefferi** History of Lapland. Oxon. 1674.
- A. F. Skjöldebrands** Voyage pittoresque au Cap Nord. I-IV. Cahier.
- I. Nordberg** om St. Clarae Kloster. Stokh. 1727.
- Ol. Rudbeks** Atlantica. Upsal. 1675-89. 2 Voll. cum figg.
 See *Warmholtz Biblioth. Sviogoth.* Tom. III. pag. 2.
- Matthæi Prætorii** orbis gothicus. Oliv. 1688.
 See *Warmholtz* l. cit. pag. 87.
- Olaus Magnus** de gentibus septentrionalibus. Romæ 1555.
 See om denne sjeldne Bog *Warmholtz* l. cit. pag. 146.
- Caroli Lundii** Notæ in bullam Agapeti de limitibus inter regna Svedia
 et Dania.
- Ol. Verelii** Runographia Scandica. Upsal. 1675.
- Jo. Göransons** Bautil. Stokholm 1750.
 See *Warmholtz* Tom. III. pag. 448.
- Jo. Peringskjöld** Svea og Götha Konnunga Hus. ibid. 1725.
- Jo. Mes-*

- Jo. Messenii* Scandia illustrata. ibid. 1700.
 Conf. *Warmholtz* Tom. V. pag. 57.
- Er. Jöranssons* Konnung Gustavs Historie. ibid. 1622.
Warmholtz VI. pag. 41.
- Jo. Widekindi* Gustav Adolfs Historia. ibid. 1691.
- Car. Horn* Panegyricus Gustavo II. dictus. Lugd. 1622.
- Sam. Pufendorf* de rebus Svecicis ab expeditione Gustavi Adolphi ad
 abdicationem Christinæ. Ultraj. 1686.
- Leonh. Torstensonii* Panegyricus ad Christinam. Gryphisw. 1642.
- Sam. Pufendorf* Histoire de Charles Gustav. Nürnberg. 1697. 2 Voll.
- C. G. Wrangel* oratio in excessum Caroli Gustavi. Gryphisw. 1660.
- I. F. Mayer* Trauer-Rede über Ulrica Eleonora. Hamburg 1693.
- N. Schwartz* Laudatio ejusdem.
- G. Nordberg* Leben Carl des XII. Hamb. 1745. 3 Voll.
 Fasciculus continens encomia varia Regum Svecicorum.

b) Q v a r t.

- Beschreibung des Königreichs Schweden. Leipz. 1632.
- Det 1729 florerande Sverige. ibid.
- O. E. Berg* Dissert. de Almer Stäk. Upsal. 1750.
- E. M. Ström* de Angermannia. ibid. 1705.
- I. B. Lohman* Arboga Känning. Stokh. 1737.
- C. I. Grasten* Cœnobium Askabyanum. Lond. Goth. 1740.
- C. Salmenii* Beskrifning öfwer Calajoki Sockn uti Österbotn. Åbo
 1754.
- E. Calonius* de arce Calmariensi. Upsal. 1735.
- D. Enebom* Dissert. duæ de Enekopia. ibid. 1745.
- M. Hallenius* de Borea-Fennia. Aboæ 1732.
- G. Arctopolitanus* de origine ac religione Fennonum. Upsal. 1728.

- E. Alroth* Dissert. duæ de Gestricia. Upsal. 1720.
- E. Cederbourgs* Beskrifning öfwer Staden Götheborg. Götheb.
1739.
- Jo. Schumacher* Dissert de Gothlandia. Upsal. 1716.
- E. Hedenberg* de antiqvitæ Hätonensi. ibid. 1749.
- Jo. Schefferi* Lapponia. Francof. 1673.
- Ol. Rudbekii* fil. Lapponia illustrata. Upsal. 1701.
See *Warmholtz* Tom. I. pag. 110-11.
- Jo. Gilberg* Dissert. duæ de Lidekopia. ibid. 1744.
- N. Hackzel* de urbe Lula. ibid. 1731.
- G. Sommelius* de templo cathedrali Lundensi. Lond. Goth. 1755.
- N. R. Brocman* Norköpings Början och äldre Öden. I-II. St.
Warmholtz I. pag. 171.
- P. Ugglæ* de præfectura Næsgardensis Dalekariæ. Upsal. 1734.
- N. O. Wallin* de Oelandia. ibid. 1703.
- M. S. Asp* Historia Ostrogothiæ. Dorpt 1647.
- I. R. Schultze* de prædio Örnæs, aliisque commoratione Gustavi rmi.
apud Dalekarlos celebribus. Upsal. 1758.
- I. C. Stricker* de fati templi Ridderholmensis. ibid. 1748.
- M. O. Celsius* de Monasterio Sko in Uplandia. Holmiæ 1728.
- E. I. Björner* de Stokholmiæ antiqvæ situ etc. ibid. 1731.
- I. E. Arenius* de antiqvitatibus insulæ Feringsöensis siv. Swartsiö-
landet. ibid. 1751.
- E. Brunnius* de urbe Tornå. Upsal. 1731.
- E. I. Schröderi* Encomion Uplandiæ. ibid. 1733.
- Lang Lorentson* Upsala, sedes regum Septentrionalium prima.
ibid. 1730.
- I. D. Stecksén* de Westrobothnia. ibid. 1731.
- P. Kastman* de Wimmerbya. ibid. 1747.

*

*

*

- E. I. Björner* prodromus tractatum de Geographia Scandinaviae veteris et historiis gothicis. S okh. 1726.
- b) *O. Celsius* de runis Medelpadicis. *ibid.* eod.
- c) *E. I. Björneri* epistola responsoria ad Ol. Celsium de runis. *ibid.* eod.
- Ej. tractatus de Gotunheimia. *ibid.* 1721.
Conf. Warmholtz Tom. III. pag. 41.
- Ej. Schediasma de Varegis et primis Russiae dynastis. *ibid.* 1743.
- Ej. nordiska Hjalta-Prydnad. *ibid.* 1739.
- Ej. Swea Rikes Hävda-Alder. *ibid.* 1748.
- Ol. Rudbeckii* fil. Atlantica illustrata. Upsal. 1733.
See Warmholtz III. pag. 21.
- C. F. Georgii* historiola controversiae de antiquitate regni Sviogothici. Stokh. 1751.
- G. Allenius* de usu lapidum in historia. Aboæ 1752.
- Bibliotheca runica *Johannis Erichson.* Gryphisw. 1766.
- Ol. Celsii* de monumentis quibusdam runicis epistola. Upsal. 1727.
- E. I. Björner* de orthographia lingvæ sviogothicæ tam runica quam vulgari. Stokh. 1742.
- I. Göransons* Is Atlinga i. e. de forna Göthers Bokstaver. *ibid.* 1747.
- O. Sperlingius* de nummo Svecico æreo. Havn. 1703.
- Jo. Stobæus* de cerauniis betulisque lapidibus. Lond. Gothor. 1738.
- I. Wallerii* Dissert. de mensuris intervallorum antiquis cum svethicis collatis. Upsal. 1713.
- Vita Theodorici, regis Ostrogothorum, autore *Jo. Cochlæo,* edidit *Jo. Peringskjöld.* Stokh. 1699.
See Warmholtz III. pag. 99.
- Stemma Sveonum in cælo heraldico. Jenæ 1691.
- I. Lind* de colore cæruleo, tessera gentis Sviogothicæ. Lond. Goth. 1747.

- E. Galle* Dissert. duæ de natura insignium cum applicatione ad insignia nobilitatis Svecanæ. Upsal. 1746.
- Jo. Schefferus* de antiqvis regni Sveciæ insignibus. 1678.
- E. Brenner* Thesaurus nummorum Syeo-Gothorum. Stokh. 1691.
- C. R. Berch* de nummis Gothorum extra Sviogothiam. Upsal. 1775.
- N. Kederi* Sententia de argento runis sive litteris gothicis insignito. ibid. 1703.
- Ej.* Commentatio de runis in nummis vetustis. ibid. 1704.
- Ej.* nummi aliquot diversi ex argento præstantissimi. ibid. 1706.
- Ej.* Indagatio nummorum in Hibernia cusorum etc. ibid. 1708.
- Ej.* Nummus aureus Odinum exhibens. ibid. 1722.
- Z. A. Kihlgren* Dissert. præside *Stobæo* de nummis et sigillis Lundensibus. Lond. Goth. 1741.
- Hofintendent *Thams* Bref til Prof. Münster. Skara 1803. med Hr. Forfatterens skrevne Tillæg og Forklaringer.

*

*

*

Jo. Messenii två gamla swenske Rimkrönicke, udgivne af *Hadorf*.
Stokh. 1676.

Conf. *Warmholtz* Tom. V. pag. 30.

Er. Olai Historia Svecor. Gothorumque, opera *I. Messenii*. ibid. 1615.

Warmholtz l. cit. pag. 32.

P. Petrei Chronica om alla Swerikes Konungar. ibid. 1611.

L. Paulini Gothi Historia arctoa. Strengnes. 1636.

(*Wilde*) Sveciæ historia pragmatica. Holmiæ 1731.

O. Dalin Swea Rikes Historia. ibid. 1747-62. 4 Voll.

Warmholtz l. cit. pag. 88.

Id. lib. theotisce. Greifsw. 1756. 2 Voll.

Brings Swea Rikes Historia. 1 Delen. Stokh. 1769.

Warmholtz l. cit. pag. 101.

Ej. Monumenta Scanensia. Lond. Goth. 1745. 2 Voll.

- Nyt Förråd af Handlingar rörande nordiska Historien. Stokh. 1753.
Nettelbladt schwed. Bibliothek. *ibid.* 1728-31.
H. I. Sivers om Diger-Döden. *ibid.* 1751.
Jo. Bâzii Inventarium ecclesiæ Sveo-Gothorum. Lincop. 1642.
C. Örnghjelm Historia ecclesiastica Sveonum. Stokh. 1689.
P. Bång ecclesia priscorum Sveo-Gothorum. Aboæ 1675.
 Then Svenska Kyrkiohistoria. Linköp. 1708.
 Skriftlige Bevis hörande til svenska Kirkiöhistorien. Upsala 1716.
O. Celsii Svea-Rikes Kyrkiöhistoria. Stokh. 1767.
S. Anscharii vita gemina. *ibid.* 1677.
A. Hesselii Berettelse om then svenska Kyrkios Tilstånd i America.
 Norkjöp. 1725.
 Et Fascikel indeholdende 16 Disputatser henhørende til den svenske
 Kirkehistorie. Deriblandt *Sommelius* de meritis et fatis Archi-
 episcopi Eskilli. Lond. Goth. 1764.
I. Israelson Schediasma de Blancæ Sveciæ reginæ natalibus. Stokh. 1748.
D. Richter Albertus Rex Sveciæ et Dux Mecklenburg. Rostoch 1737.
Warmholtz V. pag. 201.
Er. Brahe Oratio panegyrica de Gustavo I. Upsal. 1739.
 Erik XIV des Historia af *E. I. Tegel*, utgifwen af *Stjernman*. Stokh. 1751.
Warmholtz VI. pag. 93.
 Kong Johan III dies Chrönika af *Ægid. Girs*, utgifwen af *Stjernman*.
ibid. 1745.
 Mandata regis Sigismundi ad Principem Carolum et regni Svcæ Consi-
 liarios, et responsum eorundem. 1596.
 Exegesis historica de causis, quibus ordines Sveciæ moti Sigismundum
 III. svecano exuerunt diademate et Carolum IX. coronarunt.
 Holm. 1610.
 b) Sententia Senatorum Sveciæ de infidelibus Senatoribus *H. Bjelke*,
E. Sparre, *G.* et *St. Baner*, ac *Th. Bjelke*. *ibid.* eod.

Calumniæ orationis maledicæ Jo. Skytte adversus Sigismundum III. pro Caroli Suedermanniæ Ducis perduellione, detectæ a *G. Trisarolo* (o: *Gregorio Laurentii Borasto*). 1620.

Conf. *Warmholtz* VI. pag. 214.

Jo. Widekindi Carl IXdes och Gustav Adolphs Krigshistorie. Stockholm 1671.

Id. lib. latine. *ibid.* 1672.

P. B. Burgi Commentarii de bello svecico Gustavi Adolphi. Leodii 1633.

Warmholtz VII. pag. 140.

M. Lungwitii Schwed. Lorbeer-Krantz. Leipz. 1632. 1 Th. mit Appendix.

Jo. Narsii Gustavidos libri tres. Hamb. 1632.

b) *Tragoedia* Gustavus saucius. Francof. 1633.

Venceslai Clementis Gustavidos libri IX. Lugd. Bat. 1632.

D. Heinsii Panegyricus Gustavi magni. *ibid.* eod.

Triga dissertationum de gladio magico Gustavi Adolphi. Lips. 1746.

b) *A. F. Glafey* de gladio, quocum Gustavus Adolphus in proelio Luzensi occubuit. *ibid.* 1749.

Archenholtz Drottning Christinas Märkvärdigheter, förswenskade af *C. Gjörvel*. Stockholm 1760.

Christinas Historie af *Lacombe*, overs. af *E. Ekholm*. *ibid.* 1765.

B. W. Lixdorf Poëma in Caroli Gustavi transitum maris Balthici. Hafn. 1779.

Samme paa danske Vers. *ibid.* 1762.

Fasciculus actorum publicorum ad historiam Sveciæ politicam seculo XVIImo, inter alia (*P. I. Coyet*): narratio causarum, quæ Suam Majestatem Sveciæ cogunt bellum continuare cum Dania. s. l. et a.

J. Wildes Försvar för det så kallade oinskränkta Enväldet, som Carl XI. Anno 1686. wordit. opdragit, öfversat. af *M. Bentzel*. Stockholm 1742.

Acta publica varia ad historiam Sveciæ Seculo XVIIIvo; inter alia:

a) Caroli XII. Verordnung wie es mit denen Capereyen währen- dem Kriege mit Dänemark und denen Russen sollte gehalten werden. 1715. b) Ungerechtigkeit des dänischen Hofes wie- der Grafen Stenbock.

Menige Bergmännernes uti Stora Kopperbergslagen Lykönskning til Drot. Ulrica Eleonora. Stokholm 1719.

Nogle Taler og Betænkninger over adskillige Gjenstande ved Rigsda- gene i Sverrig i Aarene 1741-51.

Folksens Röst om närwarande Tids Ährender. Stokh. 1748.

En swensk uthomlands vistande Adelsmands Bref. s. a. et l.

Heri handles om den danske Kronpr. Friderichs Valg til den svenske Krone.

En ung Herres Swar på en gammal Mans Bref. 1753.

Instruction för Gouverneuren hos Swea Rikes Cronprints. 1756.

Handlingar om Grundlagarnes Wärkställighet. Stokh. 1756.

Swea Rikes Tilstånd uti et kort Begreb sammendraget och förestält Åhr 1756. (Christiania) 1756.

Om dette Skrift, som blev confisqveret, og hvis Autor hed Wrangel, kan sees i *Suhms samlede Skrifter* XVde Del pag. 261. og *Hjelms- stjernes Bibliothek* pag. 324.

*

*

*

A. A. von Stjernmans Matrikel öfwer Swea Rikes Ridderskap och Adel. Stokh. 1754-55. 2 Voll.

I. A. Rehbinders Matrikel öfwer Swea Rikes Ridderskap och Adel ifrån 1755. ibid. 1781-82. 2 Voll.

C. Arrhenii Vita Ponti de la Gardie. Lips. 1690.

Deduction der Unschuld Hrn. Joh. Reinh. von Patkuls. ibid. 1701.

Magnus Stenbocks Lefwerne. Stokh. 1757-60. 3 Dele.

Oluf Phases och Lars Petri Lefwerne, af *I. G. Halman*. ibid. 1726.

E. L. Halenii Likprädikan öfwer Jöran Wallin. Götheb. 1760.

E. Brahes Instruction für seinen Sohn Peter Brahe.

Jo. Floderi Orat. in obitum Jo. Ihre. Upsal. 1781.

c) O c t a v.

- Jo. Messenii Sveapentaprotopolis seu Exegesis de quinque primariis et antiquissimis Svecorum Gothorumque emporiis.* Holmiæ 1611.
 Ej. *Specula.* ibid. 1612.
 Id. *lib. svecice.* ibid. 1644.
Svecia sive de Svecorum Regis dominiis et opibus commentarius.
 Lugd. Bat. 1631.
M. Wexionii (Gyllenstålpe) Epitome descriptionis Sveciæ, Gothiæ, Finningiæ etc. Aboæ 1650.
Regnorum Sveciæ Gothiæ magnique Ducatus Finlandiæ descriptio nova
 autore *Mart. Zeillero.* Amstelod. 1656.
 See *Warmholtz* Tom. I. pag. 57.
D. Colbergii Descriptio monarchiæ Sveogothicæ.
 Beschreibung des Königreichs Schweden. Frankf. u. Leipz. 1708.
S. G. Strömwal Anmärkningar öfwer the Sakar som uti Sweriges Beskrifning af utländske Skribenter falskeligen berättes. Stockh. 1736.
M. Bergstedt de polyonymia Scandiæ. Upsal. 1707.
Andree Olai Rhyzelii Sviogothia munita. Stockh. 1744.
I. F. Leopoldi Relatio de itinere suo svecico. Londini 1720.
 See *Warmholtz* Tom. I. pag. 92.
C. Hårleman Resa igenom atskillige Rikets Landskaper. 1749-52.
 3 Hæfter.
 Id. *lib. theotisce.* Leipz. 1751.
C. Linnæi Ölandske och Gothlandske Resa. Stockholm och Upsala 1745.
 Ej. *Westgötha Resa.* ibid. 1747.
P. Kalms Westgötha och Bahusländska Resa. ibid. 1746.
A. Ehrenmalms Resa igenom Wester-Norland. ibid. 1743.
P. Elvii Resa til och ifrån Trollhättan. ibid. 1748.

Beskrif-

Beskrifning öfwer Sverige, 1sta Tomen om Upland, af *L. Salvius*.
Stokh. 1741.

I. Schefferi Upsalia. Upsal. 1666.

Ej. de situ et vocabulo Upsaliæ epistola defensoria. Holm. 1677. Ej.
de excerptis annotationibus ex scriptis Caroli episcopi Arosiensis
judicium. ibid. 1678.

See *Warmholtz* Tom. I. pag. 137 og 140.

I. B. Bussers Beskrifning om Upsala. 2dra Delen. Upsala 1769.

Beskrifning om Gripsholms Slot. Stokh. 1755.

A. Scarini Historia monasterii Gudhemensis. Upsal. 1716.

C. F. Broocman Beskrifning öfwer Öster-Göthland. Norköping.
2 Voll.

I. G. Halmans Beskrifning öfwer Köping. Stockh. 1728.

See *Warmholtz* Tom. I. pag. 160.

C. Bahr Dissert. de Mariæstadio Vestergothiæ oppido. Upsal. 1716.

Axeval, antiqvissima Vestergothiæ arx, descripta ab *O. Rhyzelio*.
ibid. 1727.

O. Graus Westmanland. Westerås 1754.

L. Hasselgren Dissert. de Dalia. Upsal. 1718.

Bahus-Läns Beskrifning af *I. Oedman*. Stockh. 1746.

I. Floræi Flores antiqvitatæ Scanicæ. Götheborg 1643.

Angermanna Husholdning nordan Skogen, af *I. Boding*. Stockholm
1747.

I. Norlin Dissert. de facie Angermanniæ antiqva et nova. Upsal. 1728.

I. S. Erikson Dissert. de fatis Jemtiæ. Holmiæ 1722.

Jemtlands oeconom. Beskrifning af *I. O. Hagström*. ibid. 1751.

Delsbo Sockn, beskrefwen af *K. N. Lencæus*. ibid. 1764.

L. Ålfwic Dissert. de Helsingia antiqva. Upsal. 1713.

Jerlsö Sokns i Helsingeland Beskrifning af *P. Schisler*. Stockh. 1753.

Ej. Hälsinga Hushåldning. 1749.

- P. Schisler* Gästrike Lands Hushåldning. 1769.
Ej. Herjedahlens Hushåldning. 1770.
P. A. Gadd oeconom. Beskrifning öfwer Satakunda Härraders Norra
 Del. Stockh. 1751.
P. A. Örnsköld om Wester-Norlands Höfdingedömmen. *ibid.* 1769.
N. Örn Beschreibung des Lapplandes. Bremen 1707.
 See *Warmholtz* Tom. I. pag. 261.
P. Högströms Beschreibung des Lapplandes; nebst *A. Ehrenmalms*
 Reise durch West-Nordland, aus dem Schwed. Copenh. und
 Leipz. 1748.
N. Wasström oeconom. Beskrifn. öfwer Åbo Stad. Stockh. 1749.

* * *

- Afhandling om Swea Rikes urgamla Wapn de tre Kronor. Stokh. 1706.
A. Schjörling Dissert. insignia Gothorum leviter adumbrans. Upsal.
 1719.
I. Perman de dignitate comitiva apud Sveones. *ibid.* 1706.
Jo. Schefferi de orbibus tribus aureis nuper in Scania erutis disquisitio
 antiqvaria. Holmiæ 1675.
Jo. Loccenii Dissertationes duæ. 1) De Schythis veteribus. 2) De
 Svecis ac Gothis eorumque politia vel regni constitutione. Up-
 sal. 1628.
Wilh. Strang Nundinæ Disanæ. Holmiæ 1712.
Jo. Messenii tumbæ veterum etc. *ibid.* 1611.
O. Crucelii Dissert. de veterum Gothorum sapientia. Upsal. 1707.
O. Dalin om Sverige i sit Ämne och Sverige i sin Upodling. Stock-
 holm 1749.
I. Eurenii Atlantica orientalis eller Atlants Näs, uplagd af *O. B. Ren-
 horn*. Strengnäs 1751.
 Conf. *Warmholtz* III. pag. 26.

Id. lib.

- Id. lib. latine. Berolini 1764.
 Dissert. præside *Fab. Törner*, de montibus Riphæis. Upsal. 1720.
S. Karlström Dissert. de Thule Veterum. ibid. 1673.
 Dissert. præse. *P. Elvio* Pes svethicus. ibid. 1696.
G. Stjernhjelmii Anti-cluverius. Holmiæ 1683.
 See *Warmholtz* Tom. III. pag. 79.
C. R. Berch om svenska Myntets Ålder. ibid. 1753.
 Upsats på E. Gyllengrips Svenska Mynt. ibid. 1737.
M. Celsii oratio de runis Helsingicis. Upsal. 1707.
 Ej. Oreades Helsingicæ. ibid. 1710.
Halpap Fragmentum manuscripti runici. ibid. 1690.

*

*

*

- Incerti Scriptoris Sveci Chronicon rerum Sveogothicarum ab anno Chr.
 1160 ad 1320 gestarum. Upsal. 1705.
Erici Olai Hist. Svecorum Gothorumqve a *Jo. Loccenio* edita. Hol-
 miæ 1654.
Olai Magni Gentium septentrionalium historiae breviarium. Lugd.
 Bat. 1652.
Jo. Magni Gothorum Sveonumqve historia. 1617.
Jo. Loccenii rerum Svecicarum historia, accedunt Antiquitates Sveogo-
 thicæ. Holmiæ 1654.
Warmholtz Tom. V. pag. 72.
I. Loccenii historiae rerum Svecicarum a primo rege Sveciæ ad Caroli
 Gustavi obitum deductæ libri IX. Upsal. 1662.
Jo. Tycotii relatio historica de regno Sveciæ et bellis civilibus atqve
 externis non regis Sigismundi tantum et Principis Caroli sed et
 majorum. 1606.
Warmholtz VI. pag. 178.
P. Petreji Chronica om alla Sweriges och Göthes Konungar. Stock-
 holm 1656.

Puffendorf Einleitung in die Geschichte des Königreichs Schweden.
Frankf. u. Leipz. 1750.

A. Botins Gesch. der schwed. Nation. Riga 1768.

Lagerbrings Sammendrag af Swea Rikes Historie. Stokh. 1775.

Histoire des revolutions de Suede, par *Fontenelle*. Amsterd. 1696.
2 Voll.

Jo. Schefferi memorabilium Svecicæ gentis exemplorum liber singularis. Hamb. 1671.

Warmholtz Tom. III. pag. 207.

Sv. Bring Samling af Handlingar som kunna gifwa Ljus i Swenska Historien.

Historiska Märkvärdigheter til Uplysning af Swenska Häfder. Stokh. 1768.

A. Botins Namkunnige Swenska Mäns Lefwerne, första Stycket om Prints Styrbjörn. Stokh. 1750. Andra St. om Birger Jarl til Bjälbo. *ibid.* 1754.

H. Drake Dissert. de Olao Skotkonnung. *ibid.* 1728.

E. P. Sahlman de Erico victorioso. Upsal. 1716.

I. Erlandi fil. de vita et miraculis Sancti Erici. Holmiæ 1675.

Jani Minoris (o: *Messenii*) retorsio imposturarum quibus Svecorum Gothorumque nationem insectatur P. P. Rosæfontanus. 1612.

Warmholtz V. pag. 48.

S. Kempii (nobilis *Kempenskjöld*) Historia Gustavi 1mi. Strengnesiæ 1629.

Id. lib. *ibid.* 1648.

b) *Hartnaccii* kurtzer Entwurf lieffländ. Geschichte. Hamb. 1700.

c) *G. C. Gebhardi* duæ dissertationes de Wineta et Arcona. Gryphisw. 1691.

Konung Gustav den 1stes Historia, af *O. Celsius*. Stokh. 1746. 2 Voll.
Id. lib. theotisce. Copenh. u. Leipz. 1749. 2 Voll.

H. I. Siwers Merkwürdiges Stück aus der Geschichte König Gustavs des 1sten. Lübek 1775.

Gustave Vasa, Histoire de Suede. Paris 1697. Tom. I.

Warmholtz VI. pag. 6.

I. Arkenholtz Versuch einer pragmat. Historie von Verträgen u. Tractaten, wobey der zwischen Schweden und Dänemark 1570 zu Stettin geschlossene Vertrag als eine Probe angehängt ist. aus dem schwed. nebst dessen Antwort auf den Brief des Hrn. Holbergs, aus dem französ. Cassel 1753.

Histoire de Gustave Adolph et de Charles Gustav, par *R. de Prade*. Paris 1693.

b) Hist. des revolutions de Suede. *ibid.* 1695.

I. G. Mittag Leben u. Thaten Gustav Adolphs. Halle 1740.

Histoire des armes victorieuses de Gustave Adolph. Geneve 1632.

Gustavi Magni bellum germanicum autore *P. Lansbergio*. Rotterdam 1652.

P. B. Burgi de bello Svecico commentarii. Leodii 1639.

Ej. Mars Sveo-Germanicus sive rerum a Gustavo Adolpho gestarum libri tres. Colon. Agripp. 1641.

Gustav Adolfs tyska Felttåg i Årene 1630-32. Stokh. 1759.

Le Soldat svedois. 1633.

De sweedsche Soldat, beschreven door *F. Spanheim*. Amsterd. 1649.

Orationes panegyricæ de vita atqve obitu Gustavi Adolphi. Lugduni 1637.

Memoires de Suede depuis 1645 jusqu'a 1655, par *P. L. de Vauciennes*. Cologne 1677. 3 Voll.

Recueil de quelques piéces curieuses servant a l'eclaircissement de l'histoire de la vie de la reine Christine. *ibid.* 1668.

Freinshemii Harangue panegyrique a la vertu de la Princesse Christine, reine de Suede, traduit en françois par *I. Hambræus*. Paris 1655.

Lettre de Bar. *Holberg*, qui contient quelques remarques sur les memoires concernant la reine Christine. Leipz. 1752.

b) *Archenholtz* Antwort darauf. Cassel 1753.

See *Warmholtz* Tom. VIII. pag. 213.

Holbergs nysanföerte Brev, oversat af fransk. Kjöbh.

Sweetse Wapenen, gevoert door Carolus Gustavus in Poolen, Pruyssen, eu Denneimarken, door *P. S.* Amsterd. 1660.

Sweetse Wapenen etc. door *P. de Lange*. ibid. 1661.

Iusdorffii Carmen in Caroli Gustavi transitum maris balthici. Hafn. 1755.

Les anecdotes de Suede, ou l'histoire secrete des changements arrivez dans la Suede sous le regne de Charles XI. a la Haye 1716.

Id. lib. Stockholm 1716.

Relation til Carl XI. om then Geld som några svenska Herrar i Paris gjort hafwa. Paris 1662.

Fasciculus continens orationes panegyricas in laudem Caroli XI. ann. 1690-97.

Curieuseur Geschichtscalender der Könige in Schweden von 1611 bis auf gegenwärtige Zeit. Leipz. 1698.

Ausführliche Lebensbeschreibung Carls XII. Nürnb. Frankf. u. Leipz. 1701.

I. I. Schmaus Leben und Heldenthaten Caroli XII. Halle 1710. 2 Voll.

Histoire militaire de Charles XII. par *G. Adlerfeldt*. Amsterd. 1740. 3 Voll.

Memoires concernant le Comte de Stenbock pour servir a l'eclaircissement a l'histoire militaire de Charles XII. par *N****. Francf. sur le Mayn 1745.

- Les campagnes de Charles XII. Stockh. 1707. 2 Voll.
- Geograph. u. histor. Beschreibung des Herzogthums Pommern und Fürstenthum Rügen, nebst dem nordischen Kriegsdiario von 1700 bis 1715. Frankf. u. Leipz. 1716.
- Theatre de la guerre du Nord, par R* de L*. a la Haye 1711.
- Entwurf der 15jährigen Campagnen Sr. Maj. Carl des XII. Lund 1716.
- Svecus mundo medicinam faciens sive tractatus de Sveciæ regum pro salute Europæ per seculi decursum susceptis et actis expeditionibus. Stada 1707.
- Jo. Groningii Historia expeditionis russicæ nuper susceptæ a Carolo XII. Hamburgi 1701.
- C. F. v. Wreech Historie von denen schwed. Gefangenen in Rusland u. Sibirien nach dem unglücklichen Treffen bey Pultava. Sörau 1728.
- Schwedische Reisebeschreibung von Pultava nach Bender und durch die Wallachey und Moldau nach Teutschland. 1751.
- Gesch. Carls XII. während seines Aufenthalts in der Turkey, aus den Briefen des F. E. von Fabrice. Hamb. u. Leipz. 1759.
- Die neueröffnete und sichere schwedische Correspondence von und nach Bender. 1713.
- Reisebeschreibung des Ritters Bellerive aus Spanien nach Bender, und was zeit seiner Anwesenheit in dem Quartier des Königs von Schweden sich begeben. Frankf. 1714.
- Evangelischer Nordstern, dessen dreyfache Veränderung unter Carolo XII. 1712.
- I. A. Nordbergs Anmärkningar wid Voltaires Konung Carl XIItes Historia. Kjöbh. 1754.
- Brievn verwisselt tusschen den Graeve Gyllenborg, Baron Görtz, Sparre, en andre. Amsterd. 1717.

406 Scandinavien. I. Sverrig angaaende. c) Octav.

- Samtale emellam afledna D. Kongl. Maj. Drott. Ulrica Eleonora och des Fru Moder Drott. Ulrica Eleonora, af *C. E. Klein*. Stockholm 1742.
- Account of Sweden, by *Robinson*. London 1717.
- Id. lib. francogallice. *ibid.* 1718.
- Etat de Suede. Amsterd. 1720.
- Instruction pour le Gouverneur du Prince Royal de Suede avec les pieces qui y sont relatives. 1756.
- Gjenpart af en Del svenske Rigdags-Handlinger, af det Svenske ved *C. P. Rothe*. Kjöbh. 1756.
- Eigentliche Staatsverfassung des Reichs Schweden unter seiner gesetzmässigen Freyheit. Stralsund u. Greifsw. 1758.
- Authentische Staats-Chronik von Schweden von 1772-78. Gött. 1779.
- P. I. Brenners* Tale paa Retterstedet. Trondhjem 1754.
- I. Messenii* Chronicon Episcoporum per Sveciam, Gothiam et Finlandiam. Holmiæ 1611.
- Id. lib. Lipsiæ 1685.
- Jo. Schefferi* breve Chronicon de Archiepiscopis et sacerdotibus cæteris Ecclesiæ Upsaliensis. Upsal. 1673.
- Id. lib. in compendium redactus. *ibid.* 1705.
- Nicolai*, Archiepiscopi Lundensis, Chronica Episcoporum. Lund. Hafniæ 1709.
- Dissert. præside *Laur. Arrhenio* de Concilio Upsaliensi. Upsal. 1724.
- En Fascikel indeholdende en Samling af adskillige svenske Amindelsestaler, f. Ex. over Mårten Triewald, Salomon Otter, Göran Wallerius, A. F. Cronstedt, M. A. von Ungern Sternberg, Ant. von Swab, Abraham Grill, Em. Swedenborg, J. Björnståhl.

Scandinavien.

2. Danmark.

a) Folio.

Samling af Videnskabselskabets Korter over Danmark.

L. Thuras Danske Vitruvius. Kjöbh. 1746. 2 Voll.

P. I. Resenii Descriptio Samsøæ. ibid. 1675.

Jo. Hjorts Tabeller om Told- og Consumtions-Væsenet i Danmark og Norge. ibid. 1753.

C. Dankwerths Beschreib. von Schleswich und Holstein. 1652.

See *Mölleri Cimbria Litterata* Tom. I. pag. 124.

I. D. Major Bevölckertes Cimbrien. Plöen 1692.

See Möllers nysanföerte Verk Tom. II. pag. 514 og 517, samt hans *Hypomnemata ad Schefferi Sveciam litteratam* pag. 419-21.

Ol. Wormii Monumenta Danica. Hafn. 1643.

b) *Ej. Fasti Danici.* ibid. eod.

c) *Ej. Litterata Runica.* ibid. 1651.

d) *Ej. Lexicon Runicum.* ibid. 1650.

Id. de aureo cornu. ibid. 1641.

P. Vinstrupius de eodem cornu. ibid. 1639.

E. N. Randulf de eodem. ibid. 1644.

I. R. Pauli Abrisz des Anno 1734 bey Töndern gefundenen guldenen Horns.

G. Krys-

- G. Kryssingii* Characteres ejusdem cornu. Flensburg 1734.
- E. Pontoppidani* Marmora Danica. Hafn. 1739. 2 Voll.
- Th. Bangii* Stellæburgi Hafniensis Inscriptio. ibid. 1648.
- Beskrivelse over Mynter og Medailler i den kongl. Samling. ibid. 1791.
- I. Bircherodius* de equestri ordine Elephantino. ibid. 1704.
- Th. Bartholin* de equestri ordine Danebrogico. ibid. 1676.
- Erpoldi Lindenbrog* Scriptores Septentrionales. Hamb. 1706.
- Fr. I. de Westphalen* Monumenta rerum Cimbricarum. Tom. I-IV.
Lips. 1739. 4 Voll.
- I. Langebekii* Scriptores rerum Danicarum. Hafn. 1772-92. 7 Voll.
- Saxo Grammaticus*. Paris 1514.
- Id. lib. Basil. 1534.
- Id. lib. Francof. 1576.
- Id. lib. cura *Steph. Joh. Stephanii*. Soræ 1644.
- Samme paa dansk ved *Anders Sørensen Vedel*. Kjøbh. 1575.
- Litteraturen af Saxos forskjellige Udgaver og Oversættelser paavises i
Warmholtz's Bibliothek Tom. V. pag. 167-70.
- Alb. Krantzii* Regnorum Aquilon. Daniæ Sveciæ Norvegiæ Chronica.
Francof. 1583.
- Om denne Udgaves Fortrin fremfor den ældre af 1548 kan sees
Warmholtz V. pag. 39.
- Ar. Hvitfeldts* Krønike. Kjøbh. 1652. 2 Voll.
- See *Hjelmstjernes Bibliothek* Tom. I. pag. 47 og *Lützendorfs*
pag. 118-22.
- C. C. Lyschanders* Slægtebog. ibid. 1622.
- I. I. Pontani* Rerum Danicarum historia. Amstelod. 1631.
- See *Sibberns Bibliotheca historica* pag. 35-37.
- Jo. Meursii* Historia Danica. ibid. 1638.
- I. I. Svaningii* Chronologia Danica. ibid. 1650.
- Viti Beringii* Florus Danicus. Othinæ 1698.
- Er recenseret i *Nova Litterar. Maris Balthici* 1698 pag. 63 og i *Acta
Erudit.* 1703. pag. 148.

- Regum Daniæ Icones, cum distichis latinis *I. I. Venusini*, danicis *Severini Torchilli*, et germanicis *A. F. Werneri*.
- P. F. Suhms* Tabeller til den critiske Historie af Danmark. 1779.
- Jo. Petersen* Chronica der Lande Holstein, Stormarn, Ditmarschen, und Wagrien. Lübek 1599.
- Cyr. Spangenberg* Chronicon der Grafen zu Holstein Schaumburg etc. Stadthagen 1614.
- Knytlinga Saga o: Historia Knutidarum Regum Daniæ. s. l. et a.
Warmholtz Tom. V. pag. 165.
- I. H. Schlegel* Gesch. der Könige aus dem Oldenburg. Stamme. Kopenh. 1771. 2 Voll.
- N. Kragii* Historia Christiani 3tii. *ibid.* 1737.
- Casp. Ens Lorchensis* Hist. Friderici 2di. Francof. 1593.
- P. H. Resens* Friderik den 2dens Krönike. Kjöbh. 1680.
- N. Slanges* Christian IVdes Historie. *ibid.* 1749. 2 Voll.
- Orationes variæ in laudem Christiani IVti, ut et orationes funebres in obitum ejusdem.
- R. Manley* History of warres between Denmark and Sweden 1657-60. London 1670.
- Fasciculus orationum in laudem Friderici III. acced. sermones funebres occasione mortis ejusdem regis habiti.
- I. Wandals* Kong Christian Vtes Salvingsact. Kjöbh. 1671.
- H. T. Gerners* Christian Vtes Ilias. *ibid.* 1677.
- Samling af Lejlighedstaler til og om Kong Christian V.
En lignende Samling af Vers og Taler over Kong Friderich IV.
- C. H. Sandhagen* über Herzog Christian Albrecht. Schlesw. 1695.
- Muhlius, Reimarus, und Majus* über Herzog Friederich IV. Kilon. 1702.
- C. Worms* Kong Christian Vites Salvingsact. Kjöbh. 1731.
- Ej. Ligprædiken over Prints Carl. *ibid.* 1732.

- Id. over Marggrevinde Sophia Christiana. Kjöbh. 1737.
- Lykönskninger ved Dokkens Aabnelse; ved Reformationsfesten 1736;
ved Indtoget paa Christiansborg 1740, og ved andre Lejligheder.
- P. Hersleb* K. Friderik 5tes Salvingsact. Kjöbh. 1747.
- Histor. genealog. Nachrichten von den Crön- und Vermählungen der
Könige zu Dännemark, bey Gelegenheit der Salbung Friederich
des V. Hamburg 1747.
- Samling af Lykönskningsskrifter ved Jubelfesten for den oldenborgske
Stamme 1749.
- Dito for Souverainiteten 1760.
- Lykönskninger til Kong Frid. V. ved adskillige Lejligheder, samt Vers
over hans Död.
- (Baron *Borch*, Ministre du Roi du Prusse) Ode sur le changement du
regne en Dannemarqve 1766.
- Hofmarechal C. F. Moltkes Placat om Masqveraden som skulde holdes
paa Christiansborg Slot d. 4 Dec. 1766.
- Lykönskninger til K. Christ. VII. ved adskillige Lejligheder.
- O. H. Möller* Sechs genealogische Tabellen bey Gelegenheit der Ver-
mählung Christian VII. u. Carolinæ Mathildæ entworfen. Flens-
burg 1766.
- Ejusd. 3 genealogische Tabellen, aus welchen erhellet das Wilhelmina
Carolina Erbprinzessin von Dänmark und Wilhelm Erbprinz
von Hessencassel beyderseitz aus königl. dänischen und hoch-
fürstl. hessischen Hause abstammen. *ibid.* 1764.
- Faces nuptiales Principis Friderici et Sophiæ Fridericæ. 1774.

*

*

*

- T. Klevenfelt* Nobilitas Daniæ ex monumentis. Hafn. 1777.
- A. Angeli* holsteinische Chronica der adelichen Geschlechter. Wit-
tenb. 1596.

- Ligprædiken over Margar. Monrath födt Bang ved *E. M. Grave*.
Kjöbh. 1702.
- Over O. Borch ved *I. A. Borneman*. *ibid.* 1696.
- Over J. A. Borneman ved *M. H. Tistorf*. *ibid.* 1706.
- Over Manderup Due. *ibid.* 1711.
- Over Marcus Gjõe ved *P. Jespersen*. *ibid.* 1698.
- In M. Gjõe per *Jo. Wandalinum*. *ibid.* eod.
- Adskillige Vers og Lykönskninger til Griffenfeldt. 1671 et seqv.
- Over Marg. Grön ved *B. Deichman*. Kjöbh. 1719.
- Glückwunsch zu des Hrn. J. E. Gunneri Ehrenstelle, von seinen Zuhörern. Jena 1755.
- Ueber Christian Güldenleu durch *H. G. Masius*. Kopenh. 1709.
- Over W. J. Hahn ved *H. S. Leth*. *ibid.* 1672.
- Over A. Hardenbech ved *N. Randulf*. *ibid.* 1685.
- Over K. de Hemmer ved *M. Henrichsen Tistorf*. *ibid.* 1694.
- Genealog. Tabellen von den Vorfaren und Kindern des Hrn. Grafen F. von Holstein, durch *O. H. Möller*. Flensb. 1772.
- Cursus vitæ Holstenianæ. Hafn. 1763.
- Over El. Höeg af *P. F. Siegfriedsön*. *ibid.* 1674.
- Over J. H. Höxbro ved *H. Gerner*. *ibid.* 1697.
- Over P. Jespersen ved *C. W. Worm*. *ibid.* 1718.
- Over N. Juel ved *P. Jespersen*. *ibid.* 1699.
- Over Tönne Juel ved *N. O. Coccius*. *ibid.* 1683.
- Over T. Kingo ved *B. Deichman*. Odense 1704.
- Over Charl. Am. Krabbe ved *C. Worm*. Kjöbh. 1709.
- Over Edv. Kruse ved *M. Henrichsen*. *ibid.* 1695.
- Over K. Lindenov ved *L. I. Qvislin*. Christiania 1689.
- Over C. H. Luja ved *I. Karstens*. *ibid.* 1709.
- Over Holg. Pachs ved *I. H. Steensfelt*. *ibid.* 1699.

- Over Conr. Greve af Reventlov ved *P. Vinding*. *ibid.* 1709.
 Atrium Domus Reventlovianæ per *Rostgaardum*. Lubecæ 1715.
 Over B. Rosenkrantz af *M. Henrichsen*. Kjöbh. 1679.
 Over El. Rosenkrantz af *N. Galthen*. *ibid.* 1727.
 Over Er. Rosenkrantz af *E. M. Grave*. *ibid.* 1683.
 Over H. Ruhman af *E. M. Grave*. *ibid.* 1703.
 Over B. Scheel af *C. Worm*. *ibid.* 1737.
 Over J. Scheel af *I. Braem*. *ibid.* 1697.
 Over M. Scheel af *H. Gerner*. *ibid.* 1697.
 Over O. Scheel af *H. Borneman*. *ibid.* 1699.
 Over Anne Rasmus D. Schöller ved *E. Pontoppidan*. *ibid.*
 1669.
 Over C. C. Schöller ved *H. Borneman*. *ibid.* 1677.
 Memoria Sehestediana aut. *I. Fabro*. Soræ 1658.
 In C. T. Sehested per *Th. Bangium*. *ibid.* 1677.
 Over J. Trellund af *C. L. Tychonius*. Viborg 1735.
 In Trellundium Programma *Johannis Petri Anchersen*.
 Over Axel Urup af *H. S. Leth*. Kjöbh. 1672.
 Over D. C. Wandal af *O. Storm*. *ibid.* 1710.
 Over H. Wandal af *C. Worm*. *ibid.* 1709.
 In Olig. Vind per *Ol. Borrichium*. *ibid.* 1683.
 Wormiana decora sive laudatio W. Wormii autore *P. Vindingio*.
ibid. 1704.

b) Q v a r t.

- I. L. Wolfs* Encomion regni Daniæ. Hafn. 1654.
Arent Berentsens Danmarks og Norges frugtbare Herlighed. *ibid.*
 1656.
H. H. Skadnings Taxtebog. Aarhus 1647.
L. Holbergs Danmarks og Norges Beskrivelse. Kjöbh. 1729.

Id. lib.

- Id. lib. 2den Udgave. *ibid.* 1749.
 Id. lib. 3die Oplag. *ibid.* 1762.
E. Pontoppidans Theatrum Daniae. Bremen 1730.
 Ej. danske Atlas. Kjöbh. 1763-81. 7 Voll.
B. Roques Danmarks Forlystelser. 1 Del. *ibid.* 1747.
Hofmans Samling af Fundatser, med Supplement. *ibid.* 1755-80.
 11 Voll.
E. Pontoppidans Origines Havnienses. *ibid.* 1760.
L. de Thura Hafnia hodierna. *ibid.* 1748.
P. I. Resenii Inscriptiones Havnienses. *ibid.* 1668.
C. F. Wadskjærs Poetiske Skueplads paa Christiansborg Slotsplads.
ibid. 1741.
 Ej. Forandrings Skueplads paa Amalienborgs Lueplads. *ibid.* 1751.
I. A. Berg Beschreib. von Friederichsburg. *ibid.* 1646.
P. Herslebs Kirkevielsestale i den nybygte Kirke paa Lethraborg.
ibid. 1747.
A. Rejersen om St. Bendts Kirke i Ringsted. *ibid.* 1779.
(Jacob Hansteen) om den danske Skole i Vordingborg. *ibid.* 1724.
P. Edvardsen Friis om Skjelskjör. Soröe 1759.
S. Abildgaard om Stevens Klint. Kjöbh. eod.
I. Kaalund om Möen. *ibid.* 1722.
P. Terpageri Ripæ Cimbricæ. Flensburg 1736.
 Ej. Inscript. Ripenses; cum appendice. Hafn. 1702 et 4.
A. Thura om Lejrskovs og Kjöbenhavns Ildebrand 1728. *ibid.* 1730.
P. Hemmeth om Ildebranden i Lemvig d. 27 Juni 1684. *ibid.*
Jonæ ab Elverfelt Holsatia. Hamburgi 1592.
O. H. Möllers Bericht von der Stadt Flensburg. Flensb. 1759.
L. H. Schmid Beschreib. der Stadt Altona. Altona u. Flensb. 1747.
G. F. Eggers Historia Rendsburgi. Jenæ 1684.
A. Viethens Beschreibung von Dithmarschen. Hamb. 1733.

M. Lobedants Klagepredigt über das im Wasser ertrunkene Nordstrand. Hamburg 1634.

I. Wundschi Litanía Israëlifico-Nordmarsiacá. Slesv. 1660.

* * *

Antiquitatum danicarum sermones XVI, opera *E. O. Tormii*. Hafn. 1642.

Th. Bartholini Antiquitates danicæ. ibid. 1639.

Warmholtz's Bibliotheca. Tom. III. pag. 193.

I. I. Bircherodii Disquisitiones antiquitatum patriæ, Disp. I-VII. ibid. 1710-18.

T. Arnkiel uralter mitternächtischer Völker Leben Thaten und Bekehrung. Hamb. 1703.

A. S. Velleji oratio de origine appellationis regni Daniæ. Slesvigæ 1584.

Th. Bartholin de danici regni nomine. Hafn. 1710.

O. Sperling de danicæ lingvæ et nominis antiqva gloria. ibid. 1699.

b) *Id.* de summo regio nomine et titulo *Konning*. ibid. 1707.

I. N. Hertzholmii Præcellentia regni Daniæ. ibid. 1662.

De origine, nomine, priscis sedibus, moribus etc. Saxonum, Cimbrorum, et Anglorum, opera *H. Cypræi*. ibid. 1622.

Th. Bartholini Dissert. de Longobardis. ibid. 1676.

I. P. Anchersens Herthedal ved Lejre. ibid. 1745.

Ej. Vallis Herthæ Deæ. ibid. 1747.

Ol. Wormius de monumento Trygveldensi. ibid. 1636.

Ej. Litteratura Danica antiqvissima. ibid. eod.

b) *Meursii* Historiæ Danicæ libri tres. ibid. 1630.

P. Egardi Ausleg. über das guldene Horn. Lüneburg 1642.

B. Grauers Erklärung des 1734 gefundenen goldenen Horns. Töndern 1737.

Lehmans Bedencken von den naulis danicis. Glückstad 1709.

C. Democriti (3: *Dippels*) Muthmassungen über Jacob von Mellens Gedanken von den Naulis Danicis. Hamb. 1725.

Th. B. Bircherodii Specimen antiqvæ rei monetariæ Danorum. Hafnia 1701.

Electa rei nummaria. Hamb. 1709.

b) *O. Sperling de nummis non cusi.* Amstelod. 1700.

c) *Jo. Mullenii Numismata Danorum.* Hafn. 1670.

d) *Bircherodii Specimen antiqvæ rei monetariæ Danorum.* ibid. 1701.

e) *I. D. Major de nummis græce inscriptis.* Kilonii Holsat. 1685.

B. W. Lüxdorf Vejvisning til Myntens Udregning. Kjöbh. 1765.

I. D. Koehleri prolusio de Scaldis. 1735.

G. Schüze Beurtheilung der verschiedenen Denkungsarten bey den alten Dichtern. Altona 1758.

I. H. Neuchs Programma de primis scientiarum et artium incunabulis. Hadersleb 1769.

G. Schöning over vore gamle Forfædres Brylluper.

I. C. Kleffel Verehrung der alt. nordischen Völker gegen ihre Könige. Tönningen 1749.

Ej. alte nordische Seekunst. Kiel 1754.

A. H. Lackman de computatione annorum per hyemes priscis gentibus Hyperboreis usitata. ibid. 1744.

Dissert. de ordine elephantino. Witeb. 1697.

L. L. Voigt der königl. dän. Elephanten-Orden. Bayreuth 1673.

*

*

*

Saxo Grammaticus, editio *C. A. Klotzii.* Lips: 1777.

Saxonis 1ste Bog paa dansk översat. Kjöbh. 1713.

Incerti Autoris historia compendiosa regni Daniae, edid. *Erp. Lindenberg.* Lugd. Bat. 1595. *Albei-*

- Alberti Stadensis* Chronicon. Helmst. 1587.
 Continuatio Annalium Alberti Stad. edid. *A. Höjer*. Hafn. 1710.
Er. Michaëlii Læti Rerum Danicarum libri XI. Francof. 1573.
Jo. Sadolini Vibergii Epigrammatum liber unus qvi Regum Danicorum chorus inscribitur. Hafn. 1596.
Arild Hvitfelt Danmarks Riges Krönike. 10 Voll.
H. Nielsen Strelous Guthilandske Kronica. Kjöbh. 1633.
Helvaderi Sylva Chronologica circuli Balthici. Hamb. 1624.
J. Ulfelts Udtog af den danske Historie. Kjöbh. 1752.
Th. Torfæi Series Regum Daniae. ibid. 1702.
 See *Warmholtz* Tom. V. pag. 141.
 Id. lib. ibid. 1705.
 Ej. Trifolium historicum. ibid. 1707.
 Torfæana sive *Torfæi* notæ posteriores in Seriem Regum Daniae. ibid. 1777.
Holbergs Danmarks Historie. ibid. 1732. 3 Voll.
Mallet Introduction a l'histoire de Danmarc. ibid. 1755.
 Id. lib. danice. ibid. 1756.
Gebhardis og *Christianis* Kongerigernes og Hertugdömmenes Historie. Odense 1776. 5 Voll.
Suhms og *Schönings* Forbedringer i den gamle danske og norske Historie. Kjöbh. 1757.
Suhm om Folkenes Oprindelse i Almindelighed. ibid. 1769.
 Id. om de nordiske Folks Herkomst. ibid. 1770.
 Id. om Odin. ibid. 1771.
 Id. om de fra Norden udvandrede Folk. ibid. 1772-73. 2 Voll.
 Ej. critiske Historie af Danmark. ibid. 1782. 4 Voll.
 Ej. Historie af Danmark. 8 Voll.
Langebeks danske Magazin. Kjöbh. 1745. 6 Voll.
 Dissertationes variæ ad Historicam Danicam. 4 Voll.

I. E. Schlegelii Conjectura pro concilianda veterum Danorum historia cum Germanorum. Hafn. 1749.

Noodts Beyträge zur Erläuterung der Civil-Kirchen- u. gelehrten Historie der Herzogthümer Schlew. u. Holstein. Hamburg 1744. 2 Voll.

A. Heimreichs Nordfresische Chronick. Schlesvig 1668.

*

*

*

Adami Bremensis Historia ecclesiastica, ed. *A. S. Vellejus*. Hafn. 1579.

Pontoppidans Annales ecclesiæ danicæ. Copenh. 1741. 4 Voll.

I. Olavii Syntagma de Baptismo sociisque sacris ritibus. Hafn. 1770.

Conr. Aslaci Oratio de religionis per Lutherum reformatæ origine et progressu in Germania et his regnis Daniæ et Norwegiæ. Hafn. 1621.

Id. lib. danice. ibid. 1622.

C. F. Lämmelii Historia Bugenhagiana. Hafn. 1706.

I. D. Juncker Lebengesch. Bugenhagens verbessert von *I. C. C. Oelrichs*. Rostoch 1757.

H. G. Masii Dania orthodoxa fidelis et pacifica. Hafn. 1689.

S. Lintrupii Vindiciæ pro Dania orthodoxa. ibid. 1692.

Masii Epistola ad Botsaccum pro Dania orthodoxa &c. ibid. 1691.

Samuel Andreæ Epistola et defensio contra Masii Daniam orthodoxam et contra Masii et Lintrupii Vindicias. Marburgi 1690 et 1692.

L. Harboe om Johannes a Lasco. Kjöbh. 1753.

I. H. Elswich de Formula Concordiæ num combusta a Friderico II. Wittenb. 1716.

Samling af Jubeltaler for Reformationen, saavel som af de aarlige paa Reformationsfesten ved Kjöbenhavns Universitet holdne Taler

i Aarene 1617, 18, 30, 31, 49, 51, 66, 77, 94, 1717, 1730, 1761; &c.

Beskrivning over Solenniteterne ved det andet Jubilæum siden Reformationen. Kjöbh. 1717.

I. Dauws evangeliske Jubel i Norden. *ibid.* eod.

H. T. Trøjels 4 Jubelprædikener i samme Anledning. *ibid.* 1718.

A. Höjers Forestilling af Reformationens store Velgjerninger. *ibid.* 1736.

Efterretning om Collegium de cursu Evangelii promovendo. *ibid.* 1715.

I. Hornung de conversione paganorum. Kilon 1717.

Berichten der königl. dän. Missionarien aus Ostindien, mit Continuationen. Halle 1718-58. (Defect.)

I. L. Niekamps Udtog af disse Missionsberetninger, oversat af *P. Plez*. Kjöbh. 1755.

Das königl. Edict wider die heimliche Zusammenkünfte der Pietisten. Flensburg 1711.

Antwort auf die Anfrage die pietistischen Conventicula in Copenhagen betreffend. 1732.

Dom i Sagen mellem Magister Hans Mossin og Catecheterne Balslev og Rehling.

I. Helmans Suder-dithmars. Kirchenhistorie. Hamburg 1735.

A. Lonneri Concordia Tonningensis ecclesiæ. Schleswigæ 1654.

H. Muhlîi Dissertationes theologico-historicæ. Kilon 1715.

*

*

*

Ælnothus de vita et passione Sti. Canuti. Hafn. 1631.

Er. Mich. Læti Margaretorum libri X. Francofurti 1573.

F. C. Muncheberg Diss. de unione Calmariensi. *ibid.* 1749.

Det Oldenborgske Kongehus i Vers og Kobber, (ved Frydensberg.)
1 Del. Kjöbh.

Om Verkets Forfattere see den *Hjelmstjærnske* Catalog 1
Del pag. 338.

Ursprung der itzigen Hertzoge von Holstein und Könige von Dänmark,
von *I. F. Falk*. Altona 1746.

I. P. Finke des Hauses Holstein-Gottorp Abstammung. Hamburg
1747.

Langebeks Jubeltale over Kong Christian I. Kjöbh. 1749.

Petri Parvi Rosæfontani. (o: *Jó. Svaningii*.) Refutatio calumniarum Jo. Magni Gothi, quibus in historia sua ac famosa oratione danicam gentem incessit. Accessit Chronicon Johannis regis Daniae. Hafn. 1560.

Den "famosa oratio", som Titelbladet omtaler, er ikke, som man let kunde ledes til at troe, af Joh. Magni; Autor dertil er Hemming Gad; men Joh. Magni har rigtig nok approberet den med alle sine Invectiver mod Danmark, og indlemmet den i sin Historie. Folio *M*. fortælles, at Aaret før sal. Kongen (Christ. III) døde, talte han med Autor (*Svaningius*) om denne Nidtale, og meente, at (uagtet vel Somme paa stod: sligt et ophidset og onskabsfuldt Menneskes Udladelfer kunde foragtes og ikke vare værd at bryde sig om) den burde gjendrives, og at man burde svare en Daare efter hans Daarlighed. Blant andre betydelige danske Mænd, som heri vare af samme Tanker som Kongen, var især den store Cancellier Johan Friis til Hesselager. Folio *M*. 3 rader Autor Kongen til, at han med god Føje kunde forbyde, at Ingen her i Landet maatte sælge eller falholde Brødrenes Joh. Magni og Olai Magni, med saa mange grove og ublue Beskyldninger imod de danske Konger og hele Stænder opfyldte, Skrifter. En Anecdote, som staaer Folio *L*. 3 verso, fortjener at afskrives, kan man end ikke indestaae for dens Sandhed: "Romæ interpellatus a Lagone Brochenbusio, nobili honesto literatoque homine, Olaus Gothus, quam ob rem atrocissimum fratris scriptum atque historiam famosam gravissimis in Danos conviciis scatentem, post mortem ejus edidisset, maxime cum ipse, stimulo conscientiae agitatus, ante obitum, uti multorum fert opinio, id fieri serio vetuisset, respondit inquam: scis, quanta me fratremque injuria mei affecerint, qui nulla innocentiae dignitatisque nostrae habita ratione acerrime nos persecuti sunt. Quamobrem, ut Svecos, in Danos et vicissim hos in illos in ultionem utriusque nostrum, quem injuste regno exegerunt, provocarem, ac perpetuae discordiae accensa face, mutua pernicie ardentem magis inflammarem, fratris scripta ut ederentur, autor eram." At ovennævnte Skrift

har Svaningius og ikke P. Parvus til Autor, viste først Gram i Fortalen til Mölleri Cimbria Literata. Derom kan ogsaa sees *Lixdorffiana* Pag. 283, og tillige lægges Mærke til Möllers *Hyponnemata ad Alb. Bartholinum de Scriptis Danorum* pag. 42, samt hvad Er. Mich. Lætus i Fortalen til sine *Margareticorum* libri X har om Johannes Magni, og hans Bogs slemme Virkninger, samt at han var besvaret af — *Svaningius*.

Hans Olofson om Kong Christierns then andens Tyrannie, udgivet af *E. Schröder*. 1644.

Jac. Jaspari Epithalamium Francisci a Lothringen et Christinae a Dania, edid. *Brandt*. Hafn. 1760.

I. I. Pontani Vita Christiani 3tii per *I. Hübnerum*. Hannoveræ 1729.

Christian den 3die Historie ved *Krag* og *Stephanus*. Khavn 1776. 3 Voll.

Eine alte merckwürdige Nachricht von dem Regiment und letzten Stunden Christiani III, herausgegeben von *Ol. Möller*.

I. Bordingii Oratio de obitu Christiani III.

N. Hemmingii Oratio funebris in memoriam Christiani 3tii.

I. I. Pontani Vita Friderici IIdi. Flensburgi 1735.

Joh. Krügers Historie von dem Triumph-Lehen- und Ehrentage des Königs Friderich des 2ten 1581.

Om denne Bogs store Sjældenhed kan sees i *Hjelmstjernes* Catalog 1 Del pag. 348.

Ulfeldii Legatio moscovitica. Francof. 1627.

N. Chytræi Epigrammata quædam in adventum Friderici IIdi. Rostoch 1576.

A. Sör. Vedel Ligprædikea over Friderik den 2den. Kjöbh. 1588.

Knopfs Leichenpredigt uber Frid. II. *ibid.* eod.

A. Laurentii Oratio de vita et morte Friderici 2di. Hafn. 1588.

b) Carmina in honorem Erici et Johannis, Regum Sveciæ. 1557.

c) Carmina in nuptiis Petri Hegelundii. Rip. 1580.

C. Jani

- C. Jani* sermo funebris in Sophiam Reginam Daniæ. Hafn. 1632.
- N. Slanges* Geschichte Christ. IV, durch *I. H. Schlegel*. Copenha-
gen u. Leipz. 1757. 2 Voll.
- A. Erich* Beschreibung der Crönung Christ. des IV. Copenh. 1597.
Samme, fordansket af *A. B. Dallin*. ibid. 1598.
- Was bey der Krönung Christian IV sich zugetragen hat. 1596.
- I. Sadolini* Carmina de coronatione et laude Christ. IVti. Hafniæ
1596.
- C. Sturcii* Panegyricus Christ. IV. Rostoch 1596.
- Halv. Gunnarius* de inauguratione Christiani IV. Rostoch 1606.
- N. Cragii* Panegyricus Christ. IV. Hafn. 1601.
- Den Calmarske Triumph ved *C. C. Lyschander*. Kjöbh. 1611.
- Et Fascikel indeholdende adskillige Acta publica angaaende Kong
Christian den IVdes tydske Krig, samt Forholdet med Hamborg.
- I. H. Boecleri* historia belli Svecico-Danici annis 1643-1645 gesti.
Stokh. 1676.
- Petri Vinstrupii* Belli Svecico-Danici Mirabilia. Hafn. 1646.
- Samme paa dansk. ibid. 1647.
- Manifest eller summarisk Beretning om hvorledes Danmark og Pro-
vintsen Jylland af den svenske Armee uformodentlig blev over-
falden. 1644.
- Wiederlegung dieses Manifests. Stokh. 1644.
- Beantwortung dieser Wiederlegung. Copenh. 1644.
- Formula pacificationis inter Christinam reginam Sveciæ et Christianum
IV regem Daniæ. 1645.
- Samme paa tydsk og svensk, samt Christian IVdes Cessionsbrev paa
Gothland, Jemteland, med Herjedal og Ösel. 1645.
- L. Jacobsens* Christian den IVdes Levnets og Döds Spejl. Kjöbh,
1649.
- C. E. Brochmanni* Oratio in obitum Christ. IV. Hafn. 1649.

- H. P. Resens* Tale i Anledning af Dronning Annæ Catharinæ Ligbegjængelse. Kjöbh. 1612.
- Qvinqvatria feralia pro memoria Annæ Catharinæ &c. Francof. 1614.
- Christian den Vtes Udvællelses og Hyldings Historie af *C. C. Lyschander*. Kjöbh. 1623.
- Relation von dem Beylager Christian des Vten. Hamburg 1635.
- Triumphus Nuptialis Christ. Vti. Copenhagen 1635.
- Zwo Comædien bey des Printsens Christian V Beylager præsentiret. *ibid.* eod.
- Tragœdia von den Tugenden und Lastern, agirt 1634 auf Christian des Vten Beylager.
- Cartel und Articul des Ring-Rennens bey dem Printzlichen Beylager.
- I. Laur. Wolfs* Beskrivelse af Prints Christians Ligbegjængelse. Kjøbenhavn 1648, og tillige et Fascikel med de over ham af *Brochman*, *Vinstrup* o. fl. holdte Ligtaler.
- Friderich den 3dies Kronings korte Beskrivelse af *C. E. Brochman*. Kjöbh. 1650.
- Relation fra Hamborg om Friderich den 3dies samt hans Gemals Kroning. 1648.
- Idea boni principis, die inaugurationis Friderici III habita 'ab *I. I. Svaningio*. Hafn. 1648.
- Friderich den III'dies Manifest mod Sverrig af 1ste Juni 1657. Kjøbenhavn 1657.
- Samme Manifest paa tydsk. *ibid.* eod.
- Samme paa Latin. *ibid.* 1658.
- B. W. Lüxdorf* Pöema in Svecorum regis Caroli Gustavi transitum maris Balthici. Hafn. 1779.
- Sedes et origo belli Dano-Svecici. Amsterdam 1658.
- Instrumentum pacis, so zwischen Dänemark u. Schweden d. 26 Februar 1658 zu Roschild getroffen worden, aus dem Dänischen.
- Be.

- Bericht was nach Roschildischen Frieden am 26 Febr. bis auf die am
9 August darauf erfolgte Belagerung der Stadt Copenhagen sich
ferner zugetragen hat. Copenh. 1658.
- Wallensbeck* Diarium obsidionis Havniensis. Havn. 1660.
- Obsidio Havniensis cum prælio ad Oresundam. Hagæ Com. 1661.
- Viti Beringii* Obsidio Havniensis. 1676.
- Et Bundt med acta publica til den svenske Krigshistorie under Kong
Friderik III.
- F. D. Häberlin* Nachricht von Einfuhrung der Souverainitet in Dän-
mark. 1760.
- Relation af Kjöbenhavn om Arvehyldingen. Christiania 1660.
- V. V. Folkmar* Jubelsang til at lovsjunge Gud og gratulere Kong Frid.
III til Arvekroningen. *ibid.* eod.
- Er. Bartholini* oratio in memoriam religionis olim restauratæ regniqve
Danicæ hæreditatis jure Friderico 3tio nuper oblata. Hafn.
1660.
- (*Tscherning*) de ordine subditorum in regno Danicæ.
Nobilitatis responsum ad famosum libellum de ordine subditorum in
regno Danicæ. 1663.
- Orosii Annilonis* (o: *Viti Beringii*) Dissert. de bello Dano-Anglico.
- Anmærkninger over Kongens af Engelland hans Krigsdeclaration imod
Kongen af Danmark, af hollandsk oversat. 1666.
- Jo. Wandalini* oratio funebris in Fridericum III. Hafn. 1670.
- Musicalisch Schauspiel zu Glückwünschung über die Huldigung des
Printzen Christian. Copenhagen 1655.
- I. Hertzholm* Beskrivelse over Christian Vtes Salving. Kjöbh. 1671.
- A. H. Bonde* Tale paa denne Salvingsdag. *ibid.* eod.
- A. M. Bredalinæ* oratio panegyrica in unctioem Christiani Vti.
ibid. eod.
- Kingo* Christian Vtes Ledingstog, med Anhang. 1676.

- En Fascikel med adskillige Relationer fra denne Krig, og tillige Freds-tractaten til Lund 1679.
- Samling af Acta publica og Deductioner angaaende Stridighederne under Kong Christ. V imellem Danmark og Holstein-Gottorp.
- Geschichte der Streitigkeiten der Herzöge von Holsteingottorp mit der Krone Dänmark. Frankf. u. Leipz. 1762.
- Hymenæus Cantabrigiensis.- Cantabrig. 1683.
- Amoribus auspiciatissimis Principis Daniæ Georgii et Principis Annæ Regis Britanniaë filiaë gaudia sua apprecatur *I. Olavius*. Hafn. 1683.
- Vertheidigung des Königreichs Dänmark gegen Molesworth. Cöln 1696.
- Tre Ligtaler over Kong Christian V.
Fred. Rostgaardi Carmen seculare Regi Friderico IV oblatum. Hafn. 1701.
- Festa di Venere, Balletto rappresentato in Insprug per solennizzari il passaggio della real Maesta di Fred. IV. 1709.
- Manifest imod Sverrig. 1709.
- Histor. Einleitung zu dem jezigen Krieg in Norden. Frankf. und Leipz. 1710.
- Untersuchung der Ursachen der Streitigkeiten zwischen Dänmarck und Schweden. 1715.
- Sorterups* Heltesange om Friderik IVdes Sejervindinger. Kjöbh. 1715.
I. Coldings Sökrants. *ibid.* eod.
- Samling af Relationer og Smaapjecer angaaende Krigen med Sverrig fra 1709 til 1719.
- Cartel mellem Danmark og Sverrig om Krigsfangerne, af 30te April 1719. Copie af Vaabenstilstanden den 30te October 1719.
Fredstractat af 23 Juli 1720.

Casp. Bartholini oratio, qva Frider. IV restitutam suis regnis pacem gratulatur. Havn. 1720.

Getreuer om de autoriserede Pengesedlers Opbrændelse. *ibid.* 1720.

Samling af Illuminationer ved Dronning Lovises Ligbegjængelse. 1721.

Prologus, eller de danske Skuespils Opreisning ved Kong Frid. IV, paa Dronningens Födselsfest d. 16 April 1728.

Berechnungen und Desseins zu Wiedererbauung der Stadt Copenhagen.

Lud. Holbergii Oratio in obitum Frid. IVti. Havn. 1730.

C. Worms Ligprædiken over K. Frid. IV. *ibid.* 1747.

Beschreibung der Solenniteten bey dem Salbungsfest Christian des VI und Sophia Magdalena. 1731.

Beskrivelse over det herlige Taffel som til Dronning Sophia Magdalenes Födselsfest d. 28 Nov. 1735 paa Friderichsberg Slot var anrettet.

Samling af Skrifter Myntstridigheden med Hamborg angaaende i Aarene 1734-36.

Gegeninformation betreffend die über das Amt Steinhorst mit Grosbritannien entstandene Streitigkeit. 1739.

Vergleich zwischen I. K. M. zu Dänmarck und I. K. M. zu Grosbritannien wegen der Steinhorstische Sache. Glückstadt 1739.

Vers til Christ. VI i Anledning af Dokken, af Christiansborg Slot, og Höjesterets Aabning. 1739-41.

F. V. Ginheimers Gedanken von den Vorzügen des Königs zu Dänemark für andern europäischen Königen. Frankf. u. Leipz. 1740.

Et Bundt med adskillige Sörgetaler, Vers og Ligprædikener over Kong Christian VI. 1746.

Beskrivelse over K. Christ. VI Ligprocession og de derved forefaldende Illuminationer. Kjöbh. 1747.

Samling af Vers ved Kronprintz Friderichs og Prinsesse Lovises Indtog. *ibid.* 1744.

Samling af Gratulationsvers til Prints Christians Födselsdag d. 7 Juli

1745.

C. F. Wadskjær Sörgevers over Prints Christian. Kjöbh. 1747.

Beskrivelse over Friderik Vtes og Dronning Lovises Salvingsfest.

Samme paa tydsk.

Et Fascikel med adskillige Vers og Lykönskningstaler i Anledning af denne Salvingsfest.

N. S. Böggh den algierske Freds Historie. Kjöbh. 1747.

Beskrivelse over Illuminationer og Decorationer paa Jubelfesten for den Oldenborgske Stamme. 1749.

Samling af sindrige og udvalgte Vers i Anledning af denne Jubelfest.

Tvende Bind med over 30 Jubelprædikener og Jubeltaler i Anledning af denne Höjtid.

Et Bundt med Taler og Vers i Anledning af denne Jubelfest.

Vers og Taler i Anledning af Prints Christians Födsel den 29 Januar 1749.

Sörgetaler over Dronning Lovise, og tillige Ceremoniellet ved hendes Begravelse. 1752.

Beskrivelse over Dronning Juliane Maries Indtog d. 11 Oct. 1752.

P. Ascanii Oratio panegyrica in thalamos Friderici Vti atqve Julianæ Mariæ, habita in Acad. regia Upsaliensi 21 Julii 1752. Hafn. s. a.

Et Fascikel med Taler, især alle Sorøe Academies, paa Kongens Födselsdage i Aarene 1750-65.

Et Fascikel med Taler og Vers paa Jubelfesten d. 16 Oct. 1760 til Erindring af Souverainitetens Indförsel.

Lykönskning da Skibet Fredensborg paa Kongens Födselsfest 1764 udlöb af Bankestokken.

Vers og Sörgetaler over Kongens Död. 1766.

Beskrivelse over Kong Friderich Vtes Ligbegjængelse. Kjöbh. 1766.

Har-

- Harboes Tale ved Kronprinds Christians Confirmation.* ibid. 1765.
 Samling af de ved Sorøe Academie holdne Taler paa Kong Christian VII og Carolinæ Mathildes Bryllupsdag d. 8 Nov. 1766, samt paa Kroningsfesten d. 1 Maj 1767.
- C. Flensborgs danske Mercurius for 1766-70.* Kjöbh. 2 Voll.
 Et Fascikel indeholdende Taler holdne paa Kongens Fødselsdage i Aarene 1769-75.
- Jo. Evalds Söragesange ved Enkedronning Sophia Magdalenas Begravelse.* Kjöbh. 1770.
- L. Harboe Tale i Anledning af Arveprinds Friderichs Confirmation.* ibid. eod.
- Taler holdne ved Sorøe Ridder-Academie i Anledning af Arveprindsens og Princesse Sophia Fridericas Formæling d. 10 Nov. 1774.
 Geschichte des Schleswigholst. gottorp. Hofes. Frankf. u. Leipz. 1774.
- I. Langebeks trende Skaldedigte.* Kjöbh. 1772.
- Suhms Brev til Kongen paa Latin ved I. M. Sommer.*
 Samme paa Tydsk.
- Kronprinds Frideriks og Kronprindsesse Lovise Augustas Confirmationsact, ved *C. Bastholm.* Kjöbh. 1784 og 1785.
- F. I. Bechs Tale paa Kronprindsens Fødselsdag.* Trondhjem 1786.
 Skjærtorsdag 1801, af *Sander og Lahde.*

* * *

- Hofman Portraits historiqves des hommes illustres de Danmarck.* 1766.
 Samme paa dansk med Tillæg af *Sandvig.* Kjöbh. 1777. 3 Voll.
 Lexicon over adelige Familier i Danmark, Norge og Hertugdømmene. 5 Hæfter.
 Magazin til den danske Adelshistorie. 1 Binds 1ste Hæfte.

- C. Wohlfrom* Sammlung der Ritter von Elephant- und Dannebrog-Orden. Copenh. 1757.
- P. Birch* Esterretning om alle Gehejmeraaderne i Gehejmeconseillet. ibid. 1771.
- Königlich dänisch Hof- u. Stats-Calender auf die Jahre 1738, 1742, 1753, 1773, 1776; item *Frosts* for 1805.
- Hvitfeldts* Danmarks Bispekrönike. Kjöbh. 1604.
- G. Haas* Samling af de evangeliske Bisper i Sjælland deres Portraiter og Levnet. ibid. 1761.
- P. Poulsen* Biographia Episcoporum Aarhusiensium. ibid. 1725.
- Ej. Catalogus pastorum Aarhusiensium. ibid. 1727.
- Jo. Laurentii et P. Terpægeri* Series et vita Episcoporum Ripensium. ibid. 1704.
- G. Treschovs* danske Jubellærere. ibid. 1753.
- D. G. Zwergii* sjellandske Clerésie. ibid. 1754.
- Udsigt over Müllers Kobberstiksamling. ibid. 1796.
- H. A. Berk* Gravskrifter over en Del afdöde Venner. Christiania.
- Michel Henriksen Tistorfs* Ligprædikener. Kjöbh. 1706. 4 Dele.
- Biskop Absalons og Esbern Snares Herkomst etc. ved *Morten Pedersen*. ibid. 1589.
- O. H. Müller* Nachricht von dem Geschlecht derer von Ahlfeldt, Flensburg 1771.
- Memoria Petri Kofod Anker, autore *I. Baden*. Hafn. 1788.
- V. Erlendssynes* Ligprædiken over Jon Arnæson. Hoolum 1743.
- Ueber Th. Atzersen von *O. H. Müller*. Flensb. 1778.
- Vita et merita Petri Axenii exposita a *M. Crusio*. Kilon. 1718.
- Over S. T. Balkenborg af *E. Torm*. Kjöbh. 1661.
- Ligprædiken over C. Barnekov af *N. Sörensen*. ibid. 1666.
- Over D. Barth af *I. Lobes*. theotisce. Christiania 1656.
- Oratio in obitum Th. Bartholini a *G. Haunæo*, Hafn. 1680.

- W. Wormii et Olig. Jacobæi* Orationes in eundem una cum Catalogo operum ejus. Hafn. 1681.
- Over El. Belov af *P. Winstrup*. ibid. 1643.
- In obitum A. P. de Bernstorff parentatio *D. G. Moldenhaweri*. ibid. 1798.
- Grev Bernstorffs Minde, ved *I. G. Moltke*. ibid. 1798.
- Ligprædiken over J. Birkerød af *Th. Kingo*. ibid. 1688.
- Over D. Blicher af *P. Blicher*. ibid. 1721.
- Over Sophia Bork af *C. I. H.* ibid. 1718.
- Over J. Braem af *S. Hennings*. ibid. 1646.
- Over J. Brahe af *L. Jacobsen*. ibid.
- Epitaphium Nicolao Krog Bredal positum aut. *Sev. Monrad*, editio tertia. Nidrosiæ 1779.
- Fortegnelse over Bredals Skrifter. ibid. 1762.
- Over B. Brok af *C. E. Brochman*. ibid. 1640.
- Over Georg Brokkenhus af *I. B. Ritter*. ibid. 1671.
- Ueber M. L. Brocktorffin durch *D. Borneman*. Schlesw. 1656.
- Over A. Bruun af *M. Randulf*. Kjöbh. 1705.
- Over V. Bruun af *P. Abildgaard*. Trøndhjem 1761.
- Over Cecilia Bruns af *S. Hennings*. Kjöbh. 1642.
- Over C. Bülov af *P. Winstrup*. ibid. 1648.
- Hans Pedersen Callundborgs Levnet af *Ryge*. ibid. 1759.
- Over G. J. Conradi af *G. Langreuther*. Altona u. Flensb. 1747.
- Over El. Christensdatter af *M. H. Blix*. Kjöbh. 1661.
- C. L. Tychonii* idea consummati Episcopi in honorem B. Deichmanni. ibid. 1713.
- Over T. S. Dreier af *S. Withe*. ibid. 1712.
- Over Th. Dyre af *H. Stokfeth*. Christiania 1651.
- Over Capitain Eichstädt. Sorøe 1770.
- Over Marg. von Elsvig af *C. von Ströcken*. 1680.

Over

- Over Jörgen Erboe af *H. Gjerpen*. Kjöbh. 1702.
- Over A. Finke af *W. Worm*. ibid. 1677.
- Oratio in obitum Th. Finckii autore *C. Ostenfeldt*. ibid. 1636.
- Nytaarsgave til N. Foss af *N. Isenfeldt*. ibid. 1725.
- Over Barbara Friis af *H. Michelson*. ibid. 1639.
- Over C. Friis til Borreby af *M. I. Medelfar*. ibid. 1617.
- Conradi Aslaci* oratio funebris in memoriam ejusdem. ibid. 1616.
- Over C. Friis til Kragerup ved *Brochman*. ibid. 1640.
- Oratio funebris in eundem autore *I. Resenio*. ibid. eod.
- Over J. N. Friis af *E. Brødal*. Christiania 1663.
- Over H. Garman af *A. Hardenbeck*. 1674.
- Over J. C. Gedde af *P. Pristorf*. Trondhjem 1740.
- Over O. Gjõe af *O. Bentsen*. Kjöbh. 1642.
- Griffenfelts Levnet ved *C. P. Rothe*. ibid. 1745.
- Quæstiones nuptiales nuptiis P. Schumacheri consecratæ a *Thoma Bartholino*. ibid. 1670.
- Strena qua Petro Griffenfelt gratulatur *E. Pontoppidan*.
- Over E. Hansdatter af *G. Bonsach*. Kjöbh. 1714.
- Digt ved G. C. Haxthausens og A. J. Juels Bryllup, af *I. D. Gorne*.
Sorøe 1767.
- Over K. E. Heltzen ved *I. H. Becker*. Bergen 1753. Nebst Versuch eines Trostschreiben an Justitzrath M. Heltzen, von *I. H. B.*
- Over S. Hennings af *D. Lademan*. Bremen 1661.
- Over J. Hersleb af *P. K. Rosenvinge*. Trondhjem 1758.
- Oratio funebris in obitum P. Herslebii autore *L. Harboe*. Hafnia
1757.
- Laus propria Herslebio dicta a *I. P. Anchersen*. ibid. eod.
- Dansk Oversættelse af Anchersens og Harboes Taler over Hersleb.
- Over K. Helkan af *L. F. Broch*. Trondhjem 1741.
- Sermo funebris in obitum L. Holbergii autore *C. Lysholm*. Kjöbh.
1755. Ora-

- Oratio in memoriam P. Holmii autore *I. H. Schlegel*. Hafn. 1778.
 Samme paa dansk. *ibid.* 1779.
 Over L. M. Holst af *E. Hagerup*. *ibid.* 1740.
 Over H. Horneman af *F. Nannestad*. Trondhjem 1756.
 Over Hvitfeldt af *P. Winstrup*. Kjöbh. 1657.
 Over J. Hög af *C. E. Brochmand*. *ibid.* 1647.
 Over P. Jensen, Raadmand i Bergen, af *E. Georgii*. *ibid.* 1657.
 Over Axel Juel af *H. Jensen*. *ibid.* 1672.
 Over Fru R. Juel af *I. P. Munk*. *ibid.* 1689.
P. Syvs Lovskrift til Jens og Niels Juel. *ibid.* 1678.
M. Rörscheid Epigrammata ad Juvenes Ovenium et Gregorium
 Julius nec non Will. Westhovium. Lips. 1603.
 Over Malthe og Iver Juel af *P. Winstrup*. Kjöbh. 1650.
 Over Margaretha Juel af *E. G. Emporagrius*. Stokh. 1652.
 Over Fru Overhofmesterinde Juel ved *Lysholm*. Kjöbh. 1756.
 Lugubres narrationes duæ de obitu Nicolai Caas (Kaas); accedunt
 nonnullæ elegiæ funebres *Henr. Ranzovii* etc. Lips. 1594.
 Over St. Kenkel af *Sandhagen*. 1692.
 Tale over Skoledisciplen L. L. Klingenberg af *L. Smith*. Trond-
 hjem 1782.
 Over B. Krabbe af *H. Stoksteth*. Soröe 1656.
 Deduction öfwer de Orsaker som hafwa drifwit K. Maj. til Sverige at
 läta Execution gå öfwer J. Krabbe. Malmö 1678.
 En sandfærdig Replique imod denne falske Deduction. Kjöbh. 1678.
P. Krogs Gratulation paa 10 Sprog til hans Broders N. Krogs Bryl-
 lup. Wittenb. 1674.
 Over J. Lassenius af *C. Bræmer*. Kjöbh. 1692.
 Over Theod. Lente af *H. Bueck*. *ibid.* 1668.
 Over H. Lindenov af *Hans Michelson*. *ibid.* 1647.
 Sev. Lintrupii Reliquiæ incendii Bergensis. *ibid.* 1704.

Over

- Over Elis. Lunge af *Brochmand*. 1661.
- Over Margar. Lunge ved *C. M. Tausen*. Sorøe 1654.
- Leben F. J. Lützens von *G. G. Küster*. Saltzwedel 1727.
- Apologia Georgii Löwenklau calumniosæ schedæ N. Trollii opposita. 1663.
- Ej. abermalige fernere Ehrenrettung.
- Ligprædiken over Biskup G. Magnusson ar. Hoolum 1779.
- Over A. Matzön af *H. Rosing*. Christiania 1670.
- Epicedia memoriæ Bernh. Mejeri. Hafn. 1634.
- Over Margar. Mecklenborg af *H. Stokfleth*. Christiania 1661.
- Over Gunille Melchiorsdattter af *I. M.* Kjöbh. 1662.
- Over Mad. A. H. Tideman Meldal af *G. Hejberg*. Bergen 1763.
- Ueber G. von Merfeldt von *O. H. Möller*. Flensb. 1773.
- Over J. Mölman af *G. Bonsach*. Kjöbh. 1707.
- Andenken der milden Stiftungen des Ludv. Naamani, durch *O. H. Möller*. Flensb. 1774.
- Ej. vermischte Nachrichten betreffend L. Naaman. *ibid.* 1775.
- Over H. Nansen af *E. Fleischer*. Kjöbh. 1668.
- Lykönskning til F. Nannestad da han blev forflyttet fra Trondhjem til Christiania, af *S. Wolf*. Trondhjem 1758.
- Qvirritatus Collegii Portuensium regii in abitum C. Noldii, interprete *C. F. Wadshjær*. Hafn. 1735.
- Anmærkninger over Norcros's Levnet. *ibid.* 1756.
- Laurea Apollinaris Jac. Otthonio collata in Lycaeo Patavino. Patav. 1650.
- Over Th. Olufsön af *H. N. Meng*. Kjöbh. 1670.
- Peder Oxes Levnet af *Ryge*. *ibid.* 1765.
- Hymen nuptiis Laurenti Pauli fil. pastor. in Skidsmo et Hedevigæ Jani fil. decantatus a *I. C. Solgaard*. Christiania 1654.
- Over Mette Pedersdatter af *A. Hardenbeck*. Kjöbh. 1680.

Over

- Over Boel Povelstdatter af *I. Colstrup*. Stokh. 1670.
- Over M. Hansdatter Pols af *O. C. Tönder*. Christiania 1670.
- Oratio funebris in obitum C. Rami habita a *Sev. Anchersen*. Hafniæ 1762.
- Genealogia Ranzoviana primum publicata 1585.
- Eadem edita anno 1587. Helmestad.
- Henr. Ranzovii Epitaphia in obitum patris, matris, fratris, nec non filiorum suorum. Adjectum est opusculum de somniis eorumque eventibus. Lips. 1584.
- Epistola consolatoria *D. Chytræi* ad Henricum Ranzovium una cum ejusdem H. Ranzovii responsoria; adjecta sunt Elogia et Epitaphia aliquot etc. Hamburgi 1591.
- Over Breide Ranzov af *M. I. Medelfar*. Kjöbh. 1618.
- Cantate til O. M. Ranzov af *N. K. Bredal*.
- Over C. Rasmussen af *O. Tönder*. Kjöbh. 1679.
- Over P. Rasmussön af *N. Sörensön*. ibid. 1657.
- Over H. P. Resen af *N. Povelson*. ibid. 1639.
- Et Digt af *I. Sorterup* til H. Reetz's og B. C. Juels Bryllup. ibid. 1688.
- Nogle Studenteres Afsked med J. F. Reuss, da han var kaldet til Generalsuperintendent.
- Over Margarethe Cath. Wibe födt Reimer, ved *Lassenius*. Kjöbh. 1683.
- Over K. T. Riisbrich af *L. Stoud*. Odense 1686.
- Over P. Rodsten af *E. Monrad*. Kjöbh. 1647.
- Over A. Rosenkrantz af *I. Gödesön*. ibid. 1610.
- Over F. Rosenkrantz af *L. Gram*. Soröe 1758.
- Memoriæ et honori Oligeri Rosenkrantz. ibid. 1642.
- Over H. Rosenkrantz af *O. I. Vind*. Kjöbh. 1643.
- Over Marg. Rosenkrantz af *C. E. Brochmand*. ibid. 1646.

- Over Mette Rosenkrantz af *A. Andersön*. Kjöbh. 1677.
- Over Birg. Rosensparre af *Brochman*. ibid. 1647.
- Over Oluf Rosensparre af *P. Hie*. ibid. 1624.
- Over W. Rothkirk af *E. Pontoppidan*. ibid. 1656.
- Epistolæ Don Antonii de Sandoval ad Alexandrum, Pontif. Rom.
Phil. IV. reg. Hispan. et Frid. III. reg. Daniæ. ibid. 1661.
- De vita et Scriptis Saxonis Grammatici, autore *G. Reimer*.
Helmst. 1762.
- Over M. T. Schielderup af *A. Hardenbeck*. Kjöbh. 1666.
- Elegie over Grev F. L. Schulin, af *I. I. Lund*. 1758.
- Over C. Th. Sehested af *I. D. Bartscher*. Kjöbh. 1658.
- Over Malthæ Zeested (Sehested) af *N. P. Golding*. ibid. 1661.
- Over C. Skeel af *I. I. Svaningius*. ibid. 1659.
- Over O. Skeel af *Brochmand*. ibid. 1646.
- Over H. Smidt af *Ambros. Hardenbeck*. 1678.
- Over M. Snelle af *H. Stokflet*. Christiania 1647.
- Skrivelse angaaende Otto Sperlings Bortførelse. 1664.
- Laudatio Henr. Stampe autore *I. Baden*. Hafn. 1789.
- Over A. M. Stark af *P. Pristorph*. Trondhjem 1754.
- Afskedsönke til Jacob Stensen, da han forlod sit Embede ved
Herlufsholms Skole.
- Over M. Stub af *A. Scharvland*. Trondhjem 1759.
- Gratulation til Mag. Kilian Stubæi Bryllup af *Nicolaus Anderson*,
Christiania 1650.
- Over H. Svane af *I. Faber* og *M. Foss*. 1668.
- Over Grevinde Reuss fødte Söhlenthal af *I. Hegelund*. Kjöbh.
1758.
- Over T. G. Thamson af *I. S. Hofman*. ibid. 1672.
- Over M. J. Tonbo af *P. R. Ryther*. Kjöbh. 1686.
- Over A. Topp af *L. Barhou*. Kjöbh. 1742.

- Lovtale over Tordenskjold af *I. Bie*. *ibid.* 1770.
- Samtale i de Dödes Rige imellem Tordenskjold og Tromp, af *C. F.*
ibid. 1745.
- Relation imod den figurerede Executionsdom som i Malmö blev anrettet over Knud, Holger, og Tage Tot. Lübek 1679.
- Statua triumphalis memoriæ Nicolai Trolle, autore *O. Rosenkrantz*. 1669.
- Over O. Tönsberg af *L. P. Sverdrup*. Christiania 1689.
- Over Stie A. Tönsberg af *H. Jessen*. Kjöbh. 1690.
- Beretning om Dina Vinhofwers og Jörgen Walters Sag. *ibid.* 1651.
- Id. lib. theotisce.*
- Conf. Ulfelds* Æres-Forsvar imod denne Beretning. (Hamburg) 1652.
- Ulfelts Deprecation til Kong Frid. III. af 27 Octob. 1661, paa Dansk, Tydsk, Spansk, og Italiensk.
- Conf. Ulfelds* u. El. Christina eydlicher Revers vom 23 Dec. 1661.
- Frid. III. Patent som indkalder Alle som vidste noget om Ulfelts Anslag. Kjöbh. 1663.
- Højeste Rets Dom over Ulfeldt d. 24 Juli 1663.
- Adelens og Cleresiets Declarationer imod Ulfelt. 1663.
- Over E. Ulfelt af *I. Matthiæ*. Kjöbh. 1644.
- Gratulation til L. Ulfelts og Elis. Parsbergs Bryllup af *I. Mylius*. 1640.
- Over J. Urne af *M. Matthiæ*. Kjöbh. 1649.
- Over Kirsten Urup ved *M. I. Medelfar*. *ibid.* 1621.
- Over J. Wallör af *P. Abildgaard*. Trondhjem 1762.
- Wiederlegung eines Pasqvils wieder Geheimerath und Präsident *Wedderkopf*. 1714.
- Over S. C. Weigber af *I. Lassenius*. Kjöbh. 1685.
- Over Fru M. M. Gorman Wibe. *ibid.* 1690.

- Carmen votivum, qvo Dno. D. Wibe ineuntem annum 1703 gratulatur *P. Brinch.* Havnæ.
- Lykönskning til Hr. Gehejmerraad Wibe da han fra Trondhjem ankom til Christiania 1709, af *D. Ramus.* Christiania.
- Over Jörgen Wind af *Brochman.* Kjöbh. 1645.
- Over N. Wind af *A. Michelsen.* ibid. 1617. (sine titulo.)
- Over N. Wind af *E. Monrad.* ibid. 1648.
- Sörgedigt over Grevinde af Holsten-Lethraborg födt Wind, af *Klevenfelt.* ibid. 1756.
- Over B. H. Vindekilde af *M. Björnsen.* ibid. 1688.
- E. Vindings Liv og Levnet ved *S. Jonäsön.* ibid. 1684.
- J. Vindingii Exequiæ factæ Argentorati. ibid. 1681.
- Oratio in memoriam C. Wormii autore *Marco Wöldike.* ibid. 1738.
- Oratio in excessum Olai Wormii aut. *Th. Bartholino.* ibid. 1655.
- Over J. Olufsdatter Worm sal. Schjelderups, af *N. Randulf.* ibid. 1677.
- Nytaarslykönskning til W. Worm 1684 af *Fr. Rostgaard.*
- Over Magd. Sib. Zwerg af *P. Petreus.* Schleswig 1669.

c) O c t a v.

- N. P. Sibbern* Bibliotheca historica Dano-Norvegica. Hamb. et Lipsiæ 1716.
- Stephanii* de regno Daniae et Norvegiae insulisque adjacentibus tractatus varii. Lugd. Bat. 1629.
- Ej.* de regno Daniae, Norvegiae, ac de Holsatia ducatuque Slesvicensi tractatus varii. ibid. eod.
- Mart. Zeilleri* Regnorum Daniae et Norvegiae ut et Slesvici et Holsatiae descriptio nova. Amstel. 1655.

Rutg.

Rutg. Hermannidæ regnorum Daniæ et Norvegiæ historica et chorographica descriptio. Amstel. 1669.

Id. lib. sub titulo *Deliciæ sive Amœnitates Daniæ, Norvegiæ, Slesyici et Holsatiæ.* Lugd. Bat. 1706. 2 Voll.

(*Gudes*) Stat von Dänemark. s. a. et l.

b) Nachricht von Hamburg, Lübeck u. Bremen. s. l. et a.

(*Roger*) *Lettres sur le Danmarc.* Geneve 1750.

Id. lib. danice. Kjöbh. 1757.

Schytte Danmarks og Norges Forfatning. ibid. 1777.

Catteau Tableau des etats danois. Paris an X. 3 Voll.

Kjöbenhavns histor. Beskrivelse. Kjöbh. 1735.

Haubers Beschreib. von Kopenhagen. ibid. 1770.

Christian Vtes, Friderich IVdes, og Christian Vites Brandanordninger for Kjöbenhavn.

Kjöbenhavns Vejviser for Aarene 1770-73.

Pontoppidans Kort over Landevejen fra Kjöbenhavn til Korsör.

Bosens Helsingörs Beskrivelse. Aalborg 1757.

Weinwich om Stevens-Herred. Kjöbh. 1776.

L. Bosen Beskrivelse over Lundegaard. ibid. 1769.

L. N. Randrup om Randers. 1698.

Fridericia beskreven af *Wilse*. Kjöbh. 1767.

Viborg Byes Beskrivelse af *C. Erichsen*. ibid. 1727.

A. Thuras Beretning om Jerslev Herreds Kirker. ibid. 1732.

I. F. Hansens Staatsbeschreibung des Herzogthums Schleswig. Flensburg 1770.

Nachrichten von Verfassung des Gutes Wandsbek. Hamburg 1773.

*

*

*

Ogerii iter Danicum, Svecicum, Polonicum. Lutetiæ Paris. 1656.

Memoires de Chevalier de *Terton*. Paris 1687. 2 Voll.

Voy-

- Voyages de Mr. de *Hayes Baron de Courmesuin* en Danmarc. Paris 1664.
- Trois Ambassades de Msr. le Comte de *Carlisle*. Amsterd. 1672.
- Id. lib. theotisce. Frankf. u. Leipz. 1701.
- The present state of Denmark and reflexions upon the ancient state thereof, by *G. Pierreville*. London 1683.
- Molesworth* Account of Denmark as it was 1692. *ibid.* 1694.
- Id. lib. gallice. *ibid.* 1694.
- Id. lib. Nancy 1695.
- Animadversions on a pretended Account of Denmark. London 1694.
- A just rebuke to the Author of the Account of Denmark.
- Denmark vindicated etc. London 1694.
- Id. lib. gallice. Cologne 1696.
- Relation en forme de Journal d'un Voyage fait en Danmarc a la suite de Mr. l'Envoye d'Angleterre. Rotterdam 1706.
- Memoires de Hamburg, de Lubec, de Holstein, de Danmarc etc. par *Maurier*. a la Haye 1737.
- An Account of Denmark, ancien and modern. London 1768.

* * *

- Jo. Bircherodii* Palæstra antiqvaria. Hafn. 1688.
- P. Winslovii* Spicilegium arctoum. *ibid.* 1695.
- Ej. Farrago arctoa. *ibid.* 1704.
- I. C. Cleffelij* Antiquitates Germanorum potissime septentrionalium. Francof. et Lips. 1733.
- I. Erixi* observationum ad antiquitates septentrionales pertinentium specimen. Hafn. 1769.
- Ej. Tentamen de nominibus propriis et cognominibus. *ibid.* 1753.
- Ej. Disquisitiones de veterum septentrionalium imprimis Islandorum peregrinationibus et de Philippia apud boreales. Lips. 1755.

- S. T. Thorlacii* Antiquitatum borealium observationes miscellanæ, specimen 1mum. Havnæ 1788.
- A. Velleji* oratio de origine appellationis regni Daniæ. ibid. 1705.
- Th. Bartholini* de danici regni nomine. ibid. 1710.
- C. D. Reventlovs* Tale om de Danskes Herkomst, Opkomst og AElde. ibid. 1684.
- Nicolai Petreji* Cimbrorum et Gothorum origines, migrationes, bella et coloniæ. Lips. 1695.
- Id. lib. danice. Kjöbh. 1706.
- Id. lib. theotisce.
- See om dette slette Skrift *Warmholtz's Bibliotheca Svecogoth.* Tom. III. pag. 67-68.
- Jo. Rami* Tractatus de Ulysse et Odino uno eodemque. Havn. 1713.
- Id. lib. ibid. 1716.
- Denne Tractats Indhold er vidtløftig angivet i *Warmholtz's Bibliothek* V. 107-13.
- Beskrivelse om Guldhornene. ibid. 1761.
- C. F. Hommel* Erklärung des goldnen Horns. Leipz. 1769.
- Th. Bartholin* de armillis veterum præsertim Danorum; accessit *Ol. Wormii* de aureo cornu ad Licetum responsio. Havnæ 1647.
- T. Rothe* de gladiis veterum imprimis Danorum. ibid. 1750.
- Tychonius* de noctis præ die prærogativa. ibid. 1722.
- O. Sperling* de baptismo Ethnicorum. ibid. 1700.
- Id. de nomine et festo *Juel*. ibid. 1711.
- I. H. Müllers* Abhandlung von den Urnen der alten deutschen u. nördlichen Völker. Altona 1756.
- G. Schütze* Lehrbegrif der alten deutschen und nordischen Völker von dem Zustande der Seelen nach dem Tode. Leipzig 1750.
- I. S. Garman* de opinionibus et ritibus feralibus in Scandinavia ethnica regnantibus. ibid. 1806.
- E. Pontoppidan* everriculum fermenti veteris. ibid 1726.

Kofod Anker om de gamle danske Gilder. Kjöbh. 1780.

M. E. Giöe om Elefantordenen. ibid.

*

*

*

Svenonis Aggonis Opuscula. Soræ 1642.

Willich. Westhovi illustres sententiarum flores ex *Saxone Grammatico.* Lipsiæ 1617.

Histor. Beretning om det danske Folks Oprindelse etc. skreven paa Latin af *Ericus Pomeranus*, fordansket af *I. P. W.* Kjöbh. 1729.

Incerti Autoris *Chronica Danorum*, edidit *A. Magnæus.* Lips. 1695.

Anonymi *Genealogia et series regum aliquot Daniae*, edidit *Ernstius.* Soræ 1646.

Reliquiæ manuscriptorum, e museo I. Petri de Ludwig. Halæ Salicæ 1741. Tom. IX et XII. 2 Voll.

De heri indeholdte gamle danske Kröniker, saavel som de nysanföerte af Arnas Magnæus og Ernst udgivne, og den som förer Eric Pommers Navn, ere alle aftrykte med en Mængde lærde Noter i de förste Tomer af *Langebeks Scriptores Rerum Danicarum.*

Chronica d. i. Beschreibung aller Könige in Dänemark, ausgegeben durch *Johan Francke* Buchführer, gleich wie es zu Cronenburg uf dem grossen Sahl uf langen Tafeln angeschrieben stehet, mit Bildnissen. Magdeburg 1597.

J. S. Nör-Nissoms danske Krönike. Kjöbh.

Der Könige in Dänemark Leben, Regierung u. Absterben. Nürnberg 1685.

A. Höjers Dänemarckische Geschichte. Flensburg 1719.

Des lübeck. dreyjähr. Knabens *C. H. Heinekens* Vorschmack der dän. Geschichte. Lübek 1724.

J. B. des Roches Histoire de Danemarc. Amsterd. 1730. 6 Voll.

C. L. Fischers dänische Staatsgeschichte. Copenh. u. Leipz. 1732.

Selinus Historie af Danmark, Norge, og Holsten. Kjöbh. 1776.

Lagerbrings Nya Statshistorien, första Delen, om Danmark. Stokh.

1777.

D. E. Wagener Geschichte des europäischen Nordens. Leipz. 1778.

6 Voll.

I. Seccerwitii Daneidum sive carminum de rebus danicis libri quatuor.

Stetini 1581.

Paa anden Side af Titelbladet staaer: "Imus liber continent carmen
"gratulatorium ad Frid. II. Regem Daniæ de natali filiolæ Augustæ 1580,
"item Protrepticum clementiæ et fortitudinis ad Christianum Friderici re-
"gis filium. IIus liber continet Hodœporicon itineris Danici, in quo na-
"talis et baptismus regiæ filiolæ Augustæ et obitus Johannis Schougaardii et
"qvædam alia celebrantur. III et IVtus liber continent elegias ad viros illu-
"stres et amicos in Dania." Elegierne: Vers af det elegiske Stavelsemaal,
som indeholdes i den 3 og 4de Bog, ere til Niels Kaas, Christopher Wal-
kendorph, Manderup Parsberg, Caspar Passelich, Christopher Knopf,
Axel Jul, Elias Eisenberg Secretarius R. M. Teutonicus, Carolus Dan-
ziens, Tycho Brahe. Om Sidstnævnte heder det blant andet:

Dumqve alios segni juvat otia carpere luxu,

et noctem posito pervigilare mero,

Aut talos quassare levés, pictave papyro

dæmna lucro, damnis et lucra mista sequi,

Aut canibus lepores agitare, et retia cervis

tendere, vel rigidi figere pectus apri.

Tu solis scrutaris iter lunæqve meatus. etc.

Adde, quod herbarum vires usumqve medendi

Phillyridæ tractas doctus ab arte senis.

Illius et pariter vocalia plectra capessis,

Fundis et Aonia carmina culta Iyra.

Til næsten alle kjøbenhavnske Professores er der Vers, og tilsidst Ad re-
verendum et doctissimum virum Baldasarum Jacobæum, artium et Philo-
sophiæ magistrum et Archidiaconum Lundensem. (Forf. til Sepulchri fa-
cies Ciceronis).

Paus's danske og norske Dronningers Levnet. Kjöbh. 1751.

E. Pontoppidans Gesta et Vestigia Danorum extra Daniam. Lips. et

Hafn. 1740. 3 Voll.

I. H. Schlegels Sammlungen zur dänischen Geschichte. Kopenh. 1771
et seqv. 2 Voll.

Ej. dänische Reisebeschreibungen. *ibid.* 1776.

I. I. Weber Samlinger til den danske Historie. *ibid.* 1775.

P. F. Suhms samlede Skrifter. *ibid.* 1790 o. fölgg. 16 Voll.

Danske historiske Almanaker udgivne af det kongl. danske Videnskabs-
selskab for Aarene 1761-80. 20 Voll.

*

*

*

I. Mölleri Isagoge ad historiam Chersonesi Cimbrica. Hamb. 1691.

A. Olearii kurzer Begriff einer holsteinischen Chronica. Schleswig
1663.

A. H. Lackman Einleitung zur Schleswig-holsteinischen Historie.
Hamburg 1730. 7 Voll.

S. Meyer der Grafen von Oldenburg und Delmenhorst Geschlechtsregi-
ster von Widekindo an. Leipz. 1751.

M. Boetii de cataclysmo Nordstrandico Commentarius. Slesvici 1623.

*

*

*

Th. Torfæi Historia Hrolfi Krakii. Hafn. 1705.

Svends Tveskjægs Historie af *A. S. Vedel.* *ibid.* 1705.

I. Svaningii Christiernus II. Francof. 1658.

Lefwernes Beskrifning om K. Christiern II eller Tyran. Stockholm
1771.

Henrici Ranzovii belli Dithmarsici vera descriptio. Argentor. 1574.

Cato aulicus d. i. Abris eines löblich. königl. Regiments nach dem Ex-
empel Christiani IVti. Hamburg 1649.

Johannis a Wower Panegyricus Christiano IV scriptus. 1603.

I. H. Boecleri historia belli Sveo danici. Argentor. 1679.

Mare balticum liberatum h. e. Belli Dano-Svedici narratio. 1649.

A. M.

A. M.

- A. M. Hjørings* Lejr-Krants. Kjöbh.
- Ej. Lejrs-Politie under Kjöbenhavns Belejring. *ibid.* 1661.
- Nöjagtig Efterretning om Souverainitetens Indførelse. Kjöbh. 1760.
(Tilligemed nogle Skrifter i Anledning af Jubelfesten for Souverainiteten).
- P. I. Marperger* Christiani V Staats- Kriegs- und Friedens-Journal. *ibid.* 1697.
- I. Laurentsens* Tageregister über Christian des Vten Lebens- und Regierungsgeschichte. *ibid.* 1701.
- Memoires of Denmark containing the life and reign of Christian V, by *I. C.* London 1700.
- Id. lib. gallice.* Utrecht 1701.
- (*I. H. Pauli*) Epistola amici ad amicum, qva Memoriale Ablegatorum Gottorpiensium contra Danos refutatur, una cum responsione (*Samuelis Rachelii*) ad eandem epistolam. 1679.
- Reponse a une deduction presenté par Mr. Bonrepos a la cour de Danmarc. Cologne 1695.
- L'etat present des differens entre le Roi de Danmarc et le Duc de Holstein-Gottorp. Amsterd. 1697.
- Lettre d'un gentilhomme a son ami en Hollande sur ces differens. 1700.
- Bussæi* Dagregister over Kong Friderich IVdes Regjering. Kjöbh. 1770.
- P. Witt* Guds Vognborg om Kjöbenhavn. *ibid.* 1700.
- C. T. F. v. H.* Nachricht von dem nordischen Kriege. Freystadt 1716.
- Lönborg* Kong Friderich IVdes Vaabenting. Kjöbh. 1720.
- Relation von dem Treffen mit den Schweden bey Torsöe-Brücka. 1710.
- Relation de ce qui s'est passe dans la Baltique l'an 1712, traduit de Danois. 1714.

Friedenstractat zwischen Dänmark und Schweden zu Friederichsburg
d. 3 Juli 1720.

Relation om Printsesse Sophie Magdalenas Indtog. Kjöbh. 1722.

L. Brasens Tale i Anledning af Ildebranden i Kjöbenhavn 1728. *ibid.*
1730.

Holbergii Fasciculi novorum dialogorum trans Albin. Colon. 1728.

Id. lib. theotisco.

Id. lib. danice.

Die königl. dän. Salbung beschrieben von *Hersleb*, aus dem dän.
Flensburg 1758.

Bredals musikalske Prologus til Kronprinds Christians Födselsfest
1759.

Beskrivelse over Dronning Lovises Paradeseng og Castrum doloris,
med en Del Poesier i den Anledning. 1752. 2 Voll.

Mercur Danois. Copenh. 1753-55.

Briefe an seine Freunde aus den Quartieren der dänischen Armee. Al-
tona u. Lübeck 1762.

Guldbergs Tale ved Kronprindsens Confirmation. Kjöbh. 1765.

Statsjournal for Aarene 1769 og 70, samt Danmarks og Norges Spejl
for 1771.

Om Dagen den 17 Jan. 1772 af *Rothe*.

Political System of the Regency of Denmark, by *C. A. Rothe*. Lon-
don 1772.

Et Brev fra Kjöbenhavn til at gjendrive de mange Urigtigheder og
Usandheder, der i de leydenske trykte Aviser vare inddragne om
det i Kjöbenhavn den 17 Januar 1772 Passerede.

Letters from an english Gentleman concerning the late transactions in
Copenhagen. London 1772.

Weissagung von der zu erwartenden Erfüllung des alten Sprichworts:
Tandem bona causa triumphat. 1773.

- Monumenter for Indfødsretten, samlede af *H. Holk*. Kjöbh. 1776.
I. W. F. Baro a Krohne Poema in legem indigenatus. ibid. 1777.
I. I. Dusch Rede von dem Geist des Indigenatsrechts. Altona 1777.
Bastholms Sörgetaler over Printesse Charlotta Amalia. Kjöbh. 1782.
T. Bugge Tale i Anledning af Arveprinds Friderichs Formæling. ibid.
 1774.

Sörgetale over Arveprinds Friderik d. 14 Marts 1806, af *P. O. Bugge*.
 Trendhjem 1806.

Krig for Havenes Frihed, No. 1 og 2. Kjöbh. 1801.

En Samling af Taler holdne paa Kongens Födselsdage.

*

*

*

Th. Lillelunds Danmarks Kirkehistorie. Viborg 1773.

I. Lorks Beyträge zur Kirchengeschichte in den dänischen Ländern.
 Copenh. u. Leipz. 2 Voll.

A. H. Lackmanni Historia eccles. Daniæ et Norvegiæ. Kiliae.

Peder Grach Jubeloration forestillende den danske og norske Kirke-
 historie. Kjöbh. 1745.

W. E. Christiani Geschichte der Glaubensreinigung in Schleswig und
 Holstein. Hamburg 1773.

Account of the measures taken by Denmark for the conversion of
 the Heathen in the East-Indies. London 1715.

*

*

*

I. A. Cypræi Annales Episcoporum Slesvicensium. Colon. Agripp.
 1634.

T. Badens Tidsregister over Biskopperne i Sieland. Kjöbh. 1720.

P. Terpgeri Series Episcoporum Ripensium. ibid. 1708.

A. Thura Series Episcoporum Börglumensium. ibid. 1733.

Hofman Leben einiger wohlverdienten Dänen. 1741.

Ligpræ-

- Ligprædikener over adskillige af *A. S. Wedel*. Ribe 1592-93.
 Erkebiskop Absalons Levnet af *Pontoppidan*, oversat af Tydsk af *H. Kjöbh.* 1769.
 Testamentum Absalonis cum notis *Sperlingii*. *ibid.* 1696.
 Sörgetanker over Joh. Pet. Anchersen. *ibid.* 1765.
 P. F. Arpi feriæ æstivales sive scriptorum suorum historia. *Hamb.* 1726.
 Vita et mors Casp. Bartholini per *C. E. Brochmannum*. *Havn.* 1629.
 Thom. Bartholin de Bibliothecæ incendio. *ibid.* 1670.
 Til Livmedicus Berger fra *Rothe*. 1776.
 Ueber das Leben und den Karakter des Grafen J. H. E. von Bernstorff, von *Ahlman*. 1777.
 Erinnerungen aus dessen Leben, von *H. P. Sturz*. *Leipz.* eod.
 Schutzschrift des Hrn. Grafen von Bernstorff. 1772.
 Ode paa Grev Bernstorfs Afgang. s. l. et a.
 Leben des Staatsministers A. P. von Bernstorff von *Eggers*. *Kopenh.* 1800.
 J. Billes Slægtregister. *ibid.* 1722.
 Elogia mulierum, eller Bryllupsønske til Trud Björn og Ermegaard Gyldenstjerne, af *Peder Hegelund*. *Schlesvig* 1586.
 Over O. Brahe af *H. Bang*. *Kjöbh.* 1612.
 Over Eyler Christophersön af *Christopher Berg*. *ibid.* 1628.
 Af dette Skrift vides ikke flere end eet Exemplar endnu, hvilket er i Karen Brahes Bibliothek i Odense. Ifølge Anmærkning i et Brev fra Præsident Nördahl var Eyler Christophersen Stamfader for den Schöllerske Familie i Trondhjem.
Faulerecke Lettre sur ce qui s'est passé dans l'affaire de l'empoisonnement (de Mademoiselle Dalvig) 1699. s. l. 1756.
 De Vita et scriptis Pauli Eliæ commentatio autore *C. Olivario*. *Havn.* 1741.

- Henrici Ernstii librorum Index. Hafn. 1664.
- Over Fröken Ernst af *I. H. Tauber*. Odense 1784.
- Jens Pedersen Gedelöks Leben. Cöln 1731.
- Lovtale over J. E. Gunnerus af *Schöning*. Trondhjem 1774.
(Tilligemed et Vers over ham af *I. Nordal Brun*.)
- Over Wibeke Gyldenstjerne af *H. S. Weille*. Kjöbh. 1615.
- Et Vers over A. U. Hagerup, Præst til Alstahoug. Trondhjem.
- Over A. C. Hjort, en Ligsermon. Kjöbh. 1696.
- b) *I. Sorterups* Tröstebrev i Anledning af samme Dödsfald.
- Leben des T. von Hofman, durch *Scherewien*. Kopenh. 1754.
- Holbergii ad virum perillustrem epistola. s. l. et a.
- Holbergs Liv og Levnet af ham selv. Bergen 1741.
- Id. lib. theotisce. Copenh. u. Leipz. 1745.
- Dissertatio de Holgero Dano autore *Th. Bartholin*. Hafn. 1677.
- Devoirs de l'amitie rendus a la memoire de feu Mad. de Holstein.
Leipz. 1741.
- Over Niels Iffversen af *P. Nielsen*. Kjöbh. 1629.
- Over M. Juel ved *N. L. Arctander*. ibid. 1605.
- Over N. Kaas af *P. I. Vinstrup*. ibid. 1594.
- Oratio de vita et obitu Nicolai Kaasii autore *I. O. Slangendorp*.
ibid. eod.
- Lebenslauf J. Lassenii. s. l. et a.
- Over J. J. Lindvig af *O. Flensburg*. Kjöbh. 1770.
- Over Birg. Lunge af *M. I. Medelfårt*. ibid. 1630. (mangler Titelblad.)
- Waldemar Greve af Lövendals Levnet, fordansket af *C. P. Rothe*.
Kjöbh. 1750.
- J. B. Monradts Karakter af *I. Rosenstand Goiske*. ibid. 1776.
- Lovtale over F. Nannestad af *S. Wolf*. Trondhjem 1775.
- Over C. Podebusch af *H. A. de Fine*. Kjöbh. 1616.

- Over Fru Pontoppidan af *F. Schröder*. Sorö 1772.
- Epistole consolatorie ad Henr. Ranzovium, opera et studio *G. I. Frobenii*. Francof. 1593.
- Tale paa Landraad Ranzovs og Fröken Frölichs Bryllupsdag af *S. Wolf*. Trondhjem 1777.
- Ad O. Manderup Comitum a Ranzau epistola *P. B. Vidalini*. Lips. 1756.
- Over Christiane Rosenkrants af *N. L. Arctander*. Kjöbh. 1600. (sine titulo.)
- Over O. Rud af *N. Hemmingsen*. ibid. 1571.
- Over Ditl. Rumohr af *I. Monrad*. Rostoch 1610. (defect.)
- Over Anne Rönno af *A. Bredal*. Kjöbh. 1610.
- Til Grev Stolberg da han begræd Emilie Schimmelmans Död, ved *T. Rothe*. 1780.
- Tale ved Agent Selbys og Birg Borres Copulation. Kjöbh. 1777.
- Grev Struenses Levnetsbeskrivelse. ibid. 1772.
- Struenses Omvendelseshistorie af *Münter*. ibid. 1772.
- Schriften die in Sachen des Graf. J. F. Struense bey der Inquisitionskommission wieder und für ihn übergeben sind. eod. a.
- Til dem der have sørget med Suhm, af *Rothe*. 1778. Og *Gunnar Poulsens* Vers i samme Anledning.
- Over Herluf Trolle af *N. Hemmingsen*. Kjöbh. 1565.
- Le Comte d'Ulfeld, nouvelle historique. Paris et Lyon 1678. (*Joh. Phil. Prætorii*) Neuentdeckte Wahrheiten aus den Geschichten etc. Frankf. am M. 1746.
- Over R. M. Zelius af *C. F. Hagerup*. Trondhjem 1777.

Scandinavien.

3. Norge og Island angaaende.

Norge.

a) F o l i o.

Norsk Atlas, bestaaende af *Wangensteins*, *Hammers*, og *Pontoppidans* Korter over Norge.

Konunga Sagar eller Norlands Chronica. Visingsborg 1670.

Conf. *Warmholtz Bibliotheca Sviogothica* Tom. V. pag. 163-64.

Snorre Sturlesens Heimskringla eller Nordländske Konunga-Sagor, udgivet af *I. Peringskjöld*. Stockholm 1697. 2 Voll.

Warmholtz l. cit. pag. 157-61.

Snorro Sturleson, udgivet af *G. Schöning*. Kjöbh. 1777-83. 3 Voll.

Warmholtz l. cit. pag. 162.

Tormodi Torfæi Historia Norvegica. ibid. 1711. 2 Voll.

Ej. Rerum Orcadensium Historia. ibid. 1697.

Berättelse om Jordefallet uti Norge 1702. Stokh. 1703.

I. Rami oratio ad Fridericum IV Norvegiam visitantem. Christiania 1704.

Relation om Marstrands Erobring af Tordenskjöld 1719.

I. Kjerulfs Beskrivelse over Christian Vites Rejse til Norge 1733. Kjöbh. 1745.

450 Scandinavien. 3. Norge og Island angaaende.

Adskillige Lykönskninger til Friderik Vtes Rejse til Norge 1749.

I. M. Maschius Norvegia religiosa. Christiania 1661. Med Prospect af Domkirken i Trondhjem.

Röraas Kobberverks Jubelaar, ved *Tar. Ross*. Trondhjem 1744.

I. G. Griend Afbildning af Normands-Dalen ved Fredensborg. Kjöbh. 1773.

Jordebog over Kongens Jordegods paa Strinden og i Sælbo. Trondhjem 1754.

Bakke-Closters Jordegods. 1762.

Jordebog over Halsnö-Klosters Gaard og Gods. Trondhjem 1774.

b) Q v a r t.

G. Schönings de nordiske Landes især Norges gamle Geographie. Kjöbh. 1751.

P. Clausens Topographia Norvegiæ, ins Teutsche übersetzt von *C. Steinkuhl*. 1685.

L. L. Wolfs Norrigia illustrata eller Norges Beskrivelse. Kjöbh. 1651.

L. Ramus's Norges Beskrivelse. *ibid.* 1715.

I. E. Jessens Kongeriget Norges Tilstand. 1 Del. *ibid.* 1763.

G. Schönings norske Rejse. I-II. Hæfte. *ibid.* 1778.

Oplysende Beretning for de Söfarende til det specielle Kort over den norske Kyst. *ibid.* 1791. 1ste Hæfte.

S. Blom Templum Sti. Halvardi quod Asloæ olim floruit. *ibid.* 1778.

H. Hammonds Historie om Strömsö Byes Fattigskole. Christiania 1768.

N. P. Judichær Memoria Friderichshaldia. Hafn. 1719.

I. Schröders Beskrivelse over Immanuel-Kirkes Indvielse i Friderichshald. *ibid.* 1730.

C. Fri-

C. *Frimans* Stiftelser og Gavebreve i Norge. I-II. Del. Kjöbh. 1774-77. 2 Voll.

(Angaae blot Bergens Bye og Stift.)

H. *Ström* Beskrivelse over Söndmör. Soröe 1762-66. 2 Voll.

G. *Milzovii* Presbyterologia Wos-Hardangriana. Hafn. 1679.

I. L. *Holsteins* Brev til Stiftamtmand Nissen angaaende Efterretning om Trondhjems Stift. 1743.

b) P. *Möller* om Nordlyset. Trondhjem 1741. Og Sammes Censur over Heitmans physiske Skrift.

G. *Schönings* Beskrivelse over Domkirken i Trondhjem. Trondhjem 1762.

Foundation for en Skole i Trondhjems Frue-Kirke-Sogn. ibid. 1754.

Foundation for en Skolecasse til fri Undervisning i nogle Sogne i Trondhjems Stift. ibid. 1756.

Fundats angaaende et udi Trondhjem indrettet Tugt- og Verk-Hus. ibid.

Forsög til et Pensionssocietets Oprettelse i Trondhjem. ibid. 1760.

Convention og Forening til et Begravelsessocietets Oprettelse i Trondhjem. ibid. 1761.

Confirmation paa Foreningen. ibid. 1762.

Taksigelsestale paa Enkedronning Juliane Maries Födselsdag i Anledning af det ny Vandspring i Trondhjem.

Gjenpart af Collectböger for de Brandlidte i Trondhjem 1742.

Inddeling ved Trondhjems Brandcompagnie. Trondhjem 1756.

Copie af Trondhjems Skorstensfejer-Inspecteurs Instrux, af 20 Febr. 1761.

Trondhjems Adresse-Contoires Efterretninger fra 1769-81.

M. *Mogensen* Threnologia Numdalensis, d. e. sörgeligt Klagemaal om den store Havsöd og Skade, som skede i Nummedals Leen 1625. Kjöbh. 1627.

* * *

S. Blom Tractatus de origine gentium borealium inprimis Norvegorum.

Hafn. s. a.

G. Schöning om de nordiske Folks Oprindelse. Sorøe 1769.

Snorre Sturlesens norske Kongers Krønike paa dansk ved *P. Claus-
søn*, udgivet af *O. Worm*. Kjöbh. 1633.

Id. lib. ibid. 1757.

Jon Löptsons Encomiast eller et Lykönskingsvers til ham indeholden-
de Fortegnelse over de norske Konger etc. ved *I. Erichsen*.
Kjöbh. 1787.

Halv. Gunnarii Chronicon regum Norvagiæ. Rostochi 1606.

Jonæ Rami Norvegia antiqua et ethnica. Christiania 1689.

Samme översat paa dansk af *A. I. Bork*. Kjöbh. 1711.

C. I. Öm Norvegia monarchica et christiana ex Sturlesonio enucleata.
Tychopoli 1712.

I. Rosenkilde de Forandringer som Norge haver været underkastet.
Kjöbh. 1771.

G. Schönings Norges Riges Historie. I-III. Del. Sorøe 1771 et seqv.
3 Voll.

Gebhardi Kongeriget Norges Historie, översat af tydsk. Odeuse
1777-78. 2 Voll.

Thorarini Erici Historia de rege Haldano Nigro. Hafn. 1658.

Olaf Trygvesons Saga, islandicæ. Skalholt 1689.

Oddur Munks Saga om Olaf Trygvason, udgivet af *I. J. Reenhjelm*.
Upsala 1691.

See om disse to Sögur *Warmholtz's Biblioth.* Tom. V. pag. 146-48.

Jo. P. Anchersen de expeditione Hierosolymitana Sigurdi regis Nor-
vegiæ. Hafn. 1762.

Accord som er gjort imellem General-Commissarius Jörgen Bjelke og
den svenske Commandant udi den stærke Skandse i Jemteland
1657. Kon-

- Kongen af Danmarks Formanings-Skrivelse til Indvaanerne i Trondhjem og Bahus Lehn om at væbne sig. Christiania 1658.
- Samme paa tydsk. Kopenh. 1659.
- Oberstlieut. B. Opitz's Skrivelse, dat. Vinger Skandse 13 Febr. 1658.
- Relation af den norske Lejr ved Gartrum af Dato 12 Juli 1676.
- Relation af den norske Lejr for Oddevald d. 29 Aug. 1677.
- Digte i Anledning af Christian Vtes Hjemkomst fra Norge 1685.
- F. Rostgaard* Kjærlighed og Mandhaftighed udvist i en norsk Ligbegjængelse (over en *Koss*). Kjöbh. 1716.
- Zeitungen aus Norwegen betreffend den Tod des Königs in Schweden und der schwedischen Armee Retirade aus Norwegen. 1718.
- Relation fra B. N. von Laurdsberg Commandant udi Fæstningen Fridrichssteen d. 21 Dec. 1718.
- O. Gjerdrum* Prædiken paa Taksigelsesfesten i Norge, som celeberreredes d. 13 Januar, fordi Norge den Dag 1719 befandtes fri for den svenske Magt. Kjöbh. 1719.
- Extract af Tordenskjolds Relation dat. Marstrand d. 9 Oct. 1719, med Bericht von den Operationen der Galeeren-Flotte Sr. Czarischen Majestät.
- Beretning om det kongelige Herskabs-Indtog og Ophold i Trondhjem i Juli Maaned 1733.
- J. L. Bünnemans* Predigt bey Gegenwart Christian des VI. in Bergen. 1733.
- H. A. Bork* til det Skib som førte Kong Friderik V. til og fra Norge. Christiania 1749.
- Tvende Digte i Anledning af Kongens Nærværelse i Christiania og Friderichshald. 2 Hæfter.
- Trondhjems Alreports Beskrivelse ved Kongens forventede Nærværelse, med en Klagesang af *A. Normand* over Kongens Udeblivelse. 2 Hæfter.

454 Scandinavica. 3. Norge og Island angaaende.

I. G. Grön de annona Norvegiæ incolis levanda. Hafn. 1758.

* * *

Jens Munks Navigatio septentrionalis. Kjöbh. 1624.

H. Sivers Bericht von Grönland. Hamb. 1674.

F. Martens Spitzberg. oder Grönländische Reisebeschreibung. ibid.
1675.

Drie Voyagien gedaen na Groenlandt van Monnick, Forbisser, ende
Lindenau.

b) Journal van de ongeluckelige Voyagie gedaen by Dirck Alb. Ra-
ven naer Groenlandt in dem Jare 1639.

C. G. Zorgdragers alte und neue Grönlandische Fischerey und Wall-
fischfang. Leipz. 1723.

H. Egedes det gamle Grönlands ny Perustration. Kjöbh. 1741.

Id. lib. theotisce. ibid. 1742.

H. Egedes korte Beretning om den grönlandske Mission. ibid. 1737.

Ej. omständelige Relation desangaaende. ibid. 1738.

b) *P. Egedes* Continuation af samme i Form af en Journal fra
1734.

c) *N. Egedes* tredje Continuation af Relationerne om Grönland.

H. Egedes Nachricht vom Anfange og Fortgange der Grönland. Mis-
sion. Hamb. 1740.

I. Höjeri Dissert. de religione Grönlandorum. Hafn. 1754.

c) O c t a v.

Norges og omliggende Öers Beskrivelse af *P. Clausen*. Kjöbh. 1727.

I. L. Wolfs Norrigha illustrata. 1651.

C. Pontoppidans Oplysninger til sine Karter over Norges saavel syd-
lige som nordlige Del. Kjöbh. 1785-95. 2 Voll.

Ind-

Indbydelse til et corresponderende topographisk Seiskab for Norge.
Christiania.

Recueil des Voyages au Nord. Amsterd. 1715. 8 Voll.

Samme paa dansk. 1ste Del. Kjöbh. 1732.

Nouveau Voyage vers le Septentrion. Amsterd. 1707.

F. M. neuentdecktes Norden. Frankf. u. Leipz. 1728.

Kerguelen Tremarecs Reise nach der Nordsee, aus dem Französischen
übersetzt. Leipz. 1772.

H. I. Wille Reise igjennem Tellemarken i Aaret 1786. 1ste Hæfte.
Kjöbh. 1799.

Ej. Beskrivelse over Sillejords Præstegjeld. *ibid.* 1786.

I. Essendrop over Lier Præstegjeld. *ibid.* 1761.

H. Arenz's Beskrivelse over Stavanger Amt. 1ste Del. *ibid.* 1779.

R. Gjellebøl Beskrivelse over Hölands Præstegjeld. *ibid.* 1771.

Den til dette Skrift hørende men siden supprimeerte Dedication til
Struense staaer aftrykt i *Lixdorffiana* pag. 477-80.

I. N. Wilse over Spydeberg. Christiania 1779.

C. Lohrman om Drammens Handel. Kjöbh. 1771.

Tanker om Aarsagen til de norske Jernverkers nuværende Tilstand.
Christiania 1774.

(*Haxthausens*) Efterretning om Sølverkets Drift og om Bergstaden
Kongsberg. Kjöbh. 1776.

Bergens Beskrivelse ved L. Holberg. *ibid.* 1737.

Incendium Bergis Noricorum die 5 Juli 1640 ortum carmine elegiaco
delineatum ab A. I. de Fine. *ibid.* 1641.

Baltzar Bek tvende ny Viser fra Bergen; den første om Byens Ilde-
brand 1702, den anden at söge sin Tröst hos sin Frelser.

C. M. Olrik om Bergens Handel. Soröe 1764.

Anordning hvorledes med Ny-Kirkens Indvielse d. 23 Nov. 1763 skal
forholdes. Bergen.

456 Scandinavien. 3. Norge og Island angaaende.

Den bergenske Borgerven. Bergen 1764. (af Borgemester *Hild. Meyer.*)
Love for Trondhjems borgerlige Klub oprettet i October 1783.
Efterretning om Søndagsskolen i Trondhjem med tvende Taler af *F. I. Bech.* ibid. 1803.

P. O. Bugge Tale paa Søndagsskolen i Trondhjem den 9 Febr. 1806.
ibid. 1806.

Trondhjems Maanedsskrift af *Olaus Withammer.* ibid. 1798.

Ej. Sandsiger. ibid. eod.

N. H. Sevel Bloch Trondhjemske Blandinger. I-III Hæfte. Trondh. 1804.

F. Nannstads Kirkevielsestale i en nybygget Kirke paa Hittern.
ibid. 1757.

A. Mejers Tale i Agerö Kirke ved dens Indvielse. ibid. 1774.

Nordlands Beskrivelse af *P. Dass.* Kjöbh. 1739.

Id. lib. med *A. C. Das's* Anmærkninger. ibid. 1763.

Hans Friis de norske Finlappers Beskrivelse. ibid. 1740.

Leems Nachrichten von den Lappen in Finmarken, mit Anmerkungen
von *I. E. Gunnerus,* aus dem Dänischen. Leipz. 1771.

M. B. Krogh Bönskrift for mine Fattige. Trondhjem 1804.

Færøernes og de færøiske Indbyggerses Bedrifter, af *L. I. Debes.*
Kjöbh. 1673.

T. Torfæus de rebus gestis Færøensium. ibid. 1695.

Samme paa dansk ved *P. Thorstensen.* ibid. 1770.

H. Debes Underretning om Indbyggernes Handelsmaade paa Færøe.
ibid. 1769.

P. S. Lamhauge Efterretning om de færøiske Strømme. ibid. 1767.

I. C. Svabo Beskrivelse over de færøiske Havne og Ankerpladse.
ibid. 1785.

*

*

*

Norske Kongers Krønike, udsat paa dansk af *Jens Mortensen.* Kjöbh.

1594.

Com.

Commentarii historici duo, alter de regibus vetustis norvagicis, alter de profectioe Danorum in terram sanctam, edidit *B. C. Kirchmannus*. Amstelod. 1684.

Begge disse Tractater ere med lærde Anmærkninger udgivne i den 5te Tome af *Langebeks Scriptor. Rer. Danicarum*.

St. Olafs Saga paa svenske Rim ved *Hadorf*. Stokh. 1675.

I *Nettelbladts schwed. Bibliothek* III. Stück pag. 324 findes en meget skarp Kritik over dette Skrift.

Oluf den Helliges Historie, af *E. Hagerup*. Kjöbh. 1805.

Testamentum Magni, regis Norvagiæ, edidit *Arnas Magnæus*. *ibid.* 1719.

Er indført i *Scriptor. Rer. Danicarum* VI. Tome.

Epiphonema, cum Christianus V. die 2 Juli 1685 Bergas invisit. *ibid.* 1688.

Gyldenlöves Dagregister over Friderich IVdes Rejse i Norge 1704, af fransk oversat af *C. Engelstrup*. Christiania 1770.

C. Graves Digt ved Kong Friderik Vtes Rejse igjennem Eger til Kongsberg Aar 1749.

E. Möller Kongeriget Norges Herligheder. Trondhjem 1758. Samt flere Vers og Viser af ham og Andre.

P. F. Suhm om Oeconomien, særdeles Norges. Kjöbh. 1761.

Suhms Tilskrift til Kongen, med et Eccho fra de norske Fjelde. Bergen 1772.

I. N. Wilse den nationale Døsighed og Uvirksomhed. Kjöbh. 1797.

*

*

*

C. C. Lyschanders grønlandske Krönike. Kjöbh. 1608.

I. Munks Navigatio septentrionalis. *ibid.* 1723.

Arng. Jonæ Historie om Grönland, paa dansk ved *A. Bussæus*. *ibid.* 1732.

Th. Torfæi Grönlandia antiqva. *ibid.* 1706.

458 Scandinavien. 3. Norge og Island angaaende.

C. Thorhallescn Efterretning om Rudera paa Grönlands Vester-Side.
Kjöbh. 1776.

Det gamle Grönlands ny Perustration, ved *Gelmuyden*. ibid. 1729.

P. Egedes Efterretninger om Grönland. ibid. 1786.

David Crantz Historie von Grönland. Barby u. Leipz. 1770. 2 Voll.

Glahn Anmærkninger over de 3 første Böger af Crantz's Historie om
Grönland. Kjöh. 1771.

I. C. Trumpler Beschreib. des grönland. Wallfischfangs. Leipz. 1771.

Island angaaende.

a) F o l i o.

E. I. Björners Nordiska Kämpadater. Stockholm 1737.

Om denne Collection af islandske Sögur gives Underretning i *Warmholtz's Biblioth. Sviogoth.* Tom. V. pag. 142-46.

Hervararsaga, udgivet af *Verelius*. Upsal. 1672.

Warmholtz l. cit. pag. 117.

Wilkina og *Niflunga* Saga, udgivet af *I. Peringskiöld*. Stokh. 1715.

Warmholtz Tom. III. pag. 102.

Ej. *Historia Hialmari, regis Bjarmlandiaë* etc.

Warmholtz Tom. V. pag. 122-23.

b) Q v a r t.

Arngrimi Jonæ Epistola pro patria defensoria, ejusdemqve Anatomie Blefkeniana, una cum Crymogæa rerum Islandicarum. Hamburgi 1618.

E. Olaf.

E. Olafsens og *B. Paulsens* Reise igjennem Island. Sorøe 1772.
2 Voll.

Id. lib. theotisce. 1 Theil. Copenh. u. Leipz. 1774.

Landnama-Saga, Schedæ Are Frode, Grönlands-Saga, Olaf Trygv-
sons Saga, og Christni-Saga. Skalholt 1688-89.

Om disse, og de flere islandske Sagaers Værd, samt om deres for-
skjellige Udgaver, handles i Fortalen til IVde Tome af *Suhms* *critiske*
Historie af Danmark.

Arii Polyhistoris Schedæ seu libellus de Islandia in lingvam latinam
versus ab *Andrea Bussæo*. Havnæ 1733.

Eyrbyggia-Saga cum versione *G. I. Thorkeini*. ibid. 1787.

I *Gräters* *Bragur* 1 B. pag. 207 haves en Fortælling under Titel
Halli und Leikner, som er taget af denne Saga.

Sagan om Ingvar Vidtfarne, utgifwet af *N. R. Brocman*. Stokh. 1762.

Sagan af Niali Thorgeirssyni. Kaupmannahafvn 1772.

Orkneyinga-Saga, edid. *Jonas Jonæus*. ibid. 1780.

Sagan af Gunnlaugi Ornstungu ok Skald Rafni, curante *Joh. Erici*.
ibid. 1775.

Af denne Saga haves et Udtog af Abrahamson i *Ain. dansk Biblio-*
thek for 1778 2det og 1779 1ste Bind.

Jo. Erici Epistola ad Finnum Johannæum de Chronologia Gunnlaugs-
Sagæ. ibid. 1778.

Sogubrot af nockorum Fornkongum i Dana oc Svia veldi, eller Sago-
brot handlande om negra forna Konnungar i Sverige och Dan-
mark, samt om Brävalla-Slaget, utgifwet af *I. F. Peringshjöld*.
Stokholm 1719.

Titelen paa dette lidet Skrift er ikke nøjagtig. Det bestaaer af to
Dele, hvoraf den sidste rigtig nok handler om Brävallaslaget; men den
første Del, isteden for saa ubestemt en Benævnelse om *nogle framfarne*
Konger, maatte heller have hedt om Ivar Vidfadmes Niddingsbedrifter;
thi derom handles der. Conf. *Warmholtz* V. pag. 136. — S. XVII.
i Fortale til IV Tom. af sin *crit. Historie* har Suhm den Conjectur, at So-
gubrot er Fragment af den forloren gangne *Skjoldunga Saga*, der inde-

holdt Historien om alle danske Konger fra Odin til Gorm, og hvoraf der var en Codex til Aar 1316, som forgik i den Ildebrand, der overgik Mædruvallekloster paa Nordlandet i Island. — Skjoldunga Saga citeres allerede af Snorro.

Annales Björnönis de Skardsa cum versione latina et notis. Hrappseyæ 1774-75.

Rymbegla sive Rudimentum computi ecclesiastici veterum Islandorum. Hafn. 1780.

F. Johannæi Histor. ecclesiastica Islandiæ. *ibid.* 1772 et seqv. 4 Vøll. Edda Islandorum per *Snorronem Sturlæ*, island. dan. et latine, opera et studio *P. I. Resenii*. *ibid.* 1665.

b) *Voluspa* quæ est pars Eddæ Sæmundi, per eundem. *ibid.* eodem anno.

c) *Ethica Odini*, pars Eddæ Sæmundi vocata *Havamaal*, per eund. *ibid.* eod.

d) *Philosophia antiqvissima dicta Voluspa*, ex Bibliotheca *P. I. Resenii*. *ibid.* 1683.

Jo. Göransons Edda med svensk og latinsk Oversættelse. Upsal. s. a. (1746).

Er recenseret hos *Warmholtz* Tom. III. pag. 175-77.

Mallet Monumens de la Mythologie et de la Poesie des Celtes et particulièrement des anciens Scandinaves. *ibid.* 1756.

See *Warmholtz* l. cit. pag. 178.

Wafthrudnismal, edidit *G. I. Thorkelin*. *ibid.* 1779.

Edda *Sæmundar* hinns Froda seu Edda rhythmica vulgo *Sæmundina* dicta. Pars I. *ibid.* 1787.

c) O c t a v.

Halfd. Einari Sciagraphia historiæ litterariæ islandicæ. Hafn. 1777.

Schlözers isländische Litteratur u. Geschichte. Gött. u. Gotha 1773.

Schlözers Udfald mod den islandske Litteratur blev besvarede af Ihre i en Skrivelse til Troil, indført i dennes *Resa til Island*; af Erich-

sen i Fortalen til *Gunlaug Saga*; og af Lixdorf i Fortalen til *Kristni-saga*.
Conf. *Warmholtz's Bibliothek* V. pag. 4.

Arngr. Jonæ brevis commentarius de Islandia, quo Scriptorum de hac insula errores deteguntur. Hafn. 1593.

De Skribenteré, hvis Udsagn om Island drøftes og gjendrives, ere Münsters *Cosmographia*, Olaus Magnus, Krantzius, Ziegler o. a. men især er Bogen stilet imod et anonymisk tydsk Skrift paa Rim, Island angaaende, som ved Pas 1561 var trykt i Hamborg. Disse tydske Rim er Arngrim meget opbragt over; thi i dem stod: at Præsterne neppe prækede engang i hele to Aar; at Hør og Lösagtighed gik i Svang uden at ansees for Fejl; at der laae halve Snese, Mænd og Qvinder, i een Seng; at de vaskede sig i Urin; at de laae i Sengen og fik Mad og stod kun op for at spille Bold eller Skak; at de spiste raaden Mad, uden Salt og uden Bröd, item mangehaände Fisk. At skrive Sligt om Islænderne, siger Arngrim, er at skrive Pasquiller.

E. Olavii enarrationes historicae de natura et constitutione Islandiæ. Hafniæ 1749.

Jo. Anderson Nachrichten von Island, Grönland, und der Strasse Davis. Hamburg 1746.

Id. lib. danice. Kjöbh. 1748.

N. Horrebov Efterretning om Island. ibid. 1752.

Uno von Troils Resa til Island. Upsala 1777.

Erichsens Udtog af *Vidalins* Afhandling om Islands Opkomst. Sorøe 1768.

H. Finsen Efterretn. om Tildragelserne ved Bjerget Hekla. Kjöbh. 1766.

Islandsk Maanedstidender. Kjöbh. og Hrappsey 1773-74.

Kristni-Saga, islandice et latine. Hafniæ 1773.

Hungarvaka, Pals Biskups Saga, oc Thattr af Thorvaldi Vidförla, isl. et lat. ibid. 1778.

Gothnici et Rolfi Historia, lingua antiqva gothica conscripta, qvæ versione (svecica) notisqve illustravit *Ol. Verelius*. Upsal. 1664.

Denne er en af de interessanteste islandske Sagaer. I Anledning af Historien om Refr, Bonden Reiners Sön, som forekommer i 9de, 10de

og

og 11de Cap. gör Verelius pag. 70 i Noterne den Anmärkning: Theane Refs Saga synes vära Uphof till alla the Äfwentyr, som formåta, hana Askellsen fick Konungsdoutren till Hustru. Conf. *Warmholtz* V. pag. 125.

Thorstein Vikingssons Saga, udgivet af *I. I. Reenhjelm*. Upsala 1680.

Grundvolden til denne Saga er, efter Suhms Vidnesbyrd i Fortalen foran IV Tome af hans *crit. Historie*, sand, men den derpaa stacende Bygning er opført af Eventyrer. At Schöning har været af samme Mening som Suhm i Henseende til denne Sagas Troværdighed, sees deraf, at han bygger Noget i den første Tome af sin Norges Historie derpaa. Conf. *Warmholtz's Bibliothek* Tom. V. pag. 124. Interessant er Fremstillingen af det Fostbrödrelaug imellem Thorstens Fader Jarlen Vjiking og Njorve, Konge i Upland. Deres Börn hade, forfølge og dræbe hinanden, Fædrene blive deres Eed tro, og holde Venskab urokkelig.

Agiætar Fornmanna-Sögur, udgiven af *Björn Marcussen*. Hoolum 1756.

Loka læte. Kaupmannahöfn.

Arne Bodvarsens Rimur af Thorstein Uxa-fæti. *ibid.* 1771.

Ej. Rimur af Ingvari Viidfaurla. Hrappsey 1777.

Ej. og *Th. Gudbrandsens* Rimur af Ulfari Sterka. *ibid.* 1775.

Rimur af Hrolfe Konungi Kraka, af *E. Halssen* og *Th. Rögnvaldsen*. *ibid.* 1777.

Rimur af Hervoru Angantirsdotter. *ibid.*

LITTERAIRHISTORIE

-MED

ENCYCLOPÆDIER, LÆRDE SELSKABERS VERKER,

S A M T

PERIODISKE SKRIFTER OG SAMLINGER AF

BLANDET INDHOLD.

Litterairhistorie.

a) Folio.

Pandectarum seu partitionum universalium *Conradi Gesneri* libri 21.
Tiguri 1548.

P. Bayle Dictionaire historique et critique. Amsterd. 1730. 4 Voll.

I. G. Chauffepié Supplement au Dictionaire de Bayle. ibid. 4 Voll.

Bayles Wörterbuch, übersetzt durch *Gottsched*. Leipzig 1741.
4 Voll.

Herbelot Bibliotheqve orientale. Paris 1697.

Vinc. Placcii Theatrum Anonymorum et Pseudonymorum, per *I. A.*
Fabricium. Hamburgi 1708.

Bibliotheca orientalis Clementino-Vaticana. Romæ 1719. 4 Voll.

Catalogus librorum manuscriptorum Angliæ et Hiberniæ. Oxon. 1697.

Catalogus impressorum librorum bibliothecæ Bodleianæ. ibid. 1674.

The young Students Library by the Athenian Society. London 1691.

Catalogus Bibliothecæ Universitatis Lugduno-Batavæ. Lugd. 1716.

C. F. Matthæi Notitia Codicum manuscriptorum græcorum Bibliothecarum Mosqvensium. Mosqvæ 1776.

Hug. Grotii Epistolæ. Amstelod. 1687.

*

*

*

Jo. Mölleri Cimbria Litterata cum præfatione *Jo. Grammii*. Hafniæ
1744. 3 Vell.

Samling, i adskillige Bind, af Kjöbenhavns Universitets ved adskillige
Lejligheder (saasom ved Rectorsskifte, ved academiske Graders
Uddelelse, ved lærde og andre mærkelige Personers Dödsfald)
udstædte Programmata.

(Foran i hver af Bindene findes et Navne-Register.)

Samling af Indbydelsesskrifter til academiske Forelæsninger. Deri-
blandt *B. I. de Buchwald* Invitatio ad primam sectionem cadave-
ris, Hafn. 5 Juni 1741.

Christian Vdes Stiftelse af Ridderacademiet i Kjöbenhavn 1695.

Friderik IVdes forbedrede og bekræftede Stiftelse for Ridderacademiet.
ibid. 1701.

Samling af 21 Lykönskningsskrifter til danske Lærde.

C. Falsters Tale ved Ribe Skoles Indvielse. 1727.

Programma til Indvielsen af Seminarium Lapponicum i Trondhjem.
1753.

Exempla litterarum typographiæ Academiæ Havniensis a Petro Morsin-
gio erectæ, auctæ ab Henr. et Georg. Gödianis, tandemque a
Jo. Phil. Bockenhoffero renovatæ. 1691.

Skriftprøver af Soröe Academies Bogtrykkerie med Vers af Professo-
rerne i 8 Sprog til Kong Friderik V. Soröe 1764.

Catalogus librorum Jani Rosenkrantzii. Hafn. 1696.

b) Quart.

Gvidoni Pancirolli rerum memorabilium deperditarum libri duo.
Francof. 1660.

G. Paschii tractatus de novis inventis, quorum accuratori cultui facem
prætulit antiquitas. Lips. 1700.

Th. Ban-

- Th. Bangii* Cœlum orientis et prisci mundi. Hafn. 1657.
- D. G. Morhofii* Polyhistor, illustratus a *Jo. Möllero*. Lubecæ 1714.
- G. Stollii* Anleitung zur Historie der Gelahrtheit. Jena 1727.
- Id. lib. latine versus a *C. H. Langio*. ibid. 1728.
- Nachrichten von den Büchern und deren Urhebern in der Stollischen Bibliothek. ibid. 1733-40. 2 Voll.
- C. G. Jöchers* Gelehrten Lexicon. Leipz. 1750. 4 Voll.
- Leo Allatius* de Nilis et eorum scriptis cum supplementis *I. A. Fabricii*. Hamburgi 1711.
- H. Witte* Diarium biographicum. Gedani 1688.
- Silhouetten jetzlebender Gelehrten. 1stes Heft. Hamburg 1778.
- I. A. Qvenstedt* de patriis illustrium doctrina et scriptis virorum. Witeb. 1691.
- Jo. Balæi* Scriptores Britannia. 1548.
- Jo. Waræus* de Scriptoribus Hibernia. Dublin 1639.
- H. I. Bytmeister* de meritis Brunsvigo-Luneburgensium in rem litterariam. 1730.
- H. Nettelbladt* Notitia Scriptorum Ducatus Megapolitani. Rostochi 1745.
- D. Czwingingeri* Specimen Hungariae litteratae. Francof. 1711.
- Sim. Starovolski* Scriptorum Polonici. 1733.
- Vita Dav. Chytræi. Rostoch 1601.
- C. P. Leporins* Nachricht von Leben und Schriften *C. M. Pfaffens*. Leipz. 1726.
- Vita N. C. F. de Peiresc, autore *Petro Gassendo*. Hagæ Com. 1655.
- Vita et Scripta *W. F. Tentzelii*. Dresdæ 1708.
- Notitia Oxoniensis Academiae. Lond. 1675.
- Jo. Meursii* Athenæ Batavæ. Lugd. Bat. 1625.
- Acta Academica. Lips. 1733.

I. G. I. Breitkopf über die Geschichte der Erfindung der Buchdrucker-
kunst. Leipz. 1779.

A. H. Lackmanni Annales Typographici. Hamburg 1740.

I. I. Maderus de Bibliothecis atqve archivis. Helmstad. 1666.

I. M. Chladenius de fortuna bibliothecæ Augustini in excidio Hippo-
nensi. Lips. 1742.

Specimen Bibliothecæ Hispano-Majansianæ ex Musæo *D. Clementis*.
Hanov. 1753.

Th. James Catalogus Mstorum in Bibliothecis Cantabrig. et Oxoniensi-
bus. Londini 1600.

Jo. Burchardi Historia bibliothecæ Wolfenbutteli. Lips. 1744.

Acta Eruditorum et Nova acta Eruditorum cum Supplementis et Indi-
cibus. *ibid.* 1682-1774. 59 Voll.

Nova Litteraria Germaniæ. Hamburgi 1703-6. 2 Voll.

*

*

*

Gvil. Camdeni Epistolæ. Londini 1691.

E. Martini Epist. cum præfat. *P. Wesselingii*. Amstel. 1738.

C. Salmasii Epist. Lugd. 1656.

P. Victorii Epist. Rostoch 1577.

*

*

*

Th. Bartholin de peregrinatione. Hafn. 1674.

B. de Montfaucon Diarium italicum. Paris 1702.

Voyage litteraire de deux religieux Benedictins de la congregation de
S. Maur. *ibid.* 1724.

Jac. Tollii Epistolæ itinerariæ. Amstelod. 1700.

I. G. Keyslers neueste Reisen. Hannov. 1751. 2 Voll.

*

*

*

Holmia litterata. Holm. 1701.

A. A. Stjernmans Aboa litterata. ibid. 1719.

P. Vinstrupii Oratio synodica de academiis. Londini Scan. 1666.

I. I. von Döbelns Historia academiæ Lundensis. ibid. 1740-41.
2 Voll.

N. Dal Specimen biographicum de antiqvariis Sveciæ. Holmiæ 1724.

Catalogus Dissertationum svecicarum. ibid. 1765.

Catalogus librorum, quibus bibliothecam regiam Stokholmensem
adauxit J. G. Sparfwenfelt. ibid. 1706.

b) Catalogus centuriæ librorum rarissimorum quibus bibliothecam
Academiæ Upsal. exornavit idem Sparfwenfelt. ibid. eod.

Dissertationum Svecorum, inprimis Academiæ Upsaliensis, Collectio
ann. 1638-1777. 13 Voll.

*

*

*

C. Frimans bergenske Skribentere. Bergen og Kjöbh. 1766 o. fölg.
3 Stykker.

Jo. Mölleri Programma de magnatibus quibusdam familiarum Cimbriæ
equestrium scriptis et doctrina claris. Flensburgi 1725.

Casp. Bartholini Oratio de ortu, progressu et incrementis Academiæ
Havniensis. Hafn. 1620.

E. Vindingii Academia Havniensis. ibid. 1665.

Wolfg. Rhumanni Diss. inaug. pro 18 candidatis magisterii 1621;
cui præfixa est Laurus delphica in brabeuterio regio, quod Haf-
niæ est, iis contexta et data.

Fundats for Kjöbenhavns Universitet af 1732.

Samling af Programmata udstædte fra Kjöbenhavns Universitet ved ad-
skillige Solenniteter, saasom i Anledning af Universitetets Jubel-
fest 1779.

O. Scheel Encomium Academiæ Soranæ. Soræ 1652.

G. Wilz-

G. Witzlebius de cursu verbi divini in Academia Sorana. Hafn. 1660.
Fundats for det ridderlige Academie paa Sorøe af 7 Juli 1747 paa dansk, og dito paa tydsk.

Programmata in festum anniversarium Academiæ Soranæ scripta ann. 1761-64.

Samling af Sorøske Taler for adskillige Aaringer.

Programmata in natales regio ab Academia Sorana celebratos ann. 1758-73. 2 Voll.

C. Grammi Chilonium novus Holsatiæ parnassus. Schlesvigæ 1665.
Samling af nogle Programmata udstædte af Lærerne ved det altonaiske Gymnasium.

Programmata fra de latinske Skoler i Danmark, nemlig fra Frue-Skole i Kjöbenhavn 1768, 1773 og 1774; fra Skolen i Roeskilde 1768-72; i Slagelse 1769 og 70; i Helsingör 1778; i Odense 1769-71; i Aarhus af *I. Worm* 1769 og 71; i Aalborg af *I. Gottschalk* 1770.

Samling af Programmer fra de norske Skoler, nemlig fra Christiania af *Hersleb* og *S. S. Monrad* 1769 og 70; fra Christiansand af *Giör* 1790; fra Bergen af *I. Höjer* 1753-55; fra Trondhjem af Rector og Conrector i Aarene 1769-78 samt 1781.

Ribe Skoles aarlige Taksigelsesfest af *C. Falster*. Kjöbh. 1732.

I. Rasch Annua memoria d. 13 Juli 1719 inaugurationis Scholæ Christianiensis. Hafniæ s. a.

Id. lib. danice. ibid. 1721.

Lectonscatalog fra Seminarium Fridericianum i Bergen 1760-62.

I. Möllers Entwurf der Historie der Flensburgischen Stadt-Schule. Flensburg 1717.

C. F. Wadskiær Lineamenter af Bogtrykkerkonstens Historie i Danmark. Viborg 1738.

Catalogus over det kongelige norske Videnskabers-Selskabs Bogsamling. Trondhjem 1770. Cata-

- Catalogus over Thomas Angels Bibliothek. Trondhjem 1769.
 — — — H. C. Björns. ibid. 1765.
 — — — Karen Brahes. Kjöbh. 1725.
 — — — Gehejmerraad Breitenaus. Lübek 1747.
 — — — Grev Danneskjolds. Kjöbh. 1731.
 — — — A. Das's. Bergen 1735.
 — — — A. Dreyers. Christiania 1737.
 — — — Gehejmerraad Hjelmstjernes. Kjöbh. 1782-86. 3 Voll.
 — — — P. Jespersens. ibid. 1715.
 — — — Jo. Mullenii. ib. 1670. (Foran Th. Bartholins Tale over Male.)
 — — — Biskop Nannestads. Christiania 1777.
 — — — P. J. Resens, med Resens Biographie foran. Hafn. 1685.
 — — — C. Römers. Bergen 1738.
 — — — N. Römers. ibid. 1743.
 — — — O. Schelderups. Trondhjem 1760.
 — — — M. Stubs. ibid. 1759.
 — — — A. Tops. Bergen 1745.
 — — — C. L. Tychonii. Kjöbh. 1741.
 — — — President Worms.

Catalogus over en Del rare Böger som bleve solgte i Waisenhuset i
 Kjöbenhavn d. 27 Febr. 1742.

I. C. H. Dreyer Notitia librorum manuscriptorum historiae Cimbricae.
 Rostoch 1759.

A. H. Lackman de codice bibliothecæ academiae Hafniensis in quo
 Adam Bremensis opera inscripta fuere. Kilon. 1746.

Nova litteraria maris Balthici. Lubecæ 1698-1706. 5 Voll.

Badens critiske Journal for 1770-71 og for 1776-79. 6 Voll.

Den ny critiske Tilskuer for 1775-76. 2 Voll.

En Samling Miscellanea, hvoriblant *Langebeks* Intimation om Udga-
 ven af *Scriptor. Rer. Dan.*; *Gunnar Poulsens* Epigrammer til
 Schö-

Schönings Udgave af Heimskringla, og til Sammes Norges Historie; Indbydelse til Prænumeration paa en Oversættelse af Stackhouses Forsvar for den bibelske Historie; *Pliers* Plan til sine Forelæsninger; *Beaumelles* Discours a l'ouverture des leçons publiques de la langue et des belles-lettres françoises; *Sim. Pauli* Programma affixum cum prima vice in Theatro anatomico anatomen esset auspicaturus. Hafn. 1644.

c) Octav.

Goguet de l'origine des lois et des sciences etc. a la Haye 1758.

3 Voll.

Id. lib. danice ved *Hvass*. Kjöbh. 1769. 3 Voll.

Polydorus Vergilius de rerum inventoribus. Colon. Agripp. 1626.

Jo. a Wower de Polymathia tractatio. Lips. 1665.

Corn. Agrippa de incertitudine et vanitate scientiarum. Hagæ Com. 1653.

I. M. Sommer de injusto solidioris eruditionis contemptu qverelæ. Hafniæ 1756.

Th. Bartholin de libris legendis. ibid. 1672.

Fr. Sacchini libros cum profectu legendi ratio. Lips. 1738.

I. C. Menckenius de charlataneria Eruditorum. Amstel. 1716.

Th. Crenius de furibus librariis. Lugd. Bat. 1705.

C. H. Lau de polygraphia et agraphia. Hafn. 1777.

I. F. Reinmans Historia litteraria. Magdeb. 1708. 3 Voll.

Ej. Histor. litterar. antediluviana. Halle 1709.

Ej. Hist. litter. Babyloniorum et Sinensium. Brunsv. 1741.

C. A. Heumannii Conspectus reipublicæ litterariæ. Hanov. 1726.

Dan. Maichelii Introductio ad historiam litterariam. Cantabrig. 1721.

B. G. Struvii Introductio in notitiam rei litterariæ. Francof. 1729.

B. He-

- B. Hederich* Notitia autorum antiqva et media. Witeb. 1714.
- I. B. Menckens* Compendieuses Gelehrten-Lexicon. Leipz. 1715.
- Jø. Mölleri* Homonymoscopia. Hamb. 1697.
- I. C. Mylii* Bibliotheca Anonymorum et Pseudonymorum. ibid. 1740.
2 Voll.
- Brevis expositio nominum, sub quibus scriptores aliquot Pseudonymi
latere voluerunt. Veriburgi 1670.
- G. C. Hambergers* Nachrichten von den fürnehmsten Schriftstellern.
Lemgo 1756. 4 Voll.
- H. W. Lawätz's* Handbuch. Halle 1788 et seqv. 11 Voll.
- F. Ekkards* Haandbog over almennyttig Kundskab og dens Litteratur.
Kjöbh. 1788 o. fölgg. 3 Voll.
- L. Allatii* Apes Urbanæ sive de viris illustribus Romanis. Hamburgi
1711.
- b) *I. Imperialis* Museum historicum virorum doctorum.
- c) Vitæ selectæ quorundam eruditissimorum virorum. Wratislav.
1711.
- P. Terpageri* Seculum illustre. Hafn. 1682.
- G. W. Göttens* das jetzlebende gelehrte Europa. Braunsch. 1735.
3 Voll.
- E. L. Rathlefs* Gesch. jetzlebender Gelehrten. Zelle 1740. 6 Voll.
- I. C. Strodtmans* Beyträge zur Historie der Gelahrtheit. Hamb. 1748.
- Ej.* das neue gelehrte Europa. Wolfenb. 1752 et seqv. 8 Voll.
- C. Sorel* Bibliotheqve Françoise. Paris 1664.
- Corn. a Beughem* France scavante. Amsterd. 1683.
- Siecle litteraire de Louis XV. ibid. 1754. 2 Voll.
- C. F. v. Khautz* Versuch einer Geschichte der österreichischen Gelehr-
ten. Frankf. u. Leipz. 1755.
- I. I. C. Oelrichs* Entwurf einer Bibliothek zur Gesch. der Gelahrtheit
in Pommern. Leipz. 1765.

- I. P. Kohlii* Introductio in historiam et rem litterariam Slavorum. Altonaviae 1729.
- H. L. C. Bacmeisters* russische Bibliothek. Riga u. Leipz. 1772. 5 Vell.
- I. E. I. Walchii* tertium Academiae Jenensis seculum. Jenæ 1758.
- Memoria Jubilæi gemini in Academia Julia. Helmstad. 1712.
- La vie de Cervantes par *G. Mayans y Siscar*. Amsterd. 1740.
- Eloge de Fenelon par *de la Harpe*. Copenh. 1771.]
- Memoires pour servir a l'histoire de la vie et des ouvrages de M. l'Abbé Lenglet du Fresnoy. Londres 1761.
- Eloge de Gassendi. Nismes 1768.
- Hugonis Grotii Manes. Delph. 1727. 2 Voll.
- Det kloge lybske Barns C. H. Heinekes Levnet og Död. Kjöbh. 1772.
- C. Junckeri* Commentarius de vita et scriptis Jobi Ludolfi. Lips. et Francof. 1710.
- H. A. Schumacheri* Vita Ad. Siberi. Grimæ.
- C. P. Leporin* Leben J. C. Wolfii. Leipz. 1725.

*

*

*

- Formey* conseils pour former une bibliotheque. Berlin 1755.
- Jo. Vogt* Catalogus librorum rariorum. Hamburgi 1738.
- Id. lib. 1747.
- L. Widekind* Verzeichnis von raren Büchern. Berlin 1753.
- I. D. Janozki* Nachricht von raren polnischen Büchern. Dresden 1747.
- S. I. Baumgarten* Nachrichten von einer hallischen Bibliothek. Halle 1748 u. f. 8 Voll.
- Ej.* Nachrichten von merckwürdigen Büchern. ibid. 1752 u. folg. 12 Voll.

Jour-

- Journal des Scavans par *Hedouville*. Amsterdam 1679. 14 Voll.
 It. Journal des Scavans combinée avec les meilleurs journaux anglois. *ibid.* 21 Voll.
- Bibliothèque universelle et historique, par *I. le Clerc*. *ibid.* 1686-93. 22 Voll.
- Ej. Bibliothèque choisie pour servir de suite a la Bibliothèque universelle. *ibid.* 1703-13. 31 Voll.
- Ej. Bibliothèque ancienne et moderne. 1714-17. 7 Voll.
- Bibliothèque angloise, par *D. L. R.* Amsterdam 1717. 12 Voll.
- Bibliothèque britannique ou Histoire des ouvrages des Savans de la Grande Bretagne. a la Haye 1733. 25 Voll.
- L'Europe savante. *ibid.* 1718 et seqv. 24 Voll.
- Bibliothèque germanique ou histoire littéraire de l'Allemagne et des pays du Nord. Amsterd. 1720-41. 25 Voll.
- Nouvelle Biblioth. german. *ibid.* 1746-59. 29 Voll.
- Bibliothèque des sciences et des beaux arts. a la Haye 1754. 20 Voll.
- Journal étranger. Paris 1754. 15 Voll.
- Journal encyclopedique. Bouillon. 200 Stykker.
- Mercure de France. Amsterdam 1781. 23 Voll.
- (*Tentzels*) Monathliche Unterredungen von allerhand Büchern. Leipz. 1690-98. 10 Voll.
- Neuer Büchersaal der gelehrten Welt. *ibid.* 1710. 4 Voll.
- Relationes de libris novis. Gottingæ 1752. 4 Voll.
- Göttingsche Anzeigen von gelehrten Sachen fra 1758 til 89. (defect.)
- Biefe die neueste Litteratur betreffend. Berlin 1761-65. 8 Voll.
- Allgemeine deutsche Bibliothek, u. neue allgem. d. Bibliothek. Berlin u. Stettin 1766-98. 220 Voll.
- Klotz's* deutsche Bibliothek der schönen Wissenschaften. Halle 1768. 6 Voll.
- Novi Commentarii de libris minoribus. Vol. I. Pars I. 1773.

- Altonaische gelehrte Zeitungen für 1745-48. 4 Voll.
 Neuer gelehrter Mercurius. Altona 1774-78.
 Sammlung einiger litterair. Nachrichten. Schleswig 1771-75. 5 Voll.
I. C. Gatterers allgemeine historische Bibliothek. Halle 1767 u. f.
 7 Voll.
 Ej. historisches Journal. Göttingen 1772 et seqv. 8 Voll.
 Betrachtungen über die neuesten historischen Schriften. Altenburg
 1769 et seqv. 9 Voll.
 The literary Magazine, or the history of the works of the Learned.
 London 1736-43. 15 Voll.
 The Museum, or the literary and historical Register. *ibid.* 1746.
 3 Voll.
 The grand Magazine of universal intelligence. *ibid.* 1758-60. 3 Voll.
 The monthly Review. *ibid.* 1781-84. 4 Voll. og 22 Hæfter.

* * *

- Jo. Mabillon* iter germanicum et *Jo. Launous* de scholis celebribus.
 Hamburgi 1717.
 Histoire d'un voyage litteraire. a la Haye 1735.
M. Gerberts Reisen durch Allemannien, Welschland, und Frankreich.
 aus dem latein. Ulm, Frankf. u. Leipz. 1767.
I. I. Björnståhls Resa, utgifwen af *Gjörwel*. Stokh. 1780. 2 Voll.

* * *

- Clarorum virorum epistolæ centum. Amsteled. 1702.
D. Baudii Epistolæ. Lips. 1625.
J. Bongarsii Epist. Lugd. Bat. 1641.
 Ej. et *Lingelshemii* Epist. Argent. 1660.
A. Buchneri Epist. Dresdæ 1700.
C. Calcagni Epist. Ambergæ 1601.

Jo. Cru-

Jo. Crucii Mercurius Batavus sive epistola. Amstel. 1661.

C. Daumii Epist. Chemnicii 1709.

D. Hartnaccii Epist. Schleswigæ 1698.

Angelii Politiani Epist. Amstel. 1642.

F. P. Wolfharti Epist. Jenæ s. a.

Casauboniana, edita a J. C. Wolfio. Hamburgi 1710.

Huetiana. Amsterdam 1723.

Menagiana. ibid. 1693.

Naudæana et Patiniana. ibid. 1703.

Sorberiana. Paris 1694.

*

*

*

O. Plantini Hellas sub Arcto sive Merita Svecorum in lingvam græcam.

Witeb. 1736.

Lärda Tidningar af Salvius. Stokholm 1745-64. 20 Voll.

C. C. Gjörwels nya svenska Bibliotheket. ibid. 1761.

Ej. kongl. Bibliothekets Tidningar. ibid. 1767-68. 2 Voll.

Ej. svenska Mercurius for Aarene 1755 til 1765 i 19 Voll.

O. O. Celsii Bibliothecæ Academicæ Upsal. Historia. Upsal. 1745.

I. O. Alnander Historiola artis typographicæ in Svecia. ibid. 1722.

L. Robergs Tal holne för publiqve Promotioner wid Upsala Academie.

Stockholm 1745.

*

*

*

Jo. Mölleri Bibliotheca Septentrionis eruditi. Lips. 1699.

A. Bartholin de Scriptis Danorum. Hamburgi 1699.

A. Thura Idea historię litterarię Danorum. ibid. 1723.

b) Ej. Gynæceum Danię litteratum. Altona 1732.

Ej. *Conspectus Danorum qui de lingvę romanę et gręcę scriptoribus bene meruerunt.* Hafnię 1740.

Ej. *Regię Academicę Hafniensis Infantia et pueritia.* Flensburgi 1734.

O. Wormii Baccalaureus Philosophię. Hafn. 1622.

Th.

- Th. Bangs* danske Laurkrants, udsat paa danske Rim. 1641.
 Plan til Academiets Forandring og Forbedring. Kjøbh. 1771.
I. H. Schlegel om histor. Forelæsninger. ibid. 1776.
I. Worms Lexicon over danske, norske og islandske lærde Mænd.
 Helsingör og Kjøbh. 1771-84. 3 Voll.
Gunneri Hyrdebrev til Præsteskabet i Trondhjem. Trondhjem 1758.
 Id. lib. theotisce. ibid. 1759.
 Samme Bog indbunden i Qvart med gjennemskudte rene Blade, hvorpaa
 skrevne Anmærkuinger.
 Kjöbenhavnske lærde Efterretninger fra 1720-85. 65 Voll.
 Nova litteraria. Hafniæ 1721.
 Conf. *Luxdorsiana* pag. 266.
 Nova orbis litterati. ibid. 1729.
 (An Matthiæ Anchersen? Vid. *Luxdorsiana* pag 268-69.)
 Dänische Bibliothek oder Samml. von alten und neuen gelehrten Sa-
 chen aus Dänmark. Copenh. u. Leipz. 1728 u. folgg. 7 Voll.
 (*Büschings*) Nachrichten von dem Zustande der Wissenschaften und
 Künste in den dänischen Staaten. ibid. 1754. 3 Voll.
Lorcks fortgesetzte Nachrichten etc. ibid. 1759.
 Ej. dänisches Journal. Kopenh. Odøse u. Leipz. 1767-69. 2 Voll.
 Efterretninger om ny Böger og lærde Sager (af *Bloch, Erichsen, Dons*
 etc.). Kjøbh. 1757-58.
Sporons Breve i Anledning af ny udkomne Skrifter. ibid. 1767-68.
 Dansk Litteratur-Journal. ibid. 1779 o. fölgg. 3 Aargange samt
 4de Aargangs 1ste Hæfte.
 (*Krafts*) Kritiske Breve til Videnskabernes Fremvæxt. ibid. 1761.
 Min kritiske Læsning. 1ste Stykke.
 Fortegnelse paa alle de Skrifter som Trykkefriheden har givet Anled-
 ning til. Kjøbh. 1771-73. 3 Voll.
 P. Ryteri dissertatio de historicis Danicis. ibid. 1719. (autor *L.*
Holbergius.) *B. Rau-*

- B. Raupachii* Commentatio de præsentis rei sacræ et litterariæ in Dania statu. Hamburgi 1717.
- Etat des Sciences en Dannemarc et en Norvege, par un Anglois (par *P. F. Suhm*). Copenh. 1772.
- (*Langebeks*) Det kongl. danske Selskabs Begyndelse og Tilvæxt. ibid. 1748.
- Ej. Anmærkning over et Brev som nylig er udgivet imod det danske Magazin. ibid. 1746.
- Ej. Videnskabernes Tab i Kong Christian VI's Dödsfald. ibid. eod.
- Th. Bartholini* Cista medica Hafniensis. ibid. 1662.
- Car. Jensenii* Historia Medicinæ apud Danos. (er 3 Ark, og mere er ikke udkommen.)
- Statua honoris erecta Gymnasio Otthoniensi cura *G. Hannæi* quam consummavit *L. Luja*. Hafn. 1724.
- Henr. Broholm* Ortus et progressus vernacularum scholarum. Flensburgi 1737.
- Bertilli Canutii* Epistolæ selectæ, Centuriæ quinque. Rostoch 1620. et Centuria 6ta. ibid. 1623. 3 Voll.
- Ol. Wormii* Epist. Hafn. 1751. 2 Voll.
- (*Schumachers*) Gelehrter Männer Briefe an die Könige von Dänmark. I-III Theil. Copenh. u. Leipz. 1758-59. 3 Voll.
- A. F. Steins* Aftryk til en Skrift- og Bogstav-Prøve.
- Catalog over Berckentins Bibliothek. Kjöbh. 1759.
- — *C. Bernhofts*. Trondhjem 1755.
- — *A. Bussæus's*. Kjöbh. 1735.
- — *Th. Clitau's*. Bergen 1754.
- — *Benj. Das's*. Kjöbh. 1775.
- — *B. Deichmans*. ibid. 1732.
- — *P. Dons's*. Trondhjem 1748.
- — *N. Fos's*. Kjöbh. 1752.

Catalog over H. Grams Bibliothek. Kjöbh. 1748.

- — J. E. Gunnerus's. Trondhjem 1774.
- — Berghauptman Hagerups. ibid. 1775.
- — P. Herslebs. ibid. 1758.
- — H. Hornemans. ibid. 1757.
- — A. Höjers. Kjöbh. 1740.
- — Jac. Höjers. Bergen 1756.
- — T. Klevenfelts. Kjöbh. 1777.
- — J. Kraft's. 1766.
- — J. Langebeks. Kjöbh. 1777.
- — L. Lunds. Trondhjem 1765.
- — G. Morels. Kjöbh. 1773. 2 Voll.
- — F. Rostgaards. ibid. 1726.
- — F. C. Sevels. ibid. 1779. 3 Voll.
- — O. Thots. ibid. 1788-95. 11 Voll.
- — J. Wiels. Christiania 1757.

Nissens Münz- und Antiqvitäten-Cabinet. Copenh. 1730.

Grams Myntcatalog. ibid. 1750.

Riis's Medailler og Mynter. ibid. 1756.

P. Herslebs Myntcatalog. ibid. 1758.

P. Herslebii Catalogus Autographorum Lutheri et Coævorum. ibid.
1754.

Bibliothecæ Herslebianæ pars altera continens funeralia. ibid. 1766.

En Samling af alskens Bog-Auctions-Cataloger.

Encyclopædier, Methodologier, lærde
Selskabers Verker, samt periodiske Skrif-
ter og Samlinger af blandet Indhold.

a) F o l i o.

J. H. Alstedii Encyclopædia. Herbornæ Nassov 1630. 2 Voll.

b) Q v a r t.

J. C. Nehrings histor. polit. jurid. Wörterbuch, nebst einem Anhang:
a) Jurist. Allegationen; b) Bergwerksterminorum; c) Metallen-
Mineralien und Bergarten, der Jagd- und Weydewerks-Wörter;
verbessert von *C. G. Riccius*. Gotha 1756.

Deutsche Encyclopædie. Frankf. am M. 1778 u. folgg. 21 Voll.

*

*

*

Histoire de l'Academie royale des sciences. Paris 1781.

Acta Helvetica physico-mathematico-botanico-medica. Basil. 1751.
2 Voll.

Th. Sprat History of the royal Society of London. London 1667.

- 482 Encyclop. Methodol. og Verker af blandet Indhold. b) Quart.
 Philosophical Transactions from the year 1700 to the year 1744. *ibid.*
 9 Voll. Item for 1778. 2 Voll.
- H. Oldenburgii* Acta philosophica Societatis Regiæ in Anglia. Lipsiæ
 1675.
- I. Hill* Review of the works of the royal Society of London. London
 1751.
- Acta physico-medica Academiae Cæsareæ naturæ curiosorum. Norib.
 1730 et seqv. 10 Voll.
- Nova acta physico-medica. *ibid.* 1757.
- Ephemeridum physico-medice. Decas III. Lipsiæ. 3 Voll.
- A. Kellner* Synopsis observationum medicarum et physicarum Ephemeridum Academ. Cæsar. ab anno 1670 usque ad annum 1722.
 Noribergæ 1739.
- Commentarii societatis scientiarum Göttingensis. Göttingæ 1752-55.
 4 Voll.
- Memoires de l'Academie des sciences et belles-lettres a Berlin.
 1780-89. 8 Voll.
- Sermones in Academia scientiarum Imperialis 1mo et 2do conventu
 habiti. Petropol. 1725.
- Acta Litteraria Sveciæ edita Upsaliæ ann. 1720-39. 4 Voll.
- Acta societatis litterariæ Upsaliensis ann. 1740-50. 3 Voll.
- Thomæ Bartholini* Acta medica et philosophica havniensia. Hafniæ
 1673. 2 Voll.
- Continuata acta medica havniensia. *ibid.* 1753.
- Det danske Videnskabersselskabs Skrifter. *ibid.* 1745-79. 12 Dele
 i 8 Voll.
- Ny Samling af samme Selskabs Skrifter. *ibid.* 1781-99. 5 Voll.

Encyclop. Methodol. og Verker af gandet Indhold. b) Quart. 483

Scripta societatis havniensis bonis artibus promovendis delitæ in latinum versa a *P. P. (Pletz)*. Havnæ 1745. 3 Tomer i 2 Voll.

Acta litteraria Universatis Havniensis. ibid. 1778.

Det norske Videnskabselskabs Skrifters ny Samling. ibid. 1784 og 88. 2 Voll.

c) O c t a v.

I. C. Wagenseil Pera librorum juvenilium. Altdorf 1695. 6 Voll.

P. M. Pexenfelder Apparatus eruditionis tam rerum quam verborum per omnes artes et scientias. Sulzbaci 1704.

La science des personnes de la cour de l'épée et de la robe. Amsterdam 1707. 2 Voll.

Bohuslai Balbini Verosimilia disciplinarum per *C. Weissium*. Augustæ Vindel. 1710.

C. Königs Lärdoms Öfning. Stockholm 1745. 8 Tomer i 3 Voll.

Encyclopedie ou Dictionnaire raisonnée des sciences des arts et des métiers. Bern et Lausanne 1781 et seqv. 75 Voll.

*

*

*

G. I. Vossii et aliorum de studiorum ratione opuscula. Ultrajecti 1651.

I. L. Vivis de disciplinis libri 12. Lugd. Bat. 1636.

Cælius Secundus Curio de litteris doctrinaque pueri. Basil. s. a.

Jo. Schefferus de informatione litteraria. Holmiæ 1678.

484 Encyclop. Methodol. og Verker af blandet Indhold. c) Octav.

Fr. Arboes Versuch eines ausführlichen Beweises der nothwendigen
Verbindung der Wissenschaften. Copenh. 1752.

* * *

M. de Limiers Histoire de l'academie appelée l'institut des sciences et
des arts. Amsterdam 1723.

Schriften der Academie der Aufschriften und schönen Wissenschaften
zu Paris. 1 Theil. Leipz. 1753.

Nachricht von der deutschen Gesellschaft zu Leipzig bis auf das Jahr
1731. *ibid.*

Gesetze der königl. deutschen Gesellschaft in Greifswald.

Kongl. svenska Wetenskaps - Academiens Handlingar fra 1739 til
1782. Stockholm.

Samling af Intrædelses- og andre Taler holdne i det kongl. svenske Vi-
denskabersselskab af adskillige Forfattere, saasom *G. Bonde*,
F. C. Ehrenpreus, *I. Faggot*, *Tessin*, o. A.

Kongl. svenska Witterhets - Academiens Handlingar. 1ste Del. Stok-
holm 1755.

Det trondhjemske Videnskaberseelskabs Skrifter. Kjöbh. 1761 o. f.
5 Voll.

Samme paa tydsk oversatte. *ibid.* 1765. 4 Theile.

O. Irgens's Taler holdne i det norske Videnskaberseelskabs Forsamlin-
ger fra 1774 til 1780. (de fleste paa Kongens Födselsdage.)

* * *

Italie-

Encyclop. Methodol. og Verker af blandet Indhold. c) Octav. 485

Italienische Bibliothek oder Sammlung der merckwürdigsten kleinen Abhandlungen zur Naturgeschichte, Oeconomie, und Fabrikwesen. Leipz. 1778. 2 Voll.

Bibliothèque critique, ou Recueil de diverses pièces critiques dont la plupart ne sont point imprimées ou ne se trouvent que très difficilement. Amsterdam 1708. 4 Voll.

London Magazine or Gentlemans monthly intelligencer. London 1732-61. 29 Voll.

Walkers hibernian Magazine or Compendium of entertaining knowledge. Dublin 1778-82.

Sammlungen aus der neuesten brittischen Litteratur. Bremen. 1 B. 1-3tes Stück.

Nova librorum rariorum collectio. Halæ Magdeb. 1709.

Miscellanea Lipsiensia ad incrementum rei litterariæ. Tom. I-XII. Lipsiæ 1722. 6 Voll.

Nova miscellanea Lipsiensia. *ibid.* 10 Voll.

G. E. Lessings Beyträge zur Geschichte und Litteratur. Braunschweig 1773 et seqv. 2 Voll.

Wiclands teutsche Mercur fra 1773 til 1794.

Göttingisches Magazin der Wissenschaften und Litteratur, herausgegeben von *Lichtenberg* u. *Forster*. Göttingen 1780-83. 4 Voll. und 9 Hefte.

Isclins Ephemeriden der Menschheit. 1780-84. (Aargangene 1781 og 83 ere defecte.)

Neue nordische Beyträge zur physical. und geographischen Erd- und

- 486 Encyclop. Methodol. og Verker af blandet Indhold. c) Octav.
und Völker-Beschreibung, Naturgeschichte und Oeconomie.
Petersburg und Leipz. 1781. 4 Voll.
- Braunschweigisches Journal von philosoph. philolog. und pädagogischen Inhalt für 1788-90.
- Eggers's* deutsches Magazin. 1791-1803. (defect.)
- Poulsens* Iris for 1791-93.
- F. Nannestads* ugentlige korte Afhandlinger. Christiania 1760-61.
2 Voll.

M A N U S C R I P T E R .

Manuscripter

i Folio.

1. Islandsk Kirkeret.
2. Bergens Logh.
3. Bjarköyar Rettar i Tunsbergi.
4. En stor Samling ny Afskrifter af islandske Sögur, saasom *a)* Gullporers - Saga. *b)* Hrafn og Gunnlaug Ormstunga- *c)* Droplauga Söna- *d)* Halfdan Eysteinsyne- *e)* Harald Hrings Bana - Saga. *f)* Samson Fagra - Saga. *g)* Eirek Rauda. *h)* Gunnar Þidranda Bana. *i)* Svarfdæla. *k)* Snegluhalla. *l)* Saga af Havard Halta Isfirdinga. *m)* Saga af Hervör og Heidrek Konge. *n)* Saga af Viga Skuta. *o)* Damustu Saga. *p)* Brodhelga. *q)* Finnboga Rama.
5. En Samling af kortere islandske Historier de saakaldte Þættir; item Fragmenter af Sagaer, saasom af Thorstein Sidu Hallsonar Saga, og af Waldemars - Saga.
6. Sturlunga Saga.

Ifølge C. Bertrams Antegnelse, baade fori paa dansk og bagi paa latin, er dette Exemplar skrevet af den bekjendte islandske Antiquar Paul Vidalin, og kan regnes for en af de bedste Cødices af dette sjeldne Verk.
7. Speculum regale.

Foran er lagt en Udskrift af A. Magnæi Underretning om sine Exemplarer deraf.

8. Um fornmannanna Hauga nockra og Dysiar á Islande og i Norvegi.
9. Luckösk eller Bryllupsvers paa Islandsk til Brudgommen Paal Christianson, Kjöbmand paa Island, og Catharina Maria Casparsdotter. 1740.
10. Gamle norske Adel efter et gammelt, Assessor Ifver Hirtzholm tilhörende, Manuscript (derhos en anden Udskrift med Tillæg af en fuldstændigere Copie ved *G. Schöning*).
11. *Jens Pharos* Underretning om Adelen i Höland.
Er trykt i *Magazin til den danske Adels Historie* 2det Hæfte.
12. Syv danske adelige Vaabener og Monumenter.
13. En vidtløftig Fortegnelse over en Mynt-Samling af alle Slags Species-Dalere, med hossatte Aarstal og Priser.
14. Tractatus de nomine Odini, Asarum et Asyniarum eddicis et ethnicis, et mythologia Septentrionalium.
15. *Christian Frideric Irgens*, canonici capituli Nidrosiensis, Poema in Reges stirpis Oldenburgicæ, Christianum I. Johannem, et Fridericum I. cum Elogio ad Lovisam conjugem principis hæreditarii Friderici IV.
16. *Absalon Beyers* Excerpter af Bergens Capituls-Bog. 1553-71.
Er aftrykt i *Suhms Saml. til den danske Historie* 2det Bind.
17. Copie af Herredags-Dom, af Ottensee Gaard, den 10 Nov. 1581, mellem de 3 Brödre Henric Paal og Offue Brade, paa ene, og Jörgen Daae paa anden Side, som mödende for undvigte Ejler Krause til Eegholm, der blev dömt til at være fredlös og sit Liv at have forbrudt, for at have dræbt Citanternes Broder Tyge Brade.
18. Lehnsherre Ludvig Munchs Forklaring og Forsvar imod 13 Klageposter over Trondhjems Lehns Forvaltning af ham, addresseret til
til

- til Commissarierne, som han kalder sine Herrer og Venner, dat. Huollgaardt den 30 Marts 1597.
19. Verificeret Copie af Commissariernes Statholder Jens Juels og Canceller Jens Bjelkes Dom udi Sagen mellem Befalingsmanden over Trondhjems Gaard, Tage Thott, og Laugmand Peder Grum, anlangende den i Örkedalens Præstegjeld beliggende Gjölmöe-Gaards Skjödes vrang Forklaring af Laugmanden. Afsagt paa Christianiæ Retterting den 17 Juli 1627.
 20. Kong Friderich den Tredies og hans Dronnings Sophiæ Amaliæ Kronings-Procession i Kjöbenhavn den 23 og 24 Novbr. 1648. Item Hans Kongl. Maj. Hylding udi Christiania den 24 August 1648.
 21. Copie af samtlige norske Committeredes Erklæring om Norges Indkomst og Vilkaar, dat. Kjöbh. den 9 Maj 1662.
 22. Copie af en, efter kongl. Befaling af 15 Marts 1670, forfattet Betænkning om Norges 1) Charger, 2) Inddeling, 3) Militie, 4) Byttere, 5) samme Milities Underholdning, 6) Fæstninger, 7) Commerce og Söefart.
 23. En Anonymi Consilium, givet Kong Friderich den 3die, om Arverettigheden til Norge at maintainere.
 24. Extract af Deliberations-Protocollerne paa Rentekammeret, holdte 1670-74, hvorudi endeel Kammerets Relationer og Kongens med egen Haand in Margine skrevne Resolutioner.
Ere trykte i de *Sulmske Samlinger til den danske Historie* 1 Bind p. 1, og Noget deraf i *Blochs trondhjemske Blandinger* 3 Hæfte p. 213.
 25. Copie af Commissariernes C. Winding, M. Moth, P. Scavenius, P. Nielsen, W. Worm, Forestilling, dat. 9 Maj 1683, om nogle Poster i 1ste Bog ved norske Lovs Revision.
 26. Ordonance, hvorledes herefter skal forholdes paa Söe-Qvæsthuset, dat. Söe-Etatens General-Commissariat den 28 Maj 1711.

27. Copie af Højeste-Rets Instruction, dat. Kjöbh. den 23 Febr.
28. Udkastet til (*Johan Kiærulfs*) Beskrivelse over Kong Christian 6tes og Dronning Sophiæ Magdalenæ norske Rejse. 1733.
Er trykt 1745 (see foran pag. 449). Forfatteren, Dansk af Födsel og i nogen Tid Amanuensis hos Procantsler Pontoppidan, döde som Klökker ved Domkirken i Bergen.
29. Wilhelm Edingers Testaments Confirmation, dat. 4 Maj 1731, med Kjöbenhavns Skifterets Decision, efter hans Död, paa Tvi-stighed i Anledning af dets Indhold, dat. 2 Juni 1750.
30. *Joannis Grammii* Oratio, habita in natali Regis Christiani 6ti d. 30 Nov. 1730.
31. Ej. Oratio, festo inaugurationis Auditorii superioris Hafniensis habita d. 4 Dec. 1732.
32. Ej. Excerpta ex *Annal. Thom. Bartholini* ab anno 1001 et aliis libris varior., som Materialier til hans Oration *de origine et statu rei litterariæ in Dania et Norvegia, usque ad fundatam a Christiano imo Universitatem Hafniensem*, holdet den 17 Juni 1745 og siden trykt i *Dänische Bibliothek* Tom. 7.
De ere udskrevne af Benjamin Dass, og insignerede med Blyant, for saavidt Gram har betjent sig deraf i Orationen.
33. Ej. Forslag til Kongen om et Collegii Antiquitatum Oprettelse.
Er trykt i *Blochs trondhjemske Samlinger* 2det og 3die Hæfte. Trondhem 1804.
34. Ej. ad *Michaelis Richey Idioticon Hamburgense* Annotatiunculæ scriptæ Hafniæ d. 21 August 1743.
35. Biskop John Aresens Liv og Levnet (af *I. Olafsen*, 1755).
36. Islands nærværende Tilstand.
(Ej fuldfört, skrevet efter 1755.)
37. Relation fra Island i den Tid fra 1te Octbr. 1759 til 2den Octbr. 1760, af Sendebreve og Fortællinger; og dito med Hukkerten Islands Havfrue, som kom til Kjöbenhavn in Julio 1766.

38. Copie af *N. Holms* Udkast og Plan, hvorefter endeel af Danmarks Opmaaling kan foretages og udføres, saavel som til Instrux for de dertil beskikkede Landmaalere og Observateurer, dat. 20 Maj 1762.
39. Liste over danske Kongers Medailler, med Inscriptioner, fra Gothofredus til Christianus 6tus (af *Benjamin Dass*).
40. Copie af *Jörgen Thormölen*s Remonstration paa Bergens Vegne mod *Peder Tönders* Ansögning om Benaadninger til Trondhjems Ophjelpning efter Ildebranden, med dennes Besvarelse, især angaaende Handelen i Nordlandene, saa og *Tönders* nærmere Erindring om nogle Poster udi Trondhjems Magistrats og Geistligheds Andragelse. Erindringen dat. Kjöbh. den 8 Decbr. 1681. Item Statholder *Gyldenlöwes* Proposition, uden Dato.
41. En Samling af Adskilligt, trondhjemske Sager og især Trondhjems Bisper angaaende, nemlig: *a*) Biskoperne *Eric Bredal*, *Arnoldus de Fine*, og *Christopher Schletter*. *b*) Om Magister *Iver Pedersön Adolph*, Sognepræst paa Froen i Gudbrandsdalen, en Sön af Doctor *Peder Alfson*, Laugmand i Trondhjem; item *Alf Pedersön*, Sognepræst paa Ringsager, ogsaa en Sön; og om Kapellanen *Dieteric Muus* sammesteds. *c*) Trondhjems Biskop *Eric Pontoppidans* Relation om *Anders Kempe* og hans kjætterske Bog. *d*) Om Magister *Christen Schioldborg*, Lector i Trondhjem; og *Simon Hoff*, Rector. *e*) *Ole Jacobsön Borchmans* og *Niels Pedersöns* Trætte om Domkirkens Sognekald i Trondhjem. *f*) *Peder Albretssöns* (*Albertinus*) og *Ole Christopherson Tönders* Trætte om Fruekirkes Sognekald sammesteds.
42. Copie af 7 Nordmöers Præsters Andragelse, af *Qværnæs* Præstegaard 17 April, og udförligere Demonstration af Tingvold 3 August 1714, om Christendommens Beskaffenhed i den Egn, og en videre

videre Deduction, af Tingvold Præstegaard 1 Oct. 1714, med Facultatis Theologicæ Betænkning derover af 7 Marts 1715.

Herom kan læses *Hammonds nordiske Missionshistorie* S. 108, 115, 117.

43. Anonymi Hauniensis (D. *Hans Bartholin*) Sententia de hodierna conversione Indorum anno 1715. b) Examen Sententiæ Anonymi Hauniensis de hodierna Indorum conversione, anno 1715. c) Apologia Sententiæ Anonymi Hafniensis de hodierna Indorum conversione, contra Examinatorem ejusdem ignotum.

Herom handles hos *Hammond* l. cit. pag. 191-92.

44. Copier af Testimonia publica, Kalds- og Collatsbreve for adskillige Præster i Trondhjems Stift til 1670, med Candidaternes indtegnede Vidimation og Biskop Bredals egenhændige Vedtegninger hist og her, saasom, naar en Candidat er bleven ordineret, etc.

45. Copie af Vice-Statholder Friderich Gabels, Biskop Hans Munchs, Justitiarius Hans Blix's, og Sognepræsten Professor Jacob Lodbergs, efter kongl. Befaling af 10 Oct. 1706, holdte, og den 12 Febr. 1707 sluttede Inquisition-Commission i Christiania over Lærdom og Forhold af 3 Qvækere, Johan Otto Glyssing Jörgen Hammer og Christian Funck, hvilke 2de første den 21 Dec. 1706 og den sidste 8 Febr. 1707 blev forelæst kongl. Ordre, inden 8 Dage at rømme Kongens Lande og Riger, og Byefogden befalet af Vice-Statholderen at see det efterkommet.

46. Copie af *Gert Juul Feltmanns* Relation af 18 Febr. 1734 om Opdals Præstegjeld og Kaldets Indkomster.

47. Copier af a) Remarqvues generales over den nye Matricul i Norge. b) Churfyrstinden af Saxens Brev til sin affaldne Søn Kongen i Polen. c) En Pasquil over en Professor Theologie i dette Seculi første 30 Aar.

No. 1 er trykt i *Suhms ny Samlinger til den danske Historie* I. 311.

48. Copie af en Anonymi Relation om Universitetets Tilstand og Professorum (især Bartholins) Behandling med Bibliotheker, Capitaler og Stipendier, ved Begyndelsen af dette Seculo.
Er trykt i *Minerva* for 1786. II. 1.
49. Apographa Epistolarum *Ivari Erici Legangri*, in Diœcesi Bergensi Sognensium Præpositi, ex Viig, ad Tormodum Torfæum, et hujus ad illum responsoriæ ex Stangelandia Karmtis, 1690.
Aftrykt af de ved Suhm Aar 1777 udgivne *Torfæana*.
50. Copie af Oberstlieutenant *Peder Schnitlers* Forslag og Mening om Landværns Oprettelse i Nordland, i Brev til den nordenfjelds commanderende Generalmajor, dat. Trondhjem den 11 Oct. 1746, med 3 Bilag.
51. Forrige Amtmand Paul Juels Act og Dom.
- 52 a et b. Bergens Privilegier, og Andet om Byens Sager. 2 Voll.
53. Fortegnelse over Munkeliv-Klosters Jordegods og Indkomster. 1463.
54. Trondhjems Domkirkes Regnskab. 1592.
55. Lagmand Wittikindus, Niels Lauritsöns og Morten Lauritsöns bekræftet Gjenpart, dat. Christiania 18 Juli 1664, af deres Anno 1661 overleverede Relation om den anbefalede Commissions Forretning og Execution udi Christianiæ Laugstol, efter Hans Kongl. Maj. Instruxes Tilhold optegnet. (o: om dette Districts Jordebog, Skatter, Skov- og Saugbrug, Kjöbstæder, Næring, Beskaffenhed og Tilstand).
56. Copie af Adkomster for Skatte-Friheder til adelige Sædegaarde paa Hedemarken, Toten, og Vardals Præstegjelde, efter Rentekammerets Ordre ved Fogden indhentede i Oct. 1714 fra Ejerne, til at legitimere, at Gaardene ikke have været nogen Tid i Borgerstands- Personers Væрге, men bestandig havt adelige Ejere, som derpaa have boet, og holdt Dug og Disk, før eller fra 1639.

57. (*Hans Collins*) Brev af 8 Dec. 1718 om Defensionen ved de Svenskes fiendtlige Invasion i Trondhjems Stift.
58. (*Thom. v. Westen*) Topographia Arctarchiæ danicæ ecclesiasticæ, dividendæ in Lapmarkiam et Finmarkiam.
59. Om Maal- eller Mosk-Strömmens Beskaffenhed; i 13 Qvæstioner besvarede af en Gejstlig efter hans Visitats-Rejser.
 Forfatteren er Biskop P. Krog, og er Afhandlingen nu trykt i 2det Bind af Amtmand *Thaarups Magazin for Danmarks og Norges Beskrivelse*, ledsaget med Anmærkninger af den lærde Sorenskriver J. C. Berg. Forekommer ogsaa neden under blandt Manuscripterne i Octav.
60. En kort Beskrivelse over Moskö-Strömmens Beskaffenheder, med et Forsøg hvorledes man kan finde de rette Aarsager til de samme. (Skreven, som det synes, af Amtmand *Ove Schjeldrup*.)
61. Den samme, afskreven ved en anden Haand.
 See *Bergs* Anmærkning l. cit. hos *Thaarup* pag. 449.
62. *C. Deichmans* Brev, dat. Porsgrund den 10 Dec. 1756, til Stiftsprovst Spydberg, om physiske Aarsager til Jordskjælv, i Anledning af Lissabons Ödelæggelse.
63. Bericht von dem Marckscheiden.
64. Statholder Wibes og Biskop Deichmans holdte Commission anlangende Kongsberg Sölvværk, Anno 1723.
65. Verzeichnis derer Gruben und Schürfften des Silberwerck zu Königsberg in Norwegen, wie viele ist aufgefunden von Anfang des Werck 1623 bis 1723.
66. Det nordenfjeldske Bergamts Relation og Betænkning, efter kgl. Reskr. af 8 Juli 1735, om de nordenfjeldske Kobberværkers Tilstand, dat. 24. Marts 1736.
67. *Henrik Junghans* Relation om den svenske Store-Kopparbergs-Grubes Alder og förste Opfindelse, Vidde og Dybhed, större og mindre Grubers, Schachters, Stollers Rum og Orters Navne etc., sammenskrevet efter 1736.

68. Relation om Lykkens Jern-Grubes Opfindelse. 1695. It. Beregning over smeltet Malm og vundet Kobber etc. 1695-1758.
69. Provst *Michel Stub*s Beskrivelse over Stadsbygdens Præstegjeld, efter de 1743 fra Cancelliet opsendte Spørgsmaale. It. Tanker i Anledning af gjorte Projecter til Agerdyrkningens Forbedring, dat. 27 Febr. 1753. It. Brev til Fogden (Rüberg) om Tjenestefolks mislige Forhold.
- Provst M. Stub yar födt 1683 paa Spydeberg, hvor hans Fader Hans Larsen var Sognepræst. Moderen, hvis Navn han förte, var Gunnild Kjelds Datter Stub. Blev Skibspræst 1716 og var med Tordenskjold ved Marstrands Erobring. Blev Sognepræst til Stadsbygden 1720.
70. Amtmand *Erik M. Tönders* indsendte Beskrivelse over Romsdal Nordmör og Sundmör Amter efter de opsendte 36 Spørgsmaale, med Brev til Over-Secretaire von Holstein, dat. Molde den 25 Nov. 1744.
71. Copie af Instruction for Ove Schjelderup, Amtmand over Nordland, dat. 15 April 1704.
72. Copie af den fra Rentekammeret opsendte Extract af de om Skovene og Saugbrugene i Norge gjorte Anordninger, og hvad videre derom er bleven projecteret, dat. 31 Oct. 1746; og af Statholder Rantzows af 27 Nov. udgivne Interims-Placat, dat. 8 Dec. 1733, om Bjelkehugsten i Aggershus Stift, og Saugbruget baade der og i Christiansands Stift. Saa og General-Forst-Amtets författede og under 3 April og 1 Juni 1739 allernaadigst approberede Skov-Forordning. De 2de sidste opsendte den 28 Januar 1747.
73. Mag. Ejler Christopher Kaasbölls Indlæg mod Enevald Evald, dat. Kjöbenh. den 1 Febr. 1734. Evalds Svar d. 3. Mag. Kaasbölls Replique d. 17. Evalds Gjensvar d. 22. Extract af Christian Reenberg's Deduction, i 57 Poster, mod Evald, den 18.

Evalds Svar d. 23. Reenberg's Replique d. 4 Marts. Evalds Gjensvar d. 8.

De ere alle indgivne til den af Kongen befalede Commission angaaende Evalds mistænkelige Lærdoms-Stykker mod de symbolske Bøger i hans Prædikener.

74. Regnskab for Snaven Ormen udi Aarene 1711 og 1712, og ligeledes for Fregatten Lövendals Gallej fra 30 Maj 1712, da Vice-Admiral Tordenskjold den af Jörgen Pedersen annammede, til 20 Oct. næstefter, da Fregatten i Kjöbenhavn til Skipper Niels Halvorsen Boes er bleven inventerit.
75. Protocol over alle de Ordre, som Capitaine-Lieutenant P. Wes-sel har bekommet og udstædt fra 2 Maj 1712 til 8 Juni 1714 paa Fregatten Lövendals Gallej. Dito fra 1712 til 1716 (uden Begyndelse).
76. Journal holden paa Fregatten Lövendals Gallej fra 4 Maj 1712 til 3 Sept. 1713.
77. Journal holden paa Fregatten Lövendals Gallej og paa Fregatten Hvide-Örn, fra 18 April 1715 til 31 Marts 1716.
78. Skippers Ugeseddel over hvad der er forbrugt paa Fregatten Hvide-Örn fra 3 Maj 1716 til 4 Juli 1716, tilligemed nogle Rapporter fra Tordenskjold.
79. Gehejm-Protocol holdet paa Orlogskibet Laaland, begyndt den 14 Nov. 1716 og continueret til 7 Juli 1717.
80. Journal holden paa Orlogskibet Laaland, begyndt den 14 Nov. 1716 og continueret til 9 Nov. 1717.
81. Ordinaire-Protocol holden paa Orlogskibet Laaland fra 20 Nov. 1716 til 2 Dec 1718.
82. Journal holden paa Hs. Kgl. Maj. Orlogskib Ebeneser, hvorpaa overcommanderende Chef var Hr. Commandeur P. Tordenskjold, Anno 1718.

83. Journal holden paa Orlogskibet Laaland fra 22 Marts 1719 til 23 Dec. 1719.
84. Nogle Ordres fra Admiralitetet til Tordenskjold Anno 1717. It. Copiebog henhørende til Tordenskjolds Stervboe 1729 til 1731.
85. Journal holden fra 1 Dec. 1718 til 4 Jan. 1719. It. Copie af mange Breve henhørende til Tordenskjolds Stervboe fra 1731 til 1736.
86. Kongelige og andre Breve Söetjenesten angaaende for 1717 og 1718.
Billedet af den Söhelt, hvis Dagböger her forefindes, staaer i fuld Le- gemstörrelse i Videnskabersselskabets Höresal.
87. Collectanea, scripta manu propria defuncti gubernatoris Dioeceseos Agerhusiensis Domini de *Stockfleth*, quondam legati Danorum ad Carol. XI. Regem Sveciæ.
88. Beskrivelse over Nordlands Amt efter de fra det kongl. danske Cancellie 1743 foreskrevne Spörgsmaale og Puncter.
89. Grammaticæ islandicæ Rudimenta per *R. Jonam*.
90. Trondhjems Byes Privilegier.
91. *Christopher Hammers* norske Flora.
92. *Fr. G. Voss* Einleitung zu eine norwegische Bergwercks-Historie.
- 93-94. Udskrift af Vardöehus Amts gamle Justits-Protocoller fra 1620 til 1692. 2 Voll.
Er foræret til Bibliotheket af Stiftamtmand Fjeldsted.
95. Privilegier for det norske Compagnie. 1739.
Trykt i Amtm. *Thaarups Magazin* 2det Bind pag. 78-92.
96. Frid. 3dies Adels Privilegier.
97. *Bartels* Anmerckungen bey der grossen Machine in des Königs Garten zu Hernhausen wodurch das Wasser zu einen hohen Sprung gebracht werden soll. Hannover 1719.

98. *P. C. Buck* Beskrivelse over Söfiskan Vasssprud eller Ankerfisk kaldet, funden i Finmarken i November 1770. Hammerfest 29 Jan. 1771.
99. Ej. Underretning om Hermelin den ægte saavelsom den uægte. Hammerfest 18 Jan. 1771.
100. Ej. Brev med Tegning af et Söedyr til Biskop Gunnerus, 4 Juli 1771; og et dito fra ham af 6 Juli 1771.
101. Anmærkninger om Kjørvel (*Scandix cerefolium*) af *P. J. Bergius*.
Er trykt i *Videnskabers-Selskabets Skrifters ny Samling* 2det Bind.
102. Nogra norske Orters geographiske Belägenhet bestämd i Anledning af framledne danske Astronomens och Professorens Hr. G. Holms Observationer, af *Pehr Wargentin*.
Er trykt i *Videnskabers-Selskabets Skrifters ny Samling* 1ste Bind.
103. Brev af 9 Aug. 1785 fra Provst *Hertzberg* paa Findaas om forstenede Skjel og forokknet Træ han sender. Med *Ascanii* og *Tislövs* samt *Frimans* Undersögelser i denne Anledning.
104. *Meldals* Brev af 4 Maj 1776 med Beskrivelse af 30 Juli s. A. om Björnenes Ugjerninger i Stangvigs Præstegjeld Nordmörs Fogderie.
105. En Beretning om Barkebröds Tillavning, uden St. T. eller Navn.
106. Fem gamle Skjöder af Aarene 1569, 1586, 1587, 1591, 1599, og 7 Papirer af 1716 og 1717; mestendeels alle om Gaarden Synes i Bergens Stift. End videre 5 Skjöder af 1592, 1653, 1658, 1678 og 1679 af *Marselius* og *Lilienskjöld* med dertil hörende og et Par andre Papirer, hvoriblant en Skifteforretning af Commissarierne i Amtmand *Lillienskjöld*s Stervbo 1701.
107. Beskrivelse over visse Slags norske Plouge 1773.
108. Forsög til en Afhandling om de grönlandske verba affixa i Almindelighed, af Prof. *H. C. Glahn*. It. hans Brev til Videnskabersselskabet, dat. 11 Jan. 1773.

109. Forsög til en Afhandling om Faareskinds mindst bekostelige Beredning til Pelts, af 1780.
110. Beskrivelse paa Stillings-Maskinen ved Röraars Kirketaarns Opbyggelse, opfundet af Oberstiger *Flor*.
111. Plan til et Ager-Selskab udi Norge, underskrevet: Bergen den 11 Jan. 1773.
112. Promemoria, hvori foreslaaes en Commission i hvert Kirkesogn for at reglere Sognets Tjenere.
Oplæst i Selskabets Forsamling d. 6 Maj 1776.
113. Om Hovedaarsagen til de norske Kjöbstæders Aftagelse. m. m.
Oplæst den 6 Nov. 1775 og udenpaa tegnet: "Har, som ufuldstændig" og desuden indeholdende urigtige Sætninger, ej fundet Selskabets Bifald."
114. To Ark om nogle Urters Navne paa Lappisk, uden Autors Navn, men synes at være skrevet til Biskop Gunnerus.
115. Prisskrift om bedste Maade at fange, behandle og nedlægge Sild, skrevet d. 10 Sept. 1773.
116. *Jörgen Omejers* Fiskeriets Forestilling, Trondh. 7 April 1778, med kort Anmærkning derom paa löst Papir af Biskop *Irgens*.
117. Om Gjödselens Forögelse og bedste Anvendelse, Kjöbh. 20 Maj 1774. af Omicron Nordzon (o: *Oluf Næve*).
118. Prisskrift om Gjödselens Forögelse etc., 26 Sept. 1774.
119. Afhandling om at tillave godt Malt; med Devise: "Tiden bestemmer," d. 19 Juli 1780.
Læst i Videnskabernes Selskab den 4 Sept. 1780.
120. Von den Ursachen des Windes und der Kälte.
121. De causis frigoris et venti; med Devise: "felix qvi potuit rerum cognoscere causas."
122. Forklaring over visse nationale norske Ord, som findes udi Sorenskriver Falchs Afhandling om Træmaterialier. m. m.
123. Et Brev fra *C. Deichman* i Porsgrund af 25 Febr. 1778 angaaende

- gaaende hans Afhandling om Falkejagt, indført, men uden Forfatterens Navn, i *Ny Samling af norske Videnskabers-Selskabets Skrifter* 2 Bind 1788.
124. *Niels Frøms* meteorologiske Anmærkninger for Oure Præstegjeld i Nordmörs Fogderie fra 1763-66.
125. *M. Schnabels* Udkast til Forøgelse af Pröven paa hvorvidt det gamle norske Sprog endnu er til i det Hardangerske Bonde-Maal. 1776.
126. *Richelieus* Brev fra Verdalen den 1 Aug. 1772, med indsluttet Bonde-Collegium (men hvilket nu er borte).
127. Kort Underretning om Lejerdahl med Annexer, forfattet af *Grön*, Comminister loci, den 10 Nov. 1774.
128. *Henning Kaurins* Brev til Biskop Gunnerus af 3 April 1769 fra Vardöe om Lodden.
129. Amindelsestale over Kammerherre Sti Tönsberg de Schöller d. 20 Juni 1769 ved *Niels Krog Bredal*.
Den er trykt i *Willes Samling af Mindetaler*. Kjöbh. 1805.
130. *Holmboes* Brev af 14 Marts 1798 fra Æravig Gaard om en Brændebesparelse ved bedre indrettede Stue-Ovne. It. Sammes Brev af 2 Sept. 1799 fra Trondhjem om en Hakkelse-Maskine.
131. Fortegnelse over indsendte Afhandlinger til 6te og 7de Tome af Videnskabers-Selskabets Skrifers første Samling med paategnet Pr. M. af Selskabets da værende Vice-Præsæs *Irgens*.

Manuscripter

i Q v a r t.

1. **F**lockurem allder Haattur, af *Hallgrymur Petursson* etc.
2. Haralds Æve (et Vers af en Kong Haralds, uidentvill Haardraades, Historie).
3. Geisle, af *Einar Skulason*.
Er indført i 3die Tome af Schönings Udgave af *Heimskringla* med tilføjet latinsk Oversættelse.
4. Sagan af Þorder Hredu.
5. *Paul Vidalin* umma Heiman-fylgiu, seu de prioritare dotis, dat. 20 Aug. 1721. Id. de origine vocis "Orkneyar." It. Ad objectiones, contra suas Orkneyar, responsio.
6. *Johannis Magnæi* Grammatica Islandica, correcta et aucta a *Jona Olavio*, Studioso Antiquitatum (cujus Notæ in quibusdam paginis infra lineam videndæ occurrunt) exarata Hafniæ 1771.
7. Lexicon Islandicum Geographicum.
8. De montis Heclæ, quod præsentî anno 1693 exortum et in hunc usque diem continuatum est, incendio Relatio, scripta Tingvalli die 29 Juli, ab *Arneo Theovardo*.
9. Kort Relatio historico-physica om den forfærdelige Ild- og Steen-Regns Spen, som Hekle-Fjeld begyndte at kaste fra sig 5te April 1766, af *Einer Jonsen*.

10. Con-

10. Continuation paa de mærkværdigste Ting, som ved Hekle Fjeld og Askes Spruden har tildraget sig her i Rangervalde-Syssel fra 5 Juli til 1 Sept. (1766?).
11. *Vagels* Anmærkninger over Island.
12. Forslag om Island.
13. Project og Ansøgning om nedgravne Ting udi Jorden at opdage, hvor de udi Island kunde forefindes; indgivet af tvende islandske Personer.
14. Anmærkning over de fire Oplag af den islandske Bibel.
15. Relation og Journal angaaende det Dessen med den grønlandske Mission, forfattet ved *Hans Egede*, Missionaire, til 8 Juni 1722. It. kort Relation om Grönland. b) Copie af Over-Styrmand *Erich Larsons* holdte Journal paa Rejsen med Hans Egede, fra Colonien i Grönland sönder efter, begyndt den 9 Aug. og endt den 14 Septbr. 1723. c) Under-Styrmand *Cornelius Sechusens*, fra Colonien norder efter, begyndt den 22 Febr. og endt den 21 Marts 1724. d) *Hans Egedes* Skrivelse til Directeurerne, dat. Bergens Colonie udi Grönland den 26 Juni 1724. e) Over-Kjøbmand *Hartvig Jentofts* dito, eod. f) Præsten *Albert Tops* dito af 28 ejusd. g) Det Bergenske Grönlands-Compagnies Skrivelse til Over-Secretairen, dat. paa dets Con-
toir den 29 Aug. 1724.
16. Continuation af Journal-Relation etc. fra 21 Juni 1722 til altind. Juli 1723.
17. Anmærkninger over det 1ste og 2det Capitel af et lidet Skrift, kaldet *Det gamle Grönlands nye Perustration*, trykt i Kjöbenhavn in 8vo.
18. Kurtze Relation von der Beschaffenheit Grönlandes und dessen Einwohnern, so weit man bis Dato Kundschaft davon haben können.

19. *Andreas Bussæus's* kort Underretning om gamle Grönland, dets egentlige Beskaffenhed, saa og om den Part af Nord-America, som först af Grönländerne er bleven opfundet og da kaldet Vinland. (Hoslagt *Hans Grams* Brev til Forfatteren, indeholdende hans Tvivlsmaade og Erindring ved dets Approbation til Trykken).
20. *Arnas Magnæus* om Gandvik.
21. *Th. von Westens* Topographia Arctarchiæ danicæ ecclesiasticæ, dividendæ in Lapmarkiam et Finmarkiam.
Samme som No. 58 i Folio pag. 496.
22. Finmarken og Runebommen, eller Relation om Finnernes, saavel i Finmarken som Nordlandene, deres Afguderie og Satans Dyrkelse.
23. Underretning om Runebommens rette Brug blant Finnerne i Nordland og Finmarken, med 2 Tegninger.
24. (*H. Stampes*) Undersøgning af Finmarkens gamle og itzige Tilstand, Indvaanere og Grændser, og den deraf hængende Danmarks eller Sverrigs Rettighed dertil.
Aftrykt i *ny danske Magazin* 2det Bind S. 65 o. fölg.
25. *H. Dahls* Chorographia over Vest-Finmarken, med hosföjet historisk Beretning om Indbyggerne i samme Land.
Forfatteren, Professor Hans Dahl, var Provst, og Sognepræst til Skognens Præstegjeld.
26. *Knud Leem* om Finmarkens Politievæsen.
27. Ej. Beskrivelse over Finnerne og Finmarken.
28. Beskrivelse over Kjöllefjords Præstegjeld i Öst-Finmarken, med et tegnet Kort derover.
29. *Niels Mortensons* Beretning over de 2de Præstegjeld Trondenæs og Lodengen i Nordland, dem Bisperne i Trondhjem nyde som en Lön for deres Embed. Söevig d. 22 Maj 1685.
30. Kort Notice om Röst- og Væröens Situation og Beskaffenhed.

31. Beskrivelse over Brönöens Præstegjeld paa Helgeland i Nordland, med et tegnet Kort.
Indført i *Thaarups Magazin* 1ste Bind.
32. Om Mal- eller Moske-Strømmens Beskaffenhed. It. *Gerhard Schönings* Betænkning og Oplysning om denne Beskrivelse, med videre.
33. Beretning om den store og forfærdelige nordiske Ström, kaldet Moskö-Ström, hvis Löb og Grumhed findes yderst ved Lofoten i Nordland. It. (*Ove Schjelderups*) tegnede Kort over Moske-Strømmen. *Lars Barhows* Brev, dat. Veklem den 26 Januar 1757, og Anmærkninger ved Excerpter af Schjelderups Meninger om denne Ströms Beskaffenhed.
34. *Fridrik Nannestad* nogle mærkværdige Ting i Nordland, afskrevet med *Gerhard Schönings* Haand. It. Curiosa paa en nordlandsk Rejse.
Den sidste, som er af löje Værd, forekommer ogsaa i Cataloget over de thottiske Manuscripter pag. 473 No. 1732.
35. (*Thomas Bredals*) Betænkning om Nordland og Finmarken, efter General-Lieutenant Hvidtfeldts Begjering. Trondh. d. 18 Dec. 1736.
Forfatteren, Søn af Biskop Bredal og Fader til Niels Krog Bredal, var Justitsraad og Laugmand over Nordland og Finmarken.
36. *Thomas Tarnovius's* Færöers Beskrivelse. 1669.
37. Et tegnet Kort over Nordmörs Fogderie.
38. *I. M. Lunds* Efterretning om Nummedals Fogderies oeconomiske Tilstand, i Henseende til Agerdyrkningen, Fiskerierne og Handelen.
39. *Ivar Erics Legangers* Beskrivelse over Sogn.
Staaer i *Torfæana*. See her foran No. 49 i Folio pag. 495.
40. Udtog af *Hans Rosencreutzes* Relation om Norge. 1699.

41. Journal holdet over Kong Christian 4des Rejse omkring Norge til Thinden i Finmarken. 1599.
Journalen er holden af en norsk Adelsmand *Mats Bagge* til Holmgaard, som da var Hoffunker, men 1610 Capitain udi Flaaden. Foran er, af Professor *Christian Grave*, Fortegnelse paa 33 (a 36) norske Adelsmænd, som da vare i Bergen for at tage mod Kongen, efterat Herredag var holdet i Stavanger.
42. Kong Christian 5tes Rejse til Norge. 1685.
43. Journal over General-Lieutenant Gyldenlöves Rejse gennem Norge. 1695.
44. (Mr. de *Guldenlew*) Journal du Voyage de Norvegue, fait á la suite du Roi (Frideric 4) en l'ann. 1704. Copie tirée de l'original a Laurvigen ce 3me Sept. 1733, par *Christian Rantzau*.
Er trykt paa dansk. See her foran pag. 457.
45. Etatsraad *Frideric von Esmarchs* Diarium over Kong Friderik 4des Rejse til, udi og omkring Norge, fra 14 Maj til 6 Sept. 1704.
46. Reformation angaaende Kaldenes Indkomster i Trondhjems Stift. Actum Nidrosiæ 1 Maj 1589, af Lehnsherre over Trondhjems Lehn Christen Friis til Borreby, og Capitulares i Trondhjem Biskop Hans Mogenssön, Hans Sivertssön Pastor til Domkirken, og Jens Andersson Cantor og Lector, (rettet efter et Exemplar i Stiftskisten, med Anmærkninger af *G. Schöning*).
47. Trondhjems Byes Privilegier og Friheder til 1610 (en gammel Copie).
48. Dito til 1670, med en Annotation ved Slutningen af *Gerhard Schöning*.
49. Provst *Michael Stubs* Beretning, dat. Statsböjgds Præstegaard d. 10 Oct. 1753, om hans Morfader Mag. Kjel Stub, samt om hans Descendentere.
Conf. *Rothes brave danske Mænds Eftermæle* 2den Del pag. 412.

50. Primstavens Aftegning og Forklaring.
(Fori ere indtegnede Tycho Brahes 32 Dage.)
51. Kongs-Kildevands (ved Christiania) Beskrivelse, tilligemed en udførlig Beretning, hvorledes man skal føre sig det og andre sunde Vande til Nytte, trykt Aar 1745 i Februari Maaned; tilligemed de i den Anledning imellem *I. C. Linske* og *A. Thue* vexlede Stridsskrifter.
52. Stiftsprovst *Jens Christian Spidbergs* Brev, dat. Christiansand d. 23. Febr. 1758, til Procantsler *Erich Pontoppidan*, om 2de Forseelser, som tillægges *Spidberg* ved Recensionen af *Pontoppidans* Betænkninger over den naturlige Aarsag til Jordskjelve etc. Pag. 418 og 421 i *Efterretninger om ny Bøger og lærde Sager* for 1756.
53. Betænkninger om Skriftet (formodentlig *G. Schönings*) Anledning til Agerdyrkningens Forbedring.
54. *Brostrup Tax* 28 Spørgsmaale, med en ung *Bergmands* Svar, angaaende Kobber-Smeltningen, dat. Quikne d. 25 Marts 1718.
55. Annotationer for en *Bjergelskende* ved *Kobberværker*.
56. *Daniel Tilas* Relation om *Ljusnars* Brug eller nya *Kopparbergs* gångbara *Koppar-Smältnings* Proces, författad År 1733.

*

*

*

57. *Murnarus Leviathan*, vulgo dictus, *Geltnar* oder *Gensz-Prediger*.
58. *Michaëlis Serveti* Dialogi de Trinitate. (ex impresso).
59. *Christiani Noldii* Apologia Logicæ suæ recognitæ editæ Hafniæ 1666. 8vo. (contra *Joh. Vandalinum* sc. in *Juris Regii* lib. 5).
60. *Petri Bredalini* et *Petri Dassii* Epistolæ ultimæ de Atheista.
P. Bredal, en Søn af *Biskop Bredal*, var fra 1677 til 1714 *Sognepræst* til *Brønøens* *Præstegjeld* i *Nordlands* Amt.
61. *Horoscopia* *Passionis* *Jesu Christi*.

62. *L. Axelsens* Provste-Breve til Rind-Herreds Præster (i Viborg Stift), paa Latin, af *Westerbolle*. 1693-1708.
63. *Melchior Augustinussöns* Hora novissima, d. e. den sidste Tids Lyder og Udyder, forfattet Anno 1700.
64. *Michel Björnsens*, Præst paa Byenæs, Klagetale over sin Hustrues Anne Svendsdatter Wilstrups Död, med Personalia ved Ligbegjængelsen. 1695.
65. Facultatis Theologicæ og nogle af de fornemste Gejstliges i Danmark Gjensvar til Prints Georg, der han dennem consulerede, om han uden Samvittigheds Stöd og Saligheds Spilde kunde træde fra den lutherske til den papistiske Religion, for at erholde den polske Krone.
66. Biskop *Baggers* Betænkning om de Reformerede.
Er trykt i *Minerva* for 1790 3 Qvartal pag. 146.
67. Historia turbarum recentissimarum sub prætextu pietatis maxime, a Fanaticis et Naturalistis excitarum (ann. 1708).
68. *Thomas von Westens* Casus ministeriales Vedöenses med Biskop P. Krogs Resolution paa hver Post især, dat. Bakke d. 26 Sept. 1713.
Er trykt i *Hammonds nordiske Missionshistorie* S. 69 o. fölg.
69. Anonymi Hafniensis Sententia de hodierna Indorum conversione, og Apologia Sententiæ Anonymi Hafniensis de hodierna Indorum conversione.
Conf. Supra pag. 494 Manuscripter No. 43 i Folio.
70. *Christiani Alethophili* kurtze und wahrhafte Relation von dem Ursprung und Fortgang der dänisch malebarischen Missionariorum. 1715.
71. Fortegnelse paa endeel Vildfarelser, som Biskop *Worm* har befundet udi Mag. Wolfsburgs Skrift, kaldet *Observationes sacre in Nov. Testam.* edit. 1717. b) Theologorum Universitatis Hafni-

- Hafniensis Censuræ in *Wolfsburgii Observationes sacras.* c)
Hans Bartholins Betænkning, efter kongl. Befaling af 23 Febr.
 1719, angaaende de Poster, som hans Collega holder for at
 være urigtige i Mag. Wolfsburgs Bog.
72. *Christian Thychonii* ad Johan Steenbuch, dat. Scheviæ Cimbrom
 rum IV Calend. Mart. et *Martin. Cas. Wolfsburgii* ad Johan Bar-
 tholin, dat. ex tuguriolo in insula Avernakö die 31 Martii anno
 1719, Epistolæ de nova versione textuum dominicalium.
73. *Morten Reenbergs* Betænkning over en Fange paa Bremerholm,
 som havde forskrevet sig til Fanden, dat. Kjöbenh. d. 26 Febr.
 1721, med Underretning om de forskjellige Tanker, som Theo-
 logi og Andre have yttret i Henseende til hans Straf paa Livet,
 som han derefter maatte udstaae.
74. *Objectiones et Responsiones pro et contra Catechismum Hafniæ*
 editum 1724, sub tit. *Christendommens Kjerne.*
75. Biskop *Worms* Erklæring om Jødernes Supplique i Altona (an-
 gaaende at bruge christne Tjenestefolk), dat. Kjöbenh. d. 26 Jan.
 1725.
76. *Henric Forbus* om det Kongl. Missions-Collegium i Danmark, om
 Missionen, Lappsolarne, og Lapparnes fæselige Afgudadyr-
 kan. 1727.
77. *F. A. Lampe* Epistola ad Ericum Pontoppidan de fide salvifica,
 ejusqve actu reflexo.
78. *Marcus Wöldikes* Svar til Doctor Winslöv i Paris, paa hans Brev
 til sin Brodersön, Alumnus paa Borchs Collegium, dat. Kjöbenh.
 d. 28 Dec. 1739.
 Winslövs Brev forekommer herefter blandt Octaverne No. 6.
79. *Groos Leths* fanatiske Brev til Consistorium i Kjöbenhavn, dat.
 Lejden d. 15 Juni 1759.
80. Om den store Antichrist og sidste Forfølger.

81. Mag. *Morten Reenbergs* (da Provst paa Möen) Prædiken over 1 Thim. 4, 12. paa Roeskilde Landemode den 17 Juni 1696, med Udtog af Actis Synod. Dionyss. d. 12 Oct., da han, efter kongelig Befaling, blev foreholdt sin Forseelse af Biskop Borneman.
- Herom kan sees *Fallesens Magazin* IV. Del S. 680.
82. Prædiken paa 23 Oct. til Erindring om Kjöbenhavns Ildebrand. It. Prædiken paa 16 Söndag efter Trinitatis.
83. Udtog af Mag. *Morten Reenbergs* Ligprædiken over Kong Fride-rik 4de. 1730.
84. Ej. Sörgetale over Princesse Sophia Hedevig. 1735.
85. *Jens Krafts* Klagetale over Kong Christian 6te, i Maasöe Kirke udi Vest-Finmarken. 1747.
86. *Johan Ludvig Christian Pontoppidans* Ligtale ved Gehejme-Conference-Raadinde Beulewitzes Begravelse i Soröe Kirke. 1768.
87. (*Christian Lassen Tychonius*) enfoldig Betænkning om Confirmationen.
88. (Ej.) Betænkninger om Præsternes Magt til at forlade Synderne og den private Absolution.
89. Ej. Prædiken paa 19 Söndag efter Trinitatis 1733. It. Ej. Relation om Student Morten Jenssön Stöttrups udsprede kjætterske Vildfarelse blant Pöbelen, og hvad Anstalt med ham blev föjet, dat. Viborg d. 22 Nov. 1734.
- Om Stötterupperne kan sees i *Krogs Beskrivelse over Viborg*.
90. Ej. Betænkning om Jödernes Omvendelse inden Dommedag. Er trykt under Titel *Tychoniana*, ved *Christopher Gjessing*. Kjöbh. 1770. 8vo.
91. Biskop *Ejler Hagerups* Prædiken over Texten Rom. 8. 28. for det kongelige Herskab i Kjöbenhavn. 1731.

92. Ej. Prædiken paa 8 Søndag efter Trinitatis 1733 for det kongelige Herskab i Trondhjems Domkirke.
93. Biskop *Peder Herslebs* Circulaire-Brev, Christiania d. 24 Dec. 1732. *b)* To Extracter af Ej. Brev til Biskop Hagerup d. 8 August 1733. *c)* Epistola *Hagerupii* ad Herslebium d. 15 August 1733. *d)* Epistola Ej. ad Consiliarium intimum Ivarum Rosenkrantz d. 14 Aug. 1733. *e)* Ode dem Andencken des weiland hochwürdigen Herrn Bischofs Hersleb gewidmet, von *I. A. H.*
94. Schreiben des Fräulein Seidewitzes an Bischof Hagerup, mit desselben Antwort 1733.
95. Biskop *Hagerups* Betænkning om Afløsningen og Skriftestolen. 1734.
96. Ej. Vers over Biskop Peder Krog, paa Latin, med Oversættelse paa Dansk, anført bagefter nogle Miscellan-Vers.
97. *Joh. Bartholini* Observationes Anti-Pietisticæ, nonnullis sectionibus in *Elementis Theolog.* annectendæ.
98. Ej. Underretning om endeel Pietisters Vildfarelser, for hvilke de Eenfoldige i disse Tider maa tage sig vare (1729).
99. Excerpta ex concione in orphanotrophio regio habita 1731, cum epistola Anonymi ad Facultatem Theologicam et Episcopum Wormium, divulgata inter Studiosos demum 1733. It. en Epistel, skrevet udi Conclave paa St. Angelo i Rom, til den ny og hellige Ewald, Pastor til det her nye oprettede Wajsenhus. 1734. *Hamburg. Berichte von gelehrt. Sachen* d. 12 April 1732. Dito 6 Maj 1732. It. *a)* *O. V.* Antwort auf die Anfrage eines gewissen fürstl. Raths die pietistischen Conventicula in Kopenhagen betreffend, zum Druck befördert 1732. *b)* Kjøbenhavns Raadstue-Politierets Dom, afsagt først i Aaret 1733, hvorved Skriftet, som ucensureret og fornærmeligt, kjendes confiscable og forbudet at forhandles, saayelsom at ejes efter Maanedes

- Forløb, under fastsat Mulct. c) Politimester Erik Torms Placat d. 16 Marts 1733, hvorved Exemplarerne indkaldes, og advares mod at eftertrykke eller falholde forbudne eller utilladelige Skrifter. d) Titelblad til en Fortegnelse paa en Del af forrige Confessionarii Böger etc. Kjöbh. trykt 1734.
100. *Petri Thaysen* Theses (4) de sacerdote regali christianorum I. Pet. 2. 9. pro beneficio Qvadræ Regiæ propositæ in Auditorio Collegii Regii Mens. Oct. 1733.
(Ventilatæ absqve approbatione et censura vel privati præceptoris vel Decani, licet heterodoxa proponentes in Theologicis. Vid. ad calcem annotata a Benjamino Dass.)
101. Biskop *Worms* Brev til Præsten i Vartov, Ole Hersleb, angaaende hans Skriftemaade, d. 19de, med dennes Svar af 22 Juni 1733.
102. Hoffprediger *Bluhme* Sendschreiben an Zimmermann Christian David in Grönland, im Anfang des Jahrs 1734. b) Extract einer Schrift gestellet durch *C. David* in Grönland den 26 April 1734. c) Extract af Præsten *Egedes* Journal, betreffende de til Grönland ankomne Herrnhuther, fra 16 Juni 1733 til 15 August 1734. It. hans Andragelse til Kongen om dem, dat. Godthaab 1734. It. Copie af Christian Davids Svar om at underkrive den augsburgske Bekjendelse, til Hans Egede, med dennes Attestation i Henseende til baade Mening og Bogstavering.
103. *Magnus Bergs* Project til Reformation i Moraliteten.
Om denne Konstner, som tillige var Fanatiker, gives Underretning i *danske Magazin* Tom. 1.
104. (Ej.) Eenfoldig dog velmeent Betænkning over en vis höjlærd og from Theologi Epistel til sin Collegam; udströet i Kjöbenhavn först i 1734.
105. Id. Om Christo og hans Fortjeneste; udströet i Kjöbenhavn i Junii Maaned 1734.

106. Propositioner om Skriftevæsenet, med 22 Qvæstioner og Svar derhos. 1734.
107. *Sören Lintrup*, Præst til Herfølge Hospital i Sjælland, til Brødre og Söstre i den Herre Jesu. 1733.
108. Verfassung der herrnhutischen mährischen Brüder-Gemeine, der theolog. Facultät zu Tübingen vorgeleget. 1733.
109. Consulis Roskildensis *Nicolai Lunde* Epistola ad concionatorem aulicum Bluhme (1733). Maria Sl. Mats Wulffs Brev til en Broder i Kjöbenhavn. 1733. Ej. Replique paa Mag. Kaasbölls Indlæg i den kongl. Commission d. 5 Febr. 1734.
110. Extract af Provste-Rettens Dom imellem General-Fiscal Hans Ursin og överste Kapellan ved St. Nicolai Kirke Daniel Gjemtze, for hans Tjenestes Afstaaelse ved Contract til Frans Georg Wulff, afsagt i Præste-Residencen ved Trinitatis Kirke. 1734.
111. Provste-Rettens Dom over den succederende Kapellan til Trinitatis Kirke, Peter Nicolai Holst, afsagt i Nicolai Kirkes Sacristie. 1734.
112. Ole Risendahl, Kostgjænger paa Klosteret, hans Brev til sin Ven og Broder Biskop Hersleb, dat. Kjöbh. d. 3 April 1734.
113. Provst *Reenbergs* Betænkning, til Stiftamtmand von Holstein, over Bibelen, trykt paa Waisenhuset 1732. dat. 25 Juni 1733.
114. Peter Christian Pipers, Pastor remotus, Requisition d. 28 Febr. og 1 Marts, med Provst Reenbergs paategnede Henviisning af 2 Marts 1734. It. a) Christian Reenbergs Notarial-Beskikkelse af 12 og 13 Marts 1734 til 24 Studenterne, at svare paa 57 Poster angaaende Conventikler og falsk Lærdom. b) Enevald Evalds Svar paa Reenbergs mod ham i den kongl. Commission i Februar 1734 indgivne 57 Poster, dat. 23 Febr. c) Reenbergs Replique paa Evalds Indlæg i den kongl. Commission, dat. 18 Marts. d) Evalds Replique paa Reenbergs Indlæg, dat. 22 Marts

Marts. *e)* Reenbergs Undtagelse i den kongelige Commission, 1734, mod Evald, for den flensborgske Psalmebog (af 1717) med et nyt Titelblad, som var bleven trykt efter Begjering af Ole Lunow, men Bogen derefter udsolgt fra Vaisenhuset. *f)* Provst Reenbergs Intimation i Frue-Kirke til Christopher Mumes Indvielse som Biskop over Aalborg Stift. 1735.

Med dette No. kan confereres No. 73 i Folio p. 497, og No. 99 i Quart p. 512. Reenbergs Intimation er trykt i *Minerva* 1794. 4 Quartal pag. 65.

115. Copie af kongl. Reskript til Rector og Professores ved Universitetet, dat. 23 April 1734, med Publication i Consistorio og Collegierne. It. *a)* Reskript til Biskop Worm, dat. 23 April 1734, med Underretning om Indtegning i Stifts-Bogen. *b)* Reskript (til Magistraten), dat. Friderichsberg d. 5 Febr. 1732, om at advare Indvaanerne ej at tilstæde Forsamlinger i deres Huse. *c)* Sr. Königl. Maj. zu Dännemarck und Norwegen Edict wieder die Privat- oder heimlichen Zusammenkünfte der Pietisten. Wittenberg 1708. *d)* Rectors og Professorers Communication til Præpositus Communitatis, dat. 13 Marts 1734, om en kongl. Befaling af 5 Febr., at Studiosi ved deres Disputationer og i andre Tilfælde ikke med Bitterhed maa taxere de, efter deres Tykke, stuidige Meninger i Religionen. *e)* Programma (Autore *Marco Wöldike*) Hafniæ d. 12 Maji 1734, adversus erroneas in studio sacro opiniones et doctrinas, falsa testimonia, calumnias, libellosqve famosos, ut etiam immistionem in controversiis, inter viros quosdam ecclesiasticos metropoleos ortis.
116. Professor *Hans Steenbuchs* Betænkning til Kongen om Ritualets Forandring. 1735. It. *a)* nogle Jens Jacob Hegelund foresatte Spørgsmaale, med hosføjede Svar, Kjöbh. 1736 (formenæs af Hofprædikant Bluhme), hvorefter Hegelund med nogle Andre erholdt kongl. Stipendium paa at rejse til udenlandske Acade-

- mier, for at studere Theologien. b) Provst Reenbergs Intimation for Biskop Munne. c) Om Iøjensfølelsen, udstrøet først i 1736 ved Anne Margrethes Forsamling i Sanden i Trondhjem,
117. Korte Tanker om Kirkeskikke og udvortes Gudstjeneste.
118. Sognepræsten Hans Messins Erklæring til Kongen d. 15 August 1737, om de ham adjungerede 2de Katecheter.
119. Copie af kongl. Befaling, dat. 22 Jan., med Facultatis theologicæ ulige Meninger udi den befalede Erklæring af 9 Febr. 1740: 1) om summus Imperans kan lade en Separatists Barn døbe, og 2) om hvad han med Forældrene selv bedst kunde anfange, for at forekomme Forargelse og onde Frugter.
120. En Broders Skrivelse, dat. Herrnhut d. 9 Jan. 1744, til en Provst. It. Theses in collegio Professoris Reussii ventilatæ.
121. Introduction til disse Tidens Kirkehistorie, dediceret til Biskop Hersleb ved sin Ankomst til Kjöbenhavn, sammenskrevet i Forfølgelsens Tid udi April Maaned 1738.
122. En Samling af henimod en Snes hel ubetydelige Smaapjecer de pietistiske Stridigheder angaaende, mest i Aarene 1732-36.

*

*

*

123. Epicedium trilingve latino-græco-norvegianum in obitum Jacobi Petræi, apud Nidrosienses et Isogæos legislatoris, qvi anno ætatis 97, conjugii 35, viduitatis 11, morte commigrabat Nidrosiæ 3 Sept. et 8 ejusd. anno 1633 sepulturæ inferebatur; scriptum a *Michaele Magno* P. N. Hafniæ 1634. Tilsidst Navnene paa hans 7 Sønner og 7 Döttre, med den ældste Söns Melchiors nedstigende Linie til 3die Generation, Ejler Hagerup, Biskop over Trondhjems Stift.

Denne Michael Magnus eller Michael Magni (paa dansk *Mikkel Mogenssen*) er Forfatter til *Threnologia Nummedalensis* (her foran pag. 451) og et Gravskrift over ham er at læse i *danske Magazin* V. Bind pag. 94 o. fölg.

o. fölg. Han er Normand, födt 1590, kom til Academiet 1614, og blev Præst til Næröen 1616. Han og hans Threnologie auföres rigtig i det *Wormske lærde Lexicons* 3die Del pag. 502, men urigtig ibid, pag. 725. Det paa sidste Sted anförte urigtige Tilnavn *Sogn*, som er taget af den Sevelske Catalog, har sin Oprindelse fra Benævnelsen *Sognepræst*.

124. *I. v. Vondel* Afscheit van de Königinne te Dännemark Sophia Amalia vom haer Gemal Könige Frederick de derde. It. Ej. op de Afbildinge van Herrn Christian Chron-Prins te Dennemark en Norwegen, afgeschildert door Karel van Mandern. It. Ej. op de Afbildinge van Eryck Seesteed, door Karel van Mandern geschildert.
125. *Johannis Salani* Strigilis vitiorum, Dno Johanni Mentzero, pastori Ecclesiae Stavangriensis, dedicata etc. 1682.
126. Cavalier, en gammel Hund, fortæller sin Skjebne; componeret af *Leonora Christina*, paa det blaa Taarn 1683.
Om dette Vers, hvori Christina Ulfelt beklager sin Mands Skjebne, kan, foruden hos Andre, læses i *Schönau's danske lærde Fruentimre*.
127. *Petri Fossii*, supremi, et plurium discipulorum scholæ, Comœdia (in nativitatem salvatoris Christi) dedicata et oblata Vice-Rectori (Alberto Toxotio) Soræ d. 12 Dec. 1698.
128. *Hans Jonæson Skankes* Nyctemerinon eller et Døgns Arbejde over Jonæ Prophetes Bog (udgivet af Biskop *Gunnerus*. Trondhjem 1759. 8vo).
129. *Thomas Svenssön Scheens* Beskrivelse over Kongens Fæstning Munkeholm. 1715.
130. *Peder Dass* Buccina Polaris.
131. *Töger Reenberg's* danske Vers.
(Hans poetiske Skrifter ere udgivne af hans Dattersön *Töger Reenberg Teilman*, med *Kofod Anchers* Fortæle og *Bolle Will. Lüttdorps* Annærkninger, i 2 Dele. Kjöbb. 1769. 8vo.)

132. *Wilhelm Langes* (Studioli) Vers (skrevne 1734 i Slutteriet, hvorfra han siden blev transporteret til Bornholm). Ej. Sylva Carminum, exhibens exemplar boni principis, oblata principi hæreditario Friderico, ipsius natali die 31 Martii 1735.

Denne Lange var Sønnesøn af Professor Willum Lange og en Søn af Stiftsprovsten i Christiania Mag. Peder Lange der døde 1718. Hans Moder Karen Torm, var en Datter af Professor Ole Torm. Om ham findes følgende antegnet i et Hr. Jentoft tilhørende Haandskrift af Provst Dorph i Aggershus Stift. Som en af de beste Hoveder ved Academiet var han Alumnus paa Borchs Collegium og Decanus paa Closteret; men da i Aaret 1733 den religiøse Gjæring tog overhaand i Kjøbenhavn, viste han sig som en alt for ivrig Forfægter af det orthodoxe System, "ja hans Dristighed gik saa vidt, at han lod, som man sagde, ved Mag. Neumeister, Præst i Hamburg, insinuere et haardt Skrift til Hans Majestæt selv, hvoraf Gjenpart fandtes ved Inquisitionen hos ham; hvorfor han i August 1734 blev paa Kjøbenhavns Gade mødt af Generalfiscalen, optagen i hans Vogn, og, gelejdet af Vægtene, bragt til Slutteriet. En geheime Commission blev derefter anordnet, som ej fældte over ham den lem-fældeste Dom, hvilken dog Kongen formildede med hans Hensendelse til Christiansøe paa Bornholm, hvor han faa Aar efter døde af Skjörbug."

133. *Bolle Wilh. Lüxdorf* Poema in Svecorum regis Caroli Gustavi transitum maris balthici.

(Udgivet tilligemed fransk Oversættelse i Kjöbh. 1758, 8vo, og oversat paa dansk af O. S. Kjöbh. 1762. 4to.)

134. Critique de la lettre de Mr. Suhm.

*

*

*

135. Norges Riges Lovbog som Sanct Oluf haver udgivet.
136. Rietter-Bætur Hakonar Kongs, med en gammel Haand. It. Kong Hanses og nogle senere Recesser. (defect.)
137. Björn Andersön til Steenholt etc. Reces. Trondhjem 15 Sept. 1578. It. en efter Lehnsherrens Tage Thotts Befaling gjort Forord-

Forordning om Toldstederne, Lejerstederne, og Klokkerne i Domkirken. Actum Nidrosiæ d. 20 Dec. 1625.

(vid. *G. Schönings Domkirkens Beskrivelse*. Trondhjem 1762, 4to pag. 341.)

138. Den gamle norske Christen-Ret, fordum skreffuen af Erche-Bispen (Jon) i Trundhjem, oc udsæt paa Danske af Hr. Mester *Hans Gaas*, siden evangelisk Bisp udi Trundhjem.

(Fortalen, som mangler, sees i *danske Magazin* 70 Hæfte pag. 313, og denne Christen-Ret findes trykt i *Hans Paus Samling af gamle norske Love*, 2 Part No. 5 pag. 109.)

139. Domme til Herredagen i Bergen i Julio 1622 mellem Tage Thott Befalingsmand paa Trondhjems Gaard, Sagsøger, og Anders Arreboe, da Bisp udi Trondhjem, Vederpart, anlangendes: *a*) Oluf Mogens paa Flakke, hans fængslig Anholdelse den 26de; — for den Punct og Tiltale bör frie og erlediget at være. *b*) Nogle foragtelige Ord om Tage Thott, skulle være talte, at Cannikerne af hannem skulle overfares som nogle Hundedrenge; — for den Beskyldning bör fri at være, og concluderet denne Sag herefter ikke at maa repeteres enten af Tage Thott og Bispen imellem, ej heller Cannikerne imellem, som vundet haver, eller af nogen anden i nogen Maade. *c*) Den Ietfærdig Anstillende og Rettens Foragt udi Trondhjem den 31te; — for samme sine begangne Forseelser bör han fra sit biskoppelige Kald og Embed at være entsat, og det ikke videre betjene; med flere Anecdoter til denne Sag og om Bispen. It. Copie, efter Originalen i Gehejme-Archivet, af Kong Christian 4des Brev til Cantieren Christian Friis, dat. Nienburch d. 5 Nov. 1625, om et Kaldsbrev, som var givet Arreboe af Borgerne i Malmöe.

Noget om Arreboes Afsættelse findes i Udsigten over hans Levnet, som staaer i *Rahbeks og Nyerups Historie om den Danske Digtekunst* 2den Del S. 209. See ogsaa *Minerva* 1785. August p. 39, og 1799 III. 133.

140. (10) Spørsmåale fremsatte for Jörgen Seefeld, med hans Svar.
141. *Ejulfii Jonæ filii* Schediasma de voce *Bondi* et ejus significatis.
142. En kort Underretning om Odals-Ret i Norge, *nomico-historice* et *etymologicæ*.
143. Kong Waldemars skaanske Lov.
144. *Bolle Wilh. Lüxdorpha* Undersøgning, om Kong Waldemar den førstes sjellandske Lov nogentid er trykt.
Oplæst i det kjøbenhavnske Videnskabers-Selskab 1752, men ikke trykt blant dets Skrifter, fornedelst at Kofod Ancher kort derpaa lod læse sine Anmærkninger derover, hvoraf Udtoge ere tilføjede her.
145. Waldemar den 2dens jyske Lov.
146. Erik Menveds sjellandske Lov.
147. Anmerckungen von unehelichen Priester-Kindern, deren in Hrn. Pontoppidani *Annalium Ecclesiæ Danicæ* Tom. 3 Pag. 538, gedacht wird, dasz sie denen Gemeinen nicht sollen aufgedrungen werden. mit Beylagen.
148. Kong Hans's Kjøbstædprivilegier.
149. Kjøbenhavns Byes Privilegier og Stadsret. Kong Christian den 2dens Haandfæstning. Rescripter og Ordre fra 1517 til 1630.
150. *Andreas Lowsons* Erklæring til Justitiarius og Supplique til Kongen, med Project til Afbigt for Stiftamtmand Baron Gersdorff, af 15 Oct. 1740.
151. *Henric Stampes* Betænkning til Rentekammeret, om og efter hvor lang Tids Forløb Hævd kan fanges paa Kongens Almindings Skov, i Anledning af Augustenbergets Skov, som Gaarden Grinders Ejere have besiddet. 1759.
Staaer aftrykt i 2den Tome af hans Erklæringer pag. 670-91.
- 152-53. Sorenskriver Willem Knudsens og 12 Laugrettesmands Hjemtings-Act og Dom over Lisbeth Nypen, for Hexerie, med Laugmand

mand Hans Mortensson Weslings paategnede Confirmation.
Trondhjem 1670.

* Hr. Doctor Hagerup har tillagt den originale Act med Laugmandens egenhændige Confirmation og Lehnsherrens Executions-Ordre; men den er saaledes mutileret, at af disse Paategninger kun en liden Strimmel er i Behold. Sagen findes ellers trykt i *Ewensens Samlinger*. 1ste B. 4de Hefte, i hvilke Samlingers 2det B. 2det Hæfte den Herredagsdom ogsaa er aftrykt, som forekom her foran pag. 490 under No. 17. i Folio.)

*

*

*

154. (*Olai Borrichii*) Prælecta Medica. It. de Elementis Chemiæ. (defect ved Enden.)
155. *Joh. Alberti Euleri* Disquisitio de causa physica Electricitatis, ab Academia scientiarum Petropolitana præmio coronata 1755.
156. Cabala, Speculum artis et naturæ in Alchymia etc. cum 4 tabulis æneis. Augustæ Vindel: 1654. It. Cabala, Spiegel der Kunst und Natur in Alchymia. Augsburg 1690.
157. Arcana philosophica et chymica.
158. De salis metallorum præparatione. (rühret aus dem Sächsischen Laboratorio, von dem Churfürsten August und Churfürstinn Anna her.)
159. Wahrhaftige natürliche Kunst, wie man die rothe Tinctur machen, und alle Metallen, auch den Mercurium, in gut beständiges Gold und Silber verwandeln soll.
160. *Dan. Marsalii* christl. Præsentation und philosophisches Project, so er Ihre kaiserl. Majestät übergeben. It. Ejusdem Explication über den Philaletham, so er Ihre Majestät eingehändiget hat, worauf ihm hingegen Ihre kaiserliche Majestät eine goldene Kette, sammt einen Gnaden-Pfenning, verehren lassen.

161. Aufrichtige Eröffnung des allerköstlichsten Schatzes der uhralten Weisen und Adeptorum, oder Stein der Weisen, wodurch Gesundheit und Reichthum zu erlangen.
162. Ausführlicher Bericht, wie auf gutes Schinn-Eisen ein recht guter Stahl gemacht werden kann. Mit Abrifs des Ofens.
163. *B. Berntson* Beskrifning om Sala Silfwers Smältnings-Proces. 1754.
164. Kongl. svenske Instructioner för Bergscollegiet af Aarene 1649 og 1725.

* * *

165. (*G. Rosenhane*) Rationes (Sveciæ) ad bellum contra Poloniam declarandum, paa Svensk. It. en liden Discours, hvorudi decideres nogle Argumenter og Aarsager, Suerriges Crone hafver at ikke indgaae Freden udi Tydskland. Hans kongl. Majestæt udi Danmark offereret. Skrevet efter 1634.
166. *V. Beringii* Judicium de Cromvello, ex Msto quodam *Obsidionis ejus Hafniensis*, excerptum, quod, cum nonnullis aliis in eodem codice, typis non mandatum est.
167. Foedus Svecico-Belgicum, d. 1 Septbr. 1640, confirmatum a regina Christina et senatoribus regni, in arce Stockholmiensi, d. 10. Maji 1641.
168. Regiments-Forma, d. Stockholm 29 Julii 1634. It. nya Regiments-Formen, *ibid.* 3 Novbr. 1660.
169. Instrumentum pacis inter reges Sveciæ et Poloniæ, ab una, et regem ac electorem Saxonæ, ab altera parte conclusæ in pago Alt-Rastada, $\frac{14}{24}$ Septbr. 1706. cum articulo separato.
170. Rationes, warum die Städte, Amptter und Ländern, in den Fürstenthümern Schleswig u. Holstein ratione der meisten landesherrlichen Hoheit, unter einen gemeinen unzertheilten Regierung

rung geblieben, und noch seyn. Nebst der, fürstl. Gottorfischen Seiten, da wieder herausgekommenen Beantwortung. Kiel, 1708.

171. Udtog af Memoires du regne de Cathrine, Imperatrice et Souveraine de toute la Russie etc. a la Haye. Ao. 1708. 8vo.

I Bredden er anmærket, at udi Kiel var denne Tractat at komme, men den var forbudt i Danmark.

172. Philalethei Schreiben an seinen guten Freund auf dem Lande vom jetzigen Zustande der Schweden, dat. Stockholm im Anfang des Jahrs 1740.

173. Antiquiteter af Wang-Sogn paa Hedemarken i Opslo Stift, beskrevet af *Michael Andreæ Aalborg*. Ao. 1623. It. a) Om Kirkernes Tal udi Hadeland. b) Synodalia Lundensia, collecta a *Lyschandro*. c) Indkomsten, omtrent, af Danmark og Norge. 1662. d) Om Memorialer til Herredagen i Kjøbenhavn, Majo og Junio 1646. e) *M. Sören Kornerups* Memorial om Landets Restitution (eller Souverainiteten). f) Borgerstandens Forsæt til Herredagen i Kjøbenhavn den 16 Septbr. 1660. g) Spørgsmaale proponerede for Jørgen Sehefeld, og resolverede efter Arveregieringen. h) Hvad udi Rigens Stænders Möde, som blev paabudet at skee den 8 Septbr. 1660, er passeret (til og med 13 Octbr.) i) Lex Regia F. 3. (derved tvende Anmærkninger). k) Udtog af adskillige Anordninger og Bevillinger paa Tiender, Kirker og Præsters Rettigheder i Sjellands Stift til 1643. l) Relegatio trium Studiosorum d. 8 Julii 1611. (cum causis quæ ignotæ fuerunt Pontoppidano in *Annal.* Tom. 3. Pag. 609). m) P. Scavenius og Er. Bartholins Collation af den nye Edition af Arild Hvitfelds Krønike in Fol. med den forrige Edition i 4to. n) Tal paa Lehnene i Danmark og Norge, 128. Præsterne i Sjellands Stift, 248. Communi-

tetets Bøndergaarde, 152; og Konge-Tiender, 92. o) Roskildes Capituls Bona, med Bønder, Landgilde-Korn, Tiende-Havre, Penge.

Det første af de under dette No. indbefattede Stykker er af Hr. Sorenskriver *Berg* indført i 2det Bind af *Thaarups Magazin*, og ledsaget med en lærd Indledning og meget oplysende Anmærkninger. Hvitfelts Collationering staaer i *Lüxdorfiana* p. 118-20.

174. Kong Christiani 3tii Qvittance for Pretiosa af St. Olufs Skrin i Trondhiem, dat. Kjöbenhavn, Torsdagen efter Dyre vor Frue Dag 1542. It. a) *Griffenfelds* Gratulation til Kronprinds Frederik den Dag Wismar overgav sig, dat. Mecklenburg d. 13 Decembr. 1675. b) *Tyge Brahes* Brev til Kong Christian 4. dat. Rostock, 19 Julii 1597, og Kongens Svar af 8 Octbr. 1597.
175. Litteræ *Tychonis Brahe*i de statu suo post dicessum ex patria in Germaniam ad Magstr. Andream Wellejum datæ Benachia in Bohemia, d. 18 Septbr. 1599. Ej. ad Daniam ingrata Elegiacum.

Ved de Stropher:

Dania, si taceas, Norici Svecique loquentur,
Sensit ubi nostram plurimus æger opem,
Nec tamen hic lucrum sectabar, ut undique moris,
Gratis quippe dabam parta labore gravi.
Nimirum hoc fuerat, cur tanta odia invida sensi,
Hinc abitus nostri manat origo vetus.

er in margine tilsat: D. *Petrus Severini*, Aulæ medicus.

176. Betænkninger om Kjöbhandelen og Sejladsen udi Östersöen til den gamle Frihed oc Velstand at före paa Fod igjen, for at hjælpe Kongen af Danmark til sine forlorne Lande igjen ved denne Orlogs Fortsættelse.
177. Samtale mellem en svensk kongelig Page og en dansk adelig Haandskriver d. 8 Marts 1658.

178. *Gunde Rosenkrantz* velmeente Raad og Betænkende til Fædernelandets Velstand. 1659.
179. Anonymi Epistola de oblatione regni Daniae facta Electori Brandenburgico; sine dato, sed scripta post Julii 1665.
180. Extract af *Otton. Sperlingi, Senioris, Historia vitæ et carceris.*
 Den fuldstændige *Historia vitæ et carceris O. Sperlingii* er paa det kongelige Bibliothek, og er et Udtog deraf indført i de Suhmske Ny Samlinger til den danske Historie 3die Bind 3die Hefte.
181. De Comite de Griffenfeld varia, inter alia: a) Epistola ad Georgium Rosenkrantz, a London, dat. Lugd. 8. Calend. Jan. 1656. b) Lettre, a Madame Trolle, sans date. c) Brev til Moderen paa hans Fødselsdag, dat. Itzehoe 24 Aug. 1675. d) Letter tho a most honoured Madame, dat. London Julii y 3d. 1659. e) Censur over dem han havde hørt prædike; fundet efter hans Fald i et Skab hos Pen og Blek i hans Stol i Nicolai Kirke. 1672-1676.
182. De 6 Commissariers og Actors deres Navne, 3 af de førstes Dom, den enes af de øvrige tre, sc. Jens Juells, Indlæg af 2 Marts 1682 om Aarsagen, hvorfor han ei havde underskrevet Højeste - Rets Dom i Sagen mod Baron Ole Rosenkrands.
183. Tanker om Danmarks Forbedring ved Handel og Manufacturer.
184. Efterretning om de marocceanske Affaires, saaledes som den er indført i de danske Aviser No. 75. 76. 77. for Aar 1755.
185. Lettre par rapport de deux portraits (sc. Petrus, neveu d' Absalon, Archeveqve de Lund, et St. Guilielmus, Religieux Francois, mort en Dannemarc) a St. Genevieve, a Paris.
186. Tabel over Kong Christian IVdes naturlige Børn. It. Anlangende Frue

- Frue Karen Andersdotter Wincke, hans (anden) Maitresse. It. Fata Comitum Waldemari Christiani.
187. *Peder Kofod Anchers* Betænkning om Christiani 1mi Descendence af de gamle danske Konger (i Tabeller), indleveret til Hans Gram, med Grams Mening om Indholden. It. om Christiani 1mi Herkomst fra gamle danske Konger, samt Slægtskab med Dronning Margaretha.
188. Den norske Chronike om de fremfarne Konger, Herrer og Förster, som have vældigen regieret og styret Norges Rige, uddragen af det gamle Norske paa Dansk ved *Mattis Storsön*, Bergens og Guletings Laugmand.
189. Norvegica varia, sc. *a)* Excerpta af en gammel skreven norsk Lovbog, som synes at have tilhört Kield Stub, men siden var paa Wiol; sidst i Bogen, nogle Underretninger om nogle norske Adelsmænds Födsels-, Bryllups- og Dödstitid. 1534-1617. It. *b)* Frideric 2., Christian 4. og Prins Christians Hylding, samt Prinsesse Annas Bielager i Opslo, og hvilke da havde Hoved-Lehnene i Norge. 1548-1610. *c)* Excerpta af en gammel skreven norsk Lovbog, som har tilhört Mats Bagge, og siden været i Sorenskriver Paludans Værg. *d)* en Laugmands Dom mellem Peder Bildt, Hövedsmand over Skie Syssel, og Bönderne af Oplandene og andre Steder, udi Scheen. 1562. *e)* Genealogie over Kongerne af den oldenborgske Stamme fra de gamle Konger udi Norge. *f)* Kong Hanses Kroning og Rejse-Tid i Norge 1483. *g)* Om Kong Frideric 2. Begravelse i Roskilde. 1588. *h)* Om Kong Jacob af Skotland og Dronning Annas Rejse efter deres Bilager, og hvorledes de vare fordeelte i Værelserne paa Holme, Natten til 30 Decbr. 1589, da de reiste til Oddevald, og saa videre, derhos Fourier-Seddelen. *i)* De, som Norges Konger have været (indtil Christian 1.) *k)* Lande-

Landemærke mellem Norge og Sverrige, med Endemærke mellem Norge og Rusland. *l)* Tabel over Bekostning og vunden Kaabber, fra Röraas Bergværks Opkomst og Anfang 1645-1700, med Beregning over Udbyttets Beløb til ultim. 1697. *m)* Summarisk Extract over Bekostning og vunden Kaabber ved Lökkens Bergværk 1690-1699, med Specification over Kull, Malm, Rostveed- og Sætteveed-Maalet, saa og hvorledes Kjørsel og Leverance deraf betaales. 1700. *n)* Prim-Stavens Aftegning og Forklaring med Højtids-Dagene *o)* Capituls-Kjöbs Taxt over Rug og Byg i Sjælland. 1600-1700.

190. Et Brev, af Æulapius, tilskrevet samtlige Norges Riges Indbyggere, som i Octbr. 1644 blev af de Svenske udi Bahuus Lehn indkastet. It. Svar af en Normand over Grændserne ind i Sverrige sendt af 12 Novembr. 1644.
191. Norges Rige, Arve-Rige; det er: kort og klart Bevis og Underretning, at Norges Rige haver ikke allene af første Begyndelse, men og altid siden været og nu er et ret Arverige; sammenskrevet Aar 1656 og paa den norske Hylding udi Christiania overleveret.
- (Maaskee det, som paaberaabes af Höjer i *Dännemarchische Geschichte*. p. 100. Not. *f*.)
192. Adskillige Relationer om de Svenskes Campagne og March ind udi Norge, fra 15 Marts 1716 til 16 Novbr. 1718.
193. *Jonas Rists* Friderichshalds Ære-Krands, som er en kort og sandfærdig Beretning, bestaaende af de Svenskes 5 Aars fiendtlige Indfald i Norge og Anfald i Friderichshald følgende Aaringer: 1658, 1659, 1660. 1716. 1718.

Jonas Rist var en Præstesön, födt i Fiskevaag Præstegaard i Saltalens Præstegjeld i Nordlandene. Var i nogle Aar Hörer ved Latinskolen i Friderichshald, og döde som Præst i Ullensager ved Christiania. Skrifftet er trykt i *danske Museum* for Maj og Julii Maaneder 1782.

194. *Hans Rantzous* Relation von dem Zustande im gantzen Norwegen, ohne Dato (doch nach 1717 geschrieben) mit 2 Beylagen. It. *a*) Designation der Contoirischen Stuben in Bergen. *b*) Nachricht von dem heutigen Zustande der nordenfjeldschen Kupfer-Bergwercken (wie auch dem Læsöischen Eisenwerke, einem Particulier, Ziegler genannt, zugehörig).
195. Biskop *Bartholomæus Deichmanns* Forsvar-Skrift for den norske Nation imod nogle Ildesindedes Beskyldninger, dat. Kjöbenhavn d. 2 April 1724. It. Reflexion over den utidige Apologie for den norske Nation.

(Deichmanns Skrift er trykt i Kjöbh. 1768. 8vo., og tillige i *Samleren* 3die Bind. 1790.)

195. En kort Relation om det paa Kongsberg skeede Opløb af Bergalmuen fra den 30 Maj til den 2 Jun. 1750, da de Tumultuerende ved Hr. Major Lindgaards, Capitain Trannes, Grynolds og Doppes Compagnier bleve afdrevne.
196. Biskop i Christianssand *J. C. Spydbergs* og Præst til Vandsøe *Mich. Tyrholms* Betænkninger af 1754, om den dem af Statholder Rantzou tilsendte Rune-Skrift paa Rune-berget i Grøttens Præstegjeld i Romsdalen; med et Rune-Alphabet efter en gammel Skolemester i Romsdalen.
197. *C. S. Stenersen* Descriptio lapidis magni (*Holmeri* a colonis vocati) in prætis Kuserupix principatus Tussensis, non longe a freto, quod e sinu Issico profluens terram Tussitarum et Odensium intersecat, jussu domini fundi Brink Seidelini.
198. Verzeichnis ein- und ausländischer Müntzen, Goldstücke und Medaillen vom Christian 4. her bis 1746.
199. *Erics Ericii Pontoppidani* Consultor, exhibens scita nobili juventuti scitu necessaria.

(Vid. *Pontoppidan Annales Eccl. Dan. Diplom*, Tom. 4. Pag. 225. No. 5.)

200. Et Specimen af et moralsk Skrift, som ugentlig skulde udgives under Titel *Den danske Skolemester*, af hvilket 50 Stykker vare sammenskrevne, Auctoribus adskillige Præster og Studenter, men da de kort for Kjöbenhavns Ildebrand (1728) kom til Censur af Decan. *Andr. Frölund*, vilde han ej approbere det, fordi af Peder Paars var citeret dette Vers: "for Folk ej eene, men og Sproget at polere," hvorfor der blev intet af.
201. *Herman Ruges* utrykte Breve. 1) De possibilitate stupri furtivi et fraudulentii. 2) Om Ægteskabs Ulovlighed med Fruentimmer over 50 Aar. (trykt i Bergen (1770). 4to). 3) Om dydige Hedningers muelige Salighed. Hvorhos er lagt hans i Folioformat afskrevne Tanker om en Aabenbarings Fornödenhed.
202. Et Stykke udskrevet af *Jens Sneedorfs* Afhandling om Smagen, som ej blev trykt.
203. Christian 3. Schreiben an Hieronymum Osium, sein Lauream (poeticam) und Wappen, damit K. Maj. ihm neben Verehrung einer goldenen Kette von 50 Engelotten erhöhet und begabet, belangend. Actum Kopenh. d. 7 Maj 1558.
204. Negotium Hemmingianum. 1574-76. a) Ditto Georgio-Dybvadianum 1607. b) D. Christophoro-Dybvadianum 1620, cum fatis ipsius in carcere et de scripto ejus *Observationes politicae*. c) Reseniano-Coccianum, Coldingæ 1614, cum copia litterarum ad Conradum Aslacum a doctis quibusdam in Germania viris (Paræo et Lubino) perscriptarum. d) De M. Johanne Canuti Vellejo, episcopo Fioniensi, 1616 Calvinismi incusato judicato et damnato. e) De M. Andrea Arrebo 1622 ab episcopatu Nidrosiensi remoto.

Om alle disse, lærde Mænd trufne, Vanheld og Ulykker, kan læses i *Pontoppidans Annal. Eccles. Dan.* Tom. 3.

205. *Claudii Christophor. Lyscandri* Scriptores Danici.

Er aftrykt i *Joh. Westphalen Monument. inedit. rer. Cimbr. etc.*
Tom. 3. pag. 147 et seqv.

206. *M. Johannis Michael. Corvini*, Rector schol. Slaglosianæ, de scholis constituendis admonitio, cum judicio *Casp. Erasmi Brochmanni* ex scripta ad eum epistola. It. Synodale *M. Matthiæ Fossii*, Episcop. Aalborg, contra compilatores neotericos, qui alienas, pro concione lucubrationes, ut proprias pompose vendunt.

Den første er aftrykt i *Nyerups Historie om de latinske Skoler*
pag. 114-23.

- 207 a. *Hans Svanes*, Archiepiscopi, Constitutiones om Skoler, deres Tjeneres og Disciplers Beskaffenhed, og Leges Collegarum in generali examine promulgandæ, udgivet 1656.

Jævnfør *Nyerup* l. cit. pag. 123-30.

- 207 b. Studenternes Supplique af 13 Nov. 1658 til Kong Friderik 3. belangende adskillige Friheder og Privilegier for sig og Efterkommerne ved Universitetet i Kjöbenhavn.

Er trykt i *Bødens Universitetsjournal* for 1795 S. 170-72.

208. *Christen Lassen Tychonius*, Præposit. Viburg., Castel i Luften eller Project til et Academie i Viborg, til Oversecretaire Christian é Möinichen indleveret Aar 1729.

Trykt i *Gjessings Tychoniana* 2det Bind. Kjöbh. 1772.

209. Instruction for Biskop Erik Pontoppidan som Procantsler ved Kjöbenhavns Universitet, dat. 28 April 1755, med Underretning om Rescripterne af 3 Maj 1755 til Consistorium og Procantsler. It. a) Rescript til Rector, Procantsler og Professores, dat. Fredensborg d. 16 Juli 1756, om at efterleve Universitetets Fundats med aarlige Disputatser og videre, med en Annærkning hos; og Oversecretaire Johan Ludvig von Holsteins Cancelliebrev, eodem, at indsende til ham Catalogum Lectionum et Di-

sputa-

sputationum. *b)* Cancelliebrev af 27 Febr. 1754 til Professorer Buchvald, Friis, Kratzenstein, Horrebow og Ziegenbalg, at indgive Forslag om, hvilke Stykker af Physiken og Mathematiken Studiosi Theologiæ nødvendigst maatte applicere sig paa og lade sig examinere i, uden Savn for deres Hoved-Studium, til det Øjemed at gjøre disse Videnskaber almindelige og excolerede med mere Iver i Kongens Riger og Lande. *c)* Jacob Langebeks Afbigt til Professor og Hofprædikant Pontoppidan, dat. 15 Febr. 1756. *d)* To Pasquiller mod Professor (P. Holm). *e)* Libellus supplex pro Collegio Walkendorphiano impetrando. *f)* En Invitation til de danske Lærde for Præmium 100 hollandske Ducater at skrive det bedste Forsvarskrift for Greve Brahe, Baron Horn og andre, fundet opslaget paa Borchens Collegii Port først i October 1756.

Al de under dette No. indeholdte Stykker er Littr. a. og b. omtalte i *Nyerups Universitetets Historie* pag. 315 og 329, og Littr. c. er trykt i *Engelstofts Universit. Annaler* for 1806. 4de Quartal.

210. *T. Holm* Betænkning om det kongl. Observatorii Istandsættelse, samt astronomiske Observationers Begyndelse og Drift. Kjöbh. d. 19 Jan. 1762.
211. *Joh. Grammii* Commentatio brevis de rebus litterariis a Dno Abbate Johanne Laurentio Mosheimio in Dania ann. 1722 gestis occasione locorum quorundam in Thesaur. Epistolici Croziani Tom. I. ad unius alteriusque amicorum petitionem scripta. It. 2 Briefe Matth. Dyrhoff an den Cantzeler Mosheim in Göttingen und 3 seine Antwort-Schreiben für ihm an des Herrn von Bernstorff Excellence 1754 Marts 29 u. Juni 9. *b)* *Grams* Liste over Legata ved Universitetet i Kjöbenhavn, af Foundationer og Acta samlet 1732. *c)* Ej. Betænkning om Bartholom. Grauers indsendte Forklaring over det 1734 fundne Guldhorn. *d)* Ej. Bre-

ve til Conferenceraad Slange, 1733 Dec. 16, 1737 Maj 24, med animadversa og Desiderata ved Kong Christian 4. Historie. e) Ej. Svar til en Præst (i Viborg) om de beste particulaire Kirkehistorier af de Protestantiske, dat. 2 Aug. 1741. f) Lettre du Comte C. G. Tessin, et Grammii Responsio, de nummo Björnönis nuper in Svecia invento (insertæ tractatui Evald. Ziervogel de re nummaria Sveciæ, impress. Holmiæ 1748 pag. 87-90). g) Gram om Christiani II. Daler, inqva legitur NORHUSATBN. ex eodem tractat. Ziervogelii pag. 93 seqv. h) Ej. Responsum ad litteras F. A. Reinboth d. 9 Febr. 1743 de nummo Friderici I. Ducis Holsatiæ, postea Regis Dan. et Norvegiæ, cum effigie St. Andreæ. Anno 1514 cuso. i) Ej. ad Celeberr. viri Mich. Richey Idioticon [Hamburgense Annotatiunculæ, ex autographo. (conf. Folio No. 34 pag. 492). k) Ej. Betænkning om Tiden paa hvilken den oldenborgske Jubelfest bör holdes.

Den Gramske Commentatio mod Mosheim er extraheret i *Badens Universitetsjournal* for Aar 1797. 1ste Hæfte.

212. *Henrik Hjelmstjernes* Svar paa den unge Grev Holstejns korte Harangue, holdet i Videnskabernes Societet i Overværelse af Gehejme-Consejlet den 10 Jan. 1752. It. b) Ej. Udkast til en Eloge over Etatsraad Hans Gram, oplæst samme Tid. c) Grams Ophøjelse efter Döden blant Guderne under Navn af den nordiske Apollo, af en Anonymus (mulig *P. F. Suhm?*).
213. *Friderik Rostgaards* Supplique med Forestilling til Kongen om at Peder Paars, som et Skandskrift, maatte vorde confisqveret, forbudet, opbrændt af Bödelen, dat. Kjöbh. d. 12 Dec. 1719. med Bilæg Lit. B. Hans Grams Extract af Peder Paars, over det anstödelige deri mod Anholt Land i sig selv, Indbyggere, Præst, Degn, Foged, Regjeringen o. s. v.

See herom Rahbeks Fortale foran Peder Paars i Udgaven af *Holbergs udvalgte Skrifter* VII Del pag. 386-88.

214. *Ludovici Holbergii* Solutio problematis de hypothesibus historiae Danicae, in collatione honorum Baccalaureatus publice recitata in domo Consistorii 1731. *b)* Ej. Indlæg til Consistorium i den mod ham som Qvæstor af Professor Horrebow anlagt Pengesag, dat. Kjöbh. d. 25 Maj 1746, med Slutningen af Consistorii Dom, afsagt d. 27 Juli. *c)* Ej. *Epistlers* V Del 1ste Epistel pag. 24, deraf et Stykke som Censor Prof. Joh. Pet. Anchersen ej vilde tillade at trykkes, da samme Del af Epistlerne efter Autors Död blev udgivet. *d)* Ej. Brev til de danske Acteurer, for at formaae dem til at antage Mad. Rosenkilde til Actrice, dat. 17 Maj 1753, med Underretning om Udfaldet. *e)* Ej. Betænkning om Conventikler, skreven 1733; bestemt til at indrykkes i hans Danske Histories 3. Tome, men siden udeladt deraf, og i Stedet allene anført Forordningen af 24 Nov. 1655 med en ganske kort Critique.
215. *Bernhard Schnabels* Opskrift paa de Fejl han har observeret i A. Lundhofs Version af *Langii Grammatica Latina* etc. Roskild d. 8 Nov. 1741.
216. *Christian Lassen Tychonii* Oratio jubilæa de meritis Lutheri in Daniam Danicæqve Reges. in Synodo Viburg. d. 30 Sept. 1717.
Indført i 2det Bind af *Tychoniana*.
217. *Johan. Skanke Jonæi* Oratio gratulatoria, Monarchæ Christiano 6to regnum suum Norvegiam et in hac antiquam regiam urbem Nidrosiam visitanti, d. 24 Julii 1733, in schola Nidrosiensi publice dicta.
218. *Benj. Dass* Oratio jubilæa, quam in memoriam servatæ per tria secula in Dania et Norvegia regnatricis gloriosissimæ domus Oldenburgicæ, jussu regis Friderici 5ti in schola cathedrali Nidrosiensi d. 29 Oct. A. R. S. 1749 publice habuit.
219. *Jens Sandrues* Annotationer til Provst Hvids Jubelprædiken 1749, med *Magnus Hallings* Besvarelser ved Siden.

220. Biskop *Peder Hersløbs* Brudevielsestale i Kjöbenhavn i September 1748 til hans ældste Datters *Friderica Lovisas* Copulation med Biskop *Ludvig Harboe*.
221. (D. *Friderik Carl Munchebergs*) Aftvunget Svar paa den stokholmske Journalistes Recension og Critiqué (sc. i lärda Tidningar för År 1749. No. 37. d. 11 Maj) over hans (Inaugural) Dissertation de *Unione Calmariensi* etc. Hafniæ 1749. 4to.
222. D. *Georg Christian Oeder* Epistola ad Patronum Universitatis Johann. Ludovic. von Holstein, med *Christen Friis Rottbølls* beskreven givne *Oppositio extraordinaria* mod *Oeders* Dissertation de *Irritabilitate*, samt *Rector Magnificus Johan Peter Anchersens* Erklæring til *Grev Holstein* derom, dat. Kjöbh. d. 18 Febr. 1752.
Er trykt i *Langebekiana* pag. 334-64.
223. *Christian 6tes* norske Rejse.
224. *Christian Graves* Vers til *Friderik V.* ved hans Nærværelse i Norge.
Om dette Vers af *Grave*, der var Præst i *Eger* og havde Titel af Professor *Antiquitatum patriæ*, kan læses i *Strøms Beskrivelse over Eger* pag. 268.
225. *I. H. Schlegels* Indledning til *Statshistorien* med *Gehejmeraad Storms* Anmærkninger, 6 Hefter. (paa tydsk).
226. Samling af historiske Efterretninger: a) *M. Truels Nielsens* Liv og Levnet. b) *I. Daus's* *Collectanea* angaaende *Thisted* i *Aalborg Stift*. c) *Curiosa de Martino Borupio*, *rectore Aarhushiensi*. d) *Resenii* *Carmina duo ad Herluf Trolle et Birgittam Gjøe*. e) *Ondløse Kirkes* Beskrivelse. f) Om *Hornslet Kirke* i *Jylland*. g) Efterretning om *Erich Torm*. h) Litteræ *Gvidonis Patini* de *obitu*

obitu repentino Hannib. Sehested. 1666. z) Vanfuld Herreds Præsters Memorial til Kongen om en Provst, paa Vers. h) Om Kong Magnus i Norge og hans Lovbog.

Dette No. er skreven med den lærde söadmörske Provst Ebbe Carsten Tönders Haand. Noget deraf er indført i Doct. Blochs *trondhjénske Blandinger* 2det Hæfte.

227. Krages Ode til Simson Fogner.

Autor til dette satyriske Skrift siges at være den bekjendte Digter Mag.

Peder Christopher Stenersen, Sognepræst til Udbye i Sjælland.

228. Frid. 4ti Forordning angaaende Bragenæs og Strömsöe. Kjöbh.

21 Jan. 1715.

229. Stifsprovst *H. I. Willes* Glossarium over de i Tellemarken brugelige norske Ord og Talemaader.

230-31. *Marcus Schnabels* Pröve paa hvorvidt det gamle norske Sprög endnu er til udi det hardangerske Bonde-Maal, med Indledning til Afhandlingen; og Register over de gamle norske og islandske Ord udi Kong-Skugg-Sjö, Heimskringla, Christnisaga, Nialssaga etc. som have endnu Lighed med det hardangerske Bondemaal. It. Fortegnelse paa endeel blandt Bönderne i Hardanger særdeles brugelige og der egne Ord og Talemaader.

Det förste Stykke af det som indeholdes under dette No. er trykt i det *norske Videnskabers-Selskabs Skrifter*. Ny Samling 1 Del S. 297.

Conf. her foran under Manuscripterne i Folio pag. 502 No. 125. Det

övrige blev efter hans Död efter Requisition af Videnskabersselskabets da værende Secretair Mag. Wittrup i Overeensstemmelse med den Efter-

retning som høves i Fortalen til *Fortegnelsen over Selskabets Samlinger* af 1779. s. o. afgivet til Selskabet.

232. *M. Schnabels* Iagttagelser over Vejrliget, holdne paa nedre Hagelstad Præstegaard i Ulvig 1774.

233. Antegnelser især over Vejrliget fra 1763 Aars Begyndelse.

234. Collegium politicum, autore *Franc. Albr. AEpino*, S. S. Theol. Cand.

235. Collectanea af *Tislev* (Assessor i det nordenfjeldske Bergamt).
- 236-38. Miscellan-Bog, samt en Vise- og en Nodebog. 3 Voll.
239. Apotheker *Nicolai Tychsens* korte Levnetsløb, forfattet af ham selv, med et Tillæg af Secretair *Didrichsen*.
240. Torskens Beskrivelse af *P. Ursin*.
241. Tycho Brahes Liv og Levnet.
Trykt i *Bangs Samlinger*.
242. Biskop *Gunneri* Tale til Prindsessen og Prindsen af Hessen ved deres Nærværelse i Trøndhjem; samt Den ægte Kilde til det Onde i Verden, en Tale paa Kongens Fødselsdag, men uden Sted, Aar eller Forfatters Navn.
243. 19 Stykker sammenbundne dels Concepter dels Optegnelser med Biskop *Gunneri* Haand, som det lader, hvoraf det meste vel er trykt; deriblant er ogsaa indsyet Breve til ham.
244. En Inledning til Naturens Historie efter Linnæi System.
245. Forklaring over endeel norske Ord, opregnede i alphabetisk Orden. uden Titel, Forfatter eller Aar.
246. En Pakke, hvori Skolelærer *Horns* Brev af 22 Aug. 1804, og hans Beskrivelse i Octav over de af ham opfundne Instrumenter, samt hans meteorologiske Observationer i Qvært, hvortil Oberkrigscommissair *Wibes* Bedømmelse. *Horns* senere Skrivelse af 4 Febr. 1806, og Fortsættelse af hans Observationer.
247. Responsio ad quæstionem a scientiarum societate norvegica, quæ Nidrosiæ est, proposita de optimo modo captandi et condendi clupeam ut merx fiat.
248. Afhandling, som viser hvorledes Lin- og Hamp-Avling bør behandles, med Devise: "nulla dies sine linea." (synes fra 1775 eller 76.)
249. Forsøg til en Plan, hvorefter Bøndergaarde i Norge kunde bygges,
med

- med Devise: "ad propiorem examinationem." Med Tegninger, derhos en Afskrift uden Tegninger (af Aar 1776.)
250. Et alphabetisk botanisk Register (maaskee Haandskriftet til Registeret for Gunnerus's *Flora Norvegica*).
251. Et Brev fra Cancellieraad Deichman til Biskop Irgens, sin Afhandling om Falkejagt angaaende.
(See foran Pag. 501. No. 123. blant Manuscripterne i Folio.)
252. Navigationsexaminator *Festers* Brev, uden Aar, til Hr. Parelius, som Amanuensis hos Biskop Gunnerus, om nogle norske Steders Polihøjde.
253. En Fascikel med følgende 3 Pjecer: Underretning om Tjære-Ovnen, og forbedret Underretning om Tjære-Ovnes Indretning, samt Beskrivelse over Tjære- og Kul-Ovnes Indretning.
254. *Menz Rynnings* Brev fra Vinger Præstegaard d. 11 Marts 1777 om Sigri, kaldet af Had og Misundelse *Svart-Siri*, hendes det Almindelige gjorde Tjenester.
255. Sammes Brev af 28 Novbr. 1776 om Koppe-Indpodning.
256. Observationes thermometricæ et barometricæ, Talvig fra Julii til 31 Decbr. 1769.
Talvig er Præstegaarden i Altens Præstegjeld i Vestfinmarken.
257. Kurze Betrachtung über die Etiquette, von *Justus Christian Hennings*, der Sitten und Statsklugheit ord. Lehrer auf der Academie zu Jena.
258. Svar paa det Spørgsmaal om den bedste Maade at fange, behandle og salte Sild. 20 Sept. 1773. (conf. N. 247. Pag. 536.)
259. Underretning om Tjærebrænderiers og Tjæreovnes Anlæg og Indretning udî Norge, forfattet ved en norsk Næve.
260. Om Insekterne (en Afhandling uden Sted Aar og Navn).
261. Professor *Glahns* Brev, af 7 Febr. 1776. til Selskabet.

262. Ulyssis Tale og Trette mod Ajax om Achilles Vaaben, i fri Oversættelse, ved Mag. *Anders Bredal Wessel*, Sognepræst til Akeröens Præstegjeld i Romsdalen.
263. Den Klippe Hornelen, et Forsøg i den malende Poesie, af Provst *Claus Friman*, og et Brev fra Forfatteren af 1 Decbr. 1775, med forandrede Steder i Digtet.
(Digtet er trykt i det *Skjønne Vidensk. Selsk. Skrifter*. 12te Stykke.)
264. Psalmer til Højmesse, 13 Stykker, af *Claus Friman*.
265. Ti aandelige Sange for den private Andagt.
266. Tyve aandelige Sange af *Gellert*, oversat.
267. Sabbats-Tanker over Højmesse-Texter. 8 Hefter, hver paa 2 Ark.
268. Religionens Rejse igjennem Forføngeligheds Land, ved *Johan Nordal Brun*, S. St. M. Candidatus og Medlem af det kgl. norske Videnskabers-Selskab. Læst i det kgl. n. V. Selskab d. 3 April 1769.
269. De norske Klipper, Alderdommen, Tiden, Sundhed og Helbred, den onde Samvittighed, Aften-Tusmørket, Morgningen, det spæde Barn. Dels beskrivende, og dels Læredigte (af *Claus Friman*).
270. Tanker til højere Eftertanke om Aarsagen til vort Fædrelands nærværende beklagelige Omstændigheder. 1772.
271. Von der Natur der Luft u. der Ursache des Windes und der Kälte.
Iævnför her foran blant Manuscript. i Folio Pag. 501. No. 120 og 121.
272. Bonde-Lensmand af Lombs Præstegjeld, i Gudbrandsdalens Fogderie, *Anders Olsen Wiborg*, hans Betænkning over Tilstanden med Agerdyrkningen i de ældre Tider, dat. Lensmandsgaarden Stamstad d. 1 Oct. 1779.
273. Brev, af 25 Novbr. 1777, fra *A. Modeer* i Stockholm til Sekretæren, oversendende en Afhandling, som er i 8vo, men synes ikke burde skilles fra Sammes Brev til en Doctor og Biskop
(for-

(formodentlig Gunnerus) hvori en trykt *Catalogus insectorum in Museo Moderiano* etc.

274. No. 86, 116, 152 og 153 af *Stockholms Tidningar eller dagligt Allehånde* for Aaret 1779 om Mosens Upodling, af Gros-handleren *Jean Petter Bromander*, samt et skrevet $\frac{1}{4}$ Ark af samme Forfatter om samme Æmne.
275. Några Anmärkningar hörande til Tanker om Jordens Dannande.
176. Afhandling, skrevet i August 1770, om Fiskeriet af og Behandlingsmaaden med Qvøjten, samt dens Nytte i Handelen, af *Hans Falster*.
 Forfatteren døde 1789 som Provst i Senjen, Sognepræst til Throndnæls Præstegjeld i Trondbjems-Stift, og det kongelige norske Videnskabernes Selskabs Medlem.
277. Beskrivelse over de forskiellige Maader at ödelægge Rovdyr, et Prisskrift, som det synes fra 1780, med Devise af *Popes Windsor Forest*: "Proud Nimrod first the bloodig chace began, A mighty hunter."
278. *Clavicula Salamonis, et alia Magica*.

Manuscripter

i Octav.

1. **E**n islandsk Bönnebog.
2. *Holger Rosenkrantz's* Erklæring mod de Kjöbenhavnske theologiske Höjlærde.
3. De fire Verdens Afguder, I) den Gjerige og uretfærdige Mammon. II) Hoffærdige oc ærgjerige Lucifer. III) Prægtige oc overdaadige Fraadser. IV. Letfærdige oc Horagtige Venus.
4. *Ove Schelderup* Betænkning over det første Evangelium, indgivet til Biskop Ejler Hagerup.
5. Sognepræsten til St. Nicolai Kirke, Hr. *Hans Mossins* Erklæring udi Supplique 1737 over at han offentlig har paastaaet, at den sande evangeliske Lærdom ikke ret blev lært af de tvende ham adjungerede Catecheter Balslöw og Rehling.

Haves ogsaa under No. 118 blant Qvarterne her foran pag. 516.

6. Doc-

6. *Doctor Jacob Benignus Winslows* Brev til hans Brodersön, dat. Paris den 3 August 1739, tilligemed hans katholske Troes-Bekjendelse.
Svar herpaa haves foran pag. 510 blandt Manuscripterne i Quart No. 78.
7. *Anonymi Hafniensis Sententia de conversione Indorum Ao. 1715; cum Examine Sententiæ.*
See foran pag. 494. No. 43. blant Manuscripterne i Folio, og pag. 509. No. 69. i Quart.
8. *Johannis Grammii* Lectiones in selectas voces librorum historicorum Novi Testamenti.
9. *Georgii Petræi Holthus* Dialectica Lossii cum præfatione.
10. Hildegaard, Dronning i Norge, eller den højmodige Kjærlighed, en Vunder-Historie, trykt paa Tydsk, Hannover og Wolfenbüttel 1608. 8vo. med den tydske Oversætters Fortale, paa Dansk oversat med en Fortale (af *Gerhard Schöning.*)
(Vid. *Bibliotheca Sevel.* Part. 2. Pag. 386. N. 1412.)
11. Reformatzen, dat. Trundhjem den 1 Maj 1580, udskreven efter en Copie af Hr. Jacob Olufssön, Præst paa Qværnæs, skrevet den 2 Julii 1660, men Slutningen fra Aandens (Andenæs) Præstegjeld, af en Copie, fuldskreven paa Bynæs den 17 August 1660.
See foran blandt Manuscripterne i Quart pag. 507. No. 46.
12. Biskop *Krogs* Beretning om Maal- eller Moskøe-Ström i Lofoden, udi Nordland, efter Oberste Folchersams Forespørsel og Begjering opsat og til hannem addresseret.
See forom No. 59. iblandt de haandskrevne Foliaer Pag. 496.
13. Fortegnelse paa danske Ducater og andre Mynter i Guld, nogle faa fremmede dito, danske og holsten-slesvigske smaa og større

större Mynter af Sölv, saa og gamle danske Mynter (af *Benjamin Dafs.*)

14. *Töger Reenbergs* Phædri Fabler i danske Vers.
15. *Claus Barfod Storms*, residerende Capellan til Hvidesö Præstegjeld i Christiansand Stift, Forsög til en poetisk Oversættelse af de Horatziske Oder. Overleveret i Kjöbenhavn den 7 April 1778. med Fortsættelse 1779.
16. An Herrn Johan Gottlieb Hempel, königl. dänischen Regiments-Chirurgus zu Fulse, von *J. G. Zimmermann*. Hannover den 15 Novbr. 1778.
(Indrykket i *J. C. Todes Sundheds-Tidende* in 4to. første Aargang. No. 46. pag. 211.)
17. Copie af Kong Christian den 6tes sidste Rescript i Kirkesager, dateret 5 Marts 1745. Seperatisterne angaaende.
18. Vers, udskevne ved *Benjamin Dafs*, et Bind.
19. Vers, Satyrica, Censurer etc., i et Bundt.
20. Vers og endel andre Smaa-Piecer, i et Bundt.
21. Bönnen, i Bedestundene at læses og bruges (1700) forordnet af Biskop Doctor *Ancher Anchersen*.
22. Don Ranudo de Colibrados, eller Fattigdom og Hoffart. Comedie i 5 Acter, af H. (ans) M. (ichelsen) o: *Ludvig Holberg*. It. De danske Comoediers Ligbegjængelse (af *L. Holberg*. 1727). It. Tvende splinternye Breve, som tjene til den politiske Kandestöbers Oplysning; sælges tilligemed Hans Michelsens Comediers 1ste Tome for samme Pris, og kan hæftes til samme Stykke.

(Det første Brev er af Kammerraad *Joachim Richard Paulli*, som havde udgivet den *politiske Kandestöber* forandret, men Svaret

er *Ludvig Holbergs*. De ere alle trykte, men disse afskrevne för 1745, da man ikke formodede, at *Don Ranudo* skulde blive udgiven i Trykken; og om den er en curieuse Anecdote indtegnet af Benjamin Dafs.)

23. *Collectio Epistolarum, Tomus II. Londini 1716.*
24. *Elementa chemica. Hafniæ 1711.*
25. *Stoschii Concordia rationis et fidei. Amstelodami 1692.*
 Dette deististiske Skrifts Indhold fremsætter Baumgarten i *Nachrichten von merkwürd. Büchern. II. Band. S. 121.*
26. a) et b) *Scripta Pantheistico-Atheistica. Autore Th. L. Lau. Hafniæ 1759. 2. Voll.*
 See herom *Jöchers Lexicon, it. Walchs Biblioth. theolog. Tom. I. pag. 688, og Buhle Lehrbuch der Gesch. der Philosophie. VI. 753.*
27. *Liber famosus, damnatus, de tribus impostoribus. Hafniæ, 1759.*
28. *Catalogus nummorum et librorum.*
29. Et Skjøde af 1568 paa Papir, og kun et paatrykt Segl.
30. 39 Pergaments-Breve og Papirer; forærede det norske Videnskabers-Selskab af G. Schöning; det ældste af Aaret 1429, det yngste af 1658.
31. En kinesisk, som det af Billederne synes, historisk Bog.
32. Koranen, paa Pergament-lignende Papir og med gyldne Begyndelses-Bogstaver, overmaade pyntelig skrevet.
 Foræret til Bibliotheket af Prof. H. Treschow.

33. Et original arabisk Brev om en af Brevskriveren, Dejens Broder i Tunis, friekjøbt ung Bergenser, med vedlagt dansk Oversættelse.
Foræret af Stiftsprovst Hagerup.
34. 34 Stkr. paa en Bomuldssnor trukne og med malebariske Bogstaver fuldskrevne eller ridsede Palmblade; udenpaa sees skrevet: *Catheketen Raja Neckings Diarium.*
35. 30 Stykker af samme Slags.
36. Et endnu længere Palmeblad, som afgiver en alphabetisk Tavle paa de malebariske Figurer, med tilskreven Forklaring.
37. Et Fragment af *Henric Tonnings* Forelæsninger paa hans Collegium botanicum i 1769.

D E N
HAMMERSKE BOGSAMLING.

Den Hammerske Bogsamling

i F o l i o.

- Luthers* tydske Bibel. Nürnberg 1625. cum figg.
Sam. Bockart Opera omnia, editio 3tia. Lugd. Bat. 1692. 2 Voll.
Martini Hammer Postilla historico-gnomica. Leipzig 1725.
Joh. Reuchlin de arte cabalistica. 1516.
b) *Ej.* liber de verbo mirifico. Tubing. 1514.
Jo. Christoph. Steebii Cœlum Sephiroticum Hebræorum. Moguntia
1679.
Jo. Calvini Lexicon juridicum. 1610.
Pauli Manutii antiqvitatum romanarum liber de legibus. Venet.
1557.
P. Christinaei Commentar. in leges municipales civitatis Mechliniensis.
Antverp. 1642.
Dav. Mevii Commentarius in Jus Lubecense. Francof. 1664.
Den Souveraine Kongelov af Kong Friderich III. stukken i Kobber.
Kjöbh. 1709.
Har kostet Justitsraad Hammer 24 Rdlr.
Utriusque cosmi majoris et minoris metaphysica, physica et technica
historia, autore Rob. Flud. Tom. I-II. Oppenheim 1617-19.
2 Voll.

- Platonis* opera ex translatione *Marsi Ficini*. Basil. 1532.
Opera Aristotelis græce et lat. ex Bibliotheca *Is. Casauboni*. Lugd.
 1590. 2 Voll.
Jac. Fabri Stapulensis Introductio in *Aristotelis* Ethicam, Politicam,
 et Oeconomiam. Paris. apud *Henr. Stephanum*, 1511-17.
Theophrasti Eresii Historia Plantarum, græce et latine. Amstelod.
 1644.
Pedacii Dioscoridis Opera, græce et lat. 1598.
P. A. Matthioli Commentar. in libros *Dioscoridis* de materia medica.
 Venet. 1583.
Plinii Historia naturalis cum notis *Harduini*. Tom. I-II. Paris.
 1723. 2 Voll. cum figg.
L. A. Seneca, fordansket af *B. Thot*. Sorøe 1658.
Antiquitates græcæ et romanæ collectæ a *Montefauconio* et in compen-
 dium redactæ ab *I. I. Schätz*. Norib. 1757. cum figg. 2 Voll.
I. Golii Lexicon Arabicum. Lugd. Bat. 1653.
 (Kjøbt paa Biskop Nannestads Auction for 16 Rdlr.)
Jo. Buxtorfi Lexicon chaldaicum, talmud. et rabbin. Basil. 1639.
I. Ludolfi Lexicon Æthiopicum. Francof. 1699.
 b) Ej. Lexicon Amharico-Latinum. ibid. 1698.
 c) Ej. Grammat. Amhar. ibid. eod.
Ambr. Calepini Dictionarium undecim linguarum. Basil. 1616.
Henr. Stephani Thesaurus linguæ græcæ, cum appendice. 1572.
 4 Voll.
 Er af Justitsraad Hammer kjøbt i Christiania for 24 Rdlr.
Jo. Scapulæ Lexicon græcum. Basil. 1620.
Basilii Fabri Sorani Thesaurus eruditionis scholasticæ, per *Aug.*
Buchnerum. Lipsiæ 1680.
 Id. lib. curante *I. M. Gesnero*. ibid. 1726.
Seb. Münsters Cosmographie oder Weltbeschreibung. Basel 1578.

- Atlas Scholasticus major. Norib. 1752.
- Spiegel der Seefart, von der nordischen und orientischen Schiffart, durch *L. Joh. Wagener von Enckhusen*. aus niederländ. Sprache übersetzt. Amsterdam 1589.
(Paa et af de norske Korter er Fjeldvejen over Hardanger-Fjeld til Hallingdal, gjennem Hallingbo og Biskopsvaare.)
- J. Kjerulfs* Beskrivelse over Kong Christian Vites Rejse i Norge 1733. Kjöbh. 1745.
- C. Danckwerts* Landesbeschreibung von Schleswig u. Holstein. 1652.
- J. Langebek* Scriptorum Rer. Danicarum. 1-3 Tome. Hafn. 1772-74. 2 Voll.
- Saxo Grammaticus*, oversat af *A. S. Vedel*. ibid. 1610.
- Ol. Wormii* Monumenta Danica. ibid. 1643.
- Er. Ol. Tormii* Effigies Regum Daniæ, med latinske danske og tydske Vers, med 102 Kobberstykker paaklistrede ved Texten. ibid. 1670.
- I. Rami* Kirke- og verdslige Historier. Christiania 1706.
- P. Bayles* histor. u. krit. Wörterbuch, durch *Gottsched*. 1 Theil. Leipz. 1741.
- Jos. Laurentii* Polymathia. Lugduni 1666.
- I. Hjorths* Tabeller over Told- og Consunationsvæsenet i Danmark og Norge. Kjöbh. 1753.
- I. C. Schönhejders* Anmeldelse paa det norske Videnskabersselskabs Vegne af Kongens og Kronprindsens Fødselsdage. 1794.

Den Hammerske Bogsamling

i Q v a r t.

- C. Kortholt** de variis sacræ scripturæ editionibus. Kilon. 1636. med
14 andre Disputatser.
- Sal. Glassii** Philologia sacra. Jena 1643.
- b) **Ej.** Rhetorica sacra. ibid. 1636.
- Aug. Pfeifferi** Dubia vexata sacræ Scripturæ. Lipsiæ 1685.
- E. Leigh** Critica sacra vet. et novi Test. editio 5ta. Gotha 1706.
- N. Schwartz** Divinitas commatum in vet. Test. Amstelod. 1741.
- S. G. Donat** Auszug aus J. J. Scheuchzeri Physica sacra. I-III Theil.
Leipz. 1777-79. 3 Voll.
- Constantini l'Empereur** Clavis talmudica. Lugd. Bat. 1634.
- G. I. Hencke** Introductio ad libros apocryphos Vet. Testamenti. Halæ
Magdeb. 1718.
- b) **Ej.** Diss. de usu librorum apocryph. vet. Testam. in N. Testam.
ibid. 1711.
- M. Wolderi** Cursus annuus concionum. 1641.
- I. G. Reinbeck** Predigt von dem Zustande der Menschen nach dem
Tode. Berlin 1740.
- Hier. Kromayeri** Scrutinium religionum. Frankf. u. Leipz. 1681.
- S. Chandler** Grund der christl. Religion in den Weissagungen der Pro-
pheten, aus dem engl. durch **F. E. Rambach**. Rostock 1756.
- Georg

Georg Schade Nachricht von einer allgemeinen Societet der Wissenschaften und der Tugend.

Ej. Forestilling til Kongen om hans 11 Aars Arrest paa Christiansøe, med de derom ergangne Rescripter. Kjöbh. 1772.

Om denne Deists gjentagne Angreb paa den aabenbarede Religion gives Underretning i *Lixdorfiana* pag. 4-21. conf. supra pag. 101.

F. Balduini Casus conscientiae. Witeb.

G. C. Storr Annotationes theologicæ ad philosophicam Kantii de religione doctrinam. Tubingæ 1793.

C. E. Brochman λυχνος λογος προφητικε oppositus Speculo veritatis pontificiæ Christiani Wilhelmi March. Brandenburg. Rostoch 1640.

b) *Jo. P. Resenii* pro N. Hemmingio de gratia universali contra Jo. Piscatoris tractatum contrarium responsio.

L. Holbergs Kirkehistorie. Tom. I-II. Kjöbh. 1738. 2 Voll.

N. Helvaderi Calendariographia sacra. ibid. 1618.

C. Heidmanni Palæstina, cum Hierosolymæ veteris chorographica descriptione. Wolfenbüttel 1690.

I. H. Schumacher de cultu animalium inter Ægyptios et Judæos. Brunsv. 1773.

I. H. Hottingeri Smegma orientale. Heidelberg 1658.

Ej. Historia orientalis. Tiguri 1660.

C. Keil de doctoribus veteris ecclesiæ. Lipsiæ 1793.

Casp. Ziegleri de diaconis et diaconissis veteris ecclesiæ commentarius. Witeb. 1678. cum variis aliis dissertationibus, inter alia:

C. S. Schurzfleischii Annotata ad res Prussorum. ibid. 1674. et

Ej. Disp. de Henrico Leone. ibid. 1675.

Matth. Zimmermanni Miscella menstrua, theologica, historica etc. Misen. 1674.

*

*

*

C. Wolfii Jus Naturæ. Tom. I-VII. Francof. et Halæ Magd. 1740-48.
8 Voll.

(Har kostet Justitsraad Hammer 16 Rdlr.)

Ej. Jus Gentium. Halæ Magdeburg 1749.

I. H. Hottingeri Jus Hebræorum. Tiguri. 1655.

Corpus juris civilis cum notis *Dion. Gothofredi*. Lugduni. 1652.

Alber. Gentilis de juris interpretibus. Lond. 1582.

b) *Jo. Lorichii Hadamarii* Catalogus Jureconsultorum veterum
carmine elegiaco expressus. Basil. 1545.

Aug. Leyseri Meditationes ad Pandectas. Tom. I-XI. Lips. 1741.
9 Voll.

(Kjøbt paa Etatsraad Colds Auction i Christiania for 21 Rdlr.)

Corpus Juris Canonici notis illustratum. Lugd. 1605.

Dissertationes juris canonici. 2 Voll.

Joh. Brunnemanni Jus ecclesiasticum. Francof. 1686.

I. H. Boehmeri Jus ecclesiasticum Protestantium. Halæ. 1730.
4 Voll.

Ej. Jus parochiale. *ibid.* eod.

Gvid. Pancirolli Thesaurus variarum lectionum utriusque juris. Lugd.
1617.

Joh. Brunnemannus de processu tam civili quam criminali. Lips.
1659.

C. Ziegleri Rabulistica. Dresd. 1685.

Conr. Lanceloti Templum omnium judicum. 1600.

I. A. Genatii Dispp. juridicæ selectiores Basilienses. Basil. 1618.

Dissertationes juridicæ *Sam. Strykii* Francofurtenses et Hallenses.
1692-1723. 9 Voll.

Collectio dissertationum juridicarum variorum. 8 Voll.

Th. Clitæus romerske og danske Rets Forskjel og Overeensstemmelse.
Kjøbh. 1736.

Den sjællandske Lov. Kjöbenhavn 1576.

Kong Waldemar 2dens jyske Lov med Christian III'dies, Frid. 2dens og Christ. IVdes Recesser og aabne Breve. Kjöbh. 1613.

Christian IVdes norske Lov. Kjöbh. 1604.

b) Den jyske Lov, ibid. 1590.

Christ. IVdes norske Lovbog og Kirkeordinants. ibid. 1657.

Id. lib. med *Jens Bjelkes* summariske Indhold af Loven. ibid. 2de ed.

Christian den 5tes norske Lov. Kjöbh. 1687.

Kong Christian IVdes Recess. 1643.

Forordninger fra Recessen 1643 til 1664. Kjöbh. 1664. Samt Forordninger derfra til 1670.

Kong Christian Vites Toldrulle. Kjöbh. 1732.

Forordning om stemplet Papir. 1775.

Sporetelement for Betjentene i Norge. 1788.

Forordning om Stiftsoverretterne af 11 Aug. 1797.

Trykkefriheds-Anordningen af 27 Sept. 1799.

Et Volumen hvori følgende Forordninger: a) Om Forligelses-Commissioner paa Landet i Norge, af 20 Jan. 1797. b) Om Rettens hurtige Pløje, 3die Jun 1796. c) Om Forligelsescommissioner i Kjøbstæderne i Danmark og Norge, af 10 Jul. 1795.

C. *Ostersön Wejles* Glossarium juridicum. Kjöb. 1641.

Id. lib. ed. 2da. ibid. 1665.

Denne er kjøbt paa Gehejmraad Storms Auction for 6 Rdlr.

J. P. *Anckersen* Jus publicum et feudale veteris Norvegiæ. Hafn.

1736.

A. *Højers* jurid. Collegium over Processen, udg. af H. *Hagerup*.

Kjöbh. 1742.

Hans Paus om Hævd. Kjöbh. 1748.

F. W. *Wivets* Tale, holden i det juridiske praktiske Selskab. Kjöbh.

1751.

Samling af *P. Kofod Ankers* juridiske Disputatser, nemlig:

- a) de præscriptione Danorum. 1740.
- b) de successione ab intestato. Particula I-III. 1741-43.
- c) de origine et sensu septimæ generationis, lingua vernacula *syvende Mand*. 1744.
- d) de genuina contrariarum legum conciliandi ratione. *ibid.* 1749.
- e) de indole juris privati pro habitu imperii Dano - Norvegici. 1756.

Samling af andre danske juridiske Dissertatser, saasom:

- a) *Badstuber* de antiquo jure postliminii. Hafniæ 1748.
- b) *Cold* de juramento purgatorio. 1740.
- c) *J. B. Dons* de jure retractus gentilitii. 1767.
- d) *U. Dörker* de mutuo. 1746.
- e) *Garman* de ratione belli. 1744.
- f) *N. Horrebov* de jure principis dispensandi circa poenas in causis homicidii. 1739.
- g) *A. Höjer* de eo quod jure belli licet in minores. 1735. It. De Nuptiis propinqvorum jure diviso non prohibitis.
Om den sidste kan læses i *Langokiana* pag. 396.
- h) *F. C. Munkeberg* de origine actionis de pauperie. Particula I-II. 1745-46.
- i) *B. Möllman* Elementa processus judiciarii Danico-Norvegici 1742, it. de jure Saxonico feudali. 1740.
- k) *C. L. Scheid* de regii Vandalorum tituli origine. 1743. it. de jure publico et privato, 1744. et de Buccelariis. 1745.
- l) *F. C. Sevel* Jus feudale Dano-Norvegicum. 1745.
- m) *J. S. Snedorf* de fundamento securitatis in communi hominum infirmitate etc. 1744.
- n) *H. Stampe* de Testamentis. 1740.

- o) *P. Wartberg* annotat. ad legis Christianeæ Lib. V. cap. 14. art. 8 et 28. Hafn. 1740.

* * *

- Frid. Hofmanni* Medicina systematica. Tom. I-IV. Francof. 1732-39.
4 Voll.
- I. E. Neubauer* de triplici nympharum ordine observatio anatomica. Jena 1774. c. fig.
- G. v. Swieten* Commentar. in Herm. Boerhave Aphorismos de cognoscendis et curandis morbis. Tom. I-V. Lugd. Bat. 1752-73.
5 Voll.
- E. A. Nicolai* Systema materiæ medicæ. Halæ Magdeb. 1751-52.
2 Tomer i eet Vol.
- D. W. Trilleri* Dispensatorium Pharmaceuticum. Tom. I-II. Francof. 1664. 2 Voll.
- C. Neumanns* Chymia medica. Tom. I-II. Züllichau. 1756. 2 Voll.
- I. I. Woyts* Gazophylacium medico-physicum. Leipz. 1740.
- Christian Vtes Forordning om Læger og Apothekere af 24 Dec. 1672, tilligemed Apothekertaxt. Kjöbh. 1672.
- Pharmacopoea Danica og Apothekertaxt. Kjöbh. 1772.
- L. Heisters* Chirurgie. Norib. 1724. cum figg.
- I. F. Faselii* Medicina forensis. Genev. 1767.
- I. G. Erichsens* medicinske Undervisning for Nordlands Indbyggere og Rejsende. Bergen 1749.
- R. N. Eckhof* de tincturæ guayacinae virtute antharthritica. Kilon. 1782.
- I. Wolf* Scrutinium amuletorum medicum. Lips. 1690.

* * *

- I. G. Vossius* de Philosophorum sectis. Lips. 1690.

- C. Wolfii* Logica. Francof. 1732. 2 Voll.
 Ej. Ontologia et Cosmologia. ibid. 1736.
 Ej. Psychologia, rationalis et empirica. ibid. 1732-34. 2 Voll.
 Ej. Theologia naturalis. T. I. II. Francof. 1739-41. 2 Voll.
Jo. Wierus de præstigiis Dæmonum et incantationibus. Basil. 1577.
Jo. Bodinus de Magorum Dæmonomania. Basil. 1581.
Mart. Delrio Disquisitiones magicæ. Colon. Agripp. 1633.
 Clavicula Salomonis et Theosophia pneumatica una cum Geomantia
Val. Weigelii. Wesel. 1686.
C. Wolfii Philosophia moralis s. Ethica. Tom. I-V. Halæ Magdeb.
 1750-53. 5 Vol.
 Ej. Philosophia civilis s. Politica. ibid. 1756-58. 3 Voll.
Jo. Maccovii Opuscula philosophica. Amstelod. 1660.
H. Arnisæi Opera politica. Argent. 1648. 2 Voll.
Kiliani Rudraufii Traetatus Philo-theosophicus. Giefs. 1666.
 b) Ej. Theologia naturalis. ibid. 1657.
 c) Ej. Institutiones morales. ib. 1676.
 Der Abelit. Leipz. 1746.
F. C. Eilschows philosophiske Breve. Kjöbh. 1748.
H. Ruges fornuftige Tanker over adskillige curieuse Materier. Kjöbh.
 1754.
 Palingenesie von *D. Ockel*. Mietau. 1795.

* * *

- C. Wolfii* Elementa Matheseos. edit. curavit *A. G. Kästner*. Tom.
 I-V. Halæ Magdeb. 1742-56. 5 Voll.
 Förste Grunde til de mathematiske Videnskaber. Kjöbh. 1741.
D. Schwenters Geometria practica, durch *g. A. Böckler*. Nürnberg.
 1767.
G. Meitzner Geometria practica. Francof. 1747.

N. Biörns

- N. Bions* mathematische Werkschule, vermehrt durch *I. G. Doppelmayr*. Nürnberg. 1741. cum figg.
- M. Scheffelt* vom Proportional-Circul. Ulm. 1738. cum figg.
- Svensk Landmaalings-Instrux. Stockholm. 1725. med den kongl. svenske Forordning for Landmaalere af 1 Mart. 1749.
- Forslag til en fornyet svensk Landmäterie - Ordning. Stockholm. 1753.
- T. Bugge* om Opmaalingsmaaden ved de danske geographiske Karter. Kjöbenhavn. 1779.
- N. Morville's* Jordskiftnings-Lære. Kjöbenhavn. 1791.
- I. H. Rawerts* Forelæsninger over den geometr. trigonometr. og militaire Landmaaling. ibid. 1793. m. Kobb.
- Maxim. Hell* observatio transitus Veneris ante discum solis die 3 Junii 1769. Havn. 1770.
- B. C. B. Wideburgs* astronom. Betrachtung der Finsternis an der Sonne d. 25 Jul. 1748.
- C. C. Lous* Historie af Harrisons Forsög til Længdens Opfindelse. Kjöbenhavn. 1768. m. K.
- Chabert* Voyage dans l'Ameriqve septentrionale. Paris. 1753.
- C. C. Lous* Tentamina experimentorum ad compassum perficiendum. ib. 1773.
- I. N. Wilse* Udkast til en almindelig europæisk malersk Normal- og Sammenlignings-Calender. Berlin. 1796.
- Mathemat. Abtheilungen des diatonisch-chromat. temperirten canonis monochordi, von *I. G. Neidhart*. Leipz. 1734.
- G. S. Löchleins* Clavierschule. Leipz. 1782. I-II Tome i eet Vol.
- D. Kellners* General-Bafs. Hamb. 1782.

*

*

*

- P. Horrebov* Elementa Philosophiæ naturalis. Havn. 1748.
- M. C. Hanovii* Physica. Tom. I-IV. Halæ Magdeb. 1762-68.
4 Voll.
- C. G. Kratzenstein* Theoria electricitatis. Halæ Magdeb. 1746.
- J. Baptist. Portæ* Magia naturalis. Nürnberg 1713. med 2ter Theil,
eller Anbag darzu af *Felix Maurer*. 2 Voll.
- Die drey Reiche der Natur. Das Thierreich und Pflanzenreich. Nürn-
berg 1776. 2 Voll. mit Kupf.
- E. Pontoppidans* norske Naturhistorie. I-II Del. Kjöbh. 1752-53.
med Kobb.
- I. F. W. Charpentier* mineralogische Geographie der chursächsischen
Länder. Leipz. 1778. mit Kupf.
- I. H. Pott* Litho-Geognosie. Potsdam 1746. mit Fortsetzung. Berlin
- Casp. Bauhini* twoŹ Theatri botanici. Basil. 1671.
b) *Ej. Prodromus* Theatri botanici. ibid. eod.
- Sim. Pauli* Flora Danica. Kjöbh. 1648. cum fig.
b) *H. R. Bloch* Horticultura Danica. ibid. 1647.
- P. Kylling* Viridarium Danicam. ibid. 1688.
- H. Tønning* norsk medicinsk og oecønomisk Flora. ibid. 1773.
- Ej. Rariora* Norvegiæ. Upsal. 1768.
- O. F. Müller* om Svampe. Kjöbh. 1763.
- Tönder Lunds og Baches Tvistighed om den botaniske Hauge i Aare-
ne 1787-88.
- O. F. Müller* von Würmern. Kopenh. 1771 mit Kupf.
- Ej. Historia* vermium terrestrium et fluviatilium. Vol. I-II. ibid.
1772-74.
- Id.* om Pilelarven. ibid. 1772. m. K.
- G. Detharding* Disquisitio vermium in Norvegia. Hafn. 1742. cum
tabulis æneis.

560 Den Hammerske Bogsamling i Qvart.

I. D. Geieri Schediasma de montibus conchiferis. Francof. 1687.

*

*

*

C. Wolfs Oeconomia methodo scientifica pertractata. Tom. I-II. Halæ Magdeburg. 1754-55. eet Vol.

C. E. Kunolds Experimental-Oeconomie. Erfurt 1735.

Allgem. Haushaltungs-Lexicon. I-III Th. Leipz. 1749-51. 3 Vol.

Danmarks og Norges oeconomiske Magazin. I-V Bind. Kjöbh. 1757-61. 3 Voll.

C. Hammers norske Husholdnings-Calender. I-II Tome. Christiania. 1772-73. 2 Voll.

Id. lib. 2 Voll. exemplar splendidum.

C. Wolf von der Vermehrung des Getreides. Halle 1725.

Id. lib. svethice. Stockholm 1728.

b) *Montelius* de commerciis.

c) *C. B. Trozelius*, de obligatione civis ad emendandam oeconomiam. Et alia.

E. Viborgs Afhandling om Byggen. Kjöbh. 1788. m. K.

I. H. Meibomius de cerevisia, et *A. Turnebus* de vino. Helmst. 1668.

Barrings Nachricht vom Bröjhan.

T. Lowitz Réinigung des Kornbranteweins. Erfurt 1794.

P. I. Marperger Küchen - und Keller - Dictionarium. Hamburg. 1716.

I. C. Frae-rex Handbuch für Bäcker, Brauer. und Brandtweinbrenner. Berlin 1790.

D. G. Schreber von Siberischen Leine. 1754. cum fig.

Volumen continens dissertationes et tractatus varios, inter alia:

a) De artificiosa foecundatione immersiva seminum vegetabilium.

b) Hvad

b) Hvad en Præst kan bidrage til Oeconomiens Uphjelpende. et in calce: Confirmation og Forbedring paa Skeens Byes Privilegier. Kjöbh. 1735.

En Samling af svenske juridiske og oeconomiske Disputatæer. Upsal 1759-64. med Commercetractat mellem Danmark og Frankrig af 1742.

Octroy for et almindeligt Brandassurance-Compagnie paa Vare og Effecter. Kjöbh. 1798.

* * *

I. A. Fabricii Bibliographia antiqvaria. Hamburgi 1716.

Pasigraphie. Paris 1797.

Jo. Trithemii Steganographie. Noribergæ 1721.

C. B. Michaëlis Syriasmus. Halæ Magdeb. 1741.

I. C. Kallii Fundamenta lingvæ arabicæ. Hafniæ 1750.

Jo. A. Fabricii Bibliotheca græca. Tom. I-XIV. Hamburgi 1705-28.

Kjøbt paa Biskop Nannestads Auction for 18 Rdlr.

Appianus Alexandrinus. Moguntia 1529.

Epictetus, græce et lat. (defect.)

Euclidis Elementa Geometriæ, paa dansk ved *E. G. Ziegenbalg*. Kjöbh. 1744.

I. H. Schlegelii Observationes in Cornelium Nepotem. ibid. 1778.

A. A. Brentii Scholia in Tacitum. Norib. 1529.

E. Wolfs dansk-engelske Ordbog. London 1779.

H. von Aphelens tydsck-danske Ordbog.

I. N. Wilse Lucile ou Etudiant infortuné. Christiania 1762.

* * *

Index nominum propriorum in *I. Aug. Thuani* historiis occurrentium.

Colon. 1634.

Henr. Meibomii Chronicon Marienthalense. Helmst. 1651.

b) *Ej.* Opuscula historica res Germanicas concernentia. 1660.

c) *Antiquitates* Brunsvicenses. Helmestad. 1661.

Politiske Tidender som udgives hos Brødrene Berling. Kjöbenhavn
1762-1800.

Nachrichten von dem polnischen Reichstage zu Grodno 1726.

* * *

Arent Berntsens Danmarks og Norges frugtbare Herlighed. Kjöbh.
1656.

Pontoppidans danske Atlas. I-V. Tome. *ibid.* 1763-69. 5 Voll.
Ej. Origines Havnienses. *ibid.* 1760.

L. Thura Hafnia hodierna. *ibid.* 1748. cum figg.

P. Terpageri Ripæ Cimbricæ. Flensburg 1736. cum figg.

Holbergs Danmarks og Norges Stat eller Beskrivelse. 3die Oplag.
Kjöbh. 1762.

Hofmans Samling af Fundatser og Gavebreve. I-IX Del. *ibid.*
1755-63. 9 Voll.

Th. Bartholini Antiquitates danicæ. *ibid.* 1689.

T. Arnkiels Cimbrische Antiquitäten. Hamburg 1703. mit Kupf.

I. Birkerod Disqvisit. antiquitatum patriæ. Havn. 1701.

C. Testrup Danmarks og Norges Krigsarmatur. *ibid.* 1756.

P. F. Suhm om Odin og den hedenske Gudelære. *ibid.* 1771.

I. P. Anchersens Herthedal. *ibid.* 1745.

Jo. Mullenii Numismata Danorum edita a *Th. Bartholino.* *ibid.* 1670.

Ol. Wormii Litteratura danica antiqvissima vulgo gothica dicta. *ibid.*
1636.

C. Flensborgs danske Mercurius efter Bordings Maade for 1766-67.

I. C. Bies poetiske Nouvellist for 1767.

Lexicon over danske adelige Familier. 1ste Bind. Kjöbh. cum figg.

C. Gjes-

- C. Gjessings* Samling af Jubellærere. 2den Dels 2det Bind og 3die Dels 1ste Bind. *ibid.* 1783-86. 2 Voll.
- D. G. Zwergerii* sjællandske Cleresie. *ibid.* 1754.
Den altonaiske Hof- u. Staats-Calender for Aarene 1761-69 samt 1784 og 1795.
- G. Schönings* Norges gamle Geographie. Kjöbh. 1751.
- I. Laur. Wolfs* Norrigia illustrata. *ibid.* 1651.
- C. Steinkuhl* Topographia Norvegiæ. 1685.
- Jon Ramus* Norges Beskrivelse. Kjöbh. 1715.
- I. E. Jessens* Kongeriget Norge. *ibid.* 1763.
Grændsetractaten mellem Norge og Sverrige. *ibid.* 1751.
- G. Schönings* Rejse i Norge. *ibid.* 1778. 2 Hæfter.
- Ej.* Beskrivelse over Trondhjems Domkirke. Trondhjem 1762.
Trondhjems Adressecontoirs Efterretninger for Aarene 1767, 68.
- C. S. Bang* Christiania Stads Beskrivelse. Christiania 1651.
- S. S. Mønrad* Programma de Capitulo Asloensi. *ibid.* 1770.
- Joh. Schröder* om Friderichshalds Kirkes Indvielse. Kjöbh. 1729.
- I. Möllers* Beskrivelse over Jarlsberg Prøvestie. *ibid.* 1772.
Ej. Beskrivelse over Tønsberg. *ibid.* 1750.
- H. Ströms* Beskrivelse over Söndmör. I-II Del. Soröe 1762-66.
2 Voll. - cum figg.
- M. Schnabels* Beskrivelse over Hardanger, udgivet af *H. Ström*. Kjöbenh. 1781.
- K. Lems* Beskrivelse over Finmarken. *ibid.* 1767. cum figg.
- C. G.* Forsög til en Oprindelse af det beneficerede Gods i Norge. Christiania 1773.
- C. Frimans* Samling af Stiftelser og Gavebreve for Norge. Kjöbh. 1774-76. 2 Voll.
- Snorre Sturlesens* Norske Kongers Krönike, oversat af *Peder Clausen*, med Sammes Beskrivelse over Norge. *ibid.* 1757.

I. Ramus's Norvegia antiqva et ethnica, oversat paa dansk af *A. I. Borch.* ibid. 1711.

Ej. Norges Kongers Historie, udgivet af *I. Spidberg.* ibid. 1719.

C. I. Örn Norvegia monarchica et christiana. Tycho. 1712.

G. Schönings Norges Historie. I-III Del. Soröe 1771-81. 3 Voll.

Id. om de nordiske Folks Oprindelse. ibid. 1769.

I. Rosenkilde Norges Forandringer. Kjöbh. 1771.

I. P. Anchersen de tributo coriorum norvegico. ibid. 1748.

G. H. Milzovii Presbyterologia Vos-Hardangriana. ibid. 1679.

Eggert Olafsens og *Bjarne Povelsens* Rejse igjennem Island. I-II Del. Soröe 1772. 2 Voll. cum figg.

Ol. Olavii oeconomiske Rejse igjennem Island. I-II Del. Kjöbh. 1780. 2 Voll.

Grönlands-Saga. Skalholt 1688.

Gamle Grönlands ny Perlustration ved *H. Egede.* Kjöbh. 1741.

b) Ej. Relation om den grönlandske Mission, med Continuationer af *P.* og *N. Egede.* ibid. 1738-43.

L. Dalagers grönlandske Relationer. ibid. 1752.

*

*

*

D. G. Morhofii Polyhistor, editio *Jo. Mülleri.* Lubecæ 1714.

G. Stollii Introductio in historiam litterariam. Jenæ 1728.

C. G. Jöchers Gelehrten Lexicon. I-IV Theil. Leipz. 1750-51. 4 Voll.

Er kjøbt paa Leuchs Auction i Christiania for 20 Rdlr.

I. Wormii prodromus lexicæ litterariæ Danæ-Norvægicæ. Sora 1768.

I. Thomasius de plagio litterario. 1692.

B. G. Struvii Bibliotheca librorum rariorum. Jenæ 1719.

Volumen continens tractatus varios; in fronte *Arrhenii* Historia Academiae Upsaliensis.

Er. Pauli Vindingii Academia Hafniensis. Havn. 1665.

O. Guld-

- O. Guldbergs* og Fleres Taler til Erindring af Sorøe Academies Stiftelsesdag. Sorøe 1763.
- C. F. Wadskjær* om Nørre-Jyllands Bogtrykkerie i Viborg. Viborg 1738.
- Acta Eruditorum. Lipsiæ 1682-94. 4 Voll.
- Dito for Aarene 1704-6.
- I. Badens* critiske Journal for 1777, 78.
- Ej. Universitetsjournal. Kjöbh. 1793-98.
- I. Langebeks* Anmeldelse om en Samling af Middelalderens latinske Skrifter i den danske og norske Historie. *ibid.* 1771.
- Samling af de Tillægsblade til de *norske Intelligentssedler*, som udkom 1793 i Anledning af Spørgsmaalet om et Universitets Opprettelse i Norge.
- Commentarii Academiæ scientiarum Petropolitanae. Tomus XIII. Petropoli 1751.
- Det kongl. danske Videnskabersselskabs Skrifter. I-XII Del. Kjöbh. 1745-79. 12 Voll. med Kobb.
- Ny Samling af samme Selskabs Skrifter. I-IV Del. *ibid.* 1781-93. 4 Voll. med Kobb.
- Samme Selskabs Skrifter for Aar 1800.
- Det kongl. norske Videnskabersselskabs Skrifters ny Samling. Kjöbh. 1784-88. 2 Voll. med Kobb.
- Carl Deichmans Samling af Böger, Naturalier, Mynter, m. m. skjænket til offentlig Brug. Christiania 1790.
- Bibliotheca F. A. Hansen ab Ehrencron. Hamburg 1717.
- Index Bibliothecæ Friderici Nannestad. Christiania 1778.
- Catalogus over Gehejmraad Storms Bibliothek, mathemat. Instrumenter og Naturalier. *ibid.* 1772.

Den Hammerske Bogsamling

i Octav.

a) Theologic.

C. Reineccii Biblia Hebraica. Lipsiæ 1725.

Novum Testamentum græco-latinum.

Luthers tydske Bibel. Lüneburg 1704.

Den danske Bibel. Kjöbh. 1740.

(Exemplaret er indbunden i 3 Bind med gennemskudte rene Blade,
hvorpaa skrevne Anmærkninger over vanskelige Steder.)

P. Palladii Isagoge ad libros propheticos et apostolicos in qvæstiones
redacta. Stettin 1605.

b) **Dan. Crameri** Methodus concionandi, et Ej. Menologium He-
bræum. Rostoch 1630.

Ægid. Hunnii Epitome biblica. Witeb. 1583.

I. H. Heideggeri Enchiridion biblicum. Jena 1723.

I. F. Gaab über I. II. und IV. Buch Mosis. Tübingen 1796.

Les pseumes en vers françois. 1680.

Laurenti Halvardi, Sthenio-Norvegi, Commentarius ad Cantica can-
ticorum Salomonis. Witeb. 1620.

Joh. Wigandus in Esaïam. Erford 1580.

Esaias,

- Esaias, oversat af *O. Horrebov*. Kjöbh. 1797.
I. O. Thies über die Magi und ihre Stern. Hamb. 1790.
 Johannis Evangelium von *I. F. C. Oertel*. Görlitz 1795.
Nic. Hemmingius in epistolam Pauli ad Ephesios. Witeb. 1565.
Ignoti Philalethis (o: *Jo. Brunsmanni*) Phosphorus Apocalypcius.
 Havn. 1696.
 b) *Ej. Schediasmata Apocalyptica*. ibid. 1697.
I. I. Griesbach Bemerkungen an Hezel über 1 Joh. V. 7. Giessen
 1794.
Aug. Pfeifferi Critica sacra. Dresdæ 1721.
G. C. Pisanski Disquisitio, an Moses priora Geneseos capita ex anti-
 quis canticis compilaverit. Regiomonti 1779.
 Præadamita utis, sive fabula primorum hominum ante Adamum condi-
 torum explosa a *I. C. Danhawero*. Argent. 1656.
Gamborgs Nysa, paa dansk. Eleutheropolis 1790.
 Samme paa tydsk. ibid. eod.
I. P. Gabler über die mosaische Schöpfungsgeschichte. Altdorf 1795.
A. E. Miri biblisches Antiquitäten-Lexicon. Leipz. 1727.
C. Adrichomii Urbis Hierosolymæ descriptio. Colon. Agripp. 1592.
Th. Ittigii Bibliotheca Patrum. Lipsiæ 1699.
Theophili Antiocheni 3 Bücher an Antolycum. Hamb. 1729.
Augustini de civitate Dei libri XXII, *Ludovici Vivis* commentariis illu-
 strati. Genevæ 1610.
Lactantii Opera. Lugduni 1548.
 Catechismus *Lutheri* (gjennemskudt med rene Blade, hvorpaa de bi-
 belske Sprog ere skrevne paa hebraisk og græsk).
Conr. Dieterici Institutiones Catecheticae. Lubecæ 1645.
C. Beckmanni Nucleus doctrinae christianæ. ibid. 1611.
 Synopsis Theologiae *Brochmanni*. (defect.)
Jo. Wandalini Hypotyposis. Hafn. 1708.

568 Den Hammerske Bogsamling i Octav. Theologie.

- Jo. Wandalini* Elementa Theologica. Hafn. 1710. (gjenneuskudt med rene Blade i Qvart, hvorpaa skrevne Anmærkuinger).
- M. Wöldike* Compendium theologiæ theticæ. ibid. 1742.
- C. Nyrop* Dissert. de universalitate religionis. Havn. 1778.
- Alex. Rossæi* der ganzen Welt Religionen. Amsterd. 1668.
- F. S. Bock* Historia Antitrinitariorum. Pars I-II. Lipsiæ 1774-76.
2 Voll.
- I. A. Trinius* Freydencker-Lexicon. ibid. 1759.
- E. Pontoppidan* imod Religionsspøttere. Kjöbh. 1778.
- C. Gerson* Jüdische Talmud. Leipz. 1722.
- F. P. Wessel* die giftige Qwelle des Talmuds. Kopenh. 1724.
- Augustana Confessio, cum Apologia. Witeb. 1531.
- B. Mentzeri* Exegesis augustanæ confessionis. Giessen 1619.
- L. Osiander* Enchiridion controversiarum religionis, quæ hodie inter augustanæ confessionis theologos et pontificios habentur. Tubingæ 1602.
- b) *Ej.* Enchir. controvers. quas august. confess. theologi habent cum Calvinianis. ibid. 1604.
- c) *Dogmata et argumenta Jesuitarum præcipua de Papa.* Witeb. 1604.
- La doctrine des Evangeliques-Luthériens. Francf. 1728.
- P. Haberkorn* apostolicæ seu Lutheranæ fidei vindicatio adversus pontificios. Marpurg 1633.
- Reponse au traité de M. Bossuet touchant la communion sous les deux especes. Cologne 1683.
- Was hat Luther für ein Recht gehabt zu reformiren? Magdeburg 1785.
- Das die Ehe der lutherischen Priester in Gottes Wort gegründet. Leipzig 1715.
- Was der reformirten Kirchen Lehre und Ceremonien seyn, von *Joh. Hofmeister.* Frankf. 1644. I. H.

- I. H. Benner* die Herrnhuterey in ihrer Schalkheit. I-IV Theil. Gies-
sen 1748-49.
- T. Browne* Religio medici. Lugd. Bat. 1650.
- Die Religion nach der Politik. Dessau 1767.
- Val. Alberti* Interesse religionum christianarum. Lipsiæ 1707.
- Glaubensbekenntnis des Hrn. von Voltaire. Frankf. 1768.
- G. Wernsdorf* de indifferentismo religionum. Witeb. 1734.
- Schades* Einleitung in die höhere Weltweisheit. 2 Stykker. Altona
1753.
- Beschreibung aller Religionen in der Welt. Leipzig 1782.
- Von dem Gebrauch der strengen Lehrart in der Theologie. Amsterd.
- Reinhardt* Forsög over Jesu Plan, oversat. Kjöbh. 1793.
- A. Riem* System der Religion für Vernünftige. Berlin 1793.
- Ej. Das reinere Christenthum. I-IV Theil. ibid. 1794. 4 Voll.
- I. H. Helmuth* Beurtheilung des Hrn. Riem von Jesu Christo. Stendal
1796.
- I. F. W. Jerusalem*s efterladte Fragmenter, af Tydsk oversatte. Kjö-
benh. 1794.
- K. H. L. Pölitz* Kritik der Religionsphilosophie und Exegese. Leipz.
1795.
- W. A. Tellers* de Fuldkomneres Religion, oversat. Kjöbh. 1795.
- Ej. Vejledning til Religion. ibid. 1796.
- War eine göttliche Offenbahrung in der Religion nöthig? Leipzig
1795.
- I. G. Ræze* Betracht. über die Kantische Religion. Chemnitz 1794.
- F. Grillo* Darstellung der Religion des Hrn. Kant. Rostoch eod.
- Philosophisk Helvedtvang, oversat af Tydsk. Kjöbh. 1798.
- K. F. Bahrdt* naturlig Religions Catechismus, oversat af *K. H. Seide-
lin.* ibid. 1796.
- Id. om symbolske Böger, oversat. ibid. 1797.

570 Den Hammerske Bøgsamling i Octav. Theologie.

Jacobi's Tro paa den guddommelige Aabenbaring, oversat af *F. Møllerup*. Kjöbh. 1797.

Bastholms Lovtale over Messias, af Tydsk oversat ved *Birch*. ibid. 1792.

Ej. Bevis for Christi Guddom. ibid. 1780.

Ej. Glæde over Jesu Komme i Kjødets. ibid. 1767.

Ej. vise Foranstaltninger ved Jesu Religions Komme fra Gud. ibid. 1798.

I. C. Schönhejders Haandbog til Christendommens Studering. Trondhjem 1798.

Denne Bog fik Justitsraad Hammer i Foræring til Erindring af Biskop Schönheider, men betalte derfor til Postmester Messel i Postpenge 3 Rd.

Hvad skal jeg troe? Kjöbh. 1791.

F. L. Bangs Jesu Christi Evangelium. ibid. 1793.

Tanker for unge Theologer. ibid. 1794.

Over Oplysning. 1ste Fragment. ibid. eod.

Repertorium for Fædernelandets Religionslærere. 1-5te Hæfte. ibid. 1795-97.

Dommen i Sagen Gyldendal contra Schubothe som Forlægger af Repertorium. ibid. 1796.

Tanker om Repertorium og Repertören. ibid. eod.

Tanker om Dagens Litteratur med Forsög til et apologetisk Repertorium. ibid. 1797.

Strötanker i Anledning af Reperteuren og Tontiner. ibid. 1795.

Den geistlige Stand bör afskaffes (af Baron *Wedel-Jarlsberg*). I-III Hæfte. ibid. 1795-97.

Afhandling om Geistligheden. ibid. 1796.

Jesu Religions Lære i dens Renhed, oversat af Latin. ibid. eod.

O. Horrebovs Jesus og Fornuften, et Religionsblad. ibid. 1797-99.

Orthodoxien nedriver sig selv. ibid. 1798. 1ste Bind 1ste Hæfte.

Opfor-

- Opfordring til Biskop Balle. Kjöbh. 1796.
Balles Svar derpaa. ibid. eod.
 Ej. Forklaring om Bibellæsningen. ibid. eod.
I. C. F. Löfler om Jesu Værdskyld, oversat af Repertören. ibid. 1797.
 Granskeren. 1ste Hæfte. ibid. 1796.
 Tanker om den i Dagens Blade herskende Tone. ibid. eod.
C. Bastholms Tanker om Fremgangsmaaden til religious Oplysning.
 ibid. 1796.
 Er det en christelig Lærers Pligt at lyve for Almuen? et Spørgsmaal D.
 Bastholm helliget af *O. Horrebov*. ibid. eod.
 Eftertanke om D. Bastholms Tanker. Soröe 1796.
 See og döm! eller Lutheranernes Troesbekjendelse ved Siden af de
 Fornufttroendes. ibid. 1797.
 Om Religionen, oversat. Kjöbh. 1796.
 Religionsbreve til Ryberg. ibid. 1797.
R. Fleischer om Oplysning. No. I-III. ibid. 1798.
Es. Fleischer den christelige Religions Sandhed. 1ste Bind. ibid.
 1798.
 Den menige Mands Opfordring til Gejstligheden om forargelige Skrif-
 ter. ibid. eod.
 Om Meningsfrihed. ibid. eod.
Sal. Deylingii Institutiones prudentiæ pastoralis. Lipsiæ 1739.
 Dictionarium Concionatorum pauperum. Colon. 1610.
Matth. Tympii Dormi secure o: 120 Themata oratoria. ibid. 1620.
F. A. Hallbauer I-IV Zehend der auf der Jenaischen Academie gehal-
 tenen Parentationen. Jena 1728-31.
 Hamburgisches Gesangbuch. Hamb. 1700.
Hans Hofs Psalmebog. Friderichshald 1686.

Det er af denne höjst sjeldne Bog Justitsraad Hammer har i *Minerva*
 for 1795. 2det Qvartal, S. 198 o. f. leveret Extracter under Opskrift *Oldsager*.

572 Den Hammerske Bogsamling i Octav. Theologie.

C. Bastholms Betænkning om Kirkeskikke. Kjöbh. 1793.

L. Smith Betænkning over liturgiske Spørgsmaale. ibid.

Barnedaabens Nødvendighed. ibid.

Psalmus LI. in tres conciones proponendas triduo publicarum litaniarum 24-26 Martii 1596 Daniae indictarum tributus a *P. Winstrupio*. Hafniae 1595. Item Ej. Conciones tribus diebus 22-24 Martii ecclesiis Daniae et Norveg. proponendae. ibid. 1596.

Herm. Hugonis Pia desideria. Antverp. 1632.

Christ. Hohburg göttliche Andachten. Amsterd. 1661.

J. O. Thiefs's Communionbuch. Leipzig 1794.

J. L. Majohl die Pflichten bey verstorbenen Menschen. Jena 1743.

* * *

Ad. Rechenberg Summarium historiae ecclesiasticae. Lipsiae 1714.

F. A. Tarretins Kirchengeschichte mit Anmerkungen von *J. G. Tölner*. Königsb. 1759.

N. D. Riegels's Kirkehistorie. I-III Del. Kjöbh. 1781-86. 3 Voll. Luthers Levnet, Bedrifter og Meninger af *Tischer*, oversat af *Meden*. ibid. 1798.

Examen eorum, qui audiuntur aute ritum publicae ordinationis, traditum Witeb. 1554 a *Phil. Melanchthone*. Witeb. 1570.

b) Lovkyndighed.

Abhandlung von der Methode die Rechte zu erlernen. Jena 1748.

B. G. Struvii Bibliotheca juris. 1725.

J. A. Hofman juristische Bibliothek. Jena 1748.

G. Filangieri Lovgivningssystem, oversat af Italiensk ved *Collin*. I Del. Kjöbh. 1799.

L. Holbergs Natur- og Folkeret. ibid. 1741.

C. D.

C. D. Hedegaards Naturrettens første Grunde. *ibid.* 1765.

b) *Ej. almindelige Kirkeret.* *ibid.* 1763.

Beccaria om Forbrydelser og Straffe, oversat af *A. C. Alstrup.* 1 Del.
Kjöbh. 1796.

I. H. Böhmeri Introductio in Jus publicum universale. Magdeb. 1710.

* * *

I. I. Scherschmidii Elementa juris civilis. Lipsiæ 1735.

Qatelliani Cottæ Memorialia juris. Venet. 1572.

B. Brissonii selectarum ex jure civili antiquitatum libri quatuor. *Ej.*
ad legem Juliam de adulteriis lib. 1. etc. Antverp. 1585.

I. G. Heineccii Antiquitatum romanarum jurisprudentiam illustrantium
Syntagma. Argentor. 1730.

Jo. a Sande ad Tit. Digestor. de diversis regulis juris commentarius.
Lugd. Bat. 1652.

Thomæ Herbai, Jurisconsulti, rerum quotidianarum liber singularis.
Leovardiæ 1642.

G. Feltman Tractatus de titulis honorum. Brem. 1672.

b) *I. Beenii* liber de privilegiis Jureconsultorum. Francof. 1648.

Cypr. Regneri de injustitia quarundem legum romanarum contra Jac.
Mœstertium libri duo. Lugd. Bat. 1640.

b) Sententia incerti autoris de vi ac potestate quam juris gentium
conventiones ab obligandum habent jure populi romani, cum
Duplicatione Regneri. *ibid.* eod.

Gabr. Palæotus de nothis spuriisque filiis. Hagæ Com. 1655.

D. H. Kemmerichii Origines juris ecclesiastici. Lipsiæ 1745.

I. H. Böhmeri Institutiones juris canonici tum ecclesiastici tum ponti-
ficii. Halæ Magdeb. 1738.

I. G. Pertsch Elementa juris canonici et Protestantium ecclesiastici.
Jena 1735.

574 Den Hammerske Bogsamling i Octav. Lovkyndighed.

- L. M. Kahlii* Compendium juris canonico-pontificio-ecclesiastici.
Hanov. 1747.
- B. Brissonis* et *A. et F. Hotomanni* de veteri ritu nuptiarum et jure
connubiorum. Lugd. Bat. 1681.
- S. Stryckii* Examen Juris feudalis. Francof. 1719.
- I. Schilteri* Institutiones juris feudalis cum notis *Heineccii*. Berol. 1742.
- I. G. Wendenschlegl* de fideicommissis familiarum. August. Vindel.
1747.
- I. S. F. Böhmeri* Elementa jurisprudentiæ criminalis. Halæ Magdeb.
1738.
- E. Höjers* Corpus juris militaris. Berolini 1672.
- C. Lobrini* Kriegsgerichts Observationes. Dresdæ 1686.
- G. A. Struvii* Jurisprudentia romano-germanica forensis. Francof.
1733.
- I. G. Schaumburg* Annotationes ad Struvii Jurisprudentiam. Jena
1737.
- I. G. Heineccii* Elementa juris germanici. Tom. I-II. Halæ 1736-43.
2 Voll.
- Th. Haym* teutsches jurist. Lexicon. Leipzig 1738.
- I. L. Steins* lübeckisches Recht. *ibid.* 1738-41. 2 Tomer i eet Vol.

* * *

- Christian III dies Kirkeordinants. Kjöbh. 1640.
- b) Friderik Ildens Ordinants om Ægteskabssager. *ibid.* eod.
- C. P. Rothes* Samling af Rescripter. I-III Part. Kjöbh. 1754-69.
4 Voll.
- A. Höjers* Forestilling paa en dansk Jurist, fordansket af *P. Sommer*.
ibid. 1744.
- P. Kofod Anker* Anvisning for en dansk Jurist. *ibid.* 1777.
- Meditationer angaaende Vidners Examination, af *Fr. Horn*. *ibid.* 1748.
- Kofod*

Kofod Ankers danske Lehnsret. *ibid.* 1777.

A. Diurendals Kjøbsted- og Landmandens politiske Haandbog. Christiania 1782.

S. Stenersens Lovkundskaber for den norske Landmand. Kjøbh. 1783.

Register über Christian des Vten Articalsbrief und Kriegsgerichts-Instruction. Kiel 1717.

c) Medicin.

Car. Linnæi Clavis Medicinæ, edid. *E. G. Baldinger.* Longosalissæ 1767.

Unzers Lægen, et medicinsk Ugeskrift. I-III Del. Kjøbh. 1766. 3 Voll.

I. C. Todes den danske Læge. *ibid.* 1776.

Ej. Sundhedsjournal. 2det Bind 1ste Hæfte. *ibid.* 1795.

Steph. Blancardi Lexicon medicum græco-latino-germanicum. Bern. 1710.

Id. lib. Halæ Magdeb. 1718.

P. Poterii Opera omnia medica et chemica. Francof. 1666.

Jo. Sperling Synopsis Anthropologiæ physicæ. Witeb. 1656.

I. A. Kulmus anatomische Tafeln. Danzig 1732.

C. F. Richter Erkenntnis des Menschen. Halle 1754.

Menneskets physiske Beskrivelse, oversat ved *O. Wolf.* Kjøbh. 1788.

Baconis de Verulamio Historia vitæ et mortis. 1645.

Tissot Erzeugung der Menschen. Offenbach 1775.

Soll man junge Leute über die Erzeugung des Menschen belehren?
Stendal 1784.

Die durch Albertum Magnum entdeckte Heimlichkeiten des Frauenzimmers. Leipzig 1738.

Sev. Pinæi u. *M. Sebizii* Kennzeichen von den Geheimnissen der Jungferschaft.

b) *Lud.*

576 Den Hammerske Bogsamling i Octav. Medicin.

b) *Lud. Bonacciolus* de foetus formatione.

c) *Fel. Piaterus* de origine partium corporis earumque in utero formatione, aus dem Latein. ins Deutsche übers. durch *C. Hellwig*. Leipzig 1759.

*

*

*

P. C. Abildgaards af svensk oversatte Afhandling om Diæten. Kjöbh. 1779.

Fausts Sundhedscatechismus, oversat af *N. Böttcher*. ibid. 1793.

Samme oversat af *I. C. Tode*. ibid. 1794.

C. W. Hufeland Kunst at forlænge Livet. ibid. 1797.

Advarsel til Studerende om deres Sundhed, oversat. ibid. 1795.

Car. Linnæi Genera morborum. Upsal. 1763.

W. Hennings über Entzündung des Magens. Copenh. 1795.

C. de Saintyves von den Krankheiten der Augen. Berlin 1730.

H. L. Taber Handbuch für Gichtkranke. Dürkheim an der Hard 1792.

Rosen von Rosensteins Afhandling om Gigt og Steusmerter, oversat. Kjöbh. 1796.

W. Cadogans Afhandling om Gigt, oversat af *Tode*. ibid. eod.

I. K. Stunzer über die goldene Ader. Wien 1783.

F. Hildebrand über die blinden Hæmorrhoiden. Erlangen 1795.

Om Hypochondrie og Nervesygdomme. Kjöbh. 1793.

J. Ackerman om Oplæselse og Vapens. ibid. 1794.

F. Hildebrand om Sædens Udgydelse i Søvn. ibid. 1793.

I. E. Wichman de pollutione diurna. Göttingæ 1782.

Tissot von der Onanie. Eisenach 1776.

C. G. Salzman om Ungdommens hemmelige Synder. Kjöbh. 1786.

Bienville von Nymphomanie. Amsterd. 1772.

St. Blancard von Wirkungen der Arzneyen in dem menschl. Leibe; wie auch eine neue Pharmacie.

b) Ej.

- b) Ej. Speise- u. Tisch-Büchlein, übersetzt. Frankf. 1705.
Val. Kräutermans Regnum animale. Leipz. 1728.
 b) Ej. Urin-Arzt und Aderlaß-Tafel. ibid. 1738.
C. Linnæi Materia medica. Holmiæ. 1749.
 Id. lib. editio IV. curante *I. C. D. Schrebero*. Lips. 1782.
S. F. Geoffroy Materia medica. I-VIII Tome. Leipz. 1760-66.
 8 Voll.
H. Boerhave Beschreib. der Arzeneymitteln und Recepten. Wien
 1775.
S. T. de Meza Armamentarium medicum sive Materia medica. Hafn.
 1761.
I. H. Jungk Lexicon chemico-pharmaceuticum. Nürnberg 1729.
A. Agerbecks philosophiske Apotheker. Kjöbh. 1764.
 Schwedisches Apothekerbuch. Leipz. 1782.
Rosensteins Hus- och Resa-Apotheque. Stockh. 1772.
C. E. Mangors Landapothek. 2det Oplag. Kjöbh. 1791.
S. Schaarschmidts Abhandlung vom Receptschreiben. Berlin 1772.
Henrich Smidts Lægebog og Urtegaard. Lübeck 1598-99.
I. Smiths medicinske Haandbog for Landmænd. Kjöbh. 1794.
Val. Krauterman Zauber-Arzt. Leipz. 1737.
Buchans Huslægen, overs. af *I. D. Tode*, med Anmærkninger af Prof.
I. C. Tode I-III Del. Kjöbh. 1795.
S. Schaarschmidt Therapia generalis, mit Zusätzen von *I. C. W.*
Mochsen. Nürnberg 1755.
 Mittel die Schiffleute gesund zu erhalten, übersetzt von *I. C. Lange*.
 Copenhagen 1766.
Doppet Abhandl. vom animalischen Magnetismus. Breslau 1785.
 Beyträge zur praktischen Anwendung des thierischen Magnetismus.
 Strasburg 1786.

578 Den Hammerske Bogsamling i Octav. Medicin.

Untersuchung des thier. Magnetismus. Leipz. 1787.

Eckarsthausen Unterricht von der Gauckeltasche, dem thierischen Magnetismus etc. München 1791.

W. Tissot Samml. von sympathet. magnet. und andern Curen. Neufchatel 1785.

R. Lowers Unterricht von der Zubereitung und dem Nuzen des Habertranks und Curen. Leipz. 1790.

Öjenraad af *Tode*. Kjöbh. 1796.

Lagemethode for Følgerne af Onanie. *ibid.* 1793.

Nachricht an Podagrysten. Leipzig.

*

*

*

Joh. Koermendii Dissertatio sistens quædam ex medicina forensi. Wien 1767.

G. H. Kannegiesseri Institutiones Medicinæ legalis. Halæ Magdeb. 1768.

C. G. Ludwigs Anleitung zur rechtlichen Arzeneykunde. Leipz. 1779.

*

*

*

P. C. Abildgaards Heste- og Qvæg-Læge. Kjöbh. 1783.

Er. Vibørg om den kongl. danske Veterinairskoles Indretning. *ibid.* 1792.

d) Philosophie.

B. G. Struvii Bibliotheca philosophica. Jena 1712.

b) *I. H. Ackeri* Supplementa ad Biblioth. philosoph. Struvianam. *ibid.*

c) *I. H. Boecleri* Museum. 1672.

J. Bruce

- I. Bruckeri* Institutiones historię philosophicę. Lips. 1746.
I. G. Walchs philosophisches Lexicon. Leipz. 1740. 2 Voll.
H. Corn. Agrippę Opera. Tom. I-II. Lugduni. 1510. 2 Voll.
Theophrastus Paracelsus de occulta philosophia.
B. Meisneri Philosophia sobria. Witeb. 1623.
Gisberti ab Isendorn Effata philosophica. Daventrię 1643.
Petri Molinęi Opera philosophica. Amsterdam 1645.
I. A. Scherzeri Manuale philosophicum. Leipz. 1755.
C. Wolfi Horę subcesivę Marburgenses. Francof. 1729 - 35.
 3 Voll.

Samlung aller derer Schriften welche in den Lange-Wolfischen Streitigkeiten im Monath Junio zum Druck befördert. Marburg 1737.

I. C. Gottsched verdslige Visdom. Kjöbh. 1742.

* * *

- Jo. Maccovii* Metaphysica. Lugd. Bat. 1650.
Petri a Sancto Joseph Metaphysica. Paris 1654.
Casp. Bartholini Rudimenta Metaphysicę. Hafn. 1729.
G. B. Bilfingeri Dilucidationes de Deo, anima, mundo, contractę.
 Francof. 1743.
 Id. de origine et permissione mali. Tübingen eod.
I. E. Schubert Institut. methaphys. Witeb. 1747.
I. E. Gunnerus Institut. methaphys. Hafnię 1757.
I. G. Canzii Ontologia. Tübing 1741.
 Ej. Philosophia fundamentalis et Logica. ibid. 1744.
 Ej. Jurisprudentia Theologicę. Würtenb. 1731.
 Ej. Disciplinę morales. Lips. 1739.
 Ej. Theologia naturalis thetico-polemica. Dresd. 1742.
F. C. Baumeisteri Philosophia definitiva. Lips. 1741.

580 Den Hammerske Bogsamling i Octav. Philosophie.

- Ej. Institutiones philosophiæ rationalis. Witeb. 1744.
B. Riisbrigh Prænotiones philosophicæ. Hafniæ 1775.
Merian Discours sur la Metaphysique. Berlin 1765.
I. G. Ræze Versuch über den Streit den Endzweck der Welt betreffend. Leipz, 1794.
N. Treschow om Guds Tilværelse. Kjöbh. 1794.
Leibnitz's Theodiceé, nouvelle edition par *Jaucourt*. Amsterdam 1747.
Mellins Marginalien und Register zu Kants Critik der reinen Vernunft. I-II Theil. Züllichau 1794-95. 2 Voll.
I. G. C. Kiesewetter Auszug aus Kants Critik. Berlin 1795.
N. Treschow Aphorismer over den Kantiske Philosophie. Christiania 1797.
Ræze Beylage zu Kants Critik der praktischen Vernunft. Chemnitz 1794.
Die Kantische Philosophie in England. London 1797.
Joh. Scharffii manuale logicum. Witeb. 1639.
Cour. Hornei Institutiones logicæ. Francof. 1653.
C. Bartholini Logica minor. (defect)
Ej. Logica major s. Enchiridion logicum. Argentorati 1608.
Ej. Logica. Havniæ 1685. (gjennemskudt med rene Blade i Qvart, hvorpaa skrevne Anmærkninger.)
I. F. Buddei Logica. Halæ 1718.
Sev. Glud Logica erotematica. Havn.
I. C. Danhæweri Idea boni disputatoris. Argentorati 1656.
A. Prückneri libellus de artificio disputandi. Erfurt 1656.
Kant om Sindets Magt ved det blotte Forsæt at være Mester over sine syge Følelser, overs. af *Höst*. Kjöbh. 1798.

*

*

*

E. D.

E. D. Hauber Bibliotheca, acta, et scripta magica. Lemgo. 1739-44.
Ant. de Haen de Magia. Lips. 1777.

Lud. Lavaterus de spectris, lemuribus, etc. Genevæ 1580.

Jo. Prætorii Dæmonologia Rubinzalii Silesii. 3 Theile. Leipz.
1661. 65.

e) M o r a l.

Gisberti ab Isendorn Breviarium ethicum. Daventriæ. 1642.

b) *Ej.* Compendium Logicæ peripateticæ. ibid. 1740.

Lud. Molinæi Morum Exemplar. Hamb. 1675.

b) *Theophrasti* Characteres ethici, interprete *Is. Casaubono*. 1675.

Gvil. Amesius de casibus conscientiæ. Amstelod. 1643.

*Frants W***, Morder af Tungvind og religiøs Overtro. overs. af
Meden. Kjöbh. 1798.

Toussaint von der Herrschaft des Menschen über sich selbst. Frankf.
1770.

Hadriani Beverlandi de fornicatione cavenda admonitio, sive ad-
hortatio ad pudicitiam et castitatem.

See *Clement* *Bibliothèque curieuse*. Tom. III. pag. 274-75.

La morale du monde. Amsterdam.

*

*

*

Le véritable Mentor ou l' education de la Noblesse par *Caraccioli*.
Liege. 1759.

Val. Trichter Jagd- Fecht- Tanz- oder Ritter-Exercitien-Lexicon.
Leipz. 1742.

Mad. Beaumonts Nouveau Magazin des enfans. Londres 1750-52.
3 Vell.

Tänkar om svenske Barn. Stokh. 1758.

E. Storms Iesper Hansen. Kjöbh. 1791.

Sange for Almuen, ved *H. von Buchwald*. ibid. 1800.

Samling af Julelege. ibid. 1796.

f) Politik.

Henn. Arnisæi Doctrina politica. Amst. 1751.

Balth. Cellarii Politica ex Aristotele. Jena 1684.

Ih. Hobbes Elementa Philosophica de Cive. Amsterdam 1647.

C. Wolff von dem gesellschaftlichen Leben der Menschen. Leipz.
1740.

Epitome Commentariorum *Francisci Patricii* de reipublicæ constitu-
tione item de regno ac regis institutione.

G. Hornii orbis politicus cum animadversionibus *L. O. Menckenii*.
Lips. 1685.

J. A. Werdenhagen Introductio universalis in omnes respublicas, sive
Politica generalis. Amsterdam 1732.

Traiani Boccalini Lapis lydius politicus. Amstelod. 1640.

Idea Principis christiano-politici symbolis expressa a *Didaco Saavedra*.
Amsterd. 1651.

Magni Hesenthaleri Athleta Politicus. Frft 1665.

Nic. Reusneri Sylloge variorum autorum de principe et principis offi-
cio. Jenæ.

b) Forcianæ Qvæstiones, in quibus varia Itatorum ingenia expli-
cantur.

Justi Lipsii Monita et exempla politica. Lugd. Bat. 1650.

Joh. Barclaii Satyricon. cum clavi. Frft 1678.

L'Idée du prince et de son minister, par *F. C. Moser*. Frankf.
1760.

Rousseau om Selskabsforeningen. Kjöbh. 1795.

Kants den evige Fred. ibid. 1796.

I. G. Daries Cameralwissenshaften. Jena 1756.

C. Martfelt Foslag til en kongl. Reformationscommission. Kjöbh. 1771.

Beyträge zu der Cameral- und Haushaltungswissenschaft. Jena 1766.
Finantscatechismus. Kjöbh. 1795.

C. Sommerfelts Tanker om Overdaadighed. Soröe 1772.

I. B. Erhard om Folkets Ret til en Revolution, oversat. Kjöbh. 1797.

Thorild om den almindelige Forstands Frihed, oversat af Svensk. ibid. 1793.

Om Folkeforförrere. ibid. eod.

Om Trykkefrihed. ibid. 1795.

J. E. Bergers Dagens Anliggende. ibid. eod.

Samme paa tydsk. Sleswig. eod.

P. Collets Bedömmelse af Birknes Bog om Trykkefriheden. 2det Op-
lag med Tillæg. Kjöbh. 1797.

Anmærkninger over Birkners Skrift om Trykkefriheden. ibid. eod.

I. F. W. Schlegels Erindringer mod Birkners Skrift om Trykkefrihed. ibid. eod.

Pressefrækhedens Karakter. ibid. eod.

C. U. D. Eggers om Trykkefrihedens Historie i Danmark, overs. af tydsk. ibid.

Er det Klogskab at sætse Grændser for Trykkefriheden? Kjöbenhavn 1797.

Promemoria til Kronprindsen om uindsrænket Trykkefrihed.

P. A. Hejberg en Draabe i det store Hav af Skrifter om Trykkefriheden. Kjöbh. 1797.

I. H. Bärens Nok en Draabe — om samme Anliggende. ibid. eod.

Nogle Indvendinger imod Trykkefriheden af *C. F. Sporon*.

Oplysning ved Hejbergs Draabe. Kjöbh. 1798.

Over Trykkefrihedens Lovgivning. ibid. 1797.

- Grev *Bernstorfs* Tanker om Skrivefrilheden. *ibid.* 1798.
Rigels's Fornuftens Rettigheders Arkiv. No. I-VI. Kjöbh.
Malthé Conrad Bruns Aristokraternes Catechismus. Kjöbh. 1796.
 Anmærkninger dertil. *ibid.* eod.
 Biskop *Balles* Indberetning til danske Cancellie om Aristocrat. Catechismus. *ibid.* eod.
 Tanker i Anledning af Biskoppens Skrivelse til Cancelliet. *ibid.* eod.
 Den democrat. Katechismus's Forfatters Skræk. *ibid.* eod.
 Udtog af Geniernes Catechismus. *ibid.* eod.
 Catechismus for Royalisterne. *ibid.* eod.
 Retskafnøs Catechismus. *ibid.* eod.
 Fluesmækken af *M. C. Brun.* *ibid.* 1797.
 Jerusalems Skomagers Rejse til Maanen (af *M. C. Brun.*). Kjöbhavn
 1795. N. 1-36. med Jerusalems Skomagers efterladte Papirer.
 No. 1-10.
 Procedure og Dom mod Studiosus Winding og Madam Svare i Anledning af Jerusalems Skomagers Reise. Kjöbh. 1795.
M. C. Bruns Bevis, at en monarkisk Regjering ikke er forbunden at bortgive Embeder efter de Sögendes Dulighed. *ibid.* 1798.
 Domsact imod Bogtrykker Sejdelin for at have trykt bemeldte Bevis. *ibid.* 1799.
 Angivelsen. *ibid.* 1798.
 Genie-Persen. *ibid.* eod.

*

*

*

- Frimurerordenens Apologie. Odense.
 Das Geheimniß der Freymäurer in einem Schauspiel eröffnet. Leipz.
 1742.
 Constitutionsbuch der Freymäurer, von *J. Andersen.* Franckf.
 1743.

Verord-

- Verordnungen der Freymåurer von *Joh. Kühnen*. 1744.
 Die geoffenbarte Freymaurerey und das entdeckte Geheimnis der
 Mopse. aus dem Französ. Leipz. 1745.
 Forsög om Illuminaternes Sect, overs. af Fransk. Kjöbh. 1791.

g) Mathematik.

- Mathematisches Lexicon. 1 Th. Leipz. 1747. 2ter Th. Jena 1742.
 2 Voll. mit K.
A. D. Merckleins mathematische Anfangsgründe. I-V Tome. Franckf.
 1737. 3 Voll. mit Kupf.
C. Wolfs Anfangsgründe aller mathemat. Wissenschaften. ibid. 1750.
 4 Voll. mit Kupf.
C. F. Velnagel Erläuterungen über Algebra Differential- und Integral-
 rechnung des Hrn. Wolfs. Jena 1743.
C. Wolf nöthige Tafeln zu der Trigonometri und Ausziehung der
 Wüurzeln. Halle 1755.
 Auszug aus *Wolfs* Anfangsgründe aller mathemat. Wissenschaften.
 Halle 1724. m. K.
H. W. Clemms Mathemat. Lehbuch. Stuttgart. 1768. m. K.
Balth. Sprengeri Opuscula physico-mathematica. Hanov. 1753.
Sören Matthiæsens Regnebog. Kjöbh. 1756.
 Ej. lette Regnekonst. ibid. 1718.
A. Boudesens Regnebog. ibid. 1733.
C. Cramers Regnebog. ibid 1735.
 Ej. Anvisning til Decimal- og Triangelregning. ibid. 1748.
T. Bugges første Grunde til Regnekonsten og Algebra. Kjöbh.
 1772.
B. Cantzlers Summa Geometriæ practicæ. Nürnberg 1663. mit Kupf.
I. G. Leutmans Geometria repetita. Danzig 1745.

586 Den Hammerske Bogsamling i Octav. **Mathematik.**

El. Schulz geometr. Handbüchlein. Leipzig 1754.

C. Cramers Geometria tyronica. Kjöbh. 1760.

P. Offermans Landmesskunst. Flensburg 1781.

A. Vlacqv Tabulæ sinuum. Amstelod. 1706.

C. Scherfer trigonometrischer Versuch von der Wahl des Standes.
Wien 1766.

Traité du nivellement. Berlin 1750. avec figg.

I. P. Eberhards Beschreibung einer neuen Messtafel. Magdeburg
1753.

Die Kunst Situations-Plane aufzunehmen, von *Lucas Voch*. Augsb.
1774. mit illumin. Kupfern.

I. H. Lamberts Perspectiv. Zürich 1759.

Beschreibung des Telegraphen in Paris. Leipzig 1794. mit Kupf.

Gvil. Bleau Institutio astronomica de usu globorum et sphærarum.
Amstelod. 1690.

Mauvertuis Versuch einer Cosmologie. Berlin 1751.

P. Horrebov Elementa doctrinæ Sphæricæ. Hafniæ 1738.

Id. lib. paa dansk ved *I. Heitman*. ibid. 1750.

C. Horrebovii Elementa doctrinæ sphær. ibid. 1760.

P. Söborgs astronom. Lærebog. 2det Oplag. ibid. 1799.

J. I. Zimmerman Coniglobium nocturnale stelligerum. Hamburgi
1740.

Astronomisk Börneven. Kjöbh. 1794.

Gedanken von Einwohnern der Planeten. Liegnitz 1748.

Steinbecks Almanakmand, oversat, med Fortale af *Th. Bugge*. Kjöbh.
1797.

Et Bandt danske Almanakker fra 1754 til 1791.

Herved findes følgende Anmærkning af sal. Hammer: "Nogle gamle
"Bønder i Graa Sogn kjöbe ikke ny Almanakker, men rette sig efter de
"gamle, ved at regne 28 Aar tilbage efter Solens Cirkel eller Cyclus be-
"staaende af 28 Aar, efter hvis Forløb de forrige Mærker indfalde igjen.

"See

- "See *Holbergs Kirkehistorie* 2 Tome. Kjöbh. 1738. pag. 1019, og
" *Wolfs mathemat. Lexicon* 1 Tome. Leipz. 1747. pag. 1215."
- B. Fontenelle* om mere end een Verden, fordansket af *F. C. Eilschov*.
ibid. 1748.
- Wilse Meteorographia compendiosa*. ibid. 1778.
- Bondepractica* eller *Vejrbog*. ibid. 1760.
- Et Stykke af *Bogen Chevilla*. ibid. 1784.
- Ziehens* sämtliche Schriften die *Revolution der Erde* betreffend. Frank-
furt 1786.
- Lor. Bendtsens* *Styrmands Haandbog*. Kjöbh. 1746.
- Hollandsk Skatkammer* med *Sinustabeller*. Amsterd. 1726. (defect.)
- Kriegsbaukunst* von *C. F. Milliet*. 1677. mit Kupf.
- I. R. Fäsch* *Kriegs- Ingenieur- Artillerie- und See-Lexicon*. Dresden
1735. mit Kupf.
- Het nieuwe Licht der Bosschieterie*. Vlissingen 1701.
- Fyrværkerie-Konst* af *D. G. Schroka*, oversat. Kjöbh. 1795.
- Der Bereiter* durch *Prizelius*. Leipzig 1747.
- Die neueste Lehrart die Pferde zu dressiren*. Nürnberg 1729. m. K.
b) *Der engl. Stallmeister*. Leipzig 1732.
- Die Kunst zu tuschen*, von *Gautier*. Nürnberg 1719.
- A. Bosse* *Kunstabchlein* von der *Radier- und Etzkunst*. ibid. 1652.
- L'ecole des arpentiers*. Paris 1752. avec figg.
- I. G. Jügels* *Baukunst*. Berlin 1744. mit Kupf.
- I. G. Walthers* *musicalisches Lexicon*. Leipzig 1732.
- C. L. Junkers* *Tonkunst*. Bern 1777.
- Treatise on the game of Whist*. London 1750.

h) Physik og Chemie.

- Fabiani Hippii* *Problemata physica et logica peripatetica*. Witeb. 1624.
- Joh. Johnstoni* *Naturæ constantia*. Amstelod. 1632.

588 Den Hammerske Bogsamling i Octav. Physik og Chemie.

Joa. Burseri Introductio ad scientiam naturalem. Amstelod. 1654.

Gisb. ab Isendorn Medulla physicæ generalis et specialis. Harderv. 1658. 2 Voll.

Casp. Bartholini Physica generalis. Rostoch 1630.

b) *Ej. Oratoria.* Hafniæ eod. a.

Id. de mundo, de mixtione, de aquis etc. *ibid.* 1617.

C. Bartholini Thomæ fil. Elementa Philosophiæ naturalis. *ibid.* 1729.

I. Rohaulti tractatus physicus latinitate donatus per *T. Bonctum*, cum animadversionibus *Antonii le Grand.* Lond. 1682.

P. Horrebovii Initiamenta philosophiæ naturalis. Hafniæ 1748.

Id. lib. *ibid.* 1754.

C. Wolfs vernünftige Gedanken von den Absichten der natürlichen Dinge. 3te Auflage. Frankf. u. Leipz. 1737. mit Kupf.

Ej. nützliche Versuche. Halle 1738.

M. F. Leistikov Auszug der Gedanken Wolfs von den Wirkungen der Natur, item Auszug der Versuche. *ibid.* 1739-40.

C. G. Kratzenstein Systema Physicæ experimentalis. Hafniæ 1758.

Ej. Forelesninger over Physiken. *ibid.* 1791.

Gedanken über die gesuchte Vereinigung der Naturlehre mit der Landwirtschaft, von *Brasen.* Braunschw. 1770.

Forsøgende Naturlere, oversat af Fransk ved *A. O. Hammer.* Kjöbh. 1772. m. K.

Id. lib. exemplar splendidum.

I. C. B. Erxleben Anfangsgründe der Naturlehre, herausgegeben von *I. F. Gmelin.* Göt. 1791. m. K.

Id. lib. paa dansk oversat af *C. Olufsen.* Kjöbh. 1790.

I. F. O. Schumaders Naturlere, oversat af *Saxtorf.* I-II Del. *ibid.* 1797. 2 Voll.

Fr. Baconis de Verulamio Historia naturalis et experimentalis de ventis. Lugd. Bat. 1648.

F. Lana u. *Ph. Lohmeier* von der Luftschifkunst. Tübingen 1784.

Om Fordenvejr og Lynild, oversat af *Lund*. Kjöbh. 1800.

J. H. Lambert Photometria. Aug. Vindel. 1760. cum figg.

I. I. Becheri Oëdipus Chymicus. Amstelod. 1664.

b) *Jo. Lütkeinan* Lineamenta corporis physici. Rostoch 1647.

S. Blanchard Theatrum chymicum. Leipzig 1700.

G. Rothes Chymie. ibid. 1721.

H. Boerhave Institutiones Chimiæ. Paris 1724. cum figg.

Macqver Anfangsgründe der Chemie. I-II Theil. Leipzig 1752-53.
2 Voll.

G. A. Hofman die Chemie zum Gebrauch des Haus- Land- u. Stadt-
Wirths. ibid. 1757.

Ej. Chymischer Manufacturier und Fabricant. Gotha 1758.

J. A. Cramers Anfangsgründe der Probierekunst. Stockholm 1746.
mit Kupf.

C. E. Gellerts Anfangsgründe zur metallurgischen Chemie. Leipzig
1759.

Ej. Anfangsgr. zur Probierekunst. ibid. 1755.

I. G. Wallerii Chemia Physica. I-II Del. Stockholm 1759-65.
2 Voll.

H. von Aphelens chymiske Dictionaire. Tom. I-III. Kjöbh. 1771-72.
3 Voll.

Franck chemisk Nomenclatur paa dansk af *N. Tycksen*. ibid. 1794.

Foureroy chemiske Philosophie, fordansket af *C. L. Schiödt*.

Joh. Jac. Wecker de Secretis. Basil. 1598.

I. G. Jobs Anleitung zu den curieusen Wissenschaften Physiognomia,
Chiromantia, Geomantica, Teratoscopia, Antipathia etc. Leip-
zig 1747. mit Anhang. ibid. eod.

Natürl. Zauberbuch. Nürnberg 1740.

b) *Der wohlerfarne Künstler*. ibid. 1724.

590 Den Hammerske Bogsamling i Octav. Physik og Chemie.

Natürliches Zauber-Lexicon. Ulm 1759. m. K.

Vorrathskammer rarer Kunststücke und Experimenten. I-VIII Sammlung. Leipzig 1760. 2 Voll.

I. N. Martii Magia naturalis. ibid. 1751.

Künstliche Auferweckung der Pflanzen, Menschen, Thiere aus ihrer Asche. ibid. 1785.

Echartshausen entdeckte Geheimnisse der Zauberey. München 1790. mit Kupf.

Ej. Aufschlüsse zur Magie. I-IV Theil. ibid. 1790-92. 4 Voll.

Naturlig Magie ved *A. Svendsen*. Kjöbh. 1794.

Sammes naturlige Magie. ibid. 1796.

N. Bötchers naturlig Magie. 1 Del. ibid. 1794.

T. Mörks lille Magie. ibid. 1799.

Magisk Skrivekunstner. ibid. 1796.

2) Naturhistorie.

M. T. Brünnich Bibliotheca Patriæ autorum et scriptorum scientias naturales tractantium. Hafn. 1783. It. Ej. Progres de l'histoire naturelle en Dannemarc. ibid. eod.

Onomatologia Historiæ naturalis. Tom. I-IV. Lipsiæ 1758-73. 4 Voll.

Jo. Beckmans Anfangsgründe der Naturhistorie. Gött. 1767.

Car. Linnæi Systema naturæ, editio 10ma. Tom. I-II. Holmiæ 1758-59. 2 Voll.

Id. lib. editio 12ma. Tom. I-III. ibid. 1766-67. 4 Voll.

Ej. Amoenitates academicæ. Tom. I-VII. Lugd. Bat. 1749-69. Tom. VIII-X. cur. *I. C. Schreber*. Erlang. 1785-90. 10 Voll. cum figg.

O. F.

Den Hammerske Bogsamling i Octav. Naturhistorie. 591

- O. F. Müller* kleine Schriften aus der Naturhistorie, durch *I. A. E. Göze*. 1ster Band. Dessau 1782. m. K.
- Bomares* Naturhistorie, overs. ved *von Aphelen*. I-VIII Tome. Kjöbh. 1767-70. 8 Voll.
- A. F. Büschings* Naturhistorie paa dansk. *ibid.* 1783.
- I. F. Blumenbachs* Haandbog i Naturhistorien, overs. af *O. H. Mynter*. *ibid.* 1793.
- C. P. Funks* Ledetraad i Naturhistorien, overs. *ibid.* 1795.
- C. Hammers* Forsøg til en norsk Naturhistorie, neml. Fauna Norvegica. Kjöbh. 1775. og Hydrologia Norveg. *ibid.* 1778. m. K. Tilligemed Tillæg til den norske Naturhistorie ell. Forsvar for den norske Fauna. *ibid.* 1784. i to Marmorbind med ægte forgyldt Snit.
- Samme Verk med Tillægget aparte. 3 Voll.
- EjUSD. Underretning om norske Naturalkamre. Kjöbh. 1794.
- Id. lib.
- Mohrs* Islands Naturhistorie. Kjöbh. 1786. m. K.
- I. H. E. Gözes* Naturalcabinet. Leipz. 1792.
- Indbydelse til Naturhistorieselskabet. Kjöbh. 1789.
- Love for samme Selskab. *ibid.* 1790.
- Naturhistorieselskabets Skrifter. I - IV Bind. *ibid.* 1790 - 98. 8 Voll.
- Jacobi* Alles in der Natur lebt, nichts ist ganz todt. Celle. 1785.
- Saussure* Haandbog for rejsende Geologer og Mineraloger, overs. af *G. Wad*. Kjöbh. 1798.
- I. G. Wallerii* Hydrologia ell. Watten-Riket. Stockholm 1748.
- Id. lib. theotisce durch *I. D. Denso*. Berlin 1751.
- Ej. Meditationes Physico - chemicæ de origine mundi. Stockholm 1779.
- Ist es wahr, dafs die Erde ein unermefslich hohes Alter habe? von *I. D. Müller*. Rinteln 1774. I. C.

592 Den Hammerske Bogsamling i Octav. Naturhistorie.

- I. C. Lange* om de naturlige Vaande. Kjöbh. 1756.
I. G. Wallerü Historia litteraria mineralogica. Holm. 1779.
Ej. Mineralogie. ibid. 1747.
Ej. Systema mineralogicum. Tom. I-II. ibid. 1772-85. 2 Voll.
Cronstedts Versuch einer neuen Mineralogie. Copenhagen 1760.
Id. lib. vermehrt durch *Brünnich*. ibid. 1770.
C. von Linné Natursystem des Mineralreichs nach der 12ten latein.
Ausgabe, von *I. F. Gmelin*. I-IV Theil. Nürnberg. 1777.
4 Voll. mit Kupff.
M. T. Brünnichs Mineralogie. Kjöbh. 1777.
Forsög til Metaller, Stenes og Mineraliers Paaskjönne. 1790.
b) *D. E. Bradt* om Guldverket i Edsvold. Kjöbh. 1790.
Magni von Bromel Mineralogia et Lithographia Svecana. Stockholm
1740.
Id. lib. Præcedit *Albar. Alonso Barba* Bergbuch. Frankf. 1739.
D. Tilas Udkast til Sverrigs Mineralhistorie.
M. T. Brünnich Mineralogie for Norge. Trondhjem 1777.
Histoire de joyaux et des principales richesses de l'orient et de l'occi-
dent. Geneve 1665.
C. Linnæi Bibliotheca botanica. Amstelod. 1751.
C. F. Rottböl om Botanikens Nytte. Kjöbh. 1771.
F. C. Medicus Geschichte der Botanik. Mannheim 1793.
Dictionarium botanicum o: botanisches lateindeutsches Handwörter-
buch. Leipz. 1781. 2 Voll.
M. B. Borchhausens botanisches Wörterbuch. III Band. Giefs. 1797.
2 Voll.
I. Hedwig Belehrung die Pflanzen zu trocknen. Gotha 1797.
D. H. Hoppes botanisches Taschenbuch. Regensburg 1790-99.
10 Voll.

I. D. Buchwald Specimen botanicum ins Teutsche übersetzt von *B.*

I. de Buchwald. Kjöbh. 1721.

(Kostede indbunden med tillimede Urter 2 Rdlr. 2 Mk.)

Car. Linnæi Systema Vegetabilium. editio XIII. cur. *I. A. Murray.*
Götting. 1774.

C. von Linné Pflanzensystem nach der 13ten latein. Ausgabe übers.
I-XIV Tome. mit Register über alle Theile. Nürnberg 1777-88.
14 Voll. mit Kupf.

Ej. Termini botanici. editio 2da. Lips. 1767.

Ej. Philosophia Botanica. Stockholm 1751.

Ejusd. Genera Plantarum. editio 5ta. ibid. 1754.

Id. lib. ed. 6ta. ibid. 1764.

Ej. Species plantarum. Tom. I-II. ibid. 1753. 2 Voll.

Id. lib. editio 2da. Tom. I-II. ibid. 1762-63. 2 Voll.

Ej. Classes plantarum. Halæ Magd. 1747.

Ej. Inddeling i Ört-riket, efter Systema Naturæ paa Svensk oversat
af *I. I. Hårtman.* Westerås 1777.

Teutsche Nomenclatur der Linnæischen Gattungen. Erfurt.

G. C. Oeder Indledning til Plantelæren. 2 Dele, første Del oversat
af *N. H. Tyrholm.* 2den Del af *B. I. Lodde.* Kjöbhavn
1764-66.

Ej. Nomenclator botanicus. ibid. 1769.

R. Buchhave Grunden til Plantelæren. Sorö 1768.

C. E. W. Schultze Tanker om Planternes dyriske Lighed. Kjöbh.
1772.

Ol. Olavii Termini botanici. ibid. eod.

E. Viborgs systematiske danske Navne af indenlandske Planter. ibid.
1793.

C. F. Dieterichs Anfangsgründe der Pflanzenkemtnifs. Erfurt. mit
Kupf.

594 Den Hammerske Bogsamling i Octav. Naturhistorie.

Ej. Pflanzenreich nach dem Linnäischen Natursystem. *ibid.* 1770.
2 Voll.

C. F. Reuss Compendium botanices. Ulm 1774. m. K.

I. G. Gleditsch Theoret. praktische Geschichte der Pflanzen. 1ster
Th. Berlin 1777.

I. I. Plenks Physiologie u. Pathologie der Pflanzen. Wien 1795.

I. Fibig Einleitung in die Naturgesch. des Pflanzenreichs. Mainz
1791.

C. L. Willdenows Lærebog i Botaniken, overs. af H. Steffens. Kjöbh.
1794.

L. I. D. Suchows oeconom. Botanik. Jena 1794.

Rousseau Botanik for Fruentimre, overs. af O. Wolf. 2det Oplag.
Kjöbh. 1790.

Floræ Scandinaviæ prodromus autore A. I. Rezio. Holmiæ 1779.
2. Voll.

G. Linnæi Flora Svecica. Stockh. 1755.

G. C. Oederi Enumeratio plantarum Floræ Danicæ. Hafn. 1770.

C. G. Rafns Danmarks og Holstens Flora. 1 Del. Kjöbh. 1796.

I. W. Hornemans danske oeconomiske Plantelære. *ibid.* eod.

C. Hammers Forløber af Norske Flora. *ibid.* 1794.

Id. lib. i Marmorbind med ægte forgyldt Snit.

I. C. G. Baumgarten Flora Lipsiensis. Lips. 1790. cum fig.

H. G. von Mattuschka Flora Silesiaca. Tom. I. Lips. 1776. Tom. II.
Bresl. 1777. 2 Voll.

I. C. Murtersteck Bonnische Flora. Bonn. 1792.

C. G. Gröning Nomenclator Linnæanus in Elisabethæ Blackvel Her-
barium. Lips. 1794.

Tyrocinium botanicum hortulanorum. Wittenb. 1774.

F. W. Weifs Forstbotanik. 1 Theil. Göttingen 1775.

- Ej. Plantæ cryptogamicæ Floræ Göttingensis. *ibid.* 1770.
N. I. de Necker Physiologia muscorum. Mannheim 1774. 10. K.
F. A. Meyer Tentamen monographiæ generis meloes. Göttinge
1793.
Car. Linnæi Natursystem mit Erklärungen von *P. L. S. Müller*. Das
Thierreich. Tom. I-VI. mit Supplement und Register über alle
6 Tom. Nürnberg 1773-76. 10 Voll. cum figg.
M. T. Brännichii Ornithologia borealis.. Hafn. cum fig.
b) Ej. Insectologia. *ibid.* 1764. cum 4g.
c) Ej. Zoologiæ Fundamenta. *ibid.* 1772.
A. I. Rezius Indledning til Djurriket. Stockh. 1772.
M. Orelius Indledning til Djur-känningen. *ibid.* 1776.
Wolfg. Franzii Historia animalium, quorum fit mentio in Scriptura
Sacra. cum continuatione *Jo. Cypriani*. Dresd. 1687-88.
2 Voll.
Car. Linnæi Fauna Svecica. Stockh. 1761.
O. Fabricii Fauna Grönlandica. Hafn. 1780.
O. F. Müller Zoologiæ Danicæ Prodromus. Hafn. 1776.
Ej. Zoologica Danica. Vol. 1. *ibid.* 1779.
Ej. Fauna Insectorum Friderichsdalina. *ibid.* 1754.
Holtens Danmarks og Norges Fauna. 1ste Hæfte. Kjöbh. 1800.
H. A. Wrisberg Observationes de animalculis infusoriis. Gött. 1775.
cum figg.
A. C. Kühns Anleitung Insecten zu sammeln. Eisenach 1773.
Andry von Würmern. (defect.)

k) Oeconomie.

- I. B. von Rolvs* Haushaltungsbibliothek. Leipz. 1755.
I. I. Mosers oeconomische Bibliothek. Ulm 1758.

596 Den Hammerske Bogsamling i Octav. Oeconomie.

F. M. von Rohrs Abhandl. von gelehrten Landwirthen, und oeconomische Reliquien, als eine Fortsetzung der Abhandl. von gelehrten Landwirthen. Leipz. 1764-69. 2 Voll.

Haushaltungs-Lexicon. Chemnitz 1740.

G. H. Zinck oeconomisches Lexicon. I-II Theil. Leipz. 1744. 2 Voll.

Hübners Natur- Kunst- Bergwerks- und Handlungs-Lexicon, verbessert von *G. H. Zinck*. ibid. 1746.

Nya Svenska ekonomiska Dictionairen. I-II Delen. Stockk. 1779-80. 2 Voll. m. K.

Pröve paa en Natur- og Oeconomie-Historie over Europa. Kjöbh. Kjöbenhavnske Samlinger om adskillige til Land- og Stadvæsenet hørende Sager. 1ste Stykke. Kjöbh. 1747.

Ringe Tanker om Landvæsenet, Tarvelighed, og nyttige Fabriker. ibid. 1757.

(*F. Lütkens*) Oeconom. Tanker til højere Elstertanke. I-VIII Part. ibid. 1756-60.

Eutropii Philadelphi (o: *Er. Pontoppidans*) Oeconomiske Ballance. ibid. 1759.

Oeconomisk Journal for 1757-58. Kjöbh. 2 Voll.

Maanedlige Afhandlinger i Husholdningen. Christian. 1762.

En norsk Præsts (*A. C. Krogs*) Samtale med Bønderne i Fjeldböjden. Kjöbh. 1786.

N. Dorph Gunnerus Samlinger til Husholdningsvidenskaberne. 1 Del. ibid. 1774.

I. N. Wilses maanedlige Afhandlinger. Christiania 1777.

C. Hammers Melbestadske Samlinger. 1 Del. om norske Aqvaviter og Bærsaft. Christiania 1780. 2den Del om Tobaks Plantning og Brug. ibid. 1790. 2 Voll.

Id. lib. i Marmorbind med forgyldt Snit. 2 Voll.

Haushaltungskunst. Leipz. 1754.

I. I. Beckers kluger Hausvater, Hausmutter, Landmedicus, Rofs- und Vieharzt.

Hausvater, Gärtner und Jägermeister, durch *S. F. von Azendorf*. Hannov. 1705.

b) *Jo. Lassenii* Arcana politico - atheistica. 1705.

Efterretning om det aggershusisce patriotiske Selskabs Tilstand. Christiania 1793.

P. Juels gode Bonde. Kjöbh. 1775.

C. Sommerfeldt om Rydningsverket i Norge. ibid. 1768.

M. Nissens Underretning om Agerdyrkningen. Trondhjem. 1776.

I. N. Wilse Natur- og Huusholdnings-Calender for Norge søndensfjelds Christiania 1780.

b) *Ej. Meteorographia* compendiosa. Kjöbh. 1778.

c) *Ej. norsk Ordbog*. ibid. 1780.

d) *Ej. Philoneus* ell. Eftertiden i Norge. Christiania 1779.

Cyprianus eller Svartbogen af *W. Stephanson*. Tronhjem 1798.

Udtog af *Brauner* om Ager og Eng. Kjöbh. 1759.

Om Agerdyrkningens Forbedring. ibid. 1757.

C. B. Trozelius om en Trösk-Machin. Stockh. 1754.

C. Reichhards Land- und Gartenschatz. I-VI Theil. Erfurt 1753 55.
2 Voll.

Ej. Einleitung in den Garten- und Ackerbau. I II Th. ib. 1758-59.
2 Voll. m. K.

G. Rammelt Oeconom. Abhandl. von Landwirthschaft und Gärtnerey. Halle 1768.

Jo. Beckman Grundsätze der teutschen Landwirthschaft. Göttingen 1779.

I. I. Ludvig von den Erdäpfeln. Bern 1770.

C. Hammers Afhandling om Patatos. Christiania 1766.

598 Den Hammerske Bogsamling i Octav. Oeconomie

Samme, under Titel: Traite botanique de batates. Copenhague
1768.

Id. lib. ibid. 1770.

Id. lib.

N. Wamberg to Opmuntringsbreve til Almuen, om Landhuusholdningen, samt Lin- og Jordæbleavlingen. Kjöbh. 1785 og 88.

M. Müller Deliciæ hortenses. Stutgardt 1734.

C. Gartner Lyst- Urte- Frugt- eller Kjökken-haugé. Trondhjem
1746.

P. Lundbergs Havedyrkning. Kjöbh. 1762.

*N. Wamberg*s Undervisning om en Kjökkenhave. ibid. 1781.

Alex. Blonds Gärtner-Academie. aus dem Französ. Augsburg 1769.
mit Kupf.

Garten-Oeconomie für Frauenzimmer. I-IVtes Bändchen. Züllichau
1790 95. 4 Voll.

I. G. Eisens Kunst Küchenkräuter u. Wurzeln zu trocken. St. Petersburg 1793.

Anweisung zum Tobaksbau. Leipz. 1766.

Underretning fra General-Land-Oeconomie-Collegiet om Tobaksplantningen. Kjöbh. 1778.

Afhandling om Tobaksplantens Dyrkning. Christiania 1781.

C. Hammers Melbostadske Samlingers 2den Del, om Tobak. Christiania 1790.

Die Kunst Rauch- und Schnupftobak zu fabriciren. Dünkirchen
1794.

Der Tobaksfabrikant. Strasburg 1788.

Anweisung zu Zubereitung Rauch- und Schnupftobaks. Berlin 1790.
m. K.

F. C. Medicus über nordamerikanische Bäume. Mannheim 1792.

Undervisning om en ret Fåre-Skötsel. Stockh.

Es. Flei-

- Es. Fleischers* Afhandling om Bier. Kjöbh. 1777.
N. Koch svenska Bie-Skjötslen. Stockh. 1753.
O. H. Hof Brændevins Berømmelse samt Underretning om kalkonske Kyllinger. Christiania 1748.
Et saare sjeldent Skrift.
Anweisung alle Arten Vögeln zu fangen. Nürnberg 1754.
G. I. Wagner erfahrene Fischer. ibid. 1730.
Sejdelins Vejledning til at bygge Huse af Leer. Kjöbh. 1796.
P. I. Marpergers historischer Kaufman. Lübeck u. Leipz. 1708.
Martfelt om Irlands Handel med fede Vare og om Hamborgs Kjöd-rögning. Kjöbh. 1771.
Prix des marchandises. 1751.
Koopmans-Reekeningen door *Adam van Lintz*. Amsterd. 1744.
Frauenzimmer-Lexicon. Frankfurth 1739.
Oeconomie und Hauswirthschaft. ibid. 1770.
E. Ballings Husmoder. Kjöbh. 1792.
Carl Möllers danske Husmoder. ibid. 1793.
Husholdningsbog for unge Fruentimre. ibid. 1795.
Dito for Husmödre. ibid. 1796.
Husholdningsbog eller Anvisning til Husholdningskonsten i Almindelighed. ibid. 1796. 3 Voll.
Underretning for unge Fruentimre i Kjøkken, Kjelder, og Spiskammer. I-III Del. ibid. 1795-98. 3 Voll.
Anvisning til at salte og röge Kjöd og Flæsk, at lave Smör og Ost, at brygge Öl og bage Bröd, tilligemed Undervisning om Kjøkkenurters og Rödders Törring, översat af *Svendesen*. ibid. 1800.
Marcus Loofts niedersächsisches Kochbuch. Altona 1761.
Ej. dansk Koge- Bage- og Syltebog. Kjöbh. 1766.
b) Den hurtige Kok. 2det Oplag. ibid. 1761.
Le dons de Comus eller Kogekonst ved *I. H. Alling*. ibid. 1762.
Koge-

600 Den Hammerske Bogsamling i Octav. Oeconomie.

- Koge- Bage- og Syltebog. *ibid.* 1767.
C. Müllers Kogebog. *ibid.*
Oeconomisk Sundheds-Kogebog, oversat af *Svendesen.* *ibid.* 1800.
Joh. Winbergs Kok-Bok. Stockholm 1761.
Koch-Back u. Confituren-Lexicon. Ulm 1786.
M. lib. Leipzig 1794-95. 4 Voll.
Kochbuch von *Maria Anna Rudisch.* Wien 1787.
Hamburgisches Kochbuch. Hamburg 1788.
Joh. Vogelsangs Küchenbuch. Leipzig eod. a.
Braunschweigisches Kochbuch von *I. C. Förster* u. *I. D. Knopf.* I-II
Theil. Braunschw. 1789-90. 2 Voll. m. K.
Frankfurter Kochbuch. Frankf. 1789.
Berlinisches Kochbuch, mit Anhang. Berlin 1789-90. 3 Voll.
Diätetisches u. oeconom. Kochbuch. Stendal 1790.
Allgemeines Kochbuch, von *I. G. S.* Berlin 1792.
Hannoverisches Kochbuch. Hannover 1792.
Londner Kochbuch. Leipzig 1794. 2 Voll.
Der Liqueur-Fabrikant der Hrn. *Demachy* und *Dubuisson*, mit Anmer-
kungen von *Struve.* I-II Theil. *ibid.* 1785. 2 Voll.
G. H. Burghart Destillier-Kunst. Breslau 1754.
Geheimnisse von Liqueurs, Aqvaviten, und gebrannten Wassern.
Leipzig 1784.
Die Kunst abgezogene Wasser zu destilliren. Dresden 1790.
I. C. Simons Destillierbog. Kjöbh. 1795.
Syltebog. *ibid.* eod.
Syltebog, oversat af Landmaaler *Svendesen.* *ibid.* 1800.
Der Zuckerbäcker. Frankf. 1784.
C. Königs Conditorbog. Kjöbh. 1796.
Le rafraicheur, von 50 Arten Gefrorenen, von *C. G. Haupt.* Leipzig
1789.

Unter-

- Unterricht für Kellermeister. Altona 1789.
Der Bierbrauer, nebst einem Anhang vom Methsieden. Frankfurt
1784.
F. W. Heun Versuch alle Arten Biere nach englischen Grundsätzen
zu brauen. 1 Theil. Leipzig 1777.
Praktische Anweisung gutes Bier zu brauen. Koburg 1790.
Handbuch für Weinhändler, von *I. F. P.* Berlin 1788.
I. C. Schedel Handbuch für Weinhändler. Leipzig 1790.
I. M. Schosulan Dissert. de vinis. Wien 1767.
A. Fabbroni Kunst Wein zu verfertigen, mit Zusätzen von *S. Hahne-*
man. Leipzig 1790.
F. A. Cartheuser über die Verfälschungen der Weine welche der Ge-
sundheit schädlich sind. Giesen 1779.
Der Weinkünstler oder geheime Künste eines Weinküpers.
Wein- und Bier-Künstler, mit einem Unterrichte Thee, Coffe u. Cho-
colate zu machen. Leipzig 1755.
Efterretning om varm Rugdrik istedenfor Caffé. Christiania 1770.
Underretning om Cichorierod til Cichorie-Caffé. Kjöbh. 1790.
O. Ottesen om Skorsoner-Kaffe. *ibid.* 1791.
Trenchier-Kunst. Carlsruhe 1769.
Ny og fuldstændig Trancherbog, oversat ved *I. Werfel.* Kjöbenhavn
1800.
Der vollkommene Färber. Sorau 1759.
Farvebog efter Hellot og Lindner. Kjöbh. 1768.
Dansk Farvebog. *ibid.* eod.
N. Dorph Gunnerus de usu plantarum in arte tinctoria. *ibid.* 1773.
I. B. Pictorii Illuminierkunst. Nürnberg 1730.
Lakerbog. Kjöbh. 1795.
Bejtsebog. *ibid.* 1798.
C. G. Hertels Anweisung zum Glasschleifen. Halle 1716. m. K.

602 Den Hammerske Bogsamling i Octav. Oeconomie.

Der Seiffensieder u. Lichterzieher. Erfurt 1748.

Håndbok om Gullsmid oc Gull-Arbetare. Stockholm 1696.

G. P. Hönn's Betrugslexicon. 2te Edition. Leipzig 1743.

d) Lingvistik, Philologie og skjønne Videnskaber.

R. W. Zobel vom Ursprunge der Sprachen. Magdeburg 1773.

Jo. Buxtorffii Epitome Grammaticæ hebrææ. Basil. 1669.

Jo. A. Danzii Compendium Grammaticæ ebræo-chaldaicæ. Jenæ
1731.

Id. lib. ibid. 1748.

Seb. Munsteri Dictionarium hebraicum, chaldaic. et latin. Basilicæ
1527.

Jo. Buxtorffii Lexicon hebraicum et chald. ibid. 1710.

I. D. Michaëlis Anfangsgründe der hebr. Accentuation. Halle 1741.

Th. Erpenii Rudimenta lingvæ arabicæ. Lugd. Bat. 1628.

b) Hermanni Nicolai Idea lingvarum Aramearum. Hafniæ 1627.

c) W. Schickardi Rota hebræa et Horologium hebræum. Lipsiæ
1636.

Nicolai Clenardi Institutiones in græcâ lingvam. ibid. 1551.

Pauli Vindingii Grammatica græcâ. Hafniæ 1703.

I. Baden græske Grammatik. ibid. 1764.

I. Posselii Calligraphia oratoria lingvæ græcæ. Francof. 1715.

G. Pasoris Lexicon græcum. Lübeck 1639.

C. Schrevelii Lexicon græcum. Dresd. 1762.

Sam. Mursinnâ Classische Biographien. I-II. Halle 1767-68. 2 Voll.

Laur. Lundii Compendium Bibliothecæ græcæ. Hafniæ 1704.

Cl. Æliani Variæ historiæ, Tanâqv. Faber emendavit. Salmur.
1668.

Id. de animalium natura, latine. Gen. 1616.

Fabellæ

Fabellæ quædam *Æsopi*, græce. Lipsiæ 1637.

Aristoteles de moribus ad Nicomachum. Basil. 1573.

Id. om Digtekonsten, oversat af *Sahl*. Kjøbh. 1791.

Jo. a Felde Analysis librorum politicorum *Aristotelis*. Francofurti
1654.

b) *Ej. Annotata* in Hug. Grotii librum de jure belli ac pacis. Am-
stelod. 1653.

Euclidis Elementa Geometriæ. Hafniæ 1740.

Epicteti Enchiridion et Cebetis Tabula, gr. et lat. Rudolst. 1722.

Herodotus. Francof. 1594.

Homeri Ilias, græce. Argent. 1542.

Homers Ilias iste Bog, fordansket. Kjøbh. 1794.

Observationes in Poemata Homeri et Virgilii. Ultraj. 1684.

Homeri Odysseæ lib. I-III. Magdeb. 1610.

b) De Carminibus ad veterum imitationem artificiose componendis
præcepta *Geo. Sabini*. Lipsiæ 1551.

Plutarchi bina Opuscula, alterum de puerorum educatione, alterum
de ratione audiendi, gr. et lat. Bresl. 1738.

Id. de placitis Philosophorum naturalibus. Romæ 1510.

Et Volumen Miscellanea, hvoriblandt:

a) *Pythagoræ* aurea carmina, gr. et lat. per *I. A. Schier*. Lipsiæ
1750.

b) Et Ord til Norge om et Academie, af *Milche*. Christiania.

c) Brev fra Christiansand om Lofthus og Almuens Opstand. 1787.

Xenophontis Opera ab *Æmilio Porto* notis illustrata. Tom. I-II.
Francof. 1595. 2 Voll.

R. Neuhusii Synopsis etymologica s. de Originibus lingvæ latinæ. Am-
stelod. 1652.

Th. Lundii Grammatica metrica. Hafniæ 1627.

I. D. Jersin Epitome Grammat. latinæ. ibid. 1739.

604 Den Hammerske Bogsaml. i Octav. Lingvistik, Philolog. etc.

b) Aurora Latinitatis. ibid. 1782.

c) Donatus. ibid. 1773.

C. Cellarii latein. Grammatica u. liber memorialis. Merseburg 1738.

I. Badens Grammat. lat. Kjöbh. 1790.

Rod. Goclenii Observationum lingvæ latinæ analecta. Francof. 1621.

Fr. Sanctii Minerva cum notis *Jac. Perizonii*. Amstel. 1714.

Th. Bangii Observationes philologicæ. Hafniæ 1640.

G. Vogelmanni Elegantiæ latini sermonis. ibid. 1643.

Auson. Popma de differentiis verborum. Lipsiæ 1734.

Hor. Tursellinus de latinæ lingvæ particulis. ibid. 1663.

I. G. Heineccii Fundamenta stili cultioris. ibid. 1736.

I. Pontani Progymnasmata Latinitatis. Voluminis III. Pars I-II. Monachii 1617-18. 2 Voll.

Josephi Langii Anthologia seu Florilegium selectarum sententiarum etc. Argent. 1598.

D. F. Jani Philologisches Lexicon der Latinitet. Leipzig 1730.

Nucleus Latinitatis. Hafniæ 1744.

Stephani Joh. Stephani Nomenclatoris latino-danici pars altera, quæ Verba exhibet. ibid. 1734.

I. Badens latinsk-danske Ordbog. I-II Del. ibid. 1786. 2 Voll.

Apulejus ex recensione *I. a Wowern*. 1606.

Magni Ausonii Opera, ex recens. *Jos. Scaligeri*. Lugduni 1575.

Catullus. Tibullus. Propertius.

Dionysii Catonis Disticha de moribus, *Sti. Columbani* Carmina etc. curante *C. Daumio*. Cygneæ 1656.

Claudiani Opera, cum notis *N. Heinsii*. Amstel. 1677.

Livius. Francof. 1588.

Livius, cura *Jani Gruteri*. Tom. I-II. ibid. 1696. 2 Voll.

Lucretius de rerum natura, cura *Dan. Parei*. ibid. 1631.

Ovidii Metamorphosis cum notis *I. G. Walchii*. Lipsiæ 1714.

Ovi.

Ovidii Libri Tristium et de Ponto. Amstelod. 1689.

Comici latini sive Electa Plautina et Terentiana. *ibid.* 1646.

Sallustius cum notis Dan. Parei. Francof. 1656.

Silius Italicus de bello punico, opera Dan. Heinsii. Lugduni Batav.
1600.

Tacitus cum commentariis Justi Lipsii. *ibid.* 1598.

Tacitus. 1605.

Idem. Coloniae 1614.

Taciti Annales, Germania, Vita Agricolaë, et dialogus de claris oratoribus. Francof. 1642.

Tacitus, übergesezt durch C. M. Gronitz von Grodnow. *ibid.* 1557.

Tacitus enucleatus per Ot. Aicher. Aug. Vindel. 1701.

Cyriaci Lentuli Commentar. in Tacitum. Marburgi Cattor. 1665.

In Taciti Annales Vinc. Lupani Annotationes. Lutet. 1556.

b) *In Taciti Annales AEmilii Ferretti Annotatiunculæ.* Lugduni
1541.

Jo. Schilde Exercitat. in Taciti Annal. lib. XV ubi extrema Senecaë describuntur. Lugd. Bat. 1645.

I. F. Sprengeri Tacitus axiomaticus. Francof. 1663.

G. C. Kirchmajeri Commentar. in Taciti de Germania librum. Witeb. 1664.

Jodocus Willichius in Taciti Germaniam. Francof. 1551.

b) *M. Wirdungi Comment. in Taciti Vitam Agricolaë.* Noribergæ
1637.

A. Althamerus in Taciti Germaniam. Ambergæ 1609.

b) *Flori Hist. Rom. cum commentario Jo. Stadii.* Ursell. 1619.

Caroli Moscheni Tacitus historiatus. Giessæ 1667.

Tibulli, Propertii, ac Ovidii flores a Jo. Murellio selecti. Colon.
1537.

Virgilii Opera in locos communes digesta. *ibid.* 1601.

606 Den Hammerske Bogsaml i Octav. Lingvistik, Philologie etc.

- Joh. Clerici ars critica:* Amstelod. 1712. 3 Voll.
Antiquitatum Romanarum brevis descriptio. Ultraj. 1702.
Frid. Hildebrandi Antiquitates romanæ in compendium contractæ.
Franeqveræ 1700.
b) *Ej. Compendium Compendii Antiquit. Roman.* ibid. eod.
c) *O. Aicher de comitiis veterum Romanorum.* ibid. eod.
Pauli Aringhi abgebildetes unterirdisches Rom, übersetzt durch *C. Bauman.* Arnheim 1668. m. K.
Histoire poetique, par Gautruche. Paris 1678.
B. Hederichs Mytholog. Lexicon. Leipzig 1724.
Reineri Neuhusii Florilegium Philologicum. Amstelod. 1650.
*Histoire de Ptolomé Auletes, dissertation sur une pierre gravée anti-
que, par Baudelot de Dairval.* Paris 1698.
Warburton sur les Hieroglyphes des Egyptiens, traduit de l'anglois.
ibid. 1744. 2 Voll. avec fig.
Casp. Bartholini Oratoria. Hafniæ 1624.
Geo. Beckeri orator extemporaneus. Amstelod. 1651.
b) *Iv. Petri Adolphi Norvegi Medulla oratoria.* Lugd. Bat. 1646.
M. Radau Orator extemporaneus. Amstelod. 1655.
I. G. Vossii Rhetorica contracta. Paris 1671.
Sev. Glud Rhetorica. Hafniæ.
Dom. Baudii Orationes. Lugd. Bat. 1619.
Jac. Crucii Svada Delphica. Amstelod. 1653.
Erasmii Roterod. Opus de conscribendis epistolis. Argentinae 1524.
b) *Isocratis Parænesis, et Agapeti Opusculum de officio regis.*
Erasmii Entretiens familiaires. Geneve 1669.
Theod. Morelli Enchiridion ad verborum copiam. Colon. 1581.
b) *Sim. Verrepæus de epistolis latine conscribendis.* 1587.
c) *G. Fabricii Elegantia ex Ciceronis epistolis.* Lipsiæ.
Jo. Buchleri Thesaurus conscribendarum epistolarum, Colon. 1649.
Ber-

Den Hammerske Bogsaaml. i Octav. Lingvistik, Philologie etc. 607

Bertilli Canutii Epistolarum selectarum Centuriæ quinque. Rostoch
1623.

b) *Ej. Similitudinum Atticarum libri duo.* ibid.

P. Aleri Gradus ad Parnassum. Colon. Agripp. 1732.

Illustrium poetarum flores per *Octavianum Mirandulam* collecti.
1567.

Domin. Baudii Poemata. Amstelod. 1640.

b) *Des. Erasm. Roterod.* de utraqve verborum ac rerum copia.
ibid. 1655.

Jo. Oweni Epigrammata. ibid. 1644.

Æg. Menagii Poëmata. ibid. 1663.

Jac. Sannazarii Opera omnia. Colon. 1587.

A. G. Baumgarten Æsthetica. Pars I-II. Francof. 1750-58.

F. I. Riedel Theorie der schönen Künste und Wissenschaften. Jena
1767.

Batteux Indledning til de skjøne Kønster og Videnskaber, oversat af
I. Hvass. I-IV Bind. Kjöbh. 1773-74. 2 Voll.

Formey Begyndelsesgrunde til de skjøne Videnskaber, oversat ved
N. H. Weinwich. ibid. 1787.

Fundamentales Italicæ lingvæ regulæ. Jenæ 1689.

Veneroni le maitre italien. Francf. et Leipz. 1790.

Antonini Dizionario Italiana-Tedesco, augmentato da *L. E. Teu-
chero.* Lips. 1793.

Genie de la langue françoise. Paris 1585.

Jo. Rädleins französischer Sprachmeister. Leipzig 1729.

Joh. Leonh. Frisch französ. teutsches u. teutsch-französisches Wörter-
buch, verbessert von *Mauvillon.* ibid. 1752.

Dictionaire de rimes. Paris 1648.

Extraits de tous les beaux endroits des ouvrages des plus celebres au-
teurs de ce temps, par *Corbinelli.* Amsterdam 1681.

Gvil.

608 Den Hammerske Bogsaml. i Octav. Lingvistik, Philologie etc.

Gvil. Sal. Bartas Hebdomas, opus gallicum latinitate donatum. 1596.

b) *Les Oeuvres de Bartas.* 1598.

*Oeuvres diverses du Sieur D**.* Paris 1675.

Oeuvres mêlées de Saint-Evremond. Cologne 1708.

Les Amans Philosophes. Amsterdam 1745.

Angola, histoire indienne. 1748.

Le desespoir amoureux, histoire espagnole. avec figg.

Th. Arnolds engelske Grammatik. Kjöbh. 1791.

C. F. Bay eng. Haand-Lexicon. *ibid.* 1784.

M. Kramers holländ. Grammatik, vermehrt von *A. A. Moerbeek.*
Leipzig 1774.

Biglotton sive Dictionarium reutò-latinum.

I. Badens Anvisning til det tydske Sprog. 3die Oplag. Kjöbenh.
1791.

C. G. Reislers tydsk-danske Haandlexicon. *ibid.* 1793.

I. C. Gottscheds Redekunst. Leipzig 1736.

C. A. Hageri Formular teutscher Missiven. Nürnberg 1640.

Nebulo Nebulonum od. Schelm aller Schelme. 1665.

Celinte und Poliantes Liebesgeschichte. Frankf. 1668.

Svensk og dansk Ordbog af I. K. Höst. Kjöbh. 1795.

Höjsgaards danske Grammatica. *ibid.* 1747.

b) *Ej. 1ste og 2den* Pröve om dansk Orthographie. *ibid.* 1743.

c) *Ej. dansk* Syntax. *ibid.* 1750.

I. Badens danske Grammatik. 2det Oplag. *ibid.* 1792.

E. Pontoppidans Glossarium Norvagicum. Bergen 1749. (defect).

Peder Syvs danske Ordsprog. Kjöbh. 1682.

H. Oluf Neopolitani Læg Mands Talekonst. *ibid.* 1727.

Sev. Pouls. Gothlænders Prosodia danica. *ibid.* 1671.

Peder Syvs Kjempeviser. *ibid.* 1739.

Guder-

Den Hammerske Bogsaml. i Octäv. Lingvistisk, Philologie etc. 609

Gudernes Gjæstebud, og Gudernes Hyrdedands. *ibid.* 1698.

Holbergs Peder Paars. 3die Edition. *ibid.* 1720.

Underjordisk Urtebog ved Niels Klim den 2den. *ibid.* 1798.

III) Geographie og Historie.

Hans Nansens Compendium cosmographicum. Kjöbh. 1646.

Phil. Cluverii Introductio in universam Geographiam. Amstelod.
1661.

B. Varepii Geographia generalis. *ibid.* 1671.

L. C. Sturm's Geographia mathematica. Franckf. 1705. mit Kupf.

G. Werners Geographie. Kjöbh. 1753.

N. Jonge Synopsis Geographiæ. Hafniæ 1758.

G. W. Krafts mathemat. och natürl. Geographie, forsvenskad af *F. Palmqvist*. Norköping 1760. m. K.

I. Hübners allgem. Geographie. I-III Tome. Leipz. 1761-62.
4 Voll.

L. A. Baumans Geographie. Kjöbh. 1772.

A. F. Büschings neue Erdbeschreibung. 5te Edition. I-V Tome.
Hamburg 1760-69. 9 Voll.

Id. lib. 7te Edition. V-VIII Theil. *ibid.* 1786-91. 4 Voll.

Neueste Erdkunde, nebst einer neuen Weltkarte, worauf Cooks und
Anderer Reisen befindlich. Nürnberg. 1785.

Samling af Rejsebeskrivelser i Udtog. 2den Del. Kjöbh. 1794.

Auszug aus Cooks und Kings Reise. von *N. A. Kirckhof*.

I. Krafts Fortælling om de Vilde. Sorøe 1760.

P. L. Berckenmeyer Curieuseur Antiquarius in denen europäischn
Ländern. Hamburg 1738.

G. Hornii Orbis imperans. Francof. 1593.

Die durchlauchtige Welt. I-IV Theil. Hamburg. 1704-10.

H h h h

L. Hol-

610 Den Hammerske Bogsaml. i Octav. Geographie og Historie.

L. Holberg Introduction til de fornemste europæiske Rigers Historie.
Kjøbh. 1711.

Variorum in Europa itinerum deliciae collectae a *Nathane Chytraeo*.
ed. III. 1606.

Liste generale des postes en France. Paris 1752.

Voyage de M. le Prince de Conde en Italie. Paris 1666.

Joh. Mackles Reisebeschreibung nachher Spanien u. England. Frankf.
1667.

I. A. Werdenhagen de rebus publicis Hanseaticis tractatus. Lugd.
Bat. 1631.

G. S. Schurzfleischii Germania princeps, ex recensione C. F. Ayr-
manni. Francof. 1745.

I. C. Lünig Staats- und Titularbuch. Leipz. 1737.

I. C. Gatterer Handbuch der neuesten Genealogie und Heraldik.
Nürnb. 1773. m. Kupf.

b) Ej. Abriz der Heraldik. ibid. 1766. m. K.

L'estat de l'empire. Paris 1660.

Efterretninger om Ægypten og Arabien ved *Stauning*. Kjøbh. 1787.

C. Hornius de originibus americanis. Hagæ Com. 1652.

Histoire naturelle et morale des Indes, par *J. Acosta*. Paris 1598.

Friderichsøernes eller de nicobar. Overs. Beskrivelse ved *Möller*. Kjö-
benhavn 1799.

Die neuen Entdeckungen der Russen zwischen Asien und America.
Leipz. 1783.

Stählin Das von den Russen entdeckte nordliche Inselmeer zwischen
Kamtschatka und Nordamerica. Stuttgart. 1774.

Versuch über die Insel Otahetti. Leipz. 1783.

Efterretninger om Capitain Cook. Kjøbh. 1780.

*

*

*

Den Hammerske Bogsaml. i Octav. Geographie og Historie. 611

Hamburgische Bibliotheca historica Centuria I-II. Leipz. 1715-16.

I. H. Schlegel om historiske Forelæsninger. Kjöbh. 1778.

J. Bodini methodus ad facilem historiarum cognitionem. Lugduni
1591.

Chronicon *Carionis* per *Phil. Melancthonem* et *Casp. Peucerum*.
Bern 1601.

G. Hornii Historia naturalis et civilis. Lips. 1671.

I. I. Hofmanni Epitome metrica historię universalis. Basil 1686.

G. Schultz's Chronica. Frankfurt 1583.

Abrahami Kriegels Vitę Imperatorum, Regum, aliorumqve virorum.
Lips. 1728.

P. Rosset Theatrum tragicum, ins Teutsche übersetzt durch *Mart.*
Zeillerum. Rostock 1639.

I. F. Gauhen Helden und Heldinnen-Lexicon. Leipz. 1716.

Ejusd. genealogisch-historisches Adels-Lexicon. I-II Theil. Leipzig
1747. 2 Voll.

Staats-historisches Kriegs- und Friedenslexicon von *G. A. Zeuner*.
Nürnberg 1733.

Joh. Hübners Staats-Zeitungs- und Conversations-Lexicon. Leipz.
1744.

M. Z. Boxhornii Dissert. de imperio Romanorum. Jena 1664.

Ælius Sejanus, histoire romaine. Rouen 1628.

b) Histoire des prosperités malheureuses. ib. 1619.

I. A. Thuani Historia sui temporis. Pars I-II. Paris 1604. 2 Voll.

Lavaters Brev til det franske Directorium. Kjöbh.

Rewbel til Lavater.

Buonapartes Felttog 1798.

Skilderie af Paris, oversat af *O. Wolf*. Kjöbh. 1797.

Den franske Republiks Constitution af 1795, oversat af *Rahbek*.
ibid. eod.

612 Den Hammerske Bogsaml. i Octav. Geographie og Historie.

Commentarii *Vincentii Lupani* de magistratibus et præfecturis Francorum. Paris 1560.

Recueil des traitées de paix et de neutralité entre les couronnes d'Espagne et de France. Anvers. 1664.

Memoires du Marechal de Bassompierre. Cologne 1666.

Testament politique du Cardinal Richelieu. Amsterdam 1709.

Ludvig den XVItes Liv og Levnet. *ibid.* 1791.

Ludvigs Forsvar af *Deseze*, overs. af *K. von Haven*. *ibid.* 1793.

Hertug af Orleans, kaldet Egalité, hans Levnet. *ibid.* 1794.

A. Claudiani Mavors Irlandicus. Hafn. 1718.

Efterretning om Pitt. Kjöbh. 1798.

Zimmerman om Friderich den Store, overs. *ibid.* 1788.

Jac. Bouman Nieuwe Spiegel der Jeugth of het fransche Tyrannie. Amsterdam 1678.

C. Niebuhr det tyrkiske Riges Forfatning, overs. af *Riber*. Kjöbh. 1790.

Anecdotes Venet. et Turqv. ou Nouveaux Memoires du Comte de Bonneval, par *Mr. de Mirone*. Utrecht 1740.

Er. Tunelds Geographie öfwer Swerige. 3die Oplag. Stockholm 1757.

C. Linnæi skånske Resa. *ibid.* 1751.

Joh. Loccenii Antiquitates Sveogothicæ. Holmiæ 1647.

Robinson état present de la Suede. Londres 1718.

Reflexioner over den svenske Nationaldragt. Kjöbh.

*

*

*

Mart. Zeilleri Daniæ Norvegiæ ut et Slesvici et Holsatiæ descriptio nova. Amstelod. 1655.

De regno Daniæ et Norvegiæ insulisque adjacentibus tractatus varii. Lugd. Bat. ex officina Elzevir. 1692.

Joh.

- Joh. H. Schlegels* Samlungen zur dän. Geschichte, Münzkenntnis, Oeconomie und Sprache. 1 Band. Copenhagen 1771-73.
- S. M. Beyers* Beskrivelse over Bringstrup og Sigersted Sogner. Sorøe 1791. m. K.
- I. N. Wilse* Beskrivelse over Fridericia. Kjöbh. 1767.
- Profts* Lommebog. ibid. 1794.
- Beskrivelse over Christansborg Slot. ibid. eod.
- Beskrivelse over Hdebranden i Kjöbenhavn. ibid. 1795.
- H. Holks* Inventarium over Konstkammeret og Rosenborg Slot. ibid. 1775.
- Holks* Danmarks Spejl, it. Handelsspejlet for Aarene 1779. 1770. 1774.
- Danmarks og Norges gejstlige Stat. Kjöbh. 1774 og 1795.
- Statsfortegnelse over Collegier og Embedsmænd i Danmark, Norge og Holsten. ibid. 1796.
- Dansk historisk Almanak for Aarene 1761 og 1769.
- G. Keyser* Antiquitates selectæ septentrionales et celticæ. Hannover 1720. cum fig.
- Jo. Erici* observationes ad antiquitates septentrionales. Hafn. 1769.
- Rami* Ulysses et Othinus unus et idem. ibid.
- Joh. Bircherodii* Palæsta antiqvariæ. ibid. 1688.
- O. Sperling* de crepidis veterum. ibid. 1698.
- P. Kofod Anker* om de gamle danske Gilder. Kjöbh. 1780.
- I. Smiths* Hædersminde over Jyden Niels Ebbesen. ibid. 1797.
- Gyldenlöves* Dagregister over Kong Friderik IVdes Rejse i Norge. paa dansk af *C. Engelstrup*. Christiania 1770.
- T. Bugge* Tale paa Arveprindsens Formæling. Kjöbh. 1774.
- (*Manderfelts*) Folkets Röst til Kronprindsen ved hans Ankomst til Norge. ibid. 1788.

614 Dea Hammerske Bogsaml. i Octav. Geographie og Historie.

W. H. F. Abrahamsens historiske Oplysninger om den kongl. svenske Forklaring af 21 Jul. 1788. *ibid.* 1789.

Prints Carls Efterretninger om Toget i Sverrig 1788. *ibid.* eod.

Om Kronprindsens Handlinger. *ibid.* 1793.

Den sjeldne Herremand fra Nessuarad. *ibid.* 1794.

Det var omsonst. *ibid.* eod. .

Om Hengivenhed til Kongehuset og om Friderichskirke. *ibid.* eod.

H. G. Clausen om at vi ere et lykkeligt Folk. *ibid.* 1798.

Bärens's Magazin for Fattigvæsenet i Kjöbenhavn. 1799.

*

*

*

C. I. Pontoppidans Oplysning til Kortet over det nordlige Norge. Kjöbh. 1795.

P. Clausens Norges Beskrivelse. *ibid.* 1727.

L. H. Bings Norges Beskrivelse. *ibid.* 1796.

Topographisk Journal for Norge. I - XXVI Hæfte. Christiania 1792 - 99.

H. Holms Norsk Vejviser for Rejsende. Kjöbh. 1774.

O. F. Müllers Rejse igjennem Övre-Tellemarken til Christianssand. *ib.* 1778.

I. C. Fabricius Reise nach Norwegen. Hamburg 1779.

Mumsens Tagebuch einer Reise nach dem südlichen Theil von Norwegen. Hamburg u. Kiel 1789.

I. N. Wilses Rejseiagttagelser. I - IV Del. Kjöbh. 1799 - 92. 4 Voll.

B. Deichmans Forsvarsskrift for de Norske. 2det Opl. Kjöbh. 1776.

Norges Civile Stat for 1767 og 69. 2 Voll.

Kongl. Regulativ for Præsternes Indkomster i Övretellemarken af 25 Januar 1788.

Den Hammerske Bogsaml. i Octav. Geographie og Historie. 615

Brev fra Christianssand om Lofthus.

R. Gjellebøl Beskrivelse over Hølands Præstegjeld. Kjöbh. 1771.

Hans Ströms Beskrivelse over Eger. 1784.

H. I. Wille Beskrivelse over Sillejord. 1786.

En gammel Beskrivelse over Hammer By, udgivet af *C. Hammer*.
Christiania 1774.

H. F. Hjorthøj Beskriv. over Gudbrandsdalen. I-II Del. Kjöbh. 1785-
86. 2 Voll. m. K.

I. N. Wilse Beskriv. over Spydberg. I-II Del. Christiania 1779-80.
2 Voll.

Ejusd. Auszug aus *H. Ströms* Beschreibung der Vogtey Sundmör.
1762.

I. M. Lunds Beskriv. over Övre-Tellemarken. Kjöbh. 1785.

C. Lohrmans Anmærkn. om Dramens Handel. ibid. 1771.

I. Essendrup over Lier Præstegjeld. ibid. 1761.

B. H. von Lövenskjöld over Bradsberg Amt og Skeens By.

Arenz Beskrivelse over Stavanger Amt. 1 Del. Kjöbh. 1779.

L. Holbergs Bergens Byes Beskrivelse. ibid. 1737.

Friis de norske Finlappers Beskrivelse. ibid. 1740.

Forfatteren er ikke *N. C. Friis*, som Worm antog i sit Lexicon
3die Del pag. 231, men *Hans Friis*, som havde været Amanuensis
hos den trondhjemske Biskop, og døde som Sognepræst til Agerøens
Præstegjeld i Tronhjems Stift.

P. Dafs om Nordlands Amt, udgivet af *A. C. Dafs*. Kjöbenhavn
1763.

H. F. Blichfeldt om Bergverket i Sundhordlehn i Bergens Stift.
ibid. 1771.

Tanker om Aarsagen til de norske Jernverkens nærværende Tilstand.
Christiania 1774.

Suhm om Oeconomien, særdeles Norges. Kjöbh. 1771.

616 Den Hammerske Bogsaml. i Octav. Geographie og Historie.

Döderlein Om Odelsrettens Gavn eller Skade. Christiania 1762.

Philo-Dano-Norvagi oprigtige Tanker. Kjöbh. 1771.

Philoneus eller Eftertiden i Norge. En Fortælling, indført som 53de eller sidste Paragraph i *Wilses* Spydeberg Sogns Beskyivelse, og her udgivet for sig selv. Christiania 1779.

Da Forfatteren, Hr. Prof. Wils, i August 1794 var i Besøg paa Melbostad, viste han sal. Justitsraad Hammer 2 Breve fra Stiftamtmand Lewczow, hvoraf det ene befalede, at alle Exemplarer skulde indleveres til Nedsendelse og Confiscation; men det andet, at den rettede *Philoneus* maatte paa ny trykkes.

Philoneus eller Eftertiden i Norge.

Det er saaledes som den blev trykt istedenfor den suppresserte Udgave.

Ioh. Andersens Efterretning om Grönland, Island og Strat Davis. Kjöbh. 1748.

b) *P. Högström* Om de svenske Lapmarker. *ibid.* eod.

E. Olavii Enarrationes historicæ de natura et constitutione Islandiæ. Havnæ 1749.

N. Horrebous Efterretninger om Island. Kjöbh. 1752.

Paul Vidalins Afhandl. om Islands Opkomst. Sorøe 1768.

Uno von Troil Reise nach Island. Upsala 1779.

Th. Torfæus de rebus gestis Færeyensium. Hafn. 1695.

L. I. Debes Færøernes Beskrivelse. Kjöbh. 1673.

Id. lib. theotisce, übersezt von *C. G. Mengel.* *ib.* 1757.

b) *Torfæi* Gesch. von der Insel Færøe, übersezt aus dem Latein. Koph. und Leipz. 1757.

Th. Torfæi Grönlandia antiqva. Hafn. 1706.

b) *Ej. Vinlandia antiqva.* *ibid.* 1705.

Iens Munks Navigatio septentrionalis. Kjöbh. 1723.

C. C. Lyschanders Grönlandsk Chronica. *ibid.* 1726.

b) *I. Munk* Navigatio. *ib.* 1723.

Den Hammerske Bogsaml. i Octav. Geographie og Historie. 617

c) Det gamle Grönlands ny Perustration ved *H. Egede*. ibid.
1729.

d) *Jo. Schreyer* neue ostind. Reisebeschreibung. Leipzig 1681.
Dav. Cranz Historie von Grönland, mit Fortsetzung. Barby u. Leip-
zig 1770. 3 Voll. mit Kupf.

Glahns Anmærkninger over Crantz's Historie om Grönland. Kjöbh.
1771.

I. Staunings Beskrivelse over Grönland. Viborg 1775.

n) Litterairhistorie og Miscellanea.

Barbeyracs Tale om Videnskabernes og de boglige Konstets Nytte.
Christiania.

Jo. Sturmii de institutione scholastica opuscula omnia. Jenæ 1730.

b) *G. Lizelii* Hist. Poëtar. Græcorum Germaniæ. Lipsiæ 1730.

c) *Hecatæi* Abderitæ Eclogæ, ed. *Zornius*. Altona 1730.

Hugonis Grotii et aliorum dissertationes de studiis bene instituendis.
Amstelod. 1645.

H. M. G. Kösters Gedanken von den niedern und hohen Schulen.
Frankf. 1765.

Ej. Anweisung die Sprachen und Wissenschaften zu studiren. Leipzig
1763.

De nosti temporis studiorum ratione dissertatio autore *Jo. Bapt. a Vi-*
co Neapolitano. Neapol. 1709.

b) Id. de antiqvissima Italarum sapientia. ibid. 1710.

Examen des esprits pour les sciences, par *Jean Huarte*, traduit de
l'espagnol. Amsterdam 1672.

Hansen om lærde Skoler. Kjöbh. 1798.

Undersøgelse om Nyttens af Kjöbenhavns Universitets Forflyttelse. ibid.
1795.

618 Den Hammerske Bogsamling i Octav. Litterairhistorie.

- (O. G. Meyers) En Normands Undersögelse om Hindringer for et norsk Academie. *ibid.* 1771.
- Tanker om en Normands Undersögelse om Hindringerne for et norsk Academie. *ibid.* 1771.
- I. N. Wilses Tale holden i Christiania d. 4 Juni 1793 om et Universitet i Norge. *ibid.* 1793.
- I. Wulfsbergs Tale i samme Anledning. Christiania 1793.
- T. Rothe om samme Sag. Kjöbh. eod. a.
- C. U. D. v. Eggers Plan til Universitetet i Norge. Christiania 1794.
- Plan til et Universitet i Norge ved H. Möller. *ibid.* 1795.
- C. Pram om en Höjskoles Anlæg i Norge.
- I. N. Wilse die norwegische Academie. Altona 1796.
- Ej. Indbydelse til Publicum om samme Sag. 1797.
- Ej. Tale om National-Dösighed — i samme Anledning. Christiania 1797.
- (C. E. Mangors) Kritisk Revision af Skrifterne om et norsk Universitet. Kjöbh. 1795.
- B. G. Struvii Introductio ad notitiam rei litterariæ. Jenæ 1704.
- b) Ej. Bibliotheca Juris. *ibid.* 1705.
- c) Ej. Bibliotheca Philosophica. *ibid.* 1707.
- Polydor. Vergilius de rerum inventoribus. Basil. 1563.
- C. G. Jöchers Gelehrten-Lexicon. Leipzig 1733. 2 Voll.
- Jo. Gröningii Bibliotheca universalis. Hamburg 1701.
- C. Wolfs Nachricht von seinen Schriften. Frankf. 1733.
- I. P. Millers Kenntnis der besten Bücher i allen Wissenschaften. Leipzig 1768.
- Formey Conseils pour former une Bibliotheque choisie. 3me Edition. Berlin 1755.
- I. Rosted Beskrivelse over en Pergamentsbibel i det Deichmanske Bibliothek. Christiania 1786.

Den Hammerske Bogsamling i Octav. Litterairhistorie. 619

Baumgartens Nachrichten von einer hallischen Bibliothek. I-VI Band.
Halle 1748-60. 3 Voll.

Saint-Evremoniana.

Gundlingiana. I-XXI Stück. Halle 1715-18. 3 Voll.

I. B. Scheibens Gedanken aus der Historie, Critik, und Litteratur.
1737.

Neu-eröffnetes Museum. Leipzig 1714-19. 4 Voll.

Miscellanea Lipsiensia. Tom. I-VIII. *ibid.* 1716-18. 4 Voll.

A. Baillet Jugemens des Scavans sur les principaux ouvrages des auteurs. Paris 1685-86. 5 Voll.

Nouvelles de la republique des lettres, par *Jacques Bernard*. Amsterdam 1684-1718. 40 Voll.

Kostede paa Grev Schmettøvs Auction 26 Rdlr. 2 Mk. 8 Sk.

Journal litteraire. a la Haye 1713-18. 9 Voll.

W. E. Tentzels curieuse Bibliothek. Frankf. 1706.

Neuer Büchersahl der gelehrten Welt. I-LX Theil. Leipz. 1710-17.
5 Voll.

Deutsche Acta Eruditorum. I-V Band. *ibid.* 1712-13. 5 Voll.

Deutsche Acta Litteraria. *ibid.* 1715-16.

Die gelehrte Fama. 1718. 2 Voll.

Extract af det kongl. svenske Videnskabsacademies Afhandlinger fra
1739 til 1750. Christiania.

I. Langebeks det kongl. danske Selskabs Begyndelse og Tilvæxt.
Kjöbh. 1748.

b) *Ej. Sörgetale over K. Christ. VI.* *ibid.* 1746.

Det trondhjemske Videnskabersselskabs Skrifter. I-V Tome. *ibid.*
1761-74. 5 Voll.

Nyeste Samling af norske Videnskabersselskabs Skrifter. 1 Bind. *ibid.*
1798.

Oluf Bangs Samlinger af adskillige Materier. *ibid.* 1743-47. 2 Voll.

620 Den Hammerske Bogsamling i Octav. Litterairhistorie.

- Nachrichten vom Zustande der Wissenschaften und Künste in den königl. dänischen Staaten. 2ter Band. *ibid.* 1756.
- Dänisches Journal. 1ster Band. *ibid.* 1768.
- Minerva for Aarene 1794-95.
- Maanedsskriftet Iris. Aargangene 1793-95.
- Hermoder. No. I-XV. Christiania 1795-99.
- Statistisk, juridisk, og litterarisk Bibliothek. Kjöbh. 1793-96.
- Physicalsk oeconomisk og medico-chirurgisk Bibliothek. *ibid.* 1794-96.
- Nordia. *ibid.* 1795.
- Kjöbenhavnske lærde Efterretninger for Aarene 1724-29, 1760-79. 1793-99.
- Fortegnelse paa Trykkefrihedens Skrifter. I-II Stykke. Kjöbh. 1771.
- Kritik og Antikritik. *ibid.* 1794-96.
- Kritisk og antikritisk Journal. *ibid.* 1796.
- Litteratur-Konst- og Theaterblade. *ibid.* 1798.
- Udenlandsk Litteratur. *ibid.* 1793-95.
- I. Worms* Lexicon over danske norske og islandske Lærde. 1 Del. Helsingör 1771. 2den Del. Kjöbh. 1773. 3die Del. *ibid.* 1784. 3 Voll.
- Alb. Thura* Gynæceum Daniæ litteratum. Altona 1732.
- b) *Ej. Infantia et Pueritia* Academiæ Hafniensis. Flensburg u. Altona 1734.
- Svar paa Recensionen over Kobberstykkerne til Flora Danica. Kjöbh. 1786.
- Oederiana. Schlesvig 1792.
- Efterretning om J. N. Wilse og hans Skrifter. Kjöbh. 1786.
- Malthe Conrad Brun første Gang actioneret for Videnskabernes Domstol. *ibid.* 1796.
- Lovtale over M. C. Brun. *ibid.* 1796.

Den Hammerske Bogsamling i Octav. Litterairhistorie. 621

Procedure og Dom i Sagen mod Hejberg angaaende Visen: Vor Klub er dog en herlig Sag. Kjöbh. 1795.

Tale af *C. F. Horneman* ved hans Forelæsnings Begyndelse. *ibid.* 1796.

Dom i Sagen mellem Professor Horneman og Bogtrykker Holm. *ibid.* eod.

Det danske Cancellie anklaget for Tronen af Cancellieraad *Holm.* *ibid.* 1797.

Holm Statsborgerens Ret til Frihed i Meningsyttrelser. *ibid.* 1798.

Et Volumen, hvori:

a) Holms Ansøgning til Kongen. *ibid.* eod.

b) Raisonnement af en Privat.

c) Iversens Gabestok. Odense.

d) Hempels Svar derpaa. *ibid.*

Et Fascikel indeholdende de i Notarialfejden mellem Hejberg og Olsen udkömne Skrifter. Kjöbh. 1798.

Commissionsdom over Brabrand. *ibid.* 1797.

Noget til Oplysning for Colbjörnsen af *Riegels.* *ibid.* eod.

Et Volumen, hvori:

a) Brev til Gudenrath fra *Riegels.* *ibid.* eod.

b) Et Par Ord til Colbjörnsen. *ibid.* eod.

c) Tanker om Fejden mellem *Riegels* og Colbjörnsen. *ibid.* eod.

Dom i Sagen mellem Hesselberg og Löventhal. Christiania 1800.

Bibliotheca Jac. Gvil. ab Aspern. Altona 1793. 5 Hæfter.

Catalogus Bibliothecæ Deichmannianæ. 1732.

Bibliotheca Grammiana. Hafniæ 1748.

Catalogus over Gunneri Bibliothek og Fortegnelse over hans Natural-samling. Trondhjem 1774.

Bibliotheca Höjeriana. Hafniæ 1740.

622 Den Hammerske Bogsamling i Octav. Litterairhistorie.

Museum Klevenfeldianum. Hafniæ 1777.

Catalogus Bibliothecæ Morelli. ibid. 1773. 2 Voll.

Bibliotheca Sporoniana. ibid. 1796.

Catalogus Bibliothecæ Thottianæ. Tom. I-VII. ibid. 1789-95.
10 Voll.

Den thottiske Myntcatalog. ibid. 1789-90. 2 Voll.

Ej. Samling af Malerier, Tegninger, Kobberstykker etc. ibid. 1787.

Ej. Samling af Konstsager og Naturalier. ibid. 1788.

L. *Wittrups* Catalogus over det kongl. norske Videnskabersselskabs
Bøger, Naturalier og Konstsager. Trondhjem 1779.

Böger i raa Materie.

- C. Hammers** Husholdnings-Calender. I-II Del. 6 Exemplarer paa Skrivpapir med Portrait og Kobbere, og 4 paa Trykpapir.
- Ej. Hydrologia Norvegica. 4 Exempl. paa Skrivp. og et paa Trykp.
- Ej. Afhandling om Potatos paa fransk. 7 Exempl.
- Ej. Tillæg til den norske Naturhistorie, som Forsvar for den norske Fauna. 10 Exempl. paa Skrivp. og 12 Trykp.
- Ej. Melbostadske Samlinger. 2den Del. 22 Exempl. paa Skriv- og 17 Exempl. paa Trykpapir.
- A. O. Hammers** forsögende Naturlære. 1ste Tome. 16 Exempl. paa Skrivpapir.

H a a n d s k r i f t e r .

a) In Folio.

1. **C. Hammer's norske Atlas. 1 Del.**
(Er skreven med Forfatterens egen Haand. I *norske Intelligentsedler* for 1773. No. 8. indbød Forfatteren til Subscription paa en norsk Atlas i 6 Dele.)
2. Samme. et til Trykning renskrevet Exemplar.
(*Hammer* har for Afskrivningen betalt 12 Rdlr.)
3. a-c. Ej. Lethrabort's Beskrivelse. 3 Exemplarer, hvoraf det ene med Autors egen Haand.
4. a-c. Ej. Sognebeskrivelse over Hadeland i Aggershuusstift; 3 Exempl.
(Heraf er 1ste Del trykt i *Topographisk Journal for Norge* i 20de til 23de Hefte, men anden Del ligger endnu utrykt i det topographiske Selskabs Arkiv i Christiania.)
5. a-b. Ej. Præstegjeldet Gran's Presbyterologie. 2 Ex.
6. a-c. Ej. norske Fauna. in triplo.
(Haves trykt i Kjöbenhavn 1775. 8vo.)
7. a-c. Ej. norske Hydrologie. in triplo.
(Er trykt 1778. 8vo.)
8. a-c. Ej. norske Mineralogie eller Stenrige. 3 Ex.
9. Ej. Mineralogiae Norvegicæ prodromus. 1798.

10. a-b.

Haandskrifter i Hammers Bogsamling. a) In Folio. 625

10. a-b. Ej. kort Udtog af den norske Mineralogie. 1793. 2 Ex.
11. a-c. Ej. norske Flora. 3 Ex. hvoraf det ene har kostet 12 Rd. at renskrive.
12. Ej. Floræ Norvegicæ prodromus.
(Er trykt i Kjöbenhavn 1794. 8vo.)
13. Ej. Udtog af norske Flora.
14. a-c. Ej. norske Florula. 1794. 3 Ex.
15. Ej. Brevvexling om Melia azedarach og dens Indførelse udi norske Flora.
(See *Plys. oeconom. og medico chirurg. Bibliothek.* 1794. August. S. 416.)
16. Ej. Afhandling om botaniske Haver. 1794.
17. Ej. Underretning om norske Naturalkamre.
(Indført i *Minervæ* for 1794. IV. S. 1. og i *Topogr. Journal f. Norge* 7de Hefte.)
18. Ej. Melbostadske Samlinger. 1 Del, om norske Aqvaviter og Bærsaft.
(Er ellers trykt i Christiania 1780. 8vo.)
19. Ej. Melbostadske Saml. 2den Del, om Tobaksplantning (trykt ibid. 1790.) Derhos tillige, blandt andet:
- a) I. S. Halle's Tobaksmanufactur. Berlin 1788.
- b) Abhandl. vom Tobak. Leipz. 1781.
- c) Abhandl. vom Tobaksbau. Darmst. 1779.
- d) Underretning om Tobaksplantning, taget af Description des Arts et des metiers, og, i Kjöbenhavn, oversat af fransk paa dansk; for hvilken Oversættelse Justitsraad Hammer betalte 7 Rdlr.
20. Ej. Afhandling om melbostadsk Rhabarber, med 4 Prøver af melbostadsk Rhabarbergult.
(Er trykt i *Topographisk Journal for Norge* i 7de Hefte, fra Side 97 til 101.)

626 Haandskrifter i Hammers Bogsamling. a) In Folio.

21. Ej. norske Kogebog 1793.
22. Ej. Afhandling om Öl og Ölbrygning.
23. a-b. Ej. Afhandl. om en italiensk Ret Polenta. 2 Ex.
24. Ej. Samling af mathematiske Anmærkninger, Instruxer, Illuminationsmaader med Farver, og andet til Landmaalingen hørende.
25. Ej. Landmaalingens Indretning i Aggershuus Stift fra 1752 til 1794.
26. Ej. Udtog med lærde Anmærkninger over Bogkundskab i alle Litteraturens Dele.
27. Ej. adskillige Anmærkninger over Landmaaling, orientalsk Runeskrift. m. m.
28. Id. om norske Naturhistorie-Academier i de fire Stiftsstæder.
29. a-b. Id. om Fornærmelser mod Norge i udenlandske Verker. 1794. 2 Ex.
30. a-c. Id. om norske Journaler. 3 Ex.
31. Ej. Husraad for Kraftvæxter.
32. Ej. Oldsager eller Udskrifter af den i Friderichshald 1686 trykte Psalmebog.
(Er indført i *Minerva* for 1795. II. 198.)
33. Ej. lærde Brevvæxling. f. Ex. med det norske topographiske Selskab; med Prof. *Vahl* om den norske Flora's Undertrykkelse 1792; med Udgiverne af *Hermøder* 1794; med Dr. *Møller*, *Anker*, *Schönheider*, o. A.
34. Samling af Protocoller, holdte i Commissioner hvori *Hammer* har havt Præsidium, nemlig: a) paa Næss i Walders 1756. b) paa Woyen 1761. c) paa Hakkedals Jernværk 1765. d) paa Hejren paa Ringeringe 1767. e) over *Dæhlen* og *Eggemoen* 1773. f) over *Horgen Gaard* i *Grans* Præstegjæld 1776. g) angaaende *Storklokkens Sønderringelse* i *Grans* Hoved-

Haandskrifter i Hammers Bogsamling. a) In Folio. 627

Hovedkirke 1785, og h) om Dragon-Quarteret Helgum i Grans Præstegjeld 1795.

35. a-d. Melbostadske Bog- og Natural-Samling, ved *Christopher Hammer*, virkelig Justitsraad og Generalconducteur over Aggershuus Stift.

(Her er 4 Ex., hver paa en 40 Ark, og har kostet 16 Sk. pr. Ark at afskrive. Deraf var ved det ene Exemplar tilføjet Biskop *Schönhejder's* originale Brev af 11 Febr. 1792, hvilket Exemplar sendtes under Forsegling til Trondhjem og maatte ikke aabnes før efter *Hammer's* Død. Det ene Exemplar skulde vedhæftes Skiftebrevet, men maatte ikke deri indføres. — Det er udaf det ene af disse Exemplarer nærværende Designation over det Hammerske Bibliothek er sammensanket.)

36. a-b. Botanisk Fortegnelse over det Hammerske eller Melbostadske Urteskab, efter det Linnæiske Sexualsystems 24 Classer i 24 Rum.

(Heraf 2 Ex. hvoraf det ene er bestemt til at ligge i Urteskabet, og det andet i Bibliotheket.)

37. Bekræftet Gjenpart af *Hammer's* tvende Codiciller til hans Testamente af 26 Nov. 1781, tilligemed kongl. Confirmation af 3 Nov. 1797.

38. Underretning om det 2det Codicil med Ansøgning om Confirmation, Brev til Justitsraad *Knudsen* og til Biskop *Schönhejder*.

39. Afskrift af samme Codicil in duplo.

40. Gjenpart af den kongl. confirmerede Fundats. in duplo.

(Indført i *Nyeste Samling af det norske Videnskabers Selskabs Skrifter*. 1ste Bind: Kjöbh. 1798. Pag. XXV-XL.)

41. a-b. Opskrift over Justitsraad og Generalconducteur *Hammer's* Formue af 31 Jul. 1798. Samt Provstinde *Hammers* Skiftebrev af 1 Marts 1757 om Generalauditeur *Hammers* Arvemidler.

628 Haandskrifter i Hammers Bogsamling. a) In Folio.

42. En Pakke med franske Ordener, nemlig: a) Almindelige Love for Cenobit- og Amazon-Ordenerne. b) Cenobit-Ordenens første Grad. c) 1ste og 2den Grad i Amazon-Ordenen. d) Nomothet-Ordenen med Tegning. o. s. v.

(Herved har *Hammer* sat følgende Anmærkning: "En Ven i Kjøbenhavn, som kjendte min Lyst efter Mærkværdigheder, har, uden min Begjæring, kjøbt denne Paqve, og derfor kuns betalt Udskrivningen og Papiret, Texten uberegnet. Formedelst Lovenes Format er det Alt anført blandt Manuscripterne i Folio i en egen Pakke indpakket og forsejlet med mit Vaabensegl, ganske adskilt fra den forseglede Pakke blant Qvarterne under No. 87.")

43. Cancellieraad *Helle Juell Wisløff's* Naturhistorie over Övre- og Nedre-Rommerige. 1774.

(Forfatteren var först Sorenskriver paa Övre-Rommerige i Aggershus Amt, men tilsidst over Hadeland, Land og Walders under Christians Amt.)

44. Nomenclatura et loci natales plantarum, quas exhibent *Florea Danica* Iconum Fasciculi I-XIV.

45. Obergärtner i Petersborg *Henrik Jacob Eckleben's* Beskrivelse over siberiske Ertetraer, (*acacia siberica*.)

46. a. Fortegnelse over Stuffer, nedsendte fra Kongsberg til Kjøbenhavn, i Junii Maaned 1770.

46. b. Overbergamtets Forretning om Hakkedalsværks Kul- og Malm-Kjørsel. 1718.

47. Kong Friderik IVdes Instrux for Slotsloven paa Aggershus i Krigens Tid.

48. Samme Konges Instrux for Auditeurerne i Norge, af 19 Dec. 1705.

49. Generalauditeur *Gatscheds* Deduction om Gjeldssager og Klammerier, saa og om Lejermaal af de virkelig i Tjeneste staaende Gevorbne og Nationale, Over- og Underofficierer og Gemene; tilligemed Rescript og Resolutioner af 19 Martii 1715.

50. Registratur og Extract af Protocolen udi Inquisitionssommisionen over Sorenskriver Nyegaard i Gudbrandsdalen.
51. Doctor *Sundius's* Responsum om 13 Maaneders sildig Barnefødsel.
52. Extract af en Sag til Højesteret, tilligemed Procurator Tobiesens Indledning til hans Procedure.
53. En Pakke, hvorudi findes: a) Domme og Documenter om Enkesædet Stubstad og Salems Uddeling efter Loven. b) *Christ. Hammers* Indlæg mod Consistorialraad Parelus om Salems Uddeling fra Enkesædet. c) Commissionsact, af 1731, om Enkepensions Uddeling til Enken Provstinde *Hammer*. d) Besigtelsesforretning over Grans Præstegaard, at det var det Gildehus, Herremak kaldet, som Bønderne skulde vedligeholde.
54. En gammel Skifteprotocol over Gudbrandsdalens Provstie, hvorudi Skiftetrevet efter *Bredo Hammer*, Provst og Sognepræst fra 1665 til 1695 paa Froen, er indført.
55. Copie af bemeldte Skiftetbrev efter Provst *B. Hammer*.
(I dette Skiftetbrev nævnes et Guldsmykke, besat med Perler og Ædelstene, vurderet for 70 Rd., hvilket Smykke Kong Christian IV. havde foræret Kjøbmand *Lars Hammer* i Kjøbenhavn, som var gift med Else Andersdatter Plate, Søster til Kongens Maitresse Karen Andersdatter. See *Gjessings Jubellærere*, 2den Dels 2det Bind, S. 321, og *Ny danske Magazin*, 2det Bind, første Hæfte, S. 3.
56. Samling af Efterretninger om adskillige norske Familier og deres Vaabener.
57. Generalmajor *B. N. Landsbergs* Relation om de Svendskes Indfald i Norge 1717-18. m. m.
(Denne Relation er trykt i Oberst Hoff's Beskrivelse over Fride-richshald i *Topograph. Journal* IV Hæfte.)
58. Sorenskriver *Gløersens* Forretning om Tiendens Fastsættelse for Kirkens Anpart i Gran's Præstegjeld, af 25 Nov. 1784. item
Soren-

630 Haandskrifter i Hammers Bogsamling. a) In Folio.

- Sorenskriver *Barchlay Meydels* Tiendeforretning for Grans Præstegjeld af 12 October 1789.
59. Matrikel over Hadeland, Toten og Valders Fogderie, af 31 Dec. 1673, under Sorenskriverens, Laugrettens, og Fogedens Bekræftning.
60. En Pakke, som, blandt andet, indeholder:
- a) Biskop *Herslebs* Erklæring om Capitain *Colbjörnsens* Testamente og hans Frues Opførsel. 1731.
 - b) Biskop *Hans Rosing's* Betænkning over Præsternes Indkomster i Norge.
 - c) Provst *Hans Wille's* Brev om norske Oldsager.
 - d) Dom over Provst *Lars Rasch*, Sognepræst til Höjböll, ved Mofs, som var beskyldt for at have holdt med Svensken. 1716. (Iævnför *Wilses Reiser* 2den Del. S. 91-92.)
 - e) *Mogens Kraghs* Attest af 29 Jun. 1659, given *Christopher Mortensen Sand*, om hans Tjeneste i Kjöbenhavns Belejring.
 - f) Provst *Anders Mörk* paa Skiedsmo ved Christiania, hans Indlæg mod Hr. *Leganger* Biskop *Dorph* og Stiftamtmand *Rappe* angaaende Commissionens Dom og hans Afsættelse.
61. En Pakke, indeholdende, blandt andet, følgende:
- a) Fortegnelse over nogle Böger til Oplysning ved norske Atlas.
 - b) *Deichmans* Bispebrev til Præsterne af 15 Jul. 1713.
 - c) Underretning om Tjærebrænderiet.
 - d) Totens Præsteboels Gods.
 - e) Hexepoces og Troldomssag paa Hedemarken 1602, paa Gaarden Tingstue i Elverum 1625, og i Gudbrandsdalen 1730.
 - f) Kongl. Rescript af 3 Maj 1704 om Pligtarbejde til Kirkerne, og at Kirkegaardene skal vedligeholdes af Almuen.

62. Boldspil efter de gamle Grækere og Romers Viis.
63. En Navigationsbog.
64. En dito af 1744 i Marborbind.
65. Professor *M. S. Döderleins* matematiske Forelæsninger.
66. En Pakke, hvori en Forklaring paa latin over 1ste Mosebog, og adskillige historiske og antiqvariske Mærkwærdigheder i Bibelen, samt om det hellige Land.
67. Catalogus over Amtmand *Matthias Collet's* Böger paa Hedemarken.
68. Gejstlige Rescripter og Bispebreve for Aggershuus Stift.

b) I Qvart og mindre Format.

1. Kong *Magnus Lagabæters* norske Lov, paa Pergament.
2. Den skaanske Lov, i 17 Böger.
 - b) Kong *Waldemars* ny Lov, i 3 Böger.
 - c) Kong *Eriks* Lov, med Register.
 - d) Kirkeloven, givet af Erkebiskop *Eskild*.
 - e) Gamle Ord i Loven, og om gammel Mynt.
3. En Samling af Adskilligt, hvoriblandt:
 - a) Thord Degns Forklaring over den jydsk Lov.
 - b) Statuta Capituli Aarhusiensis. 1206.
 - c) Adskillige Responsa fra det Kjöbenhavnske Academie.
4. Thord Degns Forklaring over jydsk Lov.
 - b) Walderske Oldsager i Övre Renlie i Ourdals Præstegjeld i Christians Amt.
5. Norske Lovs Paralelsteder, samt de til hver Lovens Artikel henhørende Forordninger. Med Tillæg af *C. Hammer*, skrevne i Grans Præstegaard 1744.

632 Haandskrifter i Hammers Bogsamling. b) I Qvart etc.

6. Foged *Jens Pedersen Holst* Register over norske Lov. 1704.
b) *Hammers* Extract af Museum Wormianum.
7. Laugtingsprotocol for Tönsberg og Skiens Laugdömme, ved Bratsbergs Kongsgaard, fra Aar 1659.
b) *L. Pedersen Sverdrup* Beskrivelse over Cometerne 1664 og 65.
8. Fortegnelse over kongelige Rescripter fra 1675 til 1738.
9. *A. Höjers* Collegium over romersk, dansk og norsk Ret.
(Er udskrevet i Sorö efter *Höjer's* originale Haandskrift, og har kostet at afskrive 8 Rd. 3 Mk.)
10. Ej. Collegium over Danmarks, Norges og Förstendömmernes Jus Publicum.
(Samme haves nu i Tryk, udgivet af *P. Bredsdorf*. Christiania 1783. 4to.)
11. *Cold's* Collegium over danske Lov, skrevet i Sorö af *C Hammer*. 1747-48.
12. *Stampes* Collegier over Struvs romersk-tydske Lovkyndighed, over den romersk-tydske og danske Criminalret, samt over Processen. 4 Tomer.
(Har kostet at afskrive 12 Sk. pr. Ark, ialt 15 Rd.)
13. Præsten *Haar's* Forklaring over den danske Lov.
b) Forskjel imellem danske og norske Lov.
14. Et Collegium over danske og norske Lov med Register.
15. *Gudmundi Andreæ* Discursus oppositivus eller en Disputats over en Dom som blev afsagt paa Landstinget i Island 1564 og gemenlig kaldes den store Dom; med Autors Levnetsbeskrivelse forfattet af *John Olafsen* 1740.
(*F. Johannæi Histor. eccles. Island.* Tom. III. 586 og 722.)
16. *C. Hammer's* Udtog af Forordningerne fra 1643 til 1752.
17. En Pakke med Rescripter om Adskilligt, saasom om Begravelser, Sporteltaxt for Christianssands Gejstlighed, om Husmændenes Offer og Tiende. o. s. v.
18. Gejst-

18. Gejstlighedens Privilegier af 24 Jun. 1661, confirmerede af Kong Christ. V. 1670, og af Frid. IV. 1701.
19. En Bog med adskillige historiske Optegnelser, samt Højesterets Domme.

* * *

20. *Jörgen Dinesen Oxendorfs* Danmarks Opmaaling og Matriculs Beregning.
21. Plan til Danmarks Opmaaling, samt Anmærkninger over Prof. *Holm's* Instrux af 1762.
22. En Pakke med Befalinger og kongl. Resolutioner om de 3 norske Korters Forfattelse over Christianssands, Bergens og Trondhjems Stifter; derhos det kongl. danske Generalitets-Collegii Brev af 1 April 1775 om Grændserösernes Udeladelse af det Trondhjemske Kort.
23. En Pakke med adskillige Underretninger om de norske Korter for Christianssands Stift, og Svar paa de af *C. Hammer* fremsatte Spørgsmaale.
- b) Beskrivelse over Hardanger og en Del af Sundhordland, ved *Even Meldal*.
(Forfatteren døde 1786 som Sognepræst paa Wols i søndre Bergenhuus Amt.)
24. Adskillige Underretninger og Korter til danske Atlas, og derhos:
- a) *Hammer's* Udkast til en Beskrivelse over Christianssands Stift.
- b) *A. C. Dafs* Kort over Senjens og Tromsøns Fogderier, over Salten, Namdalen og Helgeland; samt flere Korter og Efterretninger.

634 Haandskrifter i Hammers Bogsamling. b) I Quart etc.

- c) *Christen Jensen Flye's* Beskrivelse over Öxnæfs Præstegjeld i Vesteraalen i Nordlands Amt.
(Forfatteren døde 1780 som Sognepræst til Waagen og Jamesö i Nordlands Amt.)
- d) Matricul over Övre-Tellemarken i Bratsberg Amt.
- e) *M. Schnabels* Kort over Hardanger.
- f) Underretning om Trondhjem.
- g) Om Landkorts Trykning.
25. Geographiske Underretninger til Kortene over Christianssands, Bergens og Trondhjems Stifter, samt om Norges Naturhistorie og Antiquiteter.
26. *Jacob Schawland's* Anmærkninger over Mandals Præstegjeld, i Anledning af *Hammer's* Qvæstioner til Præsterne i Christianssands Stift. 1773.
(*Schawland* døde 1788 som Sognepræst for Mandals Præstegjeld. See ogsaa *Thaarups Statistik*. 2den Udgave. S. 190.)
27. Adskillige Anmærkninger til norske Atlas.
28. Beskrivelse over Aggershuus Stift.
29. Beskrivelse over Staden Hammer. 2 Ex.
(Trykt i Christiania 1774. 8vo. ogsaa indført i *Thaarups Magazin* 2det Bind.)
30. Amtmand *Adelers* Beskrivelse over Gjemsö Kloster og Sillejords Præstegjeld i Bratsberg Amt.
31. Foged *Iver Wiel's* Beskrivelse over Ringerige og Hallingdalens Fogderie i Buskeruds Amt.
(Er trykt i *Topographisk Journal for Norge* 30te og f. Hefter.)
32. En Pakke, hvori Holzförster *Hans Jörgen Fyhn's* Beskrivelse over Söndfjords og Nordfjords, over Yttre- og Indre Sogns Fogderier, i det nordre Bergenhusiske Amt. 1768-71.
33. Sognepræsten *Hans Wingaards* Beskrivelse over Indre-Holmedals Præstegjeld i Söndfjords Provstie i Bergens Stift, med Landkort. 1770. (See *Ströms Beskrivelse over Söndmör*. II Del. S. 492.)

34. Holzförster *Hans Peter Schnitlers* Beskrivelse over de 3 nordligste Præstegjeld i Rømsdalen, med 3 Landkort. 1768.
35. Fogden *Flors* og Sorenskriver Krigsraad *Styrs* Beskrivelse over Nummedalen og Sandsværd i Buskeruds Amt. 1760.
36. Stiftsfuldmægtig, og nu Raadmand i Trondhjem, *C. Fyhns* Extract af Grændsecommissionsforretningen i Trondhjems Stifts Archiv om Grændseröserne mellem Norge og Sverrig.
37. Stiftamtmand *T. Fjeldsteds* Beskrivelse over Ceremonierne som har været brugte ved Prætensionen i Kola af de finmarkske Fogder og den russiske Woivod. Alten-Gaard i Vest-Finmarken den 28 Sept. 1776.
38. Chorographie over Vestfinmarkens 6 Præstegjelde, med Beretning om Finnerne, af Professor *Hans Dahl*, da (1759) Sognepræst paa Rödöen i Nordlands Amt.
(Kapitlet om Koutokejns og Karrasjokki's Sognekald er trykt i *Topographisk Journal for Norge*. Christiania 1793. 3die Hefte, fra Side 116 til 128.)
39. *Didric Brincks* Beskrivelse over Lofotens 5 Præstegjelde i Nordlands Amt.
(Originalen paa Latin er trykt i Amsterdam 1676.)
40. Beskrivelse over Nordlands Amt af *E. Rosted*; med Landkort.
(*E. Rosted* døde 1796 som Sognepræst til Tranö og Dyrö i Trondhjems Stift.)
41. Justitsraad og Laugmand *Th. Bredals* Betænkning om Nordlands og Finmarkens Amter. 1736. 2 Exempl.
42. Rejsejournal fra Trondhjem til Wardöhus Fæstning. 1754.
43. *Maximiliani Hell* Expeditio litteraria ad polum arcticum.
(Er trykt i de *Hellske Ephemerider* for 179*.)
44. *C. Fyhn's* og Fogden *Wedege's* Beretning om den finmarkske Fogeds Rejse til Staden Kola i russisk Lapland 1776.

*

*

*

636 Haandskrifter i Hammers Bogsamling. b) I. Quart etc.

45. Fortegnelse over Biskop *Gunnerus's* Naturalsamling. 1774.
46. Bergraad og Doctor *Beckers* paa Kongsberg Forelæsninger over Mineralogien.]
47. Professor og Berghauptmand *Ascanius's* Mineralogie, brugt til Forelæsninger paa Bergseminariet paa Kongsberg. 1775.
48. Underretning om norske Mineralier og norske Bergverker, samt geographiske Underretninger til norske Atlas og den norske Naturhistorie.
49. Norske Flora eller Planterige ved *C. Hammer*; samt Fortegnelse over nogle Urter, som savnes hos Ramus og Pontoppidan, og *H. I. Wille's* Beskrivelse over et Blomsts Dele.
(Dette er et til Trykken bestemt Udtog af det under No. 11. blandt Haandskrifterne i Folio Pag. 625. anførte Verk.)
50. En Pakke, hvori findes adskillige botaniske Anmærkninger; to Breve fra *Linné* af 1777 og 1783; Stiftsprovst *H. I. Wille's* Fortegnelse over Urter, fundne i Tellemarken, og Sammes Breve; *Hammers* Svar i Christiania's Intelligentsedler om Potatos imod Sognepræsten paa Vinger. o. a. m.
51. Botanisk Fortegnelse over uden- og indenlandske Planter efter Sexualsystemets 24 Classer i en levende Urtebog, ved *C. Hammer*.
52. Fortegnelse over det Hammerske, eller Melbostadske, Urteskab. d. 20 Jul. 1770.

*

*

*

- 53 - 54. *C. Hammers* norske Husholdnings-Calender. 2 Dele.
(Er samme Verk som er trykt i Christiania 1772-73. 4to.)
55. Provst *A. Hammers* norske Calendarium Oeconomicum. 1724.
(Er Grundvolden til det nysnævnte Verk af Justitsraad *C. Hammer*.)

56. En Pakke, hvori blandt andet findes Afskrifter af *C. Hammers* Afhandlinger om Aqvaviter, Potatos, The og Caffé, siberisk Lin, Boghvede o. a. m.
57. Provst *Hammers* Samling af medicinske Opskrifter og Recepter, samt om adskillige Aqvaviters Destillering. 1729.
58. Ej. Hus - og Rejse-Apothek. 1720.
59. Blandinger, saasom: a) Hestelægedom. b) Forklaring over chemiske Tegn. c) Skandskrift over Biskop *Deichman*.
60. En Hestelægebog.
61. *Bonsach* Tractatus chymicus de lapide Philosophorum. 2 Exempl.
(See herom *Hammers Hydrologia Norvegica*, Fortalen Pag. 2. og Pag. 19. i Noterne.)
62. Cyprianus eller Svartbogen. 2 Exempl.
(See *Hammers norske Husholdningscalender*, 2den Del. S. 174. og 176.)
63. *De la Serres* sande Religion, oversat af Fransk ved Magister *Rhud*, i Kjöbenhavn, 1748.
(See foran Pag. 101. hvor Originalen er anført.)
64. En Pakke, hvori findes: a) en Relation om Dronning Christine af 1 Oct. 1660. b) Gjenpart af et gammelt Skjelne- og Pergamentbrev, af 1470, omkring Hadeland's Alminding mod de omstödende Bögder. c) Fem Pergaments- eller Kalveskinds-Breve.
65. Biskop *Deichman's* Taksigelsesprædiken for Freden af 1720.
b) Fortegnelse over norske Mineralier.
66. *Lorents Jacob Rotvidt's* Afhandling om Vexler og Vexelobligationer og deres Proces.
- 67 - 68. Meditationes algebraicæ circa omnes corporum sphaeræ inscriptibilium dimensiones. 2 Tomer.

- 638 Haandskrifter i Hammers Bogsamling. *b)* I Quart etc.
69. Et Bundt, hvori: *a)* *Wolf's* Elementa Trigonometriæ sphaericae. *b)* Om Almanakkers Indretning. *c)* *Gensches* Regnebog, o. s. m.
70. Fortegnelse paa hvad en fuldkommen Krigsmand bør vide.
71. En Bog med adskillige historiske Mærkværdigheder.
(Kjøbt paa Grev *Schmettau's* Auction.)
72. Compendium adagiorum *Erasmi*.
- 73 - 74. Sognepræst til Toten, *Knud Sevåldsen's*, Ordbog, eller Lexicon, over alle Bander til alle Bogstaver i Alphabetet. 2 Dele.
75. *Laforet* Lectioner i det franske Sprog.
76. Adskillige Haandböger for Ungdommen af Rector *Rasch* i Christiania, som f. Ex. *a)* *Methodus* studendi, docendi, disputandi, concionandi. *b)* *Conspectus* autorum græcorum. *c)* *Principia* mathematica.
77. *C. Nolds* *Metaphysica* og *Logica*.
78. Phrasebog af adskillige Autores, samt *Hammers* korte Levnetsbeskrivelse.
79. *Johannes Green's* *Testimonium* scholasticum, givet *Hammer*, tilligemed *Reufs's* trykte Program af 29 Jun. 1739, hvor *C. Hammer* er ansat som *Baccalaureus* *Philosophiæ*.
80. Et Bundt, hvori blandt andet findes: *a)* To akademiske Prøver ved publice Examina ved Kjöbenhavns Universitet og Sorö Academie. *b)* Taler, holdne i Frimurerlogen. *c)* Nogle af *Hammer* forfattede Prædikener.
81. En Pakke, hvori findes *C. Hammers* *Generalconducteurs*-*Cancellieraads*- og *Justitsraads*-Bestallinger, samt *Rentekammerets* Brev om *Generalconducteurs* Gage, 200 Rdlr.
82. En Pakke, indeholdende *Martfelt's* Brev af 1769, hvori *Hammer* optages til corresponderende Medlem af Landhusholdnings-
- selska-

- selskabet, og derhos Planen til dette Selskabs Indretning; Fortegnelse paa dets Medlemmer; opsatte Prismaterier; og nogle af Selskabets første, i Tryk udgivne, Smaaskrifter.
83. En Pakke, hvori det kongl. norske Videnskabersselskabs Brev af 11 Dec. 1772 om *Hammers* Antagelse til Medlem. To Breve fra *Suhm*. Brev fra Conferentsraad *Hübner*.
84. Underretninger om de til den mulige Oprettelse af et norsk Universitet 1793 udkastede Planer, med de dertil hørende norske Intelligents-Sedler, samt Breve.
85. Adskillige Manuskripter og trykte Afhandlinger til Forsvar for *norske Fauna*, og deriblandt *Schlegels Betragtning over Journaler og lærde Tidender*. Kjöbh. 1779.
86. Kaldsbreve for Præsterne til Gran's Præstegjeld, fra 1657 af; de første efter Ordinantsen kaldede af Almuen, og de senere af Kongen.
87. En forseglet Pakke, som indeholder følgende Ordener:
- a) Cenobit-Ordenen, hvorunder hörer Amazon- og Nomothet-Ordenerne, samt om den højere Cabala; i 7 Tomer.
(I en Anmærkning er anført, at den cenobitiske Videnskab har kostet *Hammer* ialt med Skrivning og fransk Papir 66 Rdlr. 3 Mk. 12 Sk.)
- b) Mor-Ordenen, l'ordre de la morie ou des mores.
(For Ordenen er betalt 10 Rd.)
- c) Adskillige franske Ordener.
(Derfor betalt til en Franskmand 10 Rdlr.)
- d) Der Freymaurerorden.
- e) Diplomer samt Patenter fra hemmelige Ordener og Selskaber i Tydskland, saasom 1) J. von Eppendorf's cenobitiske Diplome af 27 Athys 5716, foret med blaat Taft og kantet med blaa Taftes Baand, under Cenobitordenens Segl i gult Vox. 2) Skotsk Diplome, af 5 Jun. 1751, fra den skottiske Loge i Berlin, under
- St. An-

640 Haandskrifter i Hammers Bogsamling. b) I Qvart etc.

St. Andreae-Ordenens Segl. 3) Diplome fra det almindelige Videnskabers Selskab i Tydskland af 21 Nov. 1752, og derhos Nachricht bey dem ersten Stück der höhern Weltweisheit, under Selskabets Segl.

(Om No. 3. er anmærket, at det er rart, og har kostet over 30 Rdlr.)

f) Franske Ordensbaand, deriblandt Sol-Ordenens Baand, af syv Farver til hvert Baand.

(Herved staaer anmærket: *Sat Sapienti.*)

g) Udkast til Skjødskind, og en lærd Anmærkning, henhørende til Solens Orden.

(Herhos er anmærket: "Mon den 7de Grad i Frimureriet? sat "Sapienti. Har kostet over 10 Rd.")

h) Frimurer-Skjødskind af Alun-Skind, foret med hvidt Taft og hvide Taftes Baand.

(Den hele Orden — heder det i en Anmærkning — har kostet mig over 40 Rdlr.)

L a n d k o r t.

a) Stukne.

Scandia sive Scandinavia per *Sansonum*. Noribergæ.

Trautmans Kort over Sverige, Norge og Danmark.

A new Map of Denmark and Sweden by *H. Moll*.

C. I. Pontoppidans Mappa Daniæ Norvegiæ et Sveciæ.

Svea och Götha Riken med Finland och Nordland. Stockholm.

1747.

Charta öfwer Stockholm. 1751.

Charta öfwer Mäleren af *Jacob Nordencreutz*.

Homans Kort over Norge.

Wangenstens Kort over Norge. 1761.

Ej. Kort over Aggershuus Stift.

I. N. Wilse Tabula meridionalẽm Dioeceseos Aggershusiensis partem in parochias divisam exhibens. 1783.

642 Landkort i Hammers Bogsamling. a) Stukne.

En Pakke, hvori haves følgende:

- a) *I. A. Kroghs* Kort over Provstiet Nordfjord, stukket af *P. Haas*.
- b) *C. Hammers* Kort over de tre norske Stifter. Adskillige Exemplarer.
- c) *C. I. Pontoppidans* Kort over det sydlige Norge, 1785, tilligemed den dertil hørende geographiske Oplysning.
- d) Underretning om Overeensstemmelsen imellem de Hammerske og Pontoppidanske Korter.

Er. Pontoppidans tabula generalis geographica Daniae regni 1763.
2 Exempl.

Sammes Kort over det nordre Sjælland.

Kjöbenhavns Amt af *O. C. Wessel*. 1766.

Novissimum Silesiæ Theatrum, i 2 Stykker.

En Pakke, hvori Lieutenant *Egedes* Rejse til Grönlands Österböjds Opdagelse 178 $\frac{6}{7}$ tilligemed Prospector og voxende Kort over Öster - Grönland.

En Pakke, hvori, blandt andet, *Daniel Djurbergs* Kort over Polynesian eller 5te Delen af Jordkloden.

*

*

*

Joh. Heitmans Paskort over Nordsöen.

Ej. Kort over Christianiæ Fjord.

A. Höegs Kort over Nordsöen. 1769.

b) Tegnede.

O. A. Wangenstens Kort over Norge, med en kort Beskrivelse paa latin. 1753.

(Kjøbt paa en Auction i Christiania for 4 Rdlr.)

C. Hammers Udkast til et Kort over Norge.

Ej. Udkast til Kort over Christianssand Stift. 2 Exempl.

Kort over Christiania og Christiania Fjord og en Del af Aggershuus Stift.

Kort over Aggershus Fæstning, Christiania By, Pepervigen etc.

Grundris af Christiania 1733 med Byens Vaaben, Gader, Poster og Vandrender. o. s. v.

Dito.

Nyt Grundris af Christianias Tomter, Gader, Vandposter, Pepervigen o. s. v.

(Har kostet i Udcopering og Illuminering 10 Rdlr.)

Kort over Munkedammen og omliggende Steder ved Christiania.

Situationskort over det Gothaldske Kobberverks Circumference, som strækker sig fra Lysager Elven til Ringerige og Hadelands

M m m m 2

Skove.

644 Landkort i Hammers Bogsamling. b) Tegnede.

Skove. Optaget 1757 af *G. M. Döderlein* og *M. Krog*, tegnet af *I. G. Braun*.

(Kjøbt paa en Auction i Christiania for 10 Rdlr.)

Situationskort over Hedemarken, Elverum, Glommen, Solöer, Mos Dröback og Strömstad.

Et Stykke af Övre - Tellemarken.

Situationskort over Sökanten i Norge söndenfelds tilligemed en Del af Vig-Siden lige til Marstrand.

Kort over Sukkestads Hovedbygning paa Toten, tilligemed Haugen.

Situationskort over Kongs- eller Aamodts Sauger i Sigdals Elv, Herregaarden Buskerud tilhörende, forfattet af Lieutenant *C. Hals*.

Schmidts Kort over Walders.

Illumineret Prospecttegnning af Melbostad, samt to Tegninger af • Hovedbygningen og de to Sidebygninger for samme blev bordklædt.

Melchior Ramus's Kort over Bergens Stift.

Kort over Trondhjems Stift sönden og östen for Trondhjems By.

(Er udcopieret efter et Kort Biskop Gannerus tilhörende.)

Kort og Grundris over Trondhjems By, Nideros Elv og Baklandet.

Kort over Trondhjems Stift norden Trondhjems By, samt over Nordlandene og Finmarken.

(Har kostet at copiere og illuminere 12 Rdlr.)

Mosvigens, Inderöens, Sparboens, Stods og Snaasens Præstegjelde.

Situationskort over Stod og Snaasens Præstegjelde.

✓ S. M. Döderleins Kort over Örländ, samt Bjungne- og Skjören-
Fjorder.

✓ Kort over Röraas, Tönsät, Övre- og Nedre-Folddalen, med en
Del Gruber.

* C. Hammers Udkast til et Kort over Nordland og Finmarken.

Kort over Finmarken og dens Grændser til Rusland og Sverrig.

(Dette Kort, som er 2 Alen langt og $1\frac{1}{2}$ Al. bredt, foret med
ent hollandsk Lærred, har kostet Hammer paa en Auction i Kjöben-
havn 12 Rdlr.)

Melchior Ramus's Kort over Öst- og Vest-Finmarken.

Landkort over Öst- og Vest-Finmarken.

P. I. de Wilster tabula geographica Laponiam svecico-norvegi-
cam exhibens. 1719.

(Kjøbt paa en Auction i Christiania for 14 Rd.)

Kort over norsk Finmarken og russisk Lapmark.

✓ Kort over Vardöen.

Landkort over Langeland.

C. Hammer Udkast til et Landkort over Grevskabet Lethraborg,
af ham selv opmaalet i Aarene 1750 - 52. 2 Exempl.

✓ Ej. Cabinetkarte over Lethraborg og de derudi findende Old-
sager.

(Dette er stukket i Kobber af Haas, og findes i Beskrivelsen over
Lethraborg blant Haandkrifter i Folio Pag. 624. No. 3.)

Et Stykke af Lethraborgs Hæge med et Vandspring.

646 Landkort i Hammers Bogsamling. b) Tegne.

En Pakke, som indeholder *Hammers* Udkast til hans Landkort over Christianssands, Bergens og Trondhjems Stifters In duplo.

En Pakke, hvori

- a) Oberstlieutenant *Einarsens* Kort over Öyer og Ringebo Præstegjeld.
- b) *C. Hammers* Udkast til Kort over östre Laugerud, i Sandsværd Sogn, og Copie af *Schwabes* Kort over Kongsberg og Tislegaard 1752. I Anledning af en Aastedssag.

A n m æ r k n i n g

af

sal. Justitsraad *Hammer* om foranførte Bogsamlings Anskaffelse.

Denne Anmærkning er Aar 1792 tilføjet Fortegnelsen over hans Samlinger, som til Dato havde kostet ham 2806 Rdlr., og den hidsættes her som en ikke upassende Epilog til den *Hammerske* Catalog.

Ovenmeldte Böger og övrige Ting ere ansatte for den Pris og Taxt, som de ere kjøbte for paa Auctioner i Kjöbenhavn og Christiania, samt paa de Kjöbenhavnske Boglader, eller udenlandsfra bestilte. Ved nogle er anført Fragt, Indbinding, Indhæftning, Commissionarlön, samt Prisen efter Boghandlernes opsendte Regninger. Bögerne her paa Landet maa blive kostbare og dyre, allerhelst da jeg boer paa Melbostad, paa et afsides Sted langt fra Kjöbstæderne, og altsaa maa udrette og indkjöbe Alt ved Commissionairer, som mange Gange ifleng kjøbe de forekommede Böger, endog naar de ved en eller anden Lejlighed opdrives til det højeste. I 30 Aar har jeg betalt aarlig til en Commissionair i Kjöbenhavn 15 Rdlr., for at opsende Cataloger fra Bogladerne og ved Auctioner, samt derefter at opsende de kjøbte Böger, om Sommeren med Skibslejlighed og om Vinteren med Postexpressen fra Kjöbenhavn, saa de faa kjøbte Böger maa blive kostbare. Desuden maa man have en Commissionair i Christiania til at betale Fragten, og opsende Bögerne til Melbostad. Derfor maa Lysten snart forgaae til at kjøbe Böger, naar man en Tid efter den anden bliver ilde betjent af Commissionairer og Boghandlere, ja undertiden maa kjøbe Böger iblinde uden ret at kjende dem og dog dyrt betale dem. Paa saadan Maade har en Commissionair i Christiania kjøbt Luthers tyske Bibel No. 1 i Folio (her foran Pag. 147) for 30 Rdlr., endskjønt jeg kuns gav Ordre til 15. Han paaskjöd Opdrivelse. *Weinmans Phytanthoza*, 4 engelske Bind i Folio (her foran Pag. 148) har jeg kjøbt for 30 Rdlr., men da Bindene paa 3die og 4de Tome bleve ved et Tilfælde fordærvede, maatte to ny engelske Bind beko-

stes,

stes, hvilke med alle Omkostninger paa Bort- og Tilbagebringelsen kostede 10 Rdlr., saa hele Verket nu kommer mig paa 40 Rd.

Mange Aar før jeg tænkte paa at gjøre Testamente til det kongl. norske Videnskabersselskab har jeg bortsolgt mine kostbareste matematiske og physiske Instrumenter, som et stort Astrolabium med to Kikkerter, en Luftpumpe, Elektriskmaskine, Mikroskopier, og andet mere. Ligesaa har jeg bortsolgt en stor Mængde botaniske og andre kostbare Verker. Jeg har ogsaa bortforæret til adskillige Venner baade i Kjöbenhavn og Norge adskillige rare og kostbare Böger, Haandskrifter, og Naturalier, samt rare Mynter, da jeg ikke vilde, de efter min Död skulde bortsælges paa Auction for en ringe Pris eller for slet intet, og saaledes her paa Landet komme i uværdige Folks Hænder. Ved et ulykkelig Ildstifælde i min Bogsal ere alle mine Urteböger af 8 til 900 Urter, en stor Insectsamling, og alle mine astronomiske og meteorologiske Iagttagelser blevne reent fordærvede, saa jeg siden ikke har havt Tid eller Lyst mere til saadan Samling. En stor Del af hvad jeg endnu har i Behold er samlet efter det ovennævnte gjorte Testamente, men til mere har ikke været Lejlighed.

T i l l æ g.

A. Böger som paa deres behørigte Steder ere glemte at anføres.

F o l i o.

- S**eptuaginta Interpretes Vet. Testamenti et Nov. Test. græco, cum versione vulgata. Paris 1728. 3 Voll.
- Antoninus** Archiep. Florent. de primis sæculi sæculibus, pars prima historialis. Norib. 1472.
- Jac. Buillart** Histoire de l'abbaye de Saint Germain de Pres. Paris 1724.
- Beda** Histor. ecclesiast. Anglorum; accedunt priscae Anglorum leges interprete **Gvil. Lambardo**. Cantabrig. 1644.
- I. Usseri** britann. ecclesiarum antiquitates. Lond. 1687.
- Ed. Stillingsfleet** Origines britann. eccles. ibid. 1685.
- R. Smith** Histor. eccles. gentis Anglor. Paris 1654.
- Jo. Trithemii** Historia Cœnob. Francof. 1601.
- Ej.** Chronicon Hirsaugiense. Monast. S. Galli 1690.
- Alb. Krantzii** Metropolis s. Histor. eccles. Francof. 1576.
- I. F. Schannat** Monumenta Germaniæ sacræ. Fuldæ 1723.
- Ej.** Traditiones Fuldenses. Lipsiæ 1724.

- I. F. Falke* Traditiones Corbeyenses. ibid. 1752.
N. Schaten Annales Paderbornenses. Neuhaus. 1693.
I. C. Harenberg Histor. eceles. Gandershem. Hannov. 1734.
Jos. Mesger Histor. Salisburg. Salish. 1692.
W. Hund a Sulzemos Metropolis Salisburg. Ratispon. 1719.
M. Ziegelbauer Historia Monasterii Breunoviensis. Colon. 1740.
Jo. de Beka de Episcopis Ultrajectinis. Ultraj. 1643.

Q u a r t o .

- M. I. Medelfarts* Prædiken ved Hellig-Trefoldigheds-Kirkens Indvielse
i Christianstad. Kjøbh. 1628.
Martyrologium ecclesiæ germanicæ pervetustum. Augustæ Vindel.
1687.
C. Grams Rejse-Journal. Christiania 1760.
Anweisung derer Mittel, ins Wasser gefallene, erhenkt, otstiekt oder
erfroren gefundene Personen zu retten. Dornig 1709.
Histoire generale de la marine. Paris 1747. 13 Voll.
Jo. Schefferus de varietate navium. 1700.
L. Benedicts Sökorter over Öster- og Vestersöen. Kjøbh. 1568.
Salmons u. van Geohs tüvekkende Stærte. Altona u. Flensb. 1748.
Leems Beskrivelse over Finnmarken. Kjøbh. 1767.
Kongespejlet, paa Islandsk, med dansk og latinsk Oversættelse.
Soröe 1768.
Drawings of some ruins of Thebes in Egypt (by Captain Norden).
London 1741.
Ny Tidender som Kjöbenhavns Mercurius frembærer. 1700 og 1701.
Den kjöbenhavnske Posttrykker. 1705-35. (nogle Aergange defekte).
Extraordinaire Relationer. 1728-48. (August for 1740 mangler.)
Nogle Nummere af wöchentliche Zeitung for 1648-49.

O c t a v o.

- H. T. Steges* Isaks Giftermaal. Kjöbh. 1622.
 Lettres edifiantes par qvelques Missionnaires de la compagnie de Jesus.
 27 Recueils. Paris 1749.
I. Bangs Luthers Levnet. Kjöbh. 1707.
C. W. Schneiderus de statu eccles. Islandiæ. Winar. 1779.
 Beretning om Besættelsen i Thisted. Kjöbh. 1699.
 The anglo-saxon Version from the Historian *Orosius*, by *Alfred the Great*. London 1773.
J. G. Keysler Antiquitates septentrionales. Hanoveræ 1720.
 Danske Sange af det ældste Tidsrum (ved *Sandvig*). Kjöbh. 1779.
 Sprüche, die König Friderich II. selbst aus den Proverbiis Salomons aufgezeichnet. *ibid.* 1583.
A. G. Werners neue Theorie von der Entstehung der Gänge. Freiberg 1791.
I. Bremmers Handbuch der Naturkunde. Leipz. 1803.
 Um Itaulu Buðar i Haga; med litlum Vidbæter um Hrossa-Slatur etc. Hrappsey 1776.
 b) Hestabit er Hagabot. *ibid.* eod.
 Heidner eta Hrossakjöt. *ibid.* eod.
Viallon Philosophie de l'univers. Bruxelles 1782. 2 Voll.
 Nachricht von dem Elend und Drangsalen des im Jahre 1777 auf dem Wallfischfang nach Grönland abgefarna verunglückten Schiffes unter dem Commandeur J. H. Broertiers. Bremen 1779.
Schirachs polit. Journal. 1781-90.
Häberlins Statsarchiv. 1796-1802. (Hæfterne 29, 30, 31 mangle.)
W. F. Schmettow über Empfindeley und Kraftgenies etc. Dessau u. Leipz. 1783-84. 1stes u. 2tes Heft.
C. Moinichen Oratio ad Consistorium Bergense.
 Den tilsidst triumpherende Sandhed og Oprigtighed. Kjöbh.
 Fornøjelige Aftentimer. No. 1. *ibid.* 1757.
 Det forunderlige Menneske. *ibid.* 1730.
 Warudar gæla lögd til Warudar. 1759.

B. Manuscripter, som engang har været i Samlingen, men nu savnes.

F o l i o.

Kong Sverres Saga, paa Svensk.

Tabeller over Fundationer og andre Efterretninger om Hospitalet, St. Jörgens Huset, Tugthuset, og Kjærlinghuset i Trondhjem.

Fundats af Lehnsherren Claus Daa om St. Jörgens Gaards Ombud i Trondhjem, confirmeret d. 24 April 1616.

Beretning om et Spøgelse i Stegens Gjeld i Nordland 1683.

Conf. *Rothes Rescripter for Norge* pag. 689.

Berghauptmand *Abraham Dreyers* Beskrivelse og Prøve over det 1729 udi Raen i Helgolands Fogderie i Nordlands Amt fundne Bly- og Sölv-Ertz, dat. Trondhjem 1730.

Conf. *Rahbeks og Nygøups den danske Digtekunsts Historie* III Del S. 338-42.

Provst *P. Kaasbøl Rosenvinges* Relation af 4 Martii 1740 om den fra gammel Tid brugelige Kjeld-Gang i Selbo Præstegjeld.

Q v a r t o.

Biskop *Jens Nielsens* Dagbog paa hans Visitatsrejse i Oslo Stift 1593. Extract af Jordebogen over Godset til Nordvi og Samsal Hovedgaarde. 1631.

Raphael Matzsön Lunds Optegnelse over sin Hustru og Börn, med Tillæg af hans Sønnesön *Jacob Lund*.

Optegnelse paa Lieutenant Enevold Skaktavls adelige Herkomst.

G. Schöning rigtig og udførlig Beretning om den rette Sammenhæng med Biskop Anders Aërreboes Afsættelse fra Embedet 1622.

End videre savnes nogle af de ovenfor anførte trykte Böger, nemlig S. 450 *Maschii* Norvegia religiosa, og de der opregnede Jordebøger, samt *Bloms* Templum Sti Halvardi, og S. 451 *Mogensens* Threnologia Nummedalensis; men da de, skjønt sjældent forekommende, dog ved en eller anden Auction maa kunne antreffes, vil de saasnart muligt igjen werde anskaffede til Bibliotheket.
